

¶ Interpretatio preclara Abbatis Ioachim in Hieremiam Prophetam (ſancto dictante ſpiritu) ad hæc vſq; tempora minime proſpecta (nunc vero eius iam cœpta impletione: in/tellectumq; dante vexatione) in dies magis perſpicua fiet.

✠

¶ Incipit Tabula: ſeu Annotatio principalium dictorum contentorũ in expoſitione Abbatis Ioachim ſuper Hieremiam.

Quod tripartita ſtatio gñationũ chriſti: de qbus Matheus primo capitulo eloquit: typũ portat triũ ſtatuũ mũdi vȝ laicoꝝ: clericoꝝ: & monachoꝝ in prologo.

Quod prima ſtatio ſignat primũ ſtatũ inchoatũ ab habraã in pſona dei patris: & ordine laicoꝝ: in Ioãne baptiſta finẽ recipiens: ſecũda ſtatio: ſecundũ ſtatum: a xp̃o in pſona filii: & ordine clericoꝝ: finẽ ac exitũ habiturũ in Helya vẽturo ante iudiciũ: tertia ſtatio: tertiũ ſtatũ a diebus nr̃is exorſum in pſona ſpũſancti & ordine ſpũaliũ cõtemplantium dñm & vſqꝫ in finem ſeculi prolõgandum. Ibidem.

Quod Sacerdotes & pontifices & p̃cipue eccleſię Romanę captiuari & pati neceſſe eſt a principe reipublicę. Ibidem.

Quod reuelari hñt & futuri ſunt duo ordines religioſoꝝ: qui voluntaria pauptate: & ſpũalis doctrinę ac vitę puritate in futurę tribulatiõis aculeis fulgebunt. ibidem.

Quod petrus ſignat latinos, Ioãnes gręcos: & maria iudęos ſcrutari ſcripturas. ibi.

Quod latini primi credũt: ſecũdo gręci: tertio iudęi: quoꝝ reliqe cõuertent: & ſic erũt primi nouiſſimi in ſecundo ſtatu: & nouiſſimi primi in tertio ſtatu. ibidem.

Quod ſpũs ſanctus ſępe ĩ ſacra ſcriptura diuerſos pturit ſenſus ſiue intellectus. In primo capitulo textus. fo. 1. col. 1

Quod deus põt ſeptupl'r relatiue ſumi. fo. 1. co. 1

Q đ ex dicta relatiõe aſſignãdus eſt typicus ĩtellectus ĩ tribus ſtatibus humani gñis. fo. 1. col. 1

Qualis debeat eſſe propħa & doctor veridicus ad gẽtiũ pplm deſtinandũ. Vbi ſub noĩe triũ tribuũ .ſ. iudę beniamin & leui: q̃ dictę ſunt una tribus de fide trinitatis & cultus vnius dei nõ ſegniter inducitur inſtruendus. fo. 1. col. 1

Q đ in p̃fatis tribubus: tota trinitas deſignat: nã tribus iuda q̃ eſt regalis: deſignat pſonã pr̃is: tribus beniami & ipſa regalis: pſonã filii: & tribus leui: q̃ ẽ ſacerdotalis pſonã ſpũs ſancti. fo. 1. col. 2

Q đ dictæ trib⁹: poſt cæteras captiuatas tribus p aſſirios: fortius inuicẽ cõiunctæ ſunt & dictæ oĩo vna trib⁹ ita vt de cætero idẽ eſſent: dicerent & ſaperent. fo. 1. col. 2.

Q đ trib⁹ iuda ſignat Romanã eccl'iam ſcđm itellectũ ad ſcđm ſtatũ eccl'ię ptinẽtẽ: regas vero ſũmos p̃latos & pontifices eiuſdẽ tribus. fo. 1. co. 2

Q đ trib⁹ Beniami ſignat eccl'iã p̃latoꝝ clericoꝝ leui eccl'iã ꝯtẽplãtiũ: de qua ſpũales doctores: ac ſi de cęlo ãgeli dſcẽdũt ad pplȝ ĩformãdũ. f. 1. c. 2

Q đ tales doctores & ꝓphę mittẽdi ſunt ĩ ꝓxio: q non ſolũ ſubditos: verũ & ĩp̃os pontifices fulgurent & non palpitent. fol. 1. col. 2

Q đ in ꝓxio reuelãdi ſũt in eccl'ia doctores p̃dicatoreſqꝫ fideles: qui & terrena carnaliaqꝫ corda oĩ plaga pcutiãt: ac erectis & tumidis magiſteriis ſilentium ſtudiis ſuis ponant. fo. 1. co. 2

Q đ ordo ille futurus per hieremiã deſignatus ad obediẽtiam ſummi pontificis dirigẽt. fo. 1. col. 2

Q đ licet nouus ordo p̃dicãtiũ: videat eccl'ię oriri: nihilomin⁹ ordo ip̃e initiat⁹ ẽ a ꝓph'is: ab aplis & doctorib⁹ tertii tpis eccl'iaſtici: charus: & cognitus: & electus: & acceptatus adeo ſignatus in Iſaac & Ioanne baptiſta. fo. 1. col. 2

Q đ cęt⁹ clericalis ſub futura ꝓxia tribulatione ẽ mactãd⁹: quẽ Hie. voce: fiđ & ope rep̃ſẽtat. f. 1. c. 2

Q đ ipſe ordo doctoꝝ inutero eccl'ię & fide formatus: quẽ pręnouit deus a diebus p̃ſtinis: cito in ſęculorum finibus eſt reuelãdus quem pariet eccl'ia iam ſeneſcens. fol. 1. co. 3

Quod ſicut olĩ elegit deus patres ſeniores: ſecũdo apl'os iuniores: ita & nunc eliget pueros ad l'r̃am pp eos qbus: licet vetera viluerũt: ad p̃dicandũ regni euãgeliũ: & excutiẽdũ loth ĩ ipſis pueris fidelib⁹ p habraã ſummũ pontificem. fo. 1. co. 4

Q đ ſicut olĩ de⁹ p Moyſẽ & Ioſue cananęos pplo iſraelitico ſubiecit: & p Paulũ & Ioãnẽ euangeliſtam ſtrauit ydolatras: ita & nunc per duos ordines futuros ſignatos in illis gentes incredulas ſubigat & conuertat. fo. 2. col. 1

Q đ qttuor gña hoĩm pugnabũt ꝯtra cleꝝ vȝ p̃mi p̃ncipes ſęculares: ſcđi p̃ncipes infideles: tertii hæreſiarchæ quarti pħi mundi huius. fol. 2. co. 2

Q đ pſonę eccl'iaſtice dñr qnqꝫ p̃ncipes ſodomoꝝ .ſ. p̃mi ſacerdotes: ſcđi ep̃i: tertii Archiepiſcopi: quarti priores: & quinti Abbates cõtra quos pugnabunt prędictæ gentes. fo. 2. co. 2

Qualiter virga dicat: p̃mo moraliter ſcđo ꝯtemplatiue: tertio tropologice: q̃rto anagogice: quinto allegorice. fo. 2. col. 3

Quod tribulãdus eſt totus clerus vt ſit quaſi vn⁹ exterre paupibus & deſpectus & regio prælatice dignitatis decore indignus. fo. 3. co. 3

Quod propħa mirat & dolet cõpatiendo caſui or

dinis clericoꝝ in lucifero deſignati: dicẽs o luci-
fer qui mane oriebaris. fo.3.co.3
Quod ſumm⁹ pōtifex & clerus ſiue eccl'ia carnalis dicit. Sedeo regia & uidua nō ſum: ſed mater oim eccl'iarum & magiſtra & luctũ non video de cleri cis ac filiis. fo.3.co.3
Quod Romana eccl'ia gñalis. ſ. in ptibus aquilonis fixit ſedem: ideirco [non immerito] vnde creuit in gloria: inde prǫſtoletur & pǫnam. fo.3.co.4
Quod imꝑatores reipublicǫ olim pro xp̄o pau- pere: ſuǫ dignitatis tunicā exeuntes: induerũt eũ quaſi nouum hoiem in ſiluestro: nũc aũt neceſſe eſt vt nudus ab eis & ſubcinctus petrus effugiat: .ſ. ſummus pontifex bonis tpalibus ſpoliatus & cum filiis captiuatus. fo.3.co.4
Quod velit nolit arrogantia ſupboꝝ modernoꝝ ſacerdotũ: ab eis ablatum ſoliũ regni dabit da- uid filio Salomoni hoi vtiq; pacifico & dilecto & ponet incōſolationẽ fidelium. fo.4.co.1
Quod patrimoniũ ieſu xp̄i qđ acceperunt primi pontifices a ꝑncipibus xp̄ianis: boni & mali ſciẽ- tiæ lignum fuit: vide quomodo. fo.3.co.2
Quod ab aquilone. i. prælatis & paſtoribus pan- detur omne malũ ſup eccl'iā & mũdum. fo.4.co.1
Quod paſtores ad aquilonẽ. Doctores ad oriẽtem: martyres ad occidẽtem & virgines ad meridiem ſua fixere tentoria. fo.4.co.1
Quod culpa a paſtoribus deriuatur ad alios: & iō neceſſe ẽ vt a ſanctuario cǫdes icipiat: ut ſic ſuſpẽ ſis capitibus ppl'oꝝ: ira dei deſeuiat. fo.4.c.2
Quod ſalomon ſeneſcens ydolatria fuit. fo.4.c.2
Quod moraliter: aquilo: eſt mẽtis accidia a qua ꝓ cedit ois malitia praui operis. fo.4.co.2
Quod q in ollam īfernalẽ ſemel ceciderit: amplius inde nō exibit: nec diabolus ſtabit amplius quia ipſe ẽt cum aliis vigetur ad pǫnam: vbi quaſi tor rens & valida ſulphuris & rediuiua vehemens eſt & perpetua pœna ignis inferni. fo.4.co.2.
Quod ꝑmo loco principes & reges alemanoꝝ ad ducẽdi & vẽturi ſunt cōtra eccl'iā & p̄latos: qui erigent ſedes ſuas & ſtationes in portis prælato- rum & eccleſiarum. fo.4.co.3
Quod ſcđo loco ipſi p̄lati ſupbi ꝯtra catholicam dignitatem & ap̄l'icam ſedẽ cōſpirabũt. fo.4.c.3
Q đ tertio loco ſaracǫni & falſi xp̄iani īſurrectu- ri ſunt ꝯtra eccl'iā & ppl'm xp̄ianũ vt ſi fieri poſ- ſit: ẽt electi in errorem ducantur. fo.4.co.3
Quod mens ſp̄ualis [ſed trepida] fluctuat in pſecu tionem mundanoꝝ: pſequiẽ a potẽtia carnalium vitioꝝ: & percutiẽ a ſeuitia dæmonũ. fo.4.co.4
Q đ tentatio diaboli eſt velut vmbra mortis: nam primo obũbrat per falſi ſuggeſtionẽ: ſcđo morti ficat per praui operationem: ſed per medium eius viator penitens ambulat: dũ nec ſuggeſtiōe ſe ſu- biicit: nec prauo operi ſe immergit. fo.4.c.4
Q đ ſcđs ſtatus ſiue tp̄s eccl'iǫ ptinet ad clericos & præcipue circa finem ipſius ſtatus: tertius autem ad contemplatiuos. fo.5.co.1
Quod ſtola carnis: mũditia cordis: & ſǫcularis af- fect⁹ oblinio: faciũt ꝑdicatorẽ audacẽ: nec pudet eoꝝ faciẽ vl' quos mũdi cupiditas ꝑmit. f.5.c.2
Q đ oẽs p̄lati & clerici: et p̄dicatores et alii religio ſi & regulares. ſ. carnales pugnabũt contra p̄dica tores in proximo reuelandos. fo.5.co.3
Q đ ꝑmo tpe ſemẽ habraā electũ eſt ex oib⁹ gẽti- b⁹ ſcđo ſemẽ xp̄i. i. ap̄l'i ex iudǫis: tertio eligendi ſẽ ex oī iudǫa & gẽte. i. ex oi eccl'ia latia. f.5.co.3
Q đ ſicut in ꝑmo ſtatu fuerũt ꝑmitiǫ reliqe iſraeli tarum ap̄l'i in ſecũdo renatoꝝ: ita & nũc in exor- dio tertii ſtatus: qdā ꝑmitiǫ xp̄ianoꝝ clericoꝝ: vtiq; in fide ſanctificandi ſunt adeo & mittẽdi & ſpargendi in vniuerſo orbe. fo.5.co.3
Quod eccl'ia ī dolore & afflictiōe futura: pariet fi lios ſæpe dictos p̄dicatores iferẽtes clericis & ob ſtinatis aliis merorẽ & pǫnitẽtibus gaudiũ: deſi- gnatos ibidẽ puer natus eſt nobis & filius datus eſt nobis. fo.5.co.3
Quod p p̄dicta verba. ſ. puer natus eſt nobis & ꝑ eo q xp̄s eſt deus & hō: erit geminus ordo duoꝝ quoꝝ vnus ibit ad pugnā exhortationis: ali⁹ ve ro ad ociũ pſalmodie. fo.5.co.3
Quod moraliter deſertũ eſt aīa adeo derelicta: ter ra inhabitabilis. fo.5.c.4
Q đ in deſerto hui⁹ mũdi ſunt ſupbi: guloſi: luxu- rioſi: & furioſi: & iſti ſunt oreb: zeb: zebeæ & ſalmana. fo.5.col.4
Quod fruct⁹ cōtemplatiuoꝝ: eſt gaudiũ ſp̄ũs: fru ctus ſcripturǫ: ſp̄ũs intellectus: fruct⁹ renatoꝝ ſa lus: fructus virtutũ eſt ǫternus q̄ſtus: optima ſũt meritoria regni. fo.6.co.1
Quod deus minus puniet laicos q̄ clericos & p̄la tos: qa min⁹ de dei volũtate cognouerũt. f.6.c.3
Quod fornicatores moraliter ſunt q vitiis in cut- uantur adulteri qui verbum dei in operibus de- trahunt. fo.6.col.3
Q đ mittẽdi & futuri ſunt doctores: qui euerſis cle ricis & impiis chiſtianis: tranſibunt ad gentes hu cuſq; in cecitate relictas. fo.6.c.3

Q uod duo mala facit ppl's xpianus inter cætera grauiora.ſ.deſerẽdo ſpũalia .p tpalibus:virtutes pro vitiis:doctrinã ſacrã pro phiis & legib⁹: eli gentes pro xpo antixpm:pro deo diabolũ & pro regno cœleſti inferuum.

Quod legiſtę & decretiſtæ & phicæ doctrinę diſ ſipant fidem & grãm trinitatis. fo.6.co.4

Q uod potentia gallicana fiet eccl'ię Romanæ ba culus arundineus cui ſiquis initur : perforat ma nus eius. fo.7.co.4

Q uod pncipes alemanoꝝ iura tpalia excutiẽt ab eccleſia Romana. fo.7.col.4

Q uod francoꝝ potẽtia corruet ſupatas ab impa tore alemanoꝝ qa francia:alemanoꝝ imperium quaſi ſtimulũ ſentiet. fo.7.co.4

Quod ſi eccleſia vniuerſalis Romana pſtolabitur auxiliũ:a francis ruet:& ſimiliter ſi cõfidens & at tendens ptectionẽ ab alemanis deficiet.fo.7.c.4

Quod ſua malitia arguit eccl'iã Ro. in abutendo. tpalibus & ſilr ſpiritualibus. fo.7.co.4

Q đ tyrãni mũdi arguẽt eccl'iã ꝙ nõ iuſte actiões tpales exerceat:vñ tpalib⁹ ab eis puabiť. f.8.c.1

Q đ apoſtatãtes & hæretici dictã eccl'iã rephẽdẽt & eã i ſpũalib⁹ oppugnabũt:eo ꝙ nõ pie ſpũalia quæq; diſponat. fo,8.co.1

Q đ clerici hñt iugũ clericat⁹ & religioſi vinculũ cœlibatus:q oẽs fregerũt ab ipis pmordiis ſerui re dño in timore : qa nulli fere coꝝ obſeruãt ope qđ in fide promiſerunt. fo.8.c.1

Quod eccl'ia de dei potẽtia & doctrina diffidẽs ſe queť vias & ſtudia ſeculi pncipũ & diuitũ. f.8.c.1

Q đ eccl'ia affligeť i tpalib⁹ & ſpũalib⁹ exteriori bus & interioribus:charis & filiis:vt oĩs rubigo malitię & neqtię eius expurgetur. fo.8.c.2

Q đ dať cõſiliũ ſanũ ipſi eccl'ię vt nõ moreť & pi geat vias ſuas negotioſas fugere & a ſe auferre: quia abſq; temporalibus efficienda eſt in proxi mo:nota. fo.8.col.2

Q đ ſæpe eccl'ia a prædicatoribus veritatis & ma xime a ſcripturis ſanctis hortať vt terrena ſpolia vitiaq; abiiciat:ſed ipſa velut opulenta & indu rata aures obturat mallens patere diſcrimini q̃ patere ſaluti. fo.8.co.3

Q đ ipſa carnalis eccl'ia q̃to magis ſagittis rephẽ ſionis & exhortationis ipetiť:eo plus iuitiorum menſtruis inuenitur. fo.8.col.3

Q đ Salomõ q dũ eſſet iuuenis poſt ↄcupias car nales & deceptorias ire quẽlibet diſſuadebat: ipẽ poſtea in ſenectute pfidus luget. fo.8.co.3

Q đ iſtãtia ſalomõis:feruorẽ eccl'ię pmitiuæ ſene ctus vero præſentem eccleſię ſtatum fere pœnitus corruptum ſignificat. fo.8.co.4

Quod pxima eſt futura tribulatio i qua dñ terrę ı.plati eccl'ię q nimis eleuati ſunt:idignitatib⁹ & diuitiis ſuis ſe extollẽdo cõfundanť & capianť:vt fures:ac p hoc nec ſibi nec ſubiectæ plebi auxiliũ in afflictionis tpe conferatur. fo.8.co.4

Q đ potior eſſet vnus pſbiter bonus mille malis: qa vnus pſequereť mille ex hoſtib⁹ & duo fuga rent decẽ milia vitioꝝ. fo.9.co.1

Q đ mali ſacerdotes pcutienť virga reipublicę.ſ. ab impio in tpalibus:ab in fidelib⁹ in corpibus: in fide & ſpũalibus ab hæreticis. fo.9.co.1

Q đ culpę diuturnitas:ſalutis obliuio ē. fo.9.c.1

Q đ eccl'ia ſacerdotũ aſſuetudine prauitatis vile ſcit & contẽniť:qa q̃rens ſupbe viuere:& carnalr ſaperẽ dũ confidit in terrenis diuitiis:ↄfundeť tã dem cũ filiis ſceleratis. fo.9.co.2

Q uod aſſur ſeu aſſiria:alemaniã: & ægyptus fran ciam ſignãt a qbus eccleſia ↄfundeť diſcooperta eius iniquitate. fol.9.co.3

Q đ eccl'ia putabat vt impiũ alemanoꝝ & regnũ franciæ ſibi fauorẽ ipenderent & actis mole ſtiis eã liberarẽt:ſed nihil ab eis habebit pſperũ nudatis ſceleribus eius. fo.9.col.3

Q đ futuꝝ eſt prius vt orta diſcordia inter pnci pes:nõ tñ ab iperio eccl'ia corruat:veꝝ ẽt a galli caꝝ regno diuidat: vt vñ fuit erecta & puecta in gl'iã:inde deiecta & deſpecta veiat i rapinã.f.9.c.3

Quod ex freqñtia legatoꝝ ſuoꝝ eccl'ia vileſcet:qa docẽdo & pdicãdo vias neqtiæ ſuæ ſymoniæ: ignominiã ſuę prauitatis apiet: vñ pncipes ſæ culares eã ſpoliabũt & iter ſe diuident bona tpa lia & ſpolia ipſius. fo.9.co.3

Q đ eccl'ia pus cõfundẽda & ſpoliãda & pdãda ac captiuãda eſt ab ipio:haud dubium. f.9.co.4

Q đ eccl'ia i ſui præda a gallis & aliis finitimis & amatorib⁹ ſuis auxiliũ ↄtra impium poſtulabit ſed ab eiſdem:nihil proſperũ de ſua fiducia & cõ fidentia reportabit. fo.9.co.4

Q đ romana eccl'ia | ac ſi altera trib⁹ iuda | receſſit a xpo.i.ab ope fidei iã profeſſæ. fo.9.co.4

Quod auctor uſq; mõ phibitus eſt ex lege: reuela re & denudare ignominiã ſuæ matris eccleſię ſed nunc cogiť prodere eius iniqtates : ait.n. pudorẽ mihi igero qa meę m̃ris pudẽda denudo. f.10.c.1

Quod tales dirigenť & venieť filii ipſius matris eccl'ię:vt ſuã apiendo malitiã:frõtẽ in pbe matre

tricis ſic atterant: vt iuſtitiam quoq; reputent q̄
obiurgent. fo.10.co.1

Quod nō eſt ciuitas: nō opidum: nō villa: nō loc⁹
vbi eccleſia bñficia & tributa nō exigat: incōctis
enim vult habere præbēdas & redditus indeficiē
tes: vt ipi eccleſiaſtici fieri poſſint viri famoſi & p̄
eſſe in curribus pharaonis. fo.10.co.1

Quod oppræſſi ab eccleſiaſticis clamāt ad deum
dicentes. O deus quouſq; nō vidicas ſanguinē in-
nocentum ſub altare clamātium. fo.10.co.2

Quod pp auaritiā & vitia prælatoꝝ & curię: vi-
ri ſpūales prohibent ne arguere p̄ſumāt ipſos p̄-
latos & eccleſię paſtores. fo.10.co.2

Quod intm̄ proceſſit ſuperbia legatoꝝ & arrogā
tia prælatoꝝ vt prohiberent doctores ſpūales:
vitæ verbū effundere. fo.10.c.2

Quod ipſi p̄lati & eccleſia carnalis erubeſcere de-
berent ad redargutionē viroꝝ ſpūaliū & docto-
rū & a culpa deſiſtere: ſed quia facta ē eis frōs me-
retricis et iduruit malitia nolūt erubeſcere. f.10.c.2

Quod daturus eſt dn̄s in p̄ximo ordinem p̄dicā-
tium & doctorum ſtillātium ſtillicidia ſup terrā
& cum eis alios imbres grīæ multiformis: ſi for-
te dicti prælati conuertantur. fo.10.co.2

Quod neceſſe eſt vt diebus iſtis educat deus de cū-
ctis populis xp̄ianis doctores & p̄dicatores ſpūa
lis doctrinæ qui fulgura faciant miraculorū &
correctionum ad dādam ſciam plebi ſuæ quá eli
get adhuc de ipſo pp̄lo xp̄iano. fo.10.co.3

Quod dicti doctores & p̄dicatores erūt in tripli-
ci gn̄e: vt. ſ. alii ſint velut cherubin/ alii angeli: &
alii ſeraphin: vt inter perfectos ſapiam proferāt:
īter impfectos pnſam ſuggerāt: & inter ipſos car
bones deſolatores. i. irācūdiā rite ſpgāt. f.10.c.3

Quod p iſrael intelligitur eccleſia græcoꝝ & per
iuda: eccleſia latinoꝝ quaꝝ prima dr̄ auerſatrix
ſecūda vero p̄uaricatrix nā aliud eſt auerti a fide:
& aliud eſt p̄uacari in opere. fo.10.c.3

Quod grauius deus fert vt eccleſia latina delinq̄t
q̄ gręca ſuis p̄ſtinis errorib⁹ iuoluta. fo.10.co.4

Quod deus hortatur eccleſiam orientalem: ſcilicet
græcam vt de erroris ſui peruerſitate reducatur
& reuertatur ad fidei vnitatem in Romana eccle-
ſia ſcilicet in viris ſpiritualib⁹ & veritatis docto
ribus reſeruatam qui baal ſua genua non curua-
uerunt. fo.10.co.4

Quod futurum eſt in proximo vt eccleſia græco-
rum redeat ad fidem eccleſiæ & vnus ſit paſtor &
Vicarius chriſti tam orientis eccleſię q̄ etiam oc-
cidentis. fo.10.co.4

Quod dominus repulit tabernaculum ſylo: ideſt
eccleſiam græcorum poſitam & principaliter re-
ſidentem in vrbe Conſtantinopolitana: & elegit
tribum iuda ſcilicet Romanam eccleſiam de qua
nō auferetur ſceptrum donec ad iudicium veniat
dominus: qui trāſferet electos ſuos ex ea in regnū
claritatis æternæ. fo.10.co.4

Quod ibunt prædicatores de eccleſia latina ad ec
cleſiam græcā & mundatā ſuis erroribus: reuerte
tur ad eccleſiam latinā: & fiet ex ambabus vnus
populus & vnus paſtor. fo.11.co.1

Quod poſtq̄ conuerſi fuerint gręci, quidam ex eis
priori ſuperbiæ initētes: iugum domini abiiciēt:
& putantes ſtatuere perfidiam priſtinam: nō va-
lebūt qa multitudo eorum in fide p̄ſiſtet. f.11.c.1

Quod tempus iſtat conuerſionis græcorum & in
fidelium ad fidem chriſti. fo.11.co.1

Quod deus faciet nouū ſuper terram ſcilicet no-
uos apoſtolos quos mittet ad prædicandum &
conuertēdum noua corda ac ſi filios ad patres di
riget qui ſciant noua proferre & vetera diſſipa-
re. fo.11.col.1

Quod renouatis mentibus dudum in ſceleribus
antiquatis: in eccleſia reſecabunt ſuperflua tem-
poralium: ceſſabunt ſcientiæ litteræ occidentis:
& doctores ſæculares: vt ſic repulſis vitiis & ter-
renis abſciſſis: dominum prædicent & laudent &
contemplationi vacent. fo.11.co.2

Quod ad conuerſionem græcorum & latinorum
mittendi ſunt prædicatores veritatis qui velut
alii ap̄li euangeliū prędicent: pęnitentiā ſuadeāt
pœnas etiā in incredulos nō abſcōdāt. f.11.co.2

Quod propter malitiam clericorum & prælato-
rum terram corrumpentium ſorde ſua iuſto dei
iuditio permittitur leonem: ideſt imperatorem
alemanię aſcendere contra eccleſiam latinam qui
eam & deſolatam faciet abſq; habitatore: ſcilicet
prælatis & cultoribus fidei & eccleſias vaſtabit i
credibili contritione. fo.11.co.3

Quod tempore inſtantis tribulationis in fine ſe-
cundi ſtatus: peribit fortitudo & ſapientia ſum-
mi pontificis & prælatorum: & obſtupeſcēt: ſa-
cerdotes: priores: abbates: magiſtri & doctores
conſternabuntur præ magnitudine & acerbitate
tribulationis. fo.11.co.3

Quod in magnam dementiam & cordis cæcitatē
deuenit tam populus q̄ ſacerdos vt non cogno-
ſcant tempus viſitationis ſuæ. ſ. diuinæ ire & tri

bulationis contra eos. fo.11.c.3

Quod deus mittet annuntiatores pacis æternæ: propter ſcandala ſucceſſura in mundo in quo non eſt pax: ſed ipſi impii putantes pacem temporalē perpetuari: decipientur incauti. fo.11.co.3

Quod neceſſe eſt vt gladius imperii tam in rebus q̄ in proprio corpore transfixo vſq; ad animam perueniat: quia vexabuntur & punientur; ablatis bonis tpalibus & vita. fo.11.co.3

Quod neceſſe eſt vt a prælatis (a quibus proceſſit malitia) veluti a ſanctuario cædes afflictionis emergat. fo.11.co.3

Quod corda prælatorum & fere omnium eccleſiaſticorum obſtupeſcent videntes homines conuerti ad pœnitentiam in ipſa tribulatione: & ipſi pauebunt & peribunt. fo.11.co.4

Quod ſicut in exordio ſecundi ſtatus electi fuerūt 12. apoſtoli ex iudæis & miſſi ad pdicādū primo: in iudæam deinde ad gentes: ita & nunc ad eorum inſtar eligendi ſunt ex populo chriſtiano. 12. in principio tertii ſtatus ſæculi & mittendi primo ad falſos & icredulos chriſtianos & poſtea ad gētes infideles cōuertendas ad fidem. fo.12.co.1

Quod expedit vt totus mundus hoc ſciat videlicet ꝙ ſpiritus ſanctus eſt vna perſonarum in trinitate: & ꝙ ſicut pater operatus eſt (ſcilicet per proprietatem myſterii) in primo mundi ſtatu & filius in ſecundo ſtatu (pro quo & dicitur Ioannis quito pater meus vſq; modo operatur: & ego modo operor) ita & ſpiritus ſanctus operabitur ad implendam omnem veritatem quæ ſcripta eſt ēt in lege: pſalmis: pphis: euāgelio: & ſanctis ſcripturis in tertio ſtatu qui nunc incœpit. f.12.c.2

Quod primus ſtatus deſignatus eſt ab exitu habrae de caldæa vſq; ad tranſitum filiorum iſrael maris rubri. Secundus a Moyſe fugiente in Madian & Aaron vſq; ad tranſitum Iordanis. Tertius incœpit ab exploratoribus miſſis in Canaā vſq; ad tpſ iudicum: ita vt primus non defecerit niſi ei prius alter ſucceſſiſſet. fo.12.co.2

Quod pari modo & nunc fieri expedit: nam primus ſtatus ſæculi natus eſt in diſperſione iudæorum ſub Tyto. Secundus [cuius finem tenemus] terminandus eſt ſub regibus multis contra populum chriſtianum auerſum & apoſtatatum a fide. Tertius cuius exordia adeo nunc obſcura ſunt: vt parum ſplendeat de ſpiritus libertate: terminabitur ſub perſecutione Gog. Quem veniens ad iudicium dns iudicabit. fo.12.co.2

Quod ventura eſt tempeſtas reipublicæ .i. impii cōtra eccleſiam meretricem ad excoquendam ſcoriā fornicationis & cupiditatis eius. fo.12.co.3

Quod per coruum & columbam: itelliguntur duo ordines affuturi varii coloris: per coruum: vnicolorem: qui per obedientiam eccleſiæ & ſummi pōtificis mittetur ad prædicandum ex archa eccleſiæ: nec redit quia ad hoc emittetur vt diluuium non paueſcat: ſed verſetur in aquis tribulationis. fol.12.co.4

Quod orta ac cœpta euicino prædicatione in eccleſia quaſi ſtella chriſto nato: ordine prædicantium: ſcilicet turbabitur herodes & omnis hieroſolima cū illo: ideſt turbabūtur omnes prælati: ſubditi quoq; mouebuntur: quia perdent regnū temporale: carnale ſacerdotium: & ſæculare ſtipendium. fo.12.co.4

Quod multi prædicatores veritatis annuntiantes prædicta punientur a futuro hærode .i. antichriſto mixto. fo.12.co.4

Quod prædicatores ordinis: per coruum deſignati erunt nigri triſtitia cordis non mūdi: graues vita: loquaces doctrina; proximi compaſſione benigni. fo.13.co.1

Quod pro eo ꝙ coruus eſt vnicolor: ideſt niger: & columba diſcolor: datur intelligi ꝙ dicti duo ordines [in ipſis ſignatis] erunt diuerſi quo ad habitum: non autem quo ad animum: quia in vno ſtudii propoſito & voto ꝯcurrūt ambo. f.13.c.2

Quod reges iſrael & actus eoꝝ ſcriptis in libris regum: pertinent ad græcos: & actus regum Iuda ad latinos: & hoc in ſecundo ſtatu: in tertio vero .ſ. poſt futuram tribulationem: retorquēdum eſt ad religioſos: vt ſpiritus ſanctus operetur in eis: quemadmodum xp̄s in clericis: & pater i leuitis & filiis prophetarum. co.14.c.1

Quod primo græcorum eccleſiæ .ſ. patriarchalis ſedes eoꝝ ponenda eſt & cōculcanda agentibꝰ: & poſtea latinorum eccleſia. fo.13.co.4

Quod non omnes græci inuoluendi ſunt in erroribus & hæreſibus: ſed multitudo eorum maxima. fo.14.co.1

Quod eccleſia latina & Romana grauiora: q̄ græca: paſſura eſt in proximo: quia nequiora commiſit. fo.14.co.1

Quod eadem gens q̄ affliget eccleſiā græcoꝝ ipſa vaſtabit profecto latinam. f.14.c.1

Quod ſurget populus patarenus & ſequaces eius contra eccleſiam & populum chriſtianum: qui nō

ſolū laycos & clericos: ſed etiam religioſos aſſument & perſequentur. fo.14.co.1

Quod cor imperatoris & ſequacium erit ad affligendam eccleſiam & delendum populum chriſtianum: & maxime clericorum: cor ferreum ei dabitur & habitatio & conuerſatio eius erit cum infidelibus & ſupra q̄ credi poteſt vniuerſa vaſtabit. fol.14.co.2

Quod auctor compilauit librum iſtum ad inſtantiam & requiſitionem Henrici ſexti imperatoris cupientis ſcire miſteria tam de ſtatua q̄ de arbore & ſecuri & lapide & ſucceſſione futura vt ſcribitur in daniele 8 cap. fol.14.co.2

Quod imperium alemanorum corruet & deficiet. fol.14.col.2

Quod imperator qui dicetur.xi.cornu humiliabit tria regna italici imperii videlicet prælatorum cum filiis laycorum: cum cæteris: religioſorū cū ſuis æmulis. fo.14.co.2

Quod a ſupra dictis occidentur etiam plures ſancti & prædicatores veritatis: licet contra omnia in dolo vaſtaturus ſit ipſe imperator: & multū ꝓſperabitur licet non in propriis virib⁹. f.14.c.2

Quod eccleſia deberet leuare oculos ſuos ad dominum & ad chriſtum ingeminare præces: quia neceſſe eſt tandem vt ipſa eccleſia & præſertim romana: vt ſic excocta & afflicta remaneat: vt non adiciat vltra magnificare fimbrias ſuas ſup terram. fo.14.co.3

Quod in proxima tribulatione: ita militia ſecularis reipublicæ cuſtodiat aditus & egreſſus eccleſiæ: præcipue Romæ: vt eccleſiaſticus nullus fugiat: ſed bibat vnuſquiſque de calice Babylonis. fo.14.co.3

Quod prædicti vaſtatores ſpoliabunt eccleſias & monaſteria vaſtando omnia: ita q̄ vniuerſalis ecclīa tā laici q̄ eccleſiaſtici lugebūt. f.14.c.4

Quod appropinquante mundi deſolatione: generaliter inferenda: omnis qui timet deum fugiet ſynagogam peccatorum pænitentiam æmulando. fol.14.co.4

Quod ſicut gaudium eſt angelis de peccatore conuerſo ita eſt eis luctus de iuſto ſubuerſo. f.14.c.4

Quod in dicta tribulatione multę ciuitates & loca remanebunt deſerta & ſine hitatore. fo.15.co.1

Quod plurimę eccleſiæ & monaſteria deficient in proximo flagello: vt nec clericus nec religioſus permaneat: & forſan ſi fuerit: non ſic viuat ſicut & nouit: quia propter hoc non faciet deus conſummationem: ſed relinquet ſemen. fo.15.co.1

Quod q̄tuncunque eccleſia ſe venuſtet & de peccatis excuſet: tamen habetur comtemptui qa aliud ore innuit q̄ corde pręrendit. fo.15.co.1

Quod ſub præſſura futuri regis ſeu imperatoris alemani eccleſia generalis pariet ordinem deſignatum in apoſtolis ad prædicandum euangelium interim deſtinandum vt quiſq; fidelis in fide firmatus de illius regis & miſtici antichriſti & pſeudo prophetę: perfidia non paueſcat aut cadat: vnde q̄uis afflicta: gaudebit tamē eccleſia de ipſo ordine. fo.15.co.2

Quod in dicta p̄ſſura multi cōuertent̄ ad dn̄m: & econtra multi deficient ex pfidia eius. fo.15.co.2

Quod eccleſia in præſſura pariet duos ordines: ſed vnum poſt alium qui conſolabunt eam de interitu ſacerdotum. fo.15.co.3

Quod ille imperator alemanus qui vaſtabit eccleſiam: erit contemporaneus antichriſto: & prædicatorib⁹ veritatis in ꝓximo ſuſcitādis. f.15.c.3

Quod dict⁹ imp̄ator mittet ad gētes īfideles legatos ſuos eruditos: līguis & doctrinis infectos ad deſolationē & opp̄ſſionē populi xp̄iani. f.15.c.3

Quod cor & tota intentio præfati tyranni erit cōtra teſtamentum ſanctum: vt ſanctuarium eccleſiæ omnino ſubuertat & polluat ydolis & moribus agarenis: ſcilicet maumeth: apoſtatis & hæreticis pſeudoq; prophetis: in quibus deſolationis abhominatio inualeſcat malitia t̄pis abundāte propter refrigerium charitatis. fo.15.c.4

Quod inſtante huiuſmodi tribulatione vnuſquiſque fidelis & timens deum: diſponat aſcenſiones in corde ſuo: vt de mundi miſeria erutus: ſaluet animam ſuam: quia tenebræ erroris operient terram & caligo tribulationis populos apoſtatantes inuoluet. fo.15.co.4

Q̄d fugiendū & ſurgendū eſt a ſęculo: in ipſo tribulationis t̄pe & illuminē p̄nię abſcōdēdū a facie ſubſequentis veh & flagelli. fo.15.co.4

Q̄d aquila grādis & magnarū alarū. ſ. imp̄ator alemanię p̄curiet ecclīam: vt vn̄ aliq̄n protecta erat inde etiā flagelletur: & ſic deſtituta ſubſidiis direptioni pateat viatorum. fo.15.co.4

Quod prius diſrūpenda eſt ſepes imperii: ex cuius amotione diripit̄ gentibus deuaſtanda vinea. i. eccleſia generalis. fo.15.co.4

Quod gentes impii & ſarracenorū venient inundantes & implentes latitudinē terrę. ſ. eccleſiam: deſtruentes & diripientes eam. fo.15.co.4

Quod ſicut perfida ſynagoga iudęorum data fuit adeo in fauces romanorum & deſtructa: ſic & modo eccleſia Romana danda eſt i uoraginem paganorum crudelium. fo.15.co.4

Quod carnales & præſertim eccleſiaſtici: licet videantur facere pęnitentiam: mentiuntur: quia falſo pęnitentiam agunt: nec corriguntur q̄uis percutiantur quia indurant faciem cordis ſupra petram. fo.15.c.4

Quod ſi prædicatores qui mittentur: bene conſiderent acta eccleſiæ: inuenient laycos viam domini contemnentes: & religioſi quo plus nouerunt amplius negligunt. Nam confregerunt iugū regulæ ruperunt vincula obedientiæ. fo.16.co.1

Quod leo eſt fortior: lupus callidior: & pardus leuior: leo eſt rex reipublicæ: lupus populus ſarracenus & infidelis: pardus cætus hæreticus & patarenus: primus diripit: ſecūdus rapit: tertius ſurripit: diripit temporalia: rapit corporalia: ſurripit ſpiritualia: per hos tres flagellabitur eccleſia & populus chriſtianus. fo.16.co.1

Quod in articulo diei illius quo non erit tutum egredi de eccleſia p̄occupatis vadis vt nullus euadat ad lr̄am: nam oīs qui egreſſus fuerit ex eis. ſ. laycis clericis & religioſis capiet̄. fo.16.co.1

Quod futurum eſt oio: vt vallata vndiq; eccleſia & præcipue Roma: videat ſummus pontifex necapiat̄ cū filiis: & exoculatis eis: ducat̄ iunctus in babylonem confuſionis æternæ. fo.16.co.1

Quod legati eccleſiæ ſunt equi emiſſarii impudenter p prouintias diſcurrendo beneficia & pręben das acquirendo: & prælatorum dignitates vſurpando quos viſitabit dominus expellendo & propagines vſq; in tertiam generationem eorum auferendo. fo.16.co.2

Quod dominus non faciet cōſumationem: donec noua oriantur & veniat gens faciens fructum bonum: videlicet reformatio. fo.16.co.2

Quod cardinales qui euaſerint & cæteri prælati: repellentur ab offitiis & dignitate & dominatu eorum: & erunt viliſſimi & deſpecti & incompti decore regio: ſcilicet dignitate xp̄i. fo.16.co.2

Quod dominus adducet gentem contra eccleſiam & populum chriſtianum cuius linguam non intelligent: ne forte pro linguę notitia pietatis gratiam reperirent: fo.16.co.2

Quod hæc gens præcipue ſarracena adducetur cōtra vtranq; eccleſiam: ſcilicet græcos & latinos: non ad conſumationē: fidelium ſed ad purgationem. fo.16.co.2

Quod malum ab aquilone: eſt tribulatio & cōtritio magna a rege reipublicæ & præſſura infidelium contra malitiam prælatorum & contra populum chriſtianum. fo.16.c.4

Quod aſcendere in meridie: eſt ire ad vitam perfectionis & contemplationis: quia meridies eſt contemplationis. fo.16.co.4

Quod quia fere omnes ſtatus tam eccleſiaſticus q̄ ſęcularis doloſi & auari ſunt: non credent prædicantibus & annuntiantibus eis futurum flagellū & vaſtationem ſed magis eos derident: & quoniā putant ſemper carnaliter viuere: idcirco corruent. fo.17.co.1

Quod in dicta tribulatione generaliter fere omnes mali peribunt: ſcilicet prælati: ſacerdotes: clerici: religioſi & layci niſi ad viam pęnitentiæ redeant. fo.17.col.2

Quod alemani velut noui caldęi inſurgent contra eccleſiam auferēdo omnia bona temporalia & flagellando crudeliter perſonas eccleſiaſticas & puniendo: & hoc facientes: arbitrabuntur ſe obſequium præſtare deo. fo.17.co.2

Quod futuri prædicatores: prædicabunt per totum populum chriſtianum & etiam per infideles: & habebunt plenitudinē ſciētiæ & rigorē & auſteritatem vitę. fo.17.co.2

Quod dicti prædicatores futuri perfectioni vitæ ſtudentes pariter & doctrinę pugnabūt ꝯtra hęreticos & dogmata carnaliū magiſtroꝝ. f.17.c.3

Quod in pęnitentia quattuor requiruntur: ſcilicet cilſcium: cinis: luctus: & plāctꝰ: in cilitio: caſtitas: in cinere humilitas: in luctu paſſibilitas: & in planctu ſeueritas deſignat̄: moraliter. fo.17.c.3

Quod ſępe ſubiectus ſiue ſubditus: vita pręlato pfectior eſt. fo.17.co.3

Quod quidam eccleſiaſticorum in tantum extulerant templum beati petri Romę vt quaſi hęreticus haberetur qui petri limina non viſitaret & ad hoc alios inuitabant. fo.17.co.4

Quod in omni loco: quilibet chriſtianus eſt templū dei dūmodo bonas faciat vias ſuas. f.17.c.4

Quod quidam de indulgentia eccleſię in tantum pręſumebant: vt nunq̄ apponerent ab iniquitate ceſſare: ſed magis ac magis ſe vitiis & malitiis immiſcebant. fo.17.c.4

Q d̄ deus reprobat eccl'iam gręcoꝝ i ſuis malitiis & erroribus cuius deſtructio (vt ait auctor) prope eſt. fo.17.c.4

Quod eccleſia grecorum & latinorum quaſi ſub vno tempore deſtruentur licet prius eccleſia orietalis flagellada ſit agentibus & p talibus no eſt oradu ſed potius contra eos inſurgedum. fo.17.co.4
Quod pſeudo papa adiutus & fultus impatoris auxilio: qa vides no poſſe pualere in ppriis viribus: ſuggeret imperatori quaſi alter ſymo magus Neroni cotra petru.i. eccliam fideliu] ſupra q cre di poteſt vniuerſa vaſtabit. fo.18.co.3
Quod pdicatores in pximo ſuſcitadi & reuelandi premonebut ppl'm xpianu carnale & peccatis oc cecatum: non credente nec cognoſcente in proximo affuture contra eos dei iudiciu: & maxime vt ſaltem caueant ab inſidiis & verſutiis antichriſti mixti. fo.18.co.3
Quod mag iſteriu doctrine tranſſodendum erat a grecis ad francos. fo.18.co.4
Quod vbi eſt magiſtrorum & doctorum cofuſio: ibi e expoſitio puer ſorum dogmatum. fo.18.co.4
Quod nullus ſcribarum & legiſpitus & legiſte de futuris malis ſibi et eccleſie ſcribit aut vias correxit: ſed vnuſquiſq curſum ſuum currit.i.ad fauorem et ad petentiam pbendarum i quibus cecati me datia & iutilia & attractiua teporaliu ſcripſerut: na reuolue libros et decretalia et noſces.f.18.c.4
Quod a beato Gregorio vſq ad hec tempora in qbus reuelandus eſt nouus ordo pdicatium in Ieremia deſignatus nemo copauit q populum domini erudiret: vel recte ingrederetur ad euangelium veritatis. fo.18.co.4
Quod velit nolit mundus neceſſe eſt vt alter ſamuel.i.ordo pdicantium Hely.i.ſummum pontificem: filios eius capiedos cu archa a principibus reipublice: redarguet: fo.18.c.4
Quod poſt tribulatione tempore libertatis dabit populo dei ſabbatiſmus filiis aute carnalibus et mundi huius amatoribus: in flamam et rapinam dies furoris dni eſt relinquendus. fo.18.co.4
Quod oes tam plati q alie eccleſiaſtice perſone et layci carnales dicunt pax: pax cum non ſit: ſed fracta pace Romani imperii: [ſcadalis et diſſenſionibus feruentibus] contrictio et infelicitas apparebit eorum. fo.19.co.1
Quod dulcedo tpalium eccl'ie egreſſa fuit ab imperio: ſed nuc ob ſupbia eccliaſticorum: tpalia redabunt in ipm impium no ſolum vt prius: ſed et multo opulentius. fo.19.co.1
Quod licet tpalia dulcia fuerint eccleſie in principio: nuc in fine erunt valde amara: qa auferentur eis cum magno dolore. fo.19.co.
Quod non ſolu temporalia amittet eccl'ia: verum etiam ipſi eccleſiaſtici pda erut in propriis perſonis, imperio et paganis. fo.19.co.1
Quod in futura tribulatione dicit eccleſia: O uos omnes q tranſitis qa hebit dolore maximu de filiis: cardinalibus clericis & aliis eccliaſticis & pcipue temporalibus bonis amiſſis. fo.19.co.1
Quod romanus potifex in typo Iob[q a platis vſq ad laycos pmetur & et in pprio corpe] ſedet in ſterquilinio abiectus & viliſſimus: nudus tpalibus: & regio decore indignus. fo.19.co.1
Quod pp ſtipendia tpalia & corpis neceſſaria: no nulli religione itrat & no pp pauptate dni emulada q ſola pfectos facit. fo.19.co.2
Q d patientia in pauptate neceſſaria eſt: qa paup & inops laudabunt dnm: diues autem & fertilis blaſphemant. fo.19.co.2
Quod nec diuitie nec pauptates cupiede ſunt: ſed tm neceſſaria qbus ſuſtentet na ad ſobrietate qa in diuitiis ho recalcitrat: et in paupertate deſpat: et copia luxuriat: inopia uero murmurat. f.19.c.2
Quod multi i futura tribulatione i ſecularib⁹ et vitiis tabeſcetes: pfugiet ad religione ta q ad archam & ciuitate munita et ſecura: ad qeſcedu ibi a tumultib⁹ ſeculi et deo ſeruiendu. fo.19.co.2
Quod getes q pcutient eccleſiam orientalem grecorum: ipſe etiam percutient eccleſiam occidentalem latinorum. fo.19.co.2
Quod venture ſunt gentes infideliu de orietalib⁹ finibus ad perdendam noua babylonem.i.roma: et ſubditos et alios reges terre ſub romano imperio conſtitutos. fo.19.co.2
Quod pmittutur pdicatores veritatis ad pniam ſuggereda peccatoribus et filiis falſitatis: et fugiant a facie arcus. fo.19.co.3
Quod eccl'ia no ſolu ab ifidelibus: ſed et a fidelibus reipublice et hereticis patietur. fo.19.c.3
Quod verbu dei deſtruit pace mudi: iuxta illud. No veni pace mittere ſed gladiu. fo.19 co.3
Q d ptra qrentes dnm: valde mudus inſeuit: vt vel eos ad ſe ipos reuocet: vl' pſſuris affligat.f.19.c.3
Q d tpe future tribulationis ob acerbitate eius ta agete infideli q a republica.ſ. impio et hereticis deerunt medici aiaru et predicatores: vnde multum patietur eccleſia. fo.19.c.4
Quod Galaad deſignat ſpuales viros eccl'ie in comuni viuentes in quibus eſt doctrina ſani conſilii. fo.19.co.4

Q đ vita dictoꝝ religioſoꝝ: eſt illa q̄ in helya deſignata eſt q̄ in ꝓximo reuellabiť in eccleſia latina vt q̄ non poterūt cū gn̄ali petri eccl'ia fluctuāte ſuſtinere doctrinam: ſaltem ad ſpiritualem Ioannis nauiculam confugiāt accepturi medicinalem pęnitentiam. fo.19.co.4

Quod in futura pſecutione a republica inferenda eccleſię: tam prælati & clerici q̄ religioſi pręmendi ſunt pro eo q᷑ temporalia deſerere nequeūt: & id circo pro eis affligentur. fo.20.co.1

Q đ p̄dicatores futuri ad ſolitudinē & vitā ſpūalē diuertent ſe in qbus ſpūs dn̄i: (ī quo eſt libertas) ac ſi ſuper aqs ambulabit cęteris p̄uaricatoribus in abyſſo pcoꝝ & cupiditatū obiectis ī afflictiōis & ſuitutis obſcuritate ſęcl'i relinq̄ndis. f.20.c.1

Quod inter mūdanos eſt ſemp diſcordia & fallacia: ſed inter ſpirituales eſt concordia & puritas veritatis. fo.20.co.1

Quod licet eccleſia clericoꝝ febribus auaritiæ ferueat: & cætus laycoꝝ non mediocriter dolis aſpiret: tamen viri ſpirituales & ſi inter eos habitant: de eorum malitia nihil reportant ſed inter eos lucent tanq̄ luminaria. fo.20.co.1

Quod cauendū eſt eccleſię & ſummo pōtifici: ne periculis ex falſis fratrib᷒ cardinalibus & ep̄is ac legatis expiret. fo.20.co.1

Quod ꝑma tribulatio eccl'ię erit ab impio ad ſpoliandū tpalia: ſcđa erit ab hęreticis & patarenis ad decipiēdū ſpiritualia q patareni ſunt qdā falſi & peſſimi chriſtiani: diabolo familiares excōmertio: noctis tpe cōuenientes ad ſynagogas ſuas & ibiq̄ peſſima opantes tertia tribulatio erit a ſarracænis & infidelibus. fo.20.co.3

Quod ſub p̄fata triplici tribulatiōe reuelādi ſunt duo ordines religioſoꝝ: ſed vnus prius: alter poſterius: mittēdi ad p̄dicandū euangeliū a ſummo pōtifice in vniuerſum mundum. fo.20.co.3

Quod aliq p̄dicatores dictoꝝ ordinū occidendi ſunt a beſtia.i.pſeudo papa. fo.20.c.3

Quod dicti duo futuri ordines ꝓrſus mūdo mortui: deoq̄ ſolū viuentes: aſcendēt ad pfectionem vitę pariter & doctrinę. fo.20.co.4

Q đ ꝑma afflictio ſeu tribulatio q̄ erit a republica: erit quaſi os pſeudo ꝓphetę. fo.21.co.1

Quod eremitę quarto tempore eccleſię floruerūt: quemadmodū in ſynagoga ſub helya & heliſeo & filiis prophetarum. fo.21.co.1

Quod p totū iſtud decimū capl'm icrepāť auerſiones gręcoꝝ: vt q legat: intelligat. fo.21.c.1

Quod ab aqlone.ſ.a reprobatis & alemāis veniet afflictio & ꝯmotio magna gentiū pfidaꝝ: vt ponant eccleſias Romanę ſedis deſolatas & dep̄datas: ꝑmo qa nō audierūt verbū dn̄i: ſcđo qa tepidi ſunt tertio qa q̄rūt q̄ ſua ſť & n̄ q̄ dei.f.21.co.2

Q đ deus cōtriuit ſeptē capita draconū.i.ꝑncipū tyrānoꝝ in aquis.ſ.in baptizatis: & ꝑmū cōtriuit in apoſtolis: ſecū dum in martyribus: tertium in doctoribus: quartum in virginibus & eremitis quintum in clericis & conuentualibus: ſextum in cruce ſignatis & fidelib᷒: ſeptimum in duobus futuris teſtibus. fo.21.co.4

Quod ꝑmū caput diaboli fuit herodes: p quē: qa non potuit xp̄m: īnocentes pueros deuorauit: ſecundum Nero: tertiū Conſtātinus: quartū Coſdroe rex pſaꝝ: qntum Hēricus ꝑmus ꝑnceps alemanoꝝ: ſextū Saladinus: ſeptimū Antixp̄s mixtus rex patarenorum: & ſingulus accipitur cum ſuis ſucceſſoribus. fo.22.co.1

Corripe me domine in iudicio correctionis ſed nō in furore dānationis. fo.22.co.1

Quod neceſſe eſt vt eccleſia gn̄alis corripiať gn̄aliter a filiis huius mūdi: & boni pugnēt ꝯtra malos & econtra. fo.22.co.1

Quod in futura tribulatione eccl'iaſtici vexabunť a tribus & in tribus.ſ.a republica auferēte ſubſtātias reꝝ temporaliū: ſcđo a gente ſarracęna & pfida mutilante corpoꝝ mēbra: tertio a falſa hęreticorum & patarenoꝝ ſynagoga inficiēte ſacramēta ſpiritualiū. Vnde ergo exibunt via regni clauditur. fo.22.c.2

Quod ſacerdotes carnales nūc non offerunt ſacrificia laudum pro coeleſtibus præmiis: ſed pro lucris temporalibus. fo.22.co.2

Quod deus p̄cipit p̄dicatoribus veritatis & ſpūalibus viris ne orēt ꝓ impiis indicta tribulatione qa nō exaudiētur a deo. fo.22.co.2

Quod quinto tempore eccleſiæ: in quo ſedes eſt poſita & erecta: ſcilicet eccleſia clericorum nomine generalis: deus eam quaſi de coelo in terram ꝓiiciet propter ſuperbiam ſuam: vt diſcat non alta ſapere: ſed humilibus conſentire. fo.22.c.3

Quod romana eccleſia habet in circuitu ſuo: ab oriente Alexādrinam ab occidente Antiochenā: ab aquilone hieroſolimitanā & a meridie conſtātinopolitanam: eccleſiā. fo.22.co.3

Quod eccleſia romana dicitur domina gentium ꝓpter eius ſuperbiam: quę mittit legatos cardinales & alios in vniuerſo mundo cum literis apoſto

lícis:ſed quia non cognouit & humiliari deſipuit exardeſcet ſuper eam furor in manis imperii ita ꝙ peccatores in ea crudeliter affligendi & extirpandi ſunt. fo.22.co.3
Q uod eccleſia romana:q̃tum ſe glorificauit & in delitiis fuit & gloriā:tantum pati habet: nam ab Alemanis ſpoliabitur:a ſarracęnis lacerabitur:& ab hęreticis & falſis xp̄ianis ip̄ugnabit̃.f.22.c.4
Q uod dux & caput vltimi ſtatus:qui deſignatur ī helia percutiet eccleſiaſticos terrenos:virga & gladio prædicationis. fo.23.co.1
Q uod ſummus pontifex inſurget ꝯtra doctorē veritatis vt morti eum tradat. fo.23.c.2
Q uod a quibuſdam ciſtercienſium egredietur iniquitas vt doctor ille non prophetet in nomine domini:& ſic eorum operibus & conſiliis moriatur & reprobetur eius doctrina. f.23.co.2
Q uod qui cum peditibus currens laborat: multo magis laborabit cū equis ſeu eq̄tibus:ſi tp̄e pacis plus tp̄e tribulationis. fo.23.co.3
Q uod timendum eſt ne falſi chriſtiani conueniant cum ſarracęnis & aliis ꝑfidis ad ꝑſequendū pp̄lm̄ chriſtianum in fide manentem. fo.23.co.4
Q uod pontifices & prælati eccleſiæ conuenient & conſpirabunt [inuidia moti] contra doctorem veritatis. fo.23.co.3
Q uod auferetur regnum a malis prælatis & auctoritas & poteſtas prædicandi & dabitur genti facienti fructum dignum pęnitentiæ vt qđ dicūt ore ēt opere compleant. fo.23.co.4
Q uod vota & pręces ſpiritualium virorum in mūdo degentium:ad deum clamant vt mittat veros operarios in meſſem populi chriſtiani vt malis ſacerdotibus & prælatis reprobatis: deperditis & ſubtractis:viri ſp̄ūales & boni paſtores mittātur in eccleſiam dei. fo.23.co.4
Q uod ſicut proxima tribulatio erit generalis cōtra populum chriſtianum ita ſecutura eſt gn̄alis prædicatio. fo.24.co.1
Q uod deus euellet p̄latos & ſubditos in dicta tribulatione:eos deponēdo a dignitatib⁹ ſuis & cęteris tēporalibus bonis:eoſq; interficiendo:alios bonos ſuſtituendo in loco eoꝝ. fo.24.co.1
Q uod firmiter tenendū eſt ꝙ duo ordines futuri ſunt ad quos verbū dei duplicatim fiet. f.24.c.1
Quod prima tribulatio erit in corpore & bonis tēporalibus:ſed ſequens tribulatio per antixp̄m erit in mēte ferox & dura:Vide q̄ſo. f.24.co.1
Q uod populus chriſtianus vno quaſi tempore triplici afflictione affligetur: videlicet ab imperio in temporalibus:ab infideli populo in corporalibus:& a cętu hęretico in ſpiritualibus:nam eccleſiaſtici perdent tp̄alia: dabunt̃ ſuppliciis corpa: tentabunt̃ & ruent agmina fidelia. fo.24.co.2
Q uod populus chriſtianus in omnibus vulnerabitur:vt vndiq; percuſſus fidem relinquat vel deſerat & perfidiam appręhendat: ſi poſſibile foret: tamen deus non permittet qui prohibuit ne tāgeret hoſtis verſutus aīam iuſti Iob. fo.24 co.2
Q uod primo ordini futuro datur & dicitur vt caſtitati inſeruiat & ſimiliter vt eius auditores carnalia deſerant & ad ſpiritualia indeſinenter aſpirent. fo.24.co.2
Q uod futurum eſt propter atrocitatem tribulationis futurę:vt qui deo ſeruiunt a ſęculo ſecedāt & cęteri in fluctibus ſęculi emarceſcant licet fidē vel vitam inhabitu habeant quam opibus prauis impugnant. fo.24.co.2
Q uod romana eccleſia quo ad iuſtos fidē xp̄i vſq; modo inuiolatā & illeſam ſeruauit & ſeruabit vſq; in finem. fo.24.co.3
Q uod in proximo ſuſcitandi ſunt prędicatores veritatis in eccleſia qui prędicando populum chriſtianum reuocent ad vitam ſp̄ūalem: qui iam fere totus computruit. fo.24.co.3
Q uod ſicut chriſtus ad pręces marię & marthę lazarum reſuſcitauit:ita & nunc ad prędicationem duorum ordinum futurorum:ſuſcitabit de fecib⁹ peccatorum pp̄lm̄ xp̄ianum. fo.24.c.3
Q uod dictorum ordinum:prior erit ſolicitus ad prędicationis myſterium & circa plurima ſęcularia cōturbandus:ſcđs vero ad audiēdū verbū dn̄i & in orationib⁹ quieſcendum &c. fo.24.co.3
Q uod nunc populus chriſtianus formatus ad imaginem trinitatis deformatus eſt vndiq; in peccatis:nam ordo laicorum coniugii fidem violat:ordo clericorum doctrinam eccleſię diſſipat: ordo religioſorum regularem obſeruantiam non obſeruat.Q uis ergo eorum in ſuo ordine maneat: nullatenus uidemus.Q uia omnes ſimul quaſi cōſpirantes in fide ad carnalia deſideria prolabuntur. fo.24.co.3
Q uod euangelium mathei cum flumine tygri euāgelium lucę cū flumine gyon:euāgeliū marci cum flumine phyſon:& euāgelium Ioānis cum flumine eufrate habent aſpectum. fo.24.co.4

Q uod vbi regnat ebrietas: nullū cōſiliū nec ſecre⸗
tum eſſe pōt prouerbiorum.31. fo.34.c.4

Q uod prælati:& cæteri eccleſiaſtici & layci ſtudē
tes & ſeruientes auaritiæ:gulæ & luxuriæ aliiſq;
vitiis:dei ſecreta ꝓuiderī:nec crederī pñt.f.24.c.4

Q uod vinea ſodomorum:eſt eccleſia grecorum in
ſecta arriana & ſabelliana doctrina: & ſuburba⸗
na gomorræ:plebes Romanæ eccleſię.ſ.latino⸗
rum infectæ patarenorum adulterantes verbum
dei. fo.25.co.1

Quod quadruplex eſt iuſtitia iuſtorum:ꝓma per⸗
petua ignorans defectum: ſecunda immortalis ne
ſciens interitum:tertia ſecura vitans ſcādalū:quar
ta meritoria expiens perfectum. fo.25.c.2

Q uod eccleſia carnalis cæcata cupiditatis albugi
ne:ſcilicet terrenorum non poteſt videre : ſed ab⸗
latis temporalibus per rēpublicā videbit: & lu⸗
men cœli vitę contemplationis. fo.25.co.3

Q uod neceſſe eſt vt ordo clericalis ad vitam arcio
rem tranſeat & religioſi alii:non ſæculo : ſed deo
viuant:layci quoq; aut fideliter cum ſuis vxori⸗
bus agant:aut fornicantes in futuro diluuio,i.tri
bulatione gentiū diſperdanī. fo.26.co.1

Q uod ſub vno dictorum ordinum reuelādorum
continebūtur diuerſi alii ordines ſeu gradus eiuſ
dem & fidelium recte viuentium nam in ipſo or⸗
dine præter doctores: erunt clerici qui deo ſer⸗
uiant:layci qui continenter & deo viuant & reli⸗
gioſe:ſpirituales & pęnitentes virgines quę a tur
bine ſæcularis ꝯuerſationis ſe abſcōdāt.f.26.c.1

Q uod dictus ordo obedientiam &' reuerētiam ex
hibebit ſummo pontifici & tenebit & obſeruabit
apl'icam fidē et catholicā doctrinā eccl'ię quę eſt
domus dei et porta cęli. fo.26.co.1

Q uod tempore dicti ordinis reuelandus eſt anti⸗
chriſtus in ſignis mendacibus: ſed doctores dicti
ordinis defendent eccleſiam catholicam vt nec ip
ſe antichriſtus nec ſui doctores hęretici ꝓualeant
aduerſus eam. fo.26.co.1

Q uod tempore ipſius ordinis eſt apiendum oſtiū
ſacræ ſcripturę ſcilicet vera intelligentia et pura
veritas : ita ꝙ error hæreticorum non poterit
contra veritatem. fo.26.co.1

Q uod etiam in adiutorium dicti ordinis[per cor⸗
uum ſignati]mittēdus et reuelādus eſt alius in co
lumba ſignatus ad deſiccandas et deſtruendas hę
reticorum doctrinas q̄ maxime ꝯtra eccleſiā ca⸗
tholicam inundabunt. fo.26.col.1

Q uod hæretici non ſolum de philoſophis ſęculi
doctrinas eliciunt ſed etiam deficultatibus ſacrę
ſcripturę auctoritates et quęſtiones inducunt. In
de dicitur.Sermo eorum vt cancer ſerpit: qa nec
cum eccleſia:prędicant:nec ſęculari prudentię ſe
conformant. fo.26.co.1

Q uia propter peccata : capientur et decipientur
peccatores et falſi chriſtiani ab ipſis hęreticis,
monētur vt corrigāt vias ſuas anteq̄ tenebreſcāt
in futura tribulatione. fo.26.co.2

Quod reuertendum eſt ad dominum & orandum
ne prædicatores veritatis & doctores afligantur
ab hæreticis: ne ſi forte ipſis veritatis doctori⸗
bus impeditis:aut paſſis & expulſis:populus chri
ſtianus veluti grex ſine paſtore & doctore fidei in
perfidiam corruant antichriſti. fo.26.co.2

Quod venient peruerſi qui fidē (qua iuſtus viuit)
extinguant & doctrinam hæreticæ mortis indu⸗
cant : qui luctum iuſtitiæ vertant in tenebras
culpæ. fo.26.co.2

Q uod prædicatores veritatis venturi : reproba⸗
tis principibus: ſcilicet prælatis cum clericis ſuis
aut quaſi in cæcitate eſtuantis auaritiæ relictis:
diſcurrent & perambulabunt ſuper totam eccle⸗
ſiam & populum chriſtianum:ſpiritualiter con⸗
uerſando:prędicando: exorando:& exhortando:
deſtruendo vitia & virtutes fouendo.fo.26.co.2

Q uod prædicatio generalis fiet ī eccleſia:vt nemo
ſe valeat excuſare de dei gratia: ſed quia ingrati eſ
fecti prædicatio tranſibit ad populos infideles:
quibus autē erit ſanum cōſilium ſuſcipient in mā
ſuetudine verbum prædicationum. fo.26.co.2

Quod proſpera & aduerſa ſæculi ſunt impedimē
ta currētibus quia & illa onerant & iſta conquaſ
ſant. Idcirco fugientibus mundum:cum panibus
& aquis occurritur: vt ſola neceſſaria & ſufficien⸗
tia habeant & cętera abſcidāt.ſ. ſupflua.f.26.c.3

Q uod iuxta dictum apoſtoli: habentes uictum &
veſtitum:his contenti ſumus: uictum : ſcilicet te⸗
nuem & veſtitum ignobilem:ne aſinus carnis no⸗
ſtræ ſtimulatus ſaturitate laſciuiat: vel cultu red
ditus lenis & nitidus ad ferendas obedientiæ ſar⸗
cinas impia libertate repugnet. fo.26.co.3

Q uod nunc domina babylon: ideſt eccleſia veſti⸗
tur cocco & purpura : diues biſſo: curiales regii
mollibus:idcirco deprimetur. fo.26.co.3

Q uod q̄tum diſtat:ortus ab occidente:lōgius ha⸗
betur iuſtus a reo. fo.26.co.3

Q̃d ſpũales viri plorabũt:pmo ſi p̃lati & alii ma li xp̃iani nõ audierint & cõuerti ad deũ noluerit plorabũt deĩde q̃a in p̃ſſura multi capient̃ p̃ſerti eccl̃iaſtici:q̃a amittẽt prorſus coronam ſuæ di gnitatis & gloriæ. fo.26.co.4

Quod eccl̃ia & vita clericoꝝ tranſlata eſt tota ad commertia tp̃alia & ſæcularia:& gñaliter cũ lay cis ad peccata. fo.26.co.4

Q̃d a germania veniẽt pſecutores eccl̃ię & auferẽt ab eis ſubſtãtias & corpa mactabũt.fo.26.co.4

Quod eccleſia inſtruxit & docuit in ſui luxuria & euerſiõe capitis p̃latoꝝ[hoſtes ſuos vt eoꝝ gl̃iæ æmulatores exiſterẽt nã ſicut a ſæcularibus p̃n cipibus tp̃alia auide p̃cepat eccleſia ſic auidi⁹ re ſumẽt ipſi p̃ſtita ꝗ̃ſi debita p vſurã fo.26.co.4

Q̃d eccl̃ia romana ob anguſtiã tp̃alẽ ex repub.& hæretica p̃ſſura ac ẽt gẽtiũ infideliũ inundatiõe: amitẽdo tp̃alia pariet geminos ordines inutero ſi dei colluctãtes quoꝝ maior ſeruiet minori/ q̃a p or oportet minui.ſ.pati cũ ordine clericoꝝ: mi norem aũt creſcere in ordine ſpũali nec ipſe imu nis erit a perſecutione ſæculi. fo.27.co.1

Quod ipſi duo ordines ſimpl̃r & humilitet naſcẽ tur ipſi eccl̃ię q̃ cælare nõ poterũt clericoꝝ mali tiã & abſcõdere ignominiã laycoꝝ: nã deficient ſupbos religioſos:auaros p̃latos: & ſubditos: & laycos luxurioſos: facti quaſi impetrã ſcãdali & offenſionis lapidem:terram eccleſię vndiq; occu pantem. fo.27.co.1

Quod dictoꝝ ordinũ p̃dicatores pccã p̃latoꝝ & cæteroꝝ iproperabũt & reuelabũt annũtiãdo fi dem & pęnitẽtiam ſuadendo:vt conuertantur & a malis deſiſtant. fo.27.co.1

Q̃d p̃lati ſubditi & eccleſiaſtici: indurati in ma lum territi timore inualide tribulationis in fugã conuertent̃[ab eis ſubtracta ſubſtãtia tp̃ali]& di ſpergentur in ſæculo ita vt nõ ſit eis locus ſtabi lis:circũquaq; vagãtibus nam religioſi clauſtra deſerent & fugient. fo.27.co.1

Quod eccl̃ia in ſupbia obliuiſcit̃ deũ:& in abun dãtia nititur mendaciis. fo.27.co.2

Quod eccleſia tribulabit̃ & flagellabit̃: ſed indura ta non mũdabit̃ aut emẽdabit̃ a peccatis:& ab ea per mortem ſubtrahent̃ multi:nec ſic corrigetur: ſed putreſcet in peccatis: idcirco crebra erit ei⁹ cõ tritio vt ex toto rubigo falſitatis & malitiæ ex eat ab ea. fo.27.co.2

Quod deus in futura tribulatione liberabit po pulu n chriſtianũ per duos futuros ordines ac ſi per Moyſen & Aaron:ideſt prædicando ad pęni tentiam reuocabunt. fo.27.co.3

Quod in proximo fienda eſt generalis prædica tio futuræ ire & pœnitentię per prædicatores dictos. fo.27.co.3

Quod dicti prædicatores parum proficiunt præ dicando: occæcatis in peccatis ſed reportant va ſa ſua vacua:ſcilicet ſine fructu pn̄iæ ipſorũ pec catorum & malorum chriſtianorum.fo.27.co.3

Quod prẽlati & beneficiati eccleſiaſtici: imminẽ te & ſæuiente procella & pręſſura imperii & defi cientibus redditibus beneficiorũ: lugebunt & cla mabunt & præ triſtitia abſorbentur : & confuſi operient capita. fo.27.c.4

Quod duos ordines religioſorum quos mundus expectat:paritura eſt eccleſia in dolore tribula tionis imperii:quos relinquet in mundo pro ſe mine:areſcẽte doctrina in prælatis & magiſtris: ſe excuſantibus quaſi non debeant prædicationi intendere. fo.28.co.1

Quod multi ſunt hodie qui laqueis auaritiæ & ſy monię illaqueati:religionẽ ingrediuntur:& ſtant in ea propter monilia temporalia:& magis ppvi tam & deſideria carnaliaꝗ̃ propter honeſtæ ſo brietatis abſtinentiam: fo.28.co.2

Quod iam multi viri lugent ruinam eccleſiæ de q̃ bus dicitur.Reliqui mihi ſeptem milia virorum ſcilicet perfectorum qui non inclinauerunt ge nua ſua baal. fo.28.co.2

Quod talibus iuſtis[hodie intendum eſt & cũ eis in abſcõdito lamentandũ & ponedũ faciẽ iter ge nua humil̃r cũ helya ſi forte cęlũ eccl̃iæ tenebrã dũ præſſuris vel doctoribus veritatis ſignatis in nubib⁹ in q̃bus arcũ p̃dicationis[ſignũ diluuii cõpeſcendi ſucceſſuræ tribulationis & irę] ponet miſericors deus iuſtus:ſi forte peccator popu lus xp̃ianus a ſono euangelii p̃dicãdi mũdi mala fugiat & in ſecreto pn̄iæ ſe abſcondãt.fo.28.c.2

Quod uiri ſpũales futuri ſunt in terra eccl̃ię:mo re coloni eam prædicationis ſemine excolendo. Viatores in paupertate viuendo vagi ſollicitu dine diſcurrendo fortes tribulationes ſuſtinen do. fol.28.co.3

Quod pontifices Romani dilexerunt mittere le gatos ſuos ob vanam gloriam & auaritiã: quod deo diſplicuit:punire ſatagens per reipublicę ira cundiam. fo.28.co.3

Q̃d auaritia tp̃alia deſtruit:luxuria vero ſpũalia frãgit auaritia q̃dẽ extirpi poteſt : q̃a facile quis

terrena reliquit ſeu deponit;ſed luxuria pene īdo
mabilis eſt qa extirpari nō pōt:cum ſemper bel-
la innouet : & ſi quandoqȝ atterendo percutitur
Paulo negligendo curatur. fo.28.c.4

Q đ deus indicta tribulatione nō exaudiet:nec p̄-
ces & ſacrificia acceptabit : ſed reprobabit:& pu-
niet eos:ī ducēdo quattuor mala.ſ.mortē ſiue pe
ſtem:gladiū:famē & captiuitatē. fo.18.co.4

Q uod deus in oībus tpib⁹ ſtatuū :ſeu tribulatio
nibus:ſemp reliqt aliquos iuſtos p ſemie:ex quo
propagatur ſequens ſtatus. fo.29.c.1

Q uod multi puniēdi & flagellādi ſunt ſexto tpe
eccliç.ſ.in aptione ſexti ſignaculi: reſeruatis aliis
pro ſemine vſqȝ ad ſeptimū caput draconis.i.anti
chriſti;quo tpe vēturi ſunt duo ordines ſpūales:
q imūdo diſpergēdi & occidēdi ſunt. fo.29.co.1

Q đ ex his alii relinquent ppagādi in finē ſçculi:ī
quo cauda dracōis.i.gog nouiſſim⁹ antixp̄s imit
tet contra fideles tribulationē intollerabilē: quē
domin⁹ Ieſus ad iudicium properans: interficiet
ſpiritu oris ſui. fo.29.co.1

Q uod p̄lati & doctores:q carnaliter & proſpe vi
uūt & nihil p vitæ prauitate falſæqȝ doctrinæ
merito ſcādali ſuſtinerē putāt:demulcēt pplm p
phetātes & dicētes hçc mala futura & ſcādala in
ecclia gnāli:non eſſe ventura. fo.29.c.1

Quod bonū eſſet p̄latis carnalibus ſi tm̄ ſe ipſos ī
abyſſum carnalitatis impellerent:& nō ſequaces:
vel auditores eoꝝ vel alios ſubditos ſecum trahe
rent ad malum. fo.29.co.1

Q uod hçretici nō putāt:cū falſa inſtruāt:ꝙ pſpe
ra deſiuant:& ꝙ in īferno pericula incēdiaqȝ ſub
ſiſtant ſed audi Iob. Q uis poterit habitare cum
igne deuorante. fo.29.co.2

Q uod pſeudo ppheta dicit falſa:ſapit terrena: cō
temnit diuina:& fallit populum. fo.29.c.2

Q uod notāda ſunt tria in cælo.ſ.ſol: Luna:& ſtel
læ:tria in mūdo videlicet miſeria:lutū : & fex: &
tria in inferno:videlicet ignis:nix:& ſpūs pcella-
rum.Sol pfectionis:luna incorruptionis : ſtellæ
virtutis & btitudinis. Miſeria tribulatiōis: lutū
ambitionis & fex corruptionis. Ignis cōſumptio
nis:nix diſſolutionis & ſpiritus procelloſæ exa-
gitationis. fol.29.col.2

Q uod in futura tribulatiōe:illi qb⁹ ſanū cor erit
cōfident in dn̄o & patiēter expectabunt ſalutare
dei:cæteris vero pacē & reſtitutionē rerū pditā-
rum p impium alemanoꝝ [q̄rentibus] mala ſup
addentur:nā ab infidelib⁹ & hæreticis : veniētes
turbines & p̄ſſure diſpergent eos. fo.30.c.1

Q đ pplo xp̄iano dato in reprobū ſenſū & carna-
lem intellectū duob⁹ futuris ordinibus a deo p̄-
cipit:ne p eo orent aut deo ſupplicent ſed potius
p̄dicantes:percutiēt eos denūtiando & oñdendo
eos fore deponēdos & corruēdos a gladio reipu
blicç:a cane gētis pfide: & a cōgregatione hære-
ticorum & patarenorum. fo.30.co.3

Q uod ex culpa romanoꝝ pontificū: reges & prin
cipes terræ eſtuabunt contra eccliam: & cōtra tā
prælatos q̄ ſubditos. fo.30.c.3

Q uod dignitas eccliç nō debet eſſe ſupba ſed hu-
milis:cultura ſacerdotalis nō cupida ſed liberalis
vita regularis ſobria:non ſolubilis :more gentiū
ydolatrarum.i.ſæculariū deſiderioꝝ: & qa tales
non impetu ſpūs:ſed corpis & ſçculi ambulantes
incorrepti remanēt ſub pōtificibus: tradēdi ſunt
ī manu ipii:& gētiū īfideliū puniēdi. f.30.c.4

Q uod in futura tribulatiōe mens paſtoꝝ & p̄la-
toꝝ ægrotabit in gl'ia dū ſtabūt viliſſimi & de-
ſpecti & indigni decore regio. fo.31.co.1.

Q uod a flumie dicto gozā [quod includit tribus
illas.ſ.iſraelitas captiuos] credit auctor denomi-
nari gog & magog fo.31.co.2.

Q uod futurū eſt ut ſtilus anguſtiæ illius diei:cre-
brius infacie ecclie frequētet:ut q̄ ſaltē erubeſcere
noluit a peccatis flagellum experiat correctionis
in pœnis. fo.31.col.4

Q uod q̄uis viri ſpūales in ſæculo dirigēdi orēt p
pplo xp̄iano iā verſo in ſynagogā ſathanç:nihil
tamen eis proderit dum cor ſuum fortius indura
bunt in malis. fo.32.co.1

Q uod tribulatio futura ꝯtra falſum pplm xp̄ia-
nū:& eccliam p̄mo erit a republica ſubſtātias au
ferendo:ſcđo a gente pfida mortē corpoꝝ inferē
do: tertio a ſynagoga hæretica & patarena aīas
ad inferos detrahēdo. fo.32.c.1

Q uod vaſtator vēturus.ſ.Impator dicitur ap de
ſylua:cui ferus ſingularis.i.ppl's infidelis adiūget
tam ad exterminandū vineā clericoꝝ q̄ ēt laycoꝝ
& regularium : & tabernacula & tuguria diſſi-
panda. fol.32.col.4

Q uod Alemani venient vaſtaturi eccliam Roma
nā q non ſolū p̄latos puniāt:ſed ēt ſacerdotes &
laycos tenebris mæroris inuoluant : vt purge-
tur eccleſia. fo.32.co.4

Q uod eccleſia Romana deficiet in futura tribula
tione quo ad tpalia p rēpublicam: & infirmabit
quo ad ſpiritualia per hæreticos. fo.32.co.4

Q uod ſub angelo ſeptimo canēte tuba: trāſibūt tempora laborioſa eccleſię & actiuę vitæ: vt coꝛlant filii vitæ cōtēplātis ſabbata ſua. fo.32.c.4

Q uod neceſſe eſt in aptione ſeptimi ſignaculi de caligine lr̄æ & laboris educi doctores nouos ad lucē ſpūalis doctrinæ & vitæ. fo.32.co.4

Q uod ſexto tpe eccl̄iæ: tam in eccleſia Romana q̄ græca: ppl̄s xp̄ianus īfirmādus eſt in fide: abū dāte multorum malitia & charitate nihilominus frigeſcente. fo.33.co.1

Q uod futuꝝ eſt vt eccl̄ia Romana ingremio fidei geminos pariat viros. Virū.ſ.rixæ quo ad p̄diꝛcandū euāgeliū & ſtatuēdū ſpūm vitalē.i. īrelleꝛctū:& viꝝ diſcordiæ quo ad caſum mūdi.ſ.deſolādū ppl̄m carnalē in vniuerſo orbe. fo.33.co.1

Q uod dicti p̄dicatores: p̄dicabūt ſine ſtipēdio cu piditatis tn̄ maledicenť quaſi ſeductores: a maliꝛgnis: ipſis nihilominus dicētibus ſe miſſos in boꝛnum ſalutis eoꝝ occurrēte ſpū dei in eos in temꝛpore afflictionis. Imperii: & ſaracenorum & pata renorum & aliorum infideliū. fo.33.co.1

Q uod tpalia bona & ornamēta eccl̄ię: tollet imꝛperiū pp diſcordiā interiectam. fo.33.co.2

Q uod in ꝓximo venturi ſunt p̄dicatores: in eccle ſia apparētes veluti flores: q̄ more turturis vitā cælibem deducentes: in vocē p̄dicationis erūpēt vt ſuccidant ſarmenta neqtiæ & fructus iuſtitiæ ponant: arguendo pęnitentiæ refrigerium & cha ritatis: & oſtendendo in proximo imminere eccle ſię tribulationem. fo.33.co.2

Q uod vita illoꝝ viroꝝ ſpūaliū futuroꝝ p̄dicaꝛtoꝝ damnabiť a carnalibus pniam cōtemnendo: eoſq; hoſtes veluti expugnatores vitiorum morꝛtalium ſentiendo. fo.33.col.3

Q uod venturi ſunt p̄dicatores ſpūales ī defenſioꝛnē: eccleſiæ: in fide fortes: & in ſuſtinēda tribulaꝛtione tā tyrānoꝝ q̄ hæreticoꝝ. fo.33.co.3

Q uod ſi ſemp impii ſuas: in corde rectos & iuſtos crudelitates acuerēt iuſti forſitā p īpatiētiæ teꝛdiū: ad malitias boniꝓpoſiti intorquerēt: dn̄s āt non relinq̄t virgā pcōris & furioſi: ſup ſortē iuꝛſtoꝝ: ſed ſupponit manū ſuā adiuuādo. f.33.c.3

Q uod futuri p̄dicatores liberabūt eccl̄iam .ſ. p̄di cādo: a carnalibꝰ deſideriis fideliū mentes abſcin dēdo: ꝑpetua ꝓmittēdo: primo vt terrena abiiꝛciant ſecundo vt vitia conterant: tertio vt ęterꝛna conquirant. fo.33.co.4

Q uod ſpūales p̄dicatores eccleſiæ.ſ. duo ordines affuturi: qui veniēt ſubuerſuri filios carnis: p̄dicatione & doctrina: ſe cedent a tumultu mūdi & q̄ſi circa flueta iordanis cum filiis prophetarum per ſiſtent: & maxime iminente præſſura eccleſię ruiꝛnaq; ſæculi. fo.33.co.4

Q uod p̄dicatores veritatis p̄dicti: ꝓpagabūť ex patribus p̄latis & religioſis & clericis: doctrina: ſed nō vita: qa neceſſario ſubtrahentur a ſæculo: vt cum Moyſe tandem ægyptum ſæculi oī plaꝛga ſubuertant. fo.33.co.4

Q uod layci lætantur: cū male faciūt & exultāt in rebus peſſimis: clerici vaganť: qa caput circuitus eorum: labor labioꝝ ipſoꝝ opiet eos. Putreſcūt religioſi: ita vt nulli vſui iā ſint apti. fo.34.co.1

Q uod nūc nō eſt in p̄latis q layeos a culpa reuoꝛcet: nec q clericoꝝ inſaniā aggrauet: aut religioꝛſoꝝ nequitiā zelo diuino contundat. fo.34.co.1

Q uod indicta p̄ſſura interdiceť p̄dicatoribus veꝛritatis ne prædicent diuinū verbum a tyrānis & pſeudo prophetis. fo.34.co.1

Q uod illi duo futuri ordines: nec laycis: nec cū cle ricis nec cū aliis religioſis communionē habebūt ſed tanq̄ iſmael: contra oēs impios & impęniten tes inſurgent pcutiendo eos gladio diuini verbi & bonis operibus. Et ſimiliter impii & impęnitē tes contra eos. fo.34.co.2

Q uod dicti viri & p̄dicatores ſpūales germiabūt duodecim ꝑncipes qa in ſimilitudinē ap̄loꝝ duo decim in ſęculo diſpergēdi ſequaces veritatis deo generabunt in fide. fo.34.co.2

Q uod dicti p̄dicatores prohibenť adeo: carnaliꝛter agere ſeu viuere cum laycis: cōuiuare ſplēdide cum clericis: plāgere & forte inutiliter cū religio ſis: quia non mittenť adeo vt cū eis maneant aut eoꝝ ſequantur errores: ſed potius ſi q̄d vitioſum eſt in eiſdem euellant & deſtruāt p̄dicando & arꝛguendo in virga iniquitates ipſorum carnaliū & impœnitentium. fo.34.co.2

Q uod iſti p̄dicatores poſt iuſtificationē eccl̄ię p præſſuram: mitteņ ac ſi ex ſyō & archa: ad cōpeꝛſcendū diluuiū carnaliū vitioꝝ. fo.34.c.2

Quod iſti p̄dicatores nō erunt ypocrite triſtes: nō guloſi quoꝝ deus venter eſt: nō luxurioſi: hn̄tes precinctos lumbos & lucernas ardēres: caſtitatē .n. hn̄tes laycoꝝ luxuriam rep̄ment: ſobrietatem tenentes: ebrietatē clericoꝝ redarguent: lætitiam amātes religioſoꝝ triſtitiam ſubuertent: ꝑmo vt ſint immaculati in via ſc̄do attenti in lege dn̄ica: tertio vt læti cōueniāt in pręſſura. fo.34.co.3

Q uod ꝑma ętas mūdi fuit ab Adam uſq; ad Noe

vbi interdictum fuit vitiũ gulæ:ſecunda ab Noe vſq; ad habraam vbi interdictum eſt ne comederent carnem cum ſanguine: tertia ab habraam (quę diuiſa eſt in moyſe)& extenſa vſque ad Dauid: in qua facta eſt circũciſio manifeſta: quarta a Dauid vſq; ad transmigrationem Babylonis,in qua cultus dei ampliatus eſt quinta ab inde vſq; ad chriſtum.in qua:alii reuerſi ſunt hieruſalem:alii remanſerunt. fo.35.co.1

Quod futurum eſt vt circa principia tertii ſtatus mũdi(quem in ianuis tenemus)eccleſię duo ordines reuelentur & oriantur:qui velut alter manaſſes hinc inde Iordanem poſſideant: & Effraim in montibus hæreditatem accipiant incorruptam ad deducẽdã archã dñi.i.eccliã militãtẽ.f.35.c.2

Quod ſicut apoſtoli de ſynagoga depulſi philoſophos huius mundi & tyrannos ad fidem eccleſiæ pertraxerunt: ita & nunc oportet per alios euangelicos viros educi clericos ſimul & laycos obſtinatos ad ſpiritualem obſeruantiam. fo.35.co.2.

Quod ſecundum multitudinem hoim̃ conuertendorum ad veram fidem:mittentur prædicatores ad eos conuertendos. fo.35.co.3

Quod tria ſunt genera piſcatorum ſicut tria ſunt genera aquarum videlicet maris: fluminis & paludis:& tria ſunt genera ſeu ſpecies venatorum ſicut tres ſunt ſpecies ſtationum:ſcilicet mõtis: collis & foraminis nota. fo.35.co.3

Quod palus & ſtagnũ:idẽ ſunt flumẽ & fons idẽ ſunt:ↄgregatio aquaꝝ & mare idẽ ſunt .f.35.c.3

Quod prædictaꝝ aquarum diuerſe ſunt qualitates & ꝓprietates.Nam aliæ ſunt ſulphureæ:aliæ bituminis:aliæ ſalſæ:aliæ calidæ: aliæ dulces: aliæ viuæ:aliæ mortuæ :alię amaræ:quaꝝ primæ ſunt voluptuoſæ:ſecundæ cupidæ:tertię timidæ:quartæ proſperæ ; quintę affectuoſæ:ſextæ fœcũdę:ſeptimæ ſiccæ octauę aridę.f.35.c.3

Quod aquæ maris ſunt ſalſæ:amaræ:tumidę:ſteriles & ſiccæ. fo.35.co.3

Quod aquæ paludis ſunt graues:calidę:putridę: & inutiles. fo.35.co.3

Quod aqua fontis vel fluminis eſt fluida: viuida: dulcora:fæcunda:& aliqñ turbida ; & ſi putei ſit profunda. fo.35.co.3

Quod in paludibus denotatur ſimplex doctrina legis ad laycos:in fluminibus ſcriptura noui teſtamenti ad clericos:in mari vero ſpiritualis intelligentia quo ad religioſos in tertio ſtatu:in ꝑma ſcriptura piſcatur Moyſes:in ſecũda chriſtus: & in tertia angelus. fol.35.col.3

Quod in Moyſe notantur doctores primi ſtatus: a Iacob vſq; ad chriſtum:in chriſto doctores ſecundi ſtatus:a ſe vſque ad dies iſtos:in angelo doctores tertii ſtatus:a nobis vſq; in finem ſæculi ſucceſſuri. fo.35.co.3

Quod præmiſſorum doctorũ primi piſcati ſunt in lr̃a teſtamenti veteris ad literam quæ occidit. Secũdi in litera teſtamenti noui.In litera & ſpiritu q̃ viuificat.Tertii in ſpirituali intelligentia ſalientis in vitam æternam. fo.35.co.4

Quod perfidia arrianorum multi heremitæ & virgines perſecuti ſunt & diſperſi quorum alii vt helyas:alii vt helyſeus:alii vt filii prophetaꝝ:quaſi ſol:luna & ſtellæ in firmamento aquas ab aqs diſterminantes: capti ſunt in ſagena. fo.35.co.4

Quid tibi uis in via ægypti vt bibas aquam turbidam.Egyptus mũdus cuius via eſt auaritia: de qua ſalubriter volũtatem excutimꝰ ſi aquam terrenæ appetentiæ non haurimus: hæc dicitur eẽ turbida quia diuitiæ magis turbidant animum q̃ ſerenent. fo.36.co.2

Quod beſtia:quam daniel ſeptimo variam & deformem.ſ.quadrifariã deſcribit videlicet primã leenam:ſecũdam urſum: tertiam:Pardũ:& quartam diſſimilem aliarum:denotat quattuor perſecutiones quattuor temporum eccleſiæ : a quattuor diuerſis perſecutoribus:quorum primi fuerunt iudęi contra apoſtolos:ſecundi pagani contra martyres tertii arriani & ſequaces contra doctores catholicos:quarti mahumetici contra eremitas & virgines. fo.37.co.3

Quod ſexto tp̃e eccleſia Romana in prædam & ſeruitutem dabitur nouis caldæis .i. alemanis imperio:ſimul adiunctis:(falſis chriſtianis:gentibus,agarenis & impiis patarenis pſeudoq; prophetis. fo.37.co.4

Quod eccleſia Romana ſub ſexto tempore: complebit tempora ſua:quibus (affligatur cum, cæteris eccleſiis in ſpiritu vehementi dominici furoris & gladii. fo.37.co.4

Quod multi ex populo xp̃iano:tã layci: clerici & religioſi:q̃ ẽt ꝑdicatores veritatis occidendi ſunt ab illa diſſimili beſtia. fo.37.col.4

Quod in tempore futuræ tribulationis: imponet ſilentium prædicatoribus veritatis:aut certe tanta erit acerbitas tribulationis: vt magis hoĩes ſe abſcondant q̃ velint audire verba vitæ: & ſic fruſtra quaſi laborent ꝓphę illi duo. fo.37.co.4.

Quod in

Quod in principio tertii ſtatus reuelandi ſunt pͣ-
dicatores euangelici & mittendi ab eccleſia Ro-
mana in populo chriſtiano:quo tempore eccleſia
amittet temporalia. fo.37.co.4

Quod dictorum prædicatorum alii deſigantur p
petrum & eius nauiculam & alii per Ioannem &
eius nauiculam:quorum quidam pugnabunt cũ
beſtia illa diſſimili & terribili & alii mittentur p̃
dicaturi ad alias nationes. fo.37.c.4

Quod petrus nudus ſupra mare ambulans: vidẽs
ventum validum:venientem: timuit: & forſitan
demerſiſſet ſi ſaluatoris non obuiaſſet aduen-
tus. fo.38.co.1

Quod layci: clerici & religioſi concurrent ad fu-
turos prædicatores velut ad archam diluuio im
minente. fo.38.co.3

Quod futurorum prædicatorum,alii prędicabũt
in populo chriſtiano & alii in populo infideli:in
quibus erunt oculi dei:vt videlicet non ſolum in
ſana doctrina & intelligentia:ſed etiam ne eos la
teat angelus falſitatis:comprehendent enim ſapiẽ
tes ſæculi in aſtutia ſua ſp̃ali. f.38.co.3

Quod charitas refrigeſcet in populo chriſtiano:&
abundabit triplex iniquitas ſcilicet irregularitas
vagæ inhoneſtatis in religioſis:cupiditas terre-
næ ambitionis in clericis:peruerſitas mal e opera
tionis in laycis. fo.38.c.4

Quod duplex erit tribulatio contra eccleſiam:pri
ma videlicet reipublicę & ſecũda gentis,incredu-
læ & crudelis. fo.38.c.4

Quod monachi & religioſi habent ydola Rache-
lis ſubſtramentis pęnitentiæ: quia ſecundum con
ſuetudinem mulierum accidit eis ſcilicet effemina
torum vt non confiteantur vitia ſua: ſed magis
abſcondant:& contaminent religionem abhomi
nationibus:vitiis & prauis affectibus ſuis contra
quos dicitur.Reuela domino viam tuam: ſcilicet
nequitiæ & ſpera in eo de gratia miſericordię:&
ipſe faciet:qa delebitur iniquitas. f.38.c.4

Quod peccatum Romanæ & totius eccleſiæ gene
ralis ſcribitur in prophetis & prædicatur in aliis
prophetis cito venturis:ſcilicet duobus ordini-
bus ad detegendam ignominiam Matris ſuæ ec-
cleſiæ:ſcilicet prælatorum ſuorum: clericorum
& religioſoꝝ:doctrina.ſ.ſpirituali dura & forti:
ſtilo.ſ.flagelli punientium. f.38.c.4

Quod quis magna offenſa fuerit: ſodomitica la-
bes: eſt tamẽ maior ſymoniaca prauitas eccleſię:
quia illa fuit corruptio ex qua ſodoma ſubuerſa
fuit in momento:ꝗto ergo magis eccleſia quæ in
iuda deſignata ſubuertenda eſt. fo.39.co.1

Quod in futura tribulatione:omnes prædandi &
flagellandi ſunt:prælati: ſcilicet clerici religioſi
& layci nam omnes præuaricãtur: & a maiore vſ
que ad minorem oẽs auaritiæ ſtudent:aliiſq; pra
uis actionibus. fo.39.co.1

Quod carnales homines qui non cœlum:ſed ſęcu-
lum diligentes:inquo eſt omnis verſutia: fraus &
dolus videre bonum non poſſunt: quia cæcati in
temporalibus:non bonum ęternum conſpiciunt:
ſed malum in ſęculo palpant: propterea habita-
bunt in terra ſalſuginis infernalis. f.39.c.2

Quod ſicut perdix fouit quem non peperit: ſic ec
cleſia Romana quæ in perdice ſignificata eſt[ha
bens zelum dei ſed non ſecundum ſcientiam] fo-
uet patarenorum ſectam:non puniendo & extir-
pando e medio fidelium & ideo cum inſteterit
perſecutio in proximo:eius aſtutias euadere non
poterit:quin etiam de eruditis & fidelibus mul-
tos non euertat. fo.39.co.3

Quod eccleſia inuite relinquet bona temporalia
& terrenas diuitias quas (non reſecando ſuper-
fluas)incaute diu poſſedit.Et hoc in dimidio die
rum ſuorum.i.dum ſe in eis proſpere viuere puta
bit. fo.39.c.4

Quod eccleſia ne amittat temporalia:reſiſtere co-
nabitur reipublicę in nouiſſimo ſuo inſipiens ap
parebit:vniuerſa amittendo:nam Romanum im
perium federabitur cum ſarracęnis & gentibus in
fidelibus:additis ſibi pſeudo prophetis: ſectæ vi
delicet patarenæ:& aliis pſeudo populis.ſ. falſis
xp̃ianis:& hi oẽs inſurgent ꝯtra eccleſiam vt de-
ſolatam eam faciant. f.39.c.4

Quod in ſtatua illa a daniele deſcripta: vna pars
fuit aurea videlicet in babyloniis & caldæis:erea
in paganis & romanis:argentea in gręcis & arria
nis & ferrea in perſis. fo.39.co.4

Quod imperium romanũ & beſtia ſeuiens ſarracę
norum:& pſeudo prophetarum & patarenorum
bellabũt contra eccl̃iam ꝓ eo ꝙ non cognouit tẽ
pus viſitationis ſuæ. f.39.c.4

Quod falſi paſtores & mercenarii:qui portant ty
pum perdicis(a perdendo dictæ)mactant & per
dunt & relinquunt oues & fugiunt. Et ſic veluti
indiſcreti cum ouibus pariter punient. f.39.c.4

Quod in tanta neceſſitate & tribulatione (quę in
proximo fiet) orandum eſt a dño ne eccleſiam
ſuam deſerat. f.39.co.4

Quod venturi ſunt & adeo miſſuri prædicatores euicino vt populum xp̄ianum admoneāt & ſollicitent ſi forte cōuertantˀ & viuāt: & adducāt deū inueniam quod diſponebat ad iram. f.39.co.4

Quod in ſeptem tp̄ibus eccľię terminādus eſt ſcd̄s ſtatus mundi: quoꝝ ſex ad laborem: ſeptimū vero ad requiem dabitur. f.39.c.4

Quod neceſſe eſt vt adhuc p̄dicātibus futuris duobus teſtibus: p̄lati & paſtores eccleſiæ flagellentur ſub Romano imperio & a gentibus alienis & infidelibus. f.40.c.2

Quod ex acerbitate tribulationis corpa mortuorum remanebūt inſepulta: & multi ad vitā pniæ ſe cōuertent: ne pereat & influctibꝰ diluuii ſimul īuoluantˀ cū fornicatoribꝰ abſorbēdis. f.40.c.3

Quod hæretici patareni ſunt limus & fex oīm hæreticorum: a quibus eccleſia magnū patietur diſpendium. fo.40.c.3

Quod eccleſia romana pp ſymoniā & auaritiā p̄latorū: ſpolia tp̄alium a republica perdet: pp ſuperbiam & cōtumaciā punietˀ & humiliabitˀ ab infidelibus: pp luxuriā prauāq; vitā vel ēt doctrinam: a ſynagoga hæretica & patarena: & hoc quidem iuſte: quia noluerūt qeſcere ab erroribos ſæculi & enormitate peccati. f.40.c.3

Quod futuꝝ eſt vt de romana eccľia prodeāt duo ordines infra principia tertii ſtatus: qui p̄dicatione ſua & ſolicitudine decunctis finibus ppľi xp̄iani hoīes ad gr̄am miſericordię attrahanr: vt de vaſis irę: vaſa gr̄ę faciant & honoris. f.40.c.3

Quod multi in tribulatione futura expaueſcentes diuinum iudicium: de ſæcularibus fluctibus: ad quietem vitæ perfectæ: ſcilicet religionem confugient. f.40.c.3

Quod vita ſp̄ualis ipſius religionis (q̄ intra ſextū tempus) [in imīnēte diluuio] initiabitˀ clarificanda in ſeptima ætate ſęculi velut in ſabbato [vt ſecundum apľm] relinquatur ſabbatiſmus populo dei. Ad quam multi vexati a tribulatione malorum cōcurrent ex oībus finibus mūdi vt in ea ſaluetˀ ſemē ſup terrā ac ſi in archa noe. f.40.c.3

Quod ſicut rubē per cōcordiam reſpicit ecclīā hierosolymitanā tribus Beniamin anthiochenā: tribus manaſe alexandrinā: tribus Effraim cōſtantinopolitanam: ita tribus Iuda reſpicit & ſignificat totam eccleſiam Romanam & latinam in occidente diffuſam. f,40.c.4

Quod myrthus herba ſeu virgultū deſignat caſtitatem. f.40.c.4

Quod qui vehementer & nimis premūt intellectū ſacrarum ſcripturaꝝ eliciunt ſanguinē carnalis intellectus qui occidit aīam: ideo ſapere debemꝰ ad ſobrietatem: quia violenter interprætando aut carnaliter ſapiendo ſacras ſcripturas: eas violamus. f.41.c.1

Quod dura valde erit percuſſio Romanæ eccleſię nam prius tp̄alia auferentˀ: ſcd̄o occidendi in corpore & vſq; ad p̄ditionem aīarum. f.41.c.1

Quod illos duos reges quos frixit rex Babylonis in igne: quidam intelligunt fuiſſe duos præſbiteros neq̄ Suſannam dehoneſtare q̄rētes. f.41.c.1

Quod rex babylonis ſignificat & reſpicit per concordiam imperatorem romanum huius temporis & tyrānos: Achab ſignificat gręcos: & Sedechias latinos: quia & ille regnauit in tribus iſrael & iſte in iuda: vnde ſicut affligenda eſt eccleſia græcorum: ita & ſequitˀ afflictio eccľię latinoꝝ. f.41.c.2

Quod græci diuiſi ſunt a fide: ſed latini nunq̄ a fide deficient quia fidem Romanę eccleſię nulla hereſis vnq̄ violauit aut ſcidit: ſed in ęternum inuiolata permanebit. f.41.c.2

Quod apprehenſio petri deſignat apprehenſionē Romanorū pontificum: qđ initiatum fuit in paſcaſio papa: ſed conſumādum plenius eſt in ſucceſſoribus ſuis. f.41.c.2

Quod neceſſe eſt in proximo affligi populum chriſtianum a tyrannis impii & gētibus infidelibus & hæreticis: ſed primo ab imperio. f.41.c.2

Quod ſæuiente procella tribulationis: eccleſia fatigabitur nimis ita vt non poſſit vitæ contemplātis percipere libertatem: ſed tantum ſentire fragrātiam & odorem duorum ordinū futurorum deſignatorum in eſau & Iacob: qui ingreſſuri ſunt terram lactis & mellis vitæ ſpiritualis: ſcilicet & doctrinæ. fo.41.c.2

Quod apprehendēdus ē Petrus. ſ. ſūmus pontifex & ligandus. fo.41.co.3

Quod poſt procellā imperii: ſequitˀ tribulatio gētis perfidæ. ſ. infidelium quæ ſicut mare rubrū patebit fidelibus p̄dicatoribus veritatis. f.41.c.3

Quod in futuris gentibus īfidelibus: fornicatores terrę & babylonis filii alemanorum principes abſorbeantur: quia rectus ordo requirit: vt ipſi in fluctibus pereant qui alios in fluminibus demerſerunt. fo.41.co.3

Quod diſcedet imperium alemanorum ab eccleſia & ſcindetur ipſa eccleſia Romana: ſcilicet capitulum cardinalium: nā inter eos orietur diſcordia:

& pro eo ꝙ dicitur. Succidi tres paſtores imenſe: ideſt quaſi vno tempore: & eccleſia remanebit ſine luce: quemadmodum diſcipuli ſine xp̃o: & interim deprædabit̃ & quaſi ad nihilũ rediget̃. f.41.c.3

Q uod fere omnes principes chriſtiani, & amici ſpernẽt ipſos eccleſiaſticos & efficientur inimici eorum cognoſcentes turpitudinem eoꝝ contra eos vndiq; inſurgendo. f.41.c.3

Q uod dominus confringet cardinales & prælatos eccleſiæ ad nihilum eos redigendo: quia eos ĩſtituit: vt fructũ cęleſtẽ & nõ terrenũ facerent: & ſapent ipſi vero ſe putribiles nimiũ deo reddiderũt & iõ corruẽt oia ſil̃ cũ vita amittẽdo f.41.c.4

Q uod prælati potentes & ſuperbi deponentur de ſedibus dignitatum: & in locum eorum ſubintrabunt: & exaltabuntur humiles: quia carnale ſacerdotiũ & miſteriũ diruẽdũ ẽ: & ſpũale ſtudiũ erigẽdum: prius depoſitis ſupbis & indignis. f.42.c.1

Q uod obliuiſcitur deus dum contẽnitur fides ei⁹ & doctrina ſpũalis vilipendit̃: vt fit a terrenis & aialibus hoibus q magis diligũt tenebras lr̃æ (q̃ occidit) q̃ lucem ſpũalis intelligentiæ. f.42.c.2

Q uod & ſi veritas tpe tribulationis ꝓſternetur in his qui pereunt & charitas refrigeſcet fideſq; deficiet: & ſtudiũ clericoꝝ ceſſabit & ſilebit: xp̃i tñ & ſpũaliũ viroꝝ qui venturi ſunt doctrina vigebit fideſq; ſimul & charitas. f.42.c.2

Q uod ſemen habraæ fuit ex parte reprobum & ex parte electũ ſemen quoq; Iſaac ex parte dilectũ & ex parte odioſum ſemen ẽt Iacob ex parte æmulum & ex parte benignum. f.42.c.2

Q uod in primo ſtatu: qdam electi ſunt: vt Dauid quidam reprobati vt Saul in ſecundo quidã dilecti vt Ioãnes: & quidam odio habiti vt Iudas. In tertio futuri ſunt cõtentioſi & inuidi: vt falſi fratres: quidam benigni: vt Ioſeph ſignificans manſuetos hęreditantes terrã. f.42.c.2

Q uod in diebus iſtis nouiſſimis: in qbus cadet ſuperbia prælatoꝝ ambulantium in delitiis: & cathedræ doctorum carnalium ſubuertent̃ & erunt viri ſeu riui annũtiatores euangelii circumquaq; per totam eccleſiam gñalem fortes ĩ fide: veraces in doctrina: & vita. f.42.c.3

Q uod futurum eſt & timẽdum de populo chriſtiano: ne perſecutio valida gentiũ petri nauiculã inuat & nõ ſit ei auxiliator forſitan qui ſuccurrat: quia oẽs ſpreuerunt eam. f.42.c.4

Q uod futurum eſt vt quẽadmodũ Iudęi ꝯtra chriſtum & diſcipulos fremuerũt: ita & nũc contra viros ſpũales ſupbi & impii prælati & eoꝝ ſequaces: idcirco interficient̃ morte: layci p famẽ clerici p gladium: religioſi p mortem. f.42.c.4

Q uod veniet fames a republica: gladius a gente pſ̃da: mors a pſeudo ꝓphaꝝ & patarẽoꝝ. f.42.c.4

Q uod indicta tribulatione q̃ repente veniet antichriſtus myſtus: per principem reipublicæ ſpoliabit clerũ tẽporalibus: ac ſi xp̃m veſtibus vt Herodes & Pylatus: ſicq; nudus ĩ cruce dimiſſus plagis pateat: obprobriis & flagellis. f.43.c.1

Q uod principes & milites ſæculares & familiares tollent tpalia hæretici & patareni & eoꝝ fautores ĩferent cõuitia & obprobria gẽtes ĩfideles vulnerabũt & ĩterficiẽt ipſos eccleſiaſticos. f.43.c.1

Q uod caput populi xp̃iani ſunt pontifices: man⁹ ſacerdotes: pedes alii fideles: ĩ qbus oportet xp̃m iterum crucifigi: qũo⁹ vide. f.43.co.1

Q uod anguſtiæ eccleſiæ erunt vndiq;: & ignorabit quid eligere debeat: qa in tẽpore furoris abſiciet eos deus. f.43.c.1

Q uod prædicatores euangelii ęterni [in proximo reuelandi] frangent & prędicãdo explanabũt doctrinam doctorum fidelium: ſacræq; ſcripturæ in conſpectu eccleſiæ gñalis: qua etiam corda lutea & ſæcularia vel ſupba & vacua conterant ad pniam: quia niſi cõuerſi fuerint ꝑſto eſt qui conterat eos cõtritione perualida. f.43.c.2

Q uod dicti doctores & p̃dicatores: non aliã vel nouã doctrinã annũtiabũt q̃ q̃ repoſita eſt in libris diuinę ſcripturę & ſcõꝝ doctoꝝ. f.43.c.2

Q uod quia eccleſia in malis eſt oſtinata. ſ. p ſuperbiam: auaritiã & luxuriam: & ſimiliter ppl̃s xp̃ianus: idcirco neceſſario diriget̃ ordo propheticus: vt tollat & cõterat [dura prædicationis monitione] ſuperbos prælatos: auaros clericos: & laycos luxurioſos. f.43.c.2

Q đ ſtudia carnaliũ magiſtroꝝ gñal̃r in fonte eccleſię cõſtituta & ſpãliter in Italia: ſubuertẽda ſũt ad p̃dicationẽ ꝓphatarꝝ quos mũdus inſtãter expectat: vt quaſi contrita ydria lr̃ę occidentis recurrat vita aurea eorundem: ſpũalis .ſ. doctrina quæ viuificat. f.43.c.3

Q đ ꝓfunditas ſciẽ ſęcularis diſſipabit̃ & deſtruet̃ p p̃dicatores futuros q̃ eſt in phis: & legib⁹ & decretalib⁹ aliiſq; doctrinis vãis et ꝓphãnis: q̃ magis de lr̃a q̃ de ſpũ: plus de luto q̃ de auro: plus de cupiditate q̃ de largitate plus de perditione q̃ de ſalute ſuadent diſſipabitur et deſtruetur p prędicatores futuros. fo.43.co.3

Q uod timẽdum eſt ne deſtructis ex liguria ſtudiis ad francos tranſeat ſpiritus vertiginis:& eos errare faciat dominus,quia ſpiritus domini in pphetis futuris in hoc tempore reuelandis in Moyſe & Helya ſignatis:galliam viſitabit & ydola ſtudiorum carnalium diſſipabit. f.43.c.3

Q uod multi doctores ſeculares applicabuntur ipſis prædicatoribus veritatis:qui relicta ſæculari vita:aſcendent ad religionem. f.43.co.3

Q uod dicti viri ſpirituales & prædicatores veritatis perſequentur a ſummo pontifice per primũ herodem(deſignato)perſequentem & occiderevolentem chriſtũ:& ſimiliter a cardinalibus & aliis prælatis contra eos ſuperbientes:a quorum facie fugientes:forte tranſibunt in galliam poſtea reuerſuri in Italiam. fo.43.c.3.

Q uod dicti viri ſpirituales diſponentes ad Romanam eccleſiam redire:& audientes regnare in dicta eccleſia pontificem forte ex eadem progenie prioris pontificis:& timentes illo ire: ſe cedent in paupertate ſpiritus conuerſantes donec veniat tẽpus ſuæ profectionis. fo.43.c.4

Q uod forte ſurget in ſedem ſummi põtificis: alius eiuſdem progeniei qui dictos prędicatores exterreat:nam fugientes primum pontificem: irruent in ſecundum:qui eos perſequetur vt eos interficiat. fo.43.co.4

Quod dictus pontifex:ſcilicet pſeudo papa: prius interdicto euangelio diuini verbi poſtea ad corporaliter puniendo viros ſpirituales & veritatis prædicatores diriget ſtilum. f.43.c.4

Q uod ſupradicti perſecutores iuſtorũ & defenſores erroris[ſunt filii] duplo gehennæ: & pp vitæ illecebras & pp doctrinas iniquas. f.44.co.1

Q uod primum literarum & ſciarum ſtudium: fuit in Iudæis;ſecundum in ægyptiis: tertium in græcis:quartũm in Italicis quintum in francis.Et qa in ſexto loco Antichriſtus:mixtus caracterẽ beſtialem:doctrinam perfidam æditurus eſt:ſurgendi ſunt contra eos habentes thau in fronte:doctrinam crucis in aperto:vt ſigna moyſi ſigna deſtruant Pharaonis. f.44.c.1

Q uod ſub tribulatione imperii alemani: deſtruentur ſtudia carnalia & decretales generalis eccleſiæ earumque conſultores docentes & inſtituentes leges iniquas. f.44.c.1

Q uod eccleſiaſtici & præcipue Romanum capitulum ſubuertetur gladio reipublicæ: & dabuntur in manibus hæreticorum & patarenorum: & gentium perfidarum agarenarũm. f.4.c.14

Q uod poſt diſſipata ſtudia ciuitatum lõge lateqꝫ diffuſa:quæ ſcolaſticas animas ad auaritiam feruidam:& ęterna forſan incendia per erroris inſaniam tranſmittebant:futuri prophetię ſe conuertent ad clericos & prælatos in ſua malitia obſtinatos. f.44.c.2

Q uod ſummus pontifex & cardinales affligendo perſequendo & percutiendo futuros prædicatores veritatis:eis ſilentium imponendo: ne eis annuntient mala futura in clero a Romano impio: etiam eos incarcerando. f.44.c.2

Q uod e carceribus liberati dicti prophetę & prædicatores pauorem magnũ incutient ipſis clericis & prælatis ab imperio inferendum. f.44.c.2

Q uod eccleſia tradenda eſt in manus imperii: tam in ſacerdotibus & prælatis q̃ in ſubiectis:auferẽdo ab eis oĩa bona & theſauros & multos eorum in captiuitate adducet:ibiqꝫ mouentur ſine ſpe liberationis & ſepelient ſine ſonitu. f.44.c.2

Q uod non eſt dubium quin futuri viri euangelici non affligantur a prælatis: ſed ipſi prælati ſeu multi eorum:captiuabuntur etiam in propriis pſonis. fo.44.co.3

Q uod ea quæ in hoc paſſu dicta ſunt de paſſione chriſti ad literam intelliguntur in ſpiritu implenda fore in populo xpiano. fo.44.c.3

Q uod in futura tribulatione traditis impiis in captiuitatem:iuſti i libertate remanebũt. f.44.c.3

Q uod ſummus pontifex:cardinales:doctores & ꝑlati:valde dolebunt de ortu & profectu illorum virorum ſpiritualium & prædicatorum veritatis tanq̃ qui eorũ ſolicitudine ſubuertentur adulterãtes verbum dei: vnde non pœnitebit eos ſi ſubuertant in ſpiritu hoies peſtilentes. f.44.c.4

Q uod in dicta tribulatione ab ipſis eccleſiaſticis magnus fiet clamor de temporalibus perdẽdis & vllulatus de corporibus interficiendis. f.44.c.4

Q uod antichriſtus mixtus.ſ.furore æſtuans ꝯtra chriſtum per infideles populos:multos chriſtianos occidet. fo.44.co.4

Q uod ad prædicationẽ futurorum prophetarum & prædicatoꝝ veritatis totus mundus turbabitꝰ ſcilicet omnes falſi chriſtiani & pręcipue prælati & alii eccleſiaſtici mali:in tantum qꝫ prædicatio eoꝝ a tyrãnis ꝑlatis ſuſtineri nõ poterit. f.45.c.1

Q uod contra dictos prædicatores parturiendos ab eccleſia ſeuiet totus mundus.i.mali. f.45.c.1

Q uod ex archa mittuntur coruus & colũba.i.duo

ordinis:ibidem.
Quod populus chriſtianus erectus ī gloria per re/
gnum & ſacerdotium in ſiluestro dolet non min⁹
de ortu q̄ de egreſſu:quia forte melius erat ei ſi na
tus non fuiſſet:ideſt ad cumulū dignitatis & glo/
riæ. fo.45.co.2
Quod ipſa eccleſia pro faſtu ſuperbię, & profundo
nequitiæ ſubuertenda eſt primo in temporalibus
ab alemanis ſecundo in propriis corporibus agē/
te perfida agarenorum:tertio in ſpiritualibus ab
hæreticis & patarenis:quæ omnia quaſi vno tem
pore erunt. fo.45.co.2
Quod ſummi pontifices potius imo valde dolere
deberēt de eccleſia generali:ex peccatis euerſa quā
chriſtus proprio ſanguine redemit: & non de illa
terrena & manu facta hieruſalem:euerſa & repro/
bata ab ipſo chriſto: vñ deſiſtendum eſt ad tēp⁹
ad ipſam recuperādam:nam prauum eſt velle diui
nis obuiare conſiliis. fo.45.co.3
Quod auctor.ſ.Abbas Ioachim edidit hunc libel/
lum anno ſalutis milleſimo:ducēteſimo: ſexageſi
mo. fol.45.col:3
Quod attritis viribus populi chriſtiani:erit ꝑpa/
rata via populis infidelibus: & cōculcabunt ꝑmo
eccleſiam græcorum:& poſtea gñalem.ſ.latinoꝶ
menſibus q̄draginta duobus atrociſſime.f.45.c.3
Quod ipſa tribulatio durabit vſqꝫ in finem ſecun
di ſtatus. fo.45.c.3
Quod imperator non in propriis viribus concul/
caturus eſt eccleſiam:ſed innitetur hæreticis & gēti
bus infidelibus quaſi domeſticis & ſub ſpecie pie/
tatis ritum & cultum diuinū minuet & imutabit
pro poſſe. fo.45.c.4
Quod illa verba ſeu nomina in pariete ſcripta:da/
nielis octauo.ſ.Tethel: mane: phares: exponunť
& ſignificant etiam ad ꝑſens videlicet Tethel im/
periū alemanoꝶ:mane gens infidelis: phares cæ/
tus hęreticoꝶ:ipſa.n.beſtia habens decem cornua
aſcēdens de mari eſt gens infidelis quæ aggrega
bitur ipſi impio ꝯtra eccleſiā.f.45.c.4.& 46.c.1
Quod ille imperator tot & tanta mala facturus ec
cleſiæ dei in principio ortus ſui cum regnare cœ/
perit videbitur fidelis & catholicus;ſed tēpore ſuc
cedente:doloſe & iniqꝫ aget cōtra eccleſiam & cor
eius erit contra teſtamentum ſanctum:vt deſtruat
ſi poſſet. f.46.c.2
Quod imperium alemanorum ſemper extitit no/
bis italis:durum:dirum:& mirū:durū in iugo:di/
rum in virga & mirū in ſceptro:ſed neceſſe ē vt &
ipſum:ad extremum dominus euertat & perdat vt
ad ſonitū ruinæ eius:paueāt oēs reges. f.46.c.2
Quod ſub imꝑatore alemano nimis grauis & du/
rus erit luctus de afflictiōne eccleſię: nec inueniet
qui conſoletur eam ex omnibus charis eius:qui co
gnita malitia eius & denudata ignominia:eā penī
tus ſpernent oēs amici eius. fo.46.c.3
Quod non timet auctor annuntiare ipſi imperato
ri.ſ.Henrico ſecundo proſpera vel aduerſa: nec ei
placere cōtendit & adulare:dicens:diuini verbi cō
ſilium non eſſe alligatū hoībus. f.46.co.3
Quod prælati eccleſiæ dicunť ridiculi: gigantes
& gladiatores:habent.n.gladium excommunica/
tionis:pro quo gladiū perſecutionis incurrent &
ſic ridiculi effecti:patebunt deriſui: cum deuaſta/
buntur. f.47.c.3
Quod modo eccleſia dicitur terra terrena ſapiens
non quæ dei ſunt.Et idcirco confringetur in bo/
nis exterioribus:conteretur in interioribus:com/
mouebitur incorporalibus:agitabitur in menti/
bus:ſcilicet in laycis:in clericis:in religioſis & prę
latis. fo.47.co.1
Quod phaſſur & ſophonias ſacerdotes: deſignant
quoſdam magiſtros tā in clero q̄ in religioſo col/
legio monachorum & ſedechias ſummum pontifi
cem:qui ob eius ſuperbiam non exauditur dū quę
rit a dño conſilium. f.47.co.1
Quod rex Babylonis ſignificat imperatorē & cal/
dei alemanos in quorum manibus dabit dominus
eccleſiæ ꝑlatos ſeu ſummum pontificem & ſeruos
eius:clericos:& religioſos & laycos: quos pcutiet
imperator vna ſecum congregatis agarenis & hæ
reticis:nota quomodo. f.47.c.1
Quod eccleſia circūquaqꝫ diffuſa & populus chri/
ſtianus percutienda eſt:afflictione temporali:ſub
tractione diuini verbi:peſte & errore hæreticoꝶ:
gladio & fame. f.47.c.2
Quod imperator romanorum (quorum extrema
tempora tenent alemani) tenturus eſt donec de
medio fiat.ſ.eccl'ię qa diuideť & ſeparabiť ab ea,eā
videlicet perſequendo & deuaſtando.fo.47.co.2
Quod via vitæ eſt humilitas:via mortis ſuperbia
illa ſpoliat aīam a peccatis:& pęnis:& iſta eam in
duit vitiis & flagellis. fo.47.c.3
Quod dictus imꝑator ſignatus in colubro tortuo
ſo,aggregabit ſibi gentem pfidam & beſtialem in
fidelium:& cateruam hæreticoꝶ & patarenoꝶ:&

duriſſime percutiet eccleſiã & populum xp̃ianum ĩponẽs ſilẽtiũ viris euãgelicis verbi dei. f.47.c.3
Q uod pſecutio dicti regis & Imperatoris erit tripharia:& ſicut per tempora diſtincta fuerit:ſic & in fine iuncta ſerueb:t. fo.47.co.3.
Q uod melior eſt ſeruitus virginis corrupte:ſed pęnitentis & ingemiſcentis: q̃ libertas ſeu integritas virginis ſuperbę. fo.47.3.
Q uod furor Imperii ſeuiet in ſummum pontificẽ cardinales & alios p̃latos manu valida. f.47.c.4
Q uod hodie prę́lati ecclię ſũt pilati & nõ patres: ſũt & latrones & lupi veſpertini:nõ viri: ſed adulteri & mercennarii fo.47.co.4.
Q d' eccľia nõ expectat deteriorẽ antixp̃m:q̃ carnalẽ & effeminatũ prę́latũ. vũ veh terrę.ſ.ecclię cui⁹ rex p̃latus:puer ẽ inania meditãdo. fo.47.c.4
Q uid ſit illa ara ignoti dei apd athenas. f.47.c.4
Q uod eccľia iuſtoꝝ peregrinãs:nõ poterit nõ percipere deplagis babylonis & bibere de calice furoris imperii:qa neceſſe eſt vt præmatur triticum ſimul cum palea. fo.48.co.1.
Q uod illi duo ordines futuri p̃dicabũt euãgelicã doctrinã in lr̃ali & ſp̃ũali intelligẽtia:ſicut ĩ area eccľiæ ventilatũ ſcõrum pr̃um zelo fidei & approbatiõe diſcuſſum. fo.48.co.2.
Q uod nunc eccľia ſupba contẽnit quę dei ſũt:'obturat aures ne audiat vocẽ ſibi nũtiãtis vt hũiliet ſe & ſedeat in cinere: ſed dicit Sedeo regina & vidua nõ ſum & luctũ nõ videbo. fo.48.co.2.
Q uod dñs p ſcripturas & nouos futuros euangeliſtas hortat̃ ſummũ põtificem cardinales & alios p̃latos vt iudiciũ faciant iuſtũ:qa peruerſe iudicãt:ſed nolẽtibus ab iniqtatib⁹ ſuis diſiſtere ĩminet dies furoris dñi: qñ pauperes & afflicti ſtabũt ĩ magna cõſtãtia prædicãtes aduerſus carpinales & alios auaros & exhauriẽtes labores & ſudores eorum. fo.48.co.3.
Q uod beſtia prælatorum capienda & occidenda eſt ab Imperarore. fo.48.co.3.
Q uod ſumm⁹ pontifex & alii prælati qui male ingrediuntur ad apicem dignitatis:iuſto dei iudicio fiet vt tradãtur in manus Imperii & captiui ducantur. fo.48.co.4.
Q uia aprælatis & ſuperioribus malum ad ſubditos diffunditur: iõ recte a ſanctuario flagellũ incipiet vt dolente capite:doleant pariter & membra. fo.48.co.4.
Q uod deſolabitur & deſtruetur capitulum Romanum idest collegium cardinaliũ cum pontifice. fo.48.co.4
Q uia prælati & paſtores eccleſiæ latinę & præcipue Romanę: iam mortui dicuntur in peccatis: videlicet primo in auaritia. ſecũdo in perfidia. tertio in ſuperbia & quarto in ſcelere luxurię iõ propter hæc quadrupliciter punientur: quia eorum opes tollet reſpublica. ſecundo fidem deiiciet ſynagoga hæretica. tertio corpora infeſtabunt mahumetici:quarto luxorioſos expectant dęmonia in inferni voragine. fo.49.co.1.
Q uod tẽpore quo captiui ducẽtur paſtores auari ſuperbi & fatui captiui in babylonem p imperiũ tunc multi mortificabũt mẽbra ſua agẽdo pñiam & cõuertenẽ cũ p̃dicatorib⁹ veritatis. f.49.c.2.
Q uod doctrina virorum euãgelicorum ſuſcitãdorum in toto orbe erit patens & libera:& multi ad eorum prędicationem conuertẽtur: reliqui flagellabuntur. fo.49.co.3.
Q uod multi ſũt & erunt in eccleſia promouendi indigni & iniuſte ad ſacros ordines & magiſteria & alias dignitates: quib⁹ melius eſſet diſiſtere aut pedem retrahere: q̃ poſtmodum inuite priuari & ſpoliari & in babylonẽ captiuari: fo.50.co.1.
Q uod erunt hoĩes edentes & bibentes:plãtantes & ędificantes:nubentes & nuptui tradentes:& repentinus eis ſuperuen et interitus vt tempore noe: & malos male perdet deus per principem reipublicę & vineã ſuam locabit aliis agricolis doctoribus videlicet veritatis. fo.50.co.1.
Q uod ſicut aſino poſt eius mortẽ primo ſubtrahiẽ corium ſecundo proiicitur ĩſterquilinium:tertio beſtiis & auibus datur in cibum: ſic erit & adueniet prę́latis mortuis in peccatis:primo tolletur corium temporalium: ſecũdo proiicienẽ ĩſterquiliniũ:vilitatis obprobrium:dabuntur beſtiis Romani Impii & infidelium. fo.50.co.2.
Q uod hęretici forte patareni exeuntes de populo chriſtiano adherebunt ſaracenis ad perſequẽdam eccleſiam:ſicut ad abſorbẽdam archam:duo aquarum genera conuenerũt in duabus ſcilicet Apoc. beſtiis de mari & de terra cõſcẽdẽtib⁹. f.50.co.2.
Q uod imperator initetur populo agarenico & hęretico & patareno. fo.50.co.3.
Q uod multi prælati & eccleſiaſtici uidentes ſe nudatos temporalibus & vexatos a pp̃lo agareno & hęreticis ſe ad veram viam & pœnitentiam conuertent. fo.50.co.3.

Quod eccleſia ſpiritualis quę parturiet in tribulatione futura parturiet duos ordines virorū euangelicorū i dolore quaſi Ioſeph & beniamin: quorū primus tribulatꝰ in carcere: alter vero erit filius doloris in morte matris: tpe cōfuſionis pręlatorum cruciabitꝰ mater ecclīa a facie draconis q filiū quē emittet deuorare cōtēdet: vnde ſpirituali eccleſię neceſſe erit fugere i ſolitudinē, nota. fo.50.co.4.

Quod aqua egrediens de ore draconis: eſt perſecutio Romani Impii & dogma puerſum. fo.50.c.4

Quod praelati & carpinales aſſumpti in excellētia dignitatum ab eis deponentur & a prędictis gentibus flagellabuntur. fo.50.co.4.

Quod quattuor gn̄a hoſtiū iducūtꝰ cōtra ecclīam prio i ſpūalibꝰ ſecūdo i tpalibꝰ: tertio i ſeruitutibus, quarto in tribulationibus: primi ſūt quęrentes aiam: ſecūdi punici quorū timent aciem: tertii Ro. principes: quarti Alemani feroces. f.50.c4.

Quid intelligitur & qūo exponitꝰ terra terra terra audi ſermonem domini: Nota contra omnes falſos chriſtianos. fo.51.co.1.

Quod dictorum praelatorū carnaliū nullus: nec ſemen eorum amplius remanebit i dignitate: ſed deponentur. fo.51.co.1.

Quod ſubtractis dictis praelatis & malis paſtoribus deus inducet nouos ſecūdū cor ſuū: qui non gregem eorum totū ſed reliquias gregis ſequentiū eos ducent ad interiora deſerti religiōis & pacis & ad ſpiritualia ſtudia & creſcent in bono opere & multiplicabuntur in doctrina: & erunt omnes vnanimes inquietis collegiis. fo.51.co.2.

Quod nouus ordo futurus erit in fine ſecundi ſtatus & in principio tertii: ducens vitam angelicam. fo.51.co.2.

Quod pro praelatis iniuſtis mortuis in peccatis & flagellandis in pęnis ſuſcitabit dominus in ſolio dauid germē iuſtitię ideſt paſtorē iuſtū q paſcet pplm̄ chriſtianū in oi ſcitate. fo.51.co.2.

Quod poſt afflictionem graecorum & latinorum i quorum eccleſias ſciſſura ſuceſſit (ac ſi in tribū iuda & iſrael decem tribus.) erit cor vnum & anima vna in fide chriſti inter eos: prius mortuo & deſtructo antichriſto mixto & illo rege alemanorum qui cuncta vaſtabit & adducentur de cūctis terris reliquiae electorum ad fidem generalis eccleſiae. fo.51.co.3

Quod per futuros praedicatores: praedicabitur p vniuerſum orbem euāgelium ęternum & poſt hęc neceſſe eſt eos pati pro nomine chriſti: pręualente antichriſto.. fo.51.co.3.

Quod Imperator Alemanorum ſtatuet pſeudo pontificem Romae in ſede eccleſiae chriſti: qui in fine ignominioſe peribit. fo.51.co.3.

Quod imminente tribulatione (quibus erit ſanum conſilium fugient de Roma ne ſimul bibant calicem. fo.51.co.3.

Quod quia infra eccleſiam multi ſūt filii babylonis: & in babylone multi ſūt filii Ieruſalem ideſt ecclīę ſcē captiui:) iō facienda eſt ſcrutatio vt ſeparentꝰ agni ab ędis: & liberatis bonis mali i fluctibꝰ futurę tribulatiōis demergātur. fo.51.co.4

Quod triplex eſt matrimonium: primum vxoris quo ad carnem: ſecundum eccleſiaſticae dignitatis quo ad ambitionē: tertiū dominici ſermonis quo ad expoſitionem vt hęretici. fo.51.co.4.

Quod ſolebāt layci continenter viuere: clerici pie docere religioſi deuotione pingueſcere: nunc autem omnes corrupti, ſūt & abhominabiles facti deo. fo.51.co.4.

Quod ſicut doctores haeretici praelati, gręcorum deceperunt populum & ſibi ſubiectos: ita epi latini & praelati ſubditos ſuis perditis moribus & exemplis & ſimilr doctores pręſertim patarenorum peruerſis dogmatibus & doctrinis corrumpūt pplm̄ & ideo e proxio timendū eſt ne eccleſia graecorum deſtruatur & poſtmodum eccleſia latinorum. fo.52.c.2

Q. d̄ gemerꝰ & orare debet ecclīa ad dn̄m vt ꝯuertat ad miam q̄ diſpoſuit ad iram. f.52.c.2

Quod ipa gn̄alis ecclīa polluetꝰ: praua vita & doctrina legatorū ecclīę Romanę: & ſilr veſania patarenorū q̄ libere ſe diffūdit: vbiqꝫ pſtratis p̄dicatoribus veritatis corā beſtia malitię & potētię ſecularis q portāt dn̄am Babylonē .i. ecclīam q̄ eſt magiſtra oium meretricū. fo.52.co.2

Q. d̄ mater nr̄a Rachel .i. ecclīa ſpūalis & nō carnalis pturiet filiū Beniami .i. futurū ordinē minorē dicētē p̄dicādo, & rep̄hēdēdo p̄latos & malos paſtores: ſi loquor punior: ſi taceo iudicabor a deo: ſed nō poſſum nō mordere p̄latos. f.52.c.2

Quod a Romano impio & pplo infideli tā in equeſtri q̄ in nauali exercitu affligetꝰ ecclīa: ita vt p̄lati interficiantur & captiui ducantur ſimul & ſūmus pontifex. fo.52.co.3

Quod caput ipſorū ſunt p̄lati ecclīaſtici quos beſtia maris .i. gens ſarracęna abſorbebit: & abſor

tos beſtia de terra conſurgens accinget & ducet quo non vult Petrus ſummus pōtifex in locū forſitan paſſionis. fo.52.c.3
Quod gens & ſecta patarena dr̄ filia arrianæ perfidiæ. fo.52.c.4.
Quod pſeudo papa:in herode ſignatus: truncabit caput ꝑlatoꝝ:& de tyrānis triūphabit. f.52.c.4
Quod romani pōtifices cognouerūt tpalia q̄ poſſidēt:fore & eē iuris romani impii. f.52.c.4
Quod futuꝝ eſt vt ſummus pontifex repugnet imperio. f.53.c.1
Quod edidit hūc librū Abbas Ioachim anno dn̄i milleſimo cēteſimo nonageſimo ſeptīo. f.53.c.1
Quod neceſſe eſt vt triplex tribulatio inſtāter iſſurgat contra eccleſiam prima q̄ deſignata eſt in Nabuchdonoſor caldęo:ſecunda in Nabuchdonoſor aſſirio & tertia in Amā:& qa oēs illi cōtemporanei fuerūt:ita iſta q̄ſi cōis inundatio accedet. f.53.c.1
Quod ſummus pōtifex occidet & diſpergent ſubditi: & poſt tres annos reſurget paſtor bonus & dux eccleſiæ ſanctæ ſed interim carebit eccleſia p̄ſidente. f.53.c.1
Quod audacter dicit auctor:ꝙ patientibus ꝑlatis & eccleſia fatigata ex acerbitate flagelli: p̄dicatores euāgelici a corpore eccleſię velut xp̄i aīa ſegregādi occidēt beſtiā patarenā.ſ.pſeudo pontificem in gladio ſpūs. fo.53.c.2
Quod poſt afflictionē eccleſiæ & eccleſię pſonaꝝ a: pſo impatore q̄ a ſanctuario incipiet.ſ.Romanæ eccleſię:affliget ipſe impator alemanoꝝ & retribuet ei menſura quā ipſe miſtis tribuit. f.53.c.3
Quod futura tribulatio erit gn̄alis per vniuerſam latitudinē populi xp̄iani:& maxime eccle Italię dādę ſunt in ſolitudinē deſtructionis & in ſtuporē admiratiōis cūctis gētib⁹ & pceteris rc. f.53.c.4
Quod poſt ꝑlatos et rectores eccleſiaꝝ Italię afflictos et captos deuoluet flagellū reipublicæ cū ſequacibus ad regnū francię et principes eius et vniuerſum populū galliarum. f.53.c.4
Quod poſtq̄ oēs biberint calicē iræ et furoris dn̄i per manum impatoris et ſequacium: vltimo ipſe imperator bibet calicem nam oēs contra eū conuertentur. f.53.c.4
Quod futuꝝ eſt vt reuelandi ſint prędicatores euāgelii: religione feruidi et p̄dicatione facūdi:qui de vitæ eminētia rugient:de ſcientiæ abūdātia edocebunt contra canes mutos:ꝑlatos ſ.et clericos:et doctores:ꝯtra religioſos deuiatos et timidos,alii igit̄ mittendi ſunt pauperes. f.54
Quod traditis in gladio rectoribus eccleſiaꝝ: adhuc p̄dicantibus prophetis vēturis decus eccleſi generalis fuſcabitur. f.54.c
Quod erit afflictio gn̄alis tam a mundo q̄ a populo barbaro deſignato in aſcendente beſtia ex abyſo. fo.54.c.2
Quod totus ppl's eccl'iaſticus ꝯturbādus et affligēdus eſt ab impatore alemano. f.54.c.2
Quod ſuperbia ꝑlatoꝝ ruenda eſt et gl'ia corruēda:vt vel iterficiant̄ aliq ex eis:vel a republica ſint vomendi:qa eccleſię eoꝝ et domus diſſipādę ſunt et ſpoliādę a terrenis redditib⁹. f.54.c.3
Quod gn̄alis eccleſia in toto orbe terraꝝ diſp affliget et deſolabit̄ nō ſolū p impatorē ſed et per barbaras et hęreticas nationes. f.54.c.3
Quod columba felle carens:)iram habere pręſcribitur:vt intelligat̄ ꝙ ſpiritus domini: & benign⁹ manſuetis eſt:& furibundus elatis. fo.54.co.3
Quod Hieremias ſignificat omnes illos doctores & prędicatores qui prędicant & annuntiant iminere flagellum anteq̄ veniat vſq; ad tp̄s flagelli proximi futuri: vt dictum eſt. fo.54.co.4.
Quod futuri doctores qui in proximo reuelādi ſūt nō habent concordiā cū hieremia:ſed cum Echiele & Daniele:(ſingul⁹ cum ſingulo ſpiritualiter.Alias.Allegorice: tām Hieremias q̄ alii indifferenter ad viros ipſos euangelicos prędicationis offitium intorquent. fo.54.co.4.
Quod ſicut ezechiel & Daniel prophetauerunt in captiuitate ſic & nunc qui futuri ſūt prędicabunt in mundo:populo ſcelerato & facto etiam ſub buto:quando eccleſia viduabitur ſummo pōtifice & ſpoliabit̄ a republica. fo.54.co.
Quod prædicatores veritatis per hieremiam deſignati:audientur a prælatis & magiſtris carnalibus & ab omni populo chriſtiano denuntiantes in eccleſia generali venturum in proximo flagellum cōtra eos:vn̄ eos quęrēt iterficere. f.55.c.1
Quod dominus ſuſcitabit principes publicos: alemanos ſcilicet & francos vt ad terram detrahant ſuperbiā omnis carnis. fo.55.co.3.
Quod neceſſe eſt vt non ſolum reges & principes terrę colla ſubmittant imperio alemanorum: ſed etiam ſummus pontifex & prelati eccleſiaſtici obſequentur ei:donec veniat tp̄s viſitationis Imperii ſcilicet deſolandi. fo.55.co.3.
Quod illi qui ſubmittent colla imperio non ibūt

in captiuitatem:qui vero rebelles fuerunt non ef fugient. fo.55.co.4.

Quod non eſt laborandum multum ad denuntiandum flagellum prælatis & aliis eccleſiaſticis perſonis cum nolint credere quia induratum eſt cor eorum:idcirco futura eſt euerſio. fo.55.co.4

Quod in dicta tribulatione futurum eſt vt multi qui inſurgent contra prædicatores veritatis: interficientur & frigentur in oleo aut qualitercũq; aliter. fo.56.co.1.

Quod erunt aliqui falſo prophetantes:contra prędicatores veritatis qui falſo & mendaciter confidere faciunt ſummum pontificẽ & cardinales & epiſcopos:& concitant illos ad perſequendum prophetas domini & doctores ne contra eos aliquid afflictionis exponant. fo.56.co.1.

Quod ſuſcitandi ſunt viri prophetici vt verba domini prædicent in omni populo chriſtiano & principaliter clericis & religioſis vt conuertantur. fo.56.co.1.

Quod poſt tribulationem illam ſuſcitabit dñs' in eccl'a veræ paſtorem & nõ prędonẽ. fo.56.co.2.

Quod in populo chriſtiano a domino ſuſcitandi ſunt paſtores & duces qui (.poſt tribulationes.) oues recolligant errabundas in peccati confuſione concluſas & ducant ad vitam coelibem & tranquillam. fo.56.co.2.

Quod dominus eſt pius: miſericors & iuſtus iudex:qui ſic pro iniquitate corripit vt pro pietate faciem non auertat. fo.56.co.2.

Quod omnes qui perſequentur eccleſiam poſtea vaſtabuntur & deſolabũtur Imperium ſcilicet & alii perſecutores. fo.56.co.3.

Quod intra exordia tertii ſtat⁹ eccleſiaſtici:multi dedicabunẽ religionis propoſito & fundabuntur in fide. fo.56.co.4.

Quod de ordine & fundatione electorum in proximo faciendis.) Eſaias enumerat nota.f.56.co.4.

Quod dominus conſtituet in eccleſia ſua doctores ſacra ſcriptura repletos:& filios doctos a domino nõ homine:ſpirituales in comuni degentes & laycos fideles chriſtianos. fo.57.co.1.

Quod prælati eccleſiæ Romanæ turbabuntur & affligentur:quia contra illos irrũpet furor impii ex quo voluerũt p ſupbiã reluctari. fo.57.co.1.

Quod in nouiſſimo dierum hæc omnia intelligentur ideſt in tertio ſtatu mundi:primus.u.dies deſignat primum ſtatum:ſecundus ſecundum: tertius tertium: quorum principia ſemper plena fuerunt doloribus nam in principio primi ſtatus filii iſrael fuerunt oppræſſi ab ægyptiis:in ſecundo apoſtoli a iudæis:nunc quoq; electi affligendi ſunt a falſis chriſtianis vt ſciant quia non niſi per uiolentiam diripitur regnum dei. fo.57.co.1.

Quod reuelandi ſunt viri ſpirituales in proximo qui temporalia reſpuent & ſpiritualia conſtituẽt prædicando & conuertendo tam doctrina ſana q̃ moribus peccatores ad verã pniam. fo.57.co.2

Quod ex conuerſione gręcorum ad vnitatem eccleſiæ gentes aliæ animatæ fidem ſuſcipient: relinquentes errores ſuos. fo.57.co.3.

Quod in futura tribulatione: a ſpiritualibus viris poſitis in excelſo contemplationis:) audietur triplex fletus:primus propter præſſuram Imperii: ſecundus propter iram agareni populi:tertius pp malitiam erronei vulgi & hæreticorum: donec conſolatio fiat etiam temporaliter vt qeſcat a lacrimis. fo.57.co.3.

Quod græci venientes & ipſi contra populũ latinum:& videntes latinos propter tribulationem humiliatos:humiliabuntur & ipſi:& cõuertentur Et fiet vnum ouile & vnus paſtor. fo.57.co.3.

Quod dominus faciet nouum ſuper terram ideſt eccleſia Romana pariet viros ſpirituales & perfectos: non pueriliter & carnaliter viuẽtes: ſed in nouitate ſenſus ambulantes. fo.57.co.4.

Quod redeuntibus græcis ad fidem Romanæ eccleſię:) reuelabuntur in generali eccleſia doctores euangelici ęmulantes euangelium verbi dei: doctrina periti vt imperitos inſtruant.fo.57.co.4.

Quod diſtat inter legem moyſi & legem chriſti: nam illa ĩ tabulis lapideis:& iſta in cordibus carneis ſcribitur. fo.57.co.4.

Quod turbato vndiq; populo chriſtiano ex acerbitate flagelli.) futuri ſunt duo ordines quaſi duę ſtellæ verbum dei prædicantes:deſignati ĩ moyſe & chriſto:& quaſi in Enoch & Helia. fo.58.co.1

Quod futurum eſt vt eccleſia Romana temporali gloria & culmine vitę corruat:quę humiliari ſub iugo alemanicę ptãtis ignorat. fo.58.co.1.

Quod prædicatores(.per Hieremiam deſignati.) repellentur & ſilentium a ſummo pontifice eis imponetur. fo.58.co.2.

Quod deus loco pontificum carnalium ſuſcitabit paſtorem in ipſo populo chriſtiano qui faciet iudicium de peccatis; & iuſtitiam de bonis ope

ribus non abſcondet. In cuius dieb⁹ populus gręcus & latinus ſimul in fide confidentur ambulabunt cum reliquis gentibus ad fidem pariter conuertendis. fo.58.co.2

Quod Imperator cum ſequacibus ſubmittet ſibi Romam & omnes ciuitates italię: exceptis lachis & zecha .i. quæ: vel fortes populariter ſunt vel q̄ eẽ appetũt ſingulares in ſuis munitõib⁹. f.58.c.3

Quod duo ordines futuri: (qui fortes erunt in fide.) nihil habebunt in quottidiana ſubſtãtia pręter victum & veſtitum tenuem. fo.58.co.3

Quod neceſſe eſt vt ira dei veniat ſuper eccleſiarũ rectores & præſides pro eo ꝙ dei ſeruitium nõ ſolum impediunt ſed etiam adulterant verbum dei. fo.58.co.3.

Quod ſequenda & futura eſt magna diſcordia & ſciſſura inter eccleſiam Romanam & imperium ſub cuius fluctibus libertas & licentia expirabit pontificum Romanorum. fo.58.co.3.

Quod ſicut Romanum Imperium fuit erectio eccleſiæ: ſic & modo diebus iſtis nouiſſimis erit iactura & finis feneſcentis eccleſiæ clericorum & ſuperbientis: non tamen finis mundi: quia relinquetur ſabbatiſmus populo dei vt eccleſia contemplantium habitet in fiduciæ tabernaculis: & requie opulenta. fo.58.co.4.

Quod primus ſtatus mundi finem habuit in antiocho: & ſecundus habiturus eſt ſub Alemano impio: & terti⁹ i gog pſecutore nouiſſimo. f.58.c.4

Quid dicant merlinus britanicus: & ſibilla Erithea & babilonica de futura tribulatione: & qualiter ſub aquila ſecunda erunt plures pſeudo pontifices ſimul: vnde eccleſia depauperabitur q pſeudo põtifices põtificiũ ęmulabũtur fo.58.co.4

Quod aquila prima magnarum alarum Italiam occupabit: relictis ſucceſſoribus noſtris anguſtiis reliquis ſub altera perſecutrice aquila in ſeculorum finibus.) inferendis. fo.59.co.1.

Quod ſanct⁹ Bernardus prohibuit monachis ſuis prædicationem: & vagationem ſeu occupationẽ: Et eos ſimpliciter in monaſteriis ſubeſſe præcepit. fo.59.co.1.

Quod forte religio & ordo ciſtercienſis durabit vſq; in finem ſeculi. fo.59.co.1.

Quod futurum eſt (.vt pro intellectu qui reuelatus eſt de miſteriis abſconditis in ſcripturis: ſed reprobatus a ſcribis & magiſtris huius temporis inflatis ſcientia ſeculari,) multi præcones ſurgãt qui ruinam tam Imperii q̄ eccleſiæ denunciẽt & videant oculis ſuis ſubuerſionem. fo.59.co.2

Quod exercitus francorum veniet inauxilium eccleſię quando obſidebitur & vaſtabitur ab imperio ſed parum proficiet quoniam ſic deus diſpoſuit vt omnia inculcanda a pauciſſimis alemanis & ſuccendenda ſit igni. fo.59.co.2.

Quod exinanitis viribus Romanę potentię & exhauſtis opibus eccleſiæ per principem reipublicæ: & alios impios prædicatores.) neceſſario frãcis & aliis gentibus poſitis circunquaq; Romana eccleſia adhęrebit. fo.59.co.2.

Quod habet hoc diffidentiæ humana debilitas vt magis cõfidat in homine q̄ in deo: Et ideirco vñ ſpat auxiliũ (.iuſto dei iudicio) corruat. f.59.c.2

Quod res & diuitiæ non ſunt datæ ex abundantia in fauſtum: ſed ad vſum: ideo fruſtra erigitur qui repente finitur. fo.59.co.3.

Quod in hoc quinto tempore eccleſiaſtico in quo eccleſia a domeſticis ſuis deprimit̃: nõ debet in ſeculi ſubſtãtia: ſed in dei potẽtia gloriari. f.59.c.3

Quod ſi fideles principes aliquid chriſto pauperi contulerunt: non eſt conſonum vt clericalis ordo dilatatus ſub pace: incraſſatus ope: impinguatus otioſitate recalcitret: ſed magis ſuper fluum detur pauperibus & nõ viris famoſis & gigantibus turrim conſtruentibus babylonis fo.59.co.3

Quod aurum oblatum fuit chriſto a magis cuius ope fugeret inægiptum: myrrha qua ſubiret pati bulũ: thus quo deũ laudaret. fo.59.co.3

Quod moderni vicarii ſaluatoris: thus negligunt & myrrham: & quærunt aurum: Et ideo cum domina babylone bibent in aureo calice poculum abhominationis. fo.59.co.3

Quod dictum Danielis nono conuenit modernis prælatis & eccleſiæ rectoribus: videlicet cum videritis abhominationem nota expõnẽ. fo.59.c.3

Quod ſublatis de circuitu viribus eccleſiæ: ipſa ad paupertatis anguſtias & ſqualorem publicæ reſtrictionis incurret. fo.59.co.4

Quod maior eſt iniquitas eccleſiæ latinæ: q̄ græcorũ: ideo acerbius punientur. fo.59.co.4

Quod perniitioſum eſt abuti homine: ſed multo pernitioſius eſt adulterari per hæreſim verbum dei. fo.59.co.4

Quod tradendus eſt rex francorum in manu inimicorum ſuorum ſcilicet regum terræ imperii: ſeu alemanorum principis & ſimiliter ſummus pon-

tifex romanus cum ſequacibus ſuis. f.60.co.2
Q uod tempore perſecutionis & afflictionis eccle-
ſiaſticæ: ſeu etiam peccatoris euerſi: non decet prę-
dicatorem loqui ſubblimia ſed quæ ſunt confor-
mia ſanctis: imo omnino ſilere & ſaluare ſemet-
ipſum: & alium incorrigibilem refutare. f.60.c.2
Q uod quicquid legendo ſequitur hic propheta in-
textu ironice itelligēdū eſt cōtra francos. f.60.c.2
Q uod franci & alemani conuenient & inſurgent in
inuicem: ſed francorum exercitus ruet. fo.60.co.3
Q đ erit ſciſſura & diſcordia īter frācos. f.60.c.3
Q uod inſurgent franci contra francos & corruet
francia in manu Imperii. fo.60.co.3
Quod captiuitas græcorum conuertetur ad fidē
& vnitatem eccleſiæ Romanæ circa finem ſecūdi
ſtatus & initium tertii qđ iā inſtat. fo.60.c.4
Q uod concitabitur & conſurget multitudo gen-
tium remotarum contra imperium alemano-
rum. fo.61.co.1.
Q đ i gręcia fuit hęreſis arriana peſſima: ſed hic in
latina eccleſia his diebus eſt hæreſis patarenorū
fex omnium aliarum. fo.61;co.1
Q uod ſicut poteſtas imperii affliget & vaſtabit
alia regna & præcipue eccleſiam:) ita & ipſa impe
rialis potentia alemanorum vaſtabitur ab omni
bus aliis quos ipſa afflixit. fo.61.co.2
Quod in ſalutis conſilium: dominus per totam ec-
cleſiæ latitudinē: in proximo mittet viros euan-
gelicos: vt terrenam mundi ſuperbiam pie præ-
nuncient & radices vitiorum de cordibus huma-
nis extirpent. fo.61.co.2
Quod niſi paſtores eccleſiæ ſponte dimittant bo-
na temporalia.) gladius aquilonis ſcilicet imperii
ſuper eos inducetur: & tanto fiet prædo in repu-
blica pręſidens violatus acrior q̄to ſummus pa
ſtor & alii in retinendis temporalibus fuerint du-
riores. fo.61.co.3
Q uod quicquid de gladio: fame: & peſte contra iu-
dæos inducitur a propheta totum profecto in af
flictione futura populo xpiano eueniet. f.61.c.3
Quod ſi vnus in republica pręſideret: & ſibi quaſi
præcellenti duci chriſtianus populus deſeruiret.)
non de facili poſſet irruere iacturam petri na-
uis. fo.61.co.3
Q uod velit: nolit mundus neceſſe eſt vt cadat pon-
tificalis ſuperbia: & cultus eccleſiaſticus in tempo
ralibus minuatur. fo.61.c.4
Q uod propter ruinam imperii Romanorum: futu
ri viri euangelici conſulent electos recedere de-
medio babylonis: ne fiant eterni vel temporalis
ſupplicii participes. fo.61.co.4
Q uod ſpiritus ſanctus plenarie inſtruet viros eua
gelicos ſuſcitandos miſteria abſcondita a finibus
ſæculorum: vt ea reuelent populis fidelibus chri-
ſtianis in toto orbe diſperſis in ſignum & memo-
riam perdēdorum: vt ſi penitere contempſerint iu
dicium reipublicæ ſubintrent quos ignorantia
verbi dei non excuſat. fo.61.co.4
Quod econtrario ordine procedunt & texunt de
exaltatione & deſtructione babylonis ſcilicet Ro
mæ hyſtoriam Eſaias & hieremias. fo.61.c.4
Q uod Sybilla Erithea dicit: poſt hæc veniet aqui
la habens caput & pedes/6o/colore pardi ad liuo-
rem: vulpis quo ad fraudem: leonis quo ad terro
rem: quia forte ſub occaſione patarenoꝝ coher-
cēdorum doloſe incedet contra eccleſiam ipſa a-
quila. fo.62.co.1
Quod quanta mala paſſura ſit liguria & tota ita-
lia magis experiri q̄ dicere monſtrabit: nam adhi
bitis ei ſcilicet aquilæ ſeu pſeudo pontifici alema
nis: duo quoq; principes græcorum ei auxiliabū
tur: vnde Romanorum nobiles peribunt: & exco
cto ſummo pontifice ac monaſteriis imminutis.)
cultus chriſtianus exſufflabitur. fo.62.c.4
Quod imperium conſtantinopolitanum reuerte-
tur ad græcos. fo.62.co.4

❡ Explicit tabula ſuper Hieremiam prophetam.

Errores reperti in hoc libro.

Imprimis Folio primo colũna prima linea 34 vbi dicit ſicut:debet dicere ſic

fo.1.co.1.linea 43 doctorumq;.i.doctorq;

fo.1.co.2.linea 3 perſona ideſt perſonam

fo.1.co.2.linea 41 Abraam ideſt Habraam

fo.1.co.3.linea 14 talis Rachel ideſt tales Rachel

fo.1.co.4 linea 38 inſtruendos ideſt inſtruendus

fo.2.co.1 linea 29 gigantes quę ideſt gigãteſq;

fo.2.co.4 linea 2 ſecunda ideſt ſecundo

fo.2.co.4 linea 5 lamentationis ideſt lamẽtatiões

fo.2.co.4 linea 17 epulentis ideſt epulantis

fo.3.co.1 linea 3 fractibus ideſt fructibus

fo.3.co.1 linea 19 plantent ideſt plantet

fo.3.co.1 linea 43 pecorum ideſt peccatorum

fo.3.co.1 linea 45 pilatis ideſt prælatis

fo.3.co.3 linea 39 electorium ideſt electarum

fo.3.co.3 linea 21 deſignatis ideſt dignitatis

fo.3.co.4 linea 10 cognat ideſt cogant

fo.4.co.1 linea 3 illic ideſt illuc

fo.4.co.1 linea 47 ſanctuario ideſt a ſanctuario

fo.4.co.4 linea 15 primatꝰ ſupbiat.i.prio ſupbiat

fo.5.co.1 linea 14 numero ideſt Nota

fo.5.co.2 linea 6 excercent ideſt exercent

fo.5.co.3 linea 47 iſrael ideſt iſraeli

fo.5.co.4 linea 30 diſcendunt ideſt diſcedunt

fo.5.co.4 linea 40 in viam ideſt in via

fo.5.co.4 linea 43 derſertum ideſt deſertum

fo.6.co.2 linea 3 mitte ideſt mittite

fo.8.co.1 linea 21 linquere ideſt relinquere

fo.8.co.1 linea 25 ab impie ideſt ob ipſis

fo.8.co.2 linea 2 plantauit ideſt plantaui

fo.8.co.2 linea 28 legatos ideſt ligatos

fo.8.co.3 linea 34 clamidicat ideſt claudicat

fo.8.co.3 linea 35 redit ideſt reddit

fo.8.co.3 linea 41 contricta ideſt conſtricta

fo.8.co.3 linea 43 proni ideſt prona

fo.8.co.4 linea 6 deſtrueretur ideſt deſtruerentur

fo.9.co.1 linea 1 ſacerdotus ideſt ſacerdotum

fo.9.co.1 linea 28 repotauit ideſt reportauit

fo.9.co.2 linea 8 diſſimilandũ ideſt diſſimulãdum

fo.9.co.3 linea 40 reditur ideſt redditur

fo.10.co.1 linea 27 ad hieruſalẽ ideſt ab hieruſalẽ

fo.10.co.1 linea 28 dirigant ideſt dirigat

fo.11.co.1 linea 27 colle ideſt colles

fo.11.co.4 linea 9 cilio ideſt cilicio

fo.12.co.2 linea 1 q̃ ideſt ꝙ

fo.12.co.2 linea 40 ꝓcauotionẽ ideſt ꝓuocationẽ

fo.13.co.3 linea 25 redentes ideſt tedentes

fo.13.co.4 linea 45 poſt ideſt potius

fo.15.co.2 linea 20 Hæ ideſt Hæc

fo.15.co.2 linea 27 parare ideſt parere

fo.15.co.3 linea 18 mediaturus ideſt meditaturus

fo.16.co.1 linea 14 ſceuit ideſt ſeuit

fo.16.co.3 linea 5 intelligens ideſt intelligẽs

fo.16.co.4 linea 11 ſũctoꝝ ideſt ſubiectorum

fo.16.co.4 linea 28 intertia ideſt inertia

fo.17.co.2 linea 3 cõuertent ideſt cõuertantur

fo.17.co.2 linea 34 Et vos ideſt Et vox

fo.18.co.1 linea 5 filiis ideſt filii

fo.18.co.2 linea 30 dire rectũ ideſt directum

fo.18.co.3 linea 7 initium ideſt in initio

fo.18.co.4 linea 2 atq; ideſt at quia

fo.19.co.1 linea 45 vna ideſt vua

fo.19.co.4 linea 19 temporis ideſt tũc temporis

fo.20.co.4 linea 38 alter ideſt aliter

fo.21.co.1 linea 14 iudicum ideſt iudicium

fo.21.co.1 linea 39 thinitatores ideſt habitatores

fo.23.co.1 linea 21 ad ſupbos ideſt ad ſuperos

fo.23.co.2 linea 9 q̃ autem ideſt ꝙ autem

fo.23.co.2 linea 15 libere ideſt liber

fo.24.co.1 linea 31 futurus ideſt futuris

fo.24.co.3 linea 1 putefactum ideſt putrefactum

fo.25.co.1 linea 3 doctrinaq; ideſt doctrina

fo.26.co.1.linea 29 perfidiam ideſt ꝑ ꝑfidiam

fo.27.co.1 linea 9 minor ideſt minori

fo.27.co.2 linea 12 mendatis ideſt mendatiis

fo.29.co.2 linea 41 materiæ ideſt maceriæ

fo.30.co.2 linea 7 autem ideſt aut

fo.30.co.3 linea 7 oræ ideſt ore

fo.30.co.3 linea 11 cum ſamuel ideſt cũ ſamuele

fo.30.co.3 linea 34 eſtuabit ideſt eſtuabunt

fo.30.co.4 linea 46 filii ideſt filiis

fo.31.co.1 linea 25 deponens ideſt pepones

fo.31.co.4 linea 12 protemus ideſt portemus

fo.31.co.4 linea 43 Dagon e ideſt Dagon eſt

fo.32.co.2 linea 12 Reprimẽtis ideſt Reprimẽtes

fo.33.co.3 linea 43 acuerunt ideſt acuerent

fo.33.co.4 linea 30 Et his ideſt Ex his

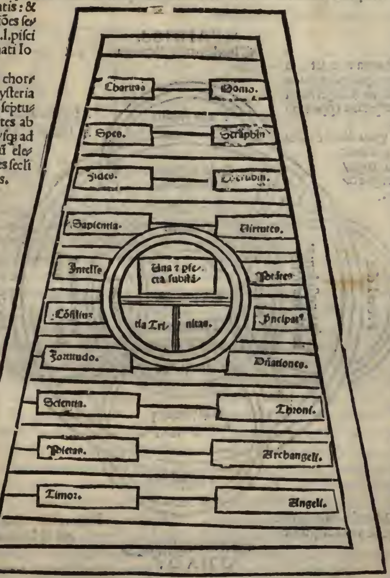
fo.34.co.1 linea 3 aggrauat ideſt aggrauet

fo.34.co.4 linea 23 aſſectas ideſt affectans

Forma pſalterii decem chordarum.

In hac figura mõſtrãt tres gn̄q̄gẽi pſalmorũ pp tres pſonas deitatis: & tres ſtatiões ſecli i cętũ.i.piſcibꝰ deſignati Ioan.21.

ps. 32. Decẽ chordas eẽ myſteria
Geñ. 12. les docet ſcptura cõtinẽtes ab habraã vſq; ad nouiſſimũ electũ omnes ſecli gñationes.

Icirco ꝑmum cortui pſalterii ñ ẽ acutũ ſicduo alia iferiora qa pr̄ manẽs i culmie maieſtatis miſſꝰ ñ legĩ ſʒ tm̄ filius & ſpũs ſcũs ad nr̃as ãguſtias miſſi ſunt.

Nota ꝙ hõ platꝰ ẽ oibꝰ ordibꝰ angelo℞ pp ꝙ verbũ pr̄is hũanã carnẽ aſſumẽs: vtgradũ chorde decimũ q cortui reſtauraret.

Moyſes ſcpſit legis decalogũ. Exo. 34. Paulꝰ vero decẽ ſcpſit eccliis verbũ crucis.1.cor.1

Pria chorda icipit a ꝑtiore & aſcendit vſq; ad altitudinẽ charitatis.

Luc. Nota ꝙ duo mittunt̃ ab vno filius.ſ.& ſpũſſanctus a patre:& vnus mittitur a duobus idẽ vi
18. delicet ſpũs. Vñ in ſymbolo Qui a pr̄e filioq; ꝓcedit qđ greci nõ recipiũt dũ nõ itelligunt: illũ
Io.14 cęcũ imitãtes: q ſtans ſecus viam clamabat: Kyrieleiſon.i.dñe miſerere. Nõ enim in via veritatis
Ti. 1 quę chriſtus eſt ambulant: ſed ſecus aberrãt. Cõfitent̃ ingt ſe noſſe deum factis autem negant.

Eze. 1. ¶ Quum aſpicerem animalia apparuit rota vna ſuper terram/ſecus ea habēs quattuor facies: et aſpectus rotarum et opus earum quaſi viſio maris: et vna ſimilitudo ipſarū quattuor: et aſpectus earum et opus earum quaſi ſit rota in medio rote per quattuor partes earum euntes ſtabant et non reuertebantur/quum ambularent.

Eze. 1. ¶ Statura erat rotis in p̄ceptis gratię: habitudo in ꝑmiſſis glorię et horribilis aſpectus i pęnis miſerię.

¶ Typica diuidit in ſeptē ſpecies ac ſi fluuius ægypti in ſeptē riuulos.

❧ Expoſitio Vene. Abbatis Ioachim ſuper Hieremiã prophetã: ad inſtã tiam Henrici ſexti Imperatoris.

VErba hic remię fi lii Hel chiæ de ſacerdo tib⁹) &c. Si tẽpus regũ ſub quib⁹ ex orſus eſt prędice re Hieremias attendimus: eo difficul tatem intellectus idiotis maiorem ini timus quo iam non ſm interpretatio nem nominum / ſed ſm concordiam nouorum & veterum hiſtorias myſte rialiter aperimus. Et quidẽ vt Eſaias incarnati Chriſti humilitatiſq; docto

Eze. 1 Apo. 4. rum portat imaginem. Ezech. ſurgen tis fideiq; paſtorum. Daniel. A ſanctis deiq; virginum. At ſi Matthei habẽn tis faciem hominis, Ioã. faciem aqui lę: ſic Hieremias patientis ac patien tiæ murum quaſi Luce faciem prætẽ dentis vituli non ſegniter typum por tat: maxime cum tota eius facies imo textus ſuperficies lachrimarum fonti bus irrigetur. Ioſias itaq; q Ioachim in tráſmigratione genuit Babylonis Leonem papam ex cõcordia reſpicit: in cuius diebus & deinceps libertatis eccleſiaſtice gloriã ab alemanis prin cipibus euertẽdam. Amos propheta deplorat: nec alter inferior altero ſan ctitate tanq̃ q velut duo cherubin ex

Mat. 1. De iſto le one vi de in croni ca ar chi epi flore tini.

equo ſeſe reſpiciũt ꝓpitiatoriũ ſacer dotii: legis & euãgelii tranſmigrãtis. Vt aũt itelligat quod ſcribit de tpi bus (regũ Iuda) quos ꝓpheta ꝑſcribit vt videlicet eo nrę memorię fortius ĩ primant in nouo quo ĩ veteri antiq; pribus ꝓpenſius ſunt ĩpreſſa: qa reue ra in dieb⁹ iſtis ſextũ oportebat apiri ſignaculũ. Vñ tpibus pcedẽtibus in equo ſynagogę tpe liber hiſtorialiter claudebat quod Mat. eloquit: de triũ ſtationũ gñationibus in mediũ ꝓfera mus: qa & ſanius in libri huius ſtadio currimus: ſi de via prius ſcãdalorũ la pides colligam⁹. Ait. n. ab Habrã vſ q; ad Dauid gñationes. xiiii. totidẽq; ab eo vſq; ad trãſmigratione Babylo nis. Iterũq; totidem alię ab ea vſq; ad xp̃m. Signat. n. prima ſtatio earũdem primũ ſtatũ a gñationib⁹ ſęculorũ in choatũ: vtiq; ab Habraã in pſona dei pr̃is & ordine laycorũ. Scda ſtatũ ince ptũ a Xp̃o in pſona filii & ordine cle ricorũ. Tertia: tertiũ a dieb⁹ nr̃is exor ſum in pſona ſpũs ſancti: & ordine ſpi ritualiũ cõtẽplãtiũ dñm: & vſq; in fi nẽ ſęculi ꝓlongãdũ: queadmodũ pri mus in Ioãne Baptiſta finẽ habuit & ſcđs hiturus eſt exitũ in Helia: quem oportet pcurrere in fine ſęculi ſtatus eiuſdẽ. Alter in ſpũ Hieremias: vt qđ ille de excidio ſynagogę pdixerat iſte in aptione libri quẽ hẽbit aptũ de oc cidẽtali & latina eccl'ia: q & Romana pmonſtret expletũ. Sane q vſq; ad Se dechiã ex pte tranſmigratio eſt dilata nõ fruſtra pſcribit: qa & in nouo ſiſe qđ in eccl'ia nõ ſine gemitu pſtolatur. Nã ab ãno. M. cc. & vltra ſuſpecta ſũt

Exo. 37. & 25. Apo. 6. Mat. 1. Ma lachi: vltio 4. re. vltio De 1200 vltra vide Ar chi epm flo rent. i croni ca. 1. re gũ. 1. 4. c.

Quod timēdum eſt ne deſtructis ex liguria ſtudiis ad francos tranſeat ſpiritus vertiginis:& eos errare faciat dominus,quia ſpiritus domini in pphetis futuris in hoc tempore reuelandis in Moyſe & Helya ſignatis:galliam viſitabit & ydola ſtudiorum carnalium diſſipabit. f.43.c.3

Quod multi doctores ſeculares applicabuntur ipſis prædicatoribus veritatis:qui relicta ſæculari vita:aſcendent ad religionem. f.43.co.3

Quod dicti viri ſpirituales & prædicatores veritatis perſequentur a ſummo pontifice per primū herodem(deſignato)perſequentem & occidere volentem chriſtū:& ſimiliter a cardinalibus & aliis prælatis contra eos ſuperbientes:a quorum facie fugientes:forte tranſibunt in galliam poſte a reuerſuri in Italiam. fo.43.c.3.

Quod dicti viri ſpirituales diſponentes ad Romanam eccleſiam redire:& audientes regnare in dicta eccleſia pontificem forte ex eadem progenie prioris pontificis:& timentes illo ire: ſe cedent in paupertate ſpiritus conuerſantes donec veniat tēpus ſuæ profectionis. fo.43.c.4

Quod forte ſurget in ſedem ſummi pōtificis: alius eiuſdem progeniei qui dictos prędicatores exterreat:nam fugientes primum pontificem: irruent in ſecundum:qui eos perſequetur vt eos interficiat. fo.43.co.4

Quod dictus pontifex: ſcilicet pſeudo papa: prius interdicto euangelio diuini verbi poſtea ad corporaliter puniendo viros ſpirituales & veritatis prædicatores diriget ſtilum. f.43.c.4

Quod ſupradicti perſecutores iuſtorū & defenſores erroris[ſunt filii] duplo gehennæ: & pp vitæ illecebras & pp doctrinas iniquas. f.44.co.1

Quod primum literarum & ſciarum ſtudium: fuit in Iudæis;ſecundum in ægyptiis: tertium in græcis:quattūm in Italicis quintum in francis.Et qa in ſexto loco Antichriſtus:mixtus caracterē beſtialem:doctrinam perfidam æditurus eſt:ſurgendi ſunt contra eos habentes thau in fronte:doctrinam crucis in aperto:vt ſigna moyſi ſigna deſtruant Pharaonis. f.44.c.1

Quod ſub tribulatione imperii alemani: deſtruentur ſtudia carnalia & decretales generalis eccleſiæ earumque conſultores docentes & inſtituentes leges iniquas. f.44.c.1

Quod eccleſiaſtici & præcipue Romanum capitulum ſubuertetur gladio reipublicæ: & dabuntur in manibus hæreticorum & patarenorum: & gentium perfidarum agarenarum. f.44.c.14

Quod poſt diſſipata ſtudia ciuitatum lōge lateq; diffuſa:quæ ſcolaſticas animas ad auaritiam ſeruidam:& ęterna forſan incendia per erroris inſaniam tranſmittebant:futuri prophetię ſe conuertent ad clericos & prælatos in ſua malitia obſtinatos. f.44.c.2

Quod ſummus pontifex & cardinales affligendo perſequendo & percutiendo futuros prædicatores veritatis:eis ſilentium imponendo: ne eis annuntient mala futura in clero a Romano impio: etiam eos incarcerando. f.44.c.2

Quod e carceribus liberati dicti prophetę & prædicatores pauorem magnū incutient ipſis clericis & prælatis ab imperio inferendum. f.44.c.2

Quod eccleſia tradenda eſt in manus imperii: tam in ſacerdotibus & prælatis q̄ in ſubiectis:auferēdo ab eis oīa bona & theſauros & multos eorum in captiuitate adducet:ibiq; mouentur ſinē ſpe liberationis & ſepelienē ſine ſonitu. f.44.c.2

Quod non eſt dubium quin futuri viri euangelici non affligantur a prælatis: ſed ipſi prælati ſeu multi eorum:captiuabuntur etiam in propriis p ſonis. fo.44.co.3

Quod ea quæ in hoc paſſu dicta ſunt de paſſione chriſti ad literam intelliguntur in ſpiritu implenda fore in populo xpiano. fo.44.c.3

Quod in futura tribulatione traditis impiis in captiuitatem:iuſti i libertate remanebūt.f.44.c.3

Quod ſummus pontifex:cardinales:doctores & p̄lati: valde dolebunt de ortu & profectu illorum virorum ſpiritualium & prædicatorum veritatis tanq̄ qui eorū ſolicitudine ſubuertentur adulterantes verbum dei:vnde non pœnitebit eos ſi ſubuertant in ſpiritu hoīes peſtilentes. f.44.c.4

Quod in dicta tribulatione ab ipſis eccleſiaſticis magnus fiet clamor de temporalibus perdēdis & vllulatus de corporibus interficiendis.f.44.c.4

Quod antichriſtus mixtus.ſ.furore æſtuans ꝯtra chriſtum per infideles populos:multos chriſtianos occidet. fo.44.co.4

Quod ad prædicationē futurorum prophetarum & prædicatoꝝ veritatis totus mundus turbabit ſcilicet omnes falſi chriſtiani & pręcipue prælati & alii eccleſiaſtici mali:in tantum q prædicatio eoꝝ a tyrānis p̄latis ſuſtineri nō poterit.f.45.c.1

Quod contra dictos prædicatores parturiendos ab eccleſia ſeuiet totus mundus.i.mali. f.45.c.1

Quod ex archa mittuntur coruus & colūba.i.duo

ordinis:ibidem.
Quod populus chriſtianus erectus ĩgloria per re/
gnum & ſacerdotium in ſilueſtro dolet non min⁹
de ortu q̃ de egreſſu:quia forte melius erat ei ſi na
tus non fuiſſet:ideſt ad cumulũ dignitatis & glo/
riæ. fo.45.co.2
Quod ipſa eccleſia pro faſtu ſuperbię, & profundo
nequitiæ ſubuertenda eſt primo in temporalibus
ab alemanis ſecundo in propriis corporibus agẽ/
te perfida agarenorum:tertio in ſpiritualibus ab
hæreticis & patarenis:quæ omnia quaſi vno tem
pore erunt. fo.45.co.2
Quod ſummi pontifices potius imo valde dolere
deberẽt de eccleſia generali:ex peccatis euerſa quã
chriſtus proprio ſanguine redemit: & non de illa
terrena & manu facta hieruſalem:euerſa & repro/
bata ab ipſo chriſto: vñ deſiſtendum eſt ad tẽp⁹
ad ipſam recuperãdam:nam prauum eſt velle diui
nis obuiare conſiliis. fo.45.co.3
Quod auctor.ſ.Abbas Ioachim edidit hunc libel/
lum anno ſalutis milleſimo:ducẽteſimo: ſexageſi
mo. fol.45.col:3
Quod attritis viribus populi chriſtiani:erit p̄pa/
rata via populis infidelibus: & cõculcabunt pmo
eccleſiam græcorum:& poſtea gñalem.ſ.latinoꝝ
menſibus q̃draginta duobus atrociſſime.f.45.c.3
Quod ipſa tribulatio durabit vſq; in finem ſecun
di ſtatus. fo.45.c.3
Quod imperator non in propriis viribus concul/
caturus eſt eccleſiam:ſed initetur hæreticis & gẽti
bus infidelibus quaſi domeſticis & ſub ſpecie pie/
tatis ritum & cultum diuinũ minuet & imutabit
pro poſſe. fo.45.c.4
Quod illa verba ſeu nomina ĩpariete ſcripta:da/
nielis octauo.ſ.Techel: mane: phares: exponũt
& ſignificant etiam ad p̄ſens videlicet Techel im/
periũ alemanoꝝ:mane gens infidelis: phares cœ/
tus hęreticoꝝ:ipſa.n.beſtia habens decem cornua
aſcendens de mari eſt gens infidelis quæ aggrega
bitur ipſi impio ꝯtra eccleſiã.f.45.c.4.& 46.c.1
Quod ille imperator tot & tanta mala facturus ec
cleſiæ dei in principio ortus ſui cum regnare cœ/
perit videbitur fidelis & catholicus ſed tẽpore ſuc
cedente:doloſe & iniq; aget cõtra eccleſiam & cor
eius erit contra teſtamentum ſanctum:vt deſtruat
ſi poſſet. f.46.c.2
Quod imperium alemanorum ſemper extitit no/
bis italis:durum:dirum:& mirũ:durũ in iugo:di/
rum in virga & mirũ in ſceptro:ſed neceſſe ẽ vt &
ipſum:ad extremum dominus euertat & perdat vt
ad ſonitũ ruinæ eius:paueãt oẽs reges. f.46.c.2
Quod ſub impatore alemano nimis grauis & du/
rus erit luctus de afflictiõne eccleſię: nec inueniet
qui conſoletur eam ex omnibus charis eius:qui co
gnita malitia eius & denudata ignominia:eã pen
tus ſpernent oẽs amici eius. fo.46.c.3
Quod non timet auctor annuntiare ipſi imperato
ri.ſ.Henrico ſecundo proſpera vel aduerſa: nec ei
placere cõtendit & adulare:dicens:diuini verbi cõ
ſilium non eſſe alligatũ hoibus. f.46.co.3
Quod prælati eccleſiæ dicunt ridiculi: gigantes
& gladiatores:habent.n.gladium excommunica/
tionis:pro quo gladiũ perſecutionis incurrent &
ſic ridiculi effecti:patebunt deriſui: cum deuaſta/
buntur. f.47.c.3
Quod modo eccleſia dicitur terra terrena ſapiens
non quæ dei ſunt. Et idcirco confringetur in bo/
nis exterioribus:conteretur in interioribus:com/
mouebitur incorporalibus:agitabitur in menti/
bus:ſcilicet in laycis:in clericis:in religioſis & prę
latis. fo.47.co.1
Quod phaſſur & ſophonias ſacerdotes: deſignant
quoſdam magiſtros tã in clero q̃ in religioſo col/
legio monachorum & ſedechias ſummum pontifi
cem:qui ob eius ſuperbiam non exauditur dũ quę
rit a dño conſilium. f.47.co.1
Quod rex Babylonis ſignificat imperatorẽ & cal/
dei alemanos in quorum manibus dabit dominus
eccleſiæ p̄latos ſeu ſummum pontificem & ſeruos
eius:clericos:& religioſos & laycos: quos percutiet
imperator vna ſecum congregatis agarenis & hæ
reticis:nota quomodo. f.47.c.1
Quod eccleſia circũquaq; diffuſa & populus chri/
ſtianus percutienda eſt:afflictione temporali:ſub
tractione diuini verbi:peſte & errore hæreticoꝝ:
gladio & fame. f.47.c.2
Quod imperator romanorum (quorum extrema
tempora tenent alemani) tenturus eſt donec de/
medio fiat.ſ.eccľię q̃ diuidet & ſeparabit ab ea,eã
videlicet perſequendo & deuaſtando.fo.47.co.2
Quod via vitæ eſt humilitas:via mortis ſuperbia
illa ſpoliat aĩam a peccatis:& pęnis:& iſta eam in
duit vitiis & flagellis. fo.47.c.3
Quod dictus impator ſignatus in colubro tortuo
ſo,aggregabit ſibi gentem p̄fidam & beſtialem in
fidelium:& cateruam hæreticoꝝ & patarenoꝝ:&

durissime percutiet eccleſiā & populum xpianum īponēs ſiletiū viris euāgelicis verbi dei. f.47.c.3
Q uod pſecutio dicti regis & Imperatoris erit triumpharia:& ſicut per tempora diſtincta fuerit:ſic & in fine iuncta ſerueb:t. fo.47.co.3.
Q uod melior eſt ſeruitus virginis corrupte:ſed pęnitentis & ingemiſcentis: q̄ libertas ſeu integritas virginis ſuperbę. fo.47.3.
Q uod furor Imperii ſeuiet in ſummum pontificē cardinales & alios p̄latos manu valida.f.47.c.4
Q uod hodie pręlati ecclię ſūt pilati & nō patres: ſūt & latrones & lupi veſpertini:nō viri: ſed adulteri & mercennarii fo.47.co.4.
Q ď ecclia nō expectat deteriorē antixp̄m:q̄ carnalē & effeminatū pręlatū. vũ veh terrę.f.ecclię cui⁹ rex p̄latus:puer ē inania meditādo. fo.47.c.4
Q uid ſit illa ara ignoti dei apđ athenas. f.47.c.4
Q uod ecclia iuſtorū peregrinās:nō poterit nō percipere deplagis babylonis & bibere de calice furoris imperii:qa neceſſe eſt vt præmatur triticum ſimul cum palea. fo.48.co.1.
Q uod illi duo ordines futuri p̄dicabūt euāgelicā doctrinā in lrāli & ſpūali intelligētia:ſicut i area ecclię ventilatū ſcōrum p̄rum zelo fidei & approbatiōe diſcuſſum. fo.48.co.2.
Q uod nunc ecclia ſupba contēnit quę dei ſūt:ob turat aures ne audiat vocē ſibi nūtiātis vt hūiliet ſe & ſedeat in cinere: ſed dicit Sedeo regina & vidua nō ſum & luctū nō videbo. fo.48.co.2.
Q uod dn̄s p ſcripturas & nouos futuros euangeliſtas hortat ſummū pōtificem cardinales & alios p̄latos vt iudiciū faciant iuſtū:qa peruerſe iudicāt:ſed nolētibus ab iniqtatib⁹ ſuis diſiſtere imminet dies furoris dn̄i: qñ pauperes & afflicti ſtabūt i magna cōſtātia prædicātes aduerſus carpinales & alios auaros & exhauriētes labores & ſudores eorum. fo.48.co.3.
Q uod beſtia prælatorum capienda & occidenda eſt ab Imperatore. fo.48.co.3.
Q uod ſumm⁹ pontifex & alii prælati qui male ingrediuntur ad apicem dignitatis:iuſto dei iudicio fiet vt tradātur in manus Imperii & captiui ducantur. fo.48.co.4.
Q uia a prælatis & ſuperioribus malum ad ſubditos diffunditur: iō recte a ſanctuario flagellū incipiet vt dolente capite:doleant pariter & membra. fo.48.co.4.
Q uod deſolabitur & deſtruetur capitulum Romanum ideſt collegium cardinalium cum pontifice. fo.48.co.4.
Q uia prælati & paſtores eccleſiæ latinę & præcipue Romanę: iam mortui dicuntur in peccatis: videlicet primo in auaritia.ſecūdo in perfidia.tertio in ſuperbia & quarto in ſcelere luxurię iō propter hæc quadrupliciter punientur: quia eorum opes tollet reſpublica.ſecundo fidem deiiciet ſynagoga hæretica.tertio corpora infeſtabunt mahumetici:quarto luxorioſos expectant dęmonia in inferni voragine. fo.49.co.1.
Q uod tēpore quo captiui ducētur paſtores auari ſuperbi & fatui captiui in babylonem p imperiū tunc multi mortificabūt mēbra ſua agēdo pñiam & cōuertent cū p̄dicatorib⁹ veritatis. f.49.c.2.
Q uod doctrina virorum euāgelicorum ſuſcitādorum in toto orbe erit patens & libera:& multi ad eorum prędicationem conuertētur: reliqui flagellabuntur. fo.49.co.3.
Q uod multi ſūt & erunt in eccleſia promouendi indigni & iniuſte ad ſacros ordines & magiſteria & alias dignitates: quib⁹ melius eſſet diſiſtere aut pedem retrahere: q̄ poſtmodum inuite priuari & ſpoliari & in babylonē captiuari. fo.50.co.1.
Q uod erunt hoies edentes & bibentes:plātantes & ędificantes:nubentes & nuptui tradentes:& repentinus eis ſuperuen et interitus vt tempore noe: & malos male perdet deus per principem reipublicę & vineā ſuam locabit aliis agricolis doctoribus videlicet veritatis. fo.50.co.1.
Q uod ſicut aſino poſt eius mortē primo ſubtrahitē corium ſecundo proiicitur in ſterquilinium:tertio beſtiis & auibus datur in cibum: ſic erit & aduenıet pręlatis mortuis in peccatis:primo tolletur corium temporalium: ſecūdo proiicient in ſterquiliniū:vilitatis obprobrium:dabuntur beſtiis Romani Impii & infidelium. fo.50.co.2.
Q uod hęretici forte patareni exeuntes de populo chriſtiano adherebunt ſaracenis ad perſequēdam eccleſiam:ſicut ad abſorbēdam archam:duo aquarum genera conuenerūt in duabus ſcilicet Apoc. beſtiis de mari & de terra cōſcēdētib⁹. f.50.co.2.
Q uod imperator initetur populo agarenico & hęretico & patareno. fo.50.co.3.
Q uod multi prælati & eccleſiaſtici uidentes ſe nudatos temporalibus & vexatos a pp̄lo agareno & hęreticis ſe ad veram viam & pœnitentiam conuertent. fo.50.co.3.

Quod eccleſia ſpiritualis quę parturiet in tribulatione futura parturiet duos ordines virorũ euangelicorũ i dolore quaſi Ioſeph & beniamin:quorũ primus tribulabiť in carcere:alter vero erit filius doloris in morte matris:tpe cõfuſionis pꝛlatorum cruciabiť mater eccľia a facie draconis q filiũ quẽ emittet deuorare cõtẽdet: vnde ſpirituali eccleſię neceſſe erit fugere i ſolitudinẽ,nota. fo.50.co.4.

Quod aqua egrediens de ore draconis:eſt perſecutio Romani Impii & dogma puerſum.fo.50.c.4

Quod prælati & carpinales aſſumpti in excellẽtia dignitatum ab eis deponentur & a prędictis gentibus flagellabuntur. fo.50.co.4.

Quod quattuor gña hoſtiũ iducenť cõtra eccľiam primo i ſpũalib⁹ ſecũdo i tpalib⁹:tertio i ſeruitutibus.quarto in tribulationibus:primi ſũt quęrentes aiam:ſecũdi punici quorũ timent aciem : tertii Ro.principes:quarti Alemani feroces. f.50.c.4.

Quid intelligitur & quo exponiť terra terra terra audi ſermonem domini: Nota contra omnes falſos chriſtianos. fo.51.co.1.

Quod dictorum prælatorũ carnaliũ nullus:nec ſemen eorum amplius remanebit i dignitate:ſed deponentur. fo.51.co.1.

Quod ſubtractis dictis prælatis & malis paſtoribus deus inducet nouos ſecũdũ cor ſuũ : qui non gregem eorum totũ ſed reliquias gregis ſequentiũ eos ducent ad interiora deſerti religiõis & pacis & ad ſpiritualia ſtudia & creſcent in bono opere & multiplicabuntur in doctrina: & erunt omnes vnanimes inquietis collegiis. fo.51.co.2.

Quod nouus ordo futurus erit in fine ſecundi ſtatus & in principio tertii : ducens vitam angelicam. fo.51.co.2.

Quod pro prælatis iniuſtis mortuis in peccatis & flagellandis in pęnis ſuſcitabit dominus in ſolio dauid germẽ iuſtitię ideſt paſtorẽ iuſtũ q paſcet pplm chriſtianũ in oi ſcitate. fo.51.co.2.

Quod poſt afflictionem græcorum & latinorum i quorum eccleſias ſciſſura ſucceſſit(ac ſi in tribũ iuda & iſrael decem tribus.) erit cor vnum & anima vna in fide chriſti inter eos : prius mortuo & deſtructo antichriſto mixto & illo rege alemanorum qui cuncta vaſtabit & adducentur de cũctis terris reliquiæ electorum ad fidem generalis eccleſiæ. fo.51.co.3

Quod per futuros prædicatores:prædicabitur p vniuerſum orbem euãgelium ęternum; & poſt hęc neceſſe eſt eos pati pro nomine chriſti:pręualente antichriſto.. fo.51.co.3.

Quod Imperator Alemanorum ſtatuet pſeudo pontificem Romæ in ſede eccleſiæ chriſti:qui in fine ignominioſe peribit. fo.51.co.3.

Quod imminente tribulatione(quibus erit ſanum conſilium fugient de Roma ne ſimul bibant calicem. fo.51.co.3.

Quod quia infra eccleſiam multi ſũt filii babylonis:& in babylone multi ſũt filii Ieruſalem ideſt eccľię ſcẽ captiui:)iõ facienda eſt ſcrutatio vt ſeparenť agni ab ędis:& liberatis bonis mali iſfluctib⁹ futurę tribulatiõis demergãtur. fo.51.co.4

Quod triplex eſt matrimonium : primum vxoris quo ad carnem:ſecundum eccleſiaſticæ dignitatis quo ad ambitionẽ:tertiũ dominici ſermonis quo ad expoſitionem vt heretici. fo.51.co.4.

Quod ſolebãt layci continenter viuere: clerici pie docere religioſi deuotione pingueſcere:nunc autem omnes corrupti, ſũt & abhominabiles facti deo. fo.51.co.4.

Quod ſicut doctores hæretici prælati græcorum deceperunt populum & ſibi ſubiectos : ita epi latini & prælati ſubditos ſuis perditis moribus & exemplis & ſimiľr doctores pręſertim patarenorum peruerſis dogmatibus & doctrinis corrumpũt pplm⁹ & ideo e proxio timendũ eſt ne eccleſia græcorum deſtruatur & poſtmodum eccleſia latinorum. fo.52.c.2

Quod gemeť & orare debet eccľia ad dñm vt ꝯuertat ad miam q̃ diſpoſuit ad iram. f.52.c.2

Quod ipſa gñalis eccľia pollueť:praua vita & doctrina legatorum eccľię Romanę:& ſiľr veſania patarenorum q̃ libere ſe diffũdit:vbiq; pſtratis pdicatoribus veritatis corã beſtia malitię & potẽtię ſecularis q portãt dñam Babylonẽ .i. eccľiam q̃ eſt magiſtra oium meretricũ. fo.52.co.2

Quod mater nr̃a Rachel.i.eccľia ſpũalis & nõ carnalis pturiet filiũ Beniami.i.futurum ordinẽ minorẽ dicẽtẽ pdicãdo,& repħẽdẽdo platos & malos paſtores:ſi loquor punior:ſi taceo iudicabor a deo: ſed nõ poſſum nõ mordere platos. f.52.c.2

Quod a Romano impio & pplo infideli tã in equeſtri q̃ in nauali exercitu affligeť eccľia:ita vt plati interficiantur & captiui ducantur ſimul & ſũmus pontifex. fo.52.co.3

Quod caput ipſorum ſunt plati eccľiaſtici quos beſtia maris.i.gens ſarracęna abſorbebit: & abſor-

tos beſtia de terra conſurgens accinget & ducet quo non vult Petrus ſummus põtifex in locũ forſitan paſſionis. fo.52.c.3

Quod gens & ſecta patarena dr̃ filia arrianæ perfidiæ. fo.52.c4.

Quod pſeudo papa: in herode ſignatus: truncabit caput p̃latorꝝ: & de tyrãnis triũphabit. f.52.c.4

Quod romani põtifices cognouerũt tpalia q̃ poſſidẽt: fore & eẽ iuris romani impii. f.52.c.4

Quod futurꝝ eſt vt ſummus pontifex repugnet imperio. f.53.c.1

Quod edidit hũc librũ Abbas Ioachim anno dñi milleſimo cẽteſimo nonageſimo ſeptio. f.53.c.1

Quod neceſſe eſt vt triplex tribulatio, inſtãter iſurgat contra eccleſiam prima q̃ deſignata eſt in Nabuchdonoſor caldęo: ſecunda in Nabuchdonoſor aſſirio & tertia in Amã: & qa oẽs illi cõtempanei fuerũt: ita iſta q̃ſi cõis inundatio accedet. f.53.c.1

Quod ſummus põtifex occideť & diſpergent ſubditi⁹: & poſt tres annos reſurget paſtor bonus & dux eccleſiæ ſanctæ ſed interim carebit eccleſia p̃ſidente. f.53.c.1

Quod audacter dicit auctor: ꝙ patientibus p̃latis & eccleſia fatigata ex acerbitate flagelli: p̃dicatores euãgelici a corpore eccleſię velut xp̃i aĩa ſegregãdi occidẽt beſtiã patarenã. ſ. pſeudo pontificem in gladio ſpũs. fo.53.c.2

Quod poſt afflictionẽ eccleſiæ & eccleſię pſonarꝝ a ipſo impatore q̃ a ſanctuario incipiet. ſ. Romanæ eccleſię: affligeť ipſe impator alemanorꝝ & retribueť ei menſura quã ipſe mĩtis tribuit. f.53.c.3

Quod futura tribulatio erit g̃nalis per vniuerſam latitudinẽ populi xp̃iani: & maxima: eccl̃ię Italię dãdę ſunt in ſolitudinẽ deſtructionis & in ſtuporẽ admiratiõis cũctis gẽtib⁹ & p̃cęteris rq. f.53.c.4

Quod poſt p̃latos et rectores eccleſiarꝝ Italię afflictos et captos deuolueť flagellũ reipublicæ cũ ſequacibus ad regnũ francię et principes eius et vniuerſum populũ galliarum. f.53.c.4

Quod poſt q̃ oẽs biberint calicẽ iræ et furoris dñi per manum impatoris et ſequacium: vltimo ipſe imperator bibet calicem nam oẽs contra eũ conuertentur. f.53.c.4

Quod futurꝝ eſt vt reuelandi ſint prędicatores euãgelii: religione feruidi et p̃dicatione facũdi: qui de vitæ eminẽtia rugient: de ſcientiæ abũdãtia edocebunt contra canes mutos: p̃latos. ſ. et clericos: et doctores: ꝯtra religioſos deuiatos et timidos. alii igiť mittendi ſunt pauperes. f.54

Quod traditis in gladio rectoribus eccleſiarꝝ: adhuc p̃dicantibus prophetis vẽturis decus eccleſi generalis fuſcabitur. f.54.c

Quod erit afflictio g̃nalis tam a mundo q̃ a populo barbaro deſignato in aſcendente beſtia ex abyſſo. fo.54.c.2

Quod totus ppl̃s eccl̃iaſticus ꝯturbãdus et affligẽdus eſt ab impatore alemano. f.54.c.2

Quod ſuperbia p̃latorꝝ ruenda eſt et gl̃ia corruẽda: vt vel iterficianť aliq ex eis: vel a republica ſint vomendi: qa eccleſię eorꝝ et domus diſſipãdę ſunt et ſpoliãdę a terrenis redditib⁹. f.54.c.3

Quod g̃nalis eccleſia in toto orbe terrarꝝ diſperſa affligeť et deſolabiť nõ ſolũ p impatorẽ ſed ẽt per barbaras et hęreticas nationes. f.54.c.3

Quod columba felle carens: iram habere pręſcribitur: vt intelligať ꝙ ſpiritus domini: & benign⁹ manſuetis eſt: & furibundus elatis. fo.54.co.3

Quod Hieremias ſignificat omnes illos doctores & prędicatores qui prędicant & annuntiant imminere flagellum anteq̃ veniat vſq; ad tp̃s flagelli proximi futuri: vt dictum eſt. fo.54.co.4.

Quod futuri doctores qui in proximo reuelãdi ſũt nõ habent concordiam cũ hieremia: ſed cum Ezechiele & Daniele: (ſingul⁹ cum ſingulo ſpiritualiter. Alias. Allegorice: tam Hieremias q̃ alii indifferenter ad viros ipſos euangelicos prędicationis offitium intorquent. fo.54.co.4.

Quod ſicut ezechiel & Daniel prophetauerunt in captiuitate ſic & nunc qui futuri ſũt prędicabunt in mundo: populo ſcelerato & facto etiam ſub tributo: quando eccleſia viduabitur ſummo põtifice & ſpoliabiť a republica. fo.54.co.

Quod prædicatores veritatis per hieremiam deſignati: audientur a prælatis & magiſtris carnalibus & ab omni populo chriſtiano denuntiantes in eccleſia generali venturum in proximo flagellum cõtra eos: vñ eos quęrẽt iterficere. f.55.c.1

Quod dominus ſuſcitabit principes publicos: alemanos ſcilicet & francos vt ad terram detrahant ſuperbiã omnis carnis. fo.55.co.3.

Quod neceſſe eſt vt non ſolum reges & principes terrę colla ſubmittant imperio alemanorum: ſed etiam ſummus pontifex & prelati eccleſiaſtici obſequentur ei: donec veniat tp̃s viſitationis Imperii ſcilicet deſolandi. fo.55.co.3.

Quod illi qui ſubmittent colla imperio non ibũt

in captiuitatem:qui vero rebelles fuerunt non ef fugient. fo.55.co.4.

Q uod non eſt laborandum multum ad denuntiandum flagellum prælatis & aliis eccleſiaſticis perſonis cum nolint credere quia induratum eſt cor eorum:idcirco futura eſt euerſio. fo.55.co.4

Q uod in dicta tribulatione futurum eſt vt multi qui inſurgent contra prædicatores veritatis: interficientur & frigentur in oleo aut qualitercūq; aliter. fo.56.co.1.

Q uod erunt aliqui falſo prophetantes:contra prędicatores veritatis qui falſo & mendaciter confidere faciunt ſummum pontificē & cardinales & epiſcopos:& concitant illos ad perſequendum prophetas domini & doctores ne contra eos aliquid afflictionis exponant. fo.56.co.1.

Q uod ſuſcitandi ſunt viri prophetici vt verba domini prædicent in omni populo chriſtiano & principaliter clericis & religioſis vt conuertantur. fo.56.co.1.

Q uod poſt tribulationem illam ſuſcitabit dñs in eccl'a veræ paſtorem & nō prędonē. fo.56.co.2.

Quod in populo chriſtiano a domino ſuſcitandi ſunt paſtores & duces qui (.poſt tribulationes.) oues recolligant errabundas in peccati confuſione concluſas & ducant ad vitam coelibem & tranquillam. fo.56.co.2.

Q uod dominus eſt pius: miſericors & iuſtus iudex:qui ſic pro iniquitate corripit vt pro pietate faciem non auertat. fo.56.co.2.

Quod omnes qui perſequentur eccleſiam poſtea vaſtabuntur & deſolabūtur Imperium ſcilicet & alii perſecutores. fo.56.co.3.

Q uod intra exordia tertii ſtatꝰ eccleſiaſtici:multi dedicabunt religionis propoſito & fundabuntur in fide. fo.56.co.4.

Quod de ordine & fundatione electorum in proximo faciendis.) Eſaias enumerat nota.f.56.co.4.

Q uod dominus conſtituet in eccleſia ſua doctores ſacra ſcriptura repletos:& filios doctos a domino nō homine:ſpirituales in comuni degentes & laycos fideles chriſtianos. fo.57.co.1.

Q uod prælati eccleſiæ Romanæ turbabuntur & affligentur:quia contra illos irrūpet furor impii ex quo voluerūt p ſupbiā reluctari. fo.57.co.1.

Q uod in nouiſſimo dierum hæc omnia intelliguntur ideſt in tertio ſtatu mundi:primus.n.dies deſignat primum ſtatum;ſecundus ſecundum; tertius tertium: quorum principia ſemper plena fuerunt doloribus nam in principio primi ſtatus filii iſrael fuerunt oppræſſi ab ægyptiis:in ſecundo apoſtoli a iudæis:nunc quoq; electi affligendi ſunt a falſis chriſtianis vt ſciant quia non niſi per uiolentiam diripitur regnum dei. fo.57.co.1.

Quod reuelandi ſunt viri ſpirituales in proximo qui temporalia reſpuent & ſpiritualia conſtituēt prædicando & conuertendo tam doctrina ſana q̄ moribus peccatores ad verā pniam. fo.57.co.2

Q uod ex conuerſione gręcorum ad vnitatem eccleſiæ gentes aliæ animatæ fidem ſuſcipient: relinquentes errores ſuos. fo.57.co.3.

Q uod in futura tribulatione: a ſpiritualibus viris poſitis in excelſo contemplationis:) audietur triplex fletus:primus propter præſſuram Imperii: ſecundus propter iram agareni populi:tertius pp malitiam erronei vulgi & hæreticorum: donec conſolatio fiat etiam temporaliter vt qeſcat a lacrimis. fo.57.co.3.

Q uod græci venientes & ipſi contra populū latinum:& videntes latinos propter tribulationem humiliatos:humiliabuntur & ipſi:& cōuertentur Et fiet vnum ouile & vnus paſtor. fo.57.co.3.

Q uod dominus faciet nouum ſuper terram ideſt eccleſia Romana pariet viros ſpirituales & perfectos:non pueriliter & carnaliter viuētes: ſed in nouitate ſenſus ambulantes. fo.57.co.4.

Q uod redeuntibus græcis ad fidem Romanæ eccleſię:) reuelabuntur in generali eccleſia doctores euangelici ęmulantes euangelium verbi dei:doctrina periti vt imperitos inſtruant.fo.57.co.4.

Q uod diſtat inter legem moyſi & legem chriſti: nam illa i tabulis lapideis:& iſta in cordibus carneis ſcribitur. fo.57.co.4.

Q uod turbato vndiq; populo chriſtiano ex acerbitate flagelli.)futuri ſunt duo ordines quaſi duę ſtellæ verbum dei prædicantes:deſignati i moyſe & chriſto:& quaſi in Enoch & Helia. fo.58.co.1

Quod futurum eſt vt eccleſia Romana temporali gloria & culmine vitę corruat:quę humiliari ſub iugo alemanicę ptātis ignorat. fo.58.co.1.

Q uod prædicatores(.per Hieremiam deſignati.) repellentur & ſilentium a ſummo pontifice eis imponetur. fo.58.co.2.

Q uod deus loco pontificum carnalium ſuſcitabit paſtorem in ipſo populo chriſtiano qui faciet iudicium de peccatis; & iuſtitiam de bonis ope

ribus non abſcondet. In cuius dieb⁹ populus græcus & latinus ſimul in fide confidentur ambulabunt cum reliquis gentibus ad fidem pariter conuertendis. fo.58.co.2

Quod Imperator cum ſequacibus ſubmittet ſibi Romam & omnes ciuitates italię: exceptis lachis & zecha.i.quæ: vel fortes populariter ſunt vel q̄ eē appetūt ſingulares in ſuis munitōib⁹. f.58.c.3

Quod duo ordines futuri: (qui fortes erunt in fide.) nihil habebunt in quottidiana ſubſtātia pręter victum & veſtitum tenuem. fo.58.co.3

Quod neceſſe eſt vt ira dei veniat ſuper eccleſiarū rectores & præſides pro eo ꝙ dei ſeruitium nō ſolum impediunt ſed etiam adulterant verbum dei. fo.58.co.3.

Quod ſequenda & futura eſt magna diſcordia & ſciſſura inter eccleſiam Romanam & imperium ſub cuius fluctibus libertas & licentia expirabit pontificum Romanorum. fo.58.co.3.

Quod ſicut Romanum Imperium fuit erectio eccleſiæ: ſic & modo diebus iſtis nouiſſimis erit iactura & finis ſeneſcentis eccleſiæ clericorum & ſuperbientis: non tamen finis mundi: quia relinquetur ſabbatiſmus populo dei vt eccleſia contemplantium habitet in fiduciæ tabernaculis: & requie opulenta. fo.58.co.4.

Quod primus ſtatus mundi finem habuit in antiocho: & ſecundus habiturus eſt ſub Alemano impio: & terti⁹ i gog pſecutore nouiſſimo. f.58.c.4

Quid dicant merlinus britanicus: & ſibilla Erithea & babilonica de futura tribulatione: & qualiter ſub aquila ſecunda erunt plures pſeudo pontifices ſimul: vnde eccleſia depauperabitur q pſeudo pōtifices pōtificiū ęmulabūtur fo.58.co.4

Quod aquila prima magnarum alarum Italiam occupabit: relictis ſucceſſoribus noſtris anguſtiis reliquis ſub altera perſecutrice aquila in ſęculorum finibus.) inferendis. fo.59.co.1.

Quod ſanct⁹ Bernardus prohibuit monachis ſuis prædicationem: & vagationem ſeu occupationē: Et eos ſimpliciter in monaſteriis ſubeſſe præcepit. fo.59.co.1.

Quod forte religio & ordo ciſtercienſis durabit vſq; in finem ſæculi. fo.59.co.1.

Quod futurum eſt (.vt pro intellectu qui reuelatus eſt de miſteriis abſconditis in ſcripturis: ſed reprobatus a ſcribis & magiſtris huius temporis inflatis ſcientia ſæculari.) multi præcones ſurgāt qui ruinam tam Imperii q̄ eccleſiæ denuncient & videant occulis ſuis ſubuerſionem. fo.59.co.2

Quod exercitus francorum veniet in auxilium eccleſię quando obſidebitur & vaſtabitur ab imperio ſed parum proficiet quoniam ſic deus diſpoſuit vt omnia inculcanda a pauciſſimis alemanis & ſuccendenda ſit igni. fo.59.co.2.

Quod exinanitis viribus Romanę potentię & exhauſtis opibus eccleſiæ per principem reipublicæ: & alios impios prædicatores.) neceſſario frācis & aliis gentibus poſitis circunquaq;: Romana eccleſia adhęrebit. fo.59.co.2.

Quod habet hoc diffidentiæ humana debilitas vt magis cōfidat in homine q̄ in deo: Et idcirco vū ſpat auxiliū (.iuſto dei iudicio) corruat. f.59.c.2

Quod res & diuitiæ non ſunt datæ ex abundantia in fauſtum: ſed ad vſum: ideo fruſtra erigitur qui repente finitur. fo.59.co.3.

Quod in hoc quinto tempore eccleſiaſtico in quo eccleſia a domeſticis ſuis deprimit̄: nō debet in ſęculi ſubſtātia: ſed in dei potētia gloriari. f.59.c.3.

Quod ſi fideles principes aliquid chriſto pauperi contulerunt: non eſt conſonum vt clericalis ordo dilatatus ſub pace: incraſſatus ope: impinguatus otioſitate recalcitret: ſed magis ſuperfluum detur pauperibus & nō viris famoſis & gigantibus turrim conſtruentibus babylonis fo.59.co.3

Quod aurum oblatum fuit chriſto a magis cuius ope fugeret in ægiptum: myrrha qua ſubiret patibulū: thus quo deū laudaret. fo.59.co.3

Quod moderni vicarii ſaluatoris: thus negligunt & myrrham: & quærunt aurum: Et ideo cum domina babylone bibent in aureo calice poculum abhominationis. fo.59.co.3

Quod dictum Danielis nono conuenit modernis prælatis & eccleſiæ rectoribus: videlicet cum videritis abhominationem nota expōnē. fo.59.c.3

Quod ſublatis de circuitu viribus eccleſiæ: ipſa ad paupertatis anguſtias & ſqualorem publicæ reſtrictionis incurret. fo.59.co.4

Quod maior eſt iniquitas eccleſiæ latinæ: q̄ græcoꝝ: ideo acerbius punientur. fo.59.co.4

Quod pernitioſum eſt abuti homine: ſed multo pernitioſius eſt adulterari per hæreſim verbum dei. fo.59.co.4

Quod tradendus eſt rex francorum in manu inimicorum ſuorum ſcilicet regum terræ imperii: ſeu alemanorum principis & ſimiliter ſummus pon-

tifex romanus cum ſequacibus ſuis. f.60.co.2
Quod tempore perſecutionis & afflictionis eccle-
ſiaſticæ: ſeu etiam peccatoris euerſi: non decet prę-
dicatorem loqui ſubblimia ſed quæ ſunt confor-
mia ſanctis: imo omnino ſilere & ſaluare ſemet-
ipſum: & alium incorrigibilem refutare. f.60.c.2
Quod quicquid legendo ſequitur hic propheta in
textu ironice itelligēdū eſt cōtra francos. f.60.c.2
Quod franci & alemani conuenient & inſurgent in
inuicem: ſed francorum exercitus ruet. fo.60.co.3
Qđ erit ſciſſura & diſcordia iter frācos. f.60.c.3
Quod inſurgent franci contra francos & corruet
francia in manu Imperii. fo.60.co.3
Quod captiuitas græcorum conuertetur ad fidē
& vnitatem eccleſiæ Romanæ circa finem ſecūdi
ſtatus & initium tertii qđ iā inſtat. fo.60.c.4
Quod concitabitur & conſurget multitudo gen-
tium remotarum contra imperium alemano-
rum. fo.61.co.1.
Qđ i gręcia fuit hęreſis arriana peſſima: ſed hic in
latina eccleſia his diebus eſt hæreſis patarenorū
fex omnium aliarum. fo.61.co.1
Quod ſicut poteſtas imperii affliget & vaſtabit
alia regna & præcipue eccleſiam:) ita & ipſa impe-
rialis potentia alemanorum vaſtabitur ab omni-
bus aliis quos ipſa afflixit. fo.61.co.2
Quod in ſalutis conſilium: dominus per totam ec-
cleſiæ latitudinē: in proximo mittet viros euan-
gelicos: vt terrenam mundi ſuperbiam pie præ-
nuncient & radices vitiorum de cordibus huma-
nis extirpent. fo.61.co.2
Quod niſi paſtores eccleſiæ ſponte dimittant bo-
na temporalia.) gladius aquilonis ſcilicet imperii
ſuper eos inducetur: & tanto fiet prædo in repu-
blica prędidens violatus acrior q̄to ſummus pa-
ſtor & alii in retinendis temporalibus fuerint du-
riores. fo.61.co.3
Quod quicquid de gladio: fame: & peſte contra iu-
dæos inducitur a propheta totum profecto in af-
flictione futura populo xp̄iano eueniet. f.61.c.3
Quod ſi vnus in republica prędideret: & ſibi quaſi
præcellenti duci chriſtianus populus deſeruiret.)
non de facili poſſet irruere iacturam petri na-
uis. fo.61.co.3
Quod velit: nolit mundus neceſſe eſt vt cadat pon-
tificalis ſuperbia: & cultus eccleſiaſticus in tempo-
ralibus minuatur. fo.61.c.4
Quod propter ruinam imperii Romanorum: futu-
ri viri euangelici conſulent electos recedere de
medio babylonis: ne fiant eterni vel temporalis
ſupplicii participes. fo.61.co.4
Quod ſpiritus ſanctus plenarie inſtruet viros euā-
gelicos ſuſcitandos miſteria abſcondita a finibus
ſæculorum: vt ea reuelent populis fidelibus chri-
ſtianis in toto orbe diſperſis in ſignum & memo-
riam perdēdorum: vt ſi penitere contempſerint iu-
dicium reipublicæ ſubintrent quos ignorantia
verbi dei non excuſat. fo.61.co.4
Quod econtrario ordine procedunt & texunt de
exaltatione & deſtructione babylonis ſcilicet Ro-
mæ hyſtoriam Eſaias & hieremias. fo.61.c.4
Quod Sybilla Erithea dicit: poſt hæc veniet aqui-
la habens caput & pedes/60/colore pardi ad liuo-
rem: vulpis quo ad fraudem: leonis quo ad terro-
rem: quia forte ſub occaſione patarenorum coher-
cēdorum doloſe incedet contra eccleſiam ipſa a-
quila. fo.62.co.1
Quod quanta mala paſſura ſit liguria & tota ita-
lia magis experiri q̄ dicere monſtrabit: nam adhi-
bitis ei ſcilicet aquilæ ſeu pſeudo pontifici alema-
nis: duo quoq; principes græcorum ei auxiliabū-
tur: vnde Romanorum nobiles peribunt: & exco-
cto ſummo pontifice ac monaſteriis imminutis.)
cultus chriſtianus exſufflabitur. fo.62.c.4
Quod imperium conſtantinopolitanum reuerte-
tur ad græcos. fo.62.co.4

¶ Explicit tabula ſuper Hieremiam prophetam.

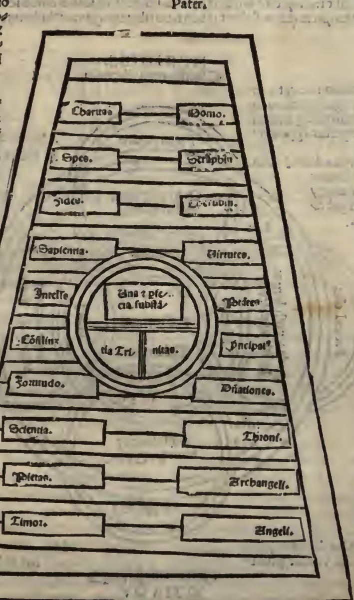
¶ Errores reperti in hoc libro.

Imprimis Folio primo colũna prima linea 34 vbi dicit ſicut: debet dicere ſic
fo.1.co.1.linea 43 doctorumq;.i.doctorq;
fo.1.co.2.linea 3 perſona ideſt perſonam
fo.1.co.2.linea 41 Abraam ideſt Habraam
fo.1.co.3.linea 14 talis Rachel ideſt tales Rachel
fo.1.co.4 linea 38 inſtruendos ideſt inſtruendus
fo.2.co.1 linea 29 gigantes quę ideſt gigãteſq;
fo.2.co 4 linea 2 ſecunda ideſt ſecundo
fo.2.co.4 linea 5 lamentationis ideſt lamẽtatiões
fo.2.co.4 linea 17 epulentis ideſt epulantis
fo.3.co.1 linea 3 fractibus ideſt fructibus
fo.3.co.1 linea 19 plantent ideſt plantet
fo.3.co.1 linea 43 pecorum ideſt peccatorum
fo.3.co.1 linea 45 pilatis ideſt prælatis
fo.3.co.3 linea 39 electorium ideſt electarum
fo.3.co.3 linea 21 deſignatis ideſt dignitatis
fo.3.co.4 linea 10 cognat ideſt cogant
fo.4.co.1 linea 3 illic ideſt illuc
fo.4.co.1 linea 47 ſanctuario ideſt a ſanctuario
fo.4.co.4 linea 15 primat? ſupbiat.i.prio ſupbiat
fo.5.co.1 linea 14 numero ideſt Nota
fo.5.co.2 linea 6 excercent ideſt exercent
fo.5.co.3 linea 47 iſrael ideſt iſraeli
fo.5.co.4 linea 30 diſcendunt ideſt diſcedunt
fo.5.co.4 linea 40 in viam ideſt in via
fo.5.co.4 linea 43 detſertum ideſt deſertum
fo.6.co.2 linea 3 mitte ideſt mittite
fo.8.co.1 linea 21 linquere ideſt relinquere
fo.8.co.1 linea 25 ab impie ideſt ob ipſis
fo.8.co.2 linea 2 plantauit ideſt plantaui
fo.8.co.2 linea 28 legatos ideſt ligatos
fo.8.co.3 linea 34 clamidicat ideſt claudicat
fo.8.co.3 linea 35 redit ideſt reddit
fo.8.co.3 linea 41 contricta ideſt conſtricta
fo.8.co.3 linea 43 proni ideſt prona
fo.8.co.4 linea 6 deſtrueretur ideſt deſtruerentur
fo.9.co.1 linea 1 ſacerdotus ideſt ſacerdotum
fo.9.co.1 linea 28 repotauit ideſt reportauit
fo.9.co.2 linea 8 diſſimilandũ ideſt diſſimulãdum
fo.9.co.3 linea 40 reditur ideſt redditur
fo.10.co.1 linea 27 ad hieruſalẽ ideſt ab hieruſalẽ
fo.10.co.1 linea 28 dirigant ideſt dirigat
fo.11.co.1 linea 27 colle ideſt colles
fo.11.co.4 linea 9 cilio ideſt cilicio
fo.12.co.2 linea 1 q̃ ideſt ꝙ
fo.12.co.2 linea 40 ꝓcauotionẽ ideſt ꝓuocationẽ
fo.13.co.3 linea 25 redentes ideſt tedentes
fo.13.co.4 linea 45 poſt ideſt potius
fo.15.co.2 linea 20 Hæ ideſt Hæc
fo.15.co.2 linea 27 parare ideſt parere
fo.15.co.3 linea 18 mediaturus ideſt meditaturus
fo.16.co.1 linea 14 ſceuit ideſt ſeuit
fo.16.co.3 linea 5 intelligens ideſt intelliges
fo.16.co.4 linea 11 ſõctoꝝ ideſt ſubiectorum
fo.16.co.4 linea 28 intertia ideſt inertia
fo.17.co.2 linea 3 cõuertent ideſt cõuertantur
fo.17.co.2 linea 34 Et vos ideſt Et vox
fo.18.co.1 linea 5 filiis ideſt filii
fo.18.co.2 linea 30 dire rectũ ideſt directum
fo.18.co.3 linea 7 initium ideſt in initio
fo.18.co.4 linea 2 atq; ideſt at quia
fo.19.co.1 linea 45 vna ideſt vua
fo.19.co.4 linea 19 temporis ideſt tũc temporis
fo.20.co.4 linea 38 alter ideſt aliter
fo.21.co.1 linea 14 iudicum ideſt iudicium
fo.21.co.1 linea 39 thinitatores ideſt habitatores
fo.23.co.1 linea 21 ad ſupbos ideſt ad ſuperos
fo.23.co.2 linea 9 q̃ autem ideſt ꝙ autem
fo.23.co.2 linea 15 libere ideſt liber
fo,24.co.1 linea 31 futurus ideſt futuris
fo.24.co.3 linea 1 putefactum ideſt putrefactum
fo.25.co.1 linea 3 doctrinaq; ideſt doctrina
fo.26,co.1.linea 29 perfidiam ideſt pp pfidiam
fo.27.co.1 linea 9 minor ideſt minori
fo.27.co.2 linea 12 mendatis ideſt mendatiis
fo.29.co.2 linea 41 materiæ ideſt maceriæ
fo.30.co.2 linea 7 autem ideſt aut
fo.30.co.3 linea 7 oræ ideſt ore
fo.30.co.3 linea 11 cum ſamuel ideſt cũ ſamuele
fo.30.co.3 linea 34 eſtuabit ideſt eſtuabunt
fo.30.co.4 linea 46 filii ideſt filiis
fo.31.co.1 linea 25 deponens ideſt pepones
fo.31.co.4 linea 12 protemus ideſt portemus
fo.31.co.4 linea 43 Dagon e ideſt Dagon eſt
fo.32.co.2 linea 12 Reprimẽtis ideſt Reprimẽtes
fo.33.co.3 linea 43 acuerunt ideſt acuerent
fo.33.co.4 linea 30 Et his ideſt Ex his
fo.34.co.1 linea 3 aggrauat ideſt aggrauet
fo.34.co.4 linea 23 aſſectas ideſt affectans

ℭ In hac figura mōſtrāť tres qnq̄gēi pſalmorū pp tres pſōnas deitatis: & tres ſtatiões ſecli i cētū.l.piſcib⁹ deſignati Ioan.21.

Ps. 32. Gen. 12. ℭ Decē chordas eē myſteriales docet ſcptura cōtinētes ab habraā vſq; ad nouiſſimū electū omnes ſecli gñationes.

ℭ Forma pſalterii decem chordarum.

ℭ Ideirco pmum cortuu pſalterii ñ ē acutū ſicduo alia īferiora qa pr̄ manēs i culmie maieſtatis miſſ⁹ ñ legiť ſ3 tm̄ filius & ſpūs ſcūs ad nras āguſtias miſſi ſunt.

ℭ Nota ꝙ hō plat⁹ ē oib⁹ ordib⁹ angeloꝝ pp ꝙ verbū pr̄is hūanā carnē aſſumēs: vt gradū chorde decimū q cortui reſtauraret.

ℭ Moyſes ſcpſit legis decalogū. Exo. 34. Paul⁹ vero decē ſcpſit eccliis verbū crucis.i.cor.i

ℭ Pria chorda icipit a tiore & aſcendit vſq; ad altitudinē charitatis.

Luc. ℭ Nota ꝙ duo mittunť ab vno filius.ſ.& ſpūſſanctus a patre: & vnus mittitur a duobus idē vi-
18. delicet ſpūs. Vñ in ſymbolo Qui a pr̄e filioq; pcedit qđ grēci nō recipiūt dū nō itelligunt: illū
Io. 14 cęcū imitātes: q ſtans ſecus viam clamabat: Kyrieleiſon.i.dñe miſerere. Nō enim in via veritatis
Ti. 1 quę chriſtus eſt ambulant: ſed ſecus aberrāt. Cōfitenť ingt ſe noſſe deum factis cutem negant.

Eze, I. ℭ Quum aſpicerem animalia apparuit rota vna ſuper terram/ſecus ea habẽs qattuor facies:et aſpectus rotarum et opus earum quaſi viſio maris: et vna ſimilitudo ipſarũ quattuor:et aſpectus earum et opus earum quaſi ſit rota in medio rote per quattuor partes earum euntes ſtabant et non reuertebantur/quum ambularent.

❡Expoſitio Vene. Abbatis Ioachim ſuper Hieremiã prophetã: ad inſtãtiam Henrici ſexti Imperatoris.

Erba hic Hieremię filii Helchiæ de ſacerdotib⁹) &c̃. Si tẽpus regũ ſub quib⁹ exorſus eſt prędicare Hieremias attendimus: eo difficultatem intellectus idioris maiorem initimus quo iam non ſm interpretationem nominum / ſed ſm concordiam nouorum & veterum hiſtorias myſterialiter aperimus. Et quidẽ vt Eſaias incarnati Chriſti humilitatiſq́ doctorum portat imaginem. Ezech. ſurgentis fideiq́ paſtorum. Daniel. A ſanctis deiq́ virginum. At ſi Matthei habentis faciem hominis. Ioã. faciem aquilę: ſic Hieremias patientis ac patientiæ murum quaſi Luce faciem prætẽdentis vituli non ſegniter typum portat: maxime cum tota eius facies imo textus ſuperficies lachrimarum fontibus irrigetur. Ioſias itaq́ q Ioachim in trãſmigratione genuit Babylonis Leonem papam ex cõcordia reſpicit: in cuius diebus & deinceps libertatis eccleſiaſtice gloriã ab alemanis principibus euertẽdam. Amos propheta deplorat: nec alter inferior altero ſanctitate tanq̃ q velut duo cherubin ex equo ſeſe reſpiciũt ꝓpitiatoriũ ſacerdotii: legis & euãgelii tranſmigrãtis. Vt aũt itelligat̃ quod ſcribit̃ de tpibus (regũ Iuda) quos ꝓpheta ꝑſcribit vt videlicet eo nr̃e memorię fortius ĩprimant̃ in nouo quo ĩ veteri antiqs pr̃ibus ꝓpenſius ſunt ĩpreſſa: qa reuera in dieb⁹ iſtis ſextũ oportebat apiri ſignaculũ. Vñ tpibus p̃cedẽtibus in equo ſynagogę tpe liber hiſtorialiter claudebat̃ quod Mat. eloquit̃: de triũ ſtationũ gñationibus in mediũ ꝓferamus: qa & ſanius in libri huius ſtadio currimus: ſi de via prius ſcãdaloꝝ lapides colligam⁹. Ait. n. ab Habrã vſq ad Dauid gñationes. xiiii. totidẽq ab eo vſq ad trãſmigrationẽ Babylonis. Iterũq totidem alię ab ea vſq ad xp̃m. Signat. n. prima ſtatio earũdem primũ ſtatũ a gñationib⁹ ſeculorũ inchoatũ: vtiq ab Habraã in pſona dei p̃ris & ordine laycoꝝ. Scd̃a ſtatũ inceptũ a Xp̃o in pſona filii & ordine clericoꝝ. Tertia: tertiũ a dieb⁹ nr̃is exorſum in pſona ſpũs ſancti: & ordine ſpiritualiũ cõtẽplãtiũ dñm: & vſq in finẽ ſeculi ꝓlongãdũ: queadmodũ primus in Ioãne Baptiſta finẽ habuit & ſcd̃s hiturus eſt exitũ in Helia: quem oportet p̃currere in fine ſeculi ſtatus eiuſdẽ. Alter in ſpũ Hieremias: vt qd ille de excidio ſynagogę p̃dixerat iſte in aptione libri quẽ hẽbit aptũ de occidẽtali & latina eccl'ia: q̃ & Romana ꝓmonſtret expletũ. Sane q vſq ad Sedechiã expte tranſmigratio eſt dilata nõ fruſtra pſcribit̃: qa & in nouo ſiſe qd in eccl'ia nõ ſine gemitu pſtolatur. Nã ab ãno. M. cc. & vltra ſuſpecta ſũt

Eze. 1. Apo. 4.

Mat. 1. De iſto leone vide in cronica archiepi florẽtini.

Exo. 37. & 25.

Apo. 6.

Mat. 1.

Malachi: vltio 4. re. vltio

De 1200 vltra vide Archiepm florent. i cronica. 1. regũ. 1. 4. c.

tria tpa & momēta in quo Samuele &
alios exorto Ophni & Phinees ſacer/
dotes & Pōtifices dñi: quaſi a rege ba
bylonis a Romanę.ſ.reipu. principe
captiuenť. Capiať archa eccl̄ię: & ēt
Hely ſūmus Pōtifex corruat & q̄ſi al/
ter Mardocheus ſub Amā in diſcrimi
ne maneat agitata. Et bñ ꝓpheta (de
He/ ſter.3 4.c. ſacerdotib⁹ Anathoth) eē deſcribiť q̄
ſi tales neceſſe eſt ruinā eccl̄ię p̄dica/
re ac plāgere: qbus: & volūtaria paup
Or/ do vo tas arrideat: & ſp̄ūalis doctrinę, ac vi
lūta/ tę puritas in futurę tribulatiōis acule
rie pa is nō abſiſtat. Vnūquoq; i (Beniami)
upta/ verba doloris tātiq; diſcriminis reue
tis. lētur: q religionē & vitā extremi ordi
Geñ. nis ſignāt in primo reuelādi: & naſcē
35. di Racheli.i.eccl̄ię gñali: an in colle/
ctione Ciſterciēſiū de cuius vtero do
loris & dextere filius ꝓdeat pariētis.
Nulla ē ambiguitas ītellectus: quia &
Romanā eccl̄iam pati neceſſe ē: & re
ligioſam plebē calicis babylōi fieri nō
lexptem: & forte īde vtraq; geminā ꝑ
lem ſalutis ꝓferret; vñ doloris mate/
riā tūc īcurret. Nā ſicut ad gñalē ec/
cleſiā ſpectat illoꝝ ꝓditio: ſic & alioꝝ
religio ad eccleſiā ſpālē. Iſti ſunt Pe/
Ioan. 20. trus & Ioā, vna currētes & aſcēdētes ī
templū ſepulchri: ſed iunior & vltius
Or/ do p̄/ ordo deſignat⁹ in eo: q paulo minus
dica/ minorat⁹ ab eis.ſ. angelis p̄dicatori/
toꝝ bus p̄cucurrit: ſed nō eſt īgreſſus euā
et Mi gelii veritatē: ſed ītrabit Petrus p̄dica
noꝝ tor ſuus ſeminis Habrae in monumē
Ioan. tū literę euāgeliū p̄dicādi. Seqturq;.
vltio Io, de quo & dr̄. Hic aūt qd & in ſubſi
Apo. diū reſpondeť: ſic eū volo manere do
8. nec veniā. Alter ordo deſignat⁹ i He

lia ſub ſeptima apertione ſignaculi in
grediatur poſt eum. Nam primo ap/
paruit: Marię: ſecundo Simoni: tertio
diſcipulis. Maria Ciſtercieñ. religio/ Mat 28.
nem. Simon p̄dicantes de euangelio.
Ioā. laudātes deum de reſurgēte: xp̄o Mar. vltio
ſignificat tādem Maria ingreſſa eſt ſe Ioan.
pulchrum: quia & ſi in ordine illo re/ 20.
uelata eſt, & apparuit ſtella magna: tñ
vltima noſcet qd debeat percipere ve
ritatis. Veꝝ Petrus latinos. Ioā. gręcos,
Maria iudęos ſignāt ſcrutari ſcri
pturas. Latini p̄rio credūt: ſcdo gręci: Eſa.
tertio iudei: quoꝝ reliquię conuer 10.
tuntur: & ſic erunt primi nouiſſimi in Ad
ſecundo ſtatu: & nouiſſimi primi ī ter Ro.
tio. Proſcriptis igitur temporibus re 9.
gum: in qbus ex reſpectu concordię Mat.
Ro. Pontifices eccleſiaſticam liberta 20.
tem captiuandam merebunť a nouis
perſecutoribus Babylonis: ſub qbus
vulgari oportet euāgelium: iterato a Gen.
filio paruulo q naſcetur cū vterio Io 41.
ſeph p̄dicatoribus veritatis: & manū M
iniicient in cauernā reguli antichriſti
ad educendū colubrum tortuoſum; Ioan.
populū patarenū: pro eo q̄ Petrus ve vltio
ro attrahēdus eſt & ducēdus non ad
ſuā: ſed ad voluntatem Neronis alte/
rius ſeneſcētem Sarram eccleſiā tribu
lantis ad falſoꝝ fratrum mago Simo
ne ſignatoꝝ indicium & inſtrumētū
ad formam & doctrinā prophetę pre
dicentis anguſtias affuturas ſtilum &
ſtudium reducamus; vt ille cuius ſpū
ducimur p̄ſtet in ſequentibus gratiā
qua verba bōa verba cōſolatoria mœ
ſtis mentibus infundenda de malitia
temporis proſequamur.

¶ Non videať

¶ Capitulum primum.

Cum videatur oneri his q̄ ſunt ſupramodum apoſtoli ſi digreſſiõem alicubi facimus vbi impet⁹ ſpūs ī textu ꝓphetico diuerſos ſępe parturit intellectus. Ecce (pręter hyſtoricū & moralem) tropologicus & cōtēplatiuus & anagogic⁹ ſub vno allegorię cortice iuoluũtur: vt illi⁹ typo qui cōdidit corpus & aīam: in ore triū vel duoꝝ teſtiū verbum ſtaret. Sed neceſſe
Mat. erat vt poſt noticiā trinitatis ac ſi triplicis i
18.c. telligentię ſub vnitate allegorię vel eſſentię cōprehenſę aliorūq; duoꝝ in chriſto deo & hoīe ſignatoꝝ ſm̄ fidem qua deū ſeptuplici ter credimus relatiue: alter myſterialis vel typicus largiref: q velut alter ſpūs dei ſepti
Gen formis ſup aquas ſcripturaꝝ procederet &
.i. repleret ſufficietenus or bem terrę. Nēpe pa
Eſa. ter eſt deus: filius deus: ſpūſſanctus deus. Itē
.11 pater & ſpūſſanctus vnus deus: pater & fili⁹
Sap. vnus deus. filius & ſpūſſanctus vnus deus.
.i. Itē pater & fili⁹ & ſpūſſanct⁹ vnus deus. hęc
Ioā. eſt via fidei: hęc eſt veritas ſpei: hęc eſt vita
14. charitatis: hic eſt ſpūs vitę qui erat in rotis.
Eze. Scd̄m hāc ergo relationē & fidē formari ex
1.c. pedit de limo terrę typicus intellectus ī trib⁹ humani generis ſtatibus aſſignandus: vt cū in expoſitiōis via fuerimus in eo ſolo loquātur ēt .7. tonitrua voces ſuas. Nā ſicut a
Apo ſūmo cęloꝝ ei⁹ ē exitus ſicut & ad ei⁹ apicē
10.c. ſit occurſus. Vt Dū ī ipō & p ipm̄ ēt cū ipō
Pſal. a fine vſq; ad finē attingimus: fideles quoq;
18. cęteros intellectualis iſtruat calor eius.

Dicimus ergo [Verba Hieremiæ filii Helchię.] In hoc loco conſiderandum eſt qualis eſſe ꝓpheta debeat doctorūq; veridicus ad gentium populum delegādus: vbi ſub noīe trium tribuum quæ dictæ ſunt vna tribus de fide trinitatis & cultu vnius dei non ſegni ter inducitur inſtruēdus. Et q̄dē mentio facta eſt de [regibus Iuda & de ſacerdotibus] tribu leuitica [& terra beniamin] nec dubiū tribu ſua: in q̄bus tota trinitas deſignatur. Nam tribus Iuda pſonā patris: q̄a regalis eſt. Tribus beniamin pſona filii/ & ipſa regalis. Tribus leui pſona ſpūſſancti/ & ipſa ſacerdotalis q̄ & ſi olim in veteri ſm̄ ordinē Num.
Aarō: in nouo tn̄ ſm̄ ordinē Melchiſedech 4.
vt reuera digni⁹ ſacerdotiū in ſpū q̄ ī carne ꝓprietate miſterii ꝓfigurat. Deniq; tribus Num
ſacerdotalis & regia .i. Iuda pari ſedere ſunt 4.c.
ꝯiūcte, Sed & trib⁹ Beniamin/ ī Saulis filia Pſal
cū Dauid q de tribu Iuda ſucceſſerat/ copu 109.
lat. Sed eductis ī Aſſiriam tribub⁹ cęteris Scdi
q̄s Aſſirioꝝ Rex diuino iudicio captiuauit par.
multo forti⁹ trib⁹ Beniamin/ & trib⁹ Leui. 11.c.
Iudę tribui adhęſit. Ita vt de cętero idē eēnt 1.Re
& ſaperent/ & dicerentur vtiq; vna tribus ad gū 18
illius vtiq; trinitatis & vnitatis indicium c.
quo trinus pariter dr̄ vnus deus. Significat 4.re
deniq; [tribus Iuda] Ro. eccl'iam ſm̄ intel gū 13
lectū ad ſcđūdū ſtatū eccleſię ptinētem. [Re 18.
ges] ſummos plātos & pōtifices eiuſdem tri 2.Pa
bus. Vel [terra Beniamin] eccleſiam prælatorum rali.
Tribus Leui eccleſiam contemplan 11.c.
tiū: de qua ſpūales doctores ac ſi de cęlo an &.3.
geli deſcendūt ad populum informandum: 12.
q̄a & ſacerdotes angeli deſcribuntur. Tales Ma
igr̄ doctores: taleſq; ꝓphetę mittendi ſunt lach.
q non ſolum ſubditos increpent: ſed etiam 2.c.
ipſos pontifices fulgurent & non palpent. Reuelandi ſunt q̄ppe in proximo in eccleſia doctores predicatoreſq; fideles: q & terrena carnaliaq; corda omni plaga percutiant: ac erectis & tumidis magiſteriis ſilentium ſtudiis ſuis ponant. Et bn̄ filius [Helchiæ Hieremias] deſcribitur: q̄a ordo ille futurus ad obediētiam ſummi pōtificis dirigef. [Prius q̄ te formarem in vtero &c.] Licet .n. nouus ordo pdicātiū eccleſię oriatur: tn̄ ordo ipē initiatus eſt a ꝓphetis: apoſtolis & doctoribus tertii tē poris eccleſiaſtici carus & cognitus & electus: & acceptatus a deo ſignatus in Iſaach & Ioā. bapti. vbi Abraam & Zacharias ſacerdotes paſſionem domini præfigurant. Et iccirco non mirum ſi hieremias incipit a ſacerdotio quia & Iſaach imo latus & Io. oblatus deo deſcribuntur: & clericalis vtiq; cætus eſt ſub proxima tribulatione mactandus; quem Hieremias iſte vo Gen
ce: fide: & opere reprę ſentat. [In vtero] er 22.

Or- go eccleſiæ[formatuſq́]in fide eſt ordo do.
do ctorum quem prænouit deus a diebus pri-
do- ſtinis in ſæculorum finibus reuelandus.
ctoꝝ [Sanctificatuſq́ in vulua]eccleſiæ ſpiritua-
ab lis & perfectione doctrinæ. Et bene primo
vtero [formatur.]ſecundo[ſanctificatur] quia pri
eccl'i. mo in fide inſtruitur. ſecundo in conuerſa-
tione religioſa ducatur. Iſti ſunt [reges Iu-
1.Pe. da.] Iſti leuitici generis regale vtiq́ ſacer-
2.c. dotium & gens ſancta populuſq́ acquiſitio
Figu nis:ac ſi alius[Beniamin]non tam doloris
ra Be in pœnitentia q̃ dexteræ,ſcilicet exaltatio-
nia- nis in gloria:tales in proximo pariet genera
min. lis eccleſia iam ſeneſcens: talis Rachel plo-
Gen. rabit filios a rege impudenti facie: ac ſi He-
35.c. rode & Pharaone altero occidẽdos qui pro
Ma. pœna dicti ſunt filii doloris:quia contritis
2.& eis ſpiritualis religio præ anguſtia tempo-
hier. ris non poterit conſolari. Sed tamen ipſi
3.& dicuntur filii dexteræ: quia vnde in eis & ꝓ
31.c. eis mater eccleſia præmitur inde de eis & cũ
Dã. eis æterna patria iocundatur. Rectus ergo
8.c. ordo formationis eorum ſanctificationis &
Ma. emiſſionis [ex vtero] ſcribitur: quia fidelis
2. quia ſpiritualis:quia obediens:fidelis in do
Exo. ctrina: ſpiritualis in vita: obediens etiam
1. in preſſura.[Formatus] igitur[Hieremias]
iſte in generali eccleſia[ſanctificatus] in re-
gulari ne in fide deficiat:nec quis eum de vi-
tæ merito reprehendat: ad ſedentem in te-
nebris populum quo ad deum ſufficiens: &
inſufficiens quo ad ipſum ſummopere de-
ſtinatur: vt in multorum ſalutem egreſſus
minas regum non paueat:audacter verbum
dei proferat:& obſtinata corda hominũ im-
Cõtẽ proba reprehẽſione percellat. Locus quoq́
plati iſte quo de formatione: ſanctificatione: &
ua vi emiſſione verbum inducitur contemplan-
ta ꝑ- tem poterit conſolari. Nam prius incepit vi
us in ta contemplatiua tam in angelis q̃ actiua
cepit etiam in hominibus. vnde bene doctorum
Alle- homo prænoſcitur affuturus ſanctificatur
gori mittiturq́ in præſcientia dei & prædeſtina-
ce hie tione ante inſtruitur q̃ reueletur in mundo.
re. ¶ Allegorice[Hieremias]Chriſtum ſigni-
xp̃m ficat qui [anteq̃ formaretur] de carne vir-
ſi- ginea.ſ.limo terræ]in vtero] ſinagogæ pre
gñat elegit eum: deus pater immo tota trinitas

ad cuius imaginem & ſimilitudinem ſm q
homo factus noſcitur reuelandum & mit- Ma.
tendum in mundum[ſanctificandum] vtiq́ 1.
ſanctificatione ſpiritus tam in ſpiritu q̃ in Luc.
carne,ſanctificauit enim deus tabernaculum 2.
quo ad hominem ſuum ſiue quo ad verbum p̃s.
quia deus eſt verbum vt deus & homo ſan- 45.
ctus in vtraq́ ſubſtantia habetur.[Forma- Ioã.
tus]eſt ergo a patre,ſcilicet formam huma- 1.
nam accipiendo[in vtero]diuini cõſilii.[Sã ad
ctificatus in vulua] ſancti, ſcilicet ſpiritus. phi.
præuentione concipiendo:& miſſus in mun 2.c.
dum a ſe ipſo etiam ſalubriter diſponendo. Lu.1
Fuit ergo præuiſum vt Chriſtus incarnare
tur in homine:ſanctificaret̃ in virgine: mit-
teretur ad iudæam: & mitteretur ad gentẽ.
¶ Moraliter[Hieremias]fidelis chriſtian⁹ Mo-
[filius Helchiæ].i.dei.debet eſſe.[Iudas] cõ rali-
fitendo. [Beniamin] pœnitendo & ſatiſfa- ter
ciendo. [leui]docendo & contemplando:
[Rex] motus carnis refrenando. [Sacer-
dos.]ſe in holocauſtum deo offerendo.[for-
matus.]fide.[Sanctificatus]ſpe.notus.per-
fectione. [miſſus.] charitate. [propheta.]
corripiendo.[datus]compatiendo.[In gen-
tibus]conuertendo. ¶ [Et dixi.a.a.a. do-
mine deus ecce neſcio loqui quia puer ego
ſum.] propheta Hieremias quaſi nouitius
& rudis erat in fide & ſe ignarum doctrina
trinitatis, & vnitatis dicebat. Alias ſi di-
xit.[a.a.a.&c̃.]quomodo neſcit loqui:dice-
re enim verbum ſcire loqui eſt. ſed dixit ſe
[neſcire loqui] trinitatis & vnitatis diuinæ
myſteria quæ eruditis conueniunt non igna
ris:& forte non in merito: [puer] ſe fatetur:
quia & ſi non erat inſtructus ab homine: a
deo tamen in eius officium & ſalutem gentiũ
erat perfectius inſtruendos. Inde.[Noli di-
cere quia puer ego ſum.] Intuendus hic lo-
cus eſt & tenendus ad litteram vt intelliga-
tur [puer.] ſubditus rex prælatus. Et quia vt A
indignum erat vt Dauid Saulem argue- braã
rit: ad prædicationis officium ſe fatebatur Gen.
ineptum. Puto ego q̃ ſicut elegit deus olim 12.
patres ſeniores. ſecundo apoſtolos iunio- Iſaac
res. Ita & nunc idem pueros eligat ad litte- Iaco.
ram propter eos quibus licet vetera vilue- & fi-
runt ad prædicandum regni euangelium & lios.

excutiendum

Geñ. excutiendum Loth in ipſis pueris fidelibus
Exo. per Habraam ſummum pontificem popu-
3. de lum chriſtianum deficientem, ſcilicet caducis
Moy ſæculi prauitatibus tabeſcentem: conuerſan
ſi & a temq; cum filiis ſceleratis: & facientem iudi-
aron cium de regibus Sodomoꝝ. ſ. prælatis adul
Mat. terantibus verbum dei. Sed & pueri hebręo
4. & rum in huiuſmodi pueris deſignati: veſtes &
10. ſpolia ſæculi in cultum diuinum abiiciunt.
Geñ. ramos arborum. Iuſtorum doctrinas & vi-
18. 19 tas: immo propagines de ſæcularibus auſe-
Figu runt: ferentes flores mundiciæ & palmas vi
ra pu ctoriæ qua mundum calcant: dyabolum ſu-
eroꝝ perant: carnem refrenant. In iuſticiæ operi-
hębr bus extollendo: gratias & laudes agunt deo
coꝝ. Habraæ patri excelſo: qui a filo ſub regmi-
Mat. nis vſq; ad corrigiam caligæ de his quæ ad
21. iuſtitiam pertinent veritatem impugnanti-
Mar bus non dimittunt. Ex horum ſiquidem ore
ci, 11. prædicatio laudis perficitur: dum non aliud
Luce ore nunciant q̃ in conuerſatione demon-
19. ſtrant. Hi ſunt columba quam ſpiritus dei
Geñ. alter Noe qui requies dicitur propter tribu-
14. lationum impetus quibus mundus fornica-
Ge. 8 tor aſſumitur emiſit & emittet ex arca, vt
Præ- ceſſantibus aquis diluuii gentium futura-
dica- rum quæ ad ſubleuandam arcam contem-
tor i plantis eccleſiæ in ſublime conuenient: &
colũ- fornicatores clericos giganteſque famoſos
ba prælatos & clericos de terra ſæcularium fa-
Noe. cientium irritam fidem ſuam: feruida ſeueri-
Exo. tate ſubuertent ramos virentis oliuæ: ſcili-
17. cet Iuſtitiæ opera cum doctrinæ foliis lau-
& Io- dis & pacis ſedula reportẽt ad arcam. Iterq;
ſue pl ad conuertendos infideles in ſua cæcitate re
urib⁹ lictos accipiat & operiendam terram ſcien-
capi- tia dei quam totius remittendi, vt ſicut per
tulis. Moyſem & Ioſue cananæos deus iſraelitis:
Act. chriſtianis ſubiecit: per Paulum & Ioannem
19. & euangeliſtam ſtrauit ydolatras: ſic & nunc
Apo per duos futuros ordines ſignatos in illis
ca. Fi gentes incredulas ſubigat & conuertat. Nam
gura ſi fuerit numerus filiorum iſrael iudæorum
duo- pariter, & chriſtianorum deum videndum
rũ or ſicut harena maris: reliquiæ enim in incre-
dinũ. dulitate relictæ populi vtriuſq; iterum ſal-
cla, x. ui fient ad dominum: ſcilicet conuertendum,

Sequitur. [Ecce inquit dedi verba mea in Etad
ore tuo &c.] Vides ne ꝙ ſpiritus vbi vult ro. 9.
ſpirat: & puerum ſimplicem in virum per- Io. 3.
ficit eruditum. Primo igitur deus [manum 1. Re.
ponit] in eccleſia auxiliando. [tangit os.] 16. &
ſcilicet Doctoris Euangelii inſtruendo. Dã.
[Conſtituit ſuper regna] prædicando, ſci- 2. &
licet verbum dei: quo ex vna parte deſtruit ſequ.
vitia & vitam reprobam cominando: & ex &. 13.
alia [conſtituit] virtutes, & vitam cæli-
bem confouendo. ¶ Nota quattuor poſi-
ta ſunt. [vt euellas] a temporalibus. [de-
ſtruas] a carnalibus [diſperdas] a prauis co
gitationibus. [Et diſſipes a doctrinis va-
riis & peregrinis. [Euellit] itaq; luxurio-
ſos. [Deſtruit] cupidos. [Diſperdit] æmu-
los. [Diſſipat] elatos. Hi ſunt quattuor re Geñ.
ges gentium pugnantium contra quinq; re- 14.
gulos Sodomorum. Primi ſunt principes
ſæculares. Secundi principes infideles. Ter-
tii hæreſiarchæ. Quarti philoſophi mun-
di huius. Hi pugnant contra quinq; præ-
latos, ſcilicet prædicatores eccleſiæ. Nam
primi ſunt ſacerdotes. Secundi Epiſcopi.
Tertii Archiepiſcopi. Quarti Priores.
Quinti Abbates. Sacerdotes laycorum.
Epiſcopi clericorum. Archiepiſcopi præ-
latorum. Priores regularium. Abbates
conuentualium. Hi omnes conuerſi ſunt in
arcum prauum, reprobos dico non electos.
[Aedificat & plantat] Scilicet diſſipata & Pſal.
euulſa contra duos populos euocandos. 77.
[Aedificat] in more. [Aedificat] Iudæos.
[Plantat] gentes infideles: illas in veritate
operis: iſtos in fide charitatis. [Diſſipat] eũ Sec
a littera quæ occidit. [Euellit] ab ydolatria dę a
quæ affligit. In die illa q̃rent homines mor- co. 3
tem & non inuenient: & fugiet mors ab illis.
Tertio fit verbum ad prophetam. Primum Apc
de forma ſanctificationis. Secũdũ de pfectio cali.
ne emiſſiua. Tertium de comẽdatione viſio 9. c.
nis. Primũ operať pater. Secũdũ filius. Ter
tium ſpiritusſanctus. Quartũ ponitur [de ol
la aglonis] quam diſſipat vnus deus. Primũ
ergo fit cõtra cõfuſionem & perfectionẽ Ba
bylonis. ſ. Romani imperii. Secũdũ fit con-
tra tribulationem gẽtis infidelis. ſ. illius re-

gis.xi.Tertium ꝯtra tribulationem populi
apoſtatãtis.ſ.patarenoꝝ adꝗrẽtium pfidiæ
antexpi.Primi ſunt draco ille magn⁹ & ruf
fus habitans in fluminib⁹ ꝑtãtum.Secundi
Apo beſtia de mari ꝯſurgens: hñs dentes ferreos
cali. tyrannorum.Tertii beſtia de terra ꝓdiens
12.c. hñs agni cornua hereticoꝝ.⌊Q uid tu vi⸗
Dã. des Hieremias &c.⌋Paſtores erant ſuper gre
7.c. gem ſuum vigilantes vtinam noctis procel⸗
Apo læ ſurgentis obſeruent cuſtodias ꝑlati hu⸗
cali. ius tpis.Ne eos leo reipublicę glutiat:lupus
13.c. perfidę nationis diripiat:Pardus hæreticæ
Luc. conuentionis euertat.Minatur deus imple⸗
2.c. re quod propheta ſpeculaẗ & videt: vt flage
lum.ſ.adducat triplex in pfidos q fidem tm
dei francorum puerſitate corrũpũt.⌊Virga
ergo vigilans⌋eſt futura tribulatio quam
deus p ꝑdicatores annũciat:vt ſaltẽ ꝯuertanẗ
& viuant.Sed cum aſcẽdũt iniquitates vſq;
Ad e ad cœlum de nouo gurgite Babylonis.Ira
phe. itaq; dei ruet in filios diffidentię. Doctores
5.c. .n.vigilant implere verbum dei. Et tu pa⸗
ſtor & ydolum dormitabis: gregem dei qua
ſi mercenarius derelinquens?⌊Eſto⌋igitur
⌊vigilans⌋vt quę moritura ſunt pecora: de
vita conſortes. ℭMoraliter⌊Virga vigi⸗
lans⌋eſt pęnitentia quæ in multa ſatiſfactio
nis vigilia debet haberi dicẽs:ſi dedero ſom
Pſal. num oculis meis &c.ℭCõtemplatiue.⌊vir
131. ga vigilans⌋eſt diſciplina regularis quam
ps.2. debet ſeruare religioſus:ne qñ iraſcatur dñs
&c.ℭTropologice.⌊Virga vigilãs⌋doctri
na eſt ſacraq; ſcriptura:quę vigilat vtiq; dũ
ſecun corripit:arguit: increpat:obſecrat:vt quod
de ad docet in ſtudio pficiat in exemplo. ℭAna⸗
thi 4 gogice.⌊Virga vigilans⌋ſpũſſanctus eſt: de
ſecun qua virga oris ei⁹.i.ſpũs Chriſti interficiet
de ad impium.i.dyabolũ.ℭAllegorice.antexpm
theſ. ſnia excõicationis.Bene itaq; doctores futu
2. ri vigilabunt ſolicitudine vitam ſuam com
ponere:puſillanimes confortare:ſimplices in
ſtruere:inflatos ſciẽtia humiliare:reprobos
& duros terribiliter increpare. Chriſtus .n.
ps. eſt⌊virga vigilans:⌋iudeos verberans:falſos
24. chriſtianos damnãs:hęc eſt ira dei de qua bi
bent omnes peccatores terrę:id eſt affligenẗ.
⌊Ollam ſuccenſam ego video &c⌋vere dñe

oĩa iudicia eqtas.Primo ꝓphetę prędicatio
traditur.Secunda virga ꝯſpicitur. Tertio
olla ſuccenditur.Hæc ſunt illa tria in ꝓphę
alterius volumine:volanti deſcripta .ſ.car⸗ Eze.
men lamentationis & vhe volumen iſtud de 2.
iudęa volauit ad gentes.Idemq; volandum
eſt in futuris ꝑdicatoribus ad populos infi⸗
deles. Sed primo aperitur vt intelligatur.
Sedo voluitur vt diſcatur.Tertio volat vt
audiatur.Aperitur p explanationem: volui
tur p ꝯſiderationem.volat p prędicationẽ.
Sed liber ille generationis Adæ .ſ.Chriſti
habet carmen in gloria regni. Lamentatio⸗
nes in mundi miſeria.⌊vhe⌋in gehenna infer
ni.Datur itaq; prędicatio ad gratiam:⌊vir
ga:⌋ad pęnitentiam;⌊olla:⌋ad pœnam.Ad
grãm confeſſionis:& ſonũ epulentis ad pœ
nitentiam correctionis & meritum patiẽtis
Ad pęnam cõbuſtiõis & cibum ignis ingiro
deuorantis.Hinc apoſtolus obſecrat prędi⸗
cando:arguit caſtigando:increpat cominan Dã.
do.Hęc tñ manus in pariete deſcribebat.ſ. 3.
ꝑdicator ꝑdicabat cordibus obſtinatis.Ad Trẽ
hñc pietem vertit faciem Eʒechias conſide⸗ 2.
rans cordis ęgritudinem:domus diſpoſitio 2 thi
nem.Mortis proximationem.Putaſne intel 4.
ligis quæ legis.Eʒechias iſte ẜm concordiã Dan
quam cœpimus ſummum pontificem reſpi 5.Eſ⸗
cit Zachariam:qui ad vocem .B.Gregorii ſa.38
& doctrinam quaſi alterum Eſaiam faciem Actu
mentis vertit ad parietem populi chriſtiani 8.
quoꝝ alii infirmabant in fide:vt layci. Alii V id
male dipoſuerant domum ſuam: vt clerici. i lib.
Alii fruſtra ſe priuatos videbanẗ a ſęculo: ꝯcor⸗
vt religioſi.Et primi erant q̃ſi langues La⸗ diage
zarus ſcatẽs vermibus.ſ.viciis:& fetens exẽ hui⁹
plis in momumento ſæculi & carnis. Secun Vide
di ſeruus inutilis & villicus iniqtatis bona i cro⸗
ſui dñi diſſipantes.Tertiis dictum eſt ſcili⸗ nica
cet Benedicti ſancti monachis & regularib⁹ archi
aliis nomen hñs quod viuas & mortuus es. epiſc.
Hoc eſt qđ dicitur Regi Papæ & dñatrici florẽ
eccleſię tranſferendi in Babilonem morieris tini.
& non viues:quia layci male viuunt.Clerici Io.11
ſui & illorum curam negligunt.Et religioſi lu.16
tepidi & tedioſi fiunt. Aut fleant pęnitendo Apo
dum hñt ſpacium pęnitendi ſimul in vnum .c.
ſtipendium

Eſa. ſtipendium meritoꝝ:in quo ſol future tribu
38. lationis decem lineis dignis ſcilicet pœniten-
Et 4 tię fractibus poterit progari & liberari de
Reg. nouo imperio Babilonis. Aut oino diues &
2. pauper platus.ſ. & ſacerdos tranſmigraſſe
nouerit de ſupbia dignitatis inconfuſionem
fornicarię Babilonis in impium.ſ. Roma-
norum:in quam velut in [ollam ſuccenſam]
malitię tranſgreſſores fidei quaſi vnguenta
bulliant [aquilonis] Videſne qualia ſcripta
Dan in pariete continentur. Mane/ecce carmen
.5. thethel: ecce lamentatio phares: ecce vhe.
Numerare quidem debet iuſticias electorum
A- appēdere culpas peccatoꝝ: diuidere angu-
mos. ſtias peruerſorum. Primę ſunt approbādę.
7.c. Secūdę iprobandę. Tertię approbandę. Inde
ppheta Trullā cemētarii ego video.i.pdi-
Con cationem prædicatoris in Hieremia ſignati
ditio cui iubetur:vt [hedificet & plantent] quod
nes prius euellendo deſtruxit. Trulla qdem hēt
do- manubriū quo tenetur:ferrum quo exerce-
ctoꝝ tur:ſed in ferro duo conſideranda ſunt: latu
ſeu p ra & acutum. Doctrina ergo doctoꝝ debet
dica- habere principia dulcia ſuadendo. Media
torū dura exaſperando. Vltima dura puniēdo:vt
De dulcia mulceant:aſpera terreant : dura pu-
trul- niant ſiue pmant. Propria quippe Chriſtus
la mi eſt. Trulla.ſ.opus cemētarii.i.dei hñs ma-
ſtica nubrium carnis:quo tenetur ferrū verbi.ſ.
expo deitatis qua exercet ad latum.ſ.pietatis &
ſitio. acutum rigiditatis: Hieremias iſte in ſua p̄-
Trē dicatione tria ipſa notatur habere. [Doctri
.1. nam]in ore[virgam]in ope.[Ollam]in cor
oſſa de. De cęlo inquit deus miſit ignem in oſſi-
xp̄i a bus meis.ſ.incendium charitatis cordibus.
pli Verum oſſa Hieremię.ſ.Chriſti fuerūt apo
Actu ſtoli:quibus datus & miſſus eſt ſpiritusſan-
2 ctus. Eccleſię quoq̧ romanę carnes ſunt in
Car- firmi:oſſa fortiores ſubditi.ſ.& plati. Babi-
nes ec lonis oſſa ſunt ſuperbi carnales luxurioſi &
cleſię auari. In primis mittet dñs tribulationem
ſūt in reipublice vt exquoquat ad purum ſcoriam
firmi pecorum qa dignum eſt vt ſocrus petri quę
oſſa febribus luxurię & auaritię eſtuat in cardi-
babi nalibus & pilatis in fauces tranſeat prodi-
lonis giorum. Nempe aurum doctorum eccleſię
Eſa 1 eruginat. Argentum legatorum prędican-
lu.4. tum in ſcoriam vertitur. Vinum aqua con-

funditur. Primi ſunt prelati qui eruginant Eſa.1
ſuperba conuerſatione. Secūdi ſunt cardina
les qui habent ſcoriam cupida diſtenſione.
Tertii ſunt ſacerdotes qui aquam vino in-
fundunt luxurioſa inquinatione. Filios pin
de reprobę babilonis mittet deus in [ollā]
infernalium tormentoꝝ. Merito ergo pphā
[euellit] viperea genimina hęreticorum[de-
ſtruit]carnalia opera laycorum. [Diſſipat]
iniqua cōſilia principū ſacerdotum & diſper
git inquieta ocia regularium. hęc eſt ſynago Ap.
ga ſathanę & ſedes eius. hęc eſt illa ficus quę 2.c.
maledictione p̄uaricationis aruit i fide qua Mat.
driformis. hēt.n.radicem terrenę cupidita- 21.c.
tis:ſtipitem ſuperbę dignitatis. Ramum lu-
xurioſe actionis. folium pompoſe locutio-
nis:quę quia fructu pœnitentię caret ſm Io Iohe.
helem euicino gentibus reipublicę decorti- 1.c.
canda tradetur: Spoliorum vtiq̧ tēporaliū
& forſitan perſonarum pro quibus dicitur.
Albifacti ſunt rami eius. Bene enim rami Ioh.
ſunt prelati. folia temporalia: ficus eccleſia 1.c
Romana: de qbus perizomata ſibi facit ad Gen
excuſandas excuſationes in peccatis qua in- 3.c.
honeſtate vitę tam Adam ſummi pontifi- Pſal.
ces q̄ Eua eccleſia ſubiectoꝝ operiantur: & 140.
in ligno temporalis glorię miſerabiliter ſe Adā
abſcondant. Sed qa p̄rimonium Ieſu Chri- & E-
ſti qd̄ acceperunt primi pontifices a princi- ua fi-
pibus xp̄ianis:boni & mali ſcię lignum fuit. gura
Boni quo ad ſuſtentationem vitę. Romani p̄lati
capituli tunc pauperis & mendici & ſolici- & ec-
tudinem ſpiritualium tractandorum. Mali cleſie
quo ad diſſipationē eius & vitę libidinē & Gen
abuſum. Cupientes gigantes fieri ſuper ter- 2.
ram reipublice vtiq̧:ac famoſi per totā la- Gen
titudinem chriſtiani imperii: non contenti 6.
lignis ac ſtipendiis paradiſi aliis: quibus li- Gen
cebat eos vti humiliter & honeſtę. Vxores 2.
ſibi prębendarum electorium & ſedium ciui
tatum ope luxuriantium copulando ſe ad
ſuggeſtionem ſerpentis alterius doctorum Gen
& cardinalium calidorum. Satis timeo ne 3.
de malorum conſilio peruerſeq̧ viuentium
tam ſimplices & infirmi q̄ fortes & ſcioli te-
mere contra pręceptum domini fructum Priç
temporalium reipublicę: quę in ligno in- ad co
flantis ſcientię quę non ędificat ſed deſtruit ri.8.

Ti- vſurpando eiiciantur quominus de para-
men- diſo eccleſiaſticę dignitatis:& fiant profu-
dū ē gi ſuper terram. Veſtiti pelici is confuſionis
ne p̄- & ruboris:colocatis interim cherubin præ-
lati đ dicatoribus veritatis : ad cuſtodiam ligni
eccle vitę:ſcilicet ſanctuarii dei viui: qui & ver-
ſię di ſatilem gladium ſermonis miſtici ſic in fau-
gnita cibus habent vt flammam reprehenſionis
te eii in alios feruida charitate diffundant . Ecce
cianť qualiter vulnerandus eſt tribulationis an-
vt A guſtię ordo leuiticus : ſcilicet totus clerus:
dā & vt ſit quaſi vnus ex terrę pauperibus & de-
Eua ſpectus:& regio prælaticę dignitatis deco-
đ pa re indignus.Q uod ſane quis poterit in Eſa.
radi- percipere : vbi id chriſtum quod dicimus:
ſo & plangit tantopere diuinitus Hieremias.Ait
ſint enim.O lucifer qui mane oriebaris. Mira-
ꝓfu- tur & dolet immo compatitur caſui ordinis
gi ſu- clericorum in Lucifero deſignati : qui ab
p ter- ipſo exordio naſcentis eccleſiæ adeo ſuę ra-
ram. dios deſignatis expandit:vt telis ſpirituali-
Præ- bus fidei ydolatrarum gentium corda per-
dica- cuteret:& ſuper aſtra credentium in aquilo-
tores nis lateribus . ſcilicet romanis principibus
✝ita ſolium eccleſiæ exaltaret. Nec erat parui-
tis pendendi myſterii quod in monte teſtamen-
cheru ti. ideſt in ſummo apice chriſtiani populi
bi aſ- præſideret:aſcenderetq; ſuper altitudinem
ſimi- nubium apoſtolorum gloriam emulandam
lātur videret & eſſet velut vicarius ſummus pon-
Gen. tifex:ſimilis altiſſimo deo chriſto:vbi & ſa
3. cerdos fieret in ſpiritualibus hominibus: &
Eſa. rex quoq; in temporalibus pariter emine-
14. ret. Apocali.Ioan.ait.Quantum glorifica-
Eſa. uit ſe & in deliciis fuit.ſcilicet paradiſi eccle
14. ſiæ vtiq; generalis in terris : tantum date.
Ap. ſcilicet prædicatores.& angeli qui mitten-
18. tur tormentum ſimul & luctum in futuris
Ap. contra eam perſecutoribus in profundo la-
18. ci & inferni deſignatis.Dicebat enim ſuper-
borum eccleſia prælatorum i qua alter He
rodes in hieroſolima præſidebat . Sedeo re
Ap. gina . ideſt eccleſiarum mater omnium &
18.& magiſtra:& vidua non ſum:prælatis & car
13 Et dinalibus coniugata . & luctum non video
Da. de clericis ac filiis Babylonis . Videtur mi-
7. hi quod inferni nomine deſignentur,1o.cor
nua gentium cum antichriſto ventura : qui

profundum laci.ideſt ſcientia ſecularium &
hęreticorum dogma perquirent: vt quemad
modum futuri ordinis in fine ſecundi ſtatus
& exordio tertii qui iam inſtat ad ſuggeſtio
nem patarenorum falſorumq; chriſtiano- Da.
rum per regem illum vndecimum: qui ſu- 8.p̄s
pra q̄ creditur omnia deuaſtabit : & veluti 79.
ſingularis ferus eccleſiam in apri de ſaltu vi
ribus:populi ſcilicet infidelis: vndiq; & vbi
que depaſcet cognat ſubire iudicium impo Ap.
nendum quo non audebit . Q uis vendere 13.
vel emere prædicare ſcilicet vel vendere: ni-
ſi qui caracterem habuerit : licētiam ſcilicet Ma.
beſtialem . Reuera tacebunt prædicatores 27.
idem veritatem:quia impietatem impii im- Ap.
perantis aperire nullatenus audebunt: ad- 14.
hibitis cuſtodibus ad ſepulchrum.Ne quod Eſa.1
de libertate ſpiritus reſurgentis ſcandalum
ſit latinis.Sed quaſi de crimine leſe maieſta Beſti
tis noxii potius habeantur.Ac per hoc filia alis
Syon generalis eccleſia vindemiata rema- p̄di-
neat botris ſuis in vinea clericorum: præ- catio
data cucumeribus imperio laycorum. Va- vbi n̄
ſtata ſpiritualibus ciuibus in vrbe regula- audt
rium a tumultibus ſeculi remotorum. Non qu's
ne tibi videtur quod beſtialis ſit prædica- ſpūm.
tio indulgenda vbi non audet quis ſpiri- liber
tum libertatis effundere:ſed tantum de car- tatis
nalibus vitiis diſputare.Videant ipſi in Hie effun
remia huiuſmodi deſignati doctores euan- dere
gelii ſecuturi: q̄ malum ſit & abhominabi- Eſa.
le deo non in regem improbum & fautores 50.
ſagitas redargutionis acuere:cum prophe- Con
ta ſe poſitum videat [ſupet reges] & genas ſtāti-
ſuas vellentibus lugeat exponendas percu- nus
tientibus ſe; laycorum videlicet & cum eis tpe
pariter clericorum.[Ab aquilone pandetur ſilue
omne malum &c̄ .] quia generalis eccleſia ſtri
quę eſt Roma in aquilonis partibus ſedem papę
fixit:non immerito vnde creuit in gloria in Vide
de præſtoletur & pœnam.Imperatores ſi- cronī
quidem reipublice olim pro chriſto paupe cā ar
re ſuę dignitatis tunicam exuentes indue- chi
runt eum quaſi nouum hominem in Silue- ep̄i
ſtro . Nunc autem neceſſe eſt vt nudus ab florē
eis & ſuccinctus Petrus effugiat : & mittat tini
ſe ſummus pontifex in anguſtia temporis & ali
ſpoliatus bonis temporalibus & filiis capti orū.
uatus

Io.21 uatus in mare gentium ſurgendarum: vt vn
de opum & diuitiarum egreſſa ſunt flumi-
na: illic per anguſtos meatus in deiectionem
Eccl. eccleſiæ reuertantur. Sed nec hoc obſtat
1. quod ſequitur: vt iterum fluant: quia poſt
illius regis iniqui: iacturam mirabilem in
1 Ma Pharaõe & Antiocho deſignatam: ſub quo
cha. extorquetur ſcoria eccleſiæ meretricis ool-
Exo. lam & oolibam: latinam & græcam eccle-
1 & i- ſiam bipertite: reſtituentur in ea iudices iu-
de ſtum iudicium iudicantes: & conſiliarii pa-
Eze. cis pariter & virtutis. Item ſicut antiquitus
23. in apoſtolis & doctoribus formabuntur:
quia dabitur (velit nolit arrogantia ſuper-
bientium ſacerdotum videlicet modernoꝝ)
3.re. ſoliū. Dauid filio Salomoni homini vtiq;
1. pacifico & dilecto: & ponetur in conſolatio
nem eccleſię tranſmigrantis de morte Abe l
ſcilicet pręlatorum quem Chaim malitia in
Gen. agro temporalium per poteſtatis inuiden-
4. tiam interfecit filium Seth aliud Semen. ſci
licet ſpirituale: vt iam non diſcant homines
carnaliter viuere: ſed potius ſpiritualibus
inhęrere. [Olla] igitur illa nunc mundum
nunc cor hominis nunc infernum & ſynago-
gam reprobam repręſentat. Nam mundus
inflammatur ſeuitia. Cor ira. Infernus mi-
ſeria. Synagoga perfidia. Quę omnia, ſcili-
Io- cet & conſcientias dyabolicis flatibus admi
hel. niſtrant: vnde Iohel. Ollę combuſtę facies
2. Et eorum. In olla combuſta duo notantur: ni-
Naū. gredo & rubedo. Nigredo triſtitię & pœnę.
2. Rubedo luxurię & irę. In mundo quidem
ſuccenſa eſt velut olla impietas portanda in
Gen. terram ſenaar infernalem ſpurcitiam. In in-
10 Et ferno autem relinquetur incendius nullate-
zac.5 nus transferenda: quia ignis eorum non ex-
Eſa. tinguetur & impietatis vermis erit ſine mor
66. te victuus. [Ab aquilone ergo pandetur
Et omne malum ſuper habitatores terrę &c.]
Eze ſcilicet a prælatis & quaſi a parte reprobo
chi. rum ſuper eccleſiam ſiue mundum. Nempe
20. paſtores ad aquilonem. Doctores ad orien-
Et tem. Virgines ad meridiem. Martyres ad oc
mar- cidentem ſua fixere tentoria. Bene ergo cul-
ci.9. pa a paſtoribus deriuatur ad alios: quia ne-
Eze. ceſſe erat vt ſanctuario cędes inciperet: & ſic
9. ſuſpenſis in patibulis capitibus populorum

ira dei deſceuiret. Inde Ezechiel. Ecce ven-
tus turbinis veniebat ab aquilone. Saluis Eze.
intellectibus aliis in ſuo loco ſeruatis pro .9.
curſu noſtro ſic ſufficiat exponi. Ecce ven- Ioſu.
tus turbinis: ideſt tentatio turbans ſubdi- 8. &
tos ab aquilone: prælatorum veniebat & 10.
veniet. Hic eſt ſpiritus ſuperbię a frigidis Nu.
mentibus quaſi ab Adam qui in paradiſo 25.
cum ſaturno refriguit ab icendio charitatis Eze.
turbans & mouens corda ſimplicium a vitę 1.
rectitudine & quiete ad curas ſecularium in
quietas. Et nubes magna nequitię quę ope-
rit omnem terram: & ignis iracundię eos in
uoluens: & ſplendorum dignitas & gloriæ
in circuitu commutata. Et electri ſpecies tē-
poralium & ſpiritualium adminiſtratio: de
quorum medio quattuor animalia prode-
unt monſtruoſa: animalibus contraria lau-
de indigna habentia faciem leęnę ad carna- Da.
les illecebras recurrendo. Vrſi ad ſumptuo- 7.
ſas diuitias cumulando. Pardi inanes fabu-
las & falſas perſuaſionum inſanias enarran-
do. Diſſimiliſq; beſtię: ad impias ſuas po-
tentias oſtendendo: non attendens q̄ peruer
ſo ordine leo fidei ſternitur: vitulus patien-
tię ceditur. Lex humilis doctrinę reiicitur.
Aquila ſpei inconfuſibilis cōculcatur. Sicq;
ſuperbę diſſolutęq; viuendo prælatorum
cuneus cum Salomone ydolatra ſeneſcente
ſimul cœlum & terram poſſideant: & in vno 3.re.
eſſe appetant altiſſimi filius & in altero ef- 11.
fici antichriſtus. ſcilicet ſurgat. Hinc [a-
quilo & ollam] prælatorum malitiam fla-
tus iracundus: & tumidus plus accendat.
Potens eſt deus [ollam] tantę maligni- Ma.
tatis extinguere & euertere cathedras im- 21.
piorum: facereq; de eis teſticulam: vt vno
funę iudicii immo ſupplicio temporalis per
turbantur in carcerem: cum Ioanne deca- mar.
pitentur ab ordine dignitatis ad ſaltatio- 6.4
nem Herodiadis filię: ac ſi alterius athalię re.11.
indicium vel inſtinctum ſecularis militię in
beſtia quę hucuſq; & ſi p reuerentiā ammo Mo.
do per ſeuitiam deuorabit. ¶ Moraliter [a Acci
quilo eſt mentis accidia a qua procedit om- dia
nis malitia praui operis ſuper [habitatores] Tro
cogitationes. ſ. [terrę]. i. carnis. ¶ Tropo- polo
logice: [Aqlo] Doctores hęretici vel magi- gice.

Scia ſtri & phi mundi huius in ciſterna lr̃e occi-
ſecl'a dentis.ſ.doctrinę ſecularis ſua malitia aiam
ris frigidam facientes.[inhabitatores terrę].i.
aiam eccleſię denudandę. Vhe eis qui facies ſuę cõ-
frigi ſciẽtię ad tales aqlones obiiciunt:& de quo
dã fa rum ſciarum flatibus ſuccẽdi cupiunt.ſ.edo
cit. ceri. ¶ Hiſtoricę[olla]curę ſęcularis nego-
Hi- cioſitas eſt quę ebulit tumultibus ſuper ope
ſtori- ribus & laborib⁹ mũdanis ignoſcit. ¶ Mo
ce. raliter mens hoĩs velut [olla] ſuccenditur.
Mo- [aquilonis:]dum pctis inuoluit:dum flati-
ralr. bus dyabolicę tentationis vrgetur. Synago
Ana- ge quoq3 peruerſorum fremunt & feruent vt
gogi [olle]malicie vt chriſtum in membris ſuis
ce. iterum gluciant exquoquant & affligant.
In in ¶ Anagogice libera proinde deus ne[olla]
ferno infernalis nos abſorbeat in quam qui ſemel
nõ eſt ceciderit non exibit. Ibi non flabit dyabo-
exit⁹ lus amplius/qa ipſe ẽt cũ aliis vrget ad pe-
Eſa. nam. Spũs inquit dñi quaſi torrens vbi va-
30. lida ſulphuris vbi rediuiua vehemens eſt &
Con- perpetua pena ignis inferni. [Ecce ego con-
tra ec uocabo oẽs reges aquilonis & cognationes
cl'ia3 eorũ]primo loco ꝯtra eccleſiã & p̃latos ad-
addu ducendi ſunt reges & ꝓncipes Alemanorum
cendi & erigent ſedes ſuas.ſ.ſtatiões in portis p̃la
ſunt torũ & eccleſiarũ ẽt ſubditarũ. Secũdo loco
Re- ipſi p̃lati ſuperbi ꝯtra catholicã dignitatẽ
ges & & apoſtolicam ſedem cõſpirabũt:& eorũ ſu
prĩci ꝑbia nõ ſolũ[portas]clericorũ deiiciat: ſed
pes ẽt ad deum ſemp aſcendat. Tertio loco ſunt
Ale- ſaraceni:& alii filii al's falſi xp̃iani venturi
mão & inſurrecturi ꝯtra impiũ & pplm xp̃ianũ
rum. vt ſi fieri poſſit inducant in errorem ẽt ele-
p̃s. cti deſignati[in portis ſyon].ſ.eccleſię gene
73. ralis. Quarto loco cõtra religioſas mentes
Sara & pœnitentes ꝯuerſaſq3 ad dñm de egyptia
ceni cis moribus ſęculi fugiendo.[Reges] princi
vẽtu palium vitiorum inſurgent cum[cognatio-
ri ſũt nibus ſuis].ſ. aliis vitiis innumeris proce-
cõtra dentibus ab eiſdem & ſpãliter ꝯtra religio-
ppl'3 ſos qui ſe pp regna cęlorũ ſctificauerũt dño
xp̃ia- ꝯfitendo:formarunt vitam celibem expien-
num. do:neſcientes loqui/ſilentium obſeruando/
Mat. accipientes verbum in clauſtris: propenſius
24. meditando/videntes[virgam vigilem]ſuper
d reli ſe & frẽs diſciplinis regularibus corrigen-
gioſi. do[ollamq3 ſuccenſam]corda non tam celſa

deſiderio q̃ charitatis zelo ſuper improbos Mit.
opponendo. Mittuntur acceptas iuſſionis tũtur
lnias & obedientias proſequendo: radicitus rel i-
vicia euellendo & ſoliciti virtutum planta- gioſi
ria cõfouendo:ac bona & perfecta vitę opa ad e-
regularis inſtruendo:ac demum[conuocare uelle
reges & cognationes eorũ].ſ.clericos & lay- da vi
cos ad pñiam faciendam & vitam cõtempla cia
bilem emulando[portaſq3]ſenſuum quibus Hie.
vel ad carnalia vel tp̃alia trahunt incauti: 9.
vel ad ſpũalia & cęleſtia inducuntur:vndiq3 Por-
oculati ꝓuidę & ſolicitę poſſidendo. In no- tarũ
cte.n. vitę pñtis multa debet ſingularis vi- ſigni
gilia vigilare:& aſſidua diſciplina corrigere fica-
vias:ne ſi non primat ſupbiat vel ſi negligit tio.
improbabili torpore marceſcat. Vigilate i-
quit & orate ne intretis in temptationem .ſ.
veſperę manę & meridię. Veſperę enim Na-
uicula fluctuabat. Manę Pharaonis exer- Mat
citus pſequebatur Iſraelem. Meridię Iſbo- 26.
ſeth a latrũculis eſt pcuſſus. Mens ſiqdem Mar
ſpũalis ſed trepida fluctuat in pſecutionem 14.
mundanorũ perſeqtur a potentia carnalium Luc.
vitiorũ:pcutit a ſeuicia demonum. Iſtę ſunt 22.
tres lanceę qbus abſalon impetitur. tribula Mat
tio ſęculi.ſuggeſtio carnis:& temptatio de- 14.c
monis.ꝓmam fugiebat.in ſcda pẽdebat. ter Exo
tiam tollerabat.fugiebat attritus.pendebat di.
icautus.tollerabat exarcus. Hęc forma p̃di 4.c
catoris. Ioab vt in doctrina euangelica/ſę- 2 re.
culi mala fugiat. Carnis opera crucifigat. 4.c.
Tormenta inferni expaueſcat. Sic helyas 2 reg
Iezabelem refugit: ſub iunipero quieſcit. 18 .c.
ad montem oreb tendit. Iezabel fluxus va- 3.reg
nus.i.temporalis. Iuniperus aculeis plena 19.c.
aſperitas. Oreb magna horibilitas. Super
montem inquit caliginoſum leuate ſignum Eſa.
.i.ſuper dyaboli potentiam ſignum crucis 13.
ſeu xp̃i. Tales dicunt. Si ambulauero in me
dio vmbrę mortis non timebo mala qm̃ tu
mecum es. Tentatio enim dyaboli eſt velu- p̃s.
ti vmbra mortis:quę ꝓmo obumbrat p fal- 22.
ſi ſuggeſtiõem.ſcdo mortificat p praui opa
tionem. per medium eius viator penitens Deu
ambulat dum nec ſuggeſtione ſe ſubiicit: te. 5.
nec prauo operi ſe immergit. Via ergo regia & 17
eundum eſt non declinando ad dexteram &.2.
mundi nec ad ſiniſtram inferni. In tali via pa-

poſitus

lip. poſitus erat Ezechias dicens.Ego dixi in di
34. midio dierum meorũ vadã ad portas inferi
& pv Dies eius erãt in mũdo proſperitatis:por-
uerb. tas inferi:aduerſitatis.In medio inqt verita
4.& tis ibat dolens & timens ne ſe proſpera tolle
Eſai. rent:aduerſaq; quaſſarent.Inde.Vacce pro-
30. ficiſcẽtes i bethſames.i.patriam pœnitẽtes
i Re. immo pœnitẽtiã ꝓdicantes:ferentes arcam
6.ca. eccleſię ſiue crucem:quorũ fetus ſunt digni
fructus domi conſcientię & diſcipuli locis &
clauſtris aſtricti regulis pręceptoꝝ.Ibãt ſi-
quidẽ in directũ.Iſte vacce vadunt obedien
do mugiũt igemiſcẽdo.Calcitrãt arguẽdo.
circuieũt peccatrices aias ↄuertẽdo.ℭ Nume
ro ꝙ oza paſtores illos ſignificat q volunt
vitã artã euãgelicã temere in eoꝝ repręhẽ-
ſione corrigere quaſi nõ recte ingrediant̃ ad
euãgeliũ veritatis:ſed pcutiunt̃ a deo.ſ.ſpiri
tu qui ducit illos.Et dignũ qdẽ vt vnde vo
lunt alios pfectiores corrigere inde imperfe
Mat cti ipſi ſpirituali gladio arguant̃.Inde: qui
26. gladio occidit gladio occidet̃.Verũ qa non
Et tã paſtores iprobi ſed peccatores alii ꝑhili
Gẽn ſtei pcutiunt̃ ab illis cũ de ſuis iniqtatibus
9.Et reuocant̃: mures:& anos aureos offerunt in
ipo. capella cordis.ſ.ꝑpius pollutis operibus &
13.c. cõſciẽtiis bonos & puros affectus & effectus
i Re. deo.Mors ãt vaccaꝝ ſignãt defectũ eoꝝ.ſ.
5.ca. ꝓdicatoꝝ duoꝝ.ſ.ordinũ futuroꝝ in tribu
latione antixp̃i.Licet prӕcedẽtes doctores
eoꝝ a tyrãnis huius ſęculi ſuis temporibus
frequenter pro veritate occiſi ſint.A ſangui
Mat ne inqt Abel iuſti vſq; ad ſanguinẽ Zacha-
3.c. rię.Abel primos doctores eccleſię ſurgẽtis.
Lu Zacharias:vltimos ꝓdicatores ſignãt q oc
c.11. cidẽdi ſũt a Iudęis.i.a p̃latis/tyranis/religio
api. ſis/clericis laycisq; filiis babilonis:inter tẽ-
plum & ędem vel altare:ſi in fine ſecũdi ſta-
tus ptinentis ad clericos:& exordio tertii p
Am- tinẽtis ad cõtẽplatiuos.vel certe:inter tem-
mos. plum:Romanę eccleſię & ędem reipublicę:
3.ca. quoꝝ ſub domus ęſtiualis & hiemalis ma-
ioris & minoris typo ruinã ꝓpħa minatur.
Põt ẽt aliter accipi: inter tẽplũ & altare : oc
Gẽn. cidendos eſſe.ſ.ꝓdicatione ſua & euangelica
34.c veritate quӕ mala minat̃ reprobis: & bona
pollicetur electis.A ſymeone & leui:quaſi a
phariſeis & p̃ſbyteris ſiue ſacerdotib⁹.i.re

ligioſis falſis:clericis ſed ꝑuerſis.niſi forte
pro ereptiõe clericoꝝ & laicoꝝ de ſęculo &
carnalib⁹ ꝑentib⁹ & ſęculi potẽtiis oppri-
mant̃.In igreſſu portaꝝ hieruſalẽ.Ecce[Re 4.re.
ges aqlonis ſoliũ]ſuũ ponũt principes mũ- 7.ca.
di i eccleſiis ſuas ptãtes excercẽt.vel[portę]
aię ſenſus exteriores in qbus vitia dominan Por-
tur.vel[portę]ſunt doctores quoꝝ virtuti- tarũ
b⁹ & ꝓdicationibus hęretici & phi hui⁹ mũ acce-
di obſeruãt vt arguant atq; deiiciant.Inde ptio.
ꝓſternet̃ veritas in terra abundante malitia Dã.
[ollę aquillonaris]ſęculi.In qua & ſi ſuccen 8.
ditur impietas furoris refrigeſcit feruor cha Mat
ritatis.primo ponunt̃[portę].ſcđo [muri]. 24.
tertio[vrbes]Iuda.primi ſunt p̃lati.ſecundi Tr.i
doctores.tertii auditores.De primis: om- Eze.
nes portę eius deſtructę ſũt.De ſecũdis:non 13.c.
oppoſuerũt ſe murũ pro iſrael.De tertiis:q ꝑue.
ſeminat inter eos diſcordias.Cum talibus 6.ca.
deus[Iudicia loquit̃]:cum exercet vindictã
in eos.ſ.[libantes diis]ſuperbę dignitatis:
[alienis]terrenę cupiditatis.vel diis.i.de-
monib⁹[alienis]ab humana natura.ℭ Mo Mo-
raliter[portę]ſunt ſenſus corporales aperiẽ rali-
de in bono/claudendę in malo.[Muri]vir- ter.
tutes.[vrbes]affectiones vnanimes: idest co
gitationes.[Portę]ſunt ad aditum & exitũ
conſtructionem.[Muri]:ad defenſionis mu
nititionem.[vrbes]ad quietam poſſeſſio-
nẽ.[Accinge lũbos tuos & ſurgens dices]&c̃
Stola carnis:& mundicia cordis:ac ſęcula- De ꝓ
ris affect⁹ obliuio audacẽ ꝓdicatorẽ faciũt dica-
nec pudet eoꝝ faciẽ: vel quos mũdi cupidi- tore
tas deprimit:vel carnis corruptela diſſol- auda
uit.datur hodie in initio tertii ſtatus : vel ce.
certe ſecundi fine:vel hodie in hac vita : vel
in prӕuentione grę & pnię idultę.[Ciuitas
munita colũna ferrea murus ęreus]fortitu-
do & ↄſtantia ꝓdicatoris.[colũna ferrea]re
ctitudo & iuſtitia redargutiõis.[ciuitas mu
nita]vnio & diligẽtia pfectionis.[In colun-
na ergo ferrea]p̃lati.[In muro ӕreo]magi-
ſtri.[In ciuitate]ſubiecti qui debẽt eſſe[mu-
niti]charitate ſicut p̃lati.[duri]fide magna
ſonori ſpe.[ſup oẽm terrã.]carnales: cupi-
dos:& idoctos.[Regib⁹ Iuda]eccleſiӕ p̃la
tis ꝟtutes aię ↄfitentis doctorib⁹ veritatis.
[principib⁹ eius.]Si i regib⁹ ſummi pręlati

[principes]ſūt epi dioceſani.[ſacerdotes]cle
rici vel p̄dicatores q & doctores.[populus
terrę]fideles vel regulares religionis. Tales
oēs[bellabūt]ɔtra p̄dicatores reuellandos:
quēadmodū iuda ɔdā ɔtra iſraelem:xp̄m &
3.re. aploſ eius Chriſtꝰ ibi ꝓtexit aploſ: ħ ſpiri
12.15 tus ſanctꝰ futuros doctores.[nō p̄ualebūt]
Ioā. ſuccūbēdo fidei & veritati. Cap.ſcđm.
18. AVres hieruſalē]ad quos clamāt p̄di
catores diſcipuli veritatis & deū ti-
mētes q obediūt euangelio.[Recor-
dat]dn̄s[miſerādo]recolēs tpa ī qbꝰ[ſequu
ta ē eū ī deſerto]pp fideles aplos & p̄dicato
res nouiſſimos miſeret dn̄s alioꝝ q vl ſequu
ti ſūt illos in gēte:vel iſtos ī religione pnie.
[Charitas]ē ī baptiſmate[deſpōſatiōis]fide
li.In ꝓfeſſiōe regulari.In p̄dicatiōe euāgelii
[terrā q̄ non ſeminat]iuſtitia:ſed ydolatria
Gen. culta ſterilis p̄manebat.[Sāctꝰ iſrael dn̄o ꝓ
12.c. mitie frugū eiꝰ:]vſq ad hūc locū diſtulimꝰ
Ma. itactū:q ꝑtrāſiuimꝰ in exordio libri hu-
4.10 ius.Primo tpe ſemē Habraam electū eſt ex
.c.& oībꝰ gētibꝰ.Scđo ſemē xp̄i.i.apli ex iudęis
mar. Tertio eligēdi ſūt alii ex oī iudęa & gēte.i.
1.3. oī ecclia latina.Sicut.n.fuerūt p̄mitie iſrae-
luce. litaꝝ ī p̄mo ſtatu:apli ī ſcđo renatoꝝ:ita &
5.9. nūc ī exordio tertii ſtatus qdā p̄mitie xp̄ia-
Gen. noꝝ clericoꝝ vtiq fide ſanctificādi ſūt deo
49. & mittēdi & ſpargēdi ī vniuerſo orbe.Hoꝝ
& cir oium Hieremias typū portat q fuit vnꝰ de
ca.& p̄mitiis Dauid ſeu deo & agno ſanctificatꝰ:
Exo. qa & ip̄e Nazarenus deo ɔſecratꝰ.Nā oē ma
1.& ſculinū ad aperiens vuluā &c̄.vides ne ꝙ iā
alibi in lege p̄dictū erat de Hieremia iſto ꝙ eſſet
ſepe. ſctificatꝰ ī vulua nazareus efectus nō diſcre-
Ap. pās ab Iſaac & Ioāne:q de ſeneſcentis vtero
14.c. ecclīae ꝓdierūt:q in dolore & afflictiōe anti
Nūe. xp̄i pient filios īferētes clericis & obſtinatis
6. aliis merorē:penitētibꝰ gaudiū:deſignatos ī
Luc. illo loco vbi dr̄.Puer natꝰ eſt nobis & filiꝰ
2.& datus ē nobis:puer quo ad obiam & doctri
Exo. nā p̄dicatoris:filius quo ad excellentiam &
34. amorē ɔtēplatiōis:ſiue ꝓ eo ꝙ xp̄s ē deꝰ &
G.21 hō:geminꝰ ordo erit duoꝝ.Deꝰ quo ad fla
Luc. gellū doctrīe:hō quo ad ociū pſalmodie.Si
1.c. ue qa alii eoꝝ ibūt ad pugnā exhortationis
Eſa. alii mācebūt ad ſarcinā orōnis:vt iſrael fiat
9. victoria ex eleuatione manuū Moyſi.ſ.p̄di-
catoꝝ ſuſtētādoꝝ: ab Aarō & Vr.ſ.ferentiū Exo.
ſacrificia pro peccatis & deuotiōis ac deſide 17.c.
riis charitatis. Noli iqt dicere q a puer ego
ſum:qa iā nō dicā vos ſeruos ſed amicos me Hie.
os:ſpōſi.ſ.ꝟitatis.Sic igit aīa deuota quaſi 1.Io.
Regina in ɔfeſſione laudis:p̄nceps in ſatiſfa 15.c.
ctiōe opis: ſacerdos in pfectiōe ꝟtutis offe Aia
rēs deo holocauſtū ſuauitatis & deuotiōis. deuo
[Oēs q deuorāt eū].ſ.Iſraelē.i. detrahūt vl ta re
offendunt:peccāt.i.punient in p̄ſenti & ma- gina
la veniēt eis in futuro.Nota.[Sanctus Iſrael ē p̄n-
dn̄o p̄mitie frugū.][Sāctꝰ]ɔtra īqnamenta ceps
carnis.Iſrael ɔtra ignorātiā cece mētis:p̄mi & ſa-
tie deuotionis & glorificationis.frugū.i.bo cerdos.
ne opatiōis:eius.i.dei.Vt nō ſibi īputet ſed
beneficiū a dn̄o recognoſcat.[Audite verbū
dn̄i.]Cuſtodite & īplete opibꝰ euāgeliū ſe-
quētes ꝟbum xp̄m[domus Iacob & oēs co-
gnatiōes domus iſrael.]qa facta eſt iudea ſā
ctificatio eius & iſrael poteſtas eius:eos allo Pſal.
quit ſic.[Quid īuenerūt in me p̄res vr̄i iniq 113.
tatis:qa elōgauerunt ſe a me]ſiue ad cleri-
cos ſiue ad religioſos verbū extendat: patet
qa clerici elōgāt ſe a conuerſione. Religioſi
ambulant poſt vanitatem ſęcularis ɔcupiſcē
tie:[& vani facti ſunt].i.īſtabiles deſignant.
[in p̄ribus domus Iacob:]prælati ecclīæ la
tine ad cuius filios ꝓpheticus ſmo dirigit.
[In cognatiōibus domꝰ Iſarel.]gręci & ſub
diti eoꝝ.Et primi diſcendunt a cultu boni
opis:ſcđi vadūt viam erroris ac ſi vanitatis
negligētibꝰ oībꝰ & nō querētibꝰ pniali cō-
uerſione:minat dn̄s mala.[q aſcendere eos
fecit de egypto:]credētes de circūciſione ve
ritatis diſcipulos a doctrina carnali : aīas a
diuitiis:penitētes religioſos de mundi ille-
cebris:vel de actiōe ad ɔtēplationē:ac ſi [in
deſertū & trāſduxit per deſertū:]gētilitatis
q̄drifario errore diſtēte:p̄mo[terra īhabita
bilis:]p ydolatriā.ſcđo[ī viā:]p ignorātiā.
tertio[terra ſitis]p mūdanā ſapiētiā.quar-
to[imago mortis:]p ſeuitiā . ¶ Moraliter. Mo-
[Derſertū]ē aīa a deo derelicta.[Terra īha ralis-
bitabilis :]vbi cupiditas.[ī via:]vbi iniq- ter.
tas[Terra ſitis:]vbi voluptas.[imago mor Aia
tis.]vbi cordis tumiditas.[In deſerto]hu- a deo
ius mūdi ſunt ſuperbi/guloſi/luxurioſi/& fu dere-
rioſi,Iſti ſunt oreb zeb:zebeę & ſalmana.[p licta.

terram

Iudic. terrā in qua nō ambulauit ⌊vir doctor:⌊neq;
ca.9. habitauit homo⌋auditor:ac ſi deus & vnus
ca.8 homo xp̄s.ſ.in fide incarnationis.⌊induxi
Pſal. vos in terram carmeli⌋contemplatiuorum.
82. 1. egypt⁹. De egypto ſinagoga laicorum.
2. herem⁹. De hereno eccliæ clericorum.
3. carmelus. In carmelum vitæ religioſæ.
De gula in abſtinētiā de q̄ i virtutū copiā.
De veteri teſtō in nouū.De nouo i ſpūalem
itelligētiā.Quidā renati ꝑlapſi ſunt ad iu⸗
daiſmū.Quidā ꝓfitētes relapſi ſunt in ſecu⸗
lum.Q uidā ſpūalia p̄dicātes corruerūt i er
rorē.Alii virtutib⁹ ꝑditi ad vitia redierūt:
Scd̄a canis cōuerſus ad vomitū:& ſus lota i volu⸗
petri tabro luti.⌊fructus⌋cōtēplatiuoꝝ ē gaudiū
2. ſpūs⌊fructus⌋ſcripturę ſpūalis itellect⁹.⌊fru
Fru⸗ ctus⌋renatoꝝ ſalus.⌊fruct⁹⌋ꝟtutū:eternus
ctus q̄ſtus.Optima ſūt meritoria regni.⌊Ingreſſi
mul⸗ cōtaminaſtis terrā.⌋Religioſi religionē fe⸗
tiv⸗ dāt morib⁹ praua docentes fidē erroribus.
plex. Clerici eccleſiā irregularitatib⁹:layci & alii
carnē vitiis & prauis actib⁹. Vide ſi clerici
& p̄lati p̄dicatores & ꝯtēplatores & vxora⸗
Pſal. ti ſic viuāt ſicē nouerūt:qa oēs declinauerūt
13. ſil' inutiles facti ſūt.⌊Ingreſſi.n.terrā carme
li ꝯtaminauerūt eā.⌋Audi.⌊ꝯcuſſa ē baſā &
carmelus⌋.ſ.clerus & religioſus:ꝑmi ob cu⸗
piditatē ignominioſā.ſcd̄i ob iſſationē reli
gioſā.Sed qd' luxit & elāguit terra:layci lu
Eſa. gēt prę inopia,clerici p auaritiā & lāguēt i
33. fide & opę p negligētiā.Cōfuſus ē liban⁹ p
leprā exterioris imundicię:& ſordet p luxu⸗
riā iternā.Fact⁹ ē ſarō:p tepiditatis ignauiā
⌊ſicē deſtū:⌋p moꝝ iqetoꝝ iſolētiā & ſic cō
cutit p deſidiā.baſā:p abūdātiā & carmel⁹:
p diſſolute religiōis iſaniā.⌊Fruct⁹ terræ:⌋
ſūt exercitia honeſta.⌊optia:⌋ꝟtutes.Ex pri
mis:caro ei⁹ requieſcet i ſpe:ex ſcd̄is de⁹ iſpiciēt
i decore.⌊Terra i abhominatiōe ponit⌋cu⸗
piditatis & voluptatis & p̄uaricatiōis reiiciē
tes poſt tergū dn̄m pniam ꝯtēnēdo.⌊ſacerdo
tes nō dixerūt vbi ē de⁹⌋.ſ.clerici relinquēdo
dn̄m.⌊& tenentes legē⌋.ſ.docētes:⌊neſcierūt
Ap. eā:⌋praua opantes:hn̄t nomē q̄ viuāt.ſ.p
3c. doctrinā:ſed mortui ob culpā.ſ.p prauā vi
tā.⌊Paſtores p̄uaricati ſūt,⌋p ſymoniā.⌊Pro
phetæ ꝓphetauerūt i baal.⌋p auaritiā.Iſti
ſūt ꝓphæ docentes auguria vt Baal q̄ ſunt

ydola peccatorum:ꝓpterea iudicat eos deus in
flagellis t̄palibus & diſſipabit in perpetuis.
⌊Trāſite ad iſulas cethim & incedar mitte⌋
q̄ſi dicat oīs gēs nō auertit̄ a ſuis erroribus.
Iudęi & xp̄iāi gloriā xp̄i i ignominiā ꝯtūt
antixp̄i:ydolū iudæoꝝ Barabā:xp̄ianoꝝ
antixp̄s.Vel certe glīam noīs xp̄iani mutāt Cāti
in ignominiā praui opis.Vtinā fortis eſſet 8.
vt mors dilectio dura ſicut iſern⁹ emulatio:
p̄lati forſā decorē iduerēt:iuſtitiā quęrerēt:
& ſubiecti ad virtutē obediētię ſe pararent.
Sed timēdū eſt ne ſit ſicut ppl's ſic ſacerdos:
Oē inqt lāguidū caput:vbi pſidia p̄latoꝝ: Eſa.
oē cor merēs:vbi triſtitia clericoꝝ:a planta 1.
pedis &c̄.vbi ibecilitas laycoꝝ.Si i vertice
nō ē ſanitas fidei:mlto minus i corde ſinceri
tas ſpei:lōgius āt i plāta pedis ſedulitas cha
ritatis.vertex.n.ſupbi:cor ambit:plāta for⸗
deſcit.Supbit glīa eccl'icæ dignitatis. Am⸗
bit auaritia mundanę pſperitatis.Sordeſcit
luxuria corporeę prauitatis.Sicq; vulnus
luxurię non cicūligat̄ faſcia caſtitatis:liuor
auaritiæ nō curat̄ medicamine:paupertatis:
plaga tumens:ſuperbiæ⌊non fouet oleo⌋le⸗
nitatis.Sed vulnus:ingeritur tentatur gla⸗
dio:liuor virga tribulationis.plaga:bacu⸗
lo contritionis.Vulnus:tentationis in ani⸗
mo:liuor/tribulationis in mundo.plaga:
terroris in mortis periculo.Ab his tribus
plagis corda terrena & auerſa præmuntur.
⌊Super quo inquit percutiam vos vltra ad⸗
dentes præuaricationem:⌋propterea quar⸗
to loco in quo non conuertitur deus nec mi
ſeretur iniqui percutit edicto damnationis
in inferno. Audiat ſuperbia prælatorum.
Quomodo cecidiſti de cœlo lucifer qui ma Eſa.
ne oriebaris. Vbi auaritia clericorum:qui 14.
vulnerabas gentes:vbi luxuria laycorum.
Audi caſum vſq; in profundum laci.Singu
lus duas pœnas habebit:tineam & vermē:
vnam in corpore alteram in corde. Hæc eſt
maledictio quæ egreſſa eſt in omnem terrā Eſa.
hominum damnandorum.⌊Tranſite:⌋in⸗ 14.
quit vos prædicatores:⌊ad inſulas,⌋ideſt ec
cleſias clericorum:& mittite in⌊cedar:⌋ciui⸗
tates laycorum.⌊conſiderate vehementer:⌋
monaſteria religioſoꝝ:qui fluctuant flucti
bus auaritiæ:qui operiunt̄ tenebris luxurię

quí tumeſcunt moribus regularis obſeruā-
tiæ. Sed hmōi gens tripliciter mutat deos:
Exo. prælatos. ſ. auaros: luxuriosos & tumidos.
8.c. Qui ſunt reuera tres ſpūs demonioꝝ deſi-
gnati in ranis qbus egyptus mundus ebulit
in agris: in furnis, in cauernis. In agro ſemē
ſeritur. In furno panis quoquitur. In cauer-
na dormitur. Semen ipietatis: panis infirmi
tatis: ſomnus inquietudinis. In laycis qdem
eſt opus inanis laboris. In clericis cibus ina-
nis erroris. In religioſis luctus inſani dolo-
ris. [Sed populus meus:] electus. [mutauit
gloriam:] cōtemplationis [in ydolum] actio
Eccl. nis. De tribus primis dicitur. Duas gentes
50. odiuit anima mea. ſ. ydumeos & philiſteos:
& tertia non eſt gens quam oderim. i. minus
oderim. In ydumeis prælati ſuperbi, ipſi ha
bitant in mōte Seyr. In philiſteis: clerici aua
ri: ipſi ſunt cupidi potione cadētes. In popu
lo ſtulto: layci luxurioſi: ipſi ſunt habitan-
tes in ſichimis: operis & laboris inutilis. Mi
nus tñ reſpectu clericoꝝ & prælatoꝝ layci
punientur qa minus de dei voluntate cogno
ſcunt. Si iam populus oderim intelligatur.
mar. Patet qa grauius fornicatores & adulteros
16.& iudicabit deus. Fornicatores ſunt q vitiis in
Act. curru mē. Adulteri ſunt qui verbū dei in ope-
13.c. ribus detrahūt. Deniq; in hoc q iubent ali-
Aliq quí [transire ad inſulas &c̄.] ſignificat apl̄os
doc- miſſos ad gentes cōuerſas, al̄s cōuertēdas in
tores reprobationē iudæoꝝ: q. ſ. ſile p̄ſtolat: q ali
trāſi- qui doctores futuri euerſis clericis & impiis
turi xp̄ianis trāſeāt ad gentes hucuſq; in cecitate
ſunt relictas. [Obſtupeſcite cœli]. i. angeli admi-
gētes ramini: vel certe ppl̄i xp̄iani cœloꝝ noīe in-
Niſi nuunt: quí niſi cōuertant deſolationi erunt.
ppl̄i [Duo mala fecit populus:] inter cetera gra-
xp̄ia- uiora: deſerendo ſpūalia pro tpalibus: virtu
ni cō tes pro vitiis: doctrinā ſacrā pro phiis & le
uertā gibus: eligētes p xp̄o antixp̄m: pro deo dia-
tur ō bolum: pro regno cœleſti infernū. [Me de-
ſola- reliquerunt fontē aquæ viuæ & foderunt ſi
tioni bí ciſternas diſſipatas quæ cōtinere non va-
erūt. lent aquas.] lachrymoſa ſpūs. ſ. cōqueſtio q
Ad orat pro nobis gemitibus inenarrabilibus:
ro.8. q magis cōfidunt in quadrigis egypti, in ſa-
Eſa. pientia Pharaonis: in aqua turbida flumi-
31. nis: q̄ in virtute & potentia dei: in doctrina

Chriſti & gr̄a ſpūs ſancti, doctores p̄lati &
religioſi eccleſiæ quę eſt Romæ, cuius fides:
& ſi anunciabat olim in vniuerſo mūdo, mō
pro multoꝝ refrigerio charitatis: i perfidiā
tñ mundanaꝝ reꝝ obtentus: tum abintus
dignitatū tum inſtinctū hereticoꝝ dogma-
tum auerſi & p̄ſtrati merent. [Ciſternę diſſi-
pate:] immo diſſipantes fidem & gr̄am trini
tatis ſunt legiſtę & decretiſtę & phicę doctri D 5.
næ: quæ ſunt tres ordines dominantiū: & fu 7.re.
ſcinula tridēs clericoꝝ, ac filioꝝ agar exqui 2.c.
rentium terrenoꝝ prudentiam. Tales [non Ba-
p̄nt cōtinere aquas] vitales & vitę. i. xp̄i, qui ruch.
velut vtres veteres qui vinum nouum non 3.
capiunt euangelii diſrumpunt. Et ſi qn̄ reci- mat.
piunt vinum in terrenam auaritiam: ac ſi fi- 9.c.
lius Iudæ qui ſemen verbi dei fundebat in Gen.
appetentiam mūdanoꝝ perituris ipſis effun 38.c.
dunt. Legiſperiti enim huius & futuri tpis 1. ad
aíales ſenſum dei non hn̄tes terrena quęrūt: cori.
aurum ſapientiæ dei in lutum auaritiæ mū- 2.c.
di: & ſcientiæ ſunt nunc: luxurias diligunt: &
cū antixp̄o eoꝝ p̄rono & p̄uio cui ſeruient
trāſeunt in muliebres cōcupiſcētias dignita-
tum. Certe ſi ſpūs dei eſt fons vitæ, p̄fecto Pſal.
ſpūs diaboli & mundi cupiditas de qua qui 35.
plus biberit ſitim auget, moralis ariditas & 41.&
infernalis pręſumit. Vnde & ad Hieremiam pue.
iſtum ſermo fit de ſermonibus ſiccitatis. Sed 14.&
orandus eſt dn̄s vt terram arentem irriguis Eſai.
repleat Moyſes vt marath ligno doctrinæ 12.&
domini placabilem faciat: Heliſeus vbi hie- 10.4
rico fluenta ſterilia & corrupta in profluа 7.ca.
& ſalubria ſalis imiſſione euāgelici. ſ. ſermo Hie.
nis inuertat. ¶ Moraliter. [fons] virtutum 14.c.
[in ciſternam] vertitur vitioꝝ quæ deſtruūt Exo.
deuotionē cœleſtium & carnalium inferunt 15.c.
vetuſtatem. In hanc ciſternā veterē Ioſeph 4.re.
mittit. In hanc in diebus niuis leones ferun- 2.c.
tur. In hanc velut in cordæ terræ Ieſus de- Mo-
ſcendit ſepultus. ¶ Hyſtorice fons baptiſ- ralr.
mus in quo pompa diaboli & mundani fa- Gen.
uores renunciantur. Sed pro eo [ciſternæ fo 37.c.
diuntur:] concupiſcentiæ & diuitiæ terrenę 2.re.
quæ frigidam aquam faciunt elemoſynā re- 23.c.
ſtringentes: [& aquas non valentes tenere] ſci mat.
licet diuitias ipſas perpetuas; ſponſiones 12.c.
baptiſmales diſſipant. [Nunquid ſeruus eſt

Iſrael

Iſrael aut verniculus:·quare ergo factus eſt
in p̄dam]& iſrael eſt filius non ſeruus : liber
non libertus. Serui flagellantur:filii diligū-
tur:& ille eſt filius ancillæ:iſte libere. Iudęi
Ad ſerui ſub ſeruitute legis agentes:chriſtiani li
gala. beri ſub libertate euangelii militantes. Si fi
4. lius vos liberauit:vere liberi eritis:filius li-
Et berat a morte ſpūs.ſ.a poena : ille in aqua:
geñ. iſte in igne.Inde ſi ablueri t deus ſordes filia-
21.c. rum ſyon.i.pc̄tā aiaꝝ.ſ. eccleſiæ militantis
Eſa. originalia:& ſaniem lauerit pc̄toꝝ mortali
4. um de medio ei⁹.i.corde:ſpū iudicii quo de
mones in aqua ac ſi Pharao & eius exercitus
demerguntur:& ſpiritu ardoris in igne quo
Exo. diabolus & angeli eius ſuccendunť/ac quin-
14. quagenarii Ochoziæ.Igiť iſrael eſt qui det
Ma. fidem quæ mundat cor /deum intelligendo
26. & cognoſcendo:ſeruus non eſt ad vitia rela-
4.re. bendo:nec[vernaculus]ſe a cœleſtibus exclu
1.c. dendo.[Quare factus eſt ergo in prædam:·]
q̄re nō [rectus.] q̄re non [firmus rectus] in
ps. opere:firmus in fide.q̄ bonus iſrael deus his
72. qui recto ſunt corde.Mei autem pœnę mo-
ps. ti ſunt pedes.Audi[prædam.]Iſrael ſi au-
80. dieris me obediendo non erit in te deus re-
cens:incarnando:nec adorabis deum alie-
num:a tua natura' reputando.[Rectus] er-
go non eſt iſrael in deo quia indignum repu
tat ꝙ deus fieret homo.[Firmus]non eſt qa
non credit vt in naturam diuinā homo con-
ſcēderet. Quare ergo ſi xp̄s deus nō rapinā
ad fecit dei:tu iſrael xp̄ianus in p̄dam eris dia-
phil. boli:·[Super eum rugierunt leones.]demo-
2.c. nes:tyrani:vitia peruerſi pręlati : hęreticiq;
doctores.[Et dederunt vocem ſuam:]deri-
ſionis in eum.i.xp̄m blaſtemmatiōis in deū:
in eum quaſi hoiem:in deum quaſi in crea-
Ma. torem.[Poſuerunt terram eius in ſolitudi-
27. ne ciuitates exuſte ſunt:& non eſt qui habi-
Et tet in eis.]Terra xp̄i ſynagoga: eccleſia ro-
Mar mana:aīa quam ſubuerſores fidei deſtruunt
cho. in tpalibus.[Exurunt]in ſpūalibus . Ani-
15.c. mam[leones]diſſipant cupiditate.[Exurūt]
Hie. libidine.Inde grex diſperſus iſrael leones de
50.c. fecerunt eum:rex ſcilicet aſſur:& Nabuchdo
noſor rex Babylonis.Primus comedit. Se-
ſupra cundus exoſſat carnales enim in diuitiis ve-
c.1. lut in aquis diabolus comedit : quos velut

in olla aqlonis.i. mundi malitia decoquit:
& ad finē fortes & ſpūales exoſſat.i.volupta
tis ardore ꝯſumit.Olla nepharia quam dia
bolicus flatus a qua tpaliū replet vt buliat:
igne ſuccendit vitioꝝ vt excoquat: carnales
velut ligna ſuppoſita pertinaces vt oſſa ve-
lut carbones accenſi. Vel certe[leones:] ſunt
doctores ſpūales[qui terram ponunt inſoli
tudinem:]dum mundanos in religionem im
pellunt.[Et ciuitates eorum exurunt.]dum
peruerſa acta igne charitatis incedunt . Sed
quia refrigeſcit charitas abundante malitia
non omnium ſed multoꝝ[non eſt qui habi- Ma.
tet in eis].ſ.vel monaſticam vitam perficiat 24
vel incepto feruoris propoſito pſeueret.In- .c.
de.[Filii quoq; mēpheos & taphenos.]hoc
eſt qđ dicit Eſa .A planta pedis vſq; ad ver
ticem capitis non eſt in eo ſanitas.ſ.in popu Eſa.
lo xp̄iano:a layco vſq; ad prælatū:vel a re- .1.
ligioſo vſq; ad regularē. Duę ip̄e ciuitates
ſite ſunt in egypto:& filii mundi huius eccle
ſiam fedant erroribus:rapiunt detractioni-
bus:corrumpunt malis exemplis . Nam cle-
ricos inſipientia:prælatos in pudentia:lay-
cos inſania ſapientia mundi quaſi auro pu-
dentia duri cordis.i.arrogantia.
Inſania cordis quę & laſciuia.primi deſignā
tur in beſtia aſcendente de terra.
Secundi in beſtia quæ de mari. Ap.
Tertii in dracone ruffo. 13.c.
Primi ſunt aries ſup portā vlai.i.ſciētia ſcri
pturaꝝ mundanaꝝ.Sc̄di rex impudens fa-
cie qui velut aſpis ſurda contemnit carmina Ap.
incantantium. Tertii hircus capraꝝ fetidus 12.c.
incuruantes ſe luxuriis mundanorum.Eo ve Da.
ro tpe quo tales abſtractos a ſuis ſceleribus 8.
ducebat dn̄s p ſemitas eqtatis derelictus eſt
ab eis auerſis.ſ.a fide.Sed redarguit eos ſic.
[Et nunc quid tibi vis in via egypti vt bi-
bas aquam turbidā:·]Hic nota ꝙ credentes
ex Iudęis aſcendunt de ſynagoga in deſertū
gentium velut ex egypto. Sed doctores iu-
dęorum & gręcorum & gentilium doctrinis
ſuis fedauerunt eos ita vt alii ad iudaiſmum
alii ad ritus gentiū laberentur. Nunc quoq;
redarguit dn̄s xp̄ianos qui relictis moribus
mundi in dei obſequm ſe vouerunt: & quaſi
via pnię eos dura & aſpera terreat & tedeat

itineris & laboris ad viã egypti ꝯuerſationẽ
ſecularẽ redire cõtendunt. Vel certe in ipſa
religione viuere eatenus vt in mundo [vt bi
bant aquã turbidã] ꝯcupiſcẽtiã terrenorum
[in aqua] voluptas affluentia pħica & mun-
dana ſcia q̃ turbãt auditores & appetitores
Eze. eaꝝ. Ventus.n.turbinis veniẽs ab aquilone
1. turbauit eos.ſ.tẽptatio diaboli triplex. De
pria eleuauit dñs Heliã p turbinẽ in cœlũ.
4.re Cœlũ in vita caſta. Turbo carnis tẽptatio
gũ.1. Percuſſa malitia donum caſtitatis acqritur.
Eccli Inde:fili accedẽs ad ſuitutẽ dei &c̃. De ſcd̃a
ci.2. turbati ſunt & moti ſunt ſicut ebrius. Et tur
bati ſunt oẽs inſcipiẽtes corde ꝓ eo ꝙ nihil
Pſal. inuenerunt viri diuitiaꝝ in manibus ſuis.
106. De tertia q̃ſiuimus bonũ & nõ venit & pacẽ
Pſal. & ecce turbatio. Primi dicũt vxorẽ duxi. Se
75. cũdi iuga boũ &c̃. Tertii villã emi &c̃. Sed
Hie. nec diuites:diſpſit dedit paupibus. Sed nec
8.& inflati ſcia:lex dñi imaculata ꝯuertens aias
14. puulis. Cõtra lex eoꝝ/legiſtaꝝ/ decretiſtaꝝ
Luc. theologoꝝ pħantiũ magr̃oꝝ.ſ.doctria ma
14. culata puertens & ſubuertẽs aias a fide ter-
Pſal. reſtriũ mẽdax nõ dei ſed diaboli inſcipienti
.c.11. am pſtãs puulis. De hac triplici tribulatiõe
Pſal. Eſaias ait. Sic̃ turbines ab affrico veniunt.
18. Ecce pria. De deſerto venit. Ecce ſcd̃a. De
Eſa. terra horribili. Ecce tertia. Audi affricũ vo
21. luptatis carnalis:tranſtulit auſtrum.i.gr̃am
Pſal. ꝯtinẽtię de cœlo.i.de ꝓpoſito religioſi & in
77. duxit i ꝟtute ſua tẽptatiõem.ſ. corruptiõis
& pluuię ſicut puluerẽ terrena repetẽdo:car
Pſal. nis laſciuias diligẽdo. Audi deſertũ cupidi-
106. tatis:poſuit fluia i deſertũ. Deſert⁹ mundus
qa deſerit̃ fugiẽdo:i quo ſũt fluia diuitiaꝝ:
de qbus bibimus & viuimus ad vſum. Sed
ex quo de eis curuam⁹ genua ad bibẽdũ ini
tentes diuitiis pluſq̃ dei donis ſiccat dñs aq̃s
Nũe- eius & ſic aq̃ non ſunt. Panis deeſt & anima
ri.21 nr̃a nauſeat:cibũ leuẽ:doctrinas xp̃i paupe
ris ꝯtẽnendo quæ leues facit ab onere ſæcu
lari. Audi terrã horribilẽ q̃ ẽ ſcia ſæcularis
q̃ & errorẽ in pñti & terrorẽ i futuro acqrit
Eſa. & ſuggerit. Deſolabit inqt dñs lignũ maris
11. ſapia ſæculi amaricãtẽ:& ad tenebras cecita
tis adducẽtẽ. Ecce de aqua turbida ꝯcupiſcẽ
tia carnalis. Seqtur. [In via aſſyrioꝝ].i. ſu
Exo. perboꝝ [vt bibas aquas fluminis]. [Aq̃] egy-
8. pti turbant ſanguine pct̃i luxurię. [Aquæ]

aſſur turbant inundatione peccati ſuperbię.
[Q uid ergo tibi in via egypti & Aſſur] niſi
vt carnalia queras/ſuperba ſapias: ſcilicet a car
nalibus p̃latis & ſupbis moneamus aufuge
re:& ad eos q currũt in ſilẽtio quaſi ad aq̃s
ſiloe aium intorquereitũ in hoc loco ponde Eſai.
roſa expõ eſt. Nam pma ſpũalis de egypto 8.
fuit ſynagoga. ſcd̃a:eccl̃ia græca. tertia/lati
na. Prima ꝯfidit in egypti potentia/ & aſſy-
rioꝝ regib⁹. Inde egypto dedimus manum Trẽ.
& aſſyriis vt ſaturaremur pane. ſcd̃a in tyrã 5.
nis pſaꝝ & regibus ꝯſtãtinopolitãis. tertia
in regibus Frãcię & alemanis. Q uid ergo
Ro. eccl̃ię [in via egypti] ꝯfidit/ſperãs anti-
xp̃z a frãcis & doctrinã ex eis:q velut [aqua
turbida] cupiditatis & luxurię turbãt eccle
ſiã. Egypt⁹ hõ & nõ deus &c̃. humanã potẽ Eſa.
tiã exigẽs nõ diuinã ex eq ei⁹ caro & ñ ſpũs 31.
qa magr̃os addit:occidẽtis lr̃ę nõ vital ſpũs 2. ad
q dat oib⁹ affluẽter. Videat Ro. capl̃m ſi nõ cor.3
fiet eis arũdineus baculus potẽtia gallicana Iaco.
cui ſiqs initit̃ pforat manus eius. Manus põ 1.4.
tificis ſunt ſpũalis & tpalis auctas: in qbus re.18
tã militia regni illius q̃ eccl̃ia ſacerdotii die:
bus illis ſe ſubtrahet vel ceſſabit:qb⁹ reipu
blicæ cũ alemanoꝝ pncipibus iura tpalia
forſan excutiet:& q̃ſi de comedẽte cibũ tra- Hie.
het & ſic fortis ipigat i fortẽ: & ad flumen 46.c
magnũ eufratẽ ipii ois frãc⁹ corruat ſupa
t⁹. Iñ. vitule elegãs atq formoſa egyptus: Hie.
ſtimulator ab aqlõe veniet tibi. Alemanoꝝ 46.
.n. ipiũ q̃ſi ſtimulũ frãcia ſẽtiet:adeo vt ſi re Oſee
calcitret vlnera i eccl̃ię ſbuẽtiõe repõet. Ipa 10.c.
ẽ vitula docta diligẽs triturã i ſcripturis pi
ter & i regnis. Ipa formoſa i diuitiis:i pplis Ale-
clericis & religioſis. Sed [& qd tibi].ſ.& ec- mão
cl̃ię generali [i via aſſur vt bibas aq̃ fluminis] rũ im
ꝯfidẽs & attẽdens auxilium ab alemanis. Si piũm
ſapiam a pħione frãcis.ſ.pſtolat̃ ruet. Si ꝓ fran-
tectionẽ ab aſſyrio.ſ.ipio deficiet. Sicq in cia ſẽ
medio poſita & ab his q portãt eã iacturã tiet.
ſuſtinẽs naufragabit:adeo vt manẽte naui-
culę pauci xp̃i fixa ꝓra puppis ſoluẽda ẽ q̃
toti⁹ a viuẽti. [Arguet te malitia tua & au- Acta
ſio iterficiet] aũs icrepabit te. Malitia ẽ i tpa 27.
lib⁹ retinẽdis auſio i ſpũalib⁹ exercẽdis. Ma
litia ergo arguit eccl̃iã dũ cl̃pã ꝯtrahit abu
ſũ tpaliũ ãplectẽdo. [Auerſio] iterficit dum
ſnia3 excõicatõis an iuſte vel iiuſte pferat ñ
attendent.

attendent.[Malitia].n.eſt cupiditas.[Auer
ſio]timiditas:rephēdūt ↄſiderādo:vel certe
malitioſi.i.tyrāni ſæculi arguūt eccl'iā qua
ſi nō iuſte tpales actiōes exerceat:& auerſi.i.
apoſtatātes heretici iterficiūt eā: quaſi non
pie ſpūalia queq; diſpōat. Videt̃ mihi h̄ duo
gn̄a prauoꝝ illa duo cornua beſtie ſimilia
Ap. agni aſcēdētis de terra.i.eccl'ia. Inde ex nob̄
13.8 exierūt.i.a fidelibꝰ ſed nō erāt ex nob̄ ad p̄
Ioā. fidiā reuelātes: Eſai. Erubeſce ſydō ait ma
2.ca. re.Quia dignū eſt vt eccl'ia interiora mala
Eſa. ꝓus diſſipet q̄ die ꝑpoſtero exteriora pecca
23. ta expurgare ſuadet: vel [arguet te malitia
tua].i.pūieris ꝓ malitia i pn̄ti:[& auerſio]
.i.dei fiducia[iterficiet te]i futuro: vel [ma
litioſi]ſūt tyrāni q affligēt te ꝓ tpalibus.
[auerſi].i.apoſtatati & heretici.[Interficiēt
Mo te]ꝓ ſpūalibꝰ.❡ Moraliter.[Malitia] vi
ralir tia actualia i[auerſiōe]pctā mortalia deno
ter. tant̃. Seq̄t[Scito & vide q̄ malum ē & ama
rum liq̄re dn̄m deū tuū & timorē eius] poſt
apoſtaſiā & ꝓſpitatē ſenioꝝ & puuloꝝ ec
cl'ię i malitia & auerſiōe ſignatas: velut igna
ra eccl'ia gn̄alis arguit̃: vt[ſciat]expiēdo[vi
deat]itelligēdo[malū]pſpitat;[amaꝝ]ipie
tatis qbꝰ[dn̄s]diſerit̃ diffidēdo[deꝰ]deſpe
rādo[tuꝰ]audiēdo. Pr̃ ē[dn̄s deꝰ]ſpūs[tuꝰ]
verbū:[& n̄ eē timorē eiꝰ i te].ſ.blaſſemādo
culturā vniꝰ dei[deū exercituū]relinquēdo.
[A ſæculo ↄfregiſti iugū meū: rupiſti vincu
la mea dicēs nō ſeruiā].[Iugum]ſuauitatis:
[vinculū]charitatis: ſuauitas eſt fidei & gr̃e:
charitas ē pfectiōis & obie. Hn̄t ergo iugū
clericatꝰ clerici: vīculū celibatꝰ religioſi: oēs
fregerūt ab ipie ꝑmordiis ſuire dn̄o i timo
re. Nullus q̄dē coꝝ fere obſeruant opere qd̄
ꝓmiſerūt i fide.[In oi colle ſublimi & ſb̄ oi
ligno frōdoſo ꝓſternebaris meretrix].[Col
lis ſb̄limis]vbi ſupbia dignitatis.[lignū frō
doſū:] vbi ſcd'a ē facūditatis. Et pria ē arro
gās.ſcd'a ē iflans. Simplr̃.[Collis & lignū]
ep̄s:[ſb̄limis & frōdoſus]archiep̄s & theolo
gus: vel certe.[Colles]ſūt decretiſte [ligna]
theologi. Veꝝ i hoc loco.[Collis ſublimis]
Cō ꝑncipes ſęculares:[lignū frōdoſū]dites: ho
tēpla rū oium vias & ſtudia ſequetur eccl'ia de dei
tiue. potētia doctrinaq; diffidēs.❡ Cōtēplatiue
[Collis ſb̄limis]vita regularis:[i ligno]acti
ua notat̃: vel certe i vtriſq; cordis elatio &

corpal' ꝓſpitas. Sūt ergo [colles ſublimes]
mūdi potētes[ligna frōdoſa]alii ꝑncipes ꝓ
ſpantes. Seq̄t[plātauit te vineā electā].i.ec
cl'ia[plātata]i charitate dei:& fide radicata
aploꝝ.[Oē ſemē verū:]i ope & v̄bo v̄ita
tis. Nūc āt[vineā aliā:]mūdi nō dei[cōuerſa So
es i prauū:]erroris & culpæ.[Semē verum:] men
erat pauptatis & hūilitatis: mō ſemē praui verū
opis & elatiōis. Vide ſi ſemē electoꝝ i ea ſit: ē pau
q̄a ꝓſtrata ē v̄itas i terra.i.i terrena: & tue pta
cognoſces auaritie prauitatē:& mēdātiū lu tis &
xurie blādiētis.[Si laueris te nitro mūditię humi
& mltiplicaueris herbā berith].ſ.iuſtitiæ: lita
[macl'ata es iniq̄tate tua.]Pria ē cordis puri tis.
tas.ſcd'a carnis itegritas: qbꝰ ſe abluit fru
ſtra iuſtificādo alios arguēdo.[Nitrū:]puri
ficat faciē ↄſcie.[Herba berith].i.ſaponaria
pānos.i.corpis idumēta. In his duobus do
ctria notat̃: q mō blādit̃ mō redarguit: [co
rā me polluta es:]corā hoie iuſta videris di
cēs.[poſt baal nō ambulaui].i.auaritiā:[nō
ſum polluta:]& hoc ↄtra luxuriā. hęc ē ergo
macula cupiditatis & voluptatis.[Vide iq̄t Pſal.
vias tuas i ↄualle ſcito qd feceris].[Vide].i. 39.
cōſidera:[ſcito].i.corrige:[vie:]praue actio Trē.
nes.[Cōuallis: ē ꝓfūditas culpę: auaritiæ 5.
& luxurię:[vias ergo tuas noſſe:]i ill' & iter
illas: vt ſaltē educas pedes tuos: legatos pi
ter & affectꝰ de lacu miſerie & luto fecis. Iſte
ſūt due vie p q̄s deſcēderāt[i ↄuallē]egypti
& aſſur: vt[aquā turbidā.]ſciam terrena a
frācis exꝑbēdaꝝ opulētia biberet & poten
tiā dignitatibꝰ tumidā: ac ſi aquā fluminis
ab Alemāis hauriret & ꝓpa malū comitten
do reliquat dn̄m: ydolū cupiditatis adorās
& ꝓ reliq̄ amat̃ expiēdo dn̄i iugū excuſſerat Su
ſeculari dominio ſe icuruās ppea i pria v̄ga pra.
corrigit̃: i ſcd'a flamiuoma olla ſuccēdit̃: vt .c.1.
ſic i tpalibꝰ & ſpūalibꝰ exterioribꝰ & iterio pric
ribꝰ caris & filiis affligat̃ vt oīs rubigo mali ad
tię & neq̄tię: ac ſi maſſa fermēti veteris hois cor.5
expurget̃.[Curſor leuis explicās vias tuas.] Ec
S anū ſibi dat̃ ↄſiliū: vt non moret̃ & pigeat cl'ia ē
vias illas negocioſas aufugere: q̄ velut [cur expo
ſor leuis explicat vias ſuas]abſq; tpalibꝰ q̄ liāda
onerāt viatorē efficiēda erit i ꝓximo: & q̄ſi Luce
a latrūculis tyrānis.ſ.ſęcli ſpoliāda: ppea i 19.
hac die quæ ad pacem ſibi voluntaria onera
mūdi reiiciat quę amiſſura erit i articulo fu

ture ac ꝓxime tribulatiõis in vita imitãdo
⌊curſorem⌋.Reuera volatilem curſum ſuũ
q nudus ex vtero & vilibus panniculis ob-
uolutus in exili præſepio vbi locus nõ erat
in diuerſorio.Pauper egyptum aduenit : ti-
Luc. midus rediit parẽtibꝰ & diſcipulus miſtran
2. do:crucẽ nudam nõ renuit flagellatus tan-
Ma. dem & cęſus irriſus & vulneratus ad mortẽ:
2.ca. in ſilitudinem pauperis hortulani tinctis &
Luc. cruẽtis veſtibus reuolauit in cœlum.Sed eſt
2. velut⌊onager aſſuetus in ſolitudine⌋effrena-
&22 ta licentia diſcurrendo.In deſiderio volun-
Ma. tutis.⌊ventũ:⌋vaneglori & carnalis conſo
27. latiõis⌊attraxit.⌋ ⌊Nullus auertere potuit⌋
& a ſuis.ſ.auerſionibꝰ reuocare.Sępe.n.ecclia
Mar & mens⌊auerſa⌋a p̃dicatoribꝰ ꝟitatis & ma
cho. xime a ſcripturis ſanctis hortatur vt terrena
15.& ſpolia vitiaq; abiiciat.Sed ip̃a velut opulẽ
Luc. ta & ĩdurata aures obturat mallẽs patere di
23 & ſcrimini q̃ patere ſaluti.Sicq; fit vt quo ma
Ioã. gis ſagittis repręhenſionis & exhortationis
19. ĩpetit:eo plus ĩ vitioꝝ mẽſtruis ĩuenit.Inde
20. ⌊omnes q querũt eã nõ deficiẽt in menſtruis
Eſa. eius ĩuenerũt eam.⌋ vides ne lector ꝙ ecclia
63. ⌊meſtruata⌋luxuriis a vitiis ſymoniis inde-
Pſal. ficienter admittit ſuos ad talia corruptores
57. Ecce q quęrit ĩuenit nec deficit : ĩmo magis
ip̃ſa nõ ſufficit : cũ canis a vomitu nõ diffu-
Ma. git.Deſpata ſiqdẽ ex aſſuetudine prauita-
7. tũ.⌊a nuditate nõ retrahit pedes ſuos:⌋im-
capi. mo magis effectus in eã ĩiicit : cũ indutam
Scdę glorię tpalis nuditate ſe ſentit: eſt.n. q̃dam
petri nuditas tpalis ꝓſperitate:q̃ reuera dum ma
2. gis clamidicat plus fugiendo denudat . Sed
eſt ſitis auaritię quo plus aĩum:redit hydro
picũ:eo fortiꝰ reficit affectiuũ. Sane⌊in pe-
de⌋legati & p̃lati notãtur ecclia:⌊ĩ guture⌋
doctores theologi & magr̃i quos ipſa ꝓhi-
bere tenet a nuditate iuſtitię & a ſiti auari-
tię abſtinere.Quod qa facere nõ valet.⌊de-
ſpatiõis⌋ſine ꝯtricta:poſt amatores mundi
qbꝰ adhęſit:ĩpia pſecutione percurrit . Sed
heu q̃ ꝓni eſt malitia humana ſemp ad cul-
pã ſimul:adeo vt pœnã ſentiat cũ ẽt volẽs
Pſal. in eã ruat.pſal.Adhuc eſca eoꝝ erat in ore
77. ip̃oꝝ,Ecce ſalomõ poſt ꝯcupiſcẽtias carna-
les & deceptorias ire quẽlibet diſſuadet:& tñ
ipſe adamat alienigenas mulieres : q̃ ſic eius

aĩum alliciũt & corrũpũt vt in ſenectute pſi ꝓue.
dus lugeat,qđ in iuuẽtute zelo fidei repro 3.&
babat:ſignificat.n.infantia Salomonis fer- añ &
uorẽ ecclię primitiuę q̃ ſic ab Apoſtolis fue infra
rat in lege dei erudita vt idola vitioꝝ oĩno Eccle
deſtrueret.Sed nũc nec cũ in Salomone ſe- ſiaſti-
ne paſtoꝝ ordo cõſenuit replet ecclia qua- ſtes.
drigis & eqs ydolis argẽto & auro iuxta va Sa-
ticiniũ Eſa.Sed ſatis timeo ne in p̃dicatio- pie.3
nibus nouis ingrediat egyptum ſpũs verita reg.
tis religiõe & vita præuia virginali & a deo 11.c.
ĩmiſceat inter clerũ & vulgũ ac ſi ægyptios Eſa.
ꝯtra ęgyptios inſanie calicẽ & furoris: vt &
ſpũs egyptius.ſ.ſtultitia p̃latoꝝ intereat: &
cõiuncta ſacerdotum cupiditatis ydolatria
euaneſcat.Sicq; ad iſtar furis captus in ſua
malitia & ꝯfuſus:vel auerſiõis ſniam ſubeat
vel reuerſionis gr̃am recognoſcat.⌊Domus
Iſrael⌋eſt ecclia xp̃i:cuius⌊reges⌋ſummi p̃la
ti.⌊Principes⌋ſacerdotes ad lr̃am:vel abba-
tes:⌊Prophę⌋doctores vulgo vocantur &
⌊lapides⌋leuiores & grauiores:cõmiſſiones:
vel certe in⌊lapide⌋q ſolutꝰ calore in eã vet
titur pecuniaris cupiditas:in⌊ligno⌋ſuppel-
lex alia vſualis quæ eſt realis proſperitas &
ſi in⌊ligno & lapide⌋magiſtralis ſcia qua du
ri & ſimplices inſtruunt accipiat:cuius ſe fi-
lii referunt diſcipuli veritatis.❡ Moraliter Mo-
⌊Domus iſrael:⌋aĩa fidelis q̃⌊cõfuſa⌋apoſta rali-
ſia & pfidia curuat ydolis vitiorũ.⌊ligneis ter.
& lapideis.i.actualibꝰ & mortalibus pecca-
tis.⌊Reges⌋fortitudinis.⌊principes⌋ paſſio-
nis:⌊ſacerdotes⌋humilitatis.⌊prophę⌋ veri-
tatis.⌊oẽs tergũ vertũt⌋deſpiciendo⌊ & non
faciẽ⌋ reuertẽdo.❡ Typice⌊terga⌋ſunt tem Ty-
poralia:⌊facies⌋ſpiritualia,oẽs querũt quę pice
ſua ſunt.ſ.terena & vitia:nõ quę Ieſu xp̃i .ſ. Ad
cœleſtia & virtutes.⌊Tempus afflictiõis⌋ ẽ phil.
futura tribulatio:vel eterna certe ꝓxima eſt 2.ca.
tẽptatio q̃ ſupueniet vniuerſo orbi . In qua Luc.
dũ terrę q nimis eleuati ſunt ſuis dignitati- 21.c.
bus extollendo:confundant & capiantur vt Eſa.
fures:ac p hoc nec ſibi nec ſubiecte plebi au- 46.
xiliũ in afflictionis tpe cõferatur: ❡ Ironi- Irõi-
ce⌊dii⌋ſunt p̃lati mali qui ſunt reuera beſtia ce.
quę portat babilonẽ eccliam vtiq; malignã Ap.
tium & prauoꝝ.⌊Scd̃m numerũ ciuitatum 17.c.
tuarum erãt dii tui Iuda.⌋ Vides ne q̃ liqui-
do arguit

do arguit exuberãtia ſacerdotꝰ quorũ pro
cõfeſſione fidei cõfuſio a deo perfidię inole-
uit:vt fere tota ecclia in Babilonem ruat.
Nõne potior eſſet vnus pſbyter bonus mil-
Deu le malis?Nẽpe vnus proſequeretur mille ex
te.32 hoſtibus:& duo fugarent decẽ milia vitioꝝ.
[Propterea pcutiunt vorant:& vaſtant per
cutiunt].n.virga reipublicę:[vorantur]gla
dio gentis alienę:[vaſtant]leonibus pſeudo
ꝓphę:ideſt prauitatis hæretice,ſed fruſtra.
¶ Moraliter praua opera:[filii ſunt:patres
Mo- vitia oblectãtia.Seqt.[Nũqd ſolitudo fa-
ralis ctꝰ ſuz iſraeli:aut terra ſerotina?]qa[iſrael]
ter. .ſ.populus xpianꝰ babylonius pro ſua ma-
litia ducẽdus erat in[ſolitudinẽ]deſolatio-
nis & in[terrã ſerotinã.ſ.in fecũdã:Nec mi-
rũ ſi ꝓphia redarguit ſi affligit vel ẽt cõmi-
naẽ vt ſaltẽ relictis erroribus rediret ad viã
veritatis:verũ qa xps eccliam ſuã de camio
paupertatis educẽs enutriuit delitiis exaltauit
honoribus:ditauit ſpoliis & non tãtum ſpi
Eſa. ritualibus ſed & tpalibus ampliauit.Expe-
5. ctauit ex ea quaſi de vinea q̃ plãtauit in fide
Ma. fructus ſalutis & meriti: ſed ꝯuerſa retrorſũ
7.c. ꝓtulit labruſcas amaritudinis & doloris
& quaſi nihil plus agricola ꝯtuliſſet eidẽ be
Eſa. neficii pro vuis ſpinas pro ficubus tribulos
5. repotauit.vnde & dr.[Nũqd ſolitudo factꝰ
Luc. ſum iſraeli.ſ.cũ eduxerim eũ de egypto.i.de
1. populo iudęoꝝ: aut[terra ſerotina]ideſt vel
Ma. tarde nõ meritũ ex habẽdo: vel certe xps eſt
27. in hac vita vitis in æterna fructus:[Solitu-
28. do].n.fuit in crucis paſſione[terra ſerotina]
mar. in carnis reſurrectiõe[factꝰ]qdẽ in hõis aſ-
15.16 ſumptione.Quid vltra potuit alſ debui fa
Luc. cere & nõ feci?Incarnaẽ viſitãdo infernum.
23. Patiẽ ꝯdolẽdo illeſum:ſurgit triũphãdo pp
24. euictũ hoſtẽ.Q ẽ ergo recedit a iuſto nõ re-
Ioã. dit ad piũ?[Nũqd obliuiſcet ꝟgo ornamen
19. ti ſui aut ſpõſa faſcie pectoralis]ſuę?[Popu
20. lus autem meus oblitus eſt mei diebus innu
ſcde meris.]Culpe diuturnitas:ſalutis obliuio ẽ.
ad Apoſtolus virginẽ caſtã exhibuit xpo eccle
cor. ſiam dum eam ſibi deſponſauit in fide.Audi
11. [ornamẽtũ xpm de cuius munere oĩs lapis
Eze- pcioſus operimẽtũ eius.licet ecclia ſit orna
chi. ta officiis:tñ maiori ornatu ornari non po
28.c tuit q̃ dei filio q viuẽdo p virginẽ carnem

eiꝰ & exhibẽdo abſq; macula & ſine ruga di- Iaco.
uinitatis honore veſtitũ. Omne datũ opti- prio
mũ & omne donũ pfectũ deſurſum eſt: dum capi.
deſcẽdẽdo de pr̃is ſolio dei filius decore ve- Pſal.
ſtitus eccliam ĩduit lumine ſicut veſtimẽto. 20.
Et ipſa tenebris fuſcata iniquitatis & culpe 92.
[mitit bonã oñdere viã ſuã:]vt quẽ exoſui 103.
corde hẽt regnat ore dilectũ.Patiẽdũ & diſſi
milãdũ forſitã eẽt ſi ſic ſingulus in ſe ipõ de
linqueret vt exẽplo ꝓximũ nõ fedaret.Sed ex
quo doctrina & vita ſua paupes ſpũ & ino-
cuas aĩas & honeſtas corrũpit & rũpit : non
ſic de leui ſanguis macule expiatur. ¶ Nota
q̃ praua exẽpla plati edocẽt.Vbi[ale]cardi-
naliũ[cruẽtate:]paupes ſpoliant: innocẽtes
reprobant:& demẽtes filios nec dubiũ locu
pletant.[Non infoſſis]captiuitatis ſed cupi
ditatis[inueni eos].O quãta demẽtia:Chri
ſtus redemit eos de manu tribulantis & ipſũ
vendunt eum pro.30.argenteis. Venditores pſ.
olim ſpũs.ſ.ſunt:& quaſi ſub ſpecie pietatis 77.
& fidei dona præbent.Iſti ſunt illa beſtia q̃ Ma.
tres ordines dentium habere dr̃: deuorantes 26.c
ordines trinitatis[Non ergo infoſſis].i.va- Dañ
cuos reperiſſet: repletos terrenis ſpoliis & 7.
ſpurcitiis vitiorum.[Abſq; peccato & inno
cens ego ſum].Sic Pilatus in typo prelatoꝝ
manus lauit dum a ſanguine xpi innoxius Ma.
ſe eſſe fatetur[Sed q̃ vilis facta es nimis ite- 27.c
rãs vias tuas].ex aſſuetudine prauitatis vi-
leſcit & ꝯtẽnitur eccleſia ſacerdotum : qa q̃
rens ſupbe viuere carnalr ſape:dum cõfidit
in terrenis diuitiis:ꝯfundeẽ tandem cum fi-
liis ſceleratis.Poteſt & potuit eccleſia ſcor-
ſum in deſertum aufugere:ſpũalr viuere : &
ſponſi ſui Chriſti amplexibus inherere:pro
cuius deſiderio dña gentium fieret / & tribu Trẽ
tis forſitan nõ ſeruiret vlterius.Sed heu ſæ- prio
cularium pncipum amicitias diligẽs:& terre cap.
nis ſumptibus imprudẽter & pudenter aſpi-
rans:tãto viliſſima rediẽ q̃to de aſſueta fa-
miliaritate & cupiditate fedaẽ. Aĩa miſera
infecta vitiis & mũdanis irretita:dum gula
cupiditatis deprimiẽ ẽt elationis vitio con-
quaſſaẽ.[Nam & ab egypto ꝯfunderis ſicut
confuſa es ab aſſur.[Sicut in[aſſyria]alema
nia:ita in[egypto]Francia denotaẽ. Si eccle
ſia Ro.velut alterũ ſolium Salemonis ex-

truſtum ebore ſanctitatis:& deauratum au
2.Pa to doctrinę coeleſtis:intus quoad ↄtēplan-
ra. 9 dam ſapiam dei:foris quoad ſciam hois mi-
niſtrādā:dignitatū gradib⁹ rutilat/& terre
nozꝫ leſiculis iſignit/vt exceſſus corrigat:&
ꝟtutum ꝑfectus p diſcretionē emulet ſpūs.
Nunqd manus opis & auxilium ſibi deeſſe
debebat/qb⁹ & rebelles fidei ꝑmeret:& do-
meſticozꝫ duritiā incuruaret?Putabat ſiqdē
vt imperium reipublicę & regnū gallię/ſibi fa
uorem ſpetaleret:& a cūctis moleſtiis eam
liberaret:vt tāto liberi⁹ ſup dilectū ſuū ꝑ-
dicādo & ↄtēplādo itus incūberet:q̄to ex-
terius ꝑtegēdo cunctus ſexſagenari⁹ pncipū
per tpale būficium dictaret.Sed poſtq̄ ebur
inocētię & antiquę ꝓbate ꝟtutis ſe p luxuri
am ipiat:auzꝫ p auaritię culpam eruginat:i
tus in ſpūalib⁹ & foris i tpalib⁹/gradus/or
do/p ſymoniā euertit.Leo rugiēs in iniuſti-
tiā ſe deflectit.Timēdū eſt ne qes in inqetu
dinem trāſeat:& manus adiutorii euaneſcat
Quinimo bn̄ ſibi ſi fidei opus nō deſtruat:
niſi forſan ad ei⁹ inſcipiam directionib⁹ de-
relinq̄t.Seq̄t.[Et ab iſta egredieris:& ma-
n⁹ tuę erūt ſup caput tuū:qa obtriuit deus
ↄfidētiā tuā/& nihil hēbis ꝓſpeꝝ.]ab ipio
Ale- & regno ꝑdict s.ſ.ab alemanis & Frācis ſul
mani ta eccleſia nōſcit:ſed videat ipſa ne cure ſecu
& frā lares eam euigilare a ſpūalib⁹ faciant:& cal
ci[ec] citrātib⁹ & repugnātib⁹ iter ſe vaccis iperii
cleſiā ſiue regni/archam eccleſię portātib⁹:ponti
2.re. fex ſūmus oīa retorqueat icuruatā:& fiat i
6.ca. de temeritatis obnoxius:vn̄ diuitię diſpō-
nis hēant aduerſus.Futurū eſt ꝓrſus vt orta
diſcordia iter pncipes nō tn̄ ab impio eccle
ſia corruat:ſed ēt a gallicazꝫ regno diffidat:
vt vn̄ fuit erecta & ꝓuecta in gloriam/inde
deiecta & deſpecta veniat i rapinā.[Caput]
eccleſię ſummus vicari⁹ ē:in quē manus ipſe
ↄſurgent:& ſic[nihil hēat ꝓſpeꝝ:]vicinum
paſſura naufragium.Superius dixerat:[ni-
mis iterās vias tuas.]& nūc dicit.[nihil hē-
bis ꝓſpeꝝ.]Ex frequētia legatozꝫ ſnozꝫ ec-
cleſia vileſcet:& forſitan iam viluit:qa docē
do & prædicando vias neqtię ſuę ſymonię/
qn potius ignominiam excurrēdo/ſuę pra-
uitatis aperit:& ſic inuenta in meſtruis fal-
ſitatis & ſordis abbominabitur ea veſtimē/
ta.ſ.principes mundi huius:& mittent ſuper ps 21
eam ſortes:diuidēt iter ſe tēporalium veſtes Ioā.
vt exuta decore ſuo eccleſia turpitudinem vi 19.
deant:& in ↄfuſione nuditatis & ruboris ex- Eze.
ponāt.Verum qa ↄfundenda eſt prius ab in 16.
perio:nec dubium captiuanda & ꝑdanda im Ec-
ſui præda/forſitan a gallis & aliis finitimis c'ia
& amatorib⁹ ſuis auxilium cōtra rēpublicā pd-
poſtulabit.Et qa dn̄s eius obtētam ↄfiden- da
tiam inuit/[nihil ꝓſpeꝝ:]de ſua fiducia re- & ca.
portabit.Hincq̧ patet:qa dicit.Induantur
pudore & reuerentia/ſicut diploide cōfuſio- ps.
ne ſua:tum pro cupiditate auxia:tum pro di 60.
gnitate ſuperba. Capl'm tertium. 10
Vulgo dicitur.Si dimiſerit vir vxo- Iob.
rem ſuam.]deus animam.Chriſtus 6.
eccleſiam propter culpā:[& ipſa du
xerit virum alterum:nunquid reuertetur ad
eum vltra:]rubore & auerſiōe ſuffuſa.Duo
viri ſunt:Chriſtus & prælatus:antichriſtus
& tyrannus.[reliquit deum:]ad mittit diabo
lum.Igitur Romana eccleſia/ac ſi altera tri-
bus Iuda receſſit a chriſto .i. ab operę fidei
iam profeſſe.Quod ēt negaſſe Petrum & re
diſſe ad pompas diaboli & mundi illecebras
huius.ſ.pncipes ſæculares cum qb⁹ eſt [pol
luta ↄtaminata]&[fornicata].[polluta] per
munera:[cōtaminata]p ſuffragia:[fornica-
ta]p faſtigia dignitatum.Animę peccatricis
[amatores]ſunt demones:q eā p luxuriam
[polluūt]:[cōtaminat]p auaritiam:[forni-
cant]per ſupbiam.O infœlix aīa.O miſeran-
da eccleſia vtriuſq̧/nimis amarus amor.Ec- Pro.
ce in labiis veſtris fauus diſtillat dulcifluę 5.ca.
vanitatis.Sed in nouiſſimus vos tranſfiget Ap.
biceps amare paſſionis gladius.Gladius prio.
biceps ſnīa damnationis:quæ nō modo cor
pus ſed ēt aīam cōprehendit.In ꝑſenti ꝓpo
bis gladius eſt poena tribulatiōis & mortis.
Peccatū enim luxuriæ demulcet prius:ſed
poſtea punit vel pungit:vt vn̄ inficit/inde de
ficiat:repulſis principibus mundi huius/&
amatorib⁹ vanitatis:quozꝫ amicitiam eccle
ſiaſtici viri hēre ↄtendunt:Chriſtum deſpi- Ma.
ciunt:qa nō pn̄t duobus dn̄is cōplacere:ad 6.ca.
odioſum virum/q odit/inuitant reuerti in to-
to corde ex vehementia charitatis.[Leua ocu
los tuos in directū/& vide vbi nunc ꝓſtrata

ſis: in viis ſedebas expectans eos quaſi latro
in ſolitudine. [pudor e mihi ingero / qa meç
mr̃is pudenda denudo. Sed qd? [Vir pollu/
tus labiis ego ſum]. [Quare ergo me genui/
Leui ſti mater mea?] vt peccatorum peccatricem ar/
ti. 18 guerem. Vim mihi ifero / phibitus ſum vſq
capi. adhuc ex lege ignominiam reuelare paren/
tis. Sed amo ex libertate neceſſe eſt mixtum
ſanguine veſtimẽtum ponere cibũ ignis. Ta
les vtiq mater ad te filii dirigent & venient:
q tuã aperiendo malitiã / frõtem iprobe me/
retricis ſic atterãt, vt iuſtitiam quoq reſpu/
tent qd obiurgẽt. [Leua] de ſpeculo dignita
tis: [oculos tuos] defixos in fece cupiditatis.
[in directum:] iuſte cõſiderationis. [& vide]
cecata tenebris erroris: illuminata fide do/
Pric. ctrinç cœleſtis. [Vbi nũc pſtrata ſis:] locum
Io. 5. tuç pſtitutionis & actuum iniquitatis. Locus
capi. eſt mũdus poſitus in maligno: hæc eſt terre/
na cupiditas / in qua [pſtrata] eſt eccl'ia. Viæ
eius ſunt praue actiones, vel certe viatores
eius: in qua qlibet p ſua volũtate viam cu/
piditatis facit: alius qdem ſic / alius ſic. Sed
eccleſia [ſordet] in illis, i. diuerſis propoſitis
& negociis vel doctrinis, In his expectat: vt
[quaſi latro] expoliet viatores. Miſer homo
deſcendens ad Hieruſalem. ſ. eccleſia vel præ
Luc. poſitura ſua: & iter dirigant hierico. ſ. curiã
o. Romanam quæ reficiendo deficit: & deficiẽ
do non ſufficit more lunç: & incidit per in/
cidentes quæſtiones in latrones. Cardina/
1. re. les / notarios / capellanos: & quaſi fuſcinulam
2. ca. tridentẽ / leuãtem carnes crudas / ſtipẽdia tpa
Luc. lia / de qb⁹ accuratius viuãt oẽs cũ diuite pur
16 purato. Ad quos mẽdicus cõfugiẽs & vulne
ratus iniuſte / canes impudẽtes, clericos & fa/
miliares eorum ſub ſpẽ pietatis & cõſolationis
plagas & vulnera lingũt: ſi forte adhuc ſa/
niem & ſanguinẽ ſtipis eliciãt de ſuis ſpoliis
& ſplẽdoribus: nõ grãm ſed repulſam de ſua
cã reportẽt. ℭ Nota q dicit [in ſolitudine]
. ſ. remotis qſi nõ a ſeipſis ſed ab aliis pdam
tollãt totus mũdus: tota eccleſia iſtiuſmodi
malo polluit: & cupida fornicatione fedat.
Siqdem nõ eſt via / nõ eſt ciuitas: nõ locus:
non oppidum vbi eccleſia ſua bñficia ſua tri
buta nõ exigat. In cunctis vult habere præ/
bendas: redditus indeficientes: vt poſſint &
ipſi fieri viri famoſi & præceſſe in curribus
Pharaonis. O deus quouſq nõ vindicas ſan Gen
guinem innocentum ſub altare clamantium 6.
Romani capituli immo capitolii: vbi deca/ apo.
pitantur pontifices / ſuſpenduntur benefici: 6. c.
venefici ſurgũt: principes quæſtus vbera ma
tris ſugũt. Ecce [prohibitç ſunt ſtillç] de cœ
lo [pluuiarum & ſerotinus imber non fuit.]
licet pp̃ter auaritiã prçlatorum & curiç: ſpũa
les viri retorti ſint ne arguere præſumerent
ſuos paſtores, & ſterilitas verbi dei ſit in do
meſticis fidei ſubſequuta. Tñ intãtũ pceſſit
ſuperbia legatorum & arrogãtia plator: vt p
hiberẽt doctores ſpũales vitæ verbũ effun/
dere & cœlum eccleſiam aures miſericordiç
poſtulantibus inclinare. ℭ Nota tria. 2. re.

Oculos	Oculi / Religioſi.	22. c.
Locum	Loca / Layci.	Pſal.
Vias.	Via / Clerici.	17.

Monetur eccleſia leuare [oculos] . ſ. ſuſcita/
re doctores: mundi miſeriam, & gloriam dñi
ſpeculantes: & dirigere eos [in directum] . ſ.
viam iuſtitiç & ſalutis, quorum perſuaſiõe cul
pç caſum cognoſceret: & cathedram peſtilen Ps. 1.
tiæ qua inficit omnem terram prauis mori/ Trẽ
bus & exẽplis: de viis ſyon lugentibus. i. per/ 1.
uerſe viuentibus diſſiparet: pro quorum
enormitatibus ſpũalia verba de cœlo litte/
ræ prohibẽt: [& imber ſerotinus] eſt reſtri/
ctus. Quare? [Quia frons meretricis facta e
tibi / & noluiſti erubeſcere.] ad redargutionẽ
virorum ſpũalium & doctorum erubeſcere de
buit: & a culpa deſiſtere. Sed poſtq̃ frõs im/
pudentia erroris induruit / imber euangeli/ Pſal.
cus non influxit. Sed potens eſt deus / q mi/ 111.
ſeret & comodat in iudicio verba ſua diſpo/
nere: & cœlum iterũ aperire daturus in pro/
ximo [ſtillas pluuiarum] ordinem prædicã/
tium / & doctorum ſtillantium ſtillicidia ſup
terram, & cum eis alios imbres gratiæ mul/
tiformis, ſi forte habẽt faciem impudentẽ. ſ.
põtifices ſacerdotum a faciæ pluuiç conter/ Dan
gant: & mores ſuos in clericos incultos & 9.
peſſimos ad cultum iuſtitiæ / in omni ſan/
ctitate reducant. ℭ Nota. Stillas / imbres /
pluuias. [Stillæ] ſunt ſubtiliora verba:
[pluuiæ] monitoria: [imbres] increpatoria.
Et primi ſunt expoſitores: ſcdi euãgelizãtes /

res.tertii ꝓo ſunt effuſores,Exponunt ſub-
tilr:euãgelizant dulciter:effundũt fortiter.
ſbtilr quoad iuſtos:ſuauiter quoad pigros
fortiter quoad duros. [Serotinus]inqt: qa
neceſſe eſt vt diebus iſtis educat deus ab ex-
tremis terrę.i.de cũctis populis chriſtianis
De nubes quæ in pluuia prędicationis ſpũalis
ꝑdi- doctrinę fulgura faciãt miraculoꝶ & corre
cato ctionum:& ad dãdam ſciam plebi ſuę:quã
ri.no eliget adhuc de iſrael.ſ.pplo chriſtiano ven-
nis. tos multiplicis intelligentię de theſauris eli
Lu.1 ciat ſcripturarum.Nota tria.

Ventos.	Venti ſunt expoſitores.
Nubes &	Nubes aũt enunciatores
Fulgura	& Fulgura correctores

Hie. 10.c.

Vt alii ſint velut cherubin: alii angeli: alii
ſeraphin:vt inter pfectos ſapiam proferant
ꝑme inter impfectos pniam ſuggerant:inter im-
ad pios carbões deſolatorios.i.iracũdiam rite
co.2. ſpgant.Laudaẽ qui potuit facere mala & nõ
Pſal. fecit:vituperaẽ qui bona deſeruit & mala cõ
119. miſit.Lapidaẽ de bouum ſtercore futuroꝶ:
Eccl' q vtraqꝫ facere potuit/nec ad meliora profe
31 cit.Lapidatio eni ſtercoris eſt pdicatio quę
Eccl' pficit de increpatione peccati/& gr̃a tpis lu-
22.c cri;[In diebus Ioſię regis Iuda dixit domin⁹
ad me].ſ.tpe quo inſtabat trãſmigratio ec-
cleſiæ facienda in babylonẽ actuũ puerſoꝶ
[aduerſatrix iſrael abiit ſibimet: & fornica-
ta eſt ſup oẽm montẽ[] excelſum & ſub oĩ li
gno frõdoſo.Sub Leone papa qui eccleſiã
vide purgare ſtuduit ab erroribꝫ:& facere phaſe cũ
croni Ioſia:vt ambularẽt in nouitate ſpũs in car-
cã ar ne viuentes audita eſt eccleſię grecoꝶ auer-
chi- ſio ſignatoꝶ in iſrael illa vt abiret ſibimet
epi ab obia gñalis eccleſię recedẽdo:p quo mul
florẽ tiplr increpata:ſicut ad fidẽ reuerti voluit:
tini ita vt libellum repudii non deleuit. [Sed &
4.re. præuaricatrix ſoror eius Iuda abiit & forni
23.c. cata eſt]&c̃.Nota q iſrael.i.x.ille tribus quæ
3 re. receſſerũt a Iuda tpe Roboam: cuius pal-
12.c. lium ꝓpheta ſcidiſſe legiẽ in.x.ptes: [auer-
3.re. ſatrix]dictę ſunt:[Iuda]ꝓo[præuaricatrix]
xi.c. deſcribitur:quia aliud eſt auerti a fide:aliud
præuaricari in ope.Vñ pmo polluit terrã:
ſcdo lapidem:tertio lignũ.Ex facilitate for
nicationis qua ſe pnam mũdanis exhibuit:
licet reuerſa tandem eſſet:nõ vere ſed ficte ad
dñi.[fornicata eſt]:tũ cum terra ſęcularibꝫ.
[lapide]clericoꝶ.[ligno] religioſoꝶ. Cum
aliis qdem per auaritiam cum aliis p ſymo-
niam/cum aliis per vitę ſuperbiam.Iſte ſunt
duę meretrices quæ venerũt ad regem.Salo
monem.Et primę filius mortuus in errore. 3.re.
Scdę & ſi viuit in fide mori perit in peruer- 3.ca.
ſo opere.ſ.vt diuidaẽ a vita.Veꝶ qa Ro.ec
cleſia ſuos filios non patiẽ mori ſed dari po
ſtulat matricide.Tñ qa grauius deus habet
q latina eccleſia delinquat q̃ græca pſtinis
erroribus inuoluta.Iuſtificari dẽ cõparatio-
ne ſororis:ppter qđ ne de fide iſta ſuperbiat
quæ dñm factis negat:& amplius in ſuis ſcę Ad
leribus inſoleſcat.Hortaẽ orientalẽ eccleſiã Ti-
de erroris puerſitate reduci & reuerti ad fi- tũ.1.
dei vnitatem:in Ro.eccleſia.ſ.in viris ſpiri- cap.
tualibus & veritatis doctoribus reſeruatã:ẽ
deſignatis in.7.milibus viris:q baal ſua ge
nua nõ curuarũt.Inde ſeqtur.[Conuertimi- 3.re.
ni filii reuertentes:quia ego ſum vir veſter]. 19.c.
Chriſtus ſolus ſponſus vnicus eccleſiæ di-
cit ſe ẽt hẽre ſponſam græcam eccleſiã.ſ.fi-
lios Iſmael: cum & latinam eccleſiam ſpon-
ſã dicat.Licet.n.ſint duo populi i vtero Re Geñ
beccę.ſ.alterius eccleſiæ colluctãtes: tñ vna 25.c.
eſt vxor Iſaac:ipſiqꝫ duo fratres duas eccle-
ſias.ſ.vnam et;& ſcil.ſutam paſſum ſit rhete Exo.
Petri ꝓpter hereticos:qui noluerunt fidem 5.
ſummi pontificis:& pſidatui ſubiacere.Pro Geñ
pter illud veniet dies in qbus excuties iu- 27.c.
gum fratris de collo tuo.Futurum ẽt & nũc
eſt vt græcoꝶ eccleſia redeat ad fidẽ eccliẽ:
& vnus ſit paſtor & vicarius xp̃i/tam orien- Ioã.
tis eccleſiæ q̃ ẽt occidẽtis: & hoc in ſyon.i. 10.
Roma vbi ſedẽ elegit vniuerſalis antiſtes:
& paſcenẽ ab eo ſcĩa dñi & doctrina ſpũs ve
ritatis a patre & filio procedentis.Nota ar-
cham & hieruſalẽ.Archa eſt græcoꝶ eccle- Iude.
ſia quę fuit quõdã poſita in ſylo.i.in ↄſtãti 20.c.
nopolitana vrbe:ſed qa repulit dñs taber- ꝑs.
naculũ ſylo:& elegit tribũ iuda/Romanã.ſ. 77.
eccleſiam:nõ noiabiẽ archa federis: ſed ſo-
lium hieruſalẽ:in qua ſedet deus i æternum:
& de qua nõ auferetur ſceptrum Iude donec
veniat dñs ad iudicium:q transferet electos Geñ
eius ex ea in regnum claritatis æterne. Aſſu 49.
mam[vos vnũ].i.in vnitate fidei de[ciuita- cap.
te]ſęculi:

te ſeculi:&[duos de cognatione]eccleſiæ in charitate dei/quæ eſt in chriſto Ieſu.[Paſtores ſm cor dñi]& non mercenarii.[Domus iuda].i.fideles latinæ eccleſiæ:ibunt in prædicatoribus veritatis[ad domum Iſrael].ſcilicet græcam eccleſiam.[Terra aquilonis]mūdus malitia plenus.[Terra pmiſſa]eccleſia vel eterna patria/vel ſpūalis vita:quia terra aquilonis/vita carnalis eſt.Sicq̃ erunt duę eccleſiæ:ac ſi duę naviculę Ioannis & Simonis navis vna hæreditas dñi populus vnus quæ eſt terra deſiderabilis ex cōuerſatiōe cęleſti:inde hæreditas mea præclara eſt mihi. Et ſeqtur.[Quomodo ſi contemnet mulier amatorem ſuū].Hic nota ꝙ pmo increpat auerſionem græcoꝝ.ſecūdo ꝯuerſionem eorum:tertio deſperationē.Vnde patet ꝙ poſt q̃ conuerſi fuerint ad deū reliquię filioꝝ iſrael qdam ex eis priori ſupbię inītentes ſugum dñi abiicient:& putāt eſ ſtatuere perfidiam priſtinam/nō valebūt:quia multitudo eoꝝ in fide pſiſtet.Inde.[Vox in viis audita eſt:ploratus & vlulatus filiorum iſrael].ſ.reuertentium & flentium pro peccatis: reuertentium ad fidei veritatem:quæ ſanabit eos de cunctis interitionibus eorum.[Vere/inquit/erāt mēdaces colle & multitudo montium]. [In collibus]doctores hæreſiarchę[.in montibus]paſtores fautores & defenſores eorum [in gregibus]cōuentuales:[in armentis] clerici & ſacerdotes:[filii & filię]edentes: & plebes in confeſſione pudoris quieſcendo[dormient]ideſt a peccatis ceſſando: [& operi & ignominiam]erroris eos penitendo.

Luc. 5. — ps 15 — Eſa. 10 ad Ro. 9.c.

Capitulum quartum.

HAec dicit dñs viris Iuda & habitatoribus Hieruſalem. Nouate vobis nouale:& nolite ſerere inter ſpinas] quia tempus inſtat conuerſionis Iſrael & græcorum ad deum:prælatis & ſacerdotib⁹ Romanę eccleſiæ imperatur : vt[nouale innouent]populorum]quia nouum faciet dominus ſuper terram:fœmina circundabit virū] eccleſia latina populum chriſtianorum gremio vteri ſui ideſt in fide recipiet : profecto innouabit deus ſigna mirabilia immutabit dum nouos & ſpirituales apoſtolos ad prædicandum & conuertendum noua corda : ac

Noui apli diri gent.

ſi filios ad patres diriget/qui ſciant noua pferre/& vetera diſſipare.[Spinę]enim peccata & peccatores ſunt quibus fideles & virtutes pariter ſuffocantur.Ideoq̃[non eſt ſerendum ſuper ſpinas:]ſed ſuper terram a vepribus eruptam & redactam ad frugem. Renouatis igitur mentibus dudum in ſceleribus: ac ſi vepribus antiquatis collum præpucia vitioꝝ:& reſecabunť ſuperflua temporaliū: ceſſabūt ſcientię litterę occidētis/& doctores ſæculares:& nudabūt linguę ſpiritualiū intellectuum & doctoꝝ ſalientium in vitam eternam.[In viris iuda]prælati:[in habitatoribus hieruſalē]ſubiecti.Aliis vt repulſis vitiis & terrenis abſciſſis dñm prædicent: Aliis vt laudent/& contemplationi vacent. Alias præſto eſt[ignis]furoris &[ire:]mundana.ſ.tribulatio:& viri ſpūales qui cū Helia zelum dei ſup tepidos & pigros effundāt Inde[Loquimini & canite tuba i terra].[Loquimini]ſuadendo:[tuba canite]increpando:[clamate fortiter]non parcendo: [& dicite[operando.[congregamini]obediendo. & [ingrediamur]conſcientias explorando. [Ciuitates munitas]erroribus euertendo [leuate ſignum]crucis/euangelium extollendo: [confortamini]improperia tollerādo.[Nolite ſtare]vndiq̃ per ſolicitudinis officium diſcurrēdo:q̃[malum ego adduco ab aquilone & contritionem magnam:]peccatores vtiq̃ cōterendo: & reprobos cōdemnando. ¶ Hic notādum ꝙ ad conuerſionem[Iſrael & Iuda]græcoꝝ.ſ.& latinoꝝ mittendi ſunt prædicatores veritatis:qui velut alii apoſtoli.i.miſſi:euāgelium prædicent:pœnitentiā ſuadeant:pœnas ēt in incredulos nō abſcondant.Et qa qdam lumen recipiūt/& alii ceci fiunt/ceu flent/palpātes tenebras in meridie.Ab aquilone/a parte.ſ.reproboꝝ : & re ſpecialr ruſtica:malum in eccleſiam adducent:per qd' cōtrarius[in ſyon]peccatorib⁹: & contritus hypocritas & corde duplices: tremor iudicia inuadat.[Aſcendit leo de cubili ſuo & prædo gentium ſe leuauit : egreſſus eſt de loco ſuo/vt ponat terrā tuam in ſolitudinem:]pter malitiam clericoꝝ & prælatorum eoꝝ terram corrumpentium ſorde ſua,Iſto iudicio permittitur [leonem aſcen

Leuitici. 26. — ſede ad cor in. — 3.re. 18.c. — De pdicatoribus veritatis. Exo. 12.

dere. Principes ſæculares cōtra [terrā eccle-
ſiæ]: qui (vt puto) humiliter ſe gerent: ſi non
ipſa plus debito in ſua neqtia ſupbiret. Li-
cet enim in ſupbiam ſeculoꝝ poſita ecclia:
vt oēs pro Chriſto dn̄o tam reges q̄ alii: q̄
ſi matri filii obedirēt: tn̄ exquo eius nō hu-
militer flectit̄ ſupbia/ſed ſemp aſcendit: vi-
deat ne ob ſui culpam correctores inſurgāt
& odio eam habeant ſubuerſores. Certe in-
ter cæteros reges mundi ſolus princeps im-
perialis obtinet principatum & ieccirco timē-
Ale- dum eſt: ne [loco ſuo & cubili] .ſ. Alemania
māia prodeat [leo] ſeuus: & quaſi de [aquilone] ve-
niens: [deſolatā] reddat eccleſiam: & [abſq̄
habitatore] .ſ. plātis & cultorib⁹ fidei: [de-
uaſtent ciuitates ei⁹] eccleſias incredibili con
Alle- tritione. ¶ Allegorice. Diabolus [leo] eſt:
gori- [hieruſalem] aīa: hāc ſupbię [aſcēſione] deua
ce. ſtat] quę cupiditatis malitiam non refrenat.
Sup hoc. ſ. malo vaſtationis/qua vitiū terrē-
ꝑtus diruit̄/qd̓ eſt deſolatio. Accingite vos
cīgulo caſtitatis/[cilicio] pœnitudinis: [plā-
gite] lachrymis ꝯtritionis: & [vlulate] in ſa-
tiſfactione operis pp inſtātiam [diuini furo-
ris]. Nam [in die illa] .ſ. in fine ſecundi ſtatus
imo in die iſta: qa feſtina & velox nimis [pe-
ribit cor regis] .ſ. fortitudo & ſapiētia ſūmi
pontificis: & [cor pncipum] p̄latoꝝ [obſtu-
peſcent ſacerdotes] ad litterā .ſ. priores & ab-
bates/ꝓphete/magiſtri/& doctores [ꝯſterna-
bunt]: & [dixi: heu/heu/heu dn̄e deus.] Vox
iſta doloris: in quā Hieremias predicatores
Hie. veritatis ad deum itorquet/cognoſcētes q̄ a
8. dn̄o ſit iſta deſtructio vndiq̄ iſurgēs. [ergo
Luce ne decepiſti pplm tuū?] Vides ne in q̄tam de-
19. mentiam & cecitatē cordis venit tam ppls q̄
Pro ſacerdos: vt non cognoſcāt tp̄s viſitationis
pace ſuę. Ecce dn̄s mittet ad hierlm anunciatores
tēpo- pacis æternę/pp ſcandala ſeculi ſucceſſura/
rali in quo non eſt pax: & ipſi impii putantes pa-
deci- cem tpale pacem ppetuā: decipient̄ incauti
pieti & [ſic pueniet gladius vſq̄ ad aīam:] quia tā
cauti in re q̄ in corpore vexabuntur. Neceſſe eſt [vt
Eze. gladius] regis Babylonis .ſ. imperii [vſq̄ ad
9. aīam/] corpore trāſfixo pueniat: vt a p̄latis
Alle- a quibus ꝓceſſit malitia/veluti a ſanctuario
gori- cedes afflictiōis emergat. Hęc ſm cōcordiā.
ce. ¶ Allegorice. [Leo aſcēdet] ordo p̄dicātiū

ad nullius pauētium occurſum [de cubili] ec-
cleſiæ: & [leo] doctrinę [terrā in ſolitudinem
vertet] .i. terrena corda a ſua peruerſitate &
corruptione ꝯuertet. [Ciuitates/] ſenſus/co-
gitationes & actus [vaſtabit] oīno carnales:
& [faciet abſq̄ habitatore] ſpūs beſtialis. Et
qa rōnabiliter viuēt dudum mortui in pec-
catis [accingēt ſe] ad currendam viam imma-
culatam obediēdo [veſtiti cilio] aſpere ꝯuer-
ſando [plangēt]: deſiderio [vlulabūt] de ęter-
no incēdio. Sed [corda regis principum/ſa-
cerdotum ꝓphetaꝝ] .ſ. oīum eccl'aſticorū &
ordinū [obſtupeſcēt] q̄ talr̄ hoīes ad p̄riam
ꝯuertent̄/ipſiq̄ [pauebūt & peribūt] .i. defi-
cient/puet ſe viuēdo & ſapiendo: & de [pace]
mūdi quæ ꝓſpera pſuadet decepti verā pa-
cem ſequent̄: quę gladium verbi dei ad [aīam
vſq̄] pducit/ſepans a morte peccati & ſeculi:
ad regni vitam & ſpūs. Seqt̄. [Ventus vrens
in viis deſerti filię populi mei non ad venti-
landum & ad purgādum]. [Deſertū] eſt mū-
dus/cuius [vię] prauę actiones: in qbus [via]
ſcilicet imitatio [filię popli mei] .ſ. eccleſiæ.
[Vētus] pſecutio: [vrens] .i. ꝯſumens: nō [vē-
tilāns nec purgās:] imo cōfundēs: omnes in-
uoluens: nullum diſcernēs. [Spiritus plenus
ex his veniet mihi:] qa plene affligent̄. [Ven-
tus vrens] primo q̄ſi [leo] .ſcdo quaſi [vēt⁹].
[Leo] ꝓpter audaciam & fidei ꝯſtātiā. [Ven-
tus] ꝓpter leuitatē paupratis & ſubtilitatem
religionis. [Vrēns] pp ſciam p̄dicationis &
incēdium charitatis: [in viis] .i. in cordibus
[deſerti] .ſ. humani generis/in quibus eſt via
[filię] .ſ. fideles: pro aīabus enim commiſſis
ſibi. [Via] .i. ſtudium eſſe debet eccleſię in ſa-
lutem [populi mei] quos redemi in ſanguine
meo. [Non ad ventilandum] vt paleam a fru- Apo
mento/peccatorem a iuſto diſcutiant. [Nec ca. 5.
ad purgādum:] vt ſordes ad nouerant: ſed ve- capi.
luti illud qd̓ Eſaias dicit. Pulli aſinorū cō-
mixtum migina comedēt vt bonos & malos Eſai.
ſimul in ſagena doctrinę & vitę religioſę cō- 30.
cludant. Ex quibus [ſpiritus plenus] .i. cōtri-
tionis & laudis veniat & aſcendat ad deum.
Deus loqtur [iudicia ſua] cū eis in pria emu-
landa. Item [Ecce quaſi nubes aſcēdet & qua-
ſi tempeſtas currus ei⁹]. Mira doctoꝝ acta
narrant̄: tum nūc bos/nūc [vētus/] nunc [nu-
bes/] nunc

Hec dicit dñus viris iuda et habit

bes/] nunc[currus] & equites deſcribuntur.
[Cum leone paſtoꝝ:]cum[vrēti vēto] viꝝ:
cum[nube & tēpeſtate]doctoꝝ: cū curribus
&[eqs velociorib⁹ aqlis]virginū ſiſ currūt.
Trē. De his dr̄. Candidiores niue ad aquilonem.
Nitidiores lacte ad oriētem: rubicundiores
ebore ad occidētem: ſaphiro pulchriores ad
meridiem.[Leones ergo quoad fidē reſurre/
ctionis. [Ventus vrens]quoad patiētiā paſ/
ſionis: [nubes] quoad humilitatem vel hu/
manitatem incarnationis. [Currus & equi/
Eze. tes]quoad ſpē aſcēſionis. De his Eze. Ecce
vētus turbinis: p̄dicatores q deturbant oēs
reddētes turbatos, vt nō iā ſolicitudini mū
dane ſeruiāt/ſed in dei ſeruitute qeſcant. Vn̄
eturbati vel turbati veniūt ad pniam de pec
catis. Ab aqlone.ſ.a mūdi malitia & tētatio
ne diaboli. Et nubes magna. ¶ Nota. q̄ p̄di
catores ab aqlone icceperūt.ſ.a p̄latis eccle/
ſię: qa angeli prio appuerūt paſtorib⁹ cuſto
Luc.2. dictibus vigilias aqlonis & noctis. 2. p vētū
turbinis.i.turbatos & afflictos i mūdo ſub/
iectos q̄ſi i viis deſerti. 3. p nubes magroꝝ
& doctoꝝ ſęcularium ſcripturaꝝ: & ēt ad lit/
terā diuinaꝝ q magna loq̄bant. Et forte ſu/
...riæ perba nō in humilitate charitatis q̄ edificat
ad co ſed i ſcia q̄ iflat. 4. p ignē iuoluētē.i.p reli/
rin.8 gioſos.q libertat ē ſpūs iuoluūt cū ſeruitute
4. ad actionis q̄ ad modicū vtilis eſt. Nā &. 4. lo/
Tio. co Helyas i curru igneo aſcēdit/ & eqs zonā
4. ſplēdidā i circuitu.i.paliū grāe ſeptiformis:
4.re. ad quam aquæ iordanis ppl̄i xp̄iani diuiſi
2. ſunt ad prædicationem apl̄oꝝ: & adhuc in
p̄dicatoribus futuris deficient & ceſſabūt a
curſu ſęculi; vt libere archa cōtēplātis vitæ
Ioſ.3 tranſeat p diuiſiones illas. Lapides aūt Ior/
danis q electi ſūt & extracti p̄dicatores fue/
Alii rūt primi tpis.ſ.apl̄i/& miſſi ad gentes. De
apl̄i gentibus aūt ipſis eligēdi ſunt adhuc alii q̄ſi
diri/ de galgalis.i.tota eccleſia: & mittēdi ad icre
gēdi dulos xp̄ianos: vt q̄ſi in iordane loco alioꝝ
ſunt. ſtatuēdi: vt quēadmodū apl̄i i ſecūdi ſtatus
Ioſue p̄ricipio: ſic & iſti in tertii exordio dirigant.
4.5. Ne & ipſi chriſtiani ſuæ ſint ſalutis imemo/
&.4. res: & ſpūs dn̄i p̄miſſiones in puluere verbi
regū. dn̄i loquentis in euangelio aliquatenus vi/
3.4. deat. Quia vero in trinitate dei ſpiritus dn̄i
vna eſt perſonarum/ expedit vt oīs mundus

hoc ſciat. q̄ ſicut operatus eſt pater in pri/ Io.5.
mo ſtatu: filius in ſecūdo: pro quo & dicitur Leu.
Pater meus vſq; mō operat/& ego mō ope/ 25.
ror. Ita ſpūs ſanct⁹ operabit̄ p̄prietate my Gen̄
ſterii: ad implēdam oēm veritatem quæ ſcri 11.12
pta eſt etiā in lege/pſalmis/p̄phetis/ euange Exo.
lio/& ſanctis ſcripturis in tertio ſtatu q nūc 14.
incepit. Nec mouēdum nec ambigēdum: pro Exo.
pterea qa ex toto libertas nō datur populo 2.
chriſtiano/& qes a labore eccleſiæ: qa reuer/ Ioſue
ra donec naſcant̄ noua veteribus vti neceſſe 3.4.
eſt. Verbi gratia: primus ſtatus deſignatus Nūe.
eſt ab exitu Habrae de caldea vſq; ad tranſi 13.
tum filiorum iſrael maris rubri. Secundus a libro
Moyſe fugiente in Madian & Aaron vſq; iudi/
ad trāſitum Iordanis. Tertius incepit ab ex cum.
ploratoribus miſſis in Canaam vſq; ad tem Exo.
pus Iudicum. Vnde patet q̄ anteq̄ ex toto 14.&
ſtatus deficeret p̄mus: alter alteri ſucceſſiſſe ſupra
videtur. Nam in primo manet perſequutio In li.
egyptioꝝ: in ſecūdo cananeorum: in tertio Ioſue
philiſtinoꝝ. Vides ne mō q̄ primus ſtatus Iudi/
ſæculi natus eſt in diſperſione Iudeorū ſub cū.3.
Tyto. Secūdus cuius finem tenemus termi/ &10.
nādus eſt ſub regibus multis contra populū &13.
chriſtianū auerſum & apoſtatatum a fide & 1 reg.
operę chriſti verſum vtiq; in babylonē: ven 4.
turus ab ortu ſolis in exterminiū populorū Eze.
Tertius cui⁹ exordia a deo nūc obſcura ſūt 38.
vt parū ſplendeat de ſpūs libertate. Termi/ 39.
nabit̄ ſub p̄ſecutione gog: quem veniens ad apo.
iudicium dn̄s iudicabit. Ecce habes in egy/ 20.c.
ptiis iudęos. In mari rubro imperium Ro. 3.re.
In cananeis falſos chriſtiāos & hęreticos. In 20.c.
philiſteis exercitum gog. Ei ibi reges multi 4.re.
deſignati ſunt i ſyris. Et hic demones & dia 17.
bolus deſignati ſunt in aſſyriis & Senachē/ 18.
rib.[Ecce/inquit/quaſi nubes].ſcilicet præ/ 4.re.
dicatores quoad doctrinam & cōuerſatio/ 18.
nē religioſam:[aſcendet]pro cautione ſęcu 1.re.
laribus clerici & Baal p̄ſbyteris reprobatis 7.
deſignatis i ſobna & prępoſito tēporalis do Dan̄
mus: ſicut illi deſignati ſunt in helyachim: 6.
quēadmodum Samuel pro Hely & filiis de Gen̄.
ſylo. Et Daniel p p̄ncipib⁹ & p̄poſitis eunu 41.
coꝝ Nabuch. Ioſeph pro egyptiis & magis 1.re.2
pharaōis.i.ſapiētib⁹. Dauid p ſaule.[Qua ſcdi
ſi tēpeſtas currus eius]pp impetum ſpiritus 2.5.c

Luce diſcurrentis. Contriſtabunt enim fluctus
21. hoium: eſtus deſiderioꝝ: patrem aduerſus
Mat filium:& econuerſo. Regnum ſpũs inducent
24.c cõtra regnũ carnis & gẽtem cõuerſam cõtra
Eſa.1 gentem incredulam & auerſam:& nihilomi-
Mat nus tẽpeſtatem reipublicæ contra eccleſiam
24. meretricem:ad excoquendam ſcoriam forni
Hie. cationis & cupiditatis eius. Tempeſtas q̃ſi
46.c temporis eſtas vel eſtus: qa nihil niſi mun-
Eſa.3 di iudicium prædicãtes: æſtatem futuri ſæ-
Nũe. culi reuelabũt. Inde ab arbore fici diſcite pa
14. rabolam &c̃. De hac tempeſtate dicit̃. Tu
Ioſue multum adduxit tẽpus. Inde tumultuabitur
14. puer aduerſus ſenem: prædicator cõtra pa-
Geñ ſtores:& ignobilis contra nobilem.ſ.deſpe-
41. ctus contra principem glorioſum. In puero
48. qdem & ignobili notant̃ duo ordines affu-
Exo. turi, quemadmodum in Caleph & Ioſue: in
45.c Manaſſe & Ephraim: in Moyſe & Aaron:
Mat in Ioãne baptiſta & Chriſto: i Helya & He
3.ca. liſeo: in Paulo & Barnaba. In duobus explo
Mar ratoribus hierico:& in duobus qui miſſi ſũt
1. ad ſoluendam aſinam alligatam: eccleſiam
Lu.1 in peccatis,& in duobus euntibus in Emaus.
2.3.c In Petro nihilominus & Ioãne: in duobus
Io.1. etiam angelis miſſis ad Sodomam ſubuertẽ
4.re. dam. [Ecce tempeſtas currus eius:] propter
2. velocitatem myſterii. Nam & prædicatio to
ac.13 ta eſt quæ modo leuat/modo deponit. [Ve-
Ioſue lociores aquilis equi eius]. [In curru] prio-
2. res & rectores eoꝝ ſunt [equi] qui mittuntur
Mat & ſuſtinent onera diſcurrẽtium. Vel ecce [cur
21.c. rus] ſunt ad currendam viam/& diſcurrendã
Mar terram. [Aquilæ] ad compaſſionem cadaue
xi.ca. ris/& contemplationem diuinitatis. [Equi]
Luce quoad fortitudinem & obedientiam miſſio-
19. nis. Iſti ſunt equi & quadrige Aminadab: im
Luce mo Zachariæ: imo Chriſti: imo ſpiritus ve
24. ritatis. Nam qñq3 aſſimilant̃ in currib⁹ pha
Ioã. raonis: vbi ſunt equi nigri. Aliquãdo in cur
20. ru Helyæ vbi equi ignei & rubei. Aliquãdo
Geñ in curru Eunuchi reginæ Cãdacis vbi equi
19. albi. Aliquãdo in curribus dei vbi equi va-
Za.6 rii. In curribus dei decẽ milium multiplex:
Cã.1 vbi varietas eſt. Iſti ſunt oẽs fortes quoad fi
4.re. dẽ & quoad tribulationem ſuſtinẽdam. Va-
2. rii quoad p̃dicationem multiplicẽ vel reli-
4.re. gionem. Quẽadmodum in coruo & colũba:
6.

quia & ille totus niger & illa tota varia.i. Ac̃.1
mixta. Sed vox cantãtis in feneſtra: coruus i Pſal
ſupliminari. Iſte coruus.ſ.ordo prædicãtiũ 67.
emittet̃ per obediẽtiam ex archa eccleſiæ & za.
ſummi põtificis Noe: nec redit: quia ad hoc Ge
emittitur vt diluuium nõ paueſcat: ſed verſe
tur in aquis. Et certe ſi forte cadauera pecca Sop.
toꝝ ex aquis.ſ.mundi tribulationibus quæ 2.ca.
venturę ſunt ſup vniuerſum orbem: eripiãt ordo
vel abſcondant a facie tribulantis. Iſte canta p̃di-
bit prædicãdo in feneſtra populi chriſtiani: cãt
qui lumen fidei Chriſti in ſe admiſit. Sed pa Ge.
rũ videt qa cecatus hyrũdinũ ſtercore cupi- Lu
ditate ſęcularium & diuitiũ: maculam fert in 21.
oculis tenebrarum: nec ſatagit feſtucã & ca- Tri
liginem: Iſaac & Thobia de oculo trahere: 2.
donec ſi nõ ad litteram pœnitẽtię redeat, in tho-
diluuio futuri diſcriminis inuoluant̃. Surge, bie.1
inquit, de ſæculi vanitate: illuminare in euã capi.
gelica veritate, hieruſalem in diuina cogni- Geñ.
tione: quia venit lumen doctrinæ tuũ/in tui 27.c
ſalute:& gloria dñi pro vitæ honeſtate: ſup Eſai.
te orta eſt/gratiæ infuſione. Ecce tenebre p- 60.
fidie: operient terram degentes in carne. Et So-
caligo miſeriæ, populos imunditię. Sup te phc
aũt orietur dñs/dñi ꝓtectione:& gloria eius 2.c.
in te videbitur/ad exempli edificationem. Eſa.
Coruus in ſupliminari/nõ ſolum ad ſubdi- 6.
tos/in feneſtra notatos: ſed etiam ad præla- Mat
tos in ſupliminari, de quo etiam legit̃. Cõ- 2.
mota ſunt ſuperliminaria cardinum. Simile Ordi
quid habetur in euãgelio Herodes turbatus ne p̃-
eſt & oĩs hieroſolyma cũ illo. Orta vel oriũ dicã-
da prædicatiõe in eccleſia e vicino quaſi ſtel tium
la Chriſto nato: ordine prędicãtiũ. Turba
buntur prælati/ſubditi quoq3 mouebuntur
quia perdent regnũ tẽporale: carnale ſacer-
dotium: ſæculare ſtipẽdium: ꝓpter qd̃ in do
lo multi ſubintrabũt/volẽtes extinguere ſtel
lę lumen/quaſi prædicatio deleat̃:& claritas
orientis vitæ/& non morientis litteræ. Sed Sc̃e
diuerſi erũt a magis.i.qa aliã viã ſpũalitatis ſa ad co
pientes magi: ideſt doctores eoꝝ inuenient rin.3
fugiendo a ſupbia clericoꝝ carnalium: trã-
ſeundo de gente in gentẽ:& de regno ad po-
pulum alterum: ne oĩno occidatur Chriſtus Pſal.
ſpiritus veritatis. Et iccirco multi ex eis pu- 104.
nientur a futuro Herode: nec dubium an-
tichriſto,

primis dictum eſt: vt fleant peccata ſubdito
Iohel rum & abluant aqua doctrinæ illos inſtruē
2.c. do. Secūdis datum eſt abundantius gemere
ſuper cōtritionem eccleſiæ fluctuantis/ tam
nocte aduerſitatis eius q̄ die pacis. [Nocte]
ne labore fatigata ſuccūbat. [Die] ne nō pul
ſata præſſura vitiorum quiete marceſcat. Sem
per enim flendi ſunt viris ſpūalibus & remo
tis a ſæculo: vt nō tentent ſupra id q̄d poſ-
ſunt: vel non pulſatis alimenta vitiis mini-
ſtrentur. [Interfecte ſunt filiæ populi mei]
ſcilicet eccleſiæ: cuius mater eſt hieruſalē vel
peccatis ſaucii/vel in fidei opibus tabefacti.
[Quis dabit nos in ſolitudine diuerſorum
viatorum?] In hoc loco tacite ſub fletus noīe
[capita & oculi] tam prælati q̄ religioſi prę
mēdi ſunt in pſecutione a republica futura
inferēda: pro eo q̄ tpalia deſerere nequeunt:
& iccirco affligent̄ pro illis. Sed ſpūs dn̄i lo
Lu. 1 quitur & dicit. [Quis dabit me in ſolitudi-
Act. ne] &c̄. Solitudo, virgo eſt, gentilitas eſt: re-
13. ligio eſt: Ad primā declinauit Chriſtus: ad
Sedę ſecundam Apl̄s: ad tertiam ſpirituſſanctus.
ad co [Viatores] ſunt prædicatores futuri [ad ſoli
rin.3 tudinem] vitam. ſ. ſpūalem diuertentes: in q-
Exo. bus ſpiritus dn̄i in quo eſt libertas: ac ſi ſup
14. aquis ambulabit cæteris p̄uaricatoribus in
Io.6 abyſſo peccatorum & cupiditatum/obiectis in
Al̄s. afflictionis & ſeruitutis obſcuritate ſæculi
abie- relinquēdis. [Vnuſqſq; a p̄ximo ſuo ſe cuſto
ctis. diat]. Inter mūdanos ſemp diſcordia: ſemp
Luce fallacia. Inter ſpūales concordia & puritas
4. veritatis. [habitatio tua in medio idoli.] li-
Ad cet eccl̄ia clericorum febrib⁹ auaritiæ ferueat:
phil. cetus tn̄ laycorum non mediocriter dolis aſpi-
2. rat: & iccirco ſpūales viri & ſi iter eos habi-
Io.8. tant: tn̄ de eorum malitia nihil reportant. In-
Mat ter quos inquit, lucetis tanq̄ luminaria &c̄.
27. [Ecce/inquit/cōflabo eos] in præſſura tem-
Mar poraliū: [p̄babo] in afflictione corporaliū.
15. [Sagitta vulnerans lingua eorum]. ſ. blaſſe-
Mat miæ & detractionis: vt iudei faciebāt i chri-
26. ſtum: & more Iudę pacis oſculum præferen-
Mat tes mortis inſidias poſuerunt. Sic & modo
14. cauendum eſt eccleſię & ſūmo chriſto ponti
Sedę fici: ne periculis ex falſis fratribus/cardina-
ad co libus & ep̄is ac legatis expiret. Nota [pro-
ri.xi. ximum/fratrem/ deceptorem/ amicum/ ver-
ſipellem/virum mēdacem]. [Proximi] ſunt
cardinales: [fratres] ep̄i: [deceptores] ſæcula
res: [fraudolenti amici] [principes & reges: re
ligioſi/abbates:] mendaces notarii & docto
res. [Super montes aſſumam fletum & lamē
tum: & ſuper ſpecioſa deſerti plantum]. [Fle
tus] in p̄latos: [lamentum] in ſubditos: [plan
ctus] in religioſos incedūtur. i. affliguntur.
alias inferuntur. Nam dum ſuperbit impius p̄s. 9
prælatus incendit̄: paup ſubiectus: & inops
religioſus. [Vir ptranſiens] eſt perfectus con
ſiderans prælatorum ſupbiam/clericorum auari
tiam: & religioſorum deſidiam. [Vox poſſiden
tis] eſt exhortatio ſpūalium/nihil habentiū
& oīa poſſidentium. In [volucribus cœli] re- Sedę
ligioſi: in [pecoribus] layci: [hieruſalem] cle- ad co
rici: [ciuitates iuda] eccleſiæ. Inde. [A volu- ri. 6.
cribus cœli vſq; ad pecora trāſmigrauerunt
& receſſerunt]. Layci diſcedūt a fide: religio
ſi tranſmigrāt de religione ad ſęculum: de cō
templatione ad actionē quaſi de ſyon in ba
bylonem. [Dabo hieruſalē i aceruos arene]
.i. clericos ſteriles in l̄ra: opulentos in pœni
tentia: [& cubilia draconum.] In [cubili] lu-
xuria: in [dracone] gula notatur. Vel certe [in al̄.pe
aceruos arene & cubilia draconum] clerici & cunia
p̄lati dant̄: cū vel ad vitā ſęcularium defluūt vl̄ pe
vel terrenis p̄ncipib⁹ fauēt. [Ciuitates in de na.
ſolationē]. ſ. eccl̄ias exhibet dep̄dandas: [ha
bitatio] eſt q̄libet fidelis. Layci [dereliquūt]
fidē ꝯiugii: clerici nō [audiunt] vocem verbi:
religioſi currunt [poſt baalim] prauitate ſui
ſcilicet cordis. [Ecce ego cibabo eos abſcin-
thio: & potabo aq̄ fellis]. ſ. turbide cupidita
tis: [& diſp̄gā in gētib⁹] ad l̄ram vel vitiis:
[& mittā gladiū] ꝯſumatiōis vel p̄dicatiōis.
[Cōtēplamini] ꝯſiderādo vel p̄ueniēdo: &
[vocate] p̄dicādo & opādo: [lamtatrices]. ſ.
corde ꝯtritos: [vt veniāt] exēpla p̄bendo: [&
ad eas q̄ ſapiētes ſūt] vera docēdo & ꝯſulēdo
[mittite] ſuadēdo: [properēt] oīa reliquēdo:
[feſtinēt] ſpūalē vitā īgrediēdo: [& aſſumāt
lamētū] ꝯpatiēdo. [Deducāt ocl̄i nr̄i lachry
mas] cū fletib⁹ flēdo: [& palpebre nr̄ę deflu
ant aqs ꝯpūctiōis afficiēdo.] Vox lamētatio Ad
nis audita eſt de ſyon. i. eccl̄ia: [lamētatiōis rom.
vox] eſt ſiue tribulationis/pœnitentiam ſua 12.
dētis. [Quō vaſtati ſumus] tpalia amittēdo

qui tumeſcunt moribus regularis obſeruā-
tiæ. Sed hmōi gens tripliciter mutat deos:
Exo. prælatos.ſ.auaros: luxurioſos & tumidos.
8.c. Qui ſunt reuera tres ſpūs demonioꝝ deſi-
gnati in ranis qbus egyptus mundus ebulit
in agris: in furnis, in cauernis. In agro ſemē
ſeritur. In furno panis quoquitur. In cauer-
na dormitur. Semen īpietatis: panis infirmi
tatis: ſomnus inquietudinis. In laycis qdem
eſt opus inanis laboris. In clericis cibus ina-
nis erroris. In religioſis luctus inſani dolo-
ris. ⌊Sed populus meus:⌋ electus. ⌊mutauit
gloriam:⌋ cōtemplationis ⌊in ydolum⌋ actio
Eccl. nis. De tribus primis dicitur. Duas gentes
50. odiuit anima mea.ſ.ydumeos & philiſteos:
& tertia non eſt gens quam oderim.i.minus
oderim. In ydumeis prælati ſuperbi, ipſi ha
bitant in mōte Seyr. In philiſteis: clerici aua
ri: ipſi ſunt cupidi potione cadētes. In popu
lo ſtulto: layci luxurioſi: ipſi ſunt habitan-
tes in ſichimis: operis & laboris inutilis. Mi
nus tñ̄ reſpectu clericoꝝ & prælatoꝝ layci
punientur qa minus de dei voluntate cogno
ſcunt. Si iam populus oderim intelligatur.
mar. Patet qa grauius fornicatores & adulteros
16.& iudicabit deus. Fornicatores ſunt q vitiis in
Act. cuitu mē. Adulteri ſunt qui verbū dei in ope-
13.c. ribus detrahūt. Deniq; in hoc ꝙ iubenē ali-
Aliq qui⌊ tranſire ad inſulas &c.⌋ ſignificat apl'os
doc- miſſos ad gentes cōuerſas, al's cōuertēdas in
tores reprobationē iudçoꝝ: q' ſil'e p̄ſtolaē: ꝙ ali
trāſi- qui doctores futuri euerſis clericis & impiis
turi xp̄ianis trāſeāt ad gentes hucuſq; in cecitate
ſunt relictas. ⌊Obſtupeſcite cœli⌋.i.angeli admi-
gētes ramini: vel certe ppl'i xp̄iani cœloꝝ noīe in-
Niſi nuunē: qui niſi cōuertanē deſolationi erunt.
ppl'i ⌊Duo mala fecit populus:⌋ inter cetera gra-
xp̄ia- uiora: deſerendo ſpūalia pro tpalibus: virtu
ni cō tes pro vitiis: doctrinā ſacrā pro phiis & le
uertā gibus: eligētes ꝑ xp̄o antixp̄m: pro deo dia-
tur ō bolum: pro regno cœleſti infernū. ⌊Me de-
ſola- reliquerunt fontē aquæ viuæ & foderunt ſi
tioni bi ciſternas diſſipatas quæ cōtinere non va-
erūt. lent aquas.⌋ lachrymoſa ſpūs.ſ.cōqueſtio q
Ad orat pro nobis gemitibus inenarrabilibus:
ro.8. ꝙ magis cōfidunt in quadrigis egypti, in ſa-
Eſa. pientia Pharaonis: in aqua turbida flumi-
31. nis: ꝙ̄ in virtute & potentia dei: in doctrina

Chriſti & gr̄a ſpūs ſancti, doctores ꝓlati &
religioſi eccleſiæ quę eſt Romæ, cuius fides
& ſi anunciabaē olim in vniuerſo mūdo, mō
pro multoꝝ refrigerio charitatis: ī perfidiā
tñ̄ mundanaꝝ reꝝ obtentus: tum abintus
dignitatū tum inſtinctū hereticoꝝ dogma-
tum auerſi & ꝓſtrati merenē. ⌊Ciſternę diſſi-
pate:⌋ immo diſſipantes fidem & gr̄am trini
tatis ſunt legiſtę & decretiſtę & phicę doctri D 5.
næ: quæ ſunt tres ordines dominantiū: & fu 7.re.
ſcinula tridēs clericoꝝ ac filioꝝ agar exqui 2.c.
rentium terrenoꝝ prudentiam. Tales ⌊non Ba-
p̄ñt cōtinere aquas⌋ vitales & vitę.i.xp̄i, qui ruch.
velut vtres veteres qui vinum nouum non 3.
capiunt euangelii diſrumpunē. Et ſi qñ reci- mat.
piunt vinum in terrenam auaritiam: ac ſi fi- 9.c.
lius Iudæ qui ſemen verbi dei fundebat in Gen.
appetentiam mūdanoꝝ perituris ipſis effun 38.c.
dunt. Legiſperiti enim huius & futuri tpis 1. ad
aīales ſenſum dei non hñtes terrena quęrūt: cori.
aurum ſapientiæ dei in lutum auaritiæ mū- 2.c.
di: & ſcientiæ ſunt nunc: luxurias diligunt: &
cū antixp̄o eoꝝ p̄rono & p̄uio cui ſeruient
trāſeunt in muliebres cōcupiſcētias dignita-
tum. Certe ſi ſpūs dei eſt fons vitæ, pfecto Pſal.
ſpūs diaboli & mundi cupiditas de qua qui 35.
plus biberit ſitim auget moralis ariditas & 41.&
infernalis pręſumiē. Vnde & ad Hieremiam pue.
iſtum ſermo fit de ſermonibus ſiccitatis. Sed 14.&
orandus eſt dñs vt terram arentem irriguis Eſai.
repleat Moyſes vt marath ligno doctrinæ 12.&
domini placabilem faciat: Heliſeus vbi hie- Io.4
rico fluenta ſterilia & corrupta in proflua 7.ca.
& ſalubria ſalis imiſſione euāgelici.ſ.ſermo Hie.
nis inuertat. ℭ Moraliter. ⌊fons⌋ virtutum 14.c.
⌊in ciſternam⌋ vertitur vitioꝝ quæ deſtruūt Exo.
deuotionē cœleſtium & carnalium inferunt 15.c.
vetuſtatem. In hanc ciſternā veterē Ioſeph 4.re.
mittiē. In hanc in diebus niuis leones ferun- 2.c.
tur. In hanc velut in cordæ terræ Ieſus de- Mo-
ſcendit ſepultus. ℭ Hyſtorice fons baptiſ- ral'r.
mus in quo pompa diaboli & mundani fa- Gen.
uores renunciantur. Sed pro eo ⌊ciſternæ fo 37.c.
diuntur:⌋ concupiſcentiæ & diuitiæ terrenę 2.re.
quæ frigidam aquam faciunt elemoſynā re- 23.c.
ſtringentes: ⌊& aquas non valentes tenere⌋ ſci mat.
licet diuitias ipſas perpetuas, ſponſiones 12.c.
baptiſmales diſſipant. ⌊Nunquid ſeruus eſt
Iſrael

Iſrael aut̃ vermiculus:ʔquare ergo factus eſt
in ꝑdam]& iſrael eſt filius non ſeruus : liber
non libertus. Serui flagellantur:filii diligũ
tur:& ille eſt filius ancillæ:iſte libere. Iudęi
Ad ſerui ſub ſeruitute legis agentes:chriſtiani li
gala. beri ſub libertate euangelii militantes. Si fi
4. lius vos liberauit:vere liberi eritis:filius li-
Et berata morte ſpũs.ſ.a poena : ille in aqua:
geñ. iſte in igne. Inde ſi abluerit deus ſordes filia-
21.c. rum ſyon.i.pctã aiaꝝ.ſ. eccleſiæ militantis
Eſa. originalia:& ſaniem lauerit pctõꝝ mortali
4. um de medio ei⁹.i.corde:ſpũ iudicii quo de
mones in aqua ac ſi Pharao & eius exercitus
demerguntur:& ſpiritu ardoris in igne quo
Exo. diabolus & angeli eius ſuccendunt̃/ac quin-
14. quagenarii Ochoziæ. Igiť iſrael eſt qui det
Ma. fidem quæ mundat cor / deum intelligendo
26. & cognoſcendo: ſeruus non eſt ad vitia rela-
4.re. bendo:nec[vernaculus]ſe a coeleſtibus exclu
1.c. dendo.[Quare factus eſt ergo in prædam:ʔ]
q̃re nõ [rectus.] q̃re non [firmus rectus] in
ps. opere:firmus in fide. q̃ bonus iſrael deus his
72. qui recto ſunt corde. Mei autem poenę mo-
ps. ti ſunt pedes. Audi[prædam.]Iſrael ſi au-
80. dieris me obediendo non erit in te deus re-
cens:incarnando:nec adorabis deum alie-
num:a tua natura' reputando.[Rectus] er-
go non eſt iſrael in deo quia indignum repu
tat ꝙ deus fieret homo.[Firmus]non eſt qa
non credit vt in naturam diuinã homo con-
ſcẽderet. Quare ergo ſi xp̃s deus nõ rapinã
ad fecit dei:tu iſrael xp̃ianus in ꝑdam eris dia-
phil. boli:ʔ[Super eum rugierunt leones.] demo-
2.c. nes:tyrani:vitia peruerſi prelati : hęreticiq;
doctores.[Et dederunt vocem ſuam:] deri-
ſionis in eum.i.xp̃m blaſtemmatiõis in deũ:
in eum quaſi hoiem:in deum quaſi in crea-
Ma. torem.[Poſuerunt terram eius in ſolitudi-
27. ne ciuitates exuſte ſunt:& non eſt qui habi-
Et tet in eis.]Terra xp̃i ſynagoga: eccleſia ro-
Mar mana:aĩa quam ſubuerſores fidei deſtruunt
cho. in tpalibus.[Exurunt]in ſpũalibus . Ani-
15.c. mam[leones]diſſipant cupiditate.[Exurũt]
Hie. libidine. Inde grex diſperſus iſrael leones de
50.c. fecerunt eum:rex ſcilicet aſſur:& Nabuchdo
noſor rex Babylonis. Primus comedit. Se-
ſupra cundus exoſſat carnales enim in diuitiis ve-
c.1. lut in aquis diabolus comedit : quos velut
in olla aqlonis.i. mundi malitia decoquit:
& ad finẽ fortes & ſpũales exoſſat.i.volupta
tis ardore ꝯſumit. Olla nepharia quam dia
bolicus flatus a qua tpaliũ replet vt buliat:
igne ſuccendit vitioꝝ vt excoquat: carnales
velut ligna ſuppoſita pertinaces vt oſſa ve-
lut carbones accenſi. Vel certe[leones:] ſunt
doctores ſpũales[qui terram ponunt in ſoli
tudinem:]dum mundanos in religionem im
pellunt.[Et ciuitates eorum exurunt.] dum
peruerſa acta igne charitatis incedunt . Sed
quia refrigeſcit charitas abundante malitia
non omnium ſed multoꝝ[non eſt qui habi- Ma.
tet in eis].ſ.vel monaſticam vitam perficiat 24
vel incepto feruoris propoſito pſeueret. In- .c.
de.[Filii quoq; mẽpheos & taphenos.] hoc
eſt qđ dicit Eſa. A planta pedis vſq; ad ver
ticem capitis non eſt in eo ſanitas.ſ.in popu Eſa.
lo xp̃iano:a layco vſq; ad prælatũ:vel a re- .1.
ligioſo vſq; ad regularẽ. Duę ipẽ ciuitates
ſite ſunt in egypto:& filii mundi huius eccle
ſiam fedant erroribus:rapiunt detractioni-
bus:corrumpunt malis exemplis . Nam cle-
ricos inſipientia:prælatos in pudentia:lay-
cos inſania ſapientia mundi quaſi auro pu-
dentia duri cordis.i.arrogantia.
Inſania cordis quę & laſciuia. primi deſignã
tur in beſtia aſcendente de terra.
Secundi in beſtia quæ de mari. Ap.
Tertii in dracone ruffo. 13.c.
Primi ſunt aries ſup portã vlai.i.ſciẽtia ſcri
pturaꝝ mundanaꝝ. Scđi rex impudens fa-
cie qui velut aſpis ſurda contemnit carmina Ap.
incantantium. Tertii hircus capraꝝ fetidus 12.c.
incuruantes ſe luxuriis mundanorum. Eo ve Da.
ro tpe quo tales abſtractos a ſuis ſceleribus 8.
ducebat dñs p ſemitas eqtatis derelictus eſt
ab eis auerſis.ſ.a fide. Sed redarguit eos ſic.
[Et nunc quid tibi vis in via egypti vt bi-
bas aquam turbidã:ʔ]Hic nota ꝙ credentes
ex Iudęis aſcendunt de ſynagoga in deſertũ
gentium velut ex egypto. Sed doctores iu-
dęorum & gręcorum & gentilium doctrinis
ſuis fedauerunt eos ita vt alii ad iudaiſmum
alii ad ritus gentiũ laberentur. Nunc quoq;
redarguit dñs xp̃ianos qui relictis moribus
mundi in dei obſequm ſe vouerunt: & quaſi
via pnię eos dura & aſpera terreat & tedeat

itineris & laboris ad viã egypti ꝯuerſationẽ
ſecularẽ redire cõtendunt. Vel certe in ipſa
religione viuere eatenus vt in mundo [vt bi
bant aquã turbidã] ꝯcupiſcẽtiã terrenorum
[in aqua] voluptas affluentia phica & mun-
dana ſcia q̃ turbãt auditores & appetitores
Eze. eorum. Ventus.n.turbinis veniẽs ab aquilone
1. turbauit eos.ſ.tẽptatio diaboli triplex. De
pria eleuauit dñs Heliã p turbinẽ in cœlũ.
4.re Cœlũ in vita caſta. Turbo carnis tẽptatio
gũ.1. Percuſſa malitia donum caſtitatis aegritur.
Eccli Inde: fili accedẽs ad ſuituitẽ dei &c̃. De ſcda
ci.2. turbati ſunt & moti ſunt ſicut ebrius. Et tur
bati ſunt oẽs inſcipiẽtes corde ꝓ eo ꝙ nihil
Pſal. inuenerunt viri diuitiarum in manibus ſuis.
106. De tertia q̃ſiuimus bonũ & nõ venit & pacẽ
Pſal. & ecce turbatio. Primi dicũt vxorẽ duxi. Se
75. cũdi iuga boũ &c̃. Tertii villã emi &c̃. Sed
Hie. nec diuites: diſpſit dedit paupibus. Sed nec
8.& inflati ſcia: lex dñi imaculata ꝯuertens aias
14. puulis. Cõtra lex eorum / legiſtarum / decretiſtarum
Luc. theologorum phiantiũ magrorum.ſ.doctria ma
14. culata ꝑuertens & ſubuertẽs aias a fide ter-
Pſal. reſtriũ mẽdax nõ dei ſed diaboli inſcipienti
.c.11. am pſtãs puulis. De hac triplici tribulatiõe
Pſal. Eſaias ait. Sic̃ turbines ab affrico veniunt.
18. Ecce pria. De deſerto venit. Ecce ſcda. De
Eſa. terra horribili. Ecce tertia. Audi affricũ vo
21. luptatis carnalis: tranſtulit auſtrum.i.grãm
Pſal. ꝯtinẽtię de cœlo.i.de ꝓpoſito religioſi & in
77. duxit i ꝟtute ſua tẽptatiõem.ſ. corruptiõis
& pluuię ſicut puluerẽ terrena repetẽdo: cat
Pſal. nis laſciuias diligẽdo. Audi deſertũ cupidi-
106. tatis: poſuit fluia i deſertũ. Deſert⁹ mundus
qa deſerit̃ fugiẽdo: i quo ſũt fluia diuitiarum:
de qbus bibimus & viuimus ad vſum. Sed
ex quo de eis curuam⁹ genua ad bibẽdũ ini
tentes diuitiis pluſq̃ dei donis ſiccat dñs aq̃s
Nũce- eius & ſic aq̃ non ſunt. Panis deeſt & anima
ri.21 nr̃a nauſeat: cibũ leuẽ: doctrinas xp̃i paupe
ris ꝯtẽnendo quae leues facit ab onere ſecu
lari. Audi terrã horribilẽ q̃ ẽ ſcia ſecularis
q̃ & errorẽ in pñti & terrorẽ i futuro aegrit
Eſa. & ſuggerit. Deſolabit inqt dñs lignũ maris
11. ſapia ſeculi amaricãtẽ: & ad tenebras cecita
tis adducẽtẽ. Ecce de aqua turbida ꝯcupiſcẽ
tia carnalis. Seqtur. [In via aſſyriorum].i. ſu-
Exo. perborum [vt bibas aquas flumis]. [Aq̃] egy-
8. pti turbant̃ ſanguine pcti luxurię. [Aquae]
aſſur turbant̃ inundatione peccati ſuperbię.
[Quid ergo tibi in via egypti & Aſſur] niſi
vt carnalia queras / ſuperba ſapias: licet a car
nalibus plãtis & ſupbis moneamus aufuge
re: & ad eos q currũt in ſilẽtio quaſi ad aq̃s
ſiloe aium intorquere: tñ in hoc loco ponde Eſai.
roſa expõ eſt. Nam pma ſpũalis de egypto 8.
fuit ſynagoga. ſcda: eccl̃ia graeca. tertia lati
na. Prima ꝯfidit in egypti potentia / & aſſy-
riorum regib⁹. Inde egypto dedimus manum Trẽ.
& aſſyrus vt ſaturaremur pane. ſcda in tyrã 5.
nis pſarum & regibus ꝯſtãtinopolitãis. tertia
in regibus Frãcię & alemanis. Quid ergo
Ro. eccl̃ię [in via egypti] ꝯfidit / ſperãs anti-
xp̃z a frãcis & doctrinã ex eis: q velut [aqua
turbida] cupiditatis & luxurię turbãt eccle
ſiã. Egypt⁹ hõ & nõ deus &c̃. humanã potẽ Eſa.
tiã exigẽs nõ diuinã ex eq ei⁹ caro & ñ ſpũs 31.
qa magros addit: occidẽtis lrę nõ vital̃ ſpũs 2.ad
q dat oib⁹ affluẽter. Videat Ro. capl̃m ſi nõ cor.3
fiet eis arũdineus baculus potẽtia gallicana Iaco.
cui ſiqs initit̃ pforat manus eius. Manus põ 1.4.
tificis ſunt ſpũalis & tpalis auctas: in qbus re.18
tã militia regni illius q̃ eccl̃ia ſacerdotii die-
bus illis ſe ſubtrahet vel ceſſabit: qb⁹ reipu
blicae cũ alemanorum pncipibus iura tpalia
forſan excutiet: & q̃ſi de comedẽte cibũ tra- Hie.
het & ſic fortis ipigat i fortẽ: & ad flumen 46.c
magnũ eufratẽ ipii ois frãc⁹ corruat ſupa
t⁹. Iñ. vitule elegãs atq̃ formoſa egyptus: Hie.
ſtimulator ab aqlõe veniet tibi. Alemanorum 46.
.n. ipiũ q̃ſi ſtimulũ frãcia ſẽtiet: adeo vt ſi re Oſee
calcitret vl̃nera i eccl̃ię ſbuẽtiõe repõet. Ipa 10.c.
ẽ vitula docta diligẽs triturã i ſcripturis pi
ter & i regnis. Ipa formoſa i diuitiis: i pplis Ale-
clericis & religioſis. Sed [& qd tibi].ſ.& ec- mão
cl̃ię generali [i via aſſur vt bibas aq̃ flumis] rũ im
ꝯfidẽs & attẽdens auxilium ab alemanis. Si pium
ſapiam a pſione frãcis.ſ. pſtolat̃ ruet. Si ꝓ fran-
tectionẽ ab aſſyrio.ſ. ipio deficiet. Sicq̃ in cia ſẽ
medio poſita & ab his q portãt eã iacturã tiet.
ſuſtinẽs naufragabit: adeo vt manẽte naui-
culę pauci xp̃i fixa ꝓra puppis ſoluẽda ẽ q̃
toti⁹ a viuẽti. [Arguet te malitia tua & au- Acta
ſio iterficiet] a l̃s icrepabit te. Malitia ẽ i tpa 27.
lib⁹ retinẽdis auſio i ſpũalib⁹ exercẽdis. Ma
litia ergo arguit eccl̃iã dũ cl̃pã ꝯtrahit abu
ſũ tpaliũ ãplectẽdo. [Auerſio] iterficit dum
ſniaz excõicatõis an iuſte vel iiuſte pferat ñ
attendent.

attendent.[Malitia].n.eſt cupiditas.[Auer
ſio]timiditas:rephẽdũt ɔſiderãdo:vel certe
malitioſi.i.tyrãni ſæculi arguũt ecclĩã quia
ſi nõ iuſte tpales actiões exerceat:& auerſi.i.
apoſtatãtes heretici īterficiũt eã: quaſi non
pie ſpũalia queqȝ diſpõat. Videt̃ mihi h̃ duo
gña prauoꝝ illa duo cornua beſtie ſimilia
Ap. agni aſcẽdẽtis de terra.i.eccliã. Inde ex nob
13.f exierũt.i.a fidelib⁹ ſed nõ erãt ex nob ad p/
Ioã. fidiã reuelãtes: Eſai. Erubeſce ſydõ ait ma/
2.ca. re. Quia dignũ eſt vt ecclĩa interiora mala
Eſa. ꝑus diſſipet q̃ die ꝑpoſtero exteriora pecca/
23. ta expurgare ſuadet: vel [arguet te malitia
tua].i.pũieris ꝑ malitia ĩ pñti:[& auerſio]
.i.dei fiducia[iterficiet te]ĩ futuro: vel [ma/
litioſi]ſũt tyrãni q affligẽt te ꝑ tpalibus.
[auerſi].i.apoſtatati & heretici.[Interficiẽt
Mo/ te]ꝑ ſpũalib⁹.¶ Moraliter.[Malitia] vi/
rali/ tia actualia ĩ[auerſiõe]pctã mortalia deno
ter. tant̃. Seqt̃[Scito & vide q̃ malum ẽ & ama/
rum liqre dñm deũ tuũ & timorẽ eius] poſt
apoſtaſiã & pſpitatẽ ſenioꝝ & puuloꝝ ec/
clię ĩ malitia & auerſiõe ſignatas: velut igna/
ra ecclĩa gñalis arguit̃: vt[ſciat]expiẽdo[vi
deat]itelligẽdo[malũ]pſpitat[amaꝝ]ipie
tatis qb⁹[dñs]diſerit̃ diffidẽdo[de⁹]deſpe/
rãdo[tu⁹]audiẽdo. Pr̃ ẽ[dñs de⁹]ſpũs[tu⁹]
verbũ:[& ñ eẽ timorẽ ei⁹ ĩ te].ſ.blaſfemãdo
culturã vni⁹ dei[deũ exercituũ]relinquẽdo.
[A ſæculo ɔfregiſti iugũ meũ: rupiſti vincu
la mea dicẽs nõ ſeruiã].[Iugum]ſuauitatis:
[vinculũ]charitatis: ſuauitas eſt fidei & grẽ:
charitas ẽ pfectiõis & obie. Hñt ergo iugũ
clericat⁹ clerici: vĩculũ celibat⁹ religioſi: oẽs
fregerũt ab ĩpie ꝑmordiis ſuire dño ĩ timo
re. Nullus qdẽ coꝝ fere obſeruant opere qd
ꝑmiſerũt ĩ fide.[In oĩ colle ſublimi & ſb oĩ
ligno frõdoſo pſternebaris meretrix].[Col
lis ſblimis]vbi ſupbia dignitatis.[lignũ frõ
doſũ:] vbi fcda ẽ faciditatis. Et pria ẽ arro/
gãs. fcda ẽ iflans. Simplr̃.[Collis & lignũ]
eps:[ſblimis & frõdoſus]archieps & theolo
gus: vel certe.[Colles]ſũt decretiſte[ligna]
theologi. Veꝝ ĩ hoc loco.[Collis ſublimis]
Cõ/ ꝑncipes ſeculares:[lignũ frõdoſũ]dites: ho/
tẽpla rũ oium vias & ſtudia ſequetur ecclĩa de dei
tiue. potẽtia doctrinaqȝ diffidẽs.¶ Cõtẽplatiue
[Collis ſblimis]vita regularis:[ĩ ligno]acti
ua notat̃: vel certe ĩ vtriſqȝ cordis elatio &

corpal̃ pſpitas. Sũt ergo [colles ſublimes]
mũdi potẽtes[ligna frõdoſa]aliĩ ꝑncipes ꝑ
ſpantes. Seqt̃[plãtauit te vineã electã].i.ec
clĩa[plãtata]ĩ charitate dei: & fide radicata
aploꝝ.[Oẽ ſemẽ verũ:]ĩ ope & v̾bo v̾ita/
tis. Nõc ãt[vineã aliã:]mũdi nõ dei[cõuerſa So/
es ĩ prauũ:]erroris & culpæ.[Semẽ verum:] mẽ
erat pauptatis & hũilitatis: mõ ſemẽ praui verũ
opis & elatiõis. Vide ſi ſemẽ electoꝝ ĩ ea ſit: ẽ pau
qa pſtrata ẽ v̾itas ĩ terra.i.ĩ terrena: & tue pra/
cognoſces auaritie prauitatẽ: & mẽdatiũ lu tis &
xurie blãdiẽtis.[Si laueris te nitro mũditię humi
& mltiplicaueris herbã berith].ſ.iuſtitiæ: lita/
[maclata es inigtate tua.]Pria ẽ cordis puri tis.
tas. fcda carnis itegritas: qb⁹ ſe abluit fru/
ſtra iuſtificãdo alios arguẽdo.[Nitrũ:]puri
ficat faciẽ ɔſcie.[Herba berith].i.ſaponaria
pãnos.i.corpis iduměta. In his duobus do/
ctria notat̃: q mõ blãdit̃ mõ redarguit: [co/
rã me polluta es:]corã hoie iuſta videris di
cẽs.[poſt baal nõ ambulaui].i.auaritiã:[nõ
ſum polluta:]& hoc ɔtra luxuriã. hęc ẽ ergo
macula cupiditatis & voluptatis.[Vide iqt Pſal.
vias tuas ĩ ɔualle ſcito qd feceris].[Vide].i. 39.
cõſidera:[ſcito].i.corrige:[vie:]praue actio Trẽ.
nes.[Cõuallis:ẽ pfũditas culpę: auaritiæ 5.
& luxurię:[vias ergo tuas noſſe:]ĩ ill̃ & iter
illas: vt ſaltẽ educas pedes tuos: legatos pi/
ter & affect⁹ de lacu miſerie & luto fecis. Iſte
ſũt due vie ꝑ qs deſcẽderãt[ĩ ɔuallẽ] egypti
& aſſur: vt[aquã turbidã.]ſciam terrenã a
frãcis expbẽdaꝝ opulẽtia biberet & poten
tiã dignitatib⁹ tumidã: ac ſi aquã fluminis
ab Alemãis hauriret & ꝑpa malũ comitten
do reliquat dñm: ydolũ cupiditatis adorãs
& ꝑ reliq amat̃ expiẽdo dñi iugũ excuſſerat Su/
ſeculari dominio ſe ieuruãs ꝑpea ĩ pria v̾ga pra.
corrigit̃: ĩ fcda flamiuoma olla ſuccẽdit̃: vt c.1.
ſic ĩ tpalib⁹ & ſpũalib⁹ exteriorib⁹ & iterio pric
rib⁹ caris & filiis affligat̃ vt oĩs rubigo mali ad
tię & neqtię: ac ſi maſſa fermẽti veteris hoĩs cor.5
expurget̃.[Curſor leuis explicãs vias tuas.] Ecc/
Sanũ ſibi dat̃ ɔſiliũ: vt non moret̃ & pigeat clĩa ẽ
vias illas negocioſas aufugere: q̃ velut [cur/ expo
ſor leuis explicat vias ſuas]abſqȝ tpalib⁹ q̃ liãda
onerãt viatorẽ efficiẽda erit ĩ pximo: & q̃ſi Luce
a latrũculis tyrãnis.ſ.ſecli ſpoliãda: ꝑpea ĩ 19.
hac die quæ ad pacem ſibi voluntaria onera
mũdi reiiciat quę amiſſura erit ĩ articulo ſu/

ture ac ꝓxime tribulatiõis in vita imitãdo
[curſorem].Reuera volatilem curſum ſuũ
q̃ nudus ex vtero & vilibus panniculis ob-
uolutus in exili præſepio vbi locus nõ erat
in diuerſorio.Pauper egyptum aduenit : ti-
Luc. midus rediit parẽtib⁹ & diſcipulus miſtran
2. do:crucẽ nudam nõ renuit flagellatus tan-
Ma. dem & cęſus irriſus & vulneratus ad mortẽ:
2.ca. in ſilitudinem pauperis hortulani tinctis &
Luc. cruẽtis veſtibus reuolauit in cœlum.Sed eſt
2. velut[onager aſſuetus in ſolitudine]effrena-
&22 ta licentia diſcurrendo.In deſiderio volun-
Ma. tatis.[ventũ:]vaneglориæ ac carnalis conſo
27. latiõis[attraxit.] [Nullus auertere potuit]
& a ſuis.ſ.auerſionib⁹ reuocare.Sępe.n.eccl̃ia
Mar & mens[auerſa]a p̃dicatorib⁹ ꝟitatis & ma
cho. xime a ſcripturis ſanctis hortatur vt terrena
15.& ſpolia vitiaq; abiiciat.Sed ip̃a velut opulẽ
Luc. ta & ĩdurata aures obturat mallẽs patere di
23& ſcrimini q̃ patere ſaluti.Sicq; fit vt quo ma
Ioã. gis ſagittis reprehenſionis & exhortationis
19. ĩpetit̃:eo plus ĩ vitioꝝ mẽſtruis ĩuenit̃.Inde
20. [omnes q̃ querũt eã nõ deficiẽt in menſtruis
Eſa. eius ĩuenerũt eam.] vides ne lector ꝙ eccl̃ia
63. [meſtruata]luxuriis a viciis ſymoniis inde-
Pſal. ficienter admittit ſuos ad talia corruptores
57. Ecce q̃ quęrit ĩuenit nec deficit : imo magis
ipſa nõ ſufficit : cũ canis a vomitu nõ diffu-
Ma. git.Deſp̃ata ſiqdẽ ex aſſuetudine prauita-
7. tũ.[a nuditate nõ retrahit pedes ſuos:]im-
capi. mo magis effectus in eã iniicit : cũ indutam
Sedę glorię tp̃alis nuditate ſe ſentit: eſt.n. q̃dam
petri nuditas tp̃alis ꝓſperitate:q̃ reuera dum ma
2. gis clamidicat plus fugiendo denudat . Sed
eſt ſitis auaritię quo plus aĩum:redit hydro
picũ:eo forti⁹ reficit affectiuũ. Sane[in pe-
de]legati & p̃lati notãtur eccl̃iæ:[ĩ guture]
doctores theologi & magr̃i quos ipſa ꝓhi-
bere tenet̃ a nuditate iuſtitię & a ſiti auari-
tię abſtinere.Quod q̃a facere nõ valet.[de-
ſpatiõis fine ꝯtricta:poſt amatores mundi
q̃b⁹ adheſit:ĩpia pſecutione percurrit . Sed
heu q̃ ꝓni eſt malitia humana ſemp ad cul-
pã ſimul:adeo vt pœnã ſentiat cũ ẽt volẽs
Pſal. in eã ruat.pſal.Adhuc eſca eoꝝ erat in ore
77. ipſoꝝ.Ecce ſalomõ poſt ꝯcupiſcẽtias carna-
les &deceptorias ire quẽlibet diſſuadet:&tñ
ipſe adamat alienigenas mulieres :q̃ ſic eius

aĩum alliciũt & corrũpũt vt in ſenectute p̃ſi puc.
dus lugeat,qd̃ in iuuẽtute zelo fidei repro 3.&
babat:ſignificat.n.infantia Salomonis fer- añ &
uorẽ eccl̃ię primitiue q̃ ſic ab Apoſtolis fue infra
rat in lege dei erudita vt idola vitioꝝ oĩno Eccle
deſtrueret̃.Sed nũc nec cũ in Salomone ſe- ſiaſti-
ne paſtoꝝ ordo cõſenuit replet̃ eccl̃ia qua- ſtes.
drigis & eq̃s ydolis argẽto & auro iuxta va Sa-
ticiniũ Eſa.Sed ſatis timeo ne in p̃dicatio- pie.3
nibus nouis ingrediat̃ egyptum ſp̃ũs verita reg.
tis religiõe & vita præuia virginali & a deo 11.ca
imiſceat inter clerũ & vulgũ ac ſi ægyptios Eſa.
ꝯtra ęgyptios inſanie calicẽ & furoris: vt &
ſp̃ũs egyptius.ſ.ſtultitia p̃latoꝝ intereat: &
coiuncta ſacerdotum cupiditatis ydolatria
euaneſcat.Sicq; ad iſtar furis captus in ſua
malitia & ꝯfuſus:vel auerſiõis ſniam ſubeat
vel reuerſionis gr̃am recognoſcat.[Domus
Iſrael]eſt eccl̃ia xp̃i:cuius[reges]ſummi p̃la
ti.[Principes]ſacerdotes ad l̃ram:vel abba-
tes:[Proph̃ę]doctores vulgo vocantur &
[lapides]leuiores & grauiores:cõmiſſiones:
vel certe in[lapide]q̃ ſolut⁹ calore in eis ver
titur pecuniaris cupiditas:in[ligno]ſuppel-
lex alia viſualis quæ eſt realis proſperitas &
ſi in[ligno & lapide]magiſtralis ſcia qua du
ri & ſimplices inſtruunt̃ accipiat̃:cuius ſe fi-
lii referunt diſcipuli veritatis. ¶ Moraliter Mo-
[Domus iſrael:]aĩa fidelis q̃ [cõfuſa]apoſta rali-
ſia & pfidia curuat̃ ydolis vitiorũ.[ligneis ter.
& lapideis.i.actualib⁹ & mortalibus pecca-
tis.[Reges]fortitudinis.[principes] paſſio-
nis:[ſacerdotes]humilitatis[proph̃ę] veri-
tatis.[oẽs tergũ vertũt]deſpiciendo[& non
faciẽ] reuertẽdo. ¶ Typice[terga]ſunt tem Ty-
poralia:[facies]ſpiritualia,oẽs querũt quę pice
ſua ſunt.ſ.terena & vitia:nõ quę Ieſu xp̃i .ſ. Ad
cœleſtia & virtutes.[Tempus afflictiõis] ẽ phil.
futura tribulatio:vel eterna certe ꝓxima eſt 2.ca.
tẽptatio q̃ ſupueniet vniuerſo orbi . In qua Luc.
dii terrę q̃ nimis eleuati ſunt ſuis dignitati- 21.c.
bus extollendo:confundant̃ & capiantur vt Eſa.
fures:ac p hoc nec ſibi nec ſubiecte plebi au- 46.
xiliũ in afflictionis tp̃e cõferatur: ¶ Ironi- Irõi-
ce[dii]ſunt p̃lati mali qui ſunt reuera beſtia ce.
quę portat babilonẽ eccl̃iam vtiq; malignã Ap.
tium & prauoꝝ.[Sedm̃ numerũ ciuitatum 17.c.
tuarum erãt dii tui Iuda.] Vides ne q̃ liqui-
do arguit

do arguiť exuberātia ſacerdot⁹ quorū pro
cōfeſſione fidei cōfuſio a deo perfidię inolo-
uit:vt fere tota eccľia in Babilonem ruat.
Nōne potior eſſet vnus pſbyter bonus mil-
Deu le malis? Nēpe vnus proſequeretur mille ex
te.32 hoſtibus:& duo fugarent decē milia vitiorū.
[Propterea pcutiunť voranť:& vaſtanť per
cutiunť].n.virga reipublicę:[vorantur] gla
dio gentis alienę:[vaſtanť]leonibus pſeudo
pphę:ideſt prauitatis hæretice,ſed fruſtra.
❡ Moraliter praua opera:[filii ſunt:patres
Mo- vitia oblectātia.Seqť.[Nūqd ſolitudo fa-
ralis- ct⁹ ſuȝ iſraeli:aut terra ſerotina?]qa[iſrael]
ter. .ſ.populus xpian⁹ babylonius pro ſua ma-
litia ducēdus erat in[ſolitudinē] deſolatio-
nis & in[terrā ſerotinā.ſ.in fecūdā:Nec mi-
rū ſi pphia redarguit ſi affligit vel ēt cōmi-
nať vt ſaltē relictis erroribus rediret ad viā
veritatis:verū qa xp̄s eccľiam ſuā de camio
pauptatis educēs enutriuit delitiis exaltauit
honoribus:ditauit ſpoliis & non tātum ſpi
Eſa. ritualibus ſed & tpalibus amplianit.Expe-
5. ctauit ex ea quaſi de vinea q̄ plātauit in fide
Ma. fructus ſalutis & meriti: ſed ꝯuerſa retrorſū
7.c. ptulit lambruſcas amaritudinis & doloris
& quaſi nihil plus agricola ꝯtuliſſet eidē be
Eſa. neficii pro vuis ſpinas pro ficubus tribulos
5. reportauit.vnde & dr̄.[Nūqd ſolitudo fact⁹
Luc. ſum iſraeli.ſ.cū eduxerim eū de egypto.i.de
1. populo iudęorū: aut[terra ſerotina]ideſt vel
Ma. tarde nō meritū exhibēdo: vel certe xp̄s eſt
27. in hac vita vitis in æterna fructus.[Solitu-
28. do].n.fuit in crucis paſſione[terra ſerotina]
mar. in carnis reſurrectione[fact⁹]qdē in hoīs aſ-
15.16 ſumptione.Quid vltra potuit aīs debui fa
Luc. cere & nō feci? Incarnať viſitādo infernum.
23. Patiť ꝯdolēdo illeſum:ſurgit triūphādo pp
24. euictū hoſtē.Q̄ ergo recedit a iuſto nō re-
Ioā. dit ad piū?[Nūqd obliuiſceť virgo ornamen
19. ti ſui aut ſpōſa faſcie pectoralis]ſuę?[Popu
20. lus autem meus oblitus eſt mei diebus innu
ſcde meris.]Culpe diuturnitas:ſalutis obliuio ē.
ad Apoſtolus virginē caſtā exhibuit xp̄o eccle
cor. ſiam dum eam ſibi deſponſauit in fide.Audi
11. [ornamētū xp̄m de cuius munere oīs lapis
Eze- pcioſus operimētū eius.licet eccľia ſit orna
ch. ta officiis:tn̄ maiori ornatu ornari non po
28.c tuit q̄ dei filio q viuēdo p virginē carnem

ei⁹ & exhibēdo abſq; macula & ſine ruga di- Iaco.
uinitatis honore veſtitū. Omne datū opti- prio
mū & omne donū pfectū deſurſum eſt: dum capi.
deſcēdēdo de pr̄is ſolio dei filius decore ve- Pſal.
ſtitus eccľiam īduit lumine ſicut veſtimēto. 20.
Et ipſa tenebris fuſcata iniquitatis & culpe 92.
[nitiť bonā oſtēdere viā ſuā:]vt quē exoſui 103.
corde hēt regrat ore dilectū.Patiēdū & diſſi
milādū forſitā eēt ſi ſic ſingulus in ſe ipo de
linqueret vt exēplo pximū nō fedaret.Sed ex
quo doctrina & vita ſua paupes ſpū & ino-
cuas aīas & honeſtas corrūpit & rapit: non
ſic de leui ſanguis macule expiatur. ❡ Nota
q̄ praua exēpla plati edocēt.Vbi[ale]cardi-
naliū[cruētate:]paupes ſpoliant: innocētes
reprobant:& demētes filios nec dubiū locu
pletant.[Non infoſſis]captiuitatis ſed cupi
ditatis[inueni eos].O quāta demētia:Chri
ſtus redemit eos de manu tribulantis & ipſi
vendunt eum pro.30.argenteis. Venditores p̄s.
olim ſpūs.ſ.ſunt:& quaſi ſub ſpecie pietatis 77.
& fidei dona præbent.Iſti ſunt illa beſtia q̄ Ma.
tres ordines dentium habere dr̄: deuorantes 26.c
ordines trinitatis[Non ergo infoſſis].i. va- Dan
cuos reperiſſet: repletos terrenis ſpoliis & 7.
ſpurcitiis vitiorum.[Abſq; peccato & inno
cens ego ſum].Sic Pilatus in typo prelatorū
manus lauit dum a ſanguine xp̄i innoxius Ma.
ſe eſſe fatetur[Sed q̄ vilis facta es nimis ite- 27.c
rās vias tuas].ex aſſuetudine prauitatis vi-
leſcit & ꝯtēnitur eccleſia ſacerdotum : qa q̄
rens ſupbe viuere carnalr ſape:dum cōfidit
in terrenis diuitiis:ꝯfundeť tandem cum fi-
liis ſceleratis.Poteſt & potuit eccleſia ſcor-
ſum in deſertum aufugere:ſpūalr viuere : &
ſponſi ſui Chriſti amplexibus inherere:pro
cuius deſiderio dn̄a gentium fieret / & tribu Trē
tis forſitan nō ſeruiret vlterius.Sed heu ſæ- prio
cularium pncipum amicitias diligēs:& terre cap.
nis ſumptibus imprudēter & pudenter aſpi-
rans:tāto viliſſima rediť q̄to de aſſueta fa-
miliaritate & cupiditate fedať . Aīa miſera
infecta vitiis & mūdanis irretita:dum gula
cupiditatis deprimiť ēt elationis vitio con-
quaſſať.[Nam & ab egypto ꝯfunderis ſicut
confuſa es ab aſſur.[Sicut in[aſſyria] alema
nia:ita in[egypto]Francia denotať. Si eccle
ſia Ro.velut alterū ſoliūm Salemonis ex-

truſtum ebore ſanctitatis:& deauratum au
2.Pa ro doctrinę cœleſtis:intus quoad ꝯtēplan-
ra. 9 dam ſapiam dei:foris quoad ſciam hoīs mi-
niſtrādā:dignitatū gradibꝰ rutilat/& terre
noꝝ leſ̄culis iſignit/vt exceſſus corrigat:&
ꝟtutum ꝓfectus p diſcretionē emulet ſpūs.
Nunqd manus opis & auxilium ſibi deeſſe
debebat/qbꝰ & rebelles fidei ꝑmeret:& do-
meſticoꝝ duritiā incuruaret?Putabat ſiqdē
vt impium reipublicę & regnū gallię/ſibi fa
uorem īpenderet:& a cūctis moleſtiis eam
liberarēt:vt tāto liberiꝰ ſup dilectū ſuū ꝑ-
dicādo & ꝯtēplādo itus incūberet:q̄to ex-
terius ꝓtegēdo cunctus ſexſagenariꝰ pncipū
per tꝑale bñficium dictaret.Sed poſtq̄ ebur
inocētię & antiquę ꝓbatę ꝟtutis ſe p luxuri
am īpiat:auꝝ p auaritię culpam eruginat:ī
tus in ſpūalibꝰ & foris ī tꝑalibꝰ/gradus/or
do/p ſymoniā euertit.Leo rugiēs in iniuſti-
tiā ſe deflectit.Timēdū eſt ne qes in inqetu
dinem trāſeat:& manus adiutorii euaneſcat
Quinimo bū ſibi ſi fidei opus nō deſtruat:
niſi forſan ad eiꝰ inſipiam directionibꝰ de-
relinq̄t.Seq̄t.⌊Et ab iſta egredieris:& ma-
nꝰ tuę erūt ſup caput tuū:qa obtriuit deus
ꝯfidētiā tuā/& nihil hēbis ꝓſpeꝝ.⌋ab īpio
Ale- & regno ꝑdict s.ſ.ab alemanis & Frācis ſul
mani ta eccleſia nōſcit:ſed videat ipſa ne cure ſęcu
& frā lares eam euigilare a ſpūalibꝰ faciant:& cal
cī ī ec citrātibꝰ & repugnātibꝰ iter ſe vaccis iperii
cleſiā ſiue regni/archam eccleſię portātibꝰ:ponti
2.re. fex ſūmus oꝫa retorqueat īcuruatā:& fiat ī
6.ca. de temeritatis obnoxius:vū diuitię diſpō-
nis hēant aduerſus.Futurū eſt ꝓrſus vt orta
diſcordia iter pncipes nō tū ab impio eccle
ſia corruat:ſed ēt a gallicaꝝ regno diffidat:
vt vū fuit erecta & ꝓuecta in gloriam/inde
deiecta & deſpecta veniat ī rapinā.⌊Caput⌋
eccleſię ſummꝰs vicariꝰ ē:in quē manus ipſe
ꝯſurgent:& ſic⌊nihil hēat ꝓſpeꝝ:⌋vicinum
paſſura naufragium.Superius dixerat:⌊ni-
mis iterās vias tuas.⌋& nūc dicit.⌊nihil hē-
bis ꝓſpeꝝ.⌋Ex frequētia legatoꝝ ſuoꝝ ec-
cleſia vileſcet:& forſitan iam viluit:qa docē
do & prædicando vias neqtię ſuę ſymonię/
qn potius ignominiam excurrēdo/ſuę pra-
uitatis aperit:& ſic inuēta in meſtruis fal-
ſitatis & ſordis abbominabitur ea veſtimē-
ta.ſ.principes mundi huius:& mittent ſuper ps 21
eam ſortes:diuidēt iter ſe tēporalium veſtes Ioā.
vt exuta decore ſuo eccleſia turpitudinem vi 19.
deant:& in ꝯfuſione nuditatis & ruboris ex- Eze
ponāt.Verum qa ꝯfundenda eſt prius ab im 16.
perio:nec dubium captiuanda & ꝑdanda im Ec-
ſui præda/forſitan a gallis & aliis finitimis c ia
& amatoribꝰ ſuis auxilium cōtra rēpublicā p.
poſtulabit.Et qa dūs eius obtētam ꝯfiden- da
tiam inuiit/⌊nihil ꝓſpeꝝ:⌋de ſua fiducia re- & ca.
portabit.Hincq̧ patet:qa dicit.Induantur
pudore & reuerentia/ſicut diploide cōfuſio- ps.
ne ſua:tum pro cupiditate auxiā:tum pro di 6c.
gnitate ſuperba. Capl̄m tertium. 10

Vulgo dicitur.Si dimiſerit vir vxo- Iob.
rem ſuam.⌋deus animam.Chriſtus 6.
eccleſiam propter culpā:⌊& ipſa du
xerit virum alterum:nunquid reuertetur ad
eum vltra:⌋rubore & auerſiōe ſuffuſa.Duo
viri ſunt:Chriſtus & prælatus:antichriſtus
& tyrannus.⌊reliquit deum:⌋ad mittit diabo
lum.Igitur Romana eccleſia/ac ſi altera tri-
bus Iuda receſſit a chriſto .ſ. ab operę fidei
iam profeſſe.Quod ēt negaſſe Petrum & re
diſſe ad pompas diaboli & mundi illecebras
huius.ſ.pncipes ſæculares cum qbꝰ eſt ⌊pol
luta ꝯtaminata⌋&⌊fornicata⌋.⌊polluta⌋per
munera:⌊cōtaminata⌋p ſuffragia:⌊fornica-
ta⌋p faſtigia dignitatum.Animę peccatricis
⌊amatores⌋ſunt demones:q eā p luxuriam
⌊polluūt⌋:⌊cōtamināt⌋p auaritiam:⌊forni-
cant⌋per ſupbiam.O infelix aīa.O miſeran-
da eccleſia vtriuſq̧:nimis amarus amor.Ec- Pro.
ce in labiis veſtris fauus diſtillat dulciflue 5.ca.
vanitatis.Sed in nouiſſimis vos tranſfiget Ap.
biceps amatę paſſionis gladius. Gladius prio.
biceps ſnīa damnationis:quæ nō modo cor
pus ſed ēt aīam cōprehendit.In pſenti ꝟo
bis gladius eſt pœna tribulatiōis & mortis.
Peccatū enim luxuriæ demulcet prius:ſed
poſtea punit vel pungit:vt vū inficit/inde de
ficiat:repulſis principibus mundi huius/&
amatoribꝰ vanitatis:quoꝝ amicitiam eccle
ſiaſtici viri hēre ꝯtendunt:Chriſtum deſpi- Ma.
ciunt:qa nō pñt duobus dñis cōplacere:ad 6.ca.
odioſum virum/q odit/iuitant reuerti in to-
to corde ex vehemētia charitatis.⌊Leua ocu
los tuos in directū/& vide vbi nunc ꝓſtrata

ſis: in viis ſedebas expectans eos quaſi latro
in ſolitudine. [pudor ē mihi ingero / qa meę
mr̄is pudenda denudo. Sed qd? [Vir pollu-
tus labiis ego ſum]. [Quare ergo me genui-
Leui ſti mater mea?] vt peccatoꝝ peccatricem ar-
ti. 18 guerem. Vim mihi īfero / ꝓhibitus ſum vſq̧
capi. adhuc ex lege ignominiam reuelare paren-
tis. Sed amō ex libertate neceſſe eſt mixtum
ſanguine veſtimētum ponere cibū ignis. Ta
les vtiq̧ mater ad te filii dirigent & venient:
q tuā aperiendo malitiā / frōtem īprobe me-
retricis ſic atterāt, vt iuſtitiam quoq̧ reſpu-
ent qd̄ obiurgēt. [Leua] de ſpeculo dignita
tis: [oculos tuos] defixos in fece cupiditatis.
[in directum:] iuſte cōſiderationis. [& vide]
cęcata tenebris erroris: illuminata fide do-
Pric ctrinę coeleſtis. [Vbi nūc ꝓſtrata ſis:] locum
Io.5. tuę ꝓſtitutionis & actuum iniquitatis. Locus
capi. eſt mūdus poſitus in maligno: hæc eſt terre-
na cupiditas / in qua [ꝓſtrata] eſt ecclia. Viæ
eius ſunt praue actiones, vel certe viatores
eius: in qua qlibet ꝓ ſua volūtate viam cu-
piditatis facit: alius qdem ſic / alius ſic. Sed
eccleſia [ſedet] in illis. i. diuerſis propoſitis
& negociis vel doctrinis. In his expectat: vt
[quaſi latro] expoliet viatores. Miſer homo
deſcendens ad Hieruſalem. ſ. eccleſia vel præ
Luc. poſitura ſua: & iter dirigant hierico. ſ. curiā
10. Romanam quæ reficiendo deficit: & deficiē
do non ſufficit more lunę: & incidit per in-
cidentes quæſtiones in latrones. Cardina-
1. re. les / notarios / capellanos: & quaſi fuſcinulam
2. ca. tridentē / leuātem carnes crudas / ſtipēdia tpa
Luc. lia / de qb⁹ accuratius viuāt oēs cū diuite pur
16 purato. Ad quos mēdicus cōfugiēs & vulne
ratus iniuſte / canes impudētes, clericos & fa-
miliares coꝝ ſub ſpē pietatis & cōſolationis
plagas & vulnera lingūt: ſi forte adhuc ſa-
niem & ſanguinē ſtipis eliciāt de ſuis ſpoliis
& ſplēdoribus: nō grām ſed repulſam de ſua
cā reportēt. ¶ Nota q̧ dicit [in ſolitudine]
. ſ. remotis q̄ſi nō a ſeipſis ſed ab aliis ꝑdam
tollāt totus mūdus: tota eccleſia iſtiuſmodi
malo polluit: & cupida fornicatione fedat.
Siqdem nō eſt via / nō eſt ciuitas: nō locus:
non oppidum vbi eccleſia ſua bn̄ficia ſua tri
buta nō exigat. In cunctis vult habere præ-
bendas: redditus indeficientes: vt poſſint &
ipſi fieri viri famoſi & præeſſe in curribus
Pharaonis. O deus quouſq̧ nō vindicas ſan Gen
guinem innocentum ſub altare clamantium 6.
Romani capituli immo capitolii: vbi deca- apo.
pitantur pontifices / ſuſpenduntur beneficii: 6. c.
venefici ſurgūt: principes quæſtus vbera ma
tris ſugūt. Ecce [prohibitę ſunt ſtillę] de coe
lo [pluuiarum & ſerotinus imber non fuit.]
licet ꝓpter auaritiā prelatoꝝ & curię: ſpūa
les viri retorti ſint ne arguere præſumerent
ſuos paſtores, & ſterilitas verbi dei ſit in do
meſticis fidei ſubſequuta. Tn̄ in tātū ꝓceſſit
ſuperbia legatoꝝ & arrogātia p̄latoꝝ: vt ꝓ
hiberēt doctores ſpūales vitæ verbū effun-
dere & coelum eccleſiam aures miſericordię
poſtulantibus inclinare. ¶ Nota tria. 2. re.
Oculos Oculi / Religioſi. 22. c.
Locum Loca / Layci. Pſal.
Vias. Via / Clerici. 17.
Monetur eccleſia leuare [oculos] . ſ. ſuſcita-
re doctores: mundi miſeriam, & gloriam dñi
ſpeculantes: & dirigere eos [in directum] . ſ.
viam iuſtitię & ſalutis, quoꝝ perſuaſiōe cul
pę caſum cognoſceret: & cathedram peſtilen Pſ. 1.
tiæ qua inficit omnem terram prauis mori- Trē
bus & exēplis: de viis ſyon lugentibus. i. per- 1.
uerſe viuentibus diſſiparet: pro quorum
enormitatibus ſpūalia verba de coelo litto-
ræ prohibēt: [& imber ſerotinus] eſt reſtri-
ctus. Quare? [Quia frons meretricis facta ē
tibi / & noluiſti erubeſcere.] ad redargutionē
viroꝝ ſpūalium & doctorum erubeſcere de
buit: & a culpa deſiſtere. Sed poſtq̄ frōs im-
pudentia erroris induruit / imber euangeli- Pſal.
cus non influxit. Sed potens eſt deus / q miſe- 111.
reret & comodat in iudicio verba ſua diſpo-
nere: & coelum iterū aperire daturus in pro-
ximo [ſtillas pluuiarum] ordinem prædicā-
tium / & doctorum ſtillantium ſtillicidia ſup
terram, & cum eis alios imbres gratiæ mul-
tiformis, ſi forte habēt faciem impudentē. ſ.
pōtifices ſacerdotum a faciæ pluuię conte- Dan
gant: & mores ſuos in clericos incultos & 9.
peſſimos ad cultum iuſtitiæ / in omni ſan-
ctitate reducant. ¶ Nota. Stillas / imbres /
pluuias. [Stillæ] ſunt ſubtiliora verba:
[pluuiæ] monitoria: [imbres] increpatoria.
Et primi ſunt expoſitores: ſcdi euāgeliçatores

res.tertii ꝓo ſunt effuſores, Exponunt ſub
tilr:euãgelizant dulciter:effundũt fortiter.
ſbtilr quoad iuſtos:ſuauiter quoad pigros
fortiter quoad duros. [Serotinus] ingt: qa
neceſſe eſt vt diebus iſtis educat deus ab ex
tremis terrę.i.de cũctis populis chriſtianis
De nubes quæ in pluuia prędicationis ſpũalis
ꝓdi doctrinę fulgura faciãt miraculoꝝ & corre
cato ctionum:& ad dãdam ſciam plebi ſuę: quã
ri.no eliget adhuc de iſrael.ſ.pplõ chriſtiano ven
nis. tos multiplicis intelligentię de theſauris eli
Lu.1 ciat ſcripturarum. Nota tria.
Hie. Ventos. Venti ſunt expoſitores.
10.c. Nubes & Nubes aũt enunciatores
Fulgura & Fulgura correctores
Vt alii ſint velut cherubin: alii angeli: alii
ſeraphin:vt inter pfectos ſapiam proferant
ꝓme inter impfectos pniam ſuggerant:inter im
ad pios carbões deſolatorios.i.iracũdiam riſe
co.2. ſpgant. Laudat̃ qui potuit facere mala & nõ
Pſal. fecit:vituperat̃ qui bona deſeruit & mala cõ
119. miſit. Lapidat̃ de bouum ſtercore futuroꝝ:
Eccl q vtraqꝫ facere potuit nec ad meliora profe
31 cit. Lapidatio eni ſtercoris eſt pdicatio quę
Eccl pficit de increpatione peccati & gr̃a tpis lu
22.c cri; [In diebus Ioſię regis Iuda dixit domin⁹
ad me].ſ.tpe quo inſtabat trãſmigratio ec
cleſiæ facienda in babylonẽ actuũ pueroꝝ
[aduerſatrix iſrael abiit ſibimet: & fornica
ta eſt ſup oẽm montẽ] excelſum & ſub oĩ li
gno frõdoſo. Sub Leone papa qui eccleſiã
vide purgare ſtuduit ab errore:& facere phaſe cũ
croni Ioſia:vt ambularẽt in nouitate ſpũs in car
cã ar ne viuentes audita eſt eccleſię grecoꝝ auer
chi ſio ſignatoꝝ in iſrael illa vt abiret ſibimet
epi ab obia gñalis eccleſię recedẽdo:p quo mul
florẽ tiplr increpata:ſicut ad fidẽ reuerti voluit:
tini ita vt libellum repudii non deleuit. [Sed &
4.re. præuaricatrix ſoror eius Iuda abiit & forni
23.c. cata eſt] &c̃. Nota q iſrael.i. ille tribus quæ
3 re. receſſerũt a Iuda tpe Roboam: cuius pal
12.c. lium ppheta ſcidiſſe legit̃ in.x.ptes: [auer
3.re. ſatrix] dictę ſunt: [Iuda] ꝓo [præuaricatrix]
xi.c. deſcribitur:quia aliud eſt auerti a fide: aliud
præuaricari in ope. Vñ pmo polluit terrã:
ſcdo lapidem:tertio lignũ. Ex facilitate for
nicationis qua ſe pnam mũdanis exhibuit:
ſicut reuerſa tandem eſſet:nõ vere ſed ficte ad

dñm. [fornicata eſt]: tũ cum terra ſęcularib.
[lapide] clericoꝝ. [ligno] religioſoꝝ. Cum
aliis qdem per auaritiam cum aliis p ſymo
niam cum aliis per vitę ſuperbiam. Iſte ſunt
duę meretrices quæ venerũt ad regem. Salo
monem. Et primę filius mortuus in errore. 3.re.
Scdę & ſi viuit in fide mori perit̃ in peruer 3.ca.
ſo opere.ſ.vt diuidat̃ a vita. Verũ qa Ro. ec
cleſia ſuos filios non patit̃ mori ſed dari po
ſtulat matricide. Tñ qa grauius deus habet
q latina eccleſia delinquat q̃ græca pſtinis
erroribus inuoluta. Iuſtificari dr̃ cõparatio
ne ſororis: ppter qd̃ ne de fide iſta ſuperbiat
quæ dñm factis negat:& amplius in ſuis ſce Ad
leribus inſoleſcat. Hortat̃ orientalẽ eccleſiã Ti
de erroris puerſitate reduci & reuerti ad fi mo.1.
dei vnitatem:in Ro. eccleſia.ſ. in viris ſpiri .cap.
tualibus & veritatis doctoribus reſeruat̃ ẽt
deſignatis in.7. milibus viris: q baal ſua ge
nua nõ curuarũt. Inde ſeqtur. [Conuertimi 3.re.
ni filii reuertentes: quia ego ſum vir veſter]. 19.c.
Chriſtus ſolus ſponſus vnicus eccleſiæ: di
cit ſe ẽt hẽre ſponſam græcam eccleſiã.ſ.fi
lios Iſmael: cum & latinam eccleſiam ſpon
ſã dicat. Licet.n.ſint duo populi i vtero Re Geñ
beccę.ſ.alterius eccleſiæ colluctãtes: tñ vna 25.c.
eſt vxor Iſaac: ipſiqꝫ duo fratres duas eccle
ſias.ſ.vnam ẽẽ;& ſi ſubiectam paſſum ſit thete Exo.
Petri ppter hereticos: qui noluerunt fidem 5.
ſummi pontificis & pſidatui ſubiacere. Pro Geñ
pter illud veniet dies in qbus excuties iu 27.c.
gum fratris de collo tuo. Futurum ẽt & nũc
eſt vt græcoꝝ eccleſia redeat ad fidẽ ecclię:
& vnus ſit paſtor & vicarius xpi tam orien Ioã.
tis eccleſiæ q̃ ẽt occidẽtis: & hoc in ſyon.i. 10.
Roma vbi ſedẽ elegit vniuerſalis antiſtes:
& paſcent ab eo ſcia dñi & doctrina ſpũs ve
ritatis a patre & filio procedentis. Nota ar
cham & hieruſalẽ. Archa eſt græcoꝝ eccle Iude.
ſia quę fuit quõdã poſita in ſylo.i.in cõſtãti 20.c.
nopolitana vrbe: ſed qa repulit dñs taber ps.
naculũ ſylo:& elegit tribũ iuda, Romanã.ſ. 77.
eccleſiam: nõ noiabit̃ archa federis: ſed ſo
lium hieruſalẽ: in qua ſedet deus i æternum;
& de qua nõ auferetur ſceptrum Iudę donec
veniat dñs ad iudicium: q transferet electos Geñ
eius ex ea in regnum claritatis æternę. Aſſu 49,
mam [vos vnũ]. i, in vnitate fidei de [ciuita cap.
te] ſęculi:

te ſeculi:& ⌊duos de cognatione⌋ eccleſiæ in charitate dei/quæ eſt in chriſto Ieſu.⌊Paſto res ſm cor dñi⌋& non mercenarii.⌊Domus iuda⌋.i.fideles latinæ eccleſiæ:ibunt in prædicatoribus veritatis⌊ad domum Iſrael⌋.ſci licet græcam eccleſiam.⌊Terra aqlonis⌋mū dus malitia plenus.⌊Terra p̄miſſa⌋eccleſia vel eterna patria/vel ſp̄ualis vita:quia terra
Luc. 5. aquilonis/vita carnalis eſt.Sicq̧ erunt duę eccleſiæ:ac ſi duę nauiculę Ioannis & Simo nis nauis vna hæreditas dñi populus vnus quæ eſt terra deſiderabilis ex cōuerſatiōe cę
ps 15 leſti:inde hæreditas mea præclara eſt mihi. Et ſeqtur.⌊Quomodo ſi contemnet mulier amatorem ſuū⌋.Hic nota ꝙ p̄mo increpat auerſionem græcoꝝ.ſecūdo ꝯuerſionem eo
Eſa. 10 ad Ro. 9.c. rum:tertio deſperationē.Vnde patet ꝙ poſt q̄ conuerſi fuerint ad deū reliquię filioꝝ iſ rael qdam ex eis priori ſupbię initentes ſu gum dñi abiicient:& putātes ſtatuere perfi diam priſtinam/nō valebūt:quia multitudo eoꝝ in fide pſiſtet.Inde.⌊Vox in viis audita eſt:ploratus & vlulatus filiorum iſrael⌋.ſ.re uertentium & flētium pro peccatis:reuerten tium ad fidei veritatem:quæ ſanabit eos de cunctis interitionibus eorum.⌊Vere/inquit/ erāt mēdaces colle & multitudo montium⌋. ⌊In collibus⌋doctores hæreſiarche⌊.in mon tibus⌋paſtores fautores & defenſores eorum ⌊in gregibus⌋cōuentuales:⌊in armentis⌋ cle rici & ſacerdotes:⌊filii & filię⌋edentes: & ple bes in confeſſione pudoris quieſcendo⌊dor mient⌋ ideſt a peccatis ceſſando: ⌊& operi & ignominiam⌋erroris eos penitendo.

Capitulum quartum.

HAec dicit dñs viris Iuda & habita toribus Hieruſalem. Nouate vobis nouale:& nolite ſerere inter ſpinas⌋ quia tempus inſtat conuerſionis Iſrael & gręcorum ad deum:prælatis & ſacerdotib⁹ Romanę eccleſiæ imperatur : vt⌊nouale inno uent⌋populorum⌋quia nouum faciet domi nus ſuper terram:fœmina circundabit vir⌋
Noui apli viri cenſ. eccleſia latina populum chriſtianorum gre mio vteri ſui ideſt in fide recipiet : profecto innouabit deus ſigna mirabilia immutabit dum nouos & ſpirituales apoſtolos ad prædicandum & conuertendum noua corda : ac

ſi filios ad patres diriget/qui ſciant noua p ferre/& vetera diſſipare.⌊Spinę⌋enim pecca ta & peccatores ſunt quibus fideles & virtu tes pariter ſuffocantur.Ideoq̧⌊non eſt ſeren dum ſuper ſpinas:⌋ſed ſuper terram a vepri bus eruptam & redactam ad frugem.Reno uatis igitur mentibus dudum in ſceleribus: ac ſi vepribus antiquatis collum præpucia vitioꝝ:& reſecabunt̄ ſuperflua temporaliū: ceſſabūt ſcientię litt erę occidētis/& docto res ſæculares:& nudabūt linguę ſpiritualiū intellectuum & doctoꝝ ſalientium in vitam eternam.⌊In viris iuda⌋prælati:⌊in habita toribus hieruſalē⌋ſubiecti.Aliis vt repulſis vitiis & terrenis abſciſſis dñm prædicent: Aliis vt laudent/& contemplationi vacent. Alias præſto eſt⌊ignis⌋furoris &⌊ire:⌋mun dana.ſ.tribulatio:& viri ſp̄uales qui cū He lia zelum dei ſup tepidos & pigros effūdāt Inde⌊Loquimini & canite tuba ī terra⌋.⌊Lo quimini⌋ſuadendo:⌊tuba canite⌋ increpan do:⌊clamate fortiter⌋non parcendo: ⌊& di cite⌊operando.⌊congregamini⌋ obediendo. & ⌊ingrediamur⌋ conſcientias explorando. ⌊Ciuitates munitas⌋erroribus euertendo ⌊le uate ſignum⌋crucis/euangelium extollendo: ⌊confortamini⌋improperia tollerādo.⌊No lite ſtare⌋vndiq̧ per ſolicitudinis officium diſcurrēdo:q̄⌊malum ego adduco ab aqui lone & contritionem magnam:⌋ peccatores vtiq̧ cōterendo: & reprobos cōdemnando. ¶ Hic notādum ꝙ ad conuerſionem⌊Iſrael & Iuda⌋græcoꝝ.ſ.& latinoꝝ mittendi ſunt prædicatores veritatis:qui velut alii apoſto li.i.miſſi:euāgelium prædicent:pœnitentiā ſuadeant:pœnas ēt in incredulos nō abſcon dant.Et qa qdam lumen recipiūt/& alii ce ci fiunt/ceu ſlent/palpātes tenebras in meri die.Ab aquilone/a parte.ſ.reproboꝝ : & re ſpecia lr ruſtica:malum in eccleſiam addu cent:per qd̄ cōtrarius⌊in ſyon⌋peccatorib⁹: & contritus hypocritas & corde duplices: tremor iudicia inuadat.⌊Aſcendit leo de cu bili ſuo & prædo gentium ſe leuauit : egreſ ſus eſt de loco ſuo/vt ponat terrā tuam in ſo litudinem:⌋ppter malitiam clericoꝝ & prælatorum eoꝝ terram corrumpentium ſorde ſua,Iſto iudicio permittitur ⌊leonem aſcen

Right margin notes: Leui tici. 26. — ſede ad co r in. — 3.re. 18.c. — De p̄dica tori bus veri tatis. Exo. 12.

dere. Principes ſæculares cõtra terrã eccle/ſiæ: qui (vt puto) humiliter ſe gerent: ſi non ipſa plus debito in ſua neqtia ſupbiret. Licet enim in ſupbiam ſeculoꝶ poſita ecclia: vt oẽs pro Chriſto dño tam reges ꝗ alii: ꝗ ſi matri filii obedirẽt: tñ exquo eius nõ humiliter flectit ſupbia/ſed ſemp aſcendit: videat ne ob ſui culpam correctores inſurgãt & odio eam habeant ſubuerſores. Certe inter cæteros reges mundi ſolus princeps imperialis obtinet principatum & iccirco timẽdum eſt: ne [loco ſuo & cubili] .ſ. Alemania prodeat [leo] ſæuus: & quaſi de [aquilone] veniens: [deſolatã] reddat eccleſiam: & [abſq̧ habitatore] .ſ. p̃latis & cultoribꝰ fidei: [deuaſtent ciuitates eiꝰ] eccleſias incredibili contritione. ℂ Allegorice. Diabolus [leo] eſt: [hieruſalem] aĩa: hãc ſupbię [aſcẽſione] deuaſtat: quę cupiditatis malitiam non refrenat. Sup hoc .ſ. malo vaſtationis/qua vitiũ terit ꝟtus diruitꝗ: qđ eſt deſolatio. Accingite vos cĩgulo caſtitatis [cilicio] pœnitudinis: [plãgite] lachrymis ꝯtritionis: & [vlulate] in ſatiſfactione operis pp inſtãtiam [diuini furoris]. Nam [in die illa] .ſ. in fine ſecundi ſtatus imo in die illa: qa feſtina & velox nimis [peribit cor regis] .ſ. fortitudo & ſapiẽtia ſimul pontificis: & [cor pncipum] p̃latoꝶ [obſtupeſcent ſacerdotes] ad litterã .ſ. priores & abbates/ꝓphete/magiſtri/& doctores [ꝯſternabunt]: & [dixi: heu/heu/heu dñe deus.] Vox iſta doloris: in quã Hieremias prędicatores veritatis ad dñm itorquet: cognoſcẽtes ꝙ a dño ſit iſta deſtructio vndiq̧ iſurgẽs. [ergo ne decepiſti pplm tuũ?] Vides ne in ꝗtam dementiam & cecitatẽ cordis venit tam ppls ꝗ ſacerdos: vt non cognoſcãt tps viſitationis ſuę. Ecce dñs mittet ad hierl'm anunciatores pacis æternę/pp ſcandala ſeculi ſucceſſura/in quo non eſt pax: & ipſi impii putantes pacem tpale pacem ppetuã: decipient incauti & [ſic pueniet gladius vſq̧ ad aĩam:] quia tã in re ꝗ in corpore vexabuntur. Neceſſe eſt [vt gladius] regis Babylonis .ſ. imperii [vſq̧ ad aĩam/] corpore trãſfixo pueniat: vt a p̃latis a quibus ꝓceſſit malitia/veluti a ſanctuario cedes afflictiõis emergat. Hęc ſm cõcordiã. ℂ Allegorice. [Leo aſcẽdet] ordo p̃dicãtiũ ad nullius pauẽtium occuſum [de cubili] ecclęſiæ: & [leo] doctrinę [terrã in ſolitudinem] vertet .i. terrena corda a ſua peruerſitate & corruptione ꝯuertet. [Ciuitates/] ſenſus/cogitationes & actus [vaſtabit] oĩno carnales: & [faciet abſq̧ habitatore] ſpũs beſtialis. Et qa rõnabiliter viuẽt dudum mortui in peccatis [accingẽt ſe] ad currendam viam immaculatam obediẽdo [veſtiti ciliio] aſpere ꝯuerſando [plangẽt]: deſiderio [vlulabũt] de ꝑtetno incẽdio. Sed [corda regis principum/ſacerdotum ꝓphetaꝶ] .ſ. oĩum eccleſiaſticorũ & ordinũ [obſtupeſcẽt] cꝙ talẽ hoĩes ad pri'am ꝯuertent: ipſiq̧ [paueb̃t & peribũt] .i. deficient/puet ſe viuẽdo & ſapiendo: & de [pace] mũdi quæ ꝓſpera pſuadet decepti verã pacem ſequent: quę gladium verbi dei ad [aĩam] vſq̧ pducit/ſepans a morte peccati & ſeculi: ad regni vitam & ſpũs. Seqt. [Ventus vrens in viis deſerti filię populi mei non ad ventilandum & ad purgãdum.] [Deſertũ] eſt mũdus/cuius [vię] prauę actiones: in qbus [via] ſcilicet imitatio [filię popli mei] .ſ. eccleſiæ: [Vẽtus] pſecutio: [vrens] .i. ꝯſumens: nõ [vẽtilans nec purgãs:] imo cõfundẽs: omnes inuoluens: nullum diſcernẽs. [Spiritus plenus ex his veniet mihi:] qa plene affligent. [Ventus vrens] primo ꝗſi [leo] .ſcdo quaſi [vẽtꝰ]. [Leo] ꝓpter audaciam & fidei ꝯſtãtiã. [Ventus] ꝓpter leuitatẽ pauptatis & ſubtilitatem religionis. [Vrẽns] pp ſciam p̃dicationis & incẽdium charitatis: [in viis] .i. in cordibus [deſerti] .ſ. humani generis/in quibus eſt via [filię] .ſ. fideles: pro aĩabus enim commiſſis ſibi. [Via] .i. ſtudium eſſe debet eccleſię in ſalutem [populi mei] quos redemi in ſanguine meo. [Non ad ventilandum] vt paleam a frumento/peccatorem a iuſto diſcutiant. [Nec ad purgãdum:] vt ſordes adnoueant: ſed vẽ capi. luti illud qđ Eſaias dicit. Pulli aſinorũ cõmixtum migina comedẽt vt bonos & malos ſimul in ſagena doctrinę & vitę religioſę cõcludant. Ex quibus [ſpiritus plenus] .i. cõtritionis & laudis veniat & aſcendat ad deum. Deus loqtur [iudicia ſua] cũ eis in pñia emulanda. Item [Ecce quaſi nubes aſcẽdet & quaſi tempeſtas currus eiꝰ] .Mira doctoꝶ acta narrant: tum nũc bos/nũc [vẽtus/] nunc [nubes/] nunc

Alemãia

Allegorice.

Hie. 8.

Luce 19.

Pro pace tẽporali decipient incauti

Eze. 9.

Allegorice.

Apo ca. 5 capi.

Eſaias 30.

Hec dicit dn̄s viris iuda et habit

bes/] nunc[currus] & equites deſcribuntur.
[Cum leone paſtoꝝ:]cum[vẽti vero] virꝭ:
cum[nube & tẽpeſtate]doctoꝝ: cũ curribus
&[eqs velociorib? aqlis]virginũ ſil currũt.
Tri. De his dr̃. Candidiores niue ad aquilonem.
Nitidiores lacte ad oriẽtem: rubicundiores
ebore ad occidẽtem: ſaphiro pulchriores ad
meridiem.[Leones ergo quoad fidẽ reſurre
ctionis.[Ventus vrens]quoad patiẽtiã paſ
ſionis: [nubes] quoad humilitatem vel hu
manitatem incarnationis .[Currus & equi
Eze. tes]quoad ſpẽ aſcẽſionis . De his Eze. Ecce
vẽtus turbinis: p̄dicatores q deturbant oẽs
reddẽtes turbatos , vt nõ iã ſolicitudini mũ
dane ſeruiãt/ ſed in dei ſeruitute qeſcant. Vñ
eturbati vel turbati veniũt ad pniam de pec
catis. Ab aqlone.ſ.a mũdi malitia & tẽtatio
ne diaboli. Et nubes magna. ¶ Nota.ꝙ p̄di
catores ab aqlone icceperũt.i.a p̄latis eccle
ſię: qa angeli prio appuerũt paſtorib? cuſto
Luc.2. diẽtibus vigilias aqlonis & noctis.2.p vẽtũ
turbinis.i.turbatos & afflictos i mũdo ſub
iectos q̃ſi i viis deſerti.3.p nubes magroꝝ
& doctoꝝ ſęculariũ ſcripturaꝝ: & ẽt ad lit
terã diuinaꝝ q magna loq̃bant. Et forte ſu
tiæ perba nõ in humilitate charitatis q̃ edificat
ad co ſed i ſcia q̃ iflat.4.p ignẽ iuoluẽtẽ.i.p reli
rin.8 gioſos q libertat e ſpũs iuoluũt cũ ſeruitute
1. ad actionis q̃ ad modicũ vtilis eſt. Nã &.4.lo
Tio. co Helyas i curru igneo aſcẽdit/ & eqs zonã
4. ſplẽdidã i circuitu.i.paliũ grãe ſeptiformis:
4.re. ad quam aquæ iordanis pp̃li xp̄iani diuiſi
2. ſunt ad prædicationem apl̃oꝝ: & adhuc in
p̄dicatoribus futuris deficient & ceſſabũt a
curſu ſęculi; vt libere archa cõtẽplãtis vitæ
Ioſ.3 tranſeat p diuiſiones illas. Lapides aũt Ior
danis q electi ſũt & extracti p̄dicatores fue
Alii rũt primi tpis.ſ.apl̃i/& miſſi ad gentes . De
apl̃i gentibus aũt ipſis eligẽdi ſunt adhuc alii q̃ſi
diri de galgalis.i.tota eccleſia: & mittẽdi ad icre
gẽdi dulos xp̄ianos: vt q̃ſi in iordane loco alioꝝ
ſunt. ſtatuẽdi: vt quẽadmodũ apl̃i i ſecũdi ſtatus
Ioſue pricipio: ſic & iſti in tertii exordio dirigant.
4.5. Ne & ipſi chriſtiani ſuæ ſint ſalutis imemo
& 4. res: & ſpũs dñi pmiſſiones in puluere verbi
regũ dñi loquentis in euangelio aliquatenus vi
3.4. deat. Q uia vero in trinitate dei ſpiritus dñi
vna eſt perſonarum / expedit vt oĩs mundus

hoc ſciat.q̃ ſicut operatus eſt pater in pri Io.5.
mo ſtatu: filius in ſecũdo: pro quo & dicitur Leu.
Pater meus vſq; mõ operat/ & ego mõ ope 25.
ror. Ita ſpũs ſanct? operabit ꝓprietate my Geñ
ſterii: ad implẽdam oẽm veritatem quæ ſcri 11.12
pta eſt etiã in lege/pſalmis/ꝓphetis/ euange Exo.
lio/& ſanctis ſcripturis in tertio ſtatu q nũc 14.
incepit. Nec mouẽdum nec ambigẽdum: pro Exo.
pterea qa ex toto libertas nõ datur populo 2.
chriſtiano/& qes a labore eccleſiæ: qa reuer Ioſue
ra donec naſcant noua veteribus vti neceſſe 3.4.
eſt. Verbi gratia : primus ſtatus deſignatus Nũe.
eſt ab exitu Habrae de caldea vſq; ad tranſi 13.
tum filiorum iſrael maris rubri. Secundus a libro
Moyſe fugiente in Madian & Aaron vſq; iudi
ad trãſitum Iordanis. Tertius incepit ab ex cum.
ploratoribus miſſis in Canaam vſq; ad tem Exo.
pus Iudicum. Vnde patet ꝙ anteq̃ ex toto 14.&
ſtatus deficeret ꝑmus: alter alteri ſucceſſiſſe ſupra
videtur. Nam in primo manet perſequutio In li.
egyptioꝝ: in ſecũdo cananeorum : in tertio Ioſue
philiſtinoꝝ. Vides ne mõ ꝙ primus ſtatus Iudi
ſæculi natus eſt in diſperſione Iudeorũ ſub cũ.3.
Tyto. Secũdus cuius finem tenemus termi & 10.
nãdus eſt ſub regibus multis contra populũ & 13.
chriſtianũ auerſum & apoſtatatum a fide & 1 reg.
operę chriſti verſum vtiq; in babylonẽ: ven 4.
turus ab ortu ſolis in exterminiũ populorũ Eze.
Tertius cui? exordia a deo nũc obſcura ſũt 38.
vt parũ ſplendeat de ſpũs libertate. Termi 39.
nabit ſub pſecutione gog: quem veniens ad apo.
iudicium dñs iudicabit. Ecce habes in egy 20.c.
ptiis iudęos. In mari rubro imperium Ro. 3.re.
In cananeis falſos chriſtiãos & hęreticos. In 20.c.
philiſteis exercitum gog. Ei ibi reges multi 4.re.
deſignati ſunt i ſyris. Et hic demones & dia 17.
bolus deſignati ſunt in aſſyriis & Senache 18.
rib.[Ecce/inquit/quaſi nubes].ſcilicet præ 4.re.
dicatores quoad doctrinam & cõuerſatio 18.
nẽ religioſam: [aſcendet]procauotionẽ ſęcu 1.re.
laribus clerici & Baal p̄ſbyteris reprobatis 7.
deſignatis i ſobna & prępoſito tẽporalis do Dañ
mus: ſicut illi deſignati ſunt in helyachim: 6.
quẽadmodum Samuel pro Hely & filiis de Geñ.
ſylo. Et Daniel ꝑ pncipib? & p̄poſitis eunu 41.
coꝝ Nabuch. Ioſeph pro egyptiis & magiſ 1.re.2
pharaõis.i.ſapiẽtib?. Dauid ꝑ ſaule.[Q ua ſcdi
ſi tẽpeſtas currus eius ꝑp impetum ſpiritus 2.5.

primis dictum eſt:vt fleant peccata ſubdito
Iohel rum & abluant aqua doctrinæ illos inſtruē
2.c. do.Secūdis datum eſt abundantius gemere
ſuper cōtritionem eccleſiæ fluctuantis/tam
nocte aduerſitatis eius q̄ die pacis. [Nocte]
ne labore fatigata succūbat.[Die]ne nō pul
ſata præſſura vitiorum quiete marceſcat. Sem
per enim flendi ſunt viris ſpūalibus & remo
tis a ſæculo: vt nō tentent ſupra id qđ poſ
ſunt:vel non pulſatis alimenta vitiis mini
ſtrentur. [Interfectæ ſunt filiæ populi mei]
ſcilicet eccleſiæ:cuius mater eſt hieruſalē vel
peccatis ſaucii/vel in fidei opibus tabefacti.
[Quis dabit nos in ſolitudine diuerſorum
viatorum?] In hoc loco tacite ſub fletus noīe
[capita & oculi]tam prælati q̄ religioſi prę
mēdi ſunt in pſecutione a republica futura
inferēda:pro eo q tpalia deſerere nequeunt:
& iccirco affligent pro illis. Sed ſpūs dñi lo
Lu. 1 quitur & dicit.[Quis dabit me in ſolitudi
Act. ne]&c̄.Solitudo, virgo eſt,gentilitas eſt:re
13. ligio eſt:Ad primā declinauit Chriſtus: ad
Scdę ſecundam Apl̄s:ad tertiam ſpirituſſanctus.
ad co [Viatores]ſunt prædicatores futuri[ad ſoli
rin.3 tudinem]vitam.ſ.ſpūalem diuertentes:in q
Exo. bus ſpiritus dñi in quo eſt libertas: ac ſi ſup
14. aquis ambulabit cæteris pūaricatoribus in
Io.6 abyſſo peccatorum & cupiditatum/obiectis in
Al̄s. afflictionis & ſeruitutis obſcuritate ſæculi
abie relinquēdis.[Vnuſq̄ſq; a pximo ſuo ſe cuſto
ctis. diat].Inter mūdanos ſemp diſcordia: ſemp
Luce fallacia. Inter ſpūales concordia & puritas
4. veritatis.[habitatio tua in medio idoli.]li
Ad cet eccl̄ia clericorum febrib⁹ auaritiæ ferueat:
phil. cetus tñ laycorum non mediocriter dolis aſpi
2. rat:& iccirco ſpūales viri & ſi īter eos habi
Io.8. tant:tñ de eorum malitia nihil reportant. In
Mat ter quos inquit, lucetis tanq̄ luminaria &c̄.
27. [Ecce/inquit/cōflabo eos]in præſſura tem
Mar poraliū:[pbabo]in afflictione corporaliū.
15. [Sagitta vulnerans lingua eorum].ſ.blaſſe
Mat miæ & detractionis:vt iudęi faciebāt ī chri
26. ſtum:& more Iudę pacis oſculum præferen
Mar tes mortis inſidias poſuerunt. Sic & modo
14. cauendum eſt eccleſię & ſūmo chriſto ponti
Scdę fici:ne periculis ex falſis fratribus/cardina
ad co libus & ep̄is ac legatis expiret. Nota[pro
ri.xi. ximum/fratrem/deceptorem/amicum/ver

ſipellem/virum mēdacem]. [Proximi]ſunt
cardinales:[fratres]ep̄i:[deceptores[ſæcula
res:]fraudolenti amici[principes & reges: re
ligioſi/abbates:]mendaces notarii & docto
res.[Super montes aſſumam fletum & lamē
tum:& ſuper ſpecioſa deſerti plantum].[Fle
tus]in p̄latos:[lamentum]in ſubditos:[plan
ctus]in religioſos inceduntur.i.affliguntur.
alias inferuntur.Nam dum ſuperbit impius ps. 9
prælatus incendit:paup ſubiectus: & inops
religioſus.[Vir ptranſiens]eſt perfectus con
ſiderans prælatorum ſupbiam/clericorum auari
tiam:& religioſorum deſidiam.[Vox poſſiden
tis]eſt exhortatio ſpūalium/nihil habentiū
& oīa poſſidentium.In[volucribus cœli]re Scdę
ligioſi:in[pecoribus]layci:[hieruſalem]cle ad co
rici:[ciuitates iuda]eccleſiæ.Inde.[A volu ri. 6.
cribus cœli vſq; ad pecora trāſmigrauerunt
& receſſerunt].Layci diſcedūt a fide: religio
ſi tranſmigrāt de religione ad ſęculum:de cō
templatione ad actionē quaſi de ſyon in ba
bylonem.[Dabo hieruſalē ī aceruos arene]
.i.clericos ſteriles in lr̄a:opulentos in pœni
tentia:[& cubilia draconum.]In[cubili] lu
xuria:in[dracone]gula notatur.Vel certe[in al̄.pe
aceruos arene & cubilia draconum]clerici & cunia
p̄lati danť:cū vel ad vitā ſęcularium defluūt vl̄ pe
vel terrenis pncipib⁹ fauēt.[Ciuitates in de na.
ſolationē].ſ.eccl̄ias exhibet depdandas:[ha
bitatio]eſt q̄libet fidelis.Layci[dereliquūt]
fidē ꝯiugii:clerici nō[audiunt]vocem verbi:
religioſi currunt[poſt baalim]prauitate ſui
ſcilicet cordis.[Ecce ego cibabo eos abſcin
thio:& potabo aq̄ fellis].ſ.turbide cupidita
tis:[& diſpgā in gētib⁹]ad Ir̄am vel vitiis:
[& mittā gladiū]ꝯſumatiōis vel p̄dicatiōis.
[Cōtēplamini]ꝯſiderādo vel p̄ueniēdo: &
[vocate]p̄dicādo & opādo:[lamētatrices].ſ.
corde ꝯtritos:[vt veniāt]exēpla p̄bendo:[&
ad eas q̄ ſapiētes ſūt]vera docēdo & ꝯſulēdo
[mittite]ſuadēdo:[properēt]oīa relinquēdo:
[feſtinēt]ſ'ſpūalē vitā īgrediēdo:[& aſſumāt
lamētū]ꝯpatiēdo.[Deducāt ocli nr̄i lachry
mas]cū fletib⁹ flēdo:[& palpebre nr̄ę deflu
ant aqs ꝯpūctiōis afficiēdo.]Vox lamētatio Ad
nis audita eſt de ſyon.i.eccl̄ia: [lamētatiōis rom.
vox]eſt ſiue tribulationis/pœnitentiam ſua 12.
dētis.[Quō vaſtati ſumus]tpalia amittēdo

vel vitia dimittendo:[& ꝯfuſi vehementer:]
vel nequiter agendo:vel de nequitiis erube-
ſcendo.quod dicit[cōfuſi ſumus]ad filios ba
A re- bylonis.ſ.reipublicę ſpectat a qua affligetur
pu- eccleſia[vehemēter:qa dereliqmus terram].
blica ſcilicet fidem eccleſię/vel terrena reſpiciēdo.
affli- [Deiecta ſunt tabernacula noſtra]ad litte-
getur ram.i.eccleſiæ & plebes vel carnalr viuēdo:
eccle- ideſt ceſſando carnaliter viuere in corpora-
ſia. libus.[Audite]obediēdo[mulieres] extermi
nati magiſtri & prælati:vel potius aię ſpūa
les:[verbum dñi/aures]ſubiecti ſunt:[ſermo
oris eius]euangelium chriſti: [& docete fi-
lias veſtras]aīas ſubiectas:[lamētum]cōtri-
tionis.[& ꝓximā ſuam vnaquęq; planctū].
ſcilicet religioſas: [qa aſcendit mors]pctī[p
feneſtras noſtras].ſ.per clericos[ingreſſa eſt
domos veſtras]aptis ianuis p prælatos: no
mine[mortis]in hoc loco deſignant̄ hæreti-
ci & patareni:quoꝝ doctrina nō ſolum [fe-
neſtrę]religioſoꝝ/ſed ēt[domus]eccleſię cle
ricoꝝ infecte ſunt.Nota ordinem.primo [la
mētū]de vaſtatione ecclię a Ro. republica.
Apo ſcdo de aſcēſiōe[mortis]de puteo erroris &
ca.9. abyſſi.i.patarenis.tertio a ſaracenis & genti
capi. b⁹ ifidelib⁹ de mari ſurgētib⁹[ad diſpdēdū
Apo puulos de foris/& iuuenes de plateis]. Pri-
ca.13 ma tribulatio erit ad ſpoliandū tpalia:ſcda
capi. ad decipiēdum ſpūalia.tertia ad puniēdum
corporalia.Sub qua triplici tribulatiōe pu
Gen̄. to duos ordines futuros in ꝓximo alium in
22. pueris quaſi ſeruis.Habrae ad prędicādum
De euāgelium deſtinādos:alium iuuenibus qua
ordi- ſi iuniores & poſteriores illis:ac ſi Ioſeph &
nib⁹ Beniamin frater illius minimus & quaſi co-
duo- uterinus in eccleſia Rachele ſub Iacob ſum-
bus mo pontifice in egyptum famis tpe audiendi
Gen̄ .ſ.verbi dei/deſcendente ad francos:vel po-
30. tius in mūdum vniuerſum ignorantię tene-
35. bris iuolutum:ſedētem in tenebris cupidita
43 c. tis & vmbra mortis carnalis vtiq; volupta-
Luc. tis:vrgente myſterio deſignatis: occidendos
1. fore a beſtia hæreticorum aſcendente de ter
Ap. ra/habente duo cornua ſimilia agni: pſeudo
13.c. duos.ſ.& pſeudo ꝓphetas: & ab alia beſtia
aſcēdente de mari:populo.ſ.infideli: quę ob
multitudinem quaſi harena maris: decē cor-
nua principum/& ſeptem capita poteſtatum

vel exercituum dicitur habitura . Inde Eſa. Eſa.
Deſolabit dñs linguam maris egypti.i.cum xi.
Romanum impium deſolationi approxima
uerit:eleuabit dñs manum ſuę potētiæ furo
ris in ſpū ſup flumen aſſyrioꝝ . ſ. infidelium
gētium inundātium terrā hæmanuelis.ſ.ec-
cleſiam vniuerſam venientium ad collū vſq;
impium Romanū pplm abſorbendum: & p
cutiet illum in ſeptē riuos.i.diuidet in mul-
tos exercitus.Ita vt p eum tranſeant calcia-
ti:qa ēt ipſi p̄dicatores futuri expient̄ tribu
lationem ab illis:vt ſui anguſtias nulli eua-
dant/fugientes in heremum cōuertendoꝝ.ſ.
iudęoꝝ & gētium aliaꝝ:[cadet morticinum
hois quaſi ſtercus ſup faciem regiōis: & qua
ſi fœnū poſt terga metētis/& non eſt q colli
gat].In[morticino]corporalia:in[fœno] tē
poralia in oīb⁹ punient̄.[Stercus]ad vtilita
tem pertinet[in facie regionis].ſ.i oculis po
puli[metēs].i.infidelis tyrānus: & collector
chriſtianus non fuerit.Vel certe[cadet mor-
ticinum]pœnitentis hois[quaſi ſtercus] vi-
lem ſe reputando[in facie regionis] .ſ. noti-
tia ſpūali viuēdo:[& quaſi fœnum]tpalia &
carnalia deſerēdo:[poſt terga]ſequēdo[me-
tentis].ſ.prędicātis & ſuadētis de dei regno
& pręcidētis a mūdo falce verbi: [& nō eſt q
colligat]retinēdo.Nota[in meſſore] primus
ordo futurus:In collectore ſcds: qui & ſi nō
colligat eorum meſſem indiſcrete recipiendo
fructus eoꝝ & ꝯuerſos a ſæculo:tñ ipe colli
get vindemiam.Videtur tertio ꝙ vnus cleri
cus[metat:]reliquus [colligat] indifferenter
botros terrę.Vel certe quod dicit:[& non eſt
qui colligat]ad illud referendum eſt quod di
citur.Iacebunt corpora eoꝝ per triduum in
platea ciuitatis magnę:ſiue ad lr̄am illud fi-
at in anguſtia tpis:ſiue alter fiat:patet.Nam
corpa duoꝝ teſtium.ſ.ſubiecti q forte nō re Ap.
putabunt̄:vel iacebūt quieſcendo in plateis xi.c.
ſcilicet fidelibus laycis/magnę ciuitatis eccle
ſię in mundo diſperſę.Et qđ ſeqtur:nō ſinēt
eos poni in monumentis.i.ex toto a ſæculo
p̄dicatione vel viſitatione qeſcere : [per tri-
duum].ſ.tpe aduerſitatis:donec ſpūs vitę ſci
licet pacis & qetis detur : vt ex toto mundo
mortui deo viuētes aſcēdant in nubem per-
fectionis.ſ.vitę pariter & doctrinę.Triduū

enim eſt

Ap. enim eſt prima afflictio reipublicæ/quaſi os
16. pſeudo pphetę.Spūs tres immundi in mo-
dum ranarũ.Tria in rana nota:ſaltat/natat
clamat,Saltat cum republica ad tpales di-
gnitates.Natat cum infidelibus ad ſubſtan-
tias corporales.Clamat cum pſeudo pphe-
tis ad puertendos fideles quaſi ſpūales.De
his tribus[nō gloriet̃ diues in diuitiis:non
fortis in fortitudine:nō gloriet̃ ſapiẽs in ſa-
pientia].Singulus ſingulis.[Diuitiæ]impe
Priç rio:[fortitudo]in ſaraceno.Sapientia ſęculi
ad co quæ &,ſtultitia in patareno.Quartus glo-
rin.3 riari debet ppl̃s fidelis in deo q facit i eo[mi
ſericordiam].Propter pmum[iudicium:pp
ſcdm[iuſtitia]:pp tertium[afflictorũ miſeri
cordia.]Hęc eni placet mihi:[miſericordia]
qua culpabilẽ colligat:[iudicium]quo rebel
lem puniat:[iuſtitia]qua neminem fidelium
Pſal. offendat.Inde.Iuſte/ecce iuſtitia:iudicate/ ec
57. ce iudicium:filii hominũ/ecce miſericordia.
[Ecce dies veniūt dicit dominus:& viſitabo
ſuper oẽm incircũciſum].ſ.corde.Laycus[p
putium circumcidit]a concupiſcentia carna-
li:clericus a[ſapia]aiali:religioſus a ſubſtan
tia tpali[Viſitate ſup egyptum]ſup egyptũ
laycorũ:[ſup iudam]clericorũ:[ſuper edom]
monachorũ:[ſup amon & moab]tẽplariorũ
& hoſpitalariorum:[ſup attonſos]yconias
aliorũ regulariũ hereditãtes in deſerto pnię.

Capitulum decimum.

DOmus iſrael]gręci ſunt incircunci-
3.re. ſi ab erroribus arianis & ſabelia-
12.c. nis:qui velut duo vituli aurei qui
poſiti ſunt in dan & bethel.ſ.in ſæcularibus
græcorum clericis & hæremitis eorũ.Quia
quarto tempore eccleſiæ floruerũt:quemad
modum in ſynagoga ſub Helya & Heliſeo
4.re. ac filiis prophetarum:[lignum de ſaltu præ
2.&. cidit]doctrinam.ſ.a iudęis dolauit exponen
6. do.[In aſcia]Origenis & aliorum:[argẽto]
eloquentię:[auro]ſapientiæ decorauit ido-
lum:[clauis & malleis compegit]'.[Clauis]
.ſ.pręlatorum eorum:&[malleis]aliorumq;
doctorũ:vel ẽt principum ſæcularium defen
dit errorem.Per totum iſtud capl̃m auerſio-
nes gręcorũ icrepat ſub noie iſrael:vt q legat
intelligat.[Audite/inqt/]dn̄s qd̃ locutus eſt
reuerſionis.[Iuxta vias gentium nolite di-
ſcere]retinendo carnales vxores.[Vię gen-
tium]doctrinę carnales ſunt/quæ ſpm veri-
tatis exturbant:vt nō ſapiat homo quæ dei
ſunt/ſed quæ carnis:[Signa cœli]ſunt aru-
ſpicia/auguria/& hmōi ad lr̃am.¶Spiritua Priæ
liter:falſę doctrinę ſunt ppoſitioneſq; falla ad co
ces.Pn̄t phi mūdi p[ſigna]intelligi quorum rin.3
doctrina vana eſt/& equiſilis veritati.[Ar- 3.
gentum]eloquẽtia tharſis ſęculi[iuolutum]
ſcilicet clauſum:[& aurũ de ophir]ſapia de 3.re.
terrenis.Q d̃ dicit[iuolutũ]ad eos referẽdũ 9,10.
eſt/qui ita iuoluūt ſua mẽdacia/vt non pate
ant veritati vel itellectui.Inde:nec intelliges
quid loquatur.Iſti ſunt falſi prophetę & hy- Su-
pocrite q ſanctitatẽ ptendūt exterius:intus pra 5
ꝯo negãt.Iſti ſunt ab extra fons aureus:in-
tus luteus.Tales nō ſunt[dei veri ſed falſi]
licet veſtiant̃[iacintho]ſcitatis:[purpura]di
gnitatis vel paſſionis vt patareni.[Opus ar
tificium]dicta magiſtrorũ.Iſta non ſunt fa-
bricata manu artificis.i.chriſti:veriq; do-
ctoris:de quo ſequitur.[Dn̄s deus verus ipẽ
eſt deus viuẽs & rex ſempiternus].Inde.Ego Ioã.
ſum via veritas & vita:via ęterna ad regnũ: 14.
veritas ad præmium:vita ad vſum.Hypo-
crite[dii de terra viuentium peribunt:]&[de
his].ſ.electis[quæ ſunt ſub cœlo]ſubditi ec-
cleſiæ.[Terra fortis]apoſtoli:[oreb]mar-
tyres:[cœli]doctores:[aqua]ſpūales.ſ.virgi
nes in cœlo cōtemplationis.[Nebulę]cōuẽ-
tuales & clericos:[ab extremus terrę].ſ.lay-
cis eccleſiæ:[fulgura]miracula facientes:[in
pluuia]doctrinę vel pſſurę.[Venti].ſ.ſpūa-
les itellectus:[de theſauris]lr̃ę prodeuntes.
Ab iſta ſcia alieni ſunt[ſtulti & cōfuſus ois
artifex]phs[in ſculptili].i.cōmento vel pra-
uo operę:q[a falſo cōflauit]expoſuit vel do
cuit.[& nō eſt ſpūs in eis].ſ.vitalis doctrinę.
[Non eſt his ſimilis pars Iacob:]qa illa falſa
erudiunt iſta vera.Inde.Qui biberit ex hac
aqua.ſ.ſapia ſæculi/ſitiet iterũ:ecce inanitas Ioã.
& vacuitas:aqua quã ego dedero &c̃.ecce p- 4.
petuitas & refectio.[Cōgrega de terra cōfu
ſionem tuã:]quæ habitas in obſidione:[de
terra cōgrega cōfuſionẽ].i.diſperſos:vel vi-
tia quę confundunt.i.in babylonem ducunt:
[congrega].i.reuoca p fidei exhortationem:
[de terra].i.de terrenis & ſapientia ſæculari:

[quæ habitas in obſidione]. i.expoſita obſi-
Luc. dioni gentium non paucarum.Inde: inimici
19. tui circundabunt te vallo.[Veh mihi ſuper
cõtritione mea peſſima plaga mea:]licet ec-
cleſię populus chriſtianus qui ſunt congre-
gatio chriſti p fidei incarnationem affligen
di ſunt:tñ de ipſo Chriſto intelligitur.[Veh
mihi].ſ.doloris & paſſionis:[ſuper cõtritio
ne mea:]populi.ſ.redemptiõis :[peſſima pla
Mat ga mea].ſ.mortis:[peſſima]ad peſſimos redi
26. mendos:vel peſſima quoad iudeos deſtruen-
27. dos.[Plane hæc infirmitas mea eſt]quoad
Mar carnem:[& portabo illam]quoad patientiã/
15. vel ad infirmos roborandos.[Tabernacu-
Luc. lum meum vaſtatum eſt]per mortem : eccle-
23. ſia per peccatum . Vel certe [tabernaculum]
Ioã. ſynagoga.[Omnes funiculi mei dirupti ſũt]
18 19 .ſ.fideles: & forte [tabernaculum] corporis
[vaſtatur]per luxuriam:[funiculi rumpun-
tur]per diſcordiam:[funiculi] virtutes ſunt
Spi- ſenſus opera.❡ Spiritualiter [funiculi] do-
ritua ctores.[Non eſt qui extendat per concordiã
liter. tentorium meum:& erigat pelles meas]: id ẽ
laycos reducat ad pœnitentiam:in cilicio tẽ
torio deſignato:nec[pelles meas erigat]ſcili-
cet clericos & religioſos informet. Et primi
ſunt[pelles]rubricate per ſacrificia : ſecundi
iacinthinę per deſidiam:qa[ſtulte egerũt pa
ſtores].Vides ꝙ culpa prælatoꝝ diſſipanť
tentoria eccleſiarum:&[pelles]ꝑuentuum:ec
cleſiæ quoad cultum diuinũ:[pelles] quoad
terrenũ ſtipẽdium.[Grex eoꝝ diſperſus eſt]
ſcilicet triplex:laycoꝝ/clericoꝝ/& regulariũ
zach Inde.O paſtor & idolum derelinquens græ
xi. gem.i.triplex ydolum adorantes . [Paſtor]
imo mercenarius dereliquit gregem : negli-
gendo/& fugit relinquẽdo:& non eſt ei cura
de ouibus/tribulando.Hi ſunt Salomon in
Ioã. curuans ſe ydolatriæ: vt ſuperbiat cum mo-
x. loch: vt affluat cum chamos: vt ſordeat cum
3.re. aſtaroth.Moabite ſunt principes ſęculares:
11.c. Amonite ſunt diuites negociatores: Sydo-
nii ſunt fornicatores & fidei corruptores.
Primus dicitur paternus : ſęcundus factor:
tertius venator.Honore ælationis : errore
eris:furore diſſolutionis.De his tribus dici
Hie. tur Tolle lumbare & abſconde in flumine
13.c. magno eufrate.[Lumbare]ſunt prælati qui

ſuas & ſubditorum debent refrenare libidi-
nes.Sed vita putreſcentes[abſconduntur].ſ.
inuoluuntur inter ſæculares:ita vt nulla ſit
differẽtia populi & paſtoris.Nota tria.[Flu
uius magnus/eufrates].[Magnus quoad ſu-
perbiam dignitatis.[Fluuius] quoad luxu-
riam carnis. [Eufrates] quoad opulentiam
ſtipendii temporalis . [Vox auditionis ec-
ce venit].Nota tria. In[terra aquilonis] lu-
xurioſi.In[commotione magna]ſuperbi. In Pſal.
[voce auditionis]auari.Primi ſunt babylo- 136
nii:ſecundi herodiani: tertii ſymoniaci. De
pſimis:Super flumina babylonis illic ſedi-
mus & fleuimus.Spirituales viri flent de vi
ta luxurioſa ſæculi & carnis:& ſedent quie-
ſcendo ab eis.De ſecundis.Herodes rex tur- Mat
batus eſt:& omnis hieroſolyma cum illo: ne 2.
regnum & ciuitates amitterent . De tertiis:
ſcilicet ſymoniacis & auaris: diciť ꝙ gratiã Act
volebant emere ſpũs.ſ.a Petro. Ecce quales 8.
[paſtores]recedentes ab oriente fidei habe- Gen.
mus qui edificant turrim ſuperbiæ babel lu xi.
xuriæ de lateribus auaritiæ.In campo mun
di ſenar iniqui peccatoris/quaſi fetoris den- Affli
tium/fetor peccatum: dñs iniquus lacerans ctio
& mordens ꝓximum. Vtentes pro cemento & de-
charitatis/bitumine cognationis: & pro la- præ-
pidibus virtutis/lateribus/opibus:coctis ſci datio
licet & cõflatis.[Vox auditionis ecce venit ecclę
de terra aquilonis].ſ.a reprobis & Alemãis rom.
afflictio & cõmotio magna gentium perfi- nę.
darum:[vt ponat ciuitates]eccleſias : [iuda] Ioã.
Romanę ſedis:[in ſolitudine].ſ.faciat deprę 8.
datas:[& habitacula draconum].i.malitio- Apo
ſorum.Quare?propter tria.Quia nõ audie ca.3
tunt verbum dñi.Quia tepidi.Quia quæ- cap.
runt ſua & nõ quæ dei ſunt. Vel certe [ciui- Ad
tates iuda]ſunt mẽtes deum cõfitentium ore phi-
ſed factis negãtium:& iccirco reddit[ſolita- lip.2
rias]a virtutibus & ponit manſiunculas vi- Ad
tioꝝ.Sed ſeptem capita dicitur habere dra- Ti-
co dyabolus:de qbus diciť. Contriuiſti ca- tũ.1.
pita draconum in aquis.ſ.principum in ba- Apo
ptizatis.Primum in apoſtolis: ſecundum in ca.13
martyribus:tertium in doctoribus : quartũ Pſal.
in virginibus:quintum in clericis & conuen- 73.
tualibus:ſextum in cruce ſignatis & fidelibꝰ Mat
ſeptimum in duobus futuris teſtibus , Pri- 2.

mum

mum caput diaboli fuit Herodes: p quē qa
Mat non potuit Christum innocentes pueros de
2. uorauit, ſecundum Nero: tertium Conſtan-
tinus: quartum Coſdroe rex perſarum. quin
tum Henricus primus princeps Alemanoꝝ:
ſextum Saladinus: ſeptimum antichriſtus
rex patarenorum. Nota ſingulus accipitur
cum ſuis ſucceſſoribus. Vide caſum. Primo
die lux & tenebre: apoſtoli & iudęi. Secun-
Ge. 1 do firmamentum in aquis: martyres in ydo-
latris & philoſophis. Tertio terra germi-
nās. Doctores remotis aqs hęreticis. Quar
to luminaria virgines cōtra mahumetas: vt
lucerent ſup terram. Quinto piſces &c. con-
tra luxurioſos: dantes eis exemplum virgi-
nitatis. Sexto homo cōtra beſtias. ſ. fideles
Apo contra ſaracenos. Septimo prædicatores
ca. 10 veritatis contra falſos chriſtianos: qa ſub ſe
ptimo angelo cōſumabit myſteriū dei: & p-
ficientur coelum & terra & ois ornatus eoꝝ
In ſcđo ſtatu cuius extrema tenemus. [Cor-
ripe me dñe in iudicio] correctionis: [ſed nō
ps 6. in furore] dānationis. Quia vero neceſſe eſt
& futurum vt corripiatur eccleſia generalis
generaliter a filiis huius mūdi: vt ſm q ip-
ſa pugnat generaliter ſic & babylon contra
eam reprobos dico contra electos & electos
Geñ. cōtra illos: quēadmodū Iſmael cōtra oēs &
16. manus oium cōtra eum. Precat eccleſia cum
Heſter. heſter vt [effundat deus] Aſſuerus ſup Amā:
iniquos [indignationem ſuam ſuper gentes]
7.c. incredulas [& prouincias] iniquorum. [Co-
mederunt Iacob:] ſemen vtiqꝫ chriſtianorū
in tpalibus [deuorauerunt:] in corporalibus
[conſumpſerunt] in ſpūalibus [& decus eius
diſſipauerunt:] in ordinibus: immo comede
rūt apl'os: vorauerūt martyres: cōſumpſerūt
doctores: diſſipauerūt ꝟgines. Capłm ix

Viri iuda] religioſi clerici [thinitato-
res hieruſalem] layci: [verba pacti]
laycorum. ſ. fidei: clericorū ordinis
eccleſiaſtici: religioſorū regularis voti. Re-
ligioſi empti ſunt [de terra: layci de egypto]
clerici [de fornace ferrea]. [Terra] ſæcularis
conuerſationis: [egypto] perfidię & erroris:
[fornace ferrea]: quia homines ſæculares du
ras afflictiones ſpiritualibus irrogant. Item
[terra egypti] dicitur infernus, quaſi [terra]

tenebroſa: [ferea] quia crudelis [fornax] quia
inextinguibilis. [Crudelis] quoad corpora:
[inextinguibilis] quoad corda. Ibi erunt cor
pora q̄ſi [ferri] mīa aiæ, quaſi ignis natura:
alimēta, q̄ſi mala cōmiſſa. [flatus] diuia ſcia.
Iñ. Spūs dei q̄ſi torrēs ſulphuris. Sulphur Eſai.
quoad ingnamēta corporis: torrens quoad 30.
neqtiam cordis p voto ſuadēdo fidei, ordi-
nis & voti dādi. Promittit [terra fluēs lactis
& mellis]. Pria eſt [terra] ignis & ferri. ſcđa
[lactis & mellis]. [ignis] vrit: [lac] refrigerat:
[ferꝝ] pręmit: [mel:] dulcorat. Et prima eſt
[terra] tenebraꝝ. ſcđa luminū. Sed qd? Ma- Io. 3.
gis diligunt hoies tenebras q̄ lucem: magis
mundū q̄ coelū: magis infernum q̄ regnum:
[Inuēta eſt cōiuratio in viris iuda & in habi
tatoribus hierl'm:] qa ſic declinauerunt layci
& clerici ſpūales & ſeclares: qa ſicut ppl's ſic
& ſacerdos. [Reuerſi ſunt ad iniquitates pa- Oſee
trum ſuoꝝ priores] carnaliter viuētes: [abie 4.
rūt ad deos alienos] auaritiæ ſtudētes. [Irri
tum fecerunt pactum] ſupbę deum contēnen
tes: [ꝓpterea inducam ſuper eos mala: de qꝫ
bus exire non poterunt]. [Malum] a mundo
[malum] a carne: [malum] á demone. A [mū-
do] ab inimico: a carne: a ꝓximo: a demone:
diabolo. Primā eſt malitia a republica tol-
lente ſubſtantiās rerum. Secunda a gēte per-
fida mutilante corporum membra. Tertia
a falſa ſynagoga inficiēte ſacramēta ſpūaliū
In rebus ergo & corporibus & in ſpiritibus
vexabuntur. Vnde ergo exibunt? Via regni
clauditur, patet infernus. Mundus ſpinis im
pletur: ꝓximus dolis aſpirat. Hoſtis laqos
ponit: [Libantes]. ſ. ſacerdotes carnales: de
quoꝝ præce cōfidūt: ſed [nō exaudiunt:] qa
ois hypocrita eſt & neq̄. Ois quoad alios:
quia cois. i. falſus amicus: hypocrita quoad Eſai.
ſe: neq̄ quoad deum: [tp̄s afflictionis] tpa- 9.
lis inſtantis vel ęterni ſuplicii. [Scđm nume
rum ciuitatum tuaꝝ erat dii tui iuda, & are
cōfuſiōis ad libandum baalim]. [Iuda] Ro.
eccleſia eſt i gñe: [ciuitates] eccleſiæ pōtifica
les in ſpē [are] monaſteria. [Dii] ſunt prelati
in ſingulis vrbib⁹ cōſtituti. Iſti oēs [libāt ba
alim:] qa nō p coeleſtib⁹ pmiis ſed p lucris
tpalibus ſacrificia laudū offerūt. [Tu ergo
noli orare p ipſis] pdicatoribus veritatis &

ſpiritualibus viris occurrẽtibus in vitæ per-
fectum:[nõ ſacerdotibus baal] ſed ſacerdo-
tibus chriſti laus iterdicit: vt nõ ſicut clerici
ſæculares tpalia quærãt:nec de fermẽto lau
dem offerãt:ſed ſine macula ſint añ thronũ
Apo dei.[Quid eſt ꝙ dilectus meus]ordo ſacer-
cali. dotalis quoad ordinis fidem : [fecit ſcelera
14.c. multa]quoad vitæ prauitatem : [in domo
mea].ſ.eccleſia populi chriſtiani . [Carnes
ſanctę]vel diuina myſteria ſunt vel homines
ſcificati deo:q[gloriãtes i malitia]nõ emun
dent.[Gloriãtes]ſupbiẽtes ſunt / iactãtes ſe
de ordine/malignãtes in opę. [Oliuã vberẽ
pulchram/fructiferã/ſpecioſam vocauit dñs
nomen tuũ.]In cãpis excultis fide.ſ.hoibus
eccleſia gñalis eſt poſita : quæ velut[oliua]
viret: floret & fructificat. Viret in fide / flo-
ret in ſpe:fructificat in charitate.h̃ prima in
virgine occurruit:colũbæ in ſpecie dei i mũ-
Geñ. di diluuio de archa dei patris emiſſe: de qua
8. ramum in ore.i.carnem in xp̃o reportauit &
vniuit in deo: Hæc fuit in reſurrectione vel
in apl̃is:[pulchra]in paſſione / in mentibus:
fructifera in incarnatione/in doctorib⁹: ſpe
cioſa in aſcẽſione/in virginibus: cuius nomẽ
Pſal. [oliua].i.eccleſia:pro qua dr̃ . Tu exurgens
101. miſereberis ſyon : qa venit tẽpus miſerendi
eius.Sed[ad vocẽ loq̃lę grãdis exarſit ignis
in ea:& combuſta ſunt fructeta eius] . Nota
ꝙ in quo loco[vox loquelę]effecta ẽ : qa.v.
tpe eccleſiæ in quo ſedes eſt poſita & erecta:
ſcilicet eccl̃ia clericoꝝ noie gñalis [oliuæ.]
[Nomen eius]exuri vigentes gloriæ ſupbiæ
ſuæ.Et ideo dñs eã q̃ſi de cœlo i terrã ꝓii-
ciet:vt diſcat nõ alta ſape ſed humilib⁹ ꝯſen-
Ad tire.[Veh/inqt/terrę.ſ.Romanę eccleſię quę
Ro- in circuitu ſuo hẽt ab oriẽte Alexãdrinã:ab
mañ. occidẽte Antiochenã:ab aq̃lone hieroſoly-
12. mitanam : a meridie cõſtãtinopolitanã / q̃ſi
Eſai. dña gẽtium,vltra.ſ.flumina ethyopiæ.ſ.in-
18. fideliũ/cymbalo aquaꝝ,cymbalũ fama alaꝝ
patriarchaliũ eccleſiaꝝ etiã in gẽtib⁹ ꝑfidis
extẽſaꝝ.Hæc mittit in mare legatos/cardi-
nales & alios in mũdo vniuerſo:in vaſis pa-
piri.ſ.in lr̃is apl̃icis:ſup aquas xp̃iani popu
li & prælatis eoꝝ.Veꝝ qa veh ſibi dr̃ ſuę de-
iectionis,qa nõ cognouit & humiliari deſi-
puit.al.diſplicuit.Attẽde q[ad vocẽ loq̃lę]

ſcilicet euãgeliſtę[grãdis ignis].ſ.furor ima
nis impii [exardeſcat in ea & cõbuſta ſunt: i-
mo fructeta eius].ſ.pctõres affligẽdi ſunt/&
forſitan extirpãdi. Inde Hierę. Vt euellas & Hie-
deſtruas:euellas a ſolio : deſtruas a bñficio: re.1.
[diſperdas]a regno, [diſſipes]in inferno . A
ſolio dignitatis:a bñficio ꝓbendaꝝ:a regno Apo
gaudii:in inferno tormẽti.Quantũ/ inquit/ ca.18
glorificauit ſe & in delitiis fuit: tantũ date ei Priç
tormẽtum & luctũ . Inde : qui ſtat videat ne ad co
cadat . Humilis Chriſtus / humile aial inſe- ri.10
dit:nõ ſupbientem equũ deſignãtem diabo- Mat
lum,ſed aſinum hoiem de terra formatũ. Si th.21
diceret qa mitis eſt corpe & humilis corde. Mat
Audi aſcẽſum huius[oliuæ] in ſynagogam: ci.xi.
Primo loco eduxit dñs Habraã de caldea. Io.1
Scđo ſemẽ eius exaltauit in egypto. Tertio Gen
in philiſtiim.Quarto i aſſyriis . Audi caſũ. xi.12
Captiuat̃ ab aſſyriis:ꝑdat̃ a babylõiis.Præ Geñ
mit̃ iteꝝ ab aſſyriis:deprimit̃ a græcis . Sic 49.
populus Zorobabel egredit̃ de babylõe:ex- Ex.1.
altat̃ in ſynagoga. Eleuat̃ in gẽtiũ pp̃lo qui 2.re.
& Romano:& erigit̃ i cõſtãtinopolitanis & 8.
Frãcis.Audi caſum. Affligit̃ a pſis : ſpoliat̃ 4.re.
ab Alemanis:lacerat̃ a ſaracenis, ipugnatur 10.&
ab hæreticis & falſis chriſtianis . Nũc quoq; 13.
ſm tertiũ itellectũ . Egredient̃ aliq de pp̃lo libro
chriſtiano in babylonem couerſo.ſ.pcutien- mac.
do a mediis & pſis.i.gẽtibus ignotis:ꝓfectu 2.pa
ri ad gẽtes incredulas & iudęos:& terreſtriũ ra.vl
iudęorum:cœleſtium chriſtianoꝝ: inferna- timo
lium paganorum :genua ad fidem dei incli- Pri-
nent̃ in trib⁹ mũdi ſtatibus ſignatoꝝ . Ecce mi eſ
de[oliua]exaltata & eiecta:quã plantauit in dre.1
gẽtibus:explãtauit a gẽtibus . Primo nota, A coſ
[ſtudia]carnalium xp̃ianoꝝ & ſæculariũ ſa droe:
cerdotum.i.patefacta ꝑdicatorib⁹ veritatis a Fe-
quaſi cõſumatis doctrina ſuę prędicationis, deri-
[Agnus]Xp̃s humilis : [manſuetus]in illis: co vt
[portabit̃ ad victimam]paſſionis: [neſciens eccle-
cõſilia]iniqtatis & afflictionis coꝝ . [Mitta ſia
mus lignum in panem eius].i.crucem in car- oriẽ-
nem:blaſphemiam in doctrinam:detractio- ta . &
nem in vitã:ſcãdalum in religionẽ.[Et era- cõſtã
damus eum de terra viuẽtium] p mortis im tino-
perium:p ſubtilem attractionẽ:a ſana doctri pol.
na ſuauiter viuẽtib⁹.i.carnal̃r: ad heremum Ad
religionis & gẽtiũ expellamus . Nota,agnus phi s
innocenter.

Mat innocenter viuendo,[manſuetus]cõtumelias
27. ſuſtinendo:[portatus]inuite imo neceſſita-
Mar te:[paſſus]iniuſte.Qd autem dicit [mitta-
15. mus lignũ]&c̃.pericula falſoꝝ ſcribaꝝ:pon
Luce tificũ & iudęoꝝ:religioſoꝝ/magr̃oꝝ/epoꝝ
23. & clericoꝝ & laycoꝝ:adiũctis eis pilato iñfi
Io.15 delium gentium:& Herode hęreticoꝝ/adeo
vt[nomẽ eius nõ memoreť vltra:]ſic contra
Iudi. tribum Beniamin cętere tribus iſurrexerũt:
20. quam adeo cõtriuerũt vt pauce reliquię ſup
Idem eſſent.Deſignat enim iſte leuites primum ca
19. put & ducem ordinis vltimi ſc̃di ſtatus de-
ſignati in Helya/addito ſibi Moyſe:cuius
Exo. virga p̃dicationis totus populus chriſtian⁹
4.5. ęgyptius moribus:altero.ſ.clericoꝝ ordine
6.7. verbereť.Nam idem ordo terrã percutiet oĩ
8. plaga.Sc̃ds cœlum claudet ne pluat:vt ille
Geñ fõtes abyſſi aperiat:& iſte cœli catharactas
7.8. non fuerit neceſſe ſup fornicatores eccleſiæ
3.re. diſrũpat.Si quo mõ eccleſiæ archa ſpũali-
17. ter viuat/& erigať ad ſupbos:& terra cũ ha-
Apo bitatore ſuo in tribulatiõe futuri diluuii pe-
ca.xi. rimat.Sunt enim fontes abyſſi p̃ſſure pp̃li
Geñ. infidelis.Cataracte cœli falſi nec dubium
7.8. chriſtiani cõtra eccleſiam inſurgẽdi:vt a for
tibus peccatoribus/iuſti ad vitã inhient ſpi
ritualem.¶ Spũaliter autẽ:qa ydolum do-
ctrinę hæreticę eſt poſita añ tẽplũ eccleſię:
quam adorãt oẽs:& tenẽt vani cæteriq; ma
giſtri in ſanam doctrinã & fidelẽ.[Lignum]
ſcandali[ponẽt]vt eã extinguant:& nomen
doctoris cui reuelabiť ſñia Danielis/euer-
Io.xi tant.Futuꝝ eſt.n.vt Cayphas ſũmus põti-
Hie- fex veritatẽ inſinuet:vt vnus dãneť.i.moriať
re.36 doctor pro populo:vt non tota gens pereat
Mat in errore.Sic Sedechias cõtra Hieremiam
12. inſurgit:dãnat librum:ſcindit trinitatem ab
Mat vnitate:ſcalpello ſñiam ſcribe doctoris.Ne-
27. ſcio añt/deus ſcit:vtrum in nobis cõplenda
Tri- ſint vel in ſequuturo ordine cõſumãda:Veꝝ
bula- quia tribus diebus Chriſtus in corde terræ
tio a iacuit mortuus:& nunc ſpiritus vitæ ſub li
gente tera occultandus eſt:adhibitis militibus do
iſide- ctoribus & magiſtris in cuſtodiam lr̃æ occi
li:& dentis quaſi ſepulcri:donec tranſeat tribula
ab he tio reipublicę nouę.ſ.babylonis:tribulatio
reti- gẽtis iſidelis & tribulatio hereticę ſynago-
cis. gę.Quoꝝ p̃ria deſignata eſt in captiõe xp̃i,

ſecunda in percuſſione:tertia in morte:poſt
quã velit nolit mundus.Septimus angelus Mat
ideſt ſpũs dei ſeptiformis reſuſcitabit itelli- 26.
gentiam ſpũalem,qua ceci videãt & intelli- Mar
gant myſteria trinitatis.Deſignat Herodes 14.
ſummũ pontificem poſt cœleſtinũ futuꝝ q- Luce
cũq; ſit ille:a quo qa ſtella diſparuit/ſpũa- 22.
lis intelligẽtia extingueť in dolo:& p iuidiã Io.18
tradeť/& perimere cogitabit.q̃ autẽ congre Apo
gauerũt põtifices eccleſiaꝝ phariſei.ſ.abba- ca.10
tes/priores/religioſi ciſtercięſes/cõciliũ for- Mat
ſitan gñale inuidẽtes xp̃o/totum ad illũ do 2.
ctorem veritatis referẽdum eſt:qd̃ ſext⁹ de Io.xi
ſcribit angelus:imo ſub quo in manu alteri-
us angeli libere demõſtrať veritatis apertus Apo
licet vnus hõ.ſ.multi fideles moriantur pro ca.10
aliis ad gẽtes barbaras de cõi cõſilio deſtinã Ioã.
di crucis caractere inſigniti.Sequitur.[Ad xi.
viros anathot q quærũt aĩam tuam].A qui-
buſdã ciſtercienſium egredieť iniqtas hæc:
vt doctor ille[non pphetet in noĩe dñi:& in
eoꝝ manib⁹].i.opibus & cõſiliis:[moriať]
.ſ.reprobeť.Sed qd inde ſeqť.[Iuuenes eorũ
morienť gladio:filii eoꝝ & filię in famæ:&
reliquię nõ erunt ex eis].[Iuuenes]ſunt prio
res:[filii]monaci:[filię]monaſteria vel obe-
dientię eoꝝ.Primi in gladio reipublicę.ſe-
cũdi in famę doctrinę catholicę.[Reliquię]
ptãtes.ſ.ordinis in defectũ regularis obſer-
uantię.[Inducã enim malũ ſuper viros ana-
thot].ſ.ſup p̃latos maiores ciſtercienſium:
[annũ viſitationis eoꝝ].ſ.tribulationis im-
miſſe.Pñt etiã in[iuuenibus]p̃dicatores in-
telligi futuri:[filii]ſequaces eoꝝ.i.alterius
ordinis ſubſequẽtis:[filię]aduerſę ad litte-
ram:vel religioſe reliqę pœnitẽtiũ laycoꝝ.

Capitulum. xii.

I[Vſtus quidem tu es domine:quare via
impiorum proſperatur]in malis huiuſ-
modi peſtilentes.Iuſtitiam mihi tuam
inſinua domine:quia iam non iuſto bene ſed
male.Ecce[plantaſti eos & radicem miſerũt/
proficiunt/& faciunt fructum].[Plantan-
tur]in mundo:[radicantur]in propoſito:
[proficiunt]in exemplo:& hoc in apparen-
tia.Sed[prope es tu ori eoꝝ].ſ.doctoribus:
&[longe a renibus]p̃lapſoꝝ:qa alter viuũt
q̃ inuuant:Si pximus ſias cõſiderando:[vię

de me]intus:[proba]extrinſecus:ſcrutãs cor
da & renes deus:& ſi ſic ſunt vt dicitur.[Cõ
grega eos]quaſi diſperſos:[ſimul gregem ad
victimam]tribulationis iperii:& ſuſcita ſup
eos bellum gẽtium nõ paucarum. Verum quia
pontifices & phariſei ſimul cõuenerũt nõ tã
Ioã. ipſi ciſtercienſes q̃ ſacerdotes & pontifices ec
xi. cleſiæ in[viris Anathot]deſignant: vt quia
Gẽ. Symeon & leui vaſa iniqtatis fuerunt:ſimul
49. ipſi diſpẽdia patiant.[Vſq̃quo lugebit ter
ra:& herba regiõis ſiccabit?]Quare? Quia
cultor negligit:pluuia non deſcendit. Luxit
Eſa. (inqt)& elanguit terra:languet in fide:luget
33. in ope. In ope virtutis:& in fide exhortatio
nis.[Terra]itaq; layci:[herba regionis]cle
rici.[Cõſumptum eſt aial]regulares: &[vo
lucres]ſpũales:[dicẽtes nõ videbit nouiſſima
noſtra].i.deſolationem tpalium & mortem
aiarum. Sed reſpondet.[Si cum peditibus cur
rens laboraſti:quõ cõtentedere poteris cum
equis? Cum aũt in terra pacis ſecurus non
fueris:quid facies in ſupbia iordanis?]locus
iſte pplexus eſſe videt:& ſi ſimplex in lr̃a vi
deat:[pedites/equi/terra pacis/ſuperbia:ior
danis:]bifariam expoſitionẽ innuunt. Ita ẽt
[terram pacis in peditibus/ſuperbiam iorda
nis in eqs].[Pedites]ſunt humiles layci:[eq]
milites tyranniq; ſuperbi. Et primi ſunt qua
ſi[terra pacis]:ſecundi quaſi[ſuperbia iorda
danis.]Scdm igit primum intellectum ſi[ſe
curus nõ fueris]inter laycos:minus inter cle
ricos. In ſcdo intellectu:ſi ĩter eccleſiaſticos
minus inter religioſos. Item ſi inter fideles
minus inter infideles.q.d.ſi ĩter pacificos tu
tum tibi nõ eſt:quãto magis ĩter diſcordes.
[Supbia iordanis]eſt Ro.imperium:[terra
pacis]Ro.eccleſia. Si igitur eccleſiaſtici tui
te cõprimũt:multo fortius a ſæcularib⁹ cõ
Mat primeris. Verum cõtra pphetam dirigit ſermo
26. ac ſi Chriſtum & quem ſui tradiderunt alie
27. ni occiderũt:ſic & nũc ciſtercieñ.& ẽpi ſæcu
lares tradiderũt in mortem doctrinam veri
tatis:& vtinã non plures ex chriſtiano pplo
excidantur ad exteros dirigendos.[Facta eſt
mihi hæreditas mea/quaſi leo in ſilua]. In
Can. de[Filii matris meæ plauſerunt contra me.]
1. Prauus hæres qui patrem perſequitur. Pñt
intelligi[in ſilua]gentiles cum quibus con
uenientes iudæi:ac ſi leones inſeuierũt in Chri
ſtum. Sed & modo timendum eſt ne filii chri
ſtiani quõdam[hæreditas]dei per fidem con
ueniant cum ſaracenis & aliis pfidis ad perſe
quẽdum populum chriſtianum/in fide manẽ
tem.[Nunqd auis diſcolor hæreditas mea
mihi aut auis tincta p totũ?]Abſit.[Auis]
eſt chriſtianus:[tinctus p totum]in fide: ſed
[diſcolor]in ope.[tinctus per totum]iudæus
erãt in circũciſione: ſed[diſcolor].i.mixtus
alienigenarum calũnia.a lſ cõnubia. Ego autẽ
ſic in[aue diſcolore & in aue tincta per to
tum]duos ordines intelligo:ſiue nigros ſiue
albos monachos.]Sed melius ad illos ordi
nes futuros retorquẽdum eſt deſignatos in
colũba & coruo. In qbus[hæreditas dei ma
neat:]& de qua dr. Hæreditas mea verſa eſt Gẽ.
ad alienos:ite.ſ.reprobatis clericis & laycis/ 8.
ad gentes trãſeat alienas. Vel certe auferetur Trẽ.
regnum eius & dabit genti facienti fructum 5.
eius. Pot auferri dignitas & auctoritas præ Mat
latis & ſacerdotibus prædicãdi:& dari genti 21.
facienti fructum dignum pœnitẽtiæ: vt qđ
dicunt ore/ẽt opere cõpleant. Inde. Rogate Luc.
dñm meſſis vt mittat operarios in meſſem x.
ſuã. Meſſis qdem multa:oparii autẽ pauci.
Spũalium virorum in mundo degẽtium vota
ſunt/vt veri oparii mittantur in meſſem po
puli chriſtiani malis ſacerdotibus & p̃latis
deperditis & ſubtractis. Inde[Venite con
gregamini oẽs beſtiæ terræ:pperate ad de
uorandum:paſtores multi demoliti ſunt vi
neam meam:cõculcauerunt partem meam.]
Primo deuaſtant:ſcdo cõculcãt:tertio deſo
lant:quarto diſſipãt.[Vinea]eſt eccleſia:[pa
ſtores]ẽpi & p̃lati:multipl̃r iſti[deuaſtant]
p auaritiam:[cõculcant]p ſupbiam:[deſo
lant]p vanagloriam:[diſſipãt]p luxuriam.
De priã exterminauit eã aper de ſylua. De Pſal.
ſcđa ſingularis ferus depaſtus ẽ eã. De tertia 79.
vua eorum vua fellis & botrus amariſſim⁹. De Deu.
quarta flagella eius trãſierũt in mare. Exter 32.
minauit enim tpalia:[conculcant]ſpũalia:
[deſolant]dictis:[diſſipãt]factis. Sed &[ſup
oẽs vias deſerti venerũt vaſtatores terræ].
[Via deſerti]religioſa monaſteria ſunt:[va
ſtatores]eorum rectores. Ecce vbiq; vaſtatio.
In[vinea]clericorum:[in via deſerti]religio
ſorum

ſoꝝ:pro eo ꝙ ad carnalia ſunt reuerſi.[Non
erit pax vniuerſe carni:ſed gladius] perſecu-
tionis & ꝑdicationis[deuorabit]carnes:[ab
extremo terrç vſq; ad extremū eius]. [terra]
eccleſia:[duo extrema]prælati & ſubditi.Si
Vniuerſa lis tribulatio & vniuerſalis ꝑdicatio. cut enim erit gñalis tribulatio ꝓxima: ſic &
vniuerſalis ꝑdicatio ſequutura.[Seminaue-
runt triticum].i.prędicauerunt euāgeliū:[&
ſpinas meſſuerūt:[qa tribulationē īccurrūt.
[hęreditatem acceperūt:]multos ad pniam
couertēt:[& nō eis ꝓderit:]cæteros ī culpa
pœnaq; relinquēt.Vel certe ꝑlati auari [ſe-
minăt triticum]verbi dei:[& metūt ſpinas]
tpalis lucri.[Hęreditatē accipiunt]in plebi
bus & prębēdis:[ſed nihil eis ꝓderit]qa oia
prędabunť.[Vicini peſſimi]ſunt afflictores
eccleſiæ:quos[euellet]dñs puniendo:ſed ec-
cleſiam[euellet]qͣſi viduā ad gēte- -ias con
Pſal. uertendas.Vtroſq; punit:qa & - non relin-
124. quet virgam pctōris ſup ſortem iuſtoꝝ: tñ
ꝓpurgandis areis iuſtū & ipiū conſeruabit.
Vel certe[Iudā]clericos:[euellet]a carnali-
bꝰ virū.ſ.religioſum reducet[ad hęreditatē]
obſeruātię regularis:alſ[euellā gētem illā]
ſcilicet ꝑlatos & ſubditos[euulſione]depoſi
tionis & mortis:[& perditione] diſperſionis
& damnationis. Caplm xiii.

V[Ade & poſſide tibi lumbare lineū
& pones illud ſuper lumbos tuos:&
in aquam non inferes illud:]prædi-
catoribus futurus præcipitur poſſidere car-
Luc. nis continentiam.Inde.Sint lumbi veſtri ꝑ
12. cincti &c̃.ſ.caſtitate:[& in aquam non infe-
res]voluptatis:quia perpetuo eſt caſtitas ob
ſeruanda.In aquam enim[lumbare inferre] ē
caſtitatem mentis & corporis lapſu cupidi-
tatis & voluptatis corrumpere.[Et factus ē
ſermo domini ſecundo].Notandum & firmi
ter tenendum ꝙ duo ordines futuri ſunt ad
quos verbum dei duplicatim fiet: quia du-
Eſa. plocibus colligendus eſt ī ſexta feria. Vel dę
16. ipſo & ſabbato cōtemplationis nō licebit ꝑ
dicare:& maxime qa tribulatio antichriſti
fiet qͣſi in ſabbato:& ſi breuis in tractu vigi
liæ paſchę ſignata:ſed ferox & dura: pro eo
ꝙ ſicut præcedēs erit in corpe/ita & iſta:ſuc
Mat 4. cedet in mente.Et chriſtus tentatus eſt: pri-
mo in ciuitate vel deſerto:ſecūdo ī pinaculo

templi:tertio in monte. Ita & nunc populus
chriſtianus triplici afflictione vno quaſi tpe Tri-
affligeť.Ab imperio in tpalibus:ab infideli plici
populo in corporalibus:a cetu hæretico in affli-
ſpūalibus.In ciuitate laycoꝝ:in templo cle ctiōe
ricoꝝ:in monte religioſoꝝ.Nam perdēt tē- vno
poralia:dabunť ſuppliciis corpora:tētabū- tpe
tur & ruēt agmina fidelia.Inde. Iob popu- ppl's
lus chriſtianus in omnibus vulnerabitur: vt chriſti
vndiq; percuſſus fidem relinquat vel deſerat anus
& pfidiam appræhēdat.Verū qa tpalia cū- affli-
cta pdent cōtra aīas quoq; tollendas hoſtis getur
verſutus inſurget:tñ dñs non permittet qui Iob.
ꝓhibuit ne tangeret aīam iuſti viri. Igitur 2.
primo ordini datur vt caſtitati inſeruiat: & Prio
ne vitam ſuā in aquā ferat ſæculariū actio- ordi-
num:vel vt auditores eoꝝ carnalia deſerāt ni.
& ad ſpūalia indeſinēter aſpirēt.Scđo quo ſcđo
gͥ dř ordini.[Tolle lūbare qđ poſſediſti qđ ordi-
eſt circa lumbos tuos/& ſurgēs vade ad eu- ni.
fratem/& abſcōde illud in foramine petrę].
Item[Surge & vade ad eufratem & tolle in-
de lūbare qđ ꝑcepi tibi:vt aſconderes illud
ibi/& abii ad eufratem & fodi:& tuli lūbare
de loco vbi abſcōderam illud:& ecce compu
truerat lūbare/ita vt nulli vſui aptum eſſet.
Sic putreſcere faciam ſupbiam iuda & ſuper
biam hieruſalem multam:pplm iſtum peſſi-
mum:qui non vult audire verba mea]. [Pe-
tra]fidelis ī ſæculo:[foramē]tribulatio ſub
qua cōtinēter viuētes/ſe abſcondent. Inde in
gredere in petrā:abſcōde in foſſa humo a fa Eſa.
cie furoris dñi.[Eufrates]eſt Ro.imperium 2.
ſub quo vniuſis eccleſia manet.Futurum eſt
vt hi q deo ſeruiūt/e ſæculo ſecedant:cæteri
in fluctibus ſæculi[emarceſcāt:]& ſi fidē vel
vitā in habitu hēant quā opibus prauis īpu Ad
gnāt.Scđm igiť textū libri ſic itelligiť.prio Ti-
fit verbū depone[lūbaris:& ne in aqua infe- tū.1.
rať].ſcđo[vt abſcōdať in eufrate in foramine
petrę].tertio de[ablatiōe eiꝰ inde & putrefa-
ctiōe eiꝰ].Prio loco apl'is ꝑceptū ē vt ꝑdi- Mat
caret ī iudea:& ne ad ciuitates ſamaritanorū x.idē
accederēt.ſcđo loco vt a iudea diſcederēt & vltio
venirēt ad gētes.tertio ad ſucceſſores apo- Mar
ſtolorum.ideſt ad nouos euangeliſtas futu- vltio
ros in proximo reuelandos.Sermo a gene-
rali eccleſia fiet: vt [lumbare effodiant pu-

teſactum.]Ecce ordo.[Lumbrare]eſt popu
lus chriſtianus:quem p fidē chriſti/xp̄s vni
uit:carnem generis humani ſuſcipiens.Et p-
Mat mo loco voluit iudęos credentes in ſynago-
15.c. gam tm̄ ſaluos fieri.Inde.Non ſum miſſus ni
Pſal. ſi ad oues quæ perierūt ex iſrael.vnde notus
75. in iudea deus.Sed quia indignos iudicaue-
Act. runt ſe verbo vitę xp̄o duce apoſtolorum di
13. cente.Ego vobiſcum ſum vſq; ad ꝯſumatio
Mat nem ſæculi:Scdo in apl̄is tranſiit ad gentes
vltio quaſi ad Ro.impium conuertendum:in quo
& abſcōdet populum chriſtianū in [foramie
petrę].i.Roma:in qua fides xp̄i vſq; modo
inuiolata & illeſa pmanſit/& pmanebit vſq;
in finem.Nunc quoq; quaſi loco tertio ſuſci
tādi ſunt p̄dicatores veritatis in eccleſia:qui
prædicādo[abeāt & fodiant:]ſcīas diſcutien
do:[tollāt lūbare]de ſæculi actib⁹ hoīes re-
uocādo.Quia[totum lūbare putriit: & nul
li vſui aptum erat:]pfecto pplm chriſtianū
inſinuat:ac ſi Lazarum ſub lapidę putreſcē-
Ioā. tem in peccatis:& certo vſui aptum fieret : ſi
11. forſitan non fœteret.Quia vero eſt ſuſcitan-
dus & chriſtianus ppl̄s ad vitam: ſpūs exci-
tandus ad p̄cem Marthę & Marię.ſ. duorū
illoꝝ ordinum futuroꝝ:quoꝝ prior erit ſo
licitus ad prędicationis myſterium : & circa
Duo plurima ſęcularia cōturbādus.Scdus ad au
rū or diendum verbū dei.ſ.ſicut de ore iuſtorū vi-
dinū roꝝ & ſpūalium donorū in orōnibus ſecus
opus pedes dn̄i.ſ.alterius ordinis viros humiliter
Luc. quieſcēdum.Vide q legis ſi[alicui vſui apt⁹
10. eſt]ppl̄s chriſtianus formatus ad imaginem
Gen. trinitatis:ſed deformatus vtiq; in peccatis.
1. Ecce laycoꝝ ordo ꝯiugii fidem violat : cle-
Pſal. ricoꝝ ordo doctrinam eccleſiæ diſſipat:reli
13. gioſi regularem obſeruantiam nō obſeruāt.
Pſal. Quis ergo[aptus]operi dei ? Oēs inutiles
13. facti ſunt.Quid ergo fiet ligno vitis ſi ad-
huc elegit deus ꝯiuges vt fornicationem re-
fugerēt:clericos vt illos & ſeipſos inſtruerēt
in fide & operę.Religioſos vt deo quieſcerēt
& ſcientiam ſæculi exhorrerēt . Quis eorū
in ſuo ordine maneat : nullatenus videmus.
Quia layci/clerici/& religioſi quaſi ꝯſpiran
tes in fide ad carnalia deſideria plabuntur:
Etiam p̄mis dictum eſt: vt[in aqua] luxurię
& auaritię fidem cōiugalem/ac ſi[lūbare] ne

quaq; intingerent . Secundis : vt[abſconde-
rent in petrę foraminę].i.cultu eccleſię: & vt
illos in fide dei erudirēt. Tertiis vt ſabbati
zarent a ſęculo:& eum qui ſaluos eos facerent Pſal.
a puſillanimitate ſpūs/& tēpeſtate corporis 54.
expectarent.Sed ecce[totum lūbare compu-
truit:]nūc luxuria/nūc auaritia/nūc ſupbia
adeo[vt nulli vſui aptū ſit].Sic/inquit/[pu-
treſcere faciam ſupbiam iuda].ſ.clericorum:
&[ſupbiam hieruſalē multā].ſ. religioſoꝝ:
[pplm iſtum peſſimū]laycoꝝ: [qa nolūt au
dire me]in p̄dicationibus veritatis.¶ Alle- Alle
gorice.[Petra]chriſtus:[foramē]plage eius: gori
[lumbare]ppl̄s fidelis:[aqua]doctrina litte- ce.
rę:ſanguis doctrina ſpūalis . Vn̄ ſola aqua
abſq; vino nō poteſt effici ſeu cōfici corpus
chriſti. Vn̄ & his q baptizati erant tm̄ in ba
ptiſm[illegible] [illegible]nis velut in aqua manus imponi Act.
tur ad ſpūs poſſidendum. [Flumen eufratē] 19.
doctrina eccleſię & gratia ſpūs.ſ.qui dat oi-
bus affluēter.Sicut enim euāgelium . Mat- Iaco.
thei cum flumine tygri:euangelium Luce cū 1.
flumine gyon:euāgelium.Marci cum flumi- Con
ne phiſon:& euāgelium Ioānis[cum flumi- cor-
ne eufrate]habet aſpectū.De his alibi circa dia e-
finem.[Sicut adheret lūbare ad lumbos viri uāge
ſic conglutinaui mihi oēm domum iſrael].ſ. lioꝝ
gręcos:[& oēm domum iuda].ſ.latinos: [vt cum
eſſent mihi in pplm fidelem in nomen]hono flu-
ris:[in laudem]deuotionis:[in gloriam] de- mini
coris:[& nō audierūt]vocē ſalutis . [Omnis bus
lagūcula implebit vino].i. ebrios faciam & padi
mentes.¶ Spūaliter:Corda apoſtoloꝝ[i- ſi.
pleta ſunt vino]ſpūs pœnitentium mentes: Act.
[vino]cōpunctionis corda doctorum ſpūali 2.
doctrina:mentes ſæculares[vino]luxurię &
irę & auaritię/falſęq; doctrinę.Sed pro cur-
ſu libri[oīs lagūcula īplebit vino].ſ.eccleſia
ſtici iſania:vt prę ebrietate tpalium[& igno Pro-
rantiæ]vt neſciant qd faciant vel attendant. uer.
Nullū(inquit)cōſilium vel ſecretum/vbi re- 31.
gnat ebrietas.Studētes & ſeruientes auari- Ad
tiæ p̄lati & alii/quoꝝ deus vēter eſt/& glo- phil.
ria in ꝯfuſione eoꝝ:ſecretū dei p̄uidere vl ce 3.
lare non pn̄t.Pręuidere mala veniētia ſuper Eſa.
eos:celare ignominiam ſui exceſſus . Pecca- 3.
tum enim ſuum quaſi ſodoma prædicāt: nō Deu.
abſcondūt qa vinea eoꝝ de vinea ſodomoꝝ 32.c.
& de ſuburbanis

& de ſuburbanis gomorę. ⌊Vinea ſodomo-
rum⌋eccleſia graecoꝝ:iſecta ariana ſabellia
naq; doctrinaq;. Suburbana gomorę plę-
2. ad bes Ro.eccleſię.ſ.latinoꝝ iſectę patarenoꝝ
cori. adulterãtes verbum dei.⌊Ecce(inqt)imple-
2.4. bo oẽs habitatores terræ huius⌋.ſ. terrena
quęrentes & carnaliter cõuerſantes.⌊Reges
terrę⌋p̃latos maiores⌊ſedentes de ſtirpe Da-
uid⌋.ſ.xp̃i:⌊ſup thronum eius⌋dignitatẽ.ſ.
eccleſiarum:⌊ſacerdotes⌋ep̃os:⌊prophetas⌋
doctores & magr̃os:⌊& oẽs habitatores hie
ruſalem:⌋clericos/laycos/religioſos Roma-
Eſai. nę eccleſię ebrietate tp̃alium.Inde:Dñs im-
9. miſcuit ſpm̃ vertiginis.ſ.doctrinã & cõſiliũ
erroris & ſcandali & cupiditatis iniquę. Et
errare faciam ęgyptum in opę ſuo.ſ.populũ
chriſtianum peccatoꝝ & ſęcularium operũ
tenebris inuolutũ:ſicut errat ebrius & vomẽs
Ebri Ebrii ſoli ſunt q vino auaritię feruent. Sed
us vt vomẽtes ſunt q vinum indigeſtum reiiciũt.
vo- Sic op3 fieri quę auarę aſſequuti ſunt euo-
mens mãt.i.reddat.ſ.amittãt:qa de vẽtre auaroꝝ
p̃latoꝝ & cardinalium p Romanum princi
pem exterret.al's extrahet deus.⌊Diſperdam
eos virum a fratre ſuo & patres a fratre ſuo
& pr̃es a filiis⌋.Ecce diſſenſionis ebrietas in
ter eos.Põt hæc diuiſio ſpũaliter accipi: vt
pnĩa ducti:tp̃ali auerſitate dep̃ſſi ad ſpũa-
lem vitã cõfugiãt:& tãdẽ reuerſi more acci-
pitris de ſæculo capiant fratres ſuos. Sic
Exo. Moyſes ex ęgypto fugiens cedit in madian.
2.4. Tandem rediens flagellat ęgyptum:ſpoliat
7.8. vicinũ:demergit exercitum:liberat pp̃lm p
9.10. medium maris rubri:pertrahit in deſertum
12. Prædicatoꝝ quippe p̃dicatio debet eẽ qua
14. ſi mare rubrum.⌊Mare⌋qa amara:rubra qa
ſanguinea.Nam amara erit potio bibẽtibus
eam quoad vitam culpabilẽ & ſanguineam
inculpãdam.In amaritudine enim afflictio-
nis pniæ & iudicii ęternę gehennę:qnimmo
repræhẽſibilis culpę cõmiſſe nõnunq̃ pecca
tor perimitur obſtinatus.Sed qd ad docto-
rem? Annũciare debet culpam poenã & poe-
nitentiam ſuadere.Sed bñ iuſto ſi deſertum
pueniat.Male ipio ſi in pniæ rigore ſuccum
bat.Virga doctrina eſt qua via in pnĩa ape
Eſai. rit:deſertum patria eſt quam deſeruimus in
35. culpa parẽtum.Inde.⌊letabuntur deſerta & in
uia:& florebit quaſi liliũ.Letabitur de poe
nitẽtia coeleſtis pr̃ia deſerta ſupbia & inuia:
pp adhibitam cherubin cuſtodiã: & flãmei Ge.3
gladii poenã:& florebit p reſurrectiõis glo
riã quaſi liliũ p angeloꝝ vitã.Erit vtiq; in
ea ſingulus quaſi lilium:in quo viror/nitor
& odor.Viror reſurrectionis:nitor incorru
ptionis:odor bñdictiõis.Viror ad corpus:
nitor ad ſpm̃:odor ad angelũ:lilium ad deũ
referãdum ad pximum iuſtũ:lilii chriſti re-
parabilitas eſt remuneratio iuſtorum.Inde. Sap.
Iuſti aũt in ppetuum viuẽt:& apud dñm eſt 5.
merces eoꝝ.Iuſtorum iuſtitia eſt q̃druplex.
Prima ppetua ignorãs defectum. Secũda i-
mortalis neſciẽs interitum.Tertia ſecura vi
tans ſcandalum.Quarta meritoria experiẽs
pfectum.Audi primũ. Iuſti in ppetuum:de Idem
ſcdo viuẽt:de tertio apud dñm:de quarto ẽ 5.
merces eoꝝ.Habebit.n.tũc iuſtus ppetuum
ſocium angelum:vitam xp̃m:patrem deum:
remunerationem ſpm̃.ſ.⌊Nõ parcam & non
cõcedam⌋.nõ parcet affligẽdo:& nõ cõcedet
miſericordiam ſubtrahẽdo:⌊neq; miſeretur⌋
nõ puniendo:⌊& nõ diſpdet⌋non miſerendo.
Mixtura iſta⌊miſericordię⌋& iudicii quaſi
thus & myrrhę laudabilis eſt in xp̃o vinum
& oleum apponẽtis.Inde.Miſericordiam & Lu.x
iudicium cantat Dauid Chriſtus:vt iudicio Pſal.
puniat culpã:miſericordia faueat gratiam. 100.
Sic in eductione Hieremiæ de lacu noui fu
nes pãnis veteribus inuoluti ſunt ſubmiſſi: Hie.
ne & iudicialis auſteritas:rigida & mitis:pie 38.
tas ſit remiſſa.Hinc inde vno chriſto deus:
deus & hõ cõueniunt:vt in ſe eſſet & cauſa q̃
peccaret:& materia qua pariter puniret. Hinc
lignum boni & mali ſciæ Chriſto exponit: Ge.2
vt malum culpę ſubuerteret:& bonũ iuſtitię
nõ deleret.⌊Nolite eleuari:⌋qa hunc humi- Pſal.
liat & hũc exaltat.Date gloriam deo:nõ no 74.
bis.⌊Anteq̃ cõtenebreſcat:& offendãt pedes Pſal.
veſtri ad montes caliginoſos:⌋ac ſi diceret 113.
humiliamini ſub potẽti manu dei: & nolite 1.pet
altum ſape:ſed timete/qa iudicium deo Ia- 5.
cob.Ideoq; nũc illuminamini veritate:ne cõ ad ro
præhendant vos tenebre mundanę præſſu- man.
re ęternęq; miſerię.Diſcedite a culpa & viui 11.
te in iuſtitia:vt ſit illud i vobis. Fulgebunt Sap.
iuſti &c̃.Fulgebũt/p vitę meritũ: ſcintillant 3.

per operationis exemplum. Diſcurrunt/ per
ſolicitudinis officiū. Dñantur/ex acquiſitio
ne virtutum. Tu autē vt fulgeas in fide ope
ris: ſcintilles/in patientia tribulationis: diſ-
curras/in doctrina humilitatis: dominare/in
gratia contemplationis: ſed inconfuſibilis/
pedes affectus ſunt: [offendentes ad montes
caliginoſos:] vitia. ſ. mortis caliginem infe-
rentia. [Obtenebratur] prauis operibus: ge-
nerali eccleſię dicit: vt illuminetur doctrina
Eſa. ſana hieruſalem: qa ecce tenebre tribulatio-
60. num operient terram: eccleſiā. i. terrena ſa-
pientes: & caligo/peruerſoꝝ dogmatum/po
pulos/peccatores. [Montes caliginoſi] tyrā
nī ſunt fidem nigris operibus impugnantes.
De Pedes ſunt illi duo ordines prædicantium
duo- futuri qui offendent & cadent [ſub montibꝰ
bꝰor- caliginoſis:] pſeudo chriſtianis & pſeudo ꝓ-
dini- phetis: [tenebre] ſunt perſecutiones ſarace-
bus norum/caligo preſſure falſoꝝ chriſtianorū
Ap. & hereticoꝝ. Quod aūt dicit: Surge et illumi
11.c. nare hieruſalē: prius ſurgēdum eſt a terrenis
Eſa. in quibus cecidit: & cōſequenter illuminan-
60. da ſpūali doctrina & vita: qa cecata cupidi-
Gen̄ tatis albugine videre nō poteſt cum Iſaac &
27. Thobia: ſed ablata p fellem paſſionis a re-
Tho publica inferēde videbit: & lumen cœli vitę
11.c. cōtēplationis & paupis pcipiet. ¶ Hic no-
Gen̄ ta q Iſaac deſignat epos ſummoſq; plātos/
25. cupiditate cecatos: Eſau & Iacob filii eius
27. duos ordines futuros: quoꝝ vnus pharetrā
litterę & arcum prædicationis accipiet: cu-
ius optimas veſtes: alter ordo. ſ. doctrinas
& imitationes habebit. Bñdictioneſq; prio
ris accipiēt in ore cœli. i. ſpirituali doctrina
& pinguedine terrę. ſ. prędicatione ad terre-
nos: vel etiā deuotione religionis. Piloſitas
Eſau/reprachēſionis auſteritas vel ꝓpinqui
tatis affectuoſitas. Pelles Iacob deſpectus &
Luc. humilis habitus. Iſti ſunt duo illi aſcenden-
18. tes in templum eccleſię: quoꝝ vnus ſe pecca-
torem fatebitur: alter peritior iuſtiorq; dice
Gen̄ tur. Rebeccha/Romana eccleſia. Laban ſy-
27. rus/epos: filię/plebes quas accipiet: in lyam
28. prædicationis & laboris: in Rachelem/con-
29. tēplationis & orationis: in ancillas/animas
pœnitentes/ad litteram diuiſas in zelpham
& balam: ancilla Rachelis deſignat caſtas &
virgines eorum contemplationi inſtantes.
Ancilla lyæ/alias plebes in fide cōiugii pœ Gen̄
nitentes. Interim ſummus Pontifex/duos hę 30.
dos appoſitos ędet: quia iunior ordo eo rū Idem
feſtinus ad obedientiam: clericos & laycos in 27.
differenter admittet/excoriatos a propriis i
corporabit eccleſiæ. Tandem vero rediens
Eſau/ ordo alter dolebit de primogenitis
clericorum ſublatis: de benedictione prædi Pri-
cationis & eruditionis eorum: & inuidebit mus
alteri: neſciens q primi erūt nouiſſimi: & no ordo
uiſſimi primi. Quēadmodum phares & za iuide
ram de Thamar aperto teriſto iuſtitię in bi bit al
uio ſecūdi & tertii ſtatus metis orti ſunt me teri.
retice: Iudas: ſummus pontifex: Thamar/ec- Mat
cleſia Romana: opilio prælati: Zarā prior 20.
illorum coccinum i manu/doctrina opuſq; Gen̄
iuſtitiæ: Phares/alter de quo chriſtus pro- 38.
les. ſ. ſpūalis: Macerię diuiſio in ortu eorū:
clerici & populi ſub reipublicę tribulatiōe
futura diſſenſio. Baculus & annulus pote-
ſtas doctrinę fidelis in aram prædicationis.
Edus peccatores: tonſio ouium clericoꝝ & Eſa.
regularium cohertio. Vel certe: opilio ſunt 9.
prædicatores qui tollūt lanam/ſubſtantias Mar
reprobando. Forpice prædicationis duple- 14.
vel cēſura doctrinę: prelati aūt oues tōdent Gen̄
a ſubditis ſpolia tēporalia auferēdo. Quod 39.
pōt fieri: dum prælati auari ſpolia diuidūt Tho
capta præda: ſpūalia. ſ. ſeminātes paliū tem bi. 2.
poralium oculis cū Ioſeph Ioāneq; relin- Gen̄.
qui: quaſi ſtercora in Thobię oculis ſenio- 28,
ris: & ad ſepulchra peccatoꝝ & infideliū fri 36.
geſcentes. Sed ibit Eſau ad filias Heth/ ſco- Mat
laſticas. ſ. aīalem & ſecularem prudentiā ex- 1.
quirētes: ꝓpter qđ eum deus odio habebit Ad
ſcilicet ſpūs dei: qa doctrina eccleſię cū ſecu rom.
laribus doctrinis admiſcent. ¶ Verū caueat 9.
ſibi ordo poſtremus ne perſequaē ab alio: & Caue
occurrāt ſibi cum exercitu magiſtoꝝ cōfidē at or
tium in armis diſputationū Ariſtotelis: & do
ſubuertat eum in filii datis ſibi. Angelus ſpi po-
ritus dei eſt quo luctatur i nocte tribulatio ſtre-
nis future: quaſi cum doctoribus ſpūalibus mꝰ a
vſq; mane: donec aurora pacis reddita tran- prio
ſeat Iacob torrētem tribulationis hæretice ri.
[In Iacob] paupertatis accepteq; doctrinę: Gen̄
& perueniat ad [Iſaac] epiſcopos patres in 32.
cecitate

cecitate relictos:&[ſepeliant]ſimul ipſi ordi
Gen̄ nes in ſpelunca vitę a cupiditate ſæculi alie
49. nę.Hinc neceſſe eſt vt ordo clericalis ad vi-
tam artiorem tranſeat:& religioſi alii nō ſę
culo ſed deo viuant. Layci quoq; aut fide-
liter cum ſuis vxoribus agant: aut fornican
Gen̄ tes in futuro diluuio gentium diſperdantur
7. cum terra poſſeſſione vtiq; & ꝓuētuum mū
Gen̄ danoꝝ.Sane ꝙ Iacob proficiſcens obedien
28.c. do in ſæculo/ſcalā vidit & angelos dei: ſtra
uit lapidem: fudit oleum: portam & domū
dei noīauit:totum intorquēdum eſt.ad du-
de du cem illius ordinis: & ad initium vitæ eius.
ce or/ Scala religio eſt:angeli prædicatores eoꝝ:
dinis deſcendunt ad reos & aſcendunt ad iuſtos.
ipor/ Dn̄s innixus ſcalę/ſpūs.ſ.eſt roborans ordi
tati p nem eorundem.Gradus ſcalę/ꝑfectus illius
Iaco. ſunt: vel alii ordines pœnitentium ſub eo.
Quia forte in ipſo ordine præter doctores
erunt clerici/q deo ſeruiant:Layci qui cōti-
nenter & religioſę viuant.Spūales & pœni-
tentes virgines,q̄ a turbine ſæcularis cōuer/
ſationis ſe abſcōdant.Oleum deuotio:petra
fides/quam ſubter poſuit capiti & infundit:
qa obedientiam & reuerentiam exhibebit ca
piti ſūmo pontifici:& tenebit & obſeruabit
oia:apoſtolicam fidem & catholicā doctri-
nā eccleſiæ quæ eſt domus dei & porta cœ-
li.Et hoc ꝑfidiam antichriſti/qui tēporib⁹
ipſius ordinis inſignis eſt mendacibus reue-
Mat landus. Vnde & dicitur. Portæ inferi non
16. præualebunt aduerſus eam.ſ.eccleſiam do-
ctores hæretici:qa apertis portis cœli.ſ.p̄-
dicatoribus veritatis ſacræq; ſcripturæ:nō
præualebit error illoꝝ: maxime cum oſtiū
ſit aperiēdum in cœlo illis/ad prædicandā
Apo euangelii veritatem. Et de oſtio arcæ non
4. ſolum coruus ſed & columba in ſubſidium
c.8 ſint emiſſi ad deſiccādum diluuium doctri-
narum hæreticoꝝ/quę ſuper terram eccleſię
inundabunt.Nota ꝙ hęretici non ſolum de
Gen. fontibus abyſſi.ſ.de philoſophis ſæculi do-
ctrinas eliciunt:ſed & de catharactis cœli.ſ.
Scdę de difficultatibus ſacræ ſcripturæ auctori-
ad ti/ tates & quæſtiones inducunt. Inde. Sermo
mo.2 eoꝝ vt cancer ſerpit: qa nec cum eccleſia p̄-
dicant/nec ſæculari prudētiæ ſe cōformāt.
Verum qa ꝓpter peccata capient peccato-

res monet propheta vt corrigant vias ſuas
[anteq̄ cōtenebreſcāt].ſ.affligant: & [anteq̄
offendant pedes eoꝝ ad mōtes caliginoſos]
poſſunt offendere pedes prędicatores illi [ad
montes caliginoſos]inuicere contra hæreti-
cos ſcandalum: vel ab eis referre tormentum
& iccirco reuertendum ad dominum:ne affli
ctis illis vel paſſis aut expulſis populus ve-
luti grex ſine paſtore & doctore fidei in per-
fidiam corruant antichriſti. Vnde & ſeqtur.
[Expectabitis lucem & ponet eam in vmbrā
mortis & caliginem].[Lux]fidelis doctrinę
quæ dum mundum illuminat: hanc expe-
ctant ſcire volētes ſed ēt nullatenus diligen-
tes iōq; vertet eā[in vmbram mortis & cali-
ginē].Q ōo:qa reprobātes[lucē](qm̄ dr̄ de
buerāt ſe ab iniqtatib⁹ corrigere couerten-
do)incurrent tenebras erroris & tribulatio-
nis imenſę.Venient veniēt qui fidē qua viuit Ve-
iuſtus extinguant,doctrinam mortis hære- nient
ticæ inducant.Venient ſimul & alii qui lu- puer/
ctum iuſtitię vertāt in tenebras culpæ.[Po ſi.
net].i.permittet poni:& hoc qa de luce gra- Apo
tiæ maiores culpæ tenebras incurrent. Iſti ca.11
ſunt duo candelabra quoad doctrinā. Duo 1.Io.
filioli.aīs duo filii olei quoad pniam. Duæ 2,& i
oliuæ quoad religionis exuberantiam.Duę fra.
ſpicæ quoad hęreditatem clericorū & layco Zac.
rum.Inde.Filii tui ſicut nouellæ oliuarum 4.
in circuitu mēſæ tuæ.Quia neceſſe eſt filios ibidē
pro patribus naſci:vt vndiq; purgati mēſā Pſal.
eccleſiæ.ſ.ſcripturam prędicādo & exponen 127.
do in magiſtroꝝ vectibus ferāt.Q dr̄ autem Pſal.
ſeqtur. Cōſtitues eos principes ſuper oēm 44.
terram:aperte patebit:qa reprobatis princi Exo.
pibus prælatis.ſ.cum clericis ſuis: vel quaſi 37.
in cæcitate relictis:dum in eoꝝ oculis yrun- Pſal.
dinis calidoꝝ ſtercora eſtuātis auaritiæ vo 44.
lando.i.ſpūaliter cōuerſando,exorādo,& ex tho.
hortando:currēt ſup totam terram eccleſiæ 2.c.
per viam principatuum ordinis extendendo
hn̄do poteſtatem cœlū claudendi clericoꝝ: Apo
& pcutiendi terram laycorum omni plaga & ca.11
pluuia:deſtruētes vitia fouendoq; virtutes. Pſal.
Verum qa memores erunt dei: qa zelus dei 44.
exercituum faciet hoc: vt verbum mittat in 4.re
Iacob:ſcilicet prædicatores in populū chri- 19.
ſtianum & ſemen propagationis alterius or- Eſ.

Præ- dinis in iſrael gentes illas conuertendas.
dica- ℭ Attende lector ꝙ prædicatio fiet genera
tio lis in eccleſia: vt nõ excuſent de gratia. Sed i-
trãſi- grati effecti prædicatio trãſibit ad pplos i-
bit fideles: vt ibi granum fruméti. i. euãgelium
ad ifi mortificet & cadat: & plurimum fructũ fe-
deles rat. Quibus aũt erit ſanũ cõſiliũ ſuſcipient
Ioã. in manſuetudine (in hac die quæ ad pacẽ eo
12. rum) inſitum verbũ prædicationũ, & pabu-
Iac. 1 lum plicatum ab eis, vt cum eis: ac ſi Helya
Luce currat in deſiderio aiæ & ſalutis in fortitu-
19. dine fidei & doctrinæ: inter diuiſiones illas
3. re. & aſperitates tribulationis hæreticæ Ieza-
19. belis: & pſ̃ctionẽ iuniperi ĩperii Ro. Vel qa
Idẽ. mũdanæ tribulatiõis & pœnitẽtiæ vſqꝫ ad
ſup̃. montem oreb. ſ. cœleſtẽ patriam & qeta, bñ
Priæ multis e mũdo cœdẽtibus, & q̃ſi de ægypto
ad ti- pficiſcẽtibus, ſi Iezabelem. i. carnales cõcu-
mo. piſcẽtias fugiãt: ſi ſpũales iuniperi tẽtatio-
vltio nes nõ timeãt: ſi vitam cęlibem in fortitudi-
Ge. 3 ne ſpũs mũdi contrariis & pſperis obrutis:
Lu. 2 ac ſi. 40. diebus & noctibus ſine ipedimẽto
Mat pcurrant. Proſpera enim & aduerſa ſæculi
3. ſunt ipedimẽta currẽtibus: qa & illa onerãt
Mar & iſta cõquaſſant. Et iccirco ab habitãtibꝰ
1. terrã auſtri fugiẽtibus mũdum aliis ſuiqꝫ ſe
apo. quacibus cum panibus & aquis occurrit: vt
17. ſola neceſſaria ac ſufficientia habeãt: & illici
Luce ta quoqꝫ vel ſupflua in vitę ſtadio corpora
16. lis abſcidant: habẽtes (ille inqr) victũ & ve-
Mat ſtitum, his cõtenti ſumus. Victum. ſ. tenuem
xi. & veſtitum ignobilẽ: ne aſinus carnis noſtrę
Luce ſtimulatus ſaturitate laſciuiet, vel cultu red-
7. ditus, lenis & nitidus ad ferrendas obedien-
Priæ tiæ ſarcinas ĩpia libertate repugnet. Adam
ad co veſtitur in pnia pellibus. Chriſtus in præſe
ri. 13. pio pãnis vilibus: Ioãnes carmeli pilis: He-
mat. lyas in melotis & pellibꝰ caprinis. Nũc dña
xi. Babylon cocco & purpura: diues byſſo: cu-
apo. riales regii mollibus: filii ſyon auro primo.
18. Sed Adam redimit: Chriſtus ad patrem at-
4. re. tollit: Ioãnes maior efficit: Helyas in curru
2. igneo rapitur. Sed dña Babylon deprimit:
Ad diues patitur: curioſus ſqualidus redditur: fi-
hebr. lius ſyon aureus in lutum deiicitur. Quan-
11. tum diſtat ortus ab occidente, longius ha-
Trẽ. betur iuſtus a reo. Sed valde fugiendum eſt
4. ne ⌊lucem ponat in caliginem:⌋ iuſtitiam in

culpam: vitam in mortem, p̃miũ in tormẽ Mar
tum. Seqtur. ⌊Qui ſi non audierint⌋. i. non vltio
acqeuerint ⌊plorabit in abſcõdito aĩa mea:⌋ 4. re.
oĩa dolebũt ſpũales viri pro eis: ⌊in abſcon- 2.
dito⌋ tẽpeſtas: ⌊plorans plorabit⌋ pro mũdi Tr. 1
p̃ſſura laycoꝝ, pro tẽtatione clericoꝝ. ⌊De- Pſal.
ducent oculi lachrymas⌋ pro tribulatione re 101.
ligioſoꝝ: ⌊plorans⌋ pro mũdi miſeriis, ⌊plo
rabit⌋ pro ſpiritualibus tentamẽtis: ⌊lachry
mabit⌋ pro æternis anguſtiis. ⌊Quia captus
eſt grex dñi⌋ in peccatis, vel grex dñi ⌊capi-
tur⌋ ad litteram ſacerdotes. ⌊Dic regi⌋ epis
⌊& dñatrici⌋ eccleſiæ. ⌊Humiliamini⌋ a ſup-
biæ gloria: ⌊ſedete⌋ in pnĩa & miſeria: ⌊qm
deſcẽdet de capite vr̃o⌋. i. Romanis pontifi-
cibus, ⌊corona gloriæ⌋ dignitatis non ſolum
p principem reipublicæ: ſed ẽt iudicio aĩad-
uerſionis diuinæ. ⌊Ciuitates auſtri clauſæ
ſunt⌋. ſ. ecclĩæ religioſoꝝ: qa rarus ĩtrabit
vt ſpũaliter viuat. ℭ Allegorice. ⌊Ciuitates Alle-
auſtri⌋ eccleſiæ chriſti: quaꝝ p̃lati ⌊claudũt⌋ gori-
excõicando: ⌊nec aperiũt⌋ abſoluendo pctm̃ ce.
intrare volẽtibus. ⌊Ciuitates auſtri⌋ religio
⌊claudit⌋ p ſymoniam: & nõ aperit per inter
dicti ſniam. Vel certe ⌊claudit⌋ inſtar archæ Gen.
ne fluctus tribulationis introeant deforis & 7.
intus, q pmanent in ſolo dei ſe timore con-
ſtringunt. Inde foris pugnæ, intus timores. Deu.
Vel qa nullus exibit vt ſolito tpalia quęrat 32.
& non eſt qui aperiat. ⌊Tranſlata eſt iuda⌋ &. 2.
eccleſia clericoꝝ ad comertia tpalia vel ſæ- ad co
cularia ⌊tranſmigratione pfecta⌋. i. generali- rin. 7
ter cũ laycis ad peccata. ⌊Leuate oculos ve-
ſtros & videte⌋ depræſſos in terrenis, extra-
hite iter vos affectus: ⌊q venitis ab aqlone⌋
mundi malitiam fugientes. ⌊Vbi eſt qui da-
tus eſt tibi grex:⌋ ex clericis ⌊pecus inclitum
tuũ:⌋ ex laycis, grex diſperſus iſrael. Vel cer- Hir
te ⌊ab aquilone⌋. ſ. germania pſecutores af- io.
fligendo mactabãt ⌊pecus⌋ ſ. bas vel corpora
auferendo. Quare? quia eccleſia inſtruxit &
⌊docuit⌋ in ſui luxuria & euerſione capitis
prælatoꝝ: hoſtes ſuos vt eoꝝ gloriæ æmu
latores exiſterẽt. Nam ſicut a ſæcularibꝰ pri
cipibus tpalia auide peeperat ecclĩa: ſic aui-
dius reſument ipſi præſtita q̃ſi debita p vſu
ram. Nota peccatores inſtruẽdos ex cõſcien-
tiis peccatoꝝ vt alios obiurgent. ⌊Nunqd
nõ dolores

non dolores]temporales [apphendent te &
quaſi mulierem parturientem] .i. deficientis
eccleſiæ quoad ſæcularia.Nota q [mulier]
eccleſia Romana eſt quæ ob anguſtiam tem
poralem ex republica & hęretica prę ſſura &
etiam gentium infidelium inundatione [par
turiet,]tēporalia amittendo.[Pariet] gemi-
nos ordines in vtero fidei colluctantes: quo
Geñ. rum maior ſeruiet minor.Primogenitus ſci-
25. licet iuniori:pro eo q oportebit illū minui
Ioā. pati.ſ.cum ordine clericali:& alium creſcere
3. cum ordine ſpūali:& ſi a pſecutiōe ſęculi nō
ſit imunis in chriſto.Quid ſi dixeris.Qua-
re hæc aduenerūt mihi?In Rebeccha:ſi ſic fu
Geñ. turum erat:quid neceſſe erat concipere? Ipſi
25. duo ordines ſimplr & humiliter naſcentur
eccleſiæ:ſed q̄ in fine permanſerint ipſa co-
gnoſcet:qa celare non poterunt clericorum
malitiam & abſcondere ignominiam layco-
rū:deiicient ſupbos religioſos:auaros pręla
tos:ſubditos & laycos luxurioſos:facti qua
Priæ ſi in petram ſcandali & offenſionis lapidem:
petri terram eccleſiæ vndiq occupantem.[Pro-
2. pter multitudinem (inqt) iniqtatum tuarū
reuelata eſt ignominia tua]& auaritia pręla
toꝝ.[Pollutæ ſunt plateę tuę] libidine ſub
ditoꝝ.Quia icciro peccata illoꝝ īprope-
rāt & reuelant annūciādo fidē: poenitentiam
ſuadēdo.[Vt mutat ethyops]ſęcularis [pel-
lem]criminis:[& pardus]clericus varius in
prauis operibus [varietatem]ſui ſceleris ac
duplicis vitæ res implet:[ſic būfacere pote-
rit]operādo:ita & malum relinquere cōuer-
tendo.Declina,inquit a malo & fac bonum.
Pſal. Sed qa durus eſt ſermo:& facies eorū indu-
.33. ruit in peccatis.[Diſſeminabo eos quaſi ſti-
pulam quæ a vēto rapit in deſerto]: de ma-
la cōgregatione peſſima diſperſio ſequetur.
Nam vrgēte tribulatione[diſſeminabuntur]
per illicita deſideria vel p fugam:[quaſi ſti-
pula]tēporali ſubtracta ſubſtātia[p ventū]
vanagloriæ[in deſertū]malitię.Poteſt fieri
ad litteram vt timore tribulationis validæ,
diſpergant in ſæculo tpalibus pditis:vt nō
ſit locus eis ſtabilis circūquaq vagantibus.
Nam religioſi clauſtra fugient:clerici ſæcu-
laria diligent:layci ad quæq mala ſe ferrēt.
Sicq iam nullus erit vel rarus qui fluctus

mundi abhorreat:fornicatores perituros au
fugiat:archam vitam pauperis appræhen-
dat.Vel certe ſpūs dei ordines illos prædi- Geñ
cando[diſſeminat quaſi ſtipulam:] vt tenui- 7.
ter & ſpūaliter viuant:[quæ vento rapitur]
a ſæculi tēpeſtate[in deſerto]pœnitētię.[In
talibus enim ſors tua].i.hæreditas.Vel cer-
te[ſors tua]hæc eſt[& pars mēſurę:]vt quæ
rapta eras in gloriam,nunc reuertaris [in ſti
pulam:]& quæ multa cōgregaueras, ſubito
pdas.¶Nota in ſupbia obliuiſcitur deum: Luc.
in abundātia nititur mēdacis.Vnū[& nudan 12.
tur femora luxuriæ cōtra faciem eius]in ex-
probratione iniuriæ ad fornicationis fluxū
a pdicatoribus detegēdum.Quattuor indu
cunt vt appeat turpitudo/praui opis actio.
ecce modus.Primo[ignominia].ſcdo[adul-
teriū.]tertio[hinnit⁹.]quarto[ſcel⁹].[Igno
minia]eſt fornicatio in naturā: [adulteriū]
in ſponſam: [hinnitus] in conſanguineam:
[ſcelus]contra naturam.¶Hiſtorice:[Sce- Hi-
lus] auaritię in redditibus.2.[adulterium] ſtori
ſupbiæ in dignitatibus.3.[hinnitus] vana- ce.
gloriæ in pdicationibus.4.[ſcelus] luxurię
in eruditionibus.Audi ſupbiam in auaritiā
[Super colles]elationis: [agro] cupiditatis:
[Vidi]videre feci[abhominatiōes tuas] ydo
latriæ & luxuriæ.[Veh tibi]ad poenitentiā
vel ad præſſuram.[Non mundaberis]ad gra
tiam[poſt me vſquo adhuc.]ac ſi diceret.
Eccleſia prius tribulabitur, ecce, [veh:] ſed
non mundabitur a peccatis.Item ſubtrahen- Fla-
tur peccatores illi vel occidentur,nec ſic cor gelli
rigetur:ecce[poſt me]ſed putreſcet in malis: pſeue
ecce[vſquo].Et icciro [adhuc] flagellabi- rātia
tur:vt ex toto rubigo exeat ab ea falſitatis. ecclię
Vides q nec ante flagellum nec poſt corrige
tur eccleſia:& icciro malleus innouandus ē:
vt montes ſuperbiæ eius commoueat:& ſa-
xa duritiæ ſuæ crebra percuſſiōe cōfringat. alias

¶Capitulum. xiiii. conte

FActum eſt verbū domini ad Hie- ratur
remiam de ſermonibus ſiccitatis]
ad ſubuertendas cathedras & ſu- Mat
perbias ordinis clericorum tā in 21.
mēbris quam in capite.inducitur obſcuritas Pſal.
abūdantię temporalis.Vt ſicut ex adipe illo 72.
rum iniquitas prodiit,ſic & futuris pauperi-

Ex bus rebus & ſpiritu equitas eccleſiæ cõuale
pau- ſcat.Neceſſe eſt enim : vt exactores pharao-
peri- nis nouis filiis iſrael paleas tẽporalium ſub
bus trahant/vt laterum tributoꝝ ad certum nu-
egtas merum debitum nõ ſine tribulatione dolo-
ecclię ris exſoluant:donec tẽpus miſerationis eo-
cõua rum adueniat:in quo per duos ordines futu
leſcet ros:ac ſi p Aaron & Moyſen nuncios dei ze
Exo. lus eius ſupbos & reprobos in futurę flucti
5. bus tribulationis inuoluat.Factũ eſt(inqt)
Exo. verbum dei.ſ.pdicatio gñalis in pximo ta-
14. ciẽda vel fienda:[de ſermonib⁹ ſiccitatis].ſ.
Ioã. pœnitẽtię vel irę futurę.Olim[verbum] pa
1. tris factũ eſt caro : vt ꝟba vitæ ſumeremus
in pace:& areſacti a carnalib⁹ vitiis hęrere-
mus ſpũs nouitati.Nunc autem innouandus
eſt[ſermo dei ſiccus & durus].Siccus contra
luxurioſos auaros & diuites . Durus contra
ſuperbos:vt qui hactenus eos patienter ſuſti
nuit:iam crudeliter præſtare cõtendat.[Lu-
xit iuda & portæ eius corruerunt: & obſcu-
ratę ſunt in terra].[Iuda]eſt latina eccleſia:
[portę eius]prælati.Nota duo[luctus & te-
nebræ]:[luctus]triſtitię:[tenebræ]culpæ.
[Lugent]enim ſubditi & triſtant̃ nõ [luctu]
miſerię ſed vitę mundanę:qa euentus forſan
eis affluentes & proſperi non arrident:ſed &
[portę]pręlati corruũt per ſupbiam [obſcu
rantur]per infamiam:[in terram]per auari-
Iob. tiam.Denigrata eſt(inquit) cutis eorum : &
30. [clamor hieruſalem aſcendit]per cõſuetudi-
nem fœtidã:[hieruſalem]religioſi : [portę]
clerici:[iudęa]layci.Primi clamãt ſuperbiẽ-
do:ſecundi nigreſcunt auaritiam ſectando.
Vltimi lugent carnalia deſideria exquiren-
do:hac de cauſa nõ inueniunt in eis ſpiritua-
les viri futuri aquam contritionis & pœni-
tentię:& ſic[reportabunt vaſa ſua] prædica
tores & ſtudia ſua[vacua].Futurũ eſt enim
vt ſeuiente procella imperii[maiores] : ideſt
prelati quibus eſt conceſſa doctrina : [mino
res ſuos]ſubditos.ſ.affuturos per mundum
dirigendos allentiant:qa forte non erit tu-
tum vel datum haurire aquas de fontibus
Saluatoris:& effundere aquas ĩ populis ob-
Eſa. ſtinatis.Q uod autem [deportauerunt vaſa
12. ſua vacua]ex aquę defectu:patet:qa nõ pro
ſubſtantia tẽporali pro qua ad litteram car
dinales & alii iam currebant ſed pro ęterna
mercede & ſpũs voluntate docebunt . Oẽs ſi Eſa.
tientes venire ad aquas &c̃. Nota: Chriſtus 55.
ſedebat foris ſuper fontẽ. Fontem illum re- Ioã.
probãs lrę ſiue alias ſed ſpũs laudãs : fatiga 4.
tio Chriſti,labor ſpũalium magroꝝ vt prę
dicatio:ſamaritana eccleſia:qnqꝫ viri,cõfeſ-
ſores in ſexto loco.In tpe iſto ſexto nõ ẽ vir
paſtor,ſed mercenarius & carnalis vtiqꝫ in-
tellectus:ſitim auaritiæ augens ſed Chriſti
fons ſitim remouẽs mortis vitam ferens: di-
ſcipuli,ſęculares:ciuitas,mũdus:panis acqui
ſitio ſcripturarum:abeunt diſcẽdo: redeunt
inſtruendo ad litteram.Sed mirantur ꝙ vi-
ri ſpũales ſedeant humiliter docendo: mulie
ris neqtiam arguẽdo.Loquantur regis vio-
lentiam ſuadendo.Ad litterã:aquę ſunt be-
neficia tẽporalia:eccleſiaſtica ſacramẽta.Ad
has aquas mittũt ſubditos hauriendas aua-
re:ſed deficiẽtibus redditibus iminẽte pręſſu
ra:[lugebunt]clamabũt:& præ triſtitia ab-
ſorbebũtur.Inde.[Confuſi ſunt & afflicti:
operuerũt capita ſua ppter vaſtitatẽ terræ:
qa nõ venit pluuia ſup terram].Confundũ-
tur verecũdia:affligunt̃,pœnuria : tegentur
capita,triſtitia,vaſtant̃ pręſſura vel ęterna
miſeria , ſubtracta miſericordiæ [pluuia].
[Cõfuſi ſũt agricolę,operuerũt capita ſua]
[Nã & ceruа in agro peperit & reliqt,qa nõ
erat herba:& onagri ſteterũt in rupibus tra
xerũt vẽtũ quaſi dracones: defecerunt oculi
eoꝝ qa nõ erat herba].In[agricolis] layci: i
[cerua]clerici:in[onagris] religioſi : quorũ
[oculi].ſ.deſideria languẽt:qa[herba] aruit
ſtipendii tẽporalis:cultor]colit:[cerua] par
turit:[onager]os apit:[colit]inutiliter : [pa
rit]crudeliter:[os apit]mendacitet. Primus
caput opit.ſcdus fœtũ deſerit. tertius vẽtũ
trahit.Caput mẽtis:fœtũ opis:vẽtũ elatio
nis.Velãt mẽtẽ layci,bonitatem cõtẽnendo:
fœtum deſerũt clerici ſciam repellẽdo: ven-
tum trahũt monaci diſciplinam fugiẽdo.Si
cõiugati layci terram nõ[excolũt]fornican-
do:clerici ordinati cultum diuinũ [deſerũt]
ad reddit⁹ inhiãdo:religioſi[vẽtum trahũt]
ad ſęcularia aſpirãdo.Item [cerua in agro]
eccleſia in mundo parit duos hynulos, duos
ordines futuros , quos mundus expectat .

Hos parit

Eccle Hos parit in dolore tribulationis imperii:
ſia.pa & reliqt in mūdo ꝓ ſemine [areſcēte herba]
rit du doctrina: [in agricolis] ꝑlatis.ſ.& magiſtris
os or [ſua capita operiētibus] quaſi nō debeāt ſūm-
dines mo ꝓpoſito ꝑdicationi intēdere : qnimo ꝓ
ſuis iniqtatib⁹ ſe excuſantibus/ nec hn̄tibus
eloquii pluuiam ſalutaris. Sed [onager ſtat
in rupibus:] religioſi in dignitatibus vel do-
ctrinis variis & ſæcularibus dogmatibus:q
Geñ. cum deberēt cum Helya petere [pluuiam] cō-
4. tēplationis ſiue cōpunctiōis & grē: ipſi [tra
1.re. hunt vētum] adulationis & vanitatis tpalis
2. ſtipēdii & falſi dogmatis: [more draconum]
Oſeç magiſtroꝝ.ſ.ſæculariū vel principū mūda-
7. noꝝ: ꝓpter qd' tales mittēt/q primos vaſtā-
Hie- dos anūcient ſcđos diſſeminādos & q̄ſi fu-
re.12 giendos/imo diſꝑdendos dicēt tertios de ru
ibidē pe ꝑcipitent: ne ſteriliter [lugeāt: ne æterna-
23. liter corruant: ne ꝑpaciter vocem clamoris
Nūe. emittant. Primi ſunt Caym q erat agricola:
21. ſcđi Aſſael occiſus in via: tertii effraim co-
Ad ti lūba ſeducta. De primis ſeminauerūt triti-
tū.1. cum fidei cōiugalis: & ſpinas meſſuerūt for-
Apo nicationis. De ſcđis ipſi currebāt ad tpalia:
ca.3. ſed ego nō mittebam eos niſi ad ſpūalia. De
Eſai. tertiis ſcopuli torrētiū inclinati ſunt. Tor-
29. rētes religioſi aliqñ ſiccantur deuotione: ali
Pſal. qñ fluunt. Et qa mō abundāt tpalibus/ mō
61. attenuant ex couerſatione ſæculariū eos af-
Mat fligentium: veluti de [ſcapulis] eminētioris
15. vitæ inclinant ad carnalia deſideria vanita-
Mat tis. Inde. Ipſi cōfitent &c̄. & dicunt ſe iudęos
7. eſſe & nō ſunt. Inde. ppl's hic labiis me hono
ad ro rat: cor autem eoꝝ longe eſt a me. Ore (inqt
ma.1 Dauid) ſuo bn̄dicebāt: corde aūt ſuo male-
Pſal. dicebant. Praua cōmutatio in populo chri-
105. ſtiano ſi gloriam ſuā mutat in ydolum: vir-
Geñ. tutem in vitium: [agricolam] in iouem: [cer
21. uam] inſtructionem hypocriſis. Pelle ergo
Geñ. agar in vtre & filio: fuge thamar in teriſtro
38. & biuio: refuge vxorē Achab in cultu regio
3.re. depictam oculis ſtybio. Agar ſignificat lu-
19. xuriam carnis & filio praui opis. Thamar
4.re. auaritiam in teriſtro pietatis: & biuio ꝓſpe-
9. ritatis. Iezabel ſuperbiā in cultu religionis
Pſal. & ſtybio ſimulatiōis. De primis carnalib⁹.
143. Nō eſt ruina maceriæ poſſeſſionū: neq; trā-
ſitus in cantus filioꝝ: neq; clamor in plateis
eoꝝ.ſ.perditio theſauroꝝ. De ſecūdis aua-
ris. Oues eoꝝ/ plæbes & præbende: fetoſe.i.
ſęcūde/abūdantes: diuitiis & redditib⁹ ſuis
cupiditatibus & aliis vitiis. De tertiis ſup-
bis & fictis/filiæ eoꝝ: obediētiæ & grangię
& abbatię: cōpoſitę.ſ.ordinatę/& ornatę vt
ſimilitudo tēpli/falſę religionis. Primę ſūt Apo
babylon/ quę dicit: ſedeo regina vbi poſſeſ- ca.18
ſio: vidua nō ſum/vbi fornicatio: & luctum
nō video/vbi rerum augmentatio. Hæ ſunt Priæ
illæ viduæ/quæ cū luxuriatę fuerint/tūc nu ad
bere deo volunt. Scđæ ſunt fatuæ virgines Thi.
quæ acceperūt tm̄ oleū in vaſis ſuis: oleum 5.
ergo in ſpiritualibus in ordinibus aſſumen- Mat
dis: fatuæ ſunt/in tēporalibus votis: virgi- 25.
nes ſunt/in cultu eccleſiæ obſeruatiōis abſq;
igne diuinę dilectionis & ęternę deuotionis.
Tertię ſunt mulier vaſa iniqtatis: vacua re
tributionis: reproba dānationis: illa quę di
cit: in textui funibus lectum meū ſtraui pi-
ctis tapetibus ex ægypto. Mulier eſt vana
religio quæ lectū doloroſæ quietis exornat
exterius: & ſtrauit a'ls ſternit.i.coaptat humi
liādo ſe neqter: & narrādo actionib⁹ & dog
matibus mundanoꝝ. Nota qa dixit in tex-
tui.i.retia fecit in lecto religiōis/vt decepto-
rie capiat viatores. Quāti ſunt hodie q la-
queis auaritiæ & ſymonię illaqueati religio
nem ingreſſi ſunt: & ſedent in ea ꝓpter mo-
nilia tēporalia: & magis ꝓpter picturā ægy
ptiam carnalis vtiq; deſiderii: q̄ propter ſo-
brietatis abſtinētiā honeſte iam vero quid
multi lugēt ruinā eccleſiæ viri iuſti: de qui-
bus dicit. Reliqui mihi ſeptē milia viroꝝ: 3.re.
.ſ.perfectoꝝ: qui nō inclinauerūt genua ſua 19.
baal: vel incuruauerunt ſe ydolis Salomo-
nis. Imitēdum eſt eis: & cum eis in abſcōdito
lamētandum & ponēdum faciem iter genua
humiliter cum Helya/ſi forte cœlū eccleſiæ ibidē
tenebrādum præſſuris vel doctoribus veri- 18.
tatis ſignatis in nubibus: in qb⁹ arcū ꝑdica- Geñ.
tionis in ſignū diluuii cōpeſcēdi ſucceſſuræ 9.
tribulationis & iræ. Ponet miſericors deus
iuſtus: ſi forte peccator Achab.ſ.ppl's chri-
ſtianus a ſono euāgelii prædicādi: mūdi ma-
la fugiāt: & in ſecreto pniæ ſe abſcōdat: ſicq;
[agricolæ] ad cultū iuſtitiæ redeāt. [Ceruæ
fætus] opus & affectus bonos nō deſerāt: &

[onagri cum draconibus] ſæculo [ventum]
vani deſiderii de ſuis rupibus : ac ſi religio-
nis eminētiis [attrahere] deſueſcant. Sequiť.
Quare.i.ob quam cauſam : vel certe admi-
ratiue ſeu interrogatiue diciť. [Quare ſicut
colonus futurus es in terra : & quaſi viator
declinans ad manendum ? Quare futurus es
velut vir vagus & fortis q̄ nō pōt ſaluare?]
Nota quattuor. Primo [colonū.] Scdo [via
torem.] Tertio [vagū.] Quarto [infirmū.]
[Colonus] in p̄dicatiōe: [viator] in incarna-
tione: [vagus] in reſurrectione : [īfirmus] in
paſſione. [Venit in terrā] quaſi in ꝓpria ſy-
nagogę: [declinauit] in virginē: [vagať] in re
Ar. i ſurrectionis offenſione: [infirmatur] in mor
repre te. Sed ſpūales viri futuri ſunt in terra eccle
hēſio ſiæ more [coloni] p̄dicationis ſemine excolē
nis. do: [viatores] in pauptate viuendo : [vagi]
ſolicitudine diſcurrēdo: [fortes] tribulatio-
nes ſuſtinēdo. Hi manēdi ſunt nobiſcū in ad
iutoriū: vt poſſimus repellere inimicum vel
aduerſarium. [Populus iſte dilexit mouere
pedes ſuos & non quieuit: & non placuit do
mino populus] iſte chriſtianus noīe non re.
[Dilexit mouere pedes ſuos] a ſpūalibus: [&
non quieuit].i. deſtitit a carnalibus : & deo
[non placuit:] vt eriperet ſed puniret. [Duo
Hie. (inquit) mala fecit populus meus] quoad ini
2. quitatem, & quoad fidem. [Me derelinque-
runt fontē aquæ viuæ.] ecce ſpūalia. [Et fo-
derunt ſibi ciſternas diſſipatas:] ecce carna-
lia: [quæ cōtinere nō valent aquas] ſua deſi-
deria cum ſæculo peritura. [Peccatū (inqt)
peccauit].[Peccatum] quoad deum : [pecca-
Trē. uit] in ſeipſum [hieruſalē] Romana eccleſia:
1. [ꝓpterea iſtabilis facta eſt] quoad mūdum:
Stabilitas eſt in fide: iſtabilitas in bono ope
ræ. Nota [pedes] deſignare legatos eccleſię:
quos Romani pōtifices [mouere dilexerūt]
per vanamgloriam : [& non acquieuerunt]
per auaritiam: [& dño diſplicuit] punire ſa-
Mo- tagens per reipublicæ iracundiā. ¶ Morali
rali- ter. Anima hieruſalem [populus] cogitatio-
ter. nes inutiles. [Pedes] affectus mouet ab orien
te gratiæ: non [quieſcit] in campo culpæ: [&
dño diſplicet] qꝫ ſuperædificet de luto auari-
Geñ. tiæ turrim ſupbiæ. Sed quid de illis. ſ. reli-
xi. gioſis qui ei.i. deo ſeruiunt. Si ſunt ſtabiles

in clauſtris propoſito caſtitatis. Et in ange- Iob.
lis ſuis.i. clericis reperit prauitatē cupidita- 4.
tis. Iſti ſunt duo pedes populi laycoꝝ por- Apo
tantes beſtiā ſæculariter couerſantes. Quo- 13.
rū religioſus charitatē dei deſerēs : caſtitatē
fregit: alter clericus prædicationem inficiēs:
largitatem in cupiditatem vertit. Iſti ſunt
duo pedes ſtatuæ in Daniele. ſ. populo chri Dañ
ſtiano: quoꝝ pars eſt lutea, altera ferrea: lu- 2.
tea ecce auaritia: ferrea, ecce luxuria. De his Hie.
duobus grex diſperſus iſrael : ecce cōmotio: 50.
leones deiecerūt eum, ecce ingētudo. Primus
comedit eum rex Aſſur. Nouiſſime exoſſauit Ibi-
eum iſte Nabuchdonoſor: ecce dei inaccepta dem.
tio. aľs viſitatio. In leonibus fortitudo qua
deiiciuntur virtutes.i. expugnanť. In aſſur-
auaritia: carnes comedens, hñs tres ordines
dentium. ſ. auarorum prælatorum. Primus Dan.
ordo eſt in reditibus. ſcds in duplicibus. ter 7.
tius in deceptionibus. Abūdāt in p̄bēdis &
bñficiis: duplicantur in vſuris & negociis: de
cipiunt in ſymoniis & dolis. Inde. Et nō de-
fecit, ecce primum: de platęis eius. ſ. mercimo Pſal.
niis vſura, ecce ſcds: & dolus, ecce tertius. In 54.
Nabuchdonoſor luxuria oſſa & exoſſans:
quia illa carnales. ſ. auaritia tpalia deſtruit:
iſta.i. luxuria, ſpūalia frangit. Et auaritia q
dem extirpari poteſt: qa facile quis terrena
relinqt ſeu deponit: ſed luxuria pœne indo Nota
mabilis eſt: qa extirpari non pōt ſemp bella
īnouat, ſemp impugnat: hęc eſt illa beſtia in
Ioan. quæ etſi qnqꝫ atterendo ꝑcutitur, pau Apo
lo negligendo curatur. Inde. Vidi vnum de ca. 13
capitibus beſtiæ occiſum q̄ſi ad mortē. No
ta quaſi & plaga gladii eius vel mortis cura
ta eſt. Seqtur. [Viſitabo iniqtates eoꝝ] pro
inſtabilitate fidei operātis bonum. Seqtur.
Ex diuina viſitatione flagellū a deo: vt pra
uoꝝ ſacrificia reprobet: & in tribulatiōe nō
ſaluet. Nam [ieiunia] eoꝝ deſpicit: [præces]
auertit: [holocauſta] reprimit [victimas] nō
admittit. Ieiunia corruptionis, præces ſup-
plicationis: holocauſta miſerationis: victi-
mas afflictionis. Pro his inducuntur quat-
tuor mala. 1. mors. 2. gladius. 3. fames. 4. ca
ptiuitas. Mors corruptionis : gladius exe-
crationis: fames reſtrictionis: captiuitas tri
bulationis. Audi quattuor mala in chriſtia

no populo

Actu no populo propagata.1.Nāq; in morte: vt
u3.4 Nero & alii iudæi perſequentes apoſtolos.
& ali 2.In gladio ydolatriç cōtra martyres.3.In
is & fame arriani cōtra doctores q & cōfeſſores.
12.& 4.In captiuitate pſe.i.ſaracæni ſub mahu-
ſequē meto cōtra virgines.Quod autem dicit[qui
tibus ad mortem ad mortē:& qui ad gladium ad
gladium:& qui ad famem ad famem: & q ad
captiuitatem ad captiuitatē]ſubaudiē præ-
ſciti:vel certe q euaſerunt perſecutionem iu-
dçoꝝ,impegerūt in gladiū paganoꝝ: ideſt
ydolatrarum.De quo in fame arrianoꝝ: de
qua in captiuitate ſaracænoꝝ:ex qua in per-
Actu ſecutione alemanorum.Certe occiſus eſt Ste
u3.7 phanus in ſynagoga:Paulus euaſit in gen-
tes:tandem flagellatur Paulus in ea.Ibi mar
Act. tyres paſſi ſunt:& tamen non omnes: ſed re-
13. licti ſunt pro ſemine vſq; ad tertium tēpus:
ibidē in quo Silueſter fuit:& tandem dati ſunt in
16. fauces arianorum.Ibiq; multi catholici paſ
Apo ſi ſunt:& tamen euaſerunt aliq q virginum
ca.6. eccleſiam erexerunt.Quoꝝ tempore multi
ibidē abſorti ſunt a ſaracçnis & perſis:& tñ relicti
11. ſunt alii vſq;quo ſedes Romana ſub princi-
Apo pibus & francis & alemanis caput erigeret:
ca.13 in quibus etiam multi de eccleſia corruerūt.
Vide Et tamen reſeruatur adhuc ſemen vt non de-
&hūc ſoletur eccleſia.Itemq; multi punientur ſub
ſuper ſexto loco:& quaſi apertione ſignaculi ſexti
Eſa.i reſeruatis aliis vſq; ad tēpora antichriſti .i.
figu- ſeptimum caput draconis:ſub quo pphetæ
ra de venturi .i.duo ordines ſpirituales in mundo
acōis diſpergendi & occidendi ſunt.Deinde alii re
7.ca. linquentur propagandi in finem ſæculi: in
Eçe. quo cauda draconis.i.gog nouiſſimus anti
38. chriſtus tribulationem immittet intolerabi
39. lem:quem dñs Ieſus ad iudicium properans
Apo interficiet ſpūs oris ſui.Qui aūt[falſa pro-
ca.20 phetantes] propter populum demulcebant
Sedç quaſi hçc mala futura non eſſent:& ſcandala
ad th in eccleſia generali:quç[propheta] veritatis
eſa.2 Chriſtus annunciat: ad illos intorquēdum
Mat eſt:qui volētes carnaliter & proſpere viuere:
24. doctores eccleſiç vel p̄latos:& nihil pro vi-
Mat tç prauitate falſçq; doctrinç merito ſcanda
13. li ſuſtinere.Bene eſſet eis ſi ſeipſos tantum in
Luce abyſſum carnalitatis impellerent: & non ſe-
21. quaces vel auditores eorum:vel alios ſubdi-

tos.Et traherent poſt ſeipſos.[Viſionem(in-
quit)mendacem & diuinationem fraudolen
tam & ſeductionem cordis ſui pphetant vo
bis.]Vides quantus ſit error iſte. Qui pri-
mo fallit:ſecūdo deficit:tertio ſeducit. Fal-
lit peruerſa docendo:decipit pſpera pmit-
tendo:ſeducit in cōtraria deprimendo. Per-
uerſa in animo:proſpera in mūdo: cōtraria
in inferno.Hçretica quippe doctrina carna-
lis velut[mendax viſio:]terrena proſperitas
& labilis quaſi[fraudolenta diuinatio].Mi-
ſeria inferni pœnalis,quaſi cordis ſeductio.
Quia non putant hçretici q falſa inſtruant
q proſpera defluantur:q in inferno peri-
cula incendiaq; ſubſiſtant. Dixit inſcipiens Pſal.
non eſt deus.Inſcipiens eſt pſeudo propheta 13.
qui dicit falſa:ſapit terrena:contemnit diui
na fallens q deus cœlum fecit ad gloriam:
terram ad prælia:tenebras abyſſi ad tēpora Aſs.
lia.De primo.Iuſti in ppetuum viuent. De tor-
ſecundo.Militia eſt vita hois ſuper terram. mēta
De tertio.Quis poterit habitare de vobis Sap.
cum igne deuorante.Nota tria in cœlo: tria 5.
in terra:tria in inferno.In cœlo ſol: luna/& Iob.
ſtellç: in mundo miſeria:lutum:& fex: in in- 7.
ferno ignis,nix,& ſpūs procellarum. Sol p- Eſai.
fectionis:luna incorruptionis:ſtellæ virtu- 33.
tis & beatitudinis.Miſeria tribulationis: lu
tum ambitionis:& fex corruptionis. Ignis
cōſumptionis:nix diſſolutionis:ſpiritus p-
celloſç exagitationis.De primo.ſ.cœlo: fe- Ge.1
cit deus duo luminaria magna:& poſuit ea i
firmamēto cœli & ſtellas.De ſecūdo.ſ. mun Pſal.
do.Eduxit me de lacu.i.de mundo, miſeriæ 39.
vbi afflictio:& luto,auaritiæ:& feces:luxu-
riæ.De tertio.ſ. inferno. Ignis grando nix Pſal.
glaties & ſpūs procellarum.Iccirco nix ſola 10.&
ponitur:quia grando & glaties nix eſt. Ve- 114.
rum noie niuis diſſolutio comitatur hinc in
de grandine & glatiç.Grandine pœne ſatia-
gentis:glatiç,materiæ confringentis. Item
ignis inducit fumum vbi oſcuritas. Nubes
exagitatç turbinibus grandinem & niuem.
Terra ſulphur fomētū ignis & fetoris. Ven
tus & frigus aquilonis.i.diaboli & tenebra-
rum eius ſtringit glatiem corpus & animā:
ne diſſoluantur in pœnis:ſic vrit & non con
ſumat:ſic diſſoluit vt reſtituat. Hic eſt ru-

bus alter qui vritur & non comburitur: de cuius medio Chriſtus loquitur ad genus humanum deſignatum in Habraam Iſaac & Iacob fidelibus electis & dilectis; & [hoc prophetis mendacibus] puniendis. Sed & populi quibus [prophetabant] ſcilicet in errorem fouebant. [Erunt proiecti in vitiis hieruſalem] lugentibus. Licet [viæ hieruſalem] duo
Ap. prophetę illi venturi eccleſiæ intelligantur:
.11. ad quos cõuerſi multi ab erroribus declinabunt. Tamẽ [viæ hieruſalẽ] ſæculares actiones & praua opera ſunt eccleſiæ .ſ. clericorũ & aliorum in quibus [proiiciunt] per imitationem Puniuntur [in fame:] feriſitur [in gladio: nec ſepeliuntur]. [Fames] eſt verbi diuini ſubtractio: [gladius] eſt mundana afflictio: [ſepulcrum] eſt religioſa conuerſatio. Vel certe [fames] ſub tribulatiõe imperii ſubtractis temporalibus: [gladius ſub prę̃ſſura populi infidelium occiſis fidelibus [Sepulturæ prohibitio] ſub anguſtia pſeudo prophetæ .i. hæreticorum antichriſti deceptis & eruditis: poteſt ad eccleſiam retorqueri. [Fames] quoad interdictum: ne diuinum officiũ audiant. [Gladius] vt obſtinati a corpore chriſti ſe abſtineant. [In ſepulcro] ne in cimiteriis cum fidelibus communionem accipiãt Vel certe [fames] in vita: [gladius] in morte:
Tro [proiecto] in pœna. ¶ Tropologice. [Fa
polo mes] in littera: [gladius] in ſpirituali intelli
gice. gentia: [proiectio] de actiua in contemplatiuam vitam. Sic Iacob deſcendit præ fame
Geñ ad frumentum Ioſeph: cuius oſſa tranſuecta
46. ſunt ĩ terram promiſſam: quia generalis erit
49. afflictio, huiuſq; proiectio. Sequitur. [Ipſi & vxores eorum filii & filiæ eorum]. ad litteram. Vel [ipſi] ſunt prælati: [vxores] eccleſiæ plebanæ temporales: [filii] clerici: [filię] parochiæ. Vel [filii] prælati religioſorum: [filiæ] abbatiæ. [Omnes proiecti in viis hieruſalem:] Q uattuor ſunt viæ. Prima orientalis vbi auaritia qua proſpera oriuntur. Secũda occidentalis: vbi culpa qua laſciuia moriuntur. Tertia aquilonaris vbi ſupbia quã pompatice eriguntur. Q uarta auſtralis vbi ficta iuſtitia qua ſe lucis angelos mentiuntur [Effundam ſuper eos malum ſuum] .i. pro ſua culpa mereri. alĩs puniri permittam. Vel certe per prædicatores futuros [effundet de⁹ ſuper eos malum eorum] culpam improperãdo: ad pœnitentiam reuocando: ab ęterna & temporali miſeria eruendo. Inde. [Deducant oculi tui lachrymas per noctem & diem: & non taceant] idеſt deſiſtant: vult flere domi nus oculos ſpiritualium, compatiendo, pœnitendo, affligendo. Compatiendo peccatoribus: pœnitendo de exceſſibus: affligendo ĩ tribulationibus. [Diem noctem, noctẽ diẽ:] [proſpera aduerſa: contraria proſpera in vitam corporis reputando: ſi forte de [contritione] futura eccleſiæ. Ipſa ꝟo [filia populi dñi eruatur. [Plaga (inqnit) peſſima vehemẽter]. Nota tria. 1. [plagam]. 2. [peſſimam] 3. [vehementem]. [Plaga] in temporalibus: [peſſima] in corporalibus: [vehemens] in ſpiritualibus. Pro prima dicitur [populi mei:] pro ſcđa [filia:] ꝑ tertia [ꝟgo]: [populi] layci: [mei] coniugati: [filia] clericalis eccleſia: [virgo] regularis obſeruantia. Sed layci fe
riuntur [plaga] luxuriæ: clerici vlcere [peſſi Iob.
mo] auaritiæ: [vehemẽter] vulnere ſuperbię. 2.
Et qdem [plaga] luxurię tumet in apparentia: vlcus [peſſimum] auaritiæ liuet inuidia: [vehemens] vulnus ſupbiæ ſcatet inani gloria. [Si egreſſus fueris ad agros ecce occiſi gladio: & ſi introieris ciuitatẽ ecce attenuati fame: ꝓpheta quoq; & ſacerdos abierunt in terram ignotã:] prædicatoribus futuris ſub noĩe [ꝓphetæ Hieremię verbũ infertur: [exeundi] ꝑ ꝑ̃dicationẽ: [ingrediendi] per circumſpectionem: intuendi perſcrutationem. Nam alii ſunt in [agro] vt cõiugati in mundo: alii [in ciuitate] hieruſalẽ eccleſia vt clerici: alii in [ſyon] regularis vitę vt religioſi. Primi [cę
duntur gladio] luxuriæ more bidentium cle Eſa.
ricoꝝ & religioſorum. Scđi [attenuantur fa 32.
me] auaritię & doctrinę: quę ſũt gaudia ona 34.
groꝝ & draconum regularium & laycorum.
Tertii [abeũt] ĩ cõſilio ĩpioꝝ quaſi in terra
cognita auaritię & luxurię ſtructionũ & pi
loſoꝝ: clericoꝝ & ſęcularium. De his oĩbus Geñ
dr̃: ſimul in vnũ ſuſurrabũt. De primis egreſ 4.
ſus caym in agrum occidit Abel, De ſecũdis: 4 re.
Facta eſt fames in ſamaria: in qua ſtercus co 6.
lumbarum & caput aſini vendebanẽ. De ter Bar.
tiis: quid eſt iſrael ꝙ in terra inimicorum es: 3.

Geñ Ager,mūdus:caym,layci occidunt clericos:
abel,in tpalibus:cui ſucceſſit Seth religioſi:
4. quoꝝ filii filias hoium cupierunt: & erāt gi
ibidē gantes.in laycis viri famoſi,in clericis. Item
8. [fames]eſt auaritia:quę dum magis affligit
ex dāno:plus creſcit ex deſiderio . Haec oriē
in ſamaria,eccleſia clericoꝝ in qua negociatē
ſtercus columbaꝝ.i.redditus regularium:&
caput aſini,oblatio laycoꝝ.Item iſrael[pro
phetę]ſpūales:eccleſię doctores & ſacerdo-
tes:abbates vel priores:[abierūt in terram]
ſcilicet in vitam laycoꝝ:p laſciuiā icognitā
p clericoꝝ auaritiam quam cōtempſerūt in
Bar. exuitione vitae veteris & ad remutatiōnē pe
3. culii.his dr̄.Quid eſt iſrl̄ ꝙ in terra inimi-
corum es:ac ſi dicat.Et ſi layci & clerici exce
dūt:religioſi tn̄ redire ad ſaeculum nunq̄ per
deſiderium deuenerunt.[Terra inimicoꝝ]
eſt vita laycoꝝ carnalium cōcupiſcētium ad
Ad uerſus ſpm.[Terra aliena]vita clericoꝝ:q
a la. alienati ſunt a vulua doctrinę verę: errauē-
5. runt ab vtero,vitę ſobriae:locuti ſunt falſa
Pſal. p īprobitatem auaritię.Deputatus eſt cum
57. mortuis.i.peccatoribus laycis:cum his q in
Bar. inferno ſunt,diuite purpurato: clericis per
3.ca. vitę ſupbiam:purpurati p dignitatē:byſſi-
Luc. ni,p iuſtificationis ſimilitudinem:epulati,p
16. guloſitatē:ſplēdidi,p cupiditatem. Vel ter-
ra:religioſi qdā & ſi mūdo mortui.i.morti-
ficati pmanēt:tn̄ in īferno ex tedio vitę ma-
nēt.pōt itelligi terra inimicoꝝ.ſ.alemanoꝝ
crudeliū:terra aliena,ſaracęnoꝝ:regio mor
Eze. tuoꝝ,patarenoꝝ,habitatio inferni, gog gē
38. tium imundaꝝ.Vel certe ita diſtinguas. Ini
39 & mici iudęoꝝ:alieni paganoꝝ:in primis gu-
Apo la:in ſcdis iracūdia:in tertiis ſupbia in quar
ca. tis luxuria.In tribus ſceleribus cōuertit de⁹
20. in quarto punit.Quia fornicatores fidei &
amoſ adulterātes verbū dei iudicabit deus in igne
1.ca. iudicii & ſulphure ſupplicii cōtra vtrāq̧ lu
ſcdae xuriam.[Iudam]piecit ſyon:]odit clericos i
ad co auaritia:religioſos in ſupbia: laycos pcutit
rin.2 in miſeria:vt nulla ſit ſanitas ꝑter īpœnitē-
4. tia.Illi aūt qbus eſt ſanum cor confident in
Pſal. dño:& patiēter[expectabūt]ſalutare dei:cę
10. teris[pacem]& reſtitutionem reꝝ pditarum
Eſa. quęrentibus,mala ſupaddenē:quia turbines
21. ab affrico veniētes,ſ.ab infidelibus & haere

ticis diſpgent eos. Nota in affrico tribula-
tiones iperii.i.a carnalibus q̄ſi ab olla aqui Hie.
lonis.Et prima tribulatio veniet q̄ſi de de- 1.
ſerto:altera quaſi de terra orientali vel hor-
ribili:deſertum,gētes:terra horribilis, pata Eſa.
reni.[Nunqd ſunt in ſculptilibus gentium q 21.
pluāt,aūt coeli pñt dare imbres?]phi mun-
di huius,ac filii Agar vitae vtiq̧ ſaeculares
terrenā & aialem ſciam exqrentes:nec plue- Bar.
re poſſunt velut nubes:nec velut coeli rorē 3.
[imbres]effundere itelligētiae de lr̄a pceden
tis.In nubib⁹ doctores:[in coelis]cōtempla
tores:& illi pluuiam p̄dicationis & exhorta
tionis in lr̄a.Et iſti rorem &[ibres]increpa-
tionis & terroris in itelligētia ſpūali.Nem-
pe praedicatio ad hiſtoricum:exhortatio ad
moralē:increpatio ad typicum:terrores ad
allegoricum ptinēt itellectum.Pręcicāt ſa-
cerdotes:monēt doctores:arguūt paſtores:
terrorem iſerūt cōtemplātes.De his q̄ttuor
ignis,grando,nix,glaties ſpūs procellarum.
Ignis ad primos:nix ad ſecūdos:grando ad p̄s.
tertios:procellaꝝ ſpūs ad poſtremos. Neq̧ 148.
enim Chriſtus baptizat in aqua:ſed in igne
q ptinet ad Lucam.Chriſti enim gn̄atio ſic
erat.ſ.ſpūalis:Mattheus ī euāgelio ſic mo- Luc.
re niuis quae dealbauerat veſtem xp̄i in ꝟgi 3.
ne mores cōponit.Marcus more grandinis
territ & pcutit cōtumaces eccleſiae. Ioannes
fulgurat infideles more procellae:& in mare
carnalia ſapiētes verbi ptāte demergit. Ecce
bos igne tribulationis excoquitur:homo rō
nali doctrina inſtruiē:leo ad nullius occur-
ſum reſtringiē:aqla pēnifeꝝ aīal ad ſupiora
transfertē.Bos martyꝝ:hō doctorum:leo pa
ſtoꝝ vel apl̄oꝝ:aqla cōtēplatiuoꝝ vel ꝟgi
nū.In talib⁹[pluit]de⁹ p̄dicādo:[ibres effū
dit terrēdo:rorē grę īfundendo.Sculptilia
ſunt doctores carnales vel doctrinę phicae:
in qb⁹ nō vitę ſpūs ſed effigies ſcitatis. Hęc Geñ
ſunt ydola rachelis:imo labā:quae & ſi con 31.
templantes in ſedere ſatagunt agentes car-
naliter clerici ſublimare cōtendunt. Stramē
ta carmeli tpalia ſunt mūdi tenebrati.Crux Pria
chriſti ſub qua cōfundiē & regiē ſcia mundia ad co
lis.Stultam(inquit)fecit deus ſapiam huius rin.1.
mundi.hoc nomē de quo imminente tribu-
latione imperii:alii[pluent]praedicādo:alii

[imbres]terroris perpetui infundendo.

Capitulum. xv.

S[I ſteterint Moyſes & Samuel coram
me non eſt ad populum iſtum anima
Ad mea:]dato in ſenſum reprobum & car-
com. nalem vtiq; intellectum populo chriſtiano.
.1. Qui quod & orae praedicant, corde vaſtant
[Nec Samuel nec Moyſes]futuri duo ordi-
nes domino ſupplicabunt. Sed magis prae-
dicantes cum[Moyſe]Pharaonem & aegy-
ptum percutient: reliqui cum[Samuel]ſacer
Exo. dotium in arcae eccleſiae captione ſubuertēt
5.7. Inde. [Eiice illos a facie mea] ſcilicet prae-
8.10. dicatione euangelii quae[facies]chriſti eſt.i.
12. deponēdos & corruendos oñde.ſ.a[gladio]
14. reipublicae. A[cane]gentis pfidę: a [volucre
coeli]cōgregatiōis hęretice: a[beſtiis terrę]
Za- ſynagogę iudaicae. Item mons oliuarum in
cha. quattuor partes ſcindet: pruptio grandis:
14. ſciſſura diſcordię: in poplo chriſtiano. Sed
[gladius]necat:[canis]lacerat:[volucris]de
Mo- uorat:[beſtia]diſſipat in ſuperbia. ¶ Sed
rali- vtilius moralr. [Quo(inqt)aegrediemur?]
ter. ad[gladium]caſtitatis: ad[canem]praedica-
tionis: ad[volucrē]cōtemplationis: ad[be-
ſtiam]actionis & laboris. Nam[gladius]in-
terficit a luxuria:[canis]lacerat ab aiali pru
dentia:[volucris]deuorat ad ſpiritalem in-
telligentiam:[beſtia]diſſipat a ſęculariū glo
ria cōtra ſupbiam. [Dabo(inqt)eos i furo
rem vniuerſis regnis terrae pp Manaſſem fi
Hie. lium Ezechię regis iuda ſuper oībus quę fe-
1. cit in hieruſalē]. [Reges terrae].ſ. ſaeculariū
velut olla ſuccēſa cōtra eccleſiam ęſtuabit &
Vide nō ſolum cōtra ſubditos ſed ēt cōtra praela
croni tos bella mouebūt. Ex culpa enim Romano
cā ar rū pōtificū q a Zacharia papa vſq; ad Leo
chi- nē ſcdm: iter quos nōnulli epi negligētes ſū-
epi mi pōtifices pfuerūt. Ac ſi ab Ezechia vſq;
florē ad Ioſiam, ſub quibus decurſi ſunt anni. 60.
tini. Quaſi[ſub Manaſſe]& Amon regib⁹ iuda:
4.re. & in qb⁹ ędificata eſt ydolatria & erecta ma
20. gis in ſpiritu q̃ in carne: reliquus eēt ppls &
22. ſubiectus: ſicut imitatores extiterunt mali-
Idem tiae: ſic & participes erunt poenę. Nam [Ma
21. naſſes]ędificauit excelſa dignitatum: extru-
ibidē xit aras ſacerdotum: fecit lucos religionum.

Sic Acab.ſ. grecoꝝ oriētalium patriarchę. 3.re.
Nempe dignitas eccleſię nō debet eē ſuperba 16.
ſed humilis: cultura ſacerdotalis non cupi-
da ſed liberalis: vita regularis ſobria: nō ſo
lubilis: more gētiū ydolatraꝝ.i. ſęcularium
deſiderioꝝ. Et qa tales non impetu ſpūs ſed
corporis & ſęculi ambulantes incorrepti re
māſerūt ſub pōtificibus memoratis: tradē-
di dicunt in tertia]& quarta ēt gñatione in
manu principis babylōis: peccatū vtiq; Ro Exo.
manoꝝ. Siqdē ſub illius tēporis ſpatio pla 20.
ti eccleſiaſtici adorauerūt militiā coeli: & co
luerūt excelſa: extruxerūt aras in domo dei: 4.re.
& altaria: coeli militię in duobus atriis tem 21.
pli filios trāſduxerūt p ignem ariolabantur
auguriabant phitones & aruſpices & ydolū
luci in tēplo dei poſuerūt. Propter quod in
quit dolēs vertam & ducam crebrius ſtilum
ſup faciem hieruſalem. Nota. Excelſa, aram,
militiam, altaria, phitones, ariolos, augures
aruſpices, lucos, ydola, templum, domum, &
hieruſalem. Moralr ſuper excelſa, ſuperbię:
arę auaritię: militię coeli, ſęculares pruden-
tię: altaria, vanaglorię: luci, eloquentię. Ex-
celſa ptinēt ad paſtoꝝ ſupbiā: arę ad ſacer-
dotū auaritiam: militia coeli, ad diuerſorum
ordinū gradus itra eccleſiam: altaria, ad re-
ligioſoꝝ inanē gloriam: luci, ad doctoꝝ elo
quētiam. Item in duobus atriis templi eccle Eze-
ſię.ſ. laycis grecoꝝ & latinoꝝ erecta ſūt ſtu ch.8.
dia ſęcularium doctrinaꝝ i qbus erāt aſtro
logi velut coeli militia q de curſu ſolis & lu-
nę & aſtroꝝ, aliorūq; ſignoꝝ fatuos inſtru
xerūt. Sed nūc uſq; iſtiuſmodi trāſfuſa dole
mus: dum pro ariolis ariſtotelicos: pro au-
guribus, ſortilegos: pro phitonibus nigro-
mātes: pro aruſpicibus, geomāticos: pro lu
cis, poeticos, pro ydolis, ydromāticos, chy-
romanticos, aeremāticos: pro filiis p ignem
adductis, pyromāticos adoramus. Propter
quę non mirum ſi contra hieruſalem ſcilicet
totam eccleſiam Romanam de facie ſua ob-
firmat. aīs cōfirmauit facturus iudicium de
gente peccatrice: populo graui iniquitate: ſe
mini neq̃ & filii ſceleratis: peccatrice, per ſu- Eſa.
perbiam: graui, per auaritiam: neq̃ per inui- 1.
diam. Sceleratis, per luxuriam: p ſuperbiam

prelatorum

prælatoꝝ:per auaritiam/clericoꝝ: per inui
diam/monachoꝝ:ꝑ luxuriam/laycorum. Et
primi ſunt dñm relinquẽtes, ſecũdi ſemen iſ/
Eſa.i rael blaſphemãtes:tertii abalienati ſunt re⸗
trorſum:a voto & ꝓpoſito recedentes: quar
ti præuaricationi cõiugalis fœderis obuiã⸗
tes.Sup quo ergo eos dñs pcutiet: delens in
4.re. quit vertam & educam crebrius ſtilũ ſup fa⸗
21. ciem eius.Delebit/ꝑlatos:vertet ſtilum affli
ctionis acutæ in clericos:ducet/præſſurã in
religioſos: multiplicabit erĩnas in laycos.
Eçe. Iſtæ ſunt quattuor plagę terrę eccleſiæ. Nã
7. omne caput lãguidũ & oẽ cor mœrẽs / a plã
Eſa.i ta pedis vſq; ad verticẽ nõ eſt in eo ſanitas.
Certe mens paſtorum ægrotabit in gloria
Dañ dñ ſtabũt viliſſimi:deſpecti & indigni deco⸗
xi. re regio.Viliſſimi ꝑ luxuriam:deſpecti / per
inopiam,indigni decore regio per ſupbiam.
Mens quoq; clericorum mœrebit auaritia,
Nũe. qa panis deeſt/aquæ nõ ſunt,& aĩa eoꝝ nau
21. ſeat ſup cibo leuiſſimo. Sacrificium chriſti
clerici nauſeant contẽnendo:dum de ꝓuectu
eius tenuam vitam agunt.Nec aſſequunť in⸗
Exo. de ſubſidium plenioris ſtipẽdii:& quę ad ol
16. las carnium & depones ægyptios mentem
Nũe. vertũt ad cõcupiſcẽtias.ſ.ſæculares.Nec mi/
ñ. rum ſi inde iram ſubeãt/vñ culpam iniqta⸗
Pſal. tis important. Adhuc æſcę eoꝝ erant in ore
77. ipſoꝝ &c̃.Sane in pede/regulares notantur:
Eſa.i qui cum deberẽt affectus ſpũales reſtringe⸗
a plã re qbus itur in viam pacis;ipſi nõ ſolum pe⸗
ta pe des ſuos oĩ trãſeũti diuaricant / ſed ẽt crura
dis. denudãt.Inde Eſa.Tranſi flumẽ tuum filia
Idem maris,qa nõ eſt cingulum vltra tibi: denu⸗
23. da crura:diſcooperi humerũ,bene cane, fre⸗
Idem quenta canticum:ſume cytharã: circui ciui⸗
47. tatem vt memoria ſit tui.Tyrus eſt vita re⸗
23. ligioſoꝝ mœrentium & dolẽtiũ. Mœrẽtiũ
deſiderio,dolẽtium de peccato. Qui iccirco
dicunť filii maris/vel qa mũdi anguſtias fu⸗
giunt/vel qa in amaris pnĩæ operibus quaſi
inſulari refugio ſe cõſtringũt.Sed qa plures
illoꝝ ipſius amaritudinem minus mente ꝙ̃
operę pcipiũt ad fluuium ꝓfluę turpitudi⸗
nis ſe cõuertunt: ꝓpter qđ qđ inde ſequitur
Eſai. diſpendii:diligenter attende. Primo tranſi⸗
vt ſu/ re iubentur in flumine pede: ſecundo denu⸗
pra. dare crura: tertio humerum reuelare. Inde

difficile tranſitur niſi clementer enatet.Nam Eze.
ꝓpheta ille/prius ad thalos: ſcđo ad genua: 47.
tertio ad renes:quarto ad collum. Inde in⸗
tumuerant aquę ꝓfundę torrentis: quas nõ
poterant ſine periculo trãſuadere. Pes ergo
affectus eſt volũtatis:cuius pars thalus po⸗
ſterior eſt actus iudicium dei rectum: vt qui
affectũ hẽt ad ſęculũ/ſtatim de monaſterio
eruat:& nõ ſolum volũtate in eo, ſed etiam Pſal.
actione pſiſtat. Non eſt hic fluuius q lętifi⸗ 45.
cat ciuitatem &c̃.ſed fluuius gozum qui ca⸗
ptiuos iſraelitas includit. Ab iſto flumine
puto dictos gog & magog. Denudatio cru Eze.
rium ſiue renum eſt turpitudo luxurię:quẽ⸗ 38.
admodũ talis ambitio auaritię / collum vel 39.&
humerus/elatio ſupbiæ.Trãſit ergo flumẽ apo.
ſæculum/auaritiam diligẽdo. Denudat cru 20.
ra/& reuelat turpitudinem carnis deſideria
amplectẽdo. Detegit collum vel humerum:
gloriam ſæculi tumidam inhiãdo. De prio
dř:Iuga boum emi qnq;/ad excolẽdam ter⸗ Luce
ram tpalis auaritiæ.De ſecũdo Vxorẽ duxi 14.
ad ꝓpagãdam carnẽ luxuriæ. De tertio vil
lam emi:ad regnãdum cũ filiis ſupbiæ. pro
his tribus ꝓpheta repetit:Intumuerant/ecce Eze.
vltimum:aquæ profundæ/ecce mediũ:tor⸗ 47.
rentis/ecce primũ. Auaritia torret: luxuria
abſorbet:ſupbia tumet.i.inflare facit: quæ
nõ potuerũt trãſuadere ꝑ deſperatiõis obie
ctum.Impius cum in ꝓfundum maloꝝ ve⸗
nerit &c̃.ꝓfundum maloꝝ eſt vanitas vani Pro⸗
tatis:cytharã aſſumẽdo:corruptionis can⸗ uerb.
ticum inſonãdo, elationis antiphonam in⸗ 18.
nouãdo.Hęc ſunt illa tria quę legimus. Nõ Eccl.
me demergat tẽpeſtas aquæ.Tẽpeſtas aquę 1.
eſt mũdana ꝓſperitas / quę demergit miſeꝝ Pſal.
per auaritiam:ꝓfundum eſt carnis concupi⸗ 68.
ſcientia/quæ abſorbet ĩprobum ꝑ luxuriã.
Puteus eſt vitæ ſuperbia/ quæ viget erigere
fatuum ſup ſe per arrogãtiam. Tẽpeſtas in
mundo:ꝓfundum in aĩo:puteus in inferno.
De primo dř. Abyſſus vallauit me/& pela⸗
gus operuit caput meũ: mentem auari reli⸗ Io. 2
gioſi vallat abyſſus ambitionis: Pelagus
actiõis.De ſecũdo.De ꝓfundis clamaui &c̃. Pſal.
Inde.Vidi equũ ruffum ſtãtem iter myrteta 129.
quæ erat in profundo. Profundum eſt car⸗ Zac.
nalis cogitatio:ꝓfundum/ libidinis opera⸗ 1.

tio: in quo ſi clamare deſpicit : perit & quaſi
Iohe iumẽtum in ſtercore cõputreſcit. In hoc pro
1. fundo ſunt mirteta. Religioſi. ſ. carnaliter
conuerſantes. Inter quos eſt equus ruffus: ex-
terminantes facies ſuas: ſicut hypocritæ tri
Mat ſtes. Equus iſte diabolus eſt / non diſcurrens
6. ſed ſtans: non foris ſed intus carnalem mali-
Zac. tiã intentando. Olim Chriſtus velut equus
1. ruffus carne vtiq; paſſioni deditus : verſus
Luce in agnum ſtabat inter mirteta diſcipulorũ, q
12. bus præcinxerat lũbos ad mũdi amaritudi-
nem ſubeundam. Mirtus hẽt foliũ amarũ,
crebrum / odoriferum / virẽs fructum auibus
parit. Folia mirti / caſta eloquia chriſti. Hic
habuit folium in doctrina: amarũ in præſſu
ra: odoriferũ / in fama : virens / in fide viuida:
fructũ / in gratia & in gloria. Gratia / quoad
opus: gloria / quoad meritum. De hac mirto
Eſai. Eſa. ait. Ponam in deſertũ abietem vlmum
41. & buxum ſimul dabo in ſolitudinẽ cedrum
& ſpinam: mirtũ & lignũ oliuæ. Poſuit deus
Chriſtũ in deſerto. i. expoſito paſſioni: abie
Mat tem / crucis excelſæ : vlmus quoq; & buxus /
27. duorũ latronum patibula ſignificãt. Vlmus
ſuſtinens vitam: latro ille cruci affixus: ver-
ba vitæ ſuſcipiẽs : buxus aũt crucifixus du-
rus ad fidem, blaſphemus ad pœnam. Item
in ſolitudine. ſ. ſolo Chriſto dedit cedrum
conſtãtiæ. Spinam / in capite: mirtum / in ve-
ſte: lignum / in cruce: oliuæ / in vulnere. Nunc
4. re. dolens / inquit: vertam & ducam ſtilum ſuper
21. faciem hieruſalem : ſed deletus de vita cor-
porali ad delẽda paccata mundi. Stilus / paſ-
ſio crucis / & vulnera crebra corporis. vertã
& ducam. Vertit / qui nõ auertit faciem ſuam
Eſai. ab increpantibus & conſpuentibus in ſe. Et
50. ductus eſt velut agnus manſuetus ad victi-
mam. Sane monacho impoſitũ eſt ſilẽtium:
vt nec ad mala vel bona os cũ Chriſto ape-
riat. Obedire debet vſq; ad mortem non lo-
qui quaſi repugnãdo : ſed potius humiliter
exequendo. Coram tondẽte agnus os non
Eſai. aperiat. Obmutuit a malis & ſiluit a bonis
53. & ſic nõ locutus eſt nec ad malum nec ad bo
Pſal. num. Silentium bonum corã tonſore Pila-
38. to. Si diceret ſi miſericordiam peteret ma-
Mat lum: ſed pœna chriſti nobis bona & neceſſa-
27. ria extitit: & iccirco impie noſtrum piacu-

lum abſtulit: dum pie patibulum non refu-
git. Aucta enim eſſet impietas ſi Pilati pie-
tatem Chriſtus expectaret. Ideoq; illius im
pietas ex Chriſti pœna impietas impiis eſt
indulta. In ſilentio (inquit) & ſpe erit forti- Eſai.
tudo veſtra. In ſilentio / mortis xp̃i expoſiti 30.
paſſioni / & ſpe vitæ, fortitudinem / repara-
tionis ex culpæ lapſu ſuſcepimus. Ideoq;
prædixerat in Tren. Bonum eſt præſtola- Trẽ.
ri in ſilentio ſalutare dei. Præſtolemur ergo 3.
& nos bonũ auxiliũ a dño deo vero: vt in fu
turo diſcrimine / in ſilentio / patientiæ / & ſpe
victoriẽ humiliter onera protemus: vt dum
miſericordiam quærimus / ab impiis pœnã
æternaliter ſubeamus. Futurum eſt enim vt
ſtilus anguſtiæ illius diei crebrius in facie
eccleſiæ frequentet: vt quæ ſaltem erubeſce-
re noluit a peccatis / flagellum experiat cor-
rectionis in pœnis. ⌊Sed quis miſerebit tui
Hieruſalem?⌋ aut quis tui conſolabitur? Ec
ce Pilatus alter futurus eſt gentibus impiis Mat
nõ ⌊miſerebit⌋ qa crudelis eſt & imiſericors: 27.
Crudelis quoad pœnam: immiſericors quo
ad culpam: ad pœnam inferẽdam: ad culpã
remouendam. Ecce quoq; cum eo alter He-
rodes princeps. ſ. reipublicæ: q ⌊nõ contriſta
bitur ſup te, ⌋ ſed potius illudet & remittet Luce
ad Pilatum nec dubium flagellandum. ⌊Nõ 23.
contriſtabitur⌋ tẽporalia ſubtrahẽdo: illu-
det ſpũalia cõtẽnedo. Addet & terti⁹: ⌊q nõ
itercedet ꝑ te⌋. ſ. cœtus hereticus more ſaltã- Mat
tis puellæ: flectẽt genua deſpectiue xp̃iano 6.
populo crucifixo: a cetũ in calamo ĩprope- Mat
ria vel cõuitia in auctoritatibus inferendo. 27.
Vha (inquit) qui deſtruis templum dei & in
triduo reædificas illud. Putant hæretici ſe
eſſe templum dei, & cum magis deſtruuntur /
amplius reędificari confidunt: neſcientes ꝙ
ipſi ſunt dagon: ad quod transferre ſatagunt
archam fidelium: nec conſiderantes ꝙ Da-
gon antichriſtus eo truncus in limine ma- 1. re.
neat palmis manuum, & capite amputatis. 5.
Dagon e populus hæreticus: caput anti-
chriſtus: manus fautores & rectores eorum.
Truncus dagon ſine defenſore omnis hære
ticus cõterendus. Verum qa adhuc conque-
ritur deus de hieruſalem dicens. ⌊ꝙ reliquit
eum & retro abiit⌋ cõtemnẽdo: ⌊retro⌋ abiit

praue

praue opãdo ſiue agendo:duo infert.[Ex⸗
tendam manum meam ſup te: & interficiam
te].[Extendit]affligendo:[interficit]occidē
do. Affligendo in bonis: interficiendo in
malis:bonis pſperis:malis aduerſis.i. pecca
tis. Deus pater [extendit manum ſuam] in
Mat cruce Chriſtum[ſuper hieruſalem].i.ſynago
27. gam.Et nota q̃ primo [extendit] affligen⸗
do].ſcdo[interficit]moriendo: cuius pœna
[ſuper hieruſalem]& filios eius.Sed quid di
cit[interficiã te].q.d.Tu occidiſti filiũ meũ
Ieſum:& ego[interficiam te]prędatione ſub
principibus Romanorum.[Laboraui ro⸗
gans].Laborat chriſtus patiendo: [rogat]
Luc. pro crucifixoribus deprecãdo.Sed qa dicit̃
13. Noli orare pro populo hoc.i.nõ pœnitebit
Su⸗ propterea[diſpergam eos].i.iudæos: [ven⸗
pra. tilabo]per Romanum imperium[in portis
14. terræ]ciuitatibus mundi huius. Simile qd
futurum eſt in populo chriſtiano verſo in ſy
nagogam ſathanæ:dicentibus ſe eſſe iudęos
veros & non ſunt: ſed falſos in negantibus
Ap. veritatem fidei:& cultum iuſtitiæ reprobã⸗
3.c. tibus:pro quibus & ſi ſpirituales in ſæculo
dirigendi orabunt:tñ eis non proderit dum
cor ſuum fortius indurabit in malis. [Ven⸗
tilabit]eos dñs.[Ventilabit]vt paleas tem⸗
poralium ſubtrahat: peccata puniat: & [in
portis mortis inducat. Nota tria. Ventila⸗
brum,porta,terra.[Ventilabrum]eſt tribu⸗
latio a republica ſubſtãtias auferendo.[Por
ta]tribulatio agente pfida,mortem corpo⸗
rum inferẽdo.[Terra]tribulatio a ſynago⸗
ga hæretica animas ad inferos detrahendo.
Verum qa in bonam partem aliquãdo [ven
tilabrum]accipitur.Ventilantes ſunt[præ⸗
dicatores futuri in area eccleſiæ generalis:
quoꝝ[ventilabro].i.doctrina quam in ma⸗
nu operis habent pmundabit deus areã ſuã:
eccleſiam in ſua fide ſuſceptam. Mundat ab
exterioribus vitiis & terrenis ſubſtantiis vel
affectibus: promundat a mortalibus con⸗
ſcientias electorum:quos velut frumentum
electum aggregabit iuſtoꝝ cœtibus atq; re⸗
Mat gioni paleas peccatores aſſumet igne pœni⸗
3. tētię,tēporali anguſtię,æternęq; gehēnę in
extinguibili in inferno.Põt intelligi p ignē
inextinguibilis charitas:quia aquæ multæ
nõ potuerũt extinguere charitatem.[In por⸗ Can
tis terræ].i.qa diſpſos oſtēdet in plateis ec⸗ 8.
cleſiæ.vel[porta terræ]ſunt negocia mundi
in qbus fideles quolibet noĩe diſpgunt̃ vēti⸗
labro iactationis.Puto eni[in portis]illos
futuros ordines deſignari apiendis pctori⸗
bus & audire volētib⁹:claudendis reprobis
& cõtenentibus edoceri:Noĩe[terræ]conſciẽ
vel eccleſia:[vētilabrũ]pdicatio eſt qua vēti
labũt:ad auſtrum luxurioſoꝝ:ad aqlonē ſu
perboꝝ:ad oriētem mercatoꝝ:ad occidentē
depræſſoꝝ.Reprimētis q̃tuor vētos ſęculi
ac ſi terrę ne flare audeãt ſup hoĩes pœniten
tes.Ne auſter qdem laſciuiet:ne aqlo eleuet:
ne oriens ditet:ne occidēs deſpet.Ne deſperet
in culpa:ne ditet in vanagloria:ne erigatur
in ſuperbia:ne laſciuiet in carnis petulantia. Dan
Cõtra hĩ inducũtur q̃ttuor venti cœli.i. vir 7.
tutes cœleſtes pugnãtes cõtra illud in mari
magno.i.in corde,magna pniẽ cõtritiõe dei
miſſa.Nã cõtra luxuriã caſtitas:cõtra ſuper
biã humilitas: cõtra vanãgloriã ex diuitiis
pauptas cõtra culpã iuſtitia.De his q̃ttuor
Apſs.Factus eſt p nobis adeo ſapia,& iuſti iç Pr
tia,ſanctificatio,& redēptio. Stulti eramus ad co
& docuit nos:iniuſti,& iuſtificauit nos: imũ rin.1.
di,& ſanctificauit nos:ſerui,& redemit cruce
nos.Stulti in diuitiis:iniuſti in culpis:imun
di in luxuriis:ſerui mortis.De primis ĩ oriē Hie.
te aſcendite ad cedar & vaſtate filios orien⸗ 49.
tis.Aſcēdēt prędicãdo:vaſtãt peccata corri
gēdo:filios oriētis,diuitias cõtemnēdo. De Exo.
ſecũdis in occidēte flare fecit ventum ab occi x.
dente vehementiſſimum: & arreptam locu⸗
ſtam proiecit in mare rubrum. Occidens eſt
peccator prolapſus in culpam:in quem ven⸗
tus gratiæ vehemens ad cogitationes inuti⸗
les ælidendas.Ad locutiones ſuperfluas re⸗
ſecandas:& ad actiones impias deſtruendas.
Sicq; rapitur locuſta mentis in duabus alis,
fidei & ſpei in deſertum pœnitentiæ: & pii⸗
citur in mari ideſt gemitum compunctionis
rubrum,deſiderium charitatis. De tertiis in Eſa.
auſtro: Onus iumentorum auſtri in terra 30.
babylonis & anguſtiæ.Leęna & leo & ex eis
vipera & regulus volans portantes onera
ſua ſuper gibbos.Iumenta auſtri ſunt in lu⸗
xuriis æſtuantes in paſſione ſtercorũ putre

ſcentes. Tales deus miſericors: ac ſi Lazarū
Ioã. fœtidum de ſepulchro reſuſcitat: ponēs eos
11. in terra tribulationis & anguſtiæ: dum car-
nem ſuam cōtrahit ſpinis & tribulis hęremi
vitæ. ſ. regularis cum vitiis & cōcupiſcentiis
Ad crucifigit: danſq; in auxilium leænam/patiē-
gala. tię: leonem ꝯſtātię: viperā/ſcię: regulum/ vo
5. luntatem vitę ſobriæ: patiētiam/qua aduer
ſa ſuſtineat: cōſtantiam/qua tentatiua repri-
mat: ſciam/qua cūcta diſcutiat: munditiam/
qua cœleſtia videat. Onera ſūt ꝟtutes quas
Idem ferunt ſup gibbos camelloꝝ/ſe cognoſcenti
6. um peccatores: alter alterius onera portan-
tes: vt ſic adimpleāt legem chriſti/ad prīam
redeūtis. De quartis in aquilone vidi & ecce
Eze. ventus turbinis veniebat ab aquilone. Aqui
1. lo eſt mens ſuperbi: qua ventus/neq̄ ſpiritus
velut ollam ad malitiæ flammam exagitat:
quam nonnunq̄ deus extinguit per abundan
tiam gratiæ humilitatis in nube ſignatę: ac
pluuia & igne charitatis beniuole inuoluit/
conſumēdo ignem ſupbiæ & proteruę mali
tię/dans ſplēdorem pacis cōtra obſcuritatē
turbinis ſeuientis in circuitu vitæ perfectio
nis. De cuius medio. ſ. charitatis ſenſus frigi
dos accendentis quaſi ſpūs/electus tēperātię
parturiunt. ⌊Interfeci & pdidi pplm meum:
& tñ a viis ſuis nō ſunt reuerſi⌋: ad litteram:
in qbuſdam: ſed⌊interfecti⌋ſamę: ⌊pditi⌋ gla
dio materiali. ⌊Interfecit⌋morte: ⌊pdidit⌋ in
gehēna: ⌊iterfecit⌋in cruce/⌊pdidit⌋in diſper
ſione. ⌊Multiplicatæ ſunt mihi viduæ eius
ſup harenam maris.⌋hierlm⌊viduas multi-
plicat⌋dum eccleſias in mundo ſine paſtore
cōſeruat. Vel certe⌊multiplicatæ ſunt⌋in ec-
Io.x. cleſia⌊viduę:⌋quæ & ſi mercenarios habeāt
in paſtores: viduas ſe cognoſcunt quaſi⌊are-
na maris⌋. i. layci. Nam in ſingulis laycorum
locis eccleſię factæ ſunt. ⌊Induxi eis ſup ma-
trem adoleſcentis vaſtatorem meridie: mi-
ſi ſuper ciuitates repēte terrorem⌋. ⌊Mater⌋
eccleſia Romana eſt: ⌊ciuitates⌋ eccleſiæ vel
plæbes: ⌊adoleſcēs⌋ppls chriſtianus: ⌊vaſta
tor⌋princeps reipublicę. Super Romanā er
go eccleſiam: quaſi⌊matrem⌋populi chriſtia
ni⌊vaſtator inducit:⌋vt nō ſolum ipſam ſed
Pſal. etiam ſubditoꝝ exceſſus puniat. ⌊Vaſtator⌋
79. iſte aper de ſylua eſt cui ferus ſingularis: po-

pulus infidelis adiungitur tam ad extermi-
nandam vineam clericoꝝ q̄ etiam laycorum
& regularium tabernacula & tuguria diſſi-
panda. Inde: aſcendite ad cedar & vaſtate fi- Hie.
lios orientis. Oriens eſt eccleſia/cuius filios 49.
vaſtaturi venient Alemani/q non ſolum p̄-
latos puniant ſed ēt ſacerdotes & laycos te-
nebris mœroris inuoluāt. ⌊Meridię⌋ igitur
⌊vaſtator inducit⌋cum fortius e ccleſia pur-
gēt. Inde ab altitudine diei clamabo. Item A Pſal.
demonio meridiano. In⌊meridiæ⌋antichri- 55.
ſtus intelligitur: quia eſt rex ſup oēs filios ſu Pſal.
bię Apoc. hēbunt ſuper ſe angelum abyſſi: la 60.
tinę dictum exterminatorē. ⌊Mittam in eis apo.
repēte terrorem;⌋ſic enim in⌊meridię⌋tenta- 9.ca.
tio antichriſti in tpalib᷒: ⌊terror⌋in ſpūali-
bus. Ideo oīs mons q in ſarculo ſarciet: non Eſai.
veniet illuc terror ſpinarum vel veprium. 7.
Mons eſt vita religioſoꝝ qui ſi diſciplina p̄
munē terror in eis non veniet ſpinarum vel
veprium/vitioꝝ. Sipinæ exteriora vitia: ve
pres/interiora. Prædicatores ꝟo⌊vaſtant⌋a
vitiis: ⌊terrēt⌋in pœnis. ⌊Ciuitates⌋ mentes
hoīum ſunt ſeculares vel eccleſia. ⌊Infirma-
ta eſt quæ peperit ſeptem defecit aīa eius.⌋
Eccleſia romana deficiet in tribulatione fu-
tura quoad tpalia: ⌊infirmabit⌋quoad ſpiri
tualia. Et primo p rēpublicam: ſcđo p hęre 1.re.1
ticam præſſurā. Hęc more ſenēnę vel lyę pe Gen
perit apl'os/martyres/doctores/ꝟgines/lay- 29.
cos/clericos/& religioſos. ⌊Infirmabit⌋pare- 30.
re ceſſando: ⌊deficiet⌋temporalia amittēdo:
& a p̄dicationis labore quieſcēdo: qa reuera
ſub angelo ſeptimo canēte tuba cōplebit la Apo
boris myſteriū: vt tranſeat qđ ex parte eſt. ſ. ca.10
actionis: & veniat qđ pſectū eſt. ſ. cōtempla
tionis. Tranſibunt enim laborioſa tpa: vt Priæ
colāt vitę cōtemplātis ſilii ſabbata ſua. In- ad co
de. Cū aſcendiſſet Moyſes mōtem. 6. dieb᷒ rin.3
tegens illum: ſexto āt die eduxit eum dñs de Exo.
medio caliginis. Deſignat enim mons eccle- 24.
ſiam: Moyſes/doctores noui teſtamenti: nu-
bes/prædicatio lr̄æ: ſex dies. 6. tpa laborio
ſa eccleſiæ: quaſi. 6. aptiones ſignaculoꝝ: ſe Apo
ptimus dies/ſeptima apertio in qua neceſſe ē 6.9.
de caligine litterę & laboris educi doctores
nouos ad lucē ſpūalis doctrinę & vitę. Si āt
ad eccleſiam græcoꝝ referēdum ſit de ⌊infir
matione

Ap. matiōe pietatis]patet:qa & ipſa.7.ordines
2.3. quaſi.7.angelos habuiſſe narrat.ſ. ephesum
ſmirnam,pgamū,thyatiram,ſardim, phila-
delphiam,& laodiciam.Et ipſa qdem [infir-
mabitur]in fide: [deficiet] in tribulatione.
Mat [Occidit ei ſol cum adhuc eēt dies:]licet xp̄s
27. in ſynagoga deficeret moriendo vel caderet
Mar ſexta die in hora ſexta tam in eccleſia Ro.vł
15. græca:ſexto tpe ponēdus eſt pp̄ls christian⁹
Luc. & infirmādus in fide:abundāte multoꝝ ma-
23. litia:& charitate nihilominus frigeſcēte:& ſi-
Ioā. iter eos ſol p̄dicationis futurę:[cadet ſol in
18. terra veritate ꝓſtrāda in duob⁹ teſtibus oc-
Mat cidendis.Religioſus enim in meridie quaſi
24. [ſol occidit:]cum deſerētes vitam coelibem
Ap. ad carnalia ſe cōuertēt:[cōfuſa eſt]in preſſu-
11. ra:[& erubuit]in culpa.[Et reſiduos eius in
gladium dabo:]licet in tribulatiōe & culpa
Ad multi deficiēt:tn̄[in gladium]prędicationis
rom. [tradent]reliqę vt cōuertantur ad deum:q̄ q̄
9. [gladius]poſſit intelligi tribulationis extre-
mæ.[Veh mihi mater mea:quare me genui-
ſti virum rixę virū diſcordię in vniuerſa ter-
ra?]Synagoga pepit xp̄m[rixātem]in præ-
dicatione:[diſcordātem]in diſpſione.[Ri-
xa]quam ſuſtinuit in cruce & [diſcordia] in
Act. apl'oꝝ pſecutione q̄ dati ſunt in manus Ro-
vltio manoꝝ.Ecce[peperit]pplm christianum,in
de fide:[rixam]patit iter exteros:[diſcordiam]
Pau- inter domeſticos tyrānos,Nam pro tēpora-
lo. libus[rixam]patiēs:[diſcordiam] ſuſtinebit
ab impio:& ſic maledicet a cunctis, iuſtitiā
ęmulādo:fidem ſeruādo:veritatem non ne-
gando.Futurum enim eſt vt Ro.eccleſia in
gremio fidei geminos pariat viros.[Virum]
vtiq[rixę]quoad p̄dicādum euangelium &
ſtatuendum ſpm̄ vitalem vtiq intellectum.
[Virum diſcordię]quoad caſum mūdi,& de-
folādum impium pplm carnalem.ſ.chriſtia-
num:[in vniuerſa terra].ſ.orbe:vel [vniuer-
ſa terra]ſc̄ clerici,layci,& religioſi,ad terre-
na ꝓlapſi.Q d' autē dicit.[Veh mihi mater
Ap. mea].ſ.cōquęrēdo:tale eſt ac ſi dicant.Si ad
6.ca. hoc nos emiſſi ſumus:vt pacem ſumamus de
terra:quare pro p̄dicatione pſſuras i mūdo
patiemur?[Non feneraui nec fenerauit mihi
quiſq̄:[prædicabūt ſine ſtipendio cupidita-
tis:nec ipſi prædicabunt ſtimulo correctio-

nis:qa ſpūales,tn̄[maledicentur]quaſi ſedu-
centes[ſyon reliqæ tuæ in bonum].[Syon]
eccleſiæ rūdent q ipſe[reliqæ]bn̄dictionis
erunt,& in[bonum]ſalutis mittētur[occur-
rēte]ſpū dei in eos:[in tpe afflictionis] im-
perii:[& in tpe tribulationis aduerſus inimi-
cos tuos]ſaracænos & patarenos, ac alios i
fideles.[Nunquid federabitur ferrum ferro
ab aqlone & es].[Ferrum]impii &[ferrum]
verbi dei in eccleſia[federari]non poterunt:
neq[es]p̄dicatores.ſ.veritatis cum carnali- Ad
bus couniri.Caro concupiſcit aduerſus ſpi- gala.
ritum & ſpūs aduerſus carnem.[Ferrum] eſt 5.
dura volūtas tam eccleſiæ q̄ reipublicæ :&
icciroo fortis īpinget alter in alteꝝ:& ambo Hie.
pariter corruēt/qa & eccleſia deficiet quoad 46.
laborem & Ro.impium quoad ſupbiā tpa-
lem.Inde:deſcende a gloria:ſed in miſeria ꝓ Hie.
go fidelis filia babylonis,alemania:quia nō 48.
erit ſolium.ſ.tpale faſtigium:filia caldęoꝝ
ſcilicet Romanoꝝ.[Diuitias & theſauros i
direptionē dabo gratis i oībus plateis tuis
& in oībus terminis tuis.]ad lr̄am tēporalia
& ornamēta eccleſię tollet impium ꝓpter di-
ſcordiā iteriectam.[Plateę]eccleſię domeſti-
ci layci:ſed tyrāni[termini]hæretici & fide-
les & populi.i.falſi christiani & populi imū-
di.Sic archa Noe inter aquas ſuperiores & Geñ.
aquas inferiores velut firmamētum īpegit: 8.
vt abſortis malis & terrenis abſciſſis ipſa in
ſublime pauptatis erecta ſup mōtes arme-
nię.i.pfectione cōtemplātis vitę quieſceret.
[Adducam inimicos tuos de terra quam ne-
ſcis:qa ignis ſuccēſus eſt in furore meo,& ſu-
per vos ardebit].[In furore] ſpūs diuini: gē-
tes de longinquo procedent:quæ chriſtianū
pplm in neqtia putreſcentem de terra pertur-
bent.Pōt referri ad prædicatores veritatis
vēturos in ꝓximo:& in terra eccleſiæ appa- Can.
rētes veluti flores:q more turturis vitā coe- 2.
libem deducētes in vocem p̄dicationis erū-
pant:ſuccidāt ſarmēta neqtiæ,& fructus iu-
ſtitiæ ponāt ficus bonas:arguēdo pœnitē-
tię refrigeriū & charitatis in petra eccleſię &
imbrem tribulationis in Petrum irruēdum
in ꝓximo oſtendendo:dum pondus tribulatio-
nis eorum momentaneum ſit & leue. Quiq
auferāt a cōtemnētibus dūm ſpolia ſcriptu-

Exo. rarum & more iſraelitarum egredientium de
xi. ægypto:& ignita ſup eos eloquia velut car-
Pſal. bones deſolationis effundant,ad cōburenda
119. genimina babylonis:quę terrā eccleſiæ ſub-
tiliter occupabāt:non ſolum in extirpandis
vitiis:ſed etiam in virtutib⁹ nutriendis.Q dꝛ
autem dicit.[Adducam tibi inimicos tuos
No- de terra quam neſcis]patet ꝙ vita eoꝝ ſpūa
ta. lis dānabiꝫ a carnalibus pœnitētiā cōtenē-
do:eoſqꝫ hoſtes veluti expugnatores vitio-
rum mortalium ſentiendo.[Tu ſcis dn̄e re-
cordare mei.] Q uæ ſequunꝫ in hoc loco ad
cōtritionem eccleſię & aīæ pœnitētis: ac vi
tā prędicationis illoꝝ ordinum futuroꝝ in
torquēda ſunt:quę ſicut ſimpliciter ponunꝫ:
ita & ſimplr̄ ppendanꝫ.Q dꝛ aūt dicit.[Libe
rabo te de manu peſſimoꝝ:& redimam te de
manu fortiū] ſic itelligatur.Propheta Chri
ſtus[datus in murum ereum fortem] .[Mu-
rum]incarnationis:[ereum]prædicationis :
Mat [fortem]paſſionis & reſurrectionis. Libera
17. tus eſt ab īpiis iudęis moriendo: redemptus
28. reſurgendo in mēbris ſuis.ſ.chriſtianis a vi-
tiis & dęmoniis.Item ꝓpheta deſignat præ-
dicatores ſpūales futuros dandos in [murū]
defenſionis eccleſiæ.In fide[ereum]in prędi-
catione & ſuaſione pœnitentiæ : [fortem]
in ſuſtinēda tribulatione.[Iſti liberabuntur
de manu peſſimoꝝ: & redimentur de manu
fortium.In[peſſimis]hæreticis: in[fortib⁹]
E ſa. tyrāni.De primis,vaſa fraudulenta peſſima
32. ſunt:vaſa corda,vel doctrinę hęreticoꝝ.De
ſecūdis.Non in fortitudine viri voluntatem
Pſal. habebit.Vir ſæcularis eſt quem dn̄s repro-
146. bat:dum illius tyrānidem veritatis intentat
Veh Aſſur(inquit)virga furoris mei : licet
Eſa. enim dn̄s in furore ſuo corrigat eccleſiam p
10, ſuperbos:ſuper eos tn̄ veh non tam momen
tanei q̄ æterni doloris effundet . Inde . Non
Pſal. relinquet virgam peccatoris.ſ. furioſi ſuper
124. ſortem iuſtoꝝ pœnitētiam.ſ.humilē ſiue vi
tam.Nam ſi ſemp impii:ſuas in corde rectos
crudelitates acuerūt:iuſti forſitan per impa
tientię tedium ad malitias boni propoſitū
intorquerent.Sed ſupponit manū ſuam dn̄s
adiuuādo:vitioſum aduerſariū cōtemnēdo:.
tandemqꝫ ad ardores ꝑpetuos ipellendo.Itē.
[Liberabo de manu peſſimorum:] malus in
culpa,peior in pmat[peſſimus]in pœnā .[& Mat
redimam te de manu fortiū].Chriſtus pri- 27.
mus[redemit]eccleſiā ſanguinē effundendo:
ademit de infernis auferendo:[redemit]ad cœ
leſtia reducendo.Sic quoqꝫ fiet a futuris do
ctoribus qui ement prædicando: adiment a
carnalibus deſideriis abſcidendo: [redimēt]
ꝑpetua ꝓmittēdo.Primum vt terrena abii-
ciāt.Scd̄m vt vitia ꝯterāt.Tertiū vt ęterna
cōquirāt.Sic ergo[redimenꝫ de manu fortiū]
mūdi,carnis,& dęmonis. Capitulū xvi.

F[Actum eſt verbum dn̄i ad Hiere-
miam.Non accipes vxorem:& non
erunt tibi filii & filiæ in loco iſto]
[Locus] eſt populus xp̄ianus i mū
do diffuſus.propheta igitur in eccleſiaſtico
populo[nec vxorem nec filios habere ꝑmit-
titur:]quia futurum eſt vt ſpirituales p̄dica
tores eccleſiæ,ſ.duo ordines affuturi : ꝓ eo
ꝙ filios carnis veniēt ſubuerſuri quaſi filios
babylonis:pochiales eccleſias ꝓpriaſqꝫ ſe-
des nō habeāt:ſed tn̄ circa iordanis fluenta
ꝯſiſtāt cum filiis ꝓphetāꝝ:maxime cū immi 4.re.
nente p̄ſſura eccleſiæ ruinaqꝫ ſęculi,non erit 2.3.
tutum[filios & filias]ꝓcreare a diluuio gen-
tium abſorbēdas:vn̄ &[mortibus egrotan- Geū
tiū mori eos nec plāgi vel ſepeliri:ſed in ſter 7.
quilinium ſup faciem terrę piici p̄dicunꝫ].[Ma
tres]ſunt pōtificales ſedes. [filii] religioſi &
clerici:&[filię]plębes:[p̄res]prælati.Et his
ꝓpagabunꝫ prędicatores veritatis doctrina
ſed nō vita:qa neceſſario ſubtrahenꝫ a ſęcu-
lo:vt cum Moyſe tādem ęgyptum ſęculi oī
plaga ſubuertāt.[Mortibus(inqt) ęgrotan
tium morienꝫ].Prio ęgrotabunꝫ.Scd̄o tabe Exo.
ſcent.Tertio pibunt.[Aegrotabunꝫ]in fide 7.8.
& pueꝛſis opibus:[tabeſcent]in morte pecca &alii
ti crebriſqꝫ flagellis:[peribūt]i morte corpo cap.
ris & aīæ & ęternis pœnis.Nota[nō plāgen
tur]quoad pœnā faciēdā:[nō ſepelienꝫ]quo
ad grām qetis hn̄dam:[piicient in ſterquili
nio]quoad vitā putridā cōfouendam. Prio
qa nō cōſolabunꝫ de morte pc̄ti.Scd̄o qa nō
excutienꝫ.i.ſepelienꝫ de ęgrotatione flagelli.
Tertio nō redimenꝫ de fetore iſerni.Lętanꝫ Pro-
layci cū malefaciūt & exultāt i reb⁹ peſſimis uer.2
Vaganꝫ clerici:qa caput circuitꝰ eoꝝ labor Pſal.
labioꝝ ipſoꝝ opiet eos,Putreſcunt religio- 139.
ſi,ita

Hie. ſi,ita vt nulli vſui iam ſint apti. Certe non ē
13. in prælatis qui laycos a culpa reuocet: cle-
ricoꝝ inſaniam aggrauat: religioſoꝝ nequi
tiā zelo diuino cōtundat. Et primi⌊nō plā-
gunt⌋cōpatiendo. ſcđi⌊nō ſepeliuntur⌋miſe-
Iobe. rando. tertii⌊putreſcūt⌋in ſtercore tabeſcen-
1. do. hęc qdem ſic. Sed qa in bonā ptem præ
dicta pnt aſſumi repetamus eadem. ⌊Non aſ
ſumes vxorem: nec filios facies in loco iſto.⌋
⌊Vxor⌋eſt vita carnalis: ⌊filii⌋carnis deſide
ria iā perfecta: nō fiunt cōcipiendo: pficiunt
opando: adoleſcūt aſſuefaciēdo: ſeneſcunt in
ueterādo: pereūt deſperando. A talibus dei
pphetæ abſtinētes: ⌊mortib⁹ ægrotationū
morient⌋. ⌊Aegrotatio⌋diuturna infirmitas
Et primum qdem p peccata ſe affligēt i pœ
nitētia. i. qa ſemp erunt pœnitētes: in carne
⌊ægroti:⌋in ſpū robuſti. Ideoqȝ ⌊mortibus⌋
pniæ⌊morient⌋. i. cruciatibus multiplicibus
ſe affligent: ppter qđ⌊non plangent⌋a carna
libus: vt quaſi de eoꝝ pnia doleant: ſed ⌊nec
ſepelient⌋vt ſe a ſęculo ſubtrahant: ſed ma-
gis vt ſæculū prædicādo cōuertāt: ac p hoc
⌊in ſterqlinium⌋abiecte vitę cōſiſtūt ⌊ſup fa
ciem terræ⌋ecclesiæ: vt vlcera ſua & putredi
Iob. nes alioꝝ peccātium / imo pœnitētium teſta
2. virtutis radiant. ℂ Typice: quia fides auſe-
renda eſt de terra: & veritas euāgelica pſter-
nēda ⌊ęgrotabūt⌋ipſi pphetę p tedium: ⌊mo
rient⌋p prædicationis interdictum: ⌊morti
Luce bus⌋tribulationum eis iminētium: vel certe
12. odio habiti præ timore & expectatiōe q̄ ſu-
pueniet oi orbi. Deridentᵉ potius q̄ ⌊plangen
Priæ tur⌋a laycis. ⌊Aegrotabunt⌋in clericis & re-
ad co ligioſis quaſi ſterqlinio⌋efferent. Iñ. facti ſu
ri.4. mus oium pipſima vſqȝ adhuc: qa ⌊gladio &
fame⌋. ⌊gladio⌋tribulationis: ⌊fame⌋ ſtipen-
Ad dii neceſſarii: ⌊morte⌋carnis. Ipſi enim hñt
phi- ⌊gladium⌋ſpūs cōtra vitia carnis: ⌊famem⌋
li.6. gladii verbi dei p̄dicādi: prædicātibus ipſis
⌊fame⌋cęteris inferent, qa p̄dicare ceſſabunt.
Geñ. Inde. Domus Ioſeph abundat frumento. i.
41. diuino eloquio: ęgyptus tota fame audiendi
42. verbi dei cōtabeſcit. Q đ autē dicit. ⌊Et erit
cadauer eoꝝ i eſcā volatilib⁹ cœli & beſtiis
terræ⌋. tripliciter pōt intelligi: quoad tēp⁹,
reſeruatis aliis intellectibus. ⌊Cadauer⌋eoꝝ
eſt vita pœnitētialis quā ⌊beſtię⌋ peccatores
&⌊aues⌋iuſti in⌊eſcam⌋accipient & exēplum.
Itē⌊cadauer eoꝝ⌋ſūt pœnitētes mōdo mor
tui inimici deo: quos⌊beſtiæ⌋vitioꝝ carna-
liū: &⌊aues⌋tētationū ſpūaliū ipugnare cō-
tendūt. Itē ad lr̄am. ⌊Cadauer eoꝝ⌋. i. corpa Apo
iacebūt in plateis magnę ciuitatis ſæculi: p 11.c.
iecta a tyrānis & pſeudo pphetis in tribula
tione futura ſm Apoc. ⌊Nō ingrediaris do-
mū cōuiuii: nec vadas ad plāgendū.⌋ Notat
ordo. Prio phibet⌊vxorē ducere.⌋ Scđo⌊cō
uiuare.⌋ Tertio⌊plāgere:⌋ qa nec laycis nec
cum clericis nec cū religioſis aliis cōem ha-
bebunt tanq̄ qui contra oēs inſurgent. Iſti
ſunt Iſmael exaudientes deū: filii Agar ægy
ptiæ laborioſæ vitę i oibus tenebroſę: quo
rū manus opeꝝ cōtra oēs impios: & manus Geñ.
oium impœnitētium cōtra eos. Iſti nō erūt 16.
cum Iſaac q đ riſus cū lætātibus deū & cō- 21.
templantibus in quiete expulſi in deſertum
ſæculi & vitæ deſpectæ: ſed facti iuuenes &
viri ſagitarii. Iuuenes quoad vitæ nouitatē: Geñ.
viri quoad fidei fortitudinē & operis perfe- 21.
ctionem: ſagitarii quoad verbi perfectionē
& vitii occiſionem. Angelus eſt ſpiritus dei:
puteus ſcriptura diuina. Vtris aqua deficiēs
temporalis abundantia carnaliſqȝ doctrina
in eis defectū habentes. Habraam. ſ. ſummi
pōtifices & epi. Sarra Romana eccleſia. Iſti Mat.
duodecim principes germinabūt: qa in ſimi- x.
litudinem apoſtoloꝝ duodecim in ſæculo Geñ.
diſpergendi ſequaces veritatis deo genera- 17.
būt in fide. Quod aūt dicit. Eiice ancillam 49.
hāc & filiū eius: ad laborem vitę eoꝝ & p̄di 21.c.
cationē itorquēdū ē: qa p̄dicatio ſeruitutis
eſt ꝯtēplatio libertatis. phibet ergo carnalr
agere cum laycis ⌊conuiuare⌋ ſplendide cum
clericis: ⌊plangere⌋& forte inutiliter cum re-
ligioſis: qa nō mittentur vt cum eis maneāt:
vel eoꝝ ſequantur errores: ſed potius ſiqđ
vitioſum eſt in eiſdem euellant & deſtruant
prædicando & arguendo. Viſitabo (inquit) Pſal.
in virga iniquitates eorum. Iſti ſunt virga 88.
veritatis. Virga ad correctionem: verita-
tis ad conſolationem: quam emittet poſt
iuſtificationem: ex ſyon eccleſiam per con-
templationem: ad compeſcendum dilu-
uium carnalium vitiorum. In ⌊vxore⌋er-
go luxuria: in ⌊conuiuio⌋ gula: in ⌊plan-

Mat ctum triſtitia. Nam iſti non erunt hypocri-
6. ad tae triſtes: nō guloſi quorum deus venter eſt &
phi- gloria in cōfuſione eorum: non luxurioſi habē-
lip. 3 tes precinctos lūbos & lucernas ardētes. Ca-
Luc. ſtitatē. n. hñtes / laycorum luxuriā reprimēt:
12. ſobrietatem tenētes: ebrietatem clericorum re-
darguēt / laetitiam amātes: religioſorum triſti-
tiam ſubuertēt / Primo vt ſint imaculati in
Pſal. via: ſcdo vt attēti in lege dñica: tertio vt lae-
118. ti cōueniāt in preſſura. Certe primi layci in-
digni ſunt ꝓpter turpitudinē. ſcdi miſeri ꝓ-
pter ebrietatem. tertii miſerabiles ꝓpter cu-
piditatem. Inde ſequit. [Miſericordia & mi-
ſeratione indigni ſunt.] Item [& morientur
grādes & parui i terra iſta.] Primi ſunt mor-
tui in carne. Secūdi in mēte. Tertii i vtroque.
In carne ſaeculares: in mente ſacerdotes: in
Mat aīa & corpore regulares. De primis / ſine mor-
81. tuos ſepelire mortuos ſuos. De ſcdis: ſacer-
Ma- dotes eius in gladio ciciderunt. De tertiis:
cha. paruulū occidit inuidia. Vel certe / [Grādes]
.5. ſunt layci libidinoſi / religioſi terreni omnes
Iob. [mortui] ſunt & religioſi [nō plāgent nec ſe-
5. pelient] clerici: [nec incident nec decaluabun-
tur] layci: nec [panem] frāgere: nec [aqua po-
tus praeſtabitur.] Vide q duo quęruntur a
layco cōiugato [panis & aqua:] a clerico ſciſ-
ſio & decaluatio: a religioſo [plāct⁹ & tumu-
lus]. [Panis] fidei: [aqua] ſtipendii: [ſciſſio]
cordis: [decaluatio] oīs incōmodi: [plāctus]
1 pet. deſiderii & [ſepultura] qetis. Sed oēs contra
2. pro [pane] fidei petra ſcandali: pro aqua ſti-
Ad pendii / vinū amaritudinis: pro ſciſſione cor-
rom. dis / ipletio ventris: pro [decaluatione] praui
9. operis / capillatio cupiditatis: pro [planctu]
criminis / gaudium inepti ſermonis: pro [tu-
mulo] mortificationis & qetis / diſpſio inge-
tudinis & vitae cōfuſibilis. [Pater & mr] epi
& eccleſię. Pater (inqt) tuus amorręus & mr
Eze- tua cethęa. De prauis parētib⁹ peruerſi filii
chi. quaſi genimina viperarum: & ꝓpterea oīs dul-
16. c. cedo & [lętitia tollet ab eis.] qđ in ſequētib⁹
Luce patet, qa vocē dñi reſpuerūt. [Etiā inqt vos
3. de terra hac ad terram quā ignoratis vos &
patres veſtri: & ſeruietis diis alienis die ac
nocte: qui non dabunt vobis requiem:] licet
exorbitantes a fide pro prauis opibus ſub-
mittendi ſunt ſub tyrannis: & affligendi tam

in corporibus q̄ in rebus. Tñ i bonā partē
praedicta mala ſumamus. Nā vocati a prae-
dicatorib⁹ futuris ad grām [eiicīēt de terra]
prauę cōuerſationis: [ad terram] honeſtatis
quā viuētes carnaliter reprobāt dū nō pbāt
Guſtate (inqt) & videte qm̄ ſuauis eſt dñs, pſ 33
[ſeruiētque] ſibi [nocte]. ſ. dño i timore. [Diis
alienis]. i. plātis alienis a carnalib⁹: [die ac
nocte] idifferēter obediētes: vt nec aduerſa ti-
meāt / nec pſpera quęrāt: [q & nō dent eis re-
quiē: ſed & ſolicitudines laboris iniungāt.
Nota qnque eē ſeruitutes & totidē libertates.
Prima ſeruitus deſignata in Agar. Scda in Gen̄.
Iſmael. Tertia in Eſau. Quarta in Lya. 16
Quinta in Ioſeph. Pria libertas i Sarra. Se- 21.
cūda i Iſaac. Tertia i Iacob. Quarta i Ra- 27.
chele. Quinta i Beniamin. Sed ſicut duę ſer- 29.
uitutes & dimidia fugiēdę ſunt / tolerādę ſer- 30.
uitutes reliquae: ſic duae libertates & dimi- 35.
dia ſeruādae ſunt: reliquae p oīa aemulādae. 49.
Prima ergo ſuitus ē gula: qa pria libertas ē
ſola. Vñ & Agar dr aegyptia ad ollā carnis aīs ſo-
afferēs. aīs affectas: & Sarra ſtetit intacta in bria.
palatio Pharaonis. Scda ſeruitus eſt luxu- Gen̄.
ria: qa i ſecūda libertas eſt continētia. vñ & 16.
Iſmael docebat Iſaac colere idola: ꝓpterea Exo.
nō erit haeres filius ancillae cū filio liberę. 16.
Tertia ſeruitus eſt doctrina: qa tertia liber- Gen̄
tas eſt i poenitētia. Vñ Eſau i arcu & phare- 21.
tra abiit / pſequēs Iacob: auferēs ſibi primo- Gen̄
genita: haec diuiſa eſt in duo. Quarta ſerui- 27.
tus eſt actionis: qa quarta libertas ē cōtem- 33.
plationis. vñ & Lya lippis erat oculis: Ra- aīs.
chel venuſti aſpectus. Quinta ſeruitus ē ſpi- aufe-
ritualis doctrinę: qa quinta libertas ē ſpecu- rētē
lationis diuinae. vñ manus Ioſeph in cophi- Gen̄
no ſeruierūt: Beniamin vero rapit in mētis 29.
exceſſum. Vides ne lector q primae duę ſunt Pſal.
malae: duae ſeruitutes bonae. Illa aūt q diui- 80.
ſa eſt nec bona nec mala / & poſterior ex par- Pſal.
te bona. Dicit ħ aſſignata ē in iordane: cui⁹ 67.
aquae alię reuertunt / alię dilabunt. Illae ſup- Pſal.
biunt: iſtae ad humilia ſe flectūt: vñ & Eſau 113.
erat hiſpidus / Iacob lenis. Aquae ergo cre- Ioſu.
ſcentes in Sarram ſupba pdicatio quae affli- 4.
git, aquae fluentes in mare mortuū / humili- Gen̄.
tas poenitētiae cū carnalis affectus interiit. 25.
Sic quondam Moyſi lex inter qnque aetates 27.
ſegregans

ſegregans peccatores a iuſtis ſine fide & va-
cua in opere quae remáſit ſub aquis gulae &
luxuriae/infęcundá vſq; ad legem: vbi ſyna-
goga arida apparuit egreſſa de mari rubro:
Gen̄. & extūc fęcūda cœpit eē ad aptitudinē.ſ.ger
2.5. minandi perſeuerās vſq; ad xp̄m qui extitit
6.7. finis. Et prima quidem aetas ab Adam vſq;
Gen̄ ad Noe/vbi interdictū eſt vitium gulę i pri-
9. mò parēte. Scđa a Noe vſq; ad Habraā/vbi
Gen̄. interdictum eſt ne comederēt carnem cū ſan
17. guine: vt ſtuderēt fidei cōiugali & nō forni-
3.re. catiōi. Tertia ab Habraā q̄ diuiſa ē i Moy
4. ſe & extēſa vſq; ad Dauid: in qua facta ē cir
Priae cūciſio manifeſta/vbi repraeſſa ē pellis lenae
para & doctrinae carnalis: vt honeſte viuerēt cir-
li.23 cūciſi/& i lege dei ambularēt. Quarta a Da
& ali uid vſq; ad trāſmigrationē babylonis: in q̄
is ſe- leuitae ordinati ſunt, & cultus dei ampliatus
quen. eſt: alii q praeeſſent pplo: alii q tabernaculo
4.re. deſeruirēt & tēplo. Quinta aetas a trāſmi-
24. gratiōe babylonis vſq; ad Christū: in q̄ alii
25. in babylōe reiecti ſunt: alii data libertate a
2.pa Cyro & Dario ad mōtana Hieruſalem ſub
li.vl- Zorobabele/Ageo/& Zacharia pphetātib⁹
timo aſcēderūt. Et hoc p ſeruitute q̄ ſeruiēt poe-
& pri nitētes [diis terrae] p̄latis & ſpūalibus duci-
mę eſ bus; qm̄ dii fortes terrae vehementer eleuati
dre.1 ſunt. Dii fortes quoad flagellū inferendum:
2.ag terrae quoad patiendum: vehemēter quoad
gei.1. zelum: eleuati ſunt quoad meritum. Nota q
zach tales educēdi ſunt nō de [terra aegypti ſed de
4. terra aqlonis] .i. nō de ſynagoga iudaici po-
Pſal. puli: ſed de eccleſia populi chriſtiani in fer-
46. uore fidei frigeſcētis, vt ſit in eis non carna-
Eze. lis deſiderii impetus ſed vitae ſpūs qui eſt in
1. rotis.ſ.in pfectis: de qbus & ſequitur. [Ecce
ego mittam piſcatores] iuſtos: [& piſcabunt
Ad eos: & poſt haec mittā multos venatores: &
Ro. venabunt illos de oī monte & de oī colle: &
6.7. de cauernis petrarum: qa oculi mei ſup oēs
Mat vias eoꝝ]. Reducere volens dn̄s gregē ſuum
4. dilaceratum pariter in carnalibus ad grām:
Priae & terram vitę ſpūalis vt non carni ſeruiant
ad co hoies ſed ſpiritui ſint ſubiecti. [Piſcatores &
ri.15 venatores] inducit qui more Petri retia ia-
Ad cientes & Pauli in arcu & iaculis percurren-
Ti- tes cōtra epheſi beſtias vētre pigros in ſage
tū.1. na praedicationis includat: & ad cōuiuiū me

dullatoꝝ pinguium itroducāt. Nota q [pi-
ſcatores] ſm legem piſces inueniūt in diuer-
ſis [aquis]. In viuis vel in mortuis: & amaris
in cōca quae nō hn̄t pēnullas & ſquamas: in
mari, in flumine, in ſtagnis, polluta ſunt: ha
bentia autē ſquamas & pēnullas comedetis.
Item venatores in hoc loco iubentur vena-
tiones afferre, de monte, de colle, & de cauer-
nis petraꝝ. Locus iſte nō eſt de [piſcatorib⁹
& venatoribus] mediocriter p̄ſcrutādus: qa
in ipſo totus ppl̄s chriſtianus concluditur. Gen̄
Quinto die legimus pduxiſſe dn̄s ex aquis 1.
cete grandia & reptile, viuēs & motabile in
ſpēs ſuas: & repleſſe aquas maris: & volatilē
ſuper terram multiplicaſſe: & volucres coeli
& piſces maris qui pambulant ſemitas eorū
dem. Quinta aetate ſynagogę alios quaſi pi 4.re.
ſces in fluminibus babylonis poſuit: alios q̄ 24.
ſi aues in iudęę montana prouexit. Quinto 25.2
tempore eccleſię clericoꝝ ordo in aquis ſęcu pali.
larium ordinati ſunt: q velut piſces doctri- vltio
nam pceperūt: alii vt religioſi velut aues coe 1.eſ-
li a ſęcularibus ſegregati in vita coelibe per- dre.1
manerēt. Sexto āt die hoies tm̄ & beſtię fa- 2.
ctę ſūt. Quid ergo reſtat niſi vt [piſcatores] Gen̄
hoīum trāſmittant: quoꝝ alii piſces capiāt 1.
in retibus: alii in hamis: alii in lacunis. Item
[venatores] venantes: alii in laqueis: alii in
iaculis: alii in īpedimētis aliis.ſ. tegulis ve-
ſtis retialis retiaclis & rapinis. Alii forte qa
viri famoſi & abundantes in ſaeculo in car-
nis excellentia gloriantes pulſauerint vena-
tionis induſtriam, q̄ famelici [piſcatores] & Luc.
inopes laxare retia in capturam. Sed in eccle 5.
ſia dei abſcindenda eſt carnalis nobilitas & Priae
humilitas ęmulanda: qa ſtulta mundi huius ad co
elegit dn̄s vt fortia quaeq; cōfundat: qa futu rin.1.
rum eſt vt eccleſiae ipſi circa principia tertii
ſtatus mūdi: quem & in ianuis iam tenemus Ioſue
duo filii oriantur: qui velut alter Manaſſes 16.
hinc inde iordanē poſſideant. Et effraim in 17.
montibus hęreditatem accipiant in corru-
ptam, ad educendam archā federis dn̄i.ſ. ec-
cleſiam militātem in beſtias ſaltus: beſtiales
ſcilicet hoies ſauciādos, i infidelitate relictos
piſcationis & venationis officium nō cōtem Act.
nant. Nam ſicut Apl̄i de ſynagoga depulſi 4.
ph̄os huius mūdi & tyrānos ad fidem eccl̄ię

pertraxerunt. Ita & nūc oportet p alios euā
gelicos viros educi clericos ſimul & laycos
obſtinatos ab ſpirituale obſeruātiā de ver/
bi eccleſia in gentilitate pfida tabeſcētibus
Eçe. in peccatis. Veꝝ qa ſm Ezechielē inſinuat
47. eſſe multos piſces in aquis torrentis ꝓfundi.
Nec mirū ſi [piſcatores] multi & [venatores
mittenť:] qa ſm ꝙ erit imenſitas piſciū: ita
Tria & neceſſe eſt vt ſit multiplicitas piſcatorum.
gene/ Igitur adducamus in mediū tria genera pi/
ra pi/ ſcatoꝝ: ſm ꝙ tria ſunt & gn̄a aquaꝝ. Prio
ſcato maris. Scđo fluminis. Tertio paludis. Itē &
rum. tres venatoꝝ ſpēs: ſm ꝙ tres ſūt ſtationes.
Tres Prio mōtis. Scđo collis. Tertio foraminis
ſpēs ſtatiōes: ita tn̄ vt piſciū [venatores] ſapiāt/ &
vena/ [piſcatores] venatiōis officiū non ignorent.
toꝝ. Oēs (igt) erūt docibiles dei. Nā [piſcatores]
Io. 6. tanq̄ in aquis maris opantes. aľs maris ope/
Dañ rientis venatoꝝ/ q̄ſi eoꝝ & ad iuſtitiam mul
12. tos vocantium: q nō ſolum velut firmamēti
ſplēdor in fide reſplendeāt: ſed etiā velut ſtel
læ ppetuæ in ope clareſcāt. Nota: palus/ flu
aquç men / & mare. In palude ſcriptura legis: in
taltç flumine ꝓphetici ſermonis: in mari teſtamē/
ti noui. Palus & ſtagnum idem ſunt: flumen
& fons idem ſunt. Congregatio aquarum &
mare idem ſunt. Verum de aquis iſtis aliæ
ſunt ſulphureç: aliæ bituminis: aliæ ſalſæ:
aliæ calidç: aliç dulces: aliç viuæ: aliæ mor
tuæ: aliç amarç. Priç ſūt voluptuoſç. Scđæ
cupidç. Tertiç tumidç. Quartç ꝓſpç. Qui
tç affectuoſç. Sextç fecūdç. Septimæ ſiccæ.
Octauç aridç. Sed qa aquç maris ſūt ſalſæ/
amarç/ tumidç/ ſteriles/ & ſiccç ſub noīe ma/
ris accipiūť i gn̄e. Itē qa aq̄ paludis ſūt gra/
ues/ calidç/ putridç/ inutiles: ſub noīe ēt palu
dis & ſtagni accipiāť. Nec obſtat ſtagnū ge/
naſereth: qa & p ſe graue ē & mobile p aurā.
Lu. 5 Itē aqua fontis vľ fluminis ē fluida/ viuida/
dulcora/ fęcūda: & aliqn̄ turbida: & ſi putei
ſit ꝓfunda. De aqs ergo & piſcib⁹ reptilib⁹
& cętib⁹ differētis ad ceptū ordinē redeam⁹.
In [paludib⁹] nāqꝫ nota ſimplex doctrina le
gis ad laycos. In fluminibus / ſcriptura noui
teſtamēti ad clericos. In mari ſpūo ſpūaľ ītelli
gētia quoad religioſos: In pria piſcať Moy
ſes: i ſcđa xp̄s: i tertia angelus. In Moyſes no
tanť doctores primi ſtatus a Iacob vſqꝫ ad

xp̄m. In xp̄o doctores ſcđi ſtatus a ſe vſqꝫ
ad dies iſtos. In angelo doctores tertii ſtat⁹
a nobis vſqꝫ ad finē ſæculi ſucceſſuri. Et pri/ Scđç
mi piſcati ſunt in lr̄a teſtamēti veteris ad lit/ ad co
terā q̄ occidit. ſcđi i lr̄a teſtamēti noui: i lr̄a rin. 3
& ſpū q viuificat. tertii i ſpūali itelligētia ſa Io. 4
liente in vitā æternā. Prima piſcatio fuit q̄ſi Exo.
in mari rubro. Secunda in iordanis fluuio. 14.
Tertia in fonte & puteo aquaꝝ viuentiū / q̄ Ioſue
fluunt īpetu de libano. In prio demerſus eſt 3. 4.
Pharao/ & pplꝰs iſrael ē eductus. In ſcđo im Can.
merſus eſt Chriſtus & pplꝰs chriſtianus eſt 4.
ereptus. In tertio vir indutus lineis ē demer/ Exo.
ſus/ p quē eſt pplꝰs q creabiť de iudęis & gē/ 14.
tibus in ꝓximo cōuertēdus. De primo i lit/ Mat
torib⁹ eius & paluſtrib⁹ nō ſanabuntur, qa 3.
ſanos dabunť. Torrens eſt vetus teſtamētū Mar
qđ torrebať iudicio oculū pro oculo pecca/ 1.
torē: cuius lr̄a hēt: facta. ſ. quæqꝫ ſterilia. Pa Lu. 3
luſtria dicta ꝓphica: qa licet vētura aľ. vete Io. 1.
ra/ rigida pdoceāt: ipſa tn̄ in ſui lr̄a debilia Eçe.
pſeuerant. Inde. Aquæ iſtæ quæ egrediunť 9.
ad tumulos ſabuli oriētalis: & deſcendūt ad Dañ
plana deſerti ītrabūt mare & exibūt/ & ſana 10.
bunť aquæ, & oīs aīa viuēs: & ſerpēs quoqꝫ Eze.
venit/ torrēs viuet: aquæ documēta ꝓphica: 47.
tumulos ſabuli oriētalis: corda ſupba ppli Exo.
iudæoꝝ irrigātia. Mare / pplm chriſtianū 21.
intrabūt p fidē: exibūt p paſſionem: & ſana/ Eze.
buntur/ per miraculoꝝ exhibitionem. Ani/ 47.
ma/ fidelis viuēs in xp̄o: ſerpens/ ſtudio quoꝫ
torrens: p̄dicatio/ venit, vita/ viuens: & erūt
piſces fideles. ſ. multi ſatis. Et ſtabunt ſuper
illos piſcatores ab engadi vſqꝫ ad engalim,
ſiccatio ſagenaꝝ erit: & erunt plurimæ ſpēs
piſcium eius: ſicut piſcis maris multitudinis
nimiæ. Piſcatores ſunt doctores: engadi: do
ctorum vel martyrum paſſionem: ibi ſage/
narum prędicationis ſiccatio: prohibitio fa
cta eſt perfidia arianoꝝ iminente: qua captç
fuerūt multæ piſcium ſpēs in virginibus & 4. re.
heremitis. Quoꝝ alii vt Helyas: alii vt He 2. 6.
lyſeus: alii vt filii prophetarum: quaſi ſol/ lu Ge. 1
na/ & ſtellæ in firmamēto aquas ab aquis di Eze.
ſterminantes/ capti ſunt in ſagena. Sicut pi/ 47.
ſces maris magni multitudinis nimiæ: hi Ge. 1
ſunt cœte grandia: nobiles. ſ. mundi huius. Eze.
De ſcđo. Ecce ego ad tę draco magnç q cu/ 29.
bas in

bas in medio fluminis & dicis. Meus eſt flu-
uius: & ego feci meipſum. Draco diabolus
cuius membra in capitibus deſignati & cor-
Pſal. pore. De hoc. Tu confregiſti capita draco-
73. num: dediſti eum eſcam populis ethyopum:
confringitur in paſſione & baptiſmate: daſ
in eſcam gētibus. In ſubuerſione cubat ĩ cor
Iob. dibus ſeducendo. Inde. Sub vmbra dormit ĩ
40. ſecreto calami in locis humectibus. Iſte quie
ſcit inter religioſos iquietos: erudit clericos
ĩperitos: polluit laycos luxurioſos: flumina
ſcꝫ lares doctores. Medium eſt tētatio illi⁹
quam inuoluuntur clerici cupiditate. In me-
dio (inquit) cubat: quia ſic clericos poſſidet:
vt & ſuperiora [fluminis] comprimat & infe-
riora compellat. Superiora [fluminis] poſſi
dent religioſi: inferiora layci. Illi per ſuper-
biam: iſti ꝑ luxuriam. Et prima flumina ſũt
abana & farfar fluentia de damaſco. Media
ſunt flumina ethiopū venientium de egypto.
4.re. Vltima ſunt flumina babylonis fluentia de
5. paradiſo. De primis. Nunquid non abana &
farfar flumina damaſci meliores ſunt omni-
4.re. bus aquis iſrael? Aquæ hieruſalem veniunt
5. de ſylo, quæ ſilentio profluunt humilitatis.
Eſa. Damaſcus eſt diabolus de quo ſ[uper]bia & va-
8. nagloria influit. De ſecundis. Tu dirupiſti
Pſal. fontes & torrentes: tu ſiccaſti fluuios ethan.
73. Auaritia enim aliquādo more fontis: aliqñ
more torrentis: aliquādo more fluminis ef-
fluit: imo primo influit aſcēdendo. ſecundo
ꝑfluit extendēdo. tertio defluit auerſando.
Fons ergo influit aſcendendo per vanā glo-
riam. Fluuius profluit extendendo per luxu
Gen̄ riam. Torrēs aſcendebat de terra. i. de cor-
2. de terreno. De fluminibus. Tranſi flumen
Eſa. tuum filia maris: qa non eſt cingulum vltra
47. tibi Mare torrens excipiens filiam laſciuiæ
Idē. cogitationis: hęc tranſit flumen carnalis de-
23. lectationis: ſoluitur cingulum caſtitatis ex
4.re. opatione libidinis. De torrente facite in al-
3. ueo torrētis eius foſſas: Alueus eſt mēs aua-
ri quę mō ipleť ꝓſperis, mō euacuanť aduer-
ſis. Foſſas ergo & foſſas facit deprimendo
alios: alios diripiēdo. Sed deus diſrūpit fon
tes diuitiaꝝ: dirūpit torrentes ꝓſuraꝝ: ſic-
Pſal. cat fluuios deſideriorum carnalium: ethan,
73. fortium & potētium hebręorum. Vnde vēh

qui potentes eſtis ad bibendum: vt ſcilicet vi Eſa.
no luxuriæ æſtuetis. Ecce habemus de pri- 5.
mis ſecundis fluminibus ſcilicet damaſci &
ægypti. Sequitur de fluminibus paradiſi ſci
licet luxuriæ. Fluuius enim diaboli ſcilicet
ſuperbia: declinauit in fluuium auaritię: qui
& influxit in fluuium luxurię. De primo me Eze.
us eſt fluuius: & ego feci meipſum. hęc eſt flu 29.
uius de quo dicitur. Quid tibi in via aſſyrio
rum vt bibas aquam fluminis? Aſſur diabo Hie.
lus, cuius via ſuperbia: de qua non debemus 2.
haurire aquam inflantis ſcientiæ. De ſecūdo
quid tibi vis in via ægypti: vt bibas aquam
turbidam? Aegyptus mundus: cuius eſt via
auaritia de qua ſalubriter voluntatem excu-
timus, ſi aquam terrenæ appetentiæ nō hau
rimus. hæc dicitur eſſe turbida: quia diuitię
magis turbidant animum q̄ ſerenant. De ter
tio fluuio luxuriæ ideſt de auaritia: inde di-
uiditur in quattuor: gyon, phyſon: tygris, &
euphrates. Hæc ſunt flumina babylonis ĩ lu Gen̄.
xurioſi ventre quattuor flumina declinant 2.
libidinis: phyſon, apertio oris. hęc eſt cōtra Pſal.
naturā. Inde: pc̄tm̄ ſuum ſicut ſodomam pręd 136.
dicāt: nec abhorruerūt pœnitētiam q̄ deſi-
gnaſ in terra quæ aperit os ſuum: & fluuiū Eſa.
draconis abſorbent. hęc habet aurū mūditię 3.
bdelium doctrinę, onychinū patiētiæ. Gyon
hiatus terrę. hęc eſt in natura de qua dicitur. Ap.
Equi amatores inſanientes in fœminas. Au- 12.
di prohibitionem. Nolite fieri ſicut equus &
mulus, in qbus nō eſt intellectus. hæc cingit Hie.
ethyopiam. ſ. mūdanos inuoluit, queadmo- 5.
dum & prius terrā ciulath. ſ. religioſos. Ti-
gris velox extra naturam. hęc ferť impetu ex Pſal.
inconſideratione cōtra Aſſyros dirigentes. 31.
Iſti ſunt Onan filius Iuda: qui vt Tha-
mar non cognoſceret, ſemen fundebat in ter Gen̄.
ram. Oh quantos piſces libido in ſua ſage- 38.
na concluſit. Nunc audite neq; maſculorum
concubitores, neq; fornicatores, neq; mol- Priæ
les, neq; adulteri regnum dei poſſidebunt. ad co
Sequitur de euphrate: ideſt ferali vel aug- rin. 6
mentatione in adulteram conſanguineam Mar
Chriſti ſponſam. Hic fluuius influit ba- 6.ca.
bylonem mentem confuſam abundantia.
Inde. Super flumina babylonis illic ſedi- Pſal.
mus & fleuimus &c. Parentes primi ſpolia- 136.

Geñ ti mũditia paradiſi veſtiti ſunt pellibus cor
5. ruptionis:& ſic corruptus eſt fons gñatio
nis in eis,diuiſus in quattuor capita abuſiua
Geñ. Cognouit,inquit,Adam vxorem ſuã: & ſic
4. quattuor filios gñauit,Cayn,Abel,Filiam,
& Seth.Et Cayn deſignat ſodomitas pri
mos.Nota ꝙ prim⁹ ẽ eiectus a facie dei.ſcđa
filios fornicationis fecit, tertius ẽ occiſus &
dr̃ luctus.q̃rtus gigãtes edidit accipiẽtes ſin
guli vxores ſibi,pro qbus corrupta eſt ter
Geñ ra.Seqtur.⌊Ponam frenum in maxillis eius
6. & agglutinabo piſces fluuium tuoꝝ ſquam
mis tuis:& extrahaam te cũ eis:& ꝓiciam in
deſertum⌋.Piſcator deus xp̃m.ſ.inſtrumẽtũ
piſcationis in humana linea & hamo diuina
potentia miſit iordanis in fluuium p lineam
Mat Matthei:& traxit cetũ maris piſcem.ſ.gran
1. dem q deuorauit Ioãnem p lineam Lucæ:&
Mar ſic poſuit hamum ferri in maxillas draconis
6.ca. diaboli:& piſces membra eius agglutinauit
Luc. ſquãmis dæmonum:& extraxit de cordibus
3. hmõi electis:& ꝓiecit infimul in deſertũ ſta
Ap. gnum ignis & ſulphuris.Ite(inqt)maledicti
19. in ignem æternum:q paratus eſt diabolo &
Mat angelis eius.¶ Moraliter⌊draco⌋mẽs puer
25. ſa magna ſupbia,ruſſi malitia:ad quã præ
Mo dicatio prudẽs dirigit̃ cõuertendam: hns in
rali ⌊manu⌋opis⌊calamum⌋ſermonis: in quo eſt
ter. linea &⌊hamus⌋humilis increpationis:vt ſic
⌊inuolutam eſcam⌋refectionis educat illã
Eze. ⌊cubãtem de medio fluminũ⌋fluxæ cogita
29. tionis:& puerſę ac prauæ nationis: ſubiecti
quaſi p cognitionis & lõge cõſuetudinis pro
prietatem & vſum:ponatq⌊frenũ⌋ ſilẽtii im
primẽdo curſum vaniloquii: ⌊& agglutient
ibidẽ piſces⌋pœnitẽtes alios⌊ſquãmis⌋eius opib⁹
ſcilicet pœnitẽtię vel bonas cogitationes la
boribus fructuoſis:& extrahat eã de munda
nis deſideriis cum cæteris cohærentibus in
collegio vanitatis:⌊piſces⌋in deſertum cõtẽ
plationis & regni qđ pdidi in peccatis:& de
piſcatione fluminis i hamo.Licet Thobias
Tho ⌊piſcem de flumine⌋ptraheret:q⌊eum inua
bi.7. ferat⌋abluit eum⌊angelus⌋xp̃s & ſpirit⁹ eius
cap. eſt q ſuadet p pdicationis officiũ ablui pœ
nitẽtem in⌊flumine⌋lachrymaꝝ doctrinęq;
fidelis⌊piſcis⌋obtineret ei: hæreticus inua
dendo,vel alius aduerſarius ſæcularis: pu
tans illum a ꝓpoſito ſanctitatis euertere &
in ſęculare vel carnale deſiderium ſiue ſtudiũ
reuocare:neſciẽs ꝙ vnde alium de fide inter
cipere ſatagit:inde⌊decipitur⌋&⌊capitur per
brãchas⌋praui operis & hæretici dogmatis
ad fidem.⌊Adducit̃ in ſiccum⌋pnię:⌊extraha
tur⌋p cõfeſſionẽ faciẽdam:& vtiẽ eius carni
b⁹⌊excoctus⌋in igne ſpũs in viatico mũdi hu
ius:⌊reſeruato felle⌋amaræ afflictionis,qua
cetus auarus illuminat̃:& iecore diuinę dul
cedinis qua⌊dęmõ⌋carnalis luxuriæ de pec
catrice ſancti aiatione.alias amonitione vel
miniſtratione,fugat̃:& i ardorem orõnis &
laudis⌊religat̃ in deſerto ſupioris ęgypti⌋.ſ. Tho
inferno.Nam prima ęgyptus eſt mũdus.ſecũ bi.8.
da animus.tertia infernus.In prima ſunt te cap.
nebrę palpabiles.Inde:palpauim⁹ tenebras Exo.
q̃ſi in meridie.Hę ſunt tenebrę triduanę in x.
ter ęgyptios in ſermone in cognitione,i ope Mat
hę crucifixo xp̃o factę ſunt ſup terrã.In ſecũ 27.
da ſunt tenebrę inuiſibiles.De primis dr̃: ꝓii ibidẽ
cite.ſ.auerſum a fide i tenebras exteriores an 22.
guſtię mũdanę inuiſibiles ſunt iteriores.Inde Iob.
In tenebris ſtraui lectũ meum.ſ.conſciam in 17.
peccatis.Inde.Deus meus illumina tenebras Eſa.
meas.ſ.culpas ex luce gratię.Inde. Populus 9.
qui ſedebat humiliatus in tenebris pœniten
ciæ vidit lucem.ſ.expertus eſt grãm indulgẽ
tiæ:magnam adiunctam beatitudinẽ. In ter
tia ſunt tenebrę pœnales quę & ſupiores.Iñ Geñ
Tenebræ erãt ſup faciem abyſſi.ſ.inferni ia 1.
centis deorſum.Inde.⌊Ecce tenebrę operiẽt Eſa.
terram & caligo populos⌋.⌊Terra⌋hcies re 60.
probos:&⌊poplos⌋dęmones:ſpũs.ſ.ꝓcello
ſos.⌊Tenebrę⌋dicunt̃,qa tenẽt vmbrã car
nis.⌊caligo⌋quaſi calor ignis.ſ.ſpũs.Seqtur
de⌊piſcatiõe paludis in lacunis⌋.p eo ꝙ mit
tant̃ in laycis duobus modis fiunt.Nam pri
mę ſunt apparẽtes in flumine contra curſum
eius.Secũdæ mergunt̃ ſub aqs profundis: oẽs
de virgulis fiũt.Alii dicũt eas naxas & teri
nas.Iſtæ hñt os ſtrictũ, medium amplum: Nũ i.
vltimum clauſum:ſic pdicatio debet eẽ bre 21.
uis ne tedeat:ãpla ne tumeat:clauſa ne efflu Prix
at.De priõ cepit tedere pplm itineris & la ad co
boris.De ſcđo ſcia inflat:charitas ędificat. rin.8
De tertio.Qui diuitias ꝯgregat mittit eas in Ag
ſęculũ ꝑtuſũ.Veꝛ pnia deſtricta fructuoſa ge. 1.
& ſecreta

& ſecreta:ſtricta per vitæ artitudinem: fru-
Mat ctuoſa p charitatis amplitudinē: ſecura, per
7. æternam retributionē. De primo, arta ē via
Pſal. quę ducit ad vitam. De ſcđo, viā mādatorū
118. cucurri cum dilataſti cor meū. De tertio, &
Pſal. ſm inocētiā meā retribuet mihi: qa cuſtodi
17. ui vias dñi. De his ⌊bonum certamen certaui
ſcđæ curſum cōſumaui, fidem ſeruaui⌋. ⌊Certat⌋ in
ad amaritudine: ⌊ſeruat⌋ in munere. Inde: de reli
Tim quo repoſita eſt mihi corona iuſtitiæ, Nota
4. ꝙ aliqñ doctrina prædicationis curſum re-
primit fluminis a peccatis patentibus phi-
bēdo: aliqñ ab aquis ingerit ab occultis pi-
ſces reuocādo. In his paludibus & ſtagnis ſi-
cut piſcat̃ Moyſes docēs: ita & alii ⌊piſcato-
Le- res⌋. Oīa (inqt) quæ mouentur in aquis nec
uit. hñt pēnulas & ſquāmas execrabilia & pollu
11. ta erunt vobis. Inter laycos piſces mundi ſūt
carentes aliquis ſquāmis & pēnulis: & ideo
reprobrādi quēadmodum inter laycos, cleri
cos, & religioſos: tales ſunt execrabiles deui-
tando: polluti fugiendo. Primi ſunt abho-
minabiles enormitate peccati/vt Achab. ſe-
cundi carnis inhoneſtate polluti/vt Iezabel:
3.re. vtrunq; fugit Helyas. Inde. Ioſeph reliquit
16. pallium in manus ægyptiæ: & ſeorſum ab
ęgyptiis comedit. Layci ergo hñt aqua ne-
Gen̄ gocia & diuitias ſæculi. Clerici myſteria &
39. ſcripturas vtriuſq; teſtamēti: religioſi neceſ
43. ſarias regulas bñdicti. Primi non hñt ſquā-
mas boni opis: nec pēnulas honeſtatis. ſecū-
di carent ſquammis ſobrietatis & pennulis
lectionis. tertii reiecerūt pēnulas cōtempla-
tionis & ſquāmas actionis. Ecce oēs iſti pi-
ſces carēt ſquāmis & pēnulis. ⌊Draco⌋ diabo
lus caret pennulis ſed non ſquammis. Inde.
ſquāmæ eius quaſi ſcuta fuſilia ſeſe præmē
Iob. tibus. Et qdem diabolus capite verſatur in
41. aquis, ventrem repit in terris: cauda leuatur
in cœlis. ⌊Acuit⌋ diabolus malitiam ſuam ī
laycis: ſerpit in clericis: furit in religioſis. in
cūctis habet ſquāmas tētationis. Ordo præ
poſterus, imo ꝑuerſus. Diabolus piſcis eſt &
Iob. piſcator. Audi piſcem. Præparauit deus pi-
40. ſcem grandem: quem Chriſtus ſubleuat ī ha
Ioā. mo potentiæ reflexæ in hoīe. Audi piſcato
2. rem in aquis, in cœlis: in aqs vorat Ionam:
in cœlis hamo caudæ trahit ſtellas in terra:

In terra autem non piſcatorem ſed venator. Ap.
Inde ⌊erat Nēroth potens venator & robu- 12
ſtus coram dño⌋. ⌊Potens⌋ quoad deprimen
dum: ⌊venator⌋ quoad extorquēdum: ⌊robu Gen̄
ſtus⌋ quoad flagellandum: ⌊corā dño⌋ putās x.
ſibi præſtare obſequium: Primo ne quis iu-
gum oneris eius excutiat. Secūdo ne ſceptrū Ioā.
exatoris eius infringat. Tertio ne virga hu 16.
meri eius deſpiciat. Ruſticus labore pręmit̃
ſeruus virga dei corrigit̃: ciuis exactione ꝑ-
datur. Primum eſt onus luxuriæ. Secūdum
virga ſupbię. Tertiū ſceptrū auaritię ꝑ his
dr̃ hēre diabolus ſquāmis ſeſe præmentes.
Quid ergo fiet de his piſcibus? imbricis, ſine Iob.
ſquāmis & pēnulis? Mittamus foras ne aqs 41.
occupēt inutiliter: bonos aūt ſquāmas ha-
bentes & pēnulas in vaſis miſericordiæ re-
ponamus. Danieli aūt & Ioſeph pro piſci- Mat
bus beſtię vaccęq; in ripa paludis occurrūt. 23.
Ioānes quoq; de mari ripa aſcendentem con Dan̄
templat̃: mihi quoq; pro piſce ſcorpius tra- 7.
ditur. In reſurrectione Chriſto cui pars pi- Gen̄
ſcis aſſi nō ſine melle ꝑponit̃. ⌊Ecce (inquit) 41.
aries vnus ſtabat ante paludē, hñs cornua ex Ap.
celſa: & vnum excelſius altero atq; ſuccreſcēs 13.
quibus ventilabat contra orientem ad aqui Mat
lonem & meridiem: nec erat qui reſiſteret⌋. 7.
⌊Aries⌋ iſte populus iudæoꝝ eſt ⌊ſtans ante Luc.
paludē⌋ legis meditatio: ⌊hñs duo cornua⌋ re 24.
gni & ſacerdotii: gentes exteras ⌊ventilādo⌋ Dan̄
regno ſacerdotium ꝑponēdū ⌊cōtra oriētē⌋ 8.
philiſtinoꝝ: ⌊cōtra aquilonē⌋ caldęoꝝ: ⌊cō-
tra meridiē⌋ ethyopum. Nō dicit cōtra occi-
dentem: qa hircus capratum Ro. imperiū ab Dan̄
occidēte furebat. Inde. ⌊hircus capratum ve- 8.
niebat ab occidente: ⌋ cornua eius cōterunt &
conculcādo diſpergūt. Nota ꝙ ⌊hircus non
tāgebat terram⌋ ꝑ ſupbiam: vel qa per mare
trāſiuit: ⌊cornu⌋ inſignis potētia gręcorum.
Oculi erant duo, Thytus & Veſpeſianus:
creſcēte tādem impio cōtra cornu gręcię qt
tuor cornua ſurrexerunt: Ariani, Sabeliani
Eutitiani, & macedoniani. Quoꝝ malitiam Dan̄
potētia gratię ſubneruauit per quattuor vē 7.
tos cœli: qa vndiq; cōtra gręcoꝝ potētiam
vēti cœli ꝑſecutores eccleſię cōcitarūt. Vnū
aūt ex eis cornibus aliud egreſſum eſt cornu
hęretici patareni: de illoꝝ. ſ. hęretico dog-

mate:& aget,cōtra meridiem religioſoꝝ: cō
tra oriētē clericoꝝ: cōtra fortitudinem lay-
coꝝ.Vel certe meridies eſt paganoꝝ:oriens
grçcoꝝ:fortitudo regum xp̄ianoꝝ.Fortitu
do cœli principes reipublicę attrahēdo ſibi
fauorem illius,& inſurgēdo cōtra ſummum
pōtificē principē fortitudinis: & tollet iuge
Dañ ſacrificium de eccleſia:ꝓſternet veritatem:&
8. faciet ille ꝑditionis filius,& ꝓſtrabit̃: ſed ca
det,& ſine manibus hoīs cōteret̃. Videāt illi
[piſcatores]futuri:ne piſcent̃ & ipſi dum in-
Dañ tēderint alios cape:& ſatis timeo ne ꝓ piſci-
7.8. bus tales ſibi beſtię occurrāt.Ioſeph vaccas
cap. exponit ſterilia tempora ſucceſſura priorib⁹
Geñ. opulētis:quę in paludis ripa paſcebātur.Pa
41.c. lus eſt genus humanū,in quo.7.tpa tranſie-
rūt verba ſub ſynagoga in qua reconditum
fuit frumētum verbi dei in libris q̄ſi horreis
vt in.7.tpib⁹ eccleſiæ: veluti famaletis hēat̃
in vſu:videāt vaccę pingues ſamariæ, eccle-
ſiæ p̄lati & pp̄ls xp̄ianus:ne ſuccedēte fame
ſub antixp̄o duce vēturo ꝑeant:& nō recur-
rētes ad verbum dei afflictiones eoꝝ tēpore
inaneſcāt. Et hoc de piſcatore paludis. Se-
quit̃ de piſcatiōe maris.Ioānes quoq; mon-
Ap. ſtruoſam beſtiam piſcat̃ de abyſſo maris edu
13 cens,hn̄tem capita.7.& cornua .x. totidēq;
dyademata ſup eam,& blaſfemias ītonātē:
Dañ cuius effigies erat pardi: pedum vrſi : oriſq;
7. leonis.Hāc beſtiā ſic variā & deformē Da-
Luc. niel ſcribit.Nā primā leenā. ſecūdā vrſum.
23. tertiā pardū. quartā diſſimilē. Prima erat
Exo. ſynagoga.ſecūda Ro.tertia grecia,quarta ꝑ
1.2.5 ſia:nō quoad menia ſed quoad agmina . In-
1.re. deq; patet ꝙ exquo ī ſeipſos ꝑſecutores ec-
vltio cleſię diuiſi ſunt:tñ ī vnā volūtatē cōuenīūt
2.re. ſic Pilat⁹ & Herodes.Talis.n. beſtia īcepit
8.3. pria ī veteri ęgypto.ſcđa in philiſtęa tertia ī
reg. ſyria,quarta ī aſſyria. Aegyptii,cōtra iſraeli
20. tas:philiſtęa cōtra Saul & Dauid:ſyri cōtra
22. Salomonē & ſucceſſores eius.Inde.Vertit ſy
4.re. riā ab oriēte & philiſtęi ab occidēte:& deuo
6.13. rabūt iſrael toto ore.Aſſyrii cōtra:Oziā &
Eſa. paſtores vſq; ad libertatē ex babylōe. In no
9.15. uo[leena]cōtra leonē ap̄ls:[vrſus]cōtra bo-
17. uem martyres:pardus contra hoīes docto-
24. res catholicos:diſſimilis beſtia contra aqui
25. lam heremitas & virgines,Et primi fuerunt

iudæi:ſecundi pagani:tertii arriani : quarti
mahumetici. Videſne quāti[piſcatores]labo
rantes in mari magno,vbi reptilia quorum
nō eſt numerus aīalia puſilla cum magnis:il Pſal.
lic naues pertranſibunt:& ſub q̄nto tēpore 103.
alemanoꝝ ſicut & caldæoꝝ inuēti eccleſiæ
tribus qui ꝑ totā latitudinem imperii naui-
garēt & eſſent quouſq; ſub tēpore ſexto. Na
ues eccleſiaꝝ mergerent̃ in babylone : immo
in p̄dam & ſeruitutem īperii,formato draco
ne rege in futuro:qui illud eccleſiæ in falſis
chriſtianis in gētibus agaræ nis & in impiis
patarenis,pſeudoq; ꝓphetis. Vbi reuera lu-
na Romana eccleſia cōplebit tpa ſua quo ad
laborem:immo īplebit tēpora ſua quibus af
fligat̃ cum cęteris eccleſiis in ſpū vehementi
dn̄ici furoris & gladii:& ſic contritis nauib⁹
in aqua.i.maris & vaſtatis vndiq; filiis oriē
tis populis xp̄ianis ſol ſuum cognouit occa
ſum populus.ſ.fidelis tam in laycis clericis Pſal.
& religioſis q̄ ēt in p̄dicatoribus veritatis a 103.
beſtia illa diſſimili occidēdis.Interim [piſca
tores]lauabunt retia ſua retinacula ſcriptu- Dañ
rarum:vt mittant in dexterā nauigii rete: & 7.
afferāt piſces multos.Futurū eſt enim vt in Luc.
nocte tribulationis futurę[piſcatores]futu- 5.
ri p̄dicationes inutil̃r ſua retia iaciāt:q̄a for Ioā.
te impoſito eis ſilentio prædicandi nihil ca- 21.
pient.Vel certe tāta īſtabit tenebroſitas ae-
ris & eccleſiæ:vt magis cum Achab ſe abſcō 3.re.
dant a turbine & a pluuia , q̄ velint audire 18.
hoīes verba vitæ:& ſic fruſtra quaſi labo- Eſa.
rēt ꝓphetę illi duo ī nocte tribulatiōis illi⁹. 4.
Quod aūt dicit Petrus[Vado piſcari]ad ini Ap.
tia tertii ſtatus referendum eſt:in quo reuelā 11.
di ſunt & mittendi ab eccleſia Romana no- Ioā.
ui piſcatores vel prædicatores euangelii in vltio
ſuis nauiculis in mari huius ſæculi & chri-
ſtiano populo nauigando.Et prima quidē
Petri:ſecunda Ioannis.& illa fluctuabit : & Luc.
iſta ſilebit.Puto ꝙ magis præmetur prima 5.
prædicantium nauicula q̄ ſecunda:quia de-
ſcribitur ꝙ cæteri diſcipuli nauigio peruē- Ioā.
nerunt ad terras.Verum q̄a non abſorbendi 21.
ſunt:ſed potius accingendi vt perdant tem-
poralia oēs:tamen aliqui remanebunt cum
beſtia pugnaturi: ſubtractis forſan aliis &
diſperſis ad alias nationes,Quantum enim

mihi

Sect̃ mihi videtur: qa tempora periculoſa inſta-
dç ad bunt non de leui erigentur eccleſiæ: qa ma-
Thi. nentes fixa prora (vt ait Apoſtolus) puppis
3.c. ſoluenda eſt a vi venti. Inde. [Petrus videns
Act. ventum validum venientem] timuit: & for-
27. ſitan demerſiſſet, ſi Saluatoris non obuiaſ-
Mat. ſet aduentus. In aquis enim gentium & tribu
14. lationis immenſæ natabit Petrus eccleſiæ
Geñ. ſed nudus: qa reuera nõ liberabitur in aquis
7.8. diluuii archa ſiue onera mundi reiiciat: ſiue
reformetur de lignis in tribulationis aſcia
leuigans. Ecce de piſcatione maris & retib⁹.
Luce Quia ſupradictum eſt de palude & lacunis
21. additur ad piſcationem fluminis in hamis
poſt tribulationem dierum illorum: quæ
Exo. cunctos inuoluet: & quaſi tranſitum maris
14. rubri ad inuoluendos ægiptios contra ma-
re virgam reducet Moyſes: vt mare clauda-
tur: ægyptios feriat: iſraelitas educat: & in
columna ignis & nubis in terram repromiſ-
Duo ſionis inducat. Moyſes & Aaron duo fra-
ordi- tres: duo ordines futuri ſunt: quorum pars
nes. patietur alia remanebit vt per deſertum gen
tis incredulæ conuertendæ: eductum popu-
lum nouiter baptizatum in columna do-
ctrina & fide nubis Chriſti & ignis ſpiritus
in patriam & vitam ſalutis impellat: trãſua-
Ioſue dato prius Iordane fluuio in tribulatione
4. gog & magog deſcendentium in mare: ſcili-
Eze. cet mortuum: id eſt infernum: & aſcendentiũ
38. immo reuertẽtium ad iudicium. De hoc trã-
39. ſitu dicit Dauid. Dominus ſoluit compedi-
Apo tos in ægypto, illuminat cæcos, in colum-
ca.20 næ incendio: erigit eliſos in mari rubro: di-
Pſal. rigit iuſtos in deſerto. Cuſtodit aduenas in
145. canaam: pupillum in aſſyriam: viduam in
babylone. Iſti piſcabuntur in hamis fortio-
ribus: ſcilicet ſtudiis & doctrina. Certe [lacu
næ] ſunt de virgulis ligneis: [retia] de herbis
& linis: [hami] de virgulis ferreis. Primę iun
gunt lapide: ſecundæ plumbo: hami conten-
Exo. ti ſunt ſuo pondere. Audi doctrinam vete-
19. ris legis. Beſtia quæ tetigerit montem la-
Eccl. pidabitur: & in lapide luteo lapidabitur pi
2. ger: lapis luteus doctrina litteralis. Audi
Mat. plumbum. ſ. grauiora præcepta noui teſta-
5. menti: Diligite inimicos veſtros. De pri-
Lu.6 mo. Deſcenderunt in profundum quaſi la-
pis. De ſecũdo. Demerſi ſunt quaſi plumbũ Exo.
in aquis vehementibus. Audi hamum ter- 15.
tium ſpiritualem. ſ. intellectus in ſcripturis,
hoc eſt ferreum domans omnia. In hoc ha- Iob
mo ſubleuatur totus leuiatham peccator. ſ. 40.
addẽs peccata peccatis: & hoc de angelo qui Dañ
ſuper ripam fluminis erat vel pedem ſuum 12.
in terra & mari. Sequitur de venatoribus. Apo
Tria ponit montem, collem, foramen. De ca.10
mundi nemore qdam venantur. De cauernis de ve
petrarum operationis. Ad collem eruditio- nato-
nis: ad montem contemplationis. Prima in re.
ſpe: ſecunda in humilitate: tertia in fide. Sed
montes ſunt excellentiores: colles mediocres
cauernę petrarum abiectiores. Ex omnibus
venatio fertur: ex montibus pardi & ſimiles
ex cauernis petrarũ lupuſculi & ſimiles. De
primis: de cubilibus leonum & montib⁹ par
dorum: leones tyranni: pardi hæretici: mon Cañ.
tes ſuperbi. De ſecundis exterminauit eam 4.
aper de ſylua &c̃. Aper de ſylua Romani im Pſal.
peratores de gentibus. Singularis ferus, ty- 79.
ranni infideles. ſcilicet ſaraceni: ferus crudeli
tate: ſingularis elatione. Aliquando vulpes
de agris adducũtur. Inde. Capite nobis vul Cañ.
pes paruulas. Vulpes ſignificant hæreticos 2.
qui paruos ſe ſimulant id eſt humiles. Sed di Luce
cite vulpi illi id eſt antichriſto herodi. [Vul 13.
pes foueas habent] &c̃ ſcilicet ſectas: [& vo- Mat
lucres cœli nidos:] quia laycorũ corda hęre 8.
tici quaſi foueas poſſident: & religioſorum
animos quaſi nidos inhabitant. Ideo filii ho
minis. i. clerici. [Chriſtus non habet vbi ca-
put ſuũ reclinet]. [Introibũt (inquit) in infe-
riori terræ] docendo vel ſeducendo. Tales Pſal.
[tradentur in manus gladii] verbi dei præ- 62.
dicãdi & excõicandi [partes vulpium erunt].
ſcilicet ſeq̃ces. Vel certe [vulpes foueas hñt:]
quia carnales ſunt & ſpirituales videri vo-
lunt. [Attendite a falſis prophetis. Montes Mat.
exultauerunt vt arietes: & colles ſicut agni 8.
ouium] his dicit [Afferte domino filii dei]. Pſal.
De cauernis elicitur lepuſculus. Lepuſculus 113.
plæbs inualida quę collocat in petra &c̃. Iſti Pſal.
ſunt puſillanimes & aliqñ duri corde: vel cer 27.
te humiles in eccleſia quidem clericali & lay Pro-
cali vita ad religionem verabuntur. Iacob uerb.
ad gregem currit: portat hedos peccatores 30.

Geñ Eſau venaẽ ſiluestria & redit tardus ad pa-
27. trem. Sed neroth antichriſtus & oĩs hæreti-
cus venabitur iſtos & alios incautos. Abſor
bebit inquit fluuium clericoꝝ & nõ mirabiẽ
Iob. & hẽt fiduciam ꝙ influat iordanis in os eius
40. religioſoꝝ in os eius. Os antixp̄i pſeudo ꝓ
phetæ ſunt. Nota ꝙ venatio fit de beſtiis.ſ.
ſæcularibus: & de volucribus.ſ.hypocritis.
Poſſunt in mõte religioſi accipi: i colle cleri
ci: in cauernis petraꝝ layci / qui ad p̄dicato-
res futuros indifferenter cõcurrent velut ad
Geñ archam diluuio imminente. Inde. Te decet
7. hymnus deus in ſyon. ecce mons. Et tibi red
Pſal. detur votum in hieruſalem. ecce colles. Ad
64. te omnis caro veniet. ecce cauernæ penaꝝ.
Audi diluuium. Verba iniquorum praua ſu
per nos. Audi refugium miſericordiæ. Im-
pietatibus noſtris tu propitiaberis. Nota ꝙ
venaẽ in arcu & gladio & iaculo. Arcus hẽt
duo cornua & chordam & ſagittam: & teneẽ
ex medio & lõgius mittit. hñt religioſi arcũ:
clerici gladium: layci iaculum. Primũ arcum
bonę cõuerſationis. ſc̄dm gladiũ p̄dicationis
tertiũ iaculum defenſionis. Arcum in vitio-
ſum: gladium in hæreticũ: iaculum in tyran
Geñ nũ. De primo & ſecundo Iacob acqſiuit ſibi
48. p̄dium in arcu & gladio de manu amorræi.
De tertio & aſta eius nõ eſt auerſa. Iaculũ er
go ẽ defenſio fidei: gladiꝰ p̄dicatio ṽbi dei:
arcus eradicatio vẽturi iudicii: pharetra eſt
pœnitẽtia quę hẽt ſagittam diſciplinę regu
laris: chordã abſtinẽtię ſalutaris. Arcũ mi-
ſericordiæ & rigoris q teneẽ ex medio chari
tatis & meriti ex officio p̄dicationis. Ad ca-
piendos quoqꝫ volucres laquei & alia p̄pe-
Ad dicula iducunẽ: vt pęna vanagloriç careãt:
gala. vagationem cõprimant: garulitatem aſtrin-
6. gant. De prima nolite fieri inanis gloriæ cu
Eſa. pidi / cõtra veh terrę cymbalo alaꝝ.i.mente
18. famoſæ. De ſecũda. Sepi vias tuas ſpinis.i.
Oſee p̄ſſuris & diſciplinis ꝯtra eris vagus & ꝓfu-
2. gus ſup terrã religionis. De tertia obſtruaẽ
Geñ oẽ os loquẽtium iniqua. Inde. Libera aĩam
4. meã a labiis iniquis &c̃. Et hoc de piſcato-
Pſal. ribus futuris fidelibus deſignatis. Quorum
62. alii piſcabunẽ in mari & populo chriſtiano.
119. Alii venabuntur in populo infideli: in qbꝰ
oculi dei erãt nõ tam ſup eoꝝ ſtudiis: ſed ẽt

nẽ eos lateat angelus falſitatis: comprehen-
dent enim ſapientes ſęculi in aſtutia ſua ſpi-
rituali. Si autẽ ipſi venatores & piſcatores Iob.
ad tyrãnos & hæreticos inducanẽ: ſatis vi- 5.
demus ꝙ in membris ſuis diabolus multos Priæ
de fide corruere faciet: multos de eruditis ad co
ruere nõnullas de ſtellis cœli ad terrena de- rin. 3
trahere. Inde. Ponã ſedem meam ab aqui-
lone.i.laycos in monte teſtamẽti.i.clericos
Sup aſtra cœli / religioſos. Quare? qa refri- Eſa.
geſcet charitas & abũdabit iniqtas.ſ.triplex 14.
Irregularitatis in religioſis: cupiditatis in Mat
clericis: peruerſitatis in laycis. Peruerſitas 24.
malæ op̄ationis: cupiditas terrenę ambitio
nis: irregularitas vagæ inhoneſtatis. Inde
ſequiẽ. Non ſunt abſconditæ a facie mea: &
nõ fuit occultata iniquitas eorum ab oculis
meis: ꝓpterea reddã duplices iniquitates
in duabus tribulationibus reipublicæ & gẽ
tis icredulę. Et ſeqẽ de tertia & pcã eoꝝ / qa
cõtaminauerũt terrã meã religionis i mor-
ticinis ydoloꝝ ſuoꝝ: & abhominationibꝰ.
.ſ.in vitiis & prauis affectibꝰ: hñt monachi
ydola Rachelis ſub ſtramẽtis pniæ: qa ſm Geñ
cõſuetudinem mulieꝝ accidit eis.ſ.effemina 31.
toꝝ: vt nõ cõfiteanẽ vitia ſed magis abſcon
dant. cõtra. Reuela dño viã tuã.ſ.nequitiæ: Pſal.
& ſpera in eo / de gr̃a miſericordiæ: & ipſe fa 36.
ciet: qa delebit iniquitas. Caplm̃. xvii.

Sed peccatum Iuda ſcriptum eſt ſtilo
ferreo in vngue adamantino / exaratum
ſuper latitudinem cordis eoꝝ: & in cor
nibus ararum ſuarum. Nota tria. Adaman-
tino vngue: in cordis latitudine: in cornibus
animarum ſuarum. Item peccatũ primo ſcri
bitur. ſecũdo exaraẽ. tertio ſtilus ferreus idu
citur. Quã graue ꝓfundeqꝫ iudæi peccaue-
runt: Chriſtum affigẽdo cruci: ſtilo mortis
reprobationiſqꝫ ſniam: ipſe lapis angularis Eſa.
& adamãtinus vnguis inſinuat. In quo ſcri 28.
pturam plagaꝝ & exactionem. aĩs exaratio
nem flagelloꝝ quotidie relinquũt: dum ſan-
guinem eius ſup ſe & filios ẽt plangũt. Ro- Mat
manæqꝫ & totius eccleſiæ gn̄alis peccatum 27.
ſcribiẽ in ꝓphetis: & p̄dicaẽ in aliis cito ven
turis ad tegẽdum. aĩs detegendam ignomi-
niam matris ſuę.ſ.p̄latoꝝ ſuoꝝ: clericoꝝ &
religioſoꝝ ſtilo ferreo doctria.ſ.ſp̃ali du-
ra & forti

ra & forti/vel etiam⌊ſtilo⌋flagelli punietur.
Nam plati ſunt velut⌊vnguis⌋corde lapideo
⌊adamantinus⌋. hæc eſt auaritia ſymoniæ
quę attrahit & attrahit. Clerici velut cor⌊la
tum⌋ad deſideria carnalia: monachi⌋cornua
Hie. ara⌋ad inepta ſacrificia. Oēs(inqt) auari-
6. tiæ ſtudēt. Peccatū ergo⌊vngue ſcribitur⌋in
platis auaris:&⌊exarat⌋in clericis obſtina-
tis: inducit velut⌊aræ ſtilus ferreus⌋carna-
lis⌋libidinis in religioſis:&⌋cornibus⌋ popu
li ſecularis. Inde.⌊Cū recordati filii eaꝝ fue
rint araꝝ & lucoꝝ lignorūq; frōdētium &
theſauros tuos in direptionem dabo excelſa
tua propter peccata tua in vniuerſis finibus
tuis⌋. Non puipendendus eſt textus prophe-
ticus: vbi vel variat īpetus ſpūs: vel ſpiritua
lis itellectus repetit. Ecce⌊pctm̄ iuda⌋ deſcri
bitur qđ nulla obliuione delebit ſed potius
punietur: vt q forti & dura ſnīa⌊ſtilli ferrei⌋
Gen. vtitur idelebili iudicio feriat. De pctō iſto
27. Ioſeph frēs redarguit gratiam ſpūs: & occi
Pſal. ditur peſſima fera Chriſtus cum ex adipe p-
72. dit iniqtas: vt in affectum trāſeat auarę tem
peſtatis. hęc eſt⌊ſtilus ferreus⌋hęc eſt inſatia
bilis appetitus nō ſolū⌊vngue ſcript⁹⌋cor-
poris: ſed in⌊cordis latitudine exaratus⌋. In
Tre. de. Maior eſt iniqtas filiæ populi mei pctō
4. ſodomoꝝ quę ſubuerſa eſt in momēto. Ma-
gna offenſa eſt ſodomitica labes: ſed maior
ſymoniaca prauitas: qa illa eſt corruptio ex
qua ſodoma ſubuerſa eſt in momēto: quāto
magis eccleſia quę in iuda deſignata eſt ſub-
uertēda. Vtrūq; eligēdum eſt: qa vtrūq; gra
uiter puniēdum.⌊Iuda⌋ergo plati: ⌊filii⌋ſa-
cerdotes.⌊Aræ⌋eccleſiæ parochiales: ⌊luci⌋
doctores:⌊ligna frondentia⌋ phi naturales:
⌊mōtes excelſi⌋dignitates:⌊ager⌋plebes ſecu
lares.⌊Recordatio⌋eſt eoꝝ dentiū ſimilis: in
Nūi. mētē nr̄am veniūt⌊pepones cucꝑę⌋& alea &
11. ollę carniū ex egypto. Et ꝓpterea qa auari-
Exo. tię idolis ſeruiūt: ideirco fortitudo fidei ꝑ-
16. mitur:⌊theſaurus diripitur⌋vt qui infideli-
ter agit depopuletur iuſto iudicio in ſubie-
Eſa. ctis.⌊Et relinqueris ſola⌋q̄ſi vmbraculum ī
1. vinea: & quaſi tugurium in cucumerario: &
quaſi ciuitas q̄ vaſtat exterius. Oēs pdandi
ſunt⌊cucumeres⌋layci ex actionibus prauis:
⌊botri vindemiādi ſūt⌋clerici ex thauris ade

ptis: vaſtandi ſunt ciues. Religioſi ex labo-
ribus ꝓpriis in tribulatione futura: in exter
minio fidei & mutue charitatis: non immeri
to eorum erit afflictio diuturna: qa q eorū
ignem auaritię noluerūt in pace extinguere:
iuſte in tribulationis tpe ſuſtineāt iram poe
nę. Iñ.⌊Maledictus hō q confidit in homine
& ponit carnē bracium ſuum: & a dño rece-
dit cor eius⌋. Putas cum venerit filius hoīs Luc.
fidem iueniet ſup terram? Quia non in hoīe 18.
ponēda eſt noſtra fiducia ſed in deo: pro eo
q egyptus hō & nō deus: & equi eius caro & Eſa.
nō ſpūs. Ideirco in pcio ipſa ꝓponit: vt hō 31.
non carni hæreat ſed ſpū ſe ſubmittat. Alias
⌊erit quaſi miricæ in deſerto: & non videbit
cum venerit bonū: ſed habitabit in ſiccitate
& terra ſalſuginis & inhabitabilis⌋. Carna- Nota
les hoīes nō cœlum ſed ſæculum diligentes:
in quo eſt oīs verſutia, fraus, & dolus: videre
bonum nō pñt: qa cęcati in tpalibus non bo
num ęternū cōſpiciūt: ſed malū in ſęculo pal
pāt: ꝓpterea⌊habitabūt in ſiccitate⌋anathe-
matis in⌊terra ſalſuginis⌋īfernalis: vbi nul-
lus ordo ſcilicet ſempitern⁹ horror ihabitat. Iob.
ℭ Morałr pōt accipi in bonā ptem. Aliqñ x.
enim ſub⌊maledictiōe⌋pcti qs pmanēs & pu Mo-
tās ex ſæculi blāditii & ꝓſpis pficiſci: dū vi rali-
det q carnis gloria pmit: mundi iocunditas ter.
labit: vita hoīs breuiat pœnitēdo de culpis
fugit ad ꝟtutum pſidia: & q̄ſi de moab cam
peſtribus ad iudeę mōtana feſtinat: ibiq; fit
⌊quaſi mirica⌋reſpuens fructificare in ſęculo
bona ſeculi reſpuēdo: ac p hoc habitat i⌊ſic-
citate vitę ſpūalis: & nō in fecūditate carna-
li in⌊terra ſalſuginis inhabitabilis⌋. Tria
ponit⌊ſalſuginem: ſiccitatē: & īhabitabilē⌋.
⌊Siccitas⌋eſt a vitiis exterioribus:⌊ſalſugo⌋
in iterioribus:⌊inhabitabilis⌋in tribulatio- Hie.
nib⁹. In prima nō eſt pluuia carnalis libidi- 14.
nis: in ſcđa fons humanę eruditiōis: in tertia
mare diabolicę tētationis. Iudęi pro⌊miri-
cis⌋hñt bricas: latini geneſtras: ſed ambę ſūt
infœcūdę arbores ꝓuectus: tñ lābras abo-
res vocat amaras. Vtrum āt ad reprobos vel
ad pniam vocatos rñdeat: patet qa & iniqui
corda māſuetoꝝ amaricāt & puerſoꝝ aīos
iuſti tā in pñtia. alſ in pnia q̄ i ęterna pœna
coartant.⌊Bñdictus vir q cōfidit in dño: &

erit dñs fiducia eius:& erit tanq̃ lignum qđ
plãtať ſup aq̃s].ſicut[mirice]noie illi itelli-
gunť:q ſic i deſerto ſeculi viuunt carnalr:vt
nunq̃ de eo ſalubriter euelli diſponãt:ſic ele
cti in[ligno]vocanť q de ſiccitate ſaeculi ad
vbertatẽ regni coeleſtis ꝯfugiũt euulſi a vi-
tiis:& traſplantati ſup fluẽta virtutis. Ta-
les ad[humorem]grẽ figunt[radices]bonae
cogitationis:nec[timet aeſtus]carnalis ten-
tationis:[cuius foliũ]eloqum eſt[viride]in
fide:[ſiccitas]tribulatio:[fructus]cõtinuus:
bonũ opus.Quia i[mirica]notati ſunt layci
q mũdo herent:vel clerici q in tabernaculo
praue manent inducit dñs nouos ꝓphetas q
vbertatis ſue grãm iferãt:&[ſiccitatis]illo-
rũ malitiã nõ abſcõdãt.Iñ.[Ego dñs ſcru-
tans corda & ꝓbans renes:]vt ſm qđ extitit
põdus neqtie:ita ſubeãt onus poene.[Per-
dix fouit que non pepit:fecit diuitias & non
in iudicio.In dimidio dierum ſuoꝝ dereli̇n-
quet eas:& in nouiſſimo ſuo erit inſcipiens].
Ro.eccleſia[in perdice]ſignificata hñs ze-
lum dei:ſed nõ ſm ſciam[fouet]patarenorũ
ſectam:quã nõ[pepit]fouendũ non viſitãdo
vel corripuit:corripuit nõ pepit:dum nõ in
fide generando deflectit:has[diuitias]fecit
putans ſibi ꝓfuiſſe:vel eius fidem fuiſſe ſecu-
tam:ſed[non iudicio]quo vel puniret iuſtos
vel iniuſtos:& a fidelibus ſegregaret.Et pro
pterea dum creſcentem illam relinquere vel
punire e vicino prorſus crediderit:tñ[in no-
uiſſimo cũ antichriſti pſecutio inerit[erit in
ſcipiens:qa illius aſtutias vitare nõ poterit/
qn de eruditis & fidelib⁹ multos euertat. Ve
rũ ſi ad curſum libri hẽmus ſtuitũ:[diuitie]
ſunt credentes quos faciet in pctis non corri
gendo:nec[pepit]in ꝓſſuris cõdolendo,[Per
dix]ꝑlati ſunt.hos ſi diiudicaſſent nõ reliq̄ſ
ſet in tribulatiõe.Et ꝓpterea erũt[inſcipien
tes].terrena quetent vel forſitan punientur.
Locus iſte ſub noie[diuitiaꝝ]tpalia innuit
amittendo:que pro ecclia[fouet]appetendo
Eſai. 60. nec pepit laborando.Inde.Sugges lac gen-
tium & mamillã regum lactabis.Has[diui-
tias]fecit aggregando ſed nõ[iudicio]ſuper/
flua reſecando:vel ſolicitudinem nõ vitãdo.
[In dimidio dieꝝ ſuoꝝ derelinquet eas].i.
cum adhuc eccleſia ꝓſpera ipſa amiſerit:de-
relinquet eas, in vita quas incaute poſſedit.
Et bñ[in dimidio dieꝝ:]qa reuera a repu-
blica q̃ velut in medio poniť:& in cuius me-
dio eccleſia ſtabiliť:oẽm ſubaꝫ tollet.Et qa
forſitan tpalia ipa q̃rẽt reſiſtendo ſubtrahe-
re[in nouiſſimo ſuo erit inſcipiẽs:]ſpũalia p
tpalib⁹ agitãdo.Iñ.in dimidio dierũ meoꝝ
vadam ad portas inferi.Reuera federabitur Eſai.
Ro.impium cũ ſaracenis & gẽtib⁹ ifidelib⁹ 38.
deſignatis in portis:additis ſibi pſeudo pro
pheris & alii pſeudo ppl̃is:falſis vtiq; xp̃ia-
nis:qa & in ſtatua illa ꝓphetica[ps ferrea]
erat & ps[lutea].In[ſtatua]reſpu.quae fuit Dañ
[aurea]in babyloniis & caldeis.[erea]in pa- 2.
nis & Romanis:[argentea]in grecis & aria-
nis:[ferrea]in pſis.Hinc patet ꝙ manẽte ad
huc reſpublica ipii:& aduerſus eccleſiã ſce-
uiẽte beſtia ſaracenoꝝ & pſeudo ꝓpherarũ
& patarenoꝝ bellabũt cõtra illã:ꝑ eo ꝙ nõ
cognouit tp̃s viſitatiõis ſue.[Perdix]quoq;
ſunt falſi paſtores/imo mercẽnarii/portãtes Luce
typũ.[pdix]a pdẽdo.Mactãt enim & pdũt 19.
& relinquũt oues & fugiũt:& ſic veluti indi- Io.10.
ſcreti cũ ouib⁹ pariter punienť.Caueãt ſibi
ecclĩe paſtores,ne dormitãtib⁹ eis & dormiẽ
tib⁹ ſubintret mercẽnari⁹ antixp̃s:& ſub per
dicis noie mactet fideles,perdatq; paſtores.
Vñ orãdum eſt ad dñm vt in tãta neceſſita-
te & tribulatiõe eccleſiã ſuã non deſerat:nec
[ſoliũ]Dauid collidat ad terrã:qđ tãto tpe
extulit ſup eam:vt nõ ſolum regna terre glo
riam regni ſui demõſtret:ſed & ei⁹ potẽtiam
cuilibet enarrẽt.Veꝝ qa vẽturus eſt e vici- Gen.
no q vngulas eq mordeat:ne acceſſor ei⁹ ca- 49.
dat retro:nec adiiciat vt reſurgat ampli⁹ ad
laborem:induciť ꝓpheta vt ppl̃m xp̃ianum
ſolicitet:ſi forte ꝯuertať & viuat:& adducãt
deum in veniã qđ diſponebat ad irã.[Vade
(inqt)& ſta in porta filioꝝ ppl̃i mei p quã i
grediunť reges iuda & egrediuntur:& in cun
ctis portis hirl̃m:& dices ad eos. Cuſtodite
aĩas vr̃as,& nolite portare põdera:nec infe-
ratis p portã hierl̃m die ſabbati]. Diximus
ſupius ꝙ i.7.tpib⁹ erat terminãd⁹ ſedus ſta
tus &.6.ex eis data ad laborẽ:ſeptimũ ad qe
tẽ:ſed ꝙ angelus ſeptimus exigit:&.7.dieb⁹
cõpleuit deus opa ſua qnta nõ vult deus a la Gen.
boribus mũdi & tpalibus eccleſiam ſuã qe- 2.
ſcere:ne

ſcere:ne in futuro diluuio gentium nō pauca
Geñ rum cum terra perditur:& fornicationibus
19. mūdi huius in membris ſuis:ſed q Loth au
dierat:ne & tu pereas in ſcelere ciuitatis: prę
monet per praedicatores futuros: vt ſaltem
onera ſua reiiciat:[ſabbatum]excolat: & de
virtute in virtutem q̃totius ſe impellat, plu
ra ponit: portam/portas/pondera/filios/re
ges/habitatores/iuda/ſabbatum/hieruſalē.
[Reges]praelati:[filii]ſubiecti vel ſubditi.ſ.
clerici & layci:[habitatores]religioſi:[iuda]
populus chriſtianus: [hieruſalem] ipſa Ro-
mana eccleſia:[porta]doctrina fidei:[portę]
ſtudia & conuentus fidelium:[onera]tempo-
ralia vel peccata:[ſabbatum]eſt vita ſobria.
Vel certe[reges]redarguit per prophetam &
alios:vt[onera per portas]nō inferat[die ſab
bati:]vt praelati & ſubditi in ordinibus dā-
dis vel ſuſcipiendis:quos gratis & libertate
ſancti ſpiritus dari debent: a ſeipſis cuncta
excutiant[onera]ſymoniae. Futurum eſt.n.
vt iugū[oneris]p̄latorū.ſ.ſymoniā excutiat.
Virgam/ſtudia carnalia & correctiones con
terat:& ſceptrū exactoris & diſciplina ſpūa-
li zelo:euangelicus ordo futurus euertat.Iñ
Ioā. Chriſtus templū ingrediens prio vendentes
2. oues & boues eiecit:menſas nūmulariorū &
Mat cathedras i flagello ſubuertit.Iugum ad bo
21. ues:virga ad diſcipulos:ſceptrū ad prę latos
ſpectat.Euertit ergo deus iugum oneris em
ptionis & venditionis:& tam in ouibus q̃ in
bobus,ſimplicibus & peritis.Frangit quoq;
& attrahit virgam diſcipline crudelis in ſtu-
diis & doctrinis:quae per praecedentia one-
ra humeros incuruabat.Sceptrum exactorū
praecipitat:vt vltra nō repetāt ſtipēdia de-
Exo. bitorū.Iſti ſunt exactores Pharaonis:qui fi-
5. lios iſrael affligunt i lateribus ſeruitutis ſub
trahendo paleas temporalium:&[virga]ana
thematis flagellando:addendo oneribꝰ one
ra:quae neq; ipſi neq; patres eorum portare
Act. aliquando ſymoniae opera potuerunt.Inde.
15 Iugum enim oneris eius: & virgam humeri
E ſa. eius: & ſceptrū exactoris eius ſuperaſti ſicut
9. in die madian.Domini iudicium dicitur: qa
in eo quod ſe male diiudicant: peruerſe eos
dominus diiudicabit.Licet enim plures iudi
cium aeternum incurrant: tamen temporale
aliqd' praelati poterūt ſuſtinere flagellū:qa
neceſſe eſt vt ſummus pōtifex Pharao: ideſt Ap.
praelati praedicantibus adhuc duobus teſti 11.c.
bus futuris fidelibus:ac ſi Moyſes & Aarō: Exo.
Paulo & Barnaba cum curribus eccleſiae & 14.
equitibus paſtoribus demergantur in mari Act.
rubro:imperii Romanorū & gentium alia- 13
rum:de quibus Hieremias. Vox eius quaſi Hie.
mare ſonabit &c̄.vbi agitur de[onere] baby 6.
lonis.Quia vero totum illud[onus]ad prae Eſa.
latos eſt eccleſiae huius temporis intorquen 13.
dum:ſufficit de iudicio ponere quod dicitur Eſa.
[exactorū].Quomodo(inquit)ceſſabit[exa 14.
ctor]quieuit tributum.Ecce[ſceptrum]Cō-
triuit dominus baculum impiorum:virgam
dominantium caedentem populos in indi-
gnatione,plaga inſanabili.Ecce[virgā]ſubii
cientem in furore gentes perſequentem cru-
deliter.Ecce[iugum].[Audi]ſabbatū.[Con
quieuit & ſiluit omnis terra quoad laycos:
gauiſa eſt & exultauit.Abietes quoq; laeta-
tae ſunt ſuper te quoad religioſos:& cędri li
bani quoad clericos eccleſiae.Nota qd' ſeqt.
Exquo dormiſti/non aſcendet qui ſuccidat
te.Dormitio luciferi/defectus praelatorū eſt
ſed pro eis alius non aſcendet/qui eos.ſ.ſub-
iectos tam pverſe tractaret/vel a grā ſucci-
deret ſpirituali.Infernus ſubtus conturba-
tus eſt in aduentus tui occurſum/ſuſcitauit
tibi gigantes.Detracta eſt ad inferos ſuper-
bia tua:concidit cadauer tuū:ſubter te ſter-
netur tinea &c̄.Sicut mortis nomine mahu-
metici accipiuntur:ita etiam nomine infer-
ni ſaraceni intelliguntur.Non ponit ergo[i-
fernus]non turbari:cum expediat cōtra eos
fideles ſignatos dirigere:qui pugnent pro fi
de & eos pro poſſe repellant.Sed videndum
eſt ne contra clericos fideles/gigantes ideſt
tyrannos inducant.Quos puto reges futu- Eſa.
ros ab ortu ſolis ideſt de remotiſſimis parti 13.
bus & ignotis:& detrahatur ad illos:ſuper- 41.c.
bia eccleſiaſtica vnumq̃q; & non ſolum prę
latos ſed etiam ſubiectos gigantes inuol-
uant.[Tinea]ſunt haeretici: [vermes] ſaecu-
lares:layci filii babylonis. Videſne q [in-
fernus] ſaracenorum deſignatorum in per-
ſis & medis:nunc[tinea]haeretici & patare-
ni;nunc [vermes] reipublicae [exactores] &

Eſai. prædones terram eccleſiæ operient: come-
60. dent & affligēt. A plāta(inqt)pedis vſq; ad
Eſa.1 verticē ſanitas abſcidet. In veritate ad lr̄am
cadauera iſepulta manebunt: & in ſpū multi
ſe abſcōdēt in ſepulcris vitæ artioris: vt ſal-
tē nō pereāt & iuoluant cū fornicatoribus
abſorbēdis. Nota q̄ dr̄. [Vſq; ad infernum
detraheris in pfundū laci:] qa nō ſolū a ſa-
racenis cōfinibus q deſignati ſunt i[iferno:]
ſed ēt ab aliis pluribus deſignatis in [lacu:]
& ab hęreticis patarenis deſignatis i [pfun-
do] q ſunt limus & fex oium hæreticorū ec-
cleſia patiet diſpēdiū. Nā pp ſymoniā & aua
ritiā platorū ſpolia tpaliū a republica pdet:
pp ſupbiā & cōtumaciā puniet & humilia-
bit a gēte pfida: pp luxuriā prauāq; vitā vl
certe doctrinā puniet a ſynagoga hęretica.
Et hoc qdem iuſte: qa noluerunt qeſcere ab
Sap. erroribus ſęculi & enormitate pcti. Verum-
1. qa bonus ſalutē deſiderat oium nec lætatur
in pditiōe eorū: adhuc lęta pmittit ſi oēs de-
ſtiterint a pctis. Inde. [Veniēt de ciuitatib⁹
iuda & de circuitu hierlm: & de terra benia-
min: & de cāpeſtrib⁹ & de mōtuoſis: & ab au
ſtro portātes holocauſtū & victimā & ſacri
ficiū & thus: & iferēt oblatiōes i domū dei.]
Futurū eſt vt de Ro. eccl̄ia ac ſi de ſolio Sa-
3. re. lomōis pcedāt duę manus: duo. ſ. ordines ifra
10. pricipia tertii ſtat⁹: q pdicatiōe ſua & ſolici
tudine de cūctis finib⁹ ppli xpiani hoies ad
grām miſicordie attrahāt: vt de vaſis ire va
Gen̄. ſa grę faciāt & honoris. Noe iuenit grām co
6. ram deo. Noe qes dr̄. vides q̄ onera ſęculi re
linquētes futurū iudiciū de ſæcularibus flu-
ctib⁹ paueſcētes ad qetē vitæ pfectæ cōfu-
giēt: vt ſabbatizēt dno, & anūciēt vba vitę:
ſicq; nullus remaneat extra arcā, vitā vtiq;
Gen̄. ſpūalē iminēte diluuio ſup terrā. [Domus
7. dei] ſpūal' ē religio/q itra. 6. tps initiabit cla
rificāda i. 7. ætate ſęculi velut i ſabbato: vt
ſm Aplm relinquat ſabbatiſmus pplo dei:
Ad ad quam multi vexati a tribulatiōe malorū
hebr. cōcurrēt ex oib⁹ finib⁹ mūdi vt ſaluet ſemē
4. ſup terram: cui maledixit dn̄s ſæcularib⁹. ſ.
hoibus nō quæ ſunt ſpūs ſapiētib⁹: ſed quæ
carnis. [Veniēt(inqt)de ciuitatibus iuda: &
de circuitu hierlm]. [Ciuitates] ad lr̄am: vl
eccleſiæ; [trib⁹ iuda] ſignāt totā eccleſiā la-
tinam in occidente diffuſa. Sicut. n. tribus
Ruben hieroſolymitanā eccleſiā, tribus Be-
niamin reſpicit antiochenā: tribus Manaſſe
alexādriā: tribus Effraim cōſtātinopolita-
nā: ita tribus Iuda Ro. eccleſiā. Q d' aūt de
[circuitu hierlm] ad cōfuſionē iudęorū refe-
rendū eſt: & qd' de terra beniamin ad reuo-
cationē gręcorū: qa ſic prio trib⁹ Beniamin Ioſ.
hæreditatē accepit iter. 7. ita epheſina eccle- 18.
ſia iter. 7. eccleſias aſię. Inde. Paulus deſigna Apo
tur i Beniamin ſm cōcordiā: ſed ſm allego- ca.2.
riam Ioā. euāgeliſtā(q reuera fuit in mentis cap.
exceſſu)tāgit. Nā Paulus prius ædificat: Io- Pſal.
annes ſupædificat: [in cāpeſtrib⁹ ſarracęni: 67.
[in montuoſis] hęretici: [in auſtro] carnales Ap.1
chriſtiani. Oēs(inqt Eſa.) de ſabba veniēt. cap.
Verū hoc in gn̄e: in ſpē [circuit⁹ hierlm] itali Act.
ci, [terra beniamin] ſiculi, [cāpeſtria] layci, 19.
[mōtuoſa] clerici: [auſter] religioſi. Sed me- Pri⁹
lius [in cāpeſtrib⁹] auari: [in mōtuoſis] ſu- Pau-
perbi: [i auſtro] luxurioſi: qa de diuitib⁹ no lus in
bilib⁹ carnal'r viuētib⁹ veniēt & ambulabūt. ephe-
in lumine dn̄i. Alii deſignant i holocauſto: ſo
alii in victima: alii in ſacrificio: alii in thure poſt-
alii in oblatione. Primū ē in pfeſſiōe. Scd'm ea
i tribulatiōe. Tertiū i ꝯtritiōe. Quartū i de Ioā.
uotiōe. Quītū i ꝯfeſſiōe. Verū i holocauſto Eſa.
& victima myrrha, i ſacrificio & thure: thus. 60.
in tribulatione aurū fidei. Thus charitatis:
myrrha ſpei. h̄ tria munera tres magi. i. in tri Mat
nitate credētes obtulerunt dn̄o deſignati: in 2.
buxo/abiete/& bino. Buxus eſt virens: abies Eſa.
ſaliens: pinus ardēs. Viret in fide vbi aurum: 60.
ſalit in ſpe vbi myrtha: ardet i caliditate vbi
thus. De prio Iuſtus ex fide viuit. De ſcd'o p
[ſaliūcula] terrenę abiectiōis [aſcēdet abies] abac.
ſupnæ cōtēplationis: & p [vrtica] libidinis 2.
[creſcet myrthus] caſtitatis. Inde. [Equus Eſa.
ruffus erat inter myrtheta]. [Equus] eſt ſu- 55.
perbus: [ruffus] ſuccēſus igni libidis: ſed fa- zach
ctus hūilitate pfundus [iter myrtheta] cōſi- 1.
ſtit caſtitatis odore ſuffultus. Bn̄ ergo p [vr
tica] culpę [ſuccreuit myrthus] iuſtitiæ: & p
[ſaliūcula] auaritię [abies] elemoſynę aſcen-
dit. Vides q̄ p terrenis cœleſtia: p carnali-
bus ſpūalia acqrant. Audi cum Habraam.
[Egredere de terra tua] eccleſia de terrenis. Gen̄.
Et de [cognatione tua;] ecce de carnalibus. 12.

Et [veni

Et[veni in terram viſionis]. ecce cœleſtia.
[fluẽtem lacte & melle].ecce ſpũalia. Spũa-
les mei[fluũt]pdicando[lacte] lr̃æ : [melle]
ſpũalis itelligẽtię. De hac q comedit multũ
nõ eſt ei bonum. Nota multũ: qa q vehemen
Pro. ter p̃mit itellectum ſcripturaꝝ elicit ſangui
30. nẽ carnalis itellect⁹. Iñ. ſape ad ſobrietatẽ:
Ad ꝓpterea modeſtia vr̃a nota ſit oĩb⁹ hoĩbus.
rom. cõtra hic[Induxit vos dñs in terram carme-
12. li:& vos igreſſi cõtaminaſtis eã]. [De terra
Ad caldęoꝝ].ſ. ſcriptura veteris teſtamẽti q̃ da
phil. ta eſt iudęis: cordib⁹ vtiq; duris: [foris egreſ
4. ſi]id eſt de ſeruitute legis: inducti ſum⁹ i[ter
Hie. ram carmeli]ſcriptura noui teſtamẽti: cuius
2. ſcia reddit nos circuncisos a vitiis corpis &
cordis: in quã[igreſſi]p fidẽ ſpũalẽ itelligen
tiam cõtaminam⁹ eam: aut violẽter iterp̃tan
do/aut carnalr̃ ſapiẽdo. Vides q̈ de ſterilita
te lr̃æ in vbertatem ſpũs miſtici trahimur:
& volẽtes carnalr̃ viuere/cõtaminam⁹ eum.
Ecce de ſęculo educimur/inducimur in vitam
ſpũalem:& nõ viuẽdo eatenus:& non ſolum
2 pet polluimus vitam ſed reuomim⁹.i. reiicim⁹:
2. q̃ſi canis ad vomitum:& quaſi ſtipula ad in-
cẽdiũ rapimur ſempiternũ. [Succẽdã ignem
in portis ei⁹:& deuorabit domos hierlm̃:&
nõ extinguet]. [Portæ]corpa ſunt: [domus]
mẽtes, i vtraq; puniẽdi in gehenna. Sed dñs
Eſa. [intẽdit ignẽ]furoris ſuccendere: [in portis
24. & domib⁹ hierlm̃:]qa ſicut ppl's ſic ſacerdos
Oſe. dñm ꝓuocãtes. [Portę]igit̃ p̃lati: [domus]
4. eccleſiæ: [hierlm̃]Ro. caplm̃. [Succendetur]
enim prius ignis ad amiſſionẽ tpaliũ: [deuo
rabit]ad afflictionẽ corpoꝝ:& nõ[extingue
tur]ad pditionẽ aĩaꝝ. ꝓpheta [hierlm̃] duo
Hie. mala itonat in ppl'o pctõre: [ꝟgam & ollã]
1. illa qua i tpalib⁹ feriat: iſta qua in ſpũalib⁹
p̃mat. Nã [ꝟga]corpa: [olla]corda. De pria
Eſa. erit tranſitus ꝟgę fundat⁹.i. vſq; ad ſangui
30. nem vapulans/vbi notat̃ dura pcuſſio. De ſe
cũda ponat te dñs ſicut Ioachim. al's Achab
4.re. & Sedechiã: quos frixit rex babylonis i ignẽ
vltio vbi itelligit̃ ęterna damnatio. Iſti duo reges
reprobi, quos qdam itelligũt fuiſſe duos p̃-
Dañ ſbyteros/neq̃ Suſanna dehoneſtare q̃rentes
13. corpus & aiam: q̃ friget rex babylonis.ſ. dia
bolus in iferno. Veꝝ quoad textum libri &
expõnis nr̃æ curſum Rex babylonis ſignifi-
cat ipatorẽ Ro. hui⁹ tpis & tyrãnos. Achab
ſignificat gręcos: Sedechias latinos: qa & il
le regnauit in trib⁹ iſrl'/& iſte in iuda. Vñ ſic
affligẽda eſt eccl'ia gręcoꝝ: ita & ſeqt̃ affli-
ctio eccleſiæ latinoꝝ: hos duos.ſ. p̃latos &
pp'los affliget impium Ro. Et prio gręcum
pp illud qd legit̃. Occidit ãt Herodes Iaco Act.
bũ frẽm Ioãnis gladio:& appoſuit vt appre 12.
hẽderet & Petrum. Eccleſia gręcoꝝ diuiſa ẽ
in duo.ſ. in clerum cõſtãtinopolitanũ quẽ ſi
gnificat Iacobus & collegium epheſinũ qd
ſignificat Ioães. Eccleſia ãt Romana quã
deſignat Petrus nõ diuiſa legitur vel occiſa
ſed app̃hẽſa. Nã græci diuiſi ſunt a fide: la-
tini nunq̃. [Vnde diuiſerunt ſibi veſtimenta Pſal.
mea].ſ. oriẽtales eccleſias: Conſtantinopoli 61.
tanam alexãdrinã/hieroſolymitanam/& an Mat
tiochenã. [Et ſup veſtẽ meã].ſ. Ro. eccl'iam 27.
cuius fidem nulla hęreſis violauit aut ſcidit:
[miſerũt ſortẽ]. [Erat](inqt) veſtis illa[tu-
nica incõſutilis]vt nõ ſciſſura conſumet̃: ſed
[deſup cõtexta p totum]. Nota q̈ in mẽbris Ioã.
iferi⁹ eſt[incõſutilis: deſup]in p̃latis[ꝯtexta] 19.
ſcilicet integra[p totũ]inuiolabilis. Iñ. Caro
xp̃i nõ vidit corruptionẽ ſciſſure. [Incõſuti Pſal.
lis erat]quoad imunitatẽ pcti: [deſup ꝯtex- 15.
ta].ſ. ſcificatione ſpũs obumbrata vel p totũ
itus & extra corpe.ſ.& aĩa. App̃hendit̃ Pe-
trus latini epi: imo Ro. põtifices: qd initia-
tũ eſt in Paſcaſio p̃p. quem dux Noranicus
cœpit:& ꝯtra libertatẽ ecclię priuilegia fe- Vide
cit & idul ſit iuitus: q̃ poſtea liberatus fregit croni-
ꝯſumãdũ pleni⁹ i ſucceſſoribus ſuis. Am⁹ in cam
duab⁹ gñonib⁹ ſuis q̃ſi. 60. annis. Nã Iſaac Ar-
ſecirco ſexagenarius ſcribit̃ oculis caligans: chi-
qa in duab⁹ gñonibus ipſis deſignatis i pa- epi
raſceue: in qua neceſſe eſt pplm̃ chriſtianũ af florẽ
fligi a tyrãnis impii & gentibus infidelibus tini
& hęreticis:& ſabbato in quo tract⁹ cãtabi alias
tur:& ꝑcella ſceuiet antixp̃i. Sed breuis coa Geñ
dunatis vndiq; & cõpactis ſibi filiis ſcelera- 27.
tis in exterminiũ fidei xp̃ianæ fatigabit̃ ec-
cleſia a republica:& caligabit in gẽte pfida
vel terrena ſba: p qua nõ poterit ꝯtẽplantis
vitę pcipe libertatẽ: ſed tm̃ ſentire fragrãtiã
tam de veſtibus Eſau q̃ de odore Iacob filii
iunioris deſignatoꝝ in duos ordines ingreſ
ſuros terrã lactis & mellis vitæ ſpũalis.ſ.&

Act. doctrinæ. Apprehēdendus eſt ergo Petrus
12. & ligādus iter quattuor q̄terniones militū:
Mar .ſ.a cūctis partibus orbis ad lrām quoad ca-
6.c. put / ſm ꝙ Ioānis caput abſcidit in carcere
in diſco tpaliū &⌊puella⌋carnali vita carpi-
4.re. nalium & rectoꝝ. Q đ aūt⌊Petrus de carce-
vltio re educitur⌋. ꝙ liberatio Ioachim regis ca-
2.pa pti deſignat nō ad volūtatem regis babylo-
rali. nis & Herodis intorquendum eſt: ſed potius
vltio ad angelū cuius⌊lumē refulſit in habitaculo
Act. carceris⌋.ſ.ad prædicatores futuros: qui hu-
12. manæ prędicationis populū chriſtianum &
fidelem in fide ſeruabūt aſtando ſoluēt vin-
cula peccatoꝝ: quibus in mundo præmun-
tur & carne: deducendo eos ad ⌊portam fer-
ream⌋religionis pariter & ſalutis: quę⌊vltro
aperit⌋volētibus intrare. Nota ꝙ poſt pro-
cellam imperii ſequit⌊porta ferrea:⌋ tribula-
tio.ſ.gentis perfidæ: quæ ſicut mare rubrū
patebit fidelibus prædicatorib⁹ veritatis: &
ibi quidem currus Pharaonis & equites mer-
Exo. guntur in fluctibus. Et hoc futurum ē vt in
14. futuris gētibus fornicatores terrę & babylo-
nis filii alemanoꝝ principes abſorbeant. Re-
ctus ordo vt ipſi in fluctibus pereāt: q alios
in fluminibus demerſerūt. Nota ꝙ prius au-
fert dn̄s ſepē imperii q̄ diſcordiam: & erit vi-
nea eccleſiæ in direptione: qa ſcindet in duas
Apo partes ipſa: vt illud itellegat ꝙ fracta ē ciui-
ca.16 tas in.3.ptes. Pōt fieri vt diſcedat reſpublica
a Roma.eccleſia & ſequatur inter capl̄m Ro-
Zac. manū diſcordia ꝑ eo ꝙ ſeqt.⌊Succidi.3.pa-
11. ſtores in menſe⌋.i.q̄ſi vno tpe: & eccleſia re-
Mat. maneat ſine duce: quēadmodum diſcipuli ſi-
26. ne xp̄o. Interimq; ꝑdet eccleſia, & vaſtet &
redigat ad nihilum: ꝑ eo qđ dr̄.⌊Oēs ami-
Trē. ci eius⌋.ſ.reges⌊ſpreuerūt eam⌋eius turpitu-
1. dinem cognoſcētes:⌊& facti ſunt ei inimici:⌋
cōtra eam vndiq; inſurgēdo. Nam locus ille
ambiguus eſt: vtrum legatur in diruptione
vel direptione. Dirūpit enim ī volūtatibus:
& diripitur in reditibus: hoc eſt qđ ait Apl̄s.
Secū ⌊Qui tenet nūc teneat donec de medio fiat⌋
dę ad ideſt qui tenet imperiū nunc: ſimul teneat &
theſ. ſacerdotium: & ſic in vtrunq; fluctuans q̄ſi
2. de medio fiat.i.pereat: & in mediis maris flu-
Pſal. ctibus inuoluatur. Audi ꝓphetam.⌊Vidi im-
36. pium ſuperexaltatum⌋in republica:⌊& eleua-
tum ſicut cedros libani⌋.i.in Romana eccle-
ſia: &⌊tranſiui⌋dimerſiones illas quaſi ꝑ me-
dium in futuris prædicatoribus euangelii:
vel inter aquas a dextris eccleſiæ & ſiniſtris
reipublicæ: inter quas neceſſario populus al-
ter iſraeliticus profecturus in ſicco pauper- Exo.
tatis: lætitiam ægyptiis ingerat ſubmergen- 14.
dis.⌊Et ecce non erat⌋in gloria quæ fuit cū
ignominia.⌊Et non eſt inuentus locus eius⌋
in miſericordia/ſed in poena. Inde.⌊Virga la-
biorum ſuorum interficiet impium⌋antichri-
ſtum.⌊Cedri libani⌋prælati ſunt & carpina- Eſai.
les eccleſiæ. Inde.⌊Sedebo in monte teſtamē- 11.
ti in lateribus aquilonis⌋in quibus ſita eſt ci- Eſai.
uitas eccleſia regis magni Chriſti.⌊Aquilo⌋ 14.
ſignificat pręlatos:⌊latera⌋carpinales, quos
cōſtringet dominus quaſi⌊cedros libani⌋mo-
re pulueris redigendo ad nihilum: vel deii- Pſal.
ciendo ad terrenum ſtipēdium: propter qđ: 18.
Quia eos plantauit deus vt fructum in ter-
ris in terrenis non facerent ſed coeleſtia ſape-
rent: & ſe imputribiles conſeruarent. Illic
paſſeres (puto) nidificabūt: illi.ſ.qui veneūt Pſal.
dipondio. Ipſi ſunt duo ordines futuri / qui 103.
gloriam eorum euacuabunt: & ſuggēdo lac Luce
gentium mamillas regum.ſ.pontificum la- 12.
ctabunt. Si autem reipublicæ extortores in Eſai.
⌊paſſeribus⌋perpendant: patet ꝙ nidos ſuæ 6.
malitiæ in cardinalibus. alīs carnalibus cō-
ſtruent: vt clamorib⁹ turbēt eccleſiā: & ſuis
ſtercoribus exhibeāt inquinatam: ac ꝓpter
hoc illa in tm̄ ſubiungāt humiliādo: vt fere Pſal.
non adiiciat vt reſurgat. Capl̄m. xviii. 40.

S⌊Vrge & deſcende in domum figuli: &
ibi audies verba mea:⌋quia rectus &
iuſtus dominus: de quo vas facit in ho- ad ro
norem: aliud in contumeliam: & non imme- ma.9
rito propheta figulum viſitat: vt prælatos capi.
& carpinales ſuperbæ carnaliterq; viuen- Eſai.
tes reprobandos anunciet: immo alios cor- 13.
ruendos a ſedibus: alios capiendos in ſcele- Hie.
ribus, ac ſi vaſa furoris & ire: alioſq; velut 50.c.
vaſa miſericordiæ futuros viuos euangeli- ad ro
cos eleuandos qui terrena abiiciant: humi- ma.9
lia capiant: & coelibem vitam agant veluti capi.
cedris libani ſuperponat. Inde. Dabit ei dn̄s Lu.1
ſedem Dauid patris eius. Quia malos male Mat.
perdet: & vineam ſuā locabit aliis agricolis 21.
facientibus

facientibus panem & fructus dignos. Tales
[ſurgent]a ſeculo fugiendo:[deſcendent]pec
catoribus compatiendo:[in domum figuli]
viſitãdo:&[verba dei] pcepta annũcient]prę
dicãdo. Eſt[figulus]Chriſtus/humanum ge
nus luto confingens in[rota]ſæculi:& ẽt[fi
gulus]doctor theologus:de[luto]lrę[op⁹]
expoſitionis & itelligẽtiæ/cõponens[ſup ro
tam]pfectę doctrinę. Sed vas iræ reprobus
ſen ſus & cupidus: vaſq; miſericordiæ miſti
cus & ſpũalis: ppterea diſſipat̃ vnũ aliudq;
Trẽ. eligit̃. Hic eſt timẽdum ne filii ſyon eccleſiæ
4. cõtẽplantis amicti auro prio: doctrina chri
ſti & vita noui hoĩs deputant̃[in vaſa teſtea]
cupiditatis:[opus manuum figuli]vilitatis.
Inde. Tulerunt auge meum ſcripturam euan
Oſe. gelicam: & fecerũt inde baal ſciam reprobam
2. & auaram: hic baal foris eſt aureus per ſplen
Iod. didam eloquentiam: itus luteus per obſcurã
3. auaritiam. Nota q̃ Symeon & Leui vaſa ini
quitatis: odioſum fecerunt Iacob habitato
Geñ. ribus terræ. Et licet ipſi ſororem corruptã
49. populoſq; perimerent fraudulẽter: tñ euomit
& 34 eos terra: & exules fuerũt longo tpe in ægy
pto. Sic ppter religioſos & clericos vaſa cu
piditatis & iræ ſummus põtifex erit ſollicit⁹
& pauidus: ne dinam auarã & lubricã/immo
vanam vitã exercere cõtendãt: & tyrãnos ſæ
culi pro ſæcularibus ſtipendiis introducant
ſupponãtq; vnum penſantes deiectionẽ ſui:
vrgente fame imperii: ſub quo grauiter ſunt
Exo. præmendi. Et non ſolum ipſi ſed etiã ſummi
1.5.c. põtifices compellant̃ deſcendere in ægyptũ
& cõſtruere ſub tributo oppida regiã de la
teribus & operibus figuloꝝ. Verũ q̃a carna
le ſacerdotium & myſterium diruendum eſt:
Lu. 1 & ſpirituale ſtudium erigendum: vt depoſi
tis potentibus & ſuperbis de ſedibus digni
tatum / exaltentur humiles & abiecti. Re
darguitur vero iſrael de horibilibus factis
ſuis & ſtudiis ſceleratis. Inde. [Nunquid defi
ciet de petra agri nix: aut euelli poſſunt aq̃
erumpentes frigidæ & defluentes: quia obli
tus eſt mei populus meus.⁹ Nõ. & tamen obli
uiſcitur dei. [Petra]eccleſia Romana: [ager]
mundus: [nix]puritas: [libanus]religio ci
ſterciũ. [aquæ]doctrinæ: [erumpunt]ſpiri
tualiter: [frigeſcunt]ſalubriter. [deſtruunt]li
beraliter. [Obliuiſcitur deus]dum contenni
tur fides eius & doctrina ſpiritualis vilipen
ditur. Sed cum non deficiat fides Petri ideſt Luce
fidelium doctorum: Quare populus chri 22.
ſtianus infideliter agit.⁹ Sapientia mũdi quã
ſtultam vocat Apoſtolus operi figulorum Priæ
comparatur: quia terreni & animales homi ad co
nes magis diligunt tenebras litteræ q̃ lucem ri.1.3
ſpiritualis intelligentiæ. ſic ergo itelligitur.
Et ſi veritas in terra proſternitur: in his qui Io.3.
pereunt & charitas refrigeſcit: propterea fi
des periit: quoniam timentes dominum ſpi Mat.
ritualiter docere & prædicare deſiſtant.⁹ Ab 24.
ſit. Sed q̃tumcunq; Ioannis baptiſmus cleri
corumq; ſtudium ceſſet & ſileat: Chriſti ta Io.3.
men & ſpiritualium virorum qui futuri ſunt in Iſa
doctrina vigebit. Nam Ioãnis baptiſmus eſt ac &
in ſcientia litteræ: baptiſmus Chriſti in ſpi iſma
ritu ſapientiæ & intellectus. Et nota q̃ ſe el.
men Habraæ fuit ex parte reprobum & ex Geñ.
parte electum. Semen quoq; Iſaac ex parte 21.
dilectum & ex parte odioſum. Semen etiam iacob
Iacob ex parte emulum & ex parte benignũ. & E
Nam in primo ſtatu quidam electi ſunt vt ſau.
Dauid: quidam reprobati vt Saul. In ſecun Mal.
do quidam dilecti vt Ioannes: quidam odio 1.
habiti vt Iudas. In tertio futuri ſunt con ad ro
tentioſi & inuidi vt falſi fratres: quidam be ma.9
nigni vt Ioſeph ſignificans manſuetos hæ capi.
reditantes terram. Inde. Omnes erunt dei Geñ.
docibiles: quia cœleſtis patria velut terra 39.
erit repleta ſcientia domini. Videntes eum 2.re.
ſecuti ſunt tanq̃ aquæ maris operientes: q̃a 7.
ſpiritus domini repleuit orbem terrarum Ioã.
&c. Nam hic implet: tunc replebit: ergo non 21.
deficiet de petra Chriſto: vel certe nouo te Mat.
ſtamento contento in veteri quod eſt petra 27.
agri. Nix libani doctrina ſcilicet ſpiritualis Io.6.
quæ in honeſta conuerſatione candeſcit: nec Sap.
euelli poſſunt vel obturari iuges aquę in do 1.
ctoribus veritatis. Nota q̃ ĩ diebus iſtis no
uiſſimis: in quibus cadent turres ſuperbia. ſ.
prælatorum ambulantium in delitiis: & ca Mat.
thedrę doctoꝝ carnalium ſubuertent̃. Erũt 21.
riui anunciatores euangelii circũquaq;: riui Eſai.
quoad ſciam: currentium quoad obedientiã: 30.

aquaꝝ quoad abũdantiã. Tales aquę euelli
nequeunt p fortitudinem: erũpunt p ampli-
tudinem: frigeſcũt per ſuauitatem: defluunt
Eſa. per ſolicitudinẽ. alˀs ſolitudinem. De primo
8. ⌊Adducam ſup iudam⌋. ſ. eccleſiam gñalem.
alˀs gñales: aquas fluminis fortes. ſ. prędica-
Pſal. tionis fideles eccleſię. De ſecũdo ⌊Fluminis ĩ
45. petus lętificat ciuitatem dei⌋. De tertio ⌊Me
Hie. dereliquerũt fontem aquæ viuæ⌋. Fons eſt
2. ęſtate frigidus: hyeme calidus. Doctor enim
ſpũalis apud quem eſt fons vitæ ſcriptura
diuina cum tentatione carnis pulſatur: debet
frigeſcere mũdialia. alˀs a mũdialib². Et cum
cæteri frigeſcũt a charitatis incẽdio: ipſe fer
Pſal. uere cõtendat. Inde. ⌊Mittit criſtallum ſuam
147. ſicut bucellas⌋. ⌊Chriſtallum⌋ quoad ſplen-
dorem: ⌊bucellam⌋ quoad terrorẽ: ⌊añ faciẽ
frigoris⌋ honeſtatis: ⌊qs ſuſtinebit⌋. i. qs nõ
cõuertet ad grãm pietatis? Ex honeſtis men
tibus feruẽs zelus ꝓgredit: quem q non ſu-
ſtinẽt pereũt: & q ſuſtinẽt, vita viuũt. Sem-
per ergo deus ſuã eccleſiam mũditiæ niueæ
candore dealbat. Redeãt ꝓinde ſcelerati ad
gratiam: ſicci ad gloriam: grãm ſcitatis: glo
riam veritatis. Nam ſanctitas reddit purum
Act. veritas inſtruit impitum. Audi ergo. ⌊Nun-
2. qd deficiet de petra agri nix⌋. Chriſtus fuit
Geñ ⌊indeficiẽs⌋ in incarnatione: ⌊ager⌋ in prædi
24. catione: ⌊petra⌋ in paſſione: ⌊nix⌋ in reſurre-
Pro. ctione: ⌊libanus⌋ in aſcenſione: ⌊aqua erum-
30. pens⌋ in ſpũs. ſ. miſſiõe. De primo. ⌊Caro ei²
Eſa. non vidit corruptionẽ⌋. De ſcdo ⌊Ibat Iſaac
50. mediaturus in agrum⌋. De tertio ⌊Via colu-
Mat bri ſupra petrã: & poſui faciẽ meã vt petra
17. duriſſima.⌋ De quarto ⌊Erat aſpect² eius vt
zach fulgur & veſtimẽta ei² facta ſũt alba ſicˀ nix⌋.
13. De qnto ⌊Erit fons patẽs dom² dñi:⌋ qa de
Ap. dit dona hoib². Quę? ⌊fortia erũpẽtia: frigi
8. da defluẽtia⌋. ⌊Fortia⌋ quoad fidẽ: ⌊erũpen-
Pſal. tia⌋ quoad ſpẽ. ⌊frigida⌋ quoad frugẽ ⌊defluẽ
103. tia⌋ quoad charitatẽ. De his q̃ttuor dr̃. prio
Pſal. ⌊Facta ſunt fulgura & corruſcationes:⌋ ecce
59. fortia. De ſecũdo ⌊A vocibus aquaꝝ multa
Pſal. rũ⌋. De tertio ⌊A voce tonitrui tui formida-
75. bũt⌋. de quarto ⌊Cõmouiſti terrã & cõturba
Pro- ſti eã⌋. In. ⌊Terra tremuit & quieuit⌋. ⌊ter-
uer. ra⌋ mẽs pctõris: ⌊tremuit⌋ a poena: ⌊qeſcit⌋ a
28. culpa. In. Btũs vir q ſemp ẽ pauidus: ne exur

gat ĩ iudiciũ deus. In. Quieſcite agere puer- Eſa.
ſe: diſcite bñfacere. Seqˀ. ⌊Fruſtra libãtes & 1.
ĩpingẽtes in viis ſuis & in ſemitis ſæculi: vt
ambularẽt⌋ p vias ⌊nõ recto itinere⌋. Laycí
⌊ĩpingũt⌋ in viis ſuis p luxuriã: clerici in ſe-
mitis ſęculi irretiũt p auaritiã: religioſi am
bulãt ⌊itinere nõ recto⌋ p ſupbiã. Tales fru-
ſtra ⌊libant:⌋ qa dñs ſpreuit eos. Sicq₃ terra
eccleſię ⌊deſolat⌋ p inñtiã: & ponit in ſibillũ
p ignominiã. Quib² aũt ſanũ eſt cõſiliũ nõ
imunes ⌊cap.⌋ mentem. ſ. mouẽt & ⌊obſtupe- Als
ſcũt:⌋ dum eis praua opa diſplicẽt: & ſi admi ianes
rant aliq ſi pſperãtib² aliqñ ſubito aduer-
ſa ſuccedãt. ⌊Vetus vrẽs⌋ eſt diuina indigna-
tio qua diſpgit oĩs iniquus ad inferos attra-
hendus corã inimicis de oĩbus puniendus.
¶ Moralr̃ ⌊vent² vrẽs⌋ eſt carnalis tentatio Mo-
⌊diſpſio⌋ ſæcularis ⌊affectio⌋ vitioꝝ vel dæ- rali-
monũ aggregatio: ⌊dorſum & nõ faciẽ oñdã ter.
eis:⌋ in qb² eſt tãta alienatio: ⌊in die pditio
nis⌋ eccleſiæ ęterna dãnatio: licet hęc de iu-
dęis dicta ſint diſpgẽdis p Ro. ĩpium: a qui
b² xp̃s grę vultũ auertit: & nõ tulit dorſum
irę. Tñ timẽdũ eſt de pplo xp̃iano: ne ⌊ven-
tus vrẽs⌋ & validus pſecutio gẽtiũ in Petri Mat
nauiculã inuat: & nõ ſit ei auxiliator forſitã 9. ca.
q ſuccurrat. Circũſpexi (inqt) & nõ erat au- Eſa.
xiliator &c̃. ⌊Venite cogitem² cõtra Hiere- 63.
miã⌋. futuꝝ eſt vt quẽadmodũ iudęi contra
xp̃m & diſcipulos fremuerũt: ita & nũc ʒtra
diſcipulos ſpũs dñi ſceuiãt: & ſalutis ꝑmoni
b² nõ attẽdãt. ⌊Nõ pibit lex a ſacerdote: nec
cõſiliũ a ſapiẽte: nec ſermo a ꝓpheta⌋. ⌊a ſa-
cerdote⌋ ĩpio vtiq₃: ⌊ſapiẽte⌋ fatuo & ⌊ꝓphe
ta⌋ mẽdoſo. His adhęret pplˀs iſanus, repro-
bãs cõſiliũ dei. ⌊Venite pcutiamus eũ ligua⌋
doloſa detrahẽdo: ⌊& nõ attẽdamus ad oẽs
ſermones ei²:⌋ euãgelium cõtenendo. Iccirco
⌊dat ĩ famẽ⌋ p ꝓbi ſubtractionẽ: ⌊deducunt
in gladio⌋ p ſtipẽdii direptionẽ: ⌊interficiũ-
tur⌋ more p carnalis piculi afflictiõem. ⌊Fa-
mes⌋ ad laycos: ⌊gladius⌋ ad clericos: ⌊mors⌋
ad religioſos. ⌊fames⌋ a republica: ⌊gladius⌋
a gente perfida. ⌊mors⌋ a pſeudo propheta-
rum. ⌊Patres⌋ prælati: ⌊filii⌋ clerici: ⌊vxo-
res⌋ eccleſiæ: ⌊liberi⌋ layci: ⌊viduę⌋ monaſte-
ria. ⌊Viri⌋ rectores earum: ⌊iuuenes⌋ rectores
in populo ſuſcitandi: ⌊cõfodiantur gladio⌋

pſecutione

perſecutionis[in prælio]prædicatiõis.[Au
dief clamor]pniæ[de domibus]cõſciẽ.[Ad
Ap. ducam ſuper eos repête latronem.]Ecce(in-
3.ca. quit)venio ſicut fur.[Latronem]barabam
Mat iſtum puto antichriſtum p principem reipu
27. blicæ ſpoliabit clerũ tpalibus:ac ſi xpm ve
ibidẽ ſtibus vt Herodes & Pilatus:ſicq; nudus in
& cruce dimiſſus: plagis pateat obprobriis &
Luc. flagellis.[Repente]dicit propter inſtãtiam:
23. qa alii tollẽt ſpolia vt familiares:alii iſetẽt
couitia vt diffidentes:alii ponet vulnera vt
gentes infideles. Familiares ſunt principes
& milites ſæculares:diffidẽtes ſunt hæretici
& eoꝝ fautores:infideles ſunt ſaraceni & alii
de terra procul pfidi venientes. Iſti oẽs fo-
diunt in terra foueam tpalium,in qbus præ
latos capiant & pedibus ſubiectis.ſ.laqueos
Pſal. deceptionis apponãt.Inde laqueum paraue
56. runt pedibus meis, & incuruauerunt animã
Mat meam.Nota q caput Chriſti ſpinis obuol-
27. uif:manus & pedes clauis infigunf: latus lan
& cea pforatur.Caput chriſti.ſ.populi xpiani
Luc. ſunt pontifices:manus ſacerdotes: pedes alii
23. fideles in quibus oportet Chriſtum iteꝝ cru
cifigi:& quaſi dñm ſcalẽ eccleſiẽ gñalis initi.
Nota tria:ſpinẽ,claui,& lancea.Spinæ ſunt
Gen̄ tribulatiões in tpalibus: clamaui tentatiões
28. in ſpũalibus:& lãcea oppræſſiones i corpo
ralibus.Sic anguſtiæ eccleſiæ erunt vndiq;
& ignorabit qd eligere debeat:qa in tẽpore
furoris abiiciet eos dñs,niſi forte ſpinæ cõ
primant religioſos:claui clericos:lancea lay
cos.Nam ſpinæ lacerãt:claui pforant: lãcea
vulnerat.Lacerãt ex aculeo:pforãt ex mal-
leo:vulnerat ex manubrio. Ex aculeo cupi-
ditatis:ex malleo anathematis:ex manubrio
intentionis.Spina ex ira:malleus ſupra: lan
Pſal. cea infra pungit.De primo in ſpinis euerſus
117. ſum vt caderem:in ſpinis auaritiæ,euertitur
erumna miſeriæ.Cadit a faſtu ſupbiæ in lu
tum luxuriæ:& dñs p reſpectũ pœnitẽtiæ,
Gen̄ ſuſcepit ad culpam grãæ.De ſecũdo. Nunqd
23. nõ verba mea qſi ignis ſunt:& qſi malle⁹ cõ
terens petram vt ſuccẽdant auaros ſoperbos
& cõterãt per excõicationis malleũ animos
3,re. lapideos.In domo dñi & mente quieta non
6. ſunt audita malleus ſecuris excõmunicatiõis
& depoſitionis:ſed nũc vox nõ mallei aurem

ſummi pontificis & cõſiderat opus ferti ho- Eccl.
minis cõtumacis:in republica pſidẽs iuxta i ci.38
cudẽ vota puerſoꝝ diſcutiens.De tertio tu 1.re.
lit Dauid cyphum aquẽ & lãceam quẽ erat 28.
ad caput Saulis:de qua & dr:& haſta ei⁹ nõ
eſt aduerſa.ſ.reflexa ad miſericordiam, ſed i
nixa ad pœnam. Capitulum, xviiii.

V[Ade & accipe laguncuIam figuli te
ſteam a ſenioribus populi:& a ſenio
ribus ſacerdotum,& egredere ad val
lem filiorum Ennon quæ eſt iuxta introitũ
portæ figuli fictilis:& prædicabis ibi ver-
ba mea quæ ego loquar ad te].Chriſtus do
minus & propheta miſſus a patre in ſynago
gam[lagunculam]legis moſaycæ[fregit]ex
ponendo ſcilicet & ipſam ſynagogam ad ni-
hilum redigendo:litteræ ſeruiendo:carnem
ſuſcepti hois p mortis ſupplicium [cõteren-
do].Sed nũc prædicatores euãgelii æterni
frangent doctrinam doctoꝝ fideliũ ſacreq;
ſcripturæ i cõſpectu eccleſiẽ gñalis: qua et
corda lutea & ſæcularia vel ſupba & vacua
cõterant ad pœnitẽtiã:qa niſi cõuerſi fuerit pſ.7
pſto ẽ q cõterat eos pualida contritione.Ic
circo dicit[A ſenioribus]qui non aliam vel
nouam doctrinã annunciabunt q quæ repo
ſita eſt i libris.Nota duo:verbi annunciatio
& vaſis fractio.De his Salomon. Donec re Eccl.
currat vitta aurea:& conteratur hydria ſu- 12.
per fontem.Et bene dicitur recurrat:qa iux-
ta Ioãnẽ oportet iteꝝ pdicari euãgeliũ gen
tibus & regibus multis.Vitta,vt colligat ad Apo
vitam:aurea,vt tribuat gloriã:hydria: cor ca.14
da ſunt cõtrita ad pñiam:ſup fontem,Chri-
ſtum ad miſericordias.[Lagena]eſt eccleſia
obſtinata p ſupbiam:[teſtea]per auaritiam:
[frangit]miſericorditer per humilitatis gra
tiam,ſed ipudẽter per luxuriam.Iccirco ne-
ceſſario dirigit ordo ppheticus:vt tollat &
[cõterãt]ſupbos pręlatos:[egrediat ad val
lem].i.laycos luxurioſos:quæ eſt[ad itroi-
tum portẽ fictilis].ſ.clericos auaros.His p
dicandum eſt ſi quo mõ audiant & qeſcant.
Curſus libri velut[vallis filiorum fictilis:]
ſtudia carnalium magiſtroꝝ gñaliter i fon-
te eccleſiæ cõſtituta:ſed ſpũaliter in Italia:
vt itelligatur illud:Ioannes erat baptizans, Ioã.
iuxta ſalim,vbi erant aquẽ multẽ,ipſaq; ibi 3.

dia ſubuertenda ad prædicationem ꝓpheta
rum:quos mundus inſtāter expectat : vt q̄ſi
cōtrita hydria : lr̄æ occidentis recurrat vita
aurea eorūdem ſpūalis.ſ.doctrina:quę viui/
ficat. Nota ꝙ vallis iſta dr̄ topheth & filii
Ennon & iterfectionis. Nā ibi cōſtitutum
erat ydolum baalim:cui in holocauſtum fi/
lios cōburebant.pp hoc dr̄. Et facitis filios
gehēnæ duplo q̄ vos. Vallis ergo profun/
ditas ſciæ ſæcularis: quę eſt i phis & legib⁹
& decretalib⁹/aliiſq; doctrinis vanis & pro/
phanis : q̄ magis de lr̄a q̄ de ſpiritu / plus de
luto q̄ de auro/plus de cupiditate q̄ de largi
tate/plus de perditione q̄ de ſalute ſuadent.
Apo ca.9. Hic eſt puteus quē angelus abyſſi diabolus
& mūdi phs clauo ſuſceptæ ptātis apit. De
capi. fumo:doctrinæ erroneę egreſſę ſunt locuſtę
in terra ecclię.ſ.ſcholaſtici & magiſtri q nūc
fauetenus blandiunt̄ vt decipiāt/ nūc caude/
tenus feriunt vt ſubuertāt ſimplices & incau
tos vallē iſtā puto Bononiam ſpūaliter;
ad quam conueniunt imperiti vt veteres ci/
ſternas/doctrinas ſcilicet antiquas & libera/
les effodiendo edoceāt: & fontē aquæ ſaluta
ris & fidei cōtēnendo relinquant.Sed ſatis ti
Eſai. meo ne deſtructis ex liguria ſtudiis ad fran/
19. cos Aegyptios trāſeat ſpūs vertiginis: & er/
rare illos faciat dn̄s more ebrii & vomentis.
eodē. Hic eſt ꝙ dn̄s nubē leuem aſcēdit/Aegyptū
intrauit/idolaq; cōmouit:qa profecto ſpūs
dn̄i in ꝓphetis futuris in hoc.ſ.tpe reuelan/
dis in Moyſe & Helia ſignatis galliam viſi/
tabit / & idola ſtudioꝝ carnaliū diſſipabit:
vel forte iccirco dr̄.Cōmouebit ſimulachra:
qa nō ſolum ſtudia ſed etiā doctores appli/
cabit p̄dicatoribus veritatis/qui in nube di/
cti ſunt atq; leues.Hæ nubes aſcēdent de ter
ra ſæcularis vitæ ad excellentiā religionis.
Nubes quoad prædicationis ſciam & erudi/
tionis.Leues quoad pauptatē non veritatis
vel virtutis:ſed ſtipendii ſæcularis.Leues in
quā ꝯtra auaros:nubes cōtra ſupbos/aſcen/
Dañ dentes ꝯtra luxurioſos. Iſti ſunt tres Reges
7. quos cornu diabolicæ ptātis in beſtia deca/
cornu humiliat.Ideoq; vt eos eripiat de ſer/
uitute diaboli. Doctores inuenient ab He/
rodis facie p̄latoꝝ ſupbientium.ſ.vel reipu
blicæ perfidis fugientes:tandēq; redeant ad
terrā Iuda /Italiam.ſ.vt eam in ſpiritu tanq̄
vallē hæretici dogmatis funeſtaq; vitę ſub
uertāt.Nota ꝙ Chriſtus latuit in Aegypto
vſq; ad obitū Herodis. Deinde audiens Ar/ Mat.
chelaum pro p̄re in Iudęa regnāte ſeceſſit in 2.
Galileā timens illo ire.Audi myſteriū. Non
poterunt ſpūales viri futuri de Romana ec/
cleſia recedere in Galileā a ſupbientiū facie
p̄latoꝝ:& forte ſūmi pōtifices āni illius: vbi
cōmotis magiſtris ac ſimulacris conuertant̄
a ſpū vertiginis & humiliata ſcia tumida eo
rundem:redire diſponant ad Ro. eccleſiā in
Italiam cōſtitutā.Sed audiētes forſitan car
dinales & alios adhuc tumide p̄ſidentes ſup
eccleſiā ſecedēt in galileā.i.in pauptate ſpūs
ꝯuerſantes:& forſitan religioni ſe ciſtercien.
cōformātes : quouſq; tp̄s veniat ꝑfectionis
eoꝝ.Hic notādū eſt / ꝙ Archelaus pro p̄re
regnabat:qa licet ipſi filii ſint ſūmi pontifi/
cis/poterit tn̄ fieri vt de ꝓgenie ſūmi pōtifi/
cis ali⁹ ſurgat i ſedē/q p̄dicatores exterreat:
& ſi eccleſiaꝝ p̄lati cōtra alios(quēadmodū
Laban in Iacob pſecutus inſeuit) inſurgant Geñ.
dolētes ꝙ bona eoꝝ auferrēt & filias & ſerui 31.
las multiformes. Sed timendum eſt viris il/
lis:ne dum primū Herodē fugiūt irruant in Mar
ſecundū/q caput Ioānis tollat & minuat:& ci.6.
xp̄m nō eripiat ſed ꝯtēnat. Puto ego ꝙ licet
p̄ſes reipub.p̄latos eccliaꝝ a clero trucidet
tn̄ ſūm⁹ pōtifex prioris ordinis caput dimi/
nuet/doctrinā magroꝝ ſubtrahēdo, & alte/
ri ordini addet prioris officiū:vt veluti Be/
niamin ſcipho Ioſeph in ſacco tritici & pecu Geñ.
nia affluens ſit prædicet in ægypto:ſicq; ve 44.
ſtitum albis illum deſpectum pariter & deri
ſum/ad pilatum remittat:q̄ totius flagellan/ Luce
dum:vides ꝙ pſeudo papa futurus Herodes 23.
Pilato reipublicę interdicto euāgelio prius
poſtea corporaliter puniendos diriget: tan/
demq; de paſſione eruti in ſepulcrum nouo/
rum credentium excidēdum de petra fideliū
inducant̄ & deſcendant ad infernū gētium in
fideliū in ſpū & virtute:& inde ſublatis ſpo/
liis credēdoꝝ redeāt ad corda iā cōuerſa : &
aſcendāt ſimul in coelū vitę cōtēplationis &
arduæ:dona eloquioꝝ dn̄i in populos mul
tipliciter effuſuri. Et hoc de valle tophet
quæ dicitur operculū oris quoad auaritiā:
vel ꝓtectio

vel protectio quoad defenſionem erroris:
vel gehenna pauoris quoad ardorem libidi-
nis vel inferni: vel ampla quoad inſtantiam
pſecutionis: vel vita ſtulta quoad ignoran-
tiam diuini ſermonis. Iſti ſunt filii duplo ge-
hennæ & pþter vitæ illecebras & pþter do-
ctrinas iniquas. Nota primū ſtudium in iu-
dęis. ſecūdū in ęgyptiis. tertiū i gręcis, q̄rtū
Apo i italicis, qntū in frācis. Et qa ſexto loco an
ca.16 tichriſtus caracterē beſtialē doctrinā pfidā
& 19 editurus eſt: ſurgēdi ſūt cōtra eos hñtes thau
Ecę. in fronte doctrinam crucis in apto: vt ſigna
9. Moyſi ſigna deſtruant Pharaonis. Et bene
dicit [vallis iterfectiōis:] qa doctrina opere
magiſtri, carnales & hęretici, aīas interficiūt
imperitas. [Ecce adducam afflictionem ſup
locum iſtū: ita vt oēs q audierint timeāt am
bę aures eius]. [Aures] ſunt auditores magi
ſtrorum. [Duę] dicunt pþter hæreſim: & pþ-
pter ſciam ſęcularem. Iſtę duæ [timent] quia
vtraq; deſtruet. Puto q sub afflictione im-
perii, in qua rex aquilonis figet tētorium in
montibus. ſ. alpibus tabeſcent ſtudia regio-
num: & nō ſit locus iam aptus ad holocau-
ſtum Irǣ: ſed ad interfectionem populi ſcele
rati. [Aedificauerūt excelſa baali:] leges ini-
quas cōdendo: [& cōbuſſerūt filios ſuos]. i.
neqter diſcipulos inſtruendo. Inde. [Diſſipa
bo cōſilium iuda]. ſ. decretaliū generalis ec-
cleſiæ cōſultores: [& hieruſalē] Romanū ca
pitulum [in loco iſto]. ſ. Italico: [& ſubuer-
tam eos gladio] reipublicę in manibus [ini-
micoꝝ] hęreticoꝝ vel gentium pfidaꝝ. [Da
boq; cadauera eoꝝ eſcam volatilibꝰ cœli].
ſcilicet principibꝰ alemanis: [& beſtiis terrę]
hęreticis vel gētibus agarenis. [Cibabo eos
carnibus filioꝝ ſuoꝝ & filiaꝝ ſuaꝝ: & vnuſ
qſq; carnes amici ſui comedet]. Detrahendo
inuidēdo, moriēdo, [filii] clerici: [filię] layci
ſingulr [carnes] alterꝰ: [amicus] religioſus
in obſidione, & anguſtia. ſ. impii antichriſti.
[Sic cōteram pplm̄ iſtum & ciuitatē hāc]. ſ.
eccleſię [vt vas figuli] terrena ſapiēs: [qd̄ nō
poterit reſtaurari] ad gr̄am: ſed ad iram [in
topheth ſepeliēt] tm̄: licet pþhetę illi vēturi
corruēdi ſūt in Italia ſub beſtia antichriſti.
Tñ ppls Italicus occidet in ſcelere: [& ſepul
tura] forte aſini ſepelientur, ſublato corio
tpalium [& datis carnibus auibꝰ & canibꝰ]
tyrannorum: [immundę oēs domus iſrael &
hieruſalem]. ſ. eccleſię: [& domus] dogmatū
peruerſoꝝ. [Venit Hieremias de topheth &
ſtetit in atrio domus dñi] arguens contuma
ces. Poſt diſſipata ſtudia ciuitatum longe la
teq; diffuſa: quæ ſcolaſticas aias ad auaritiā
feruidam: & ęterna forſan incendia p erroris
inſaniam trāſmittebāt pþhetę ad atriū do-
mus dei ſe cōuertent. ſ. ad clericos & p̄latos,
in ſua malitia obſtinatos. Capitulum. xx.

P[Haſſur filius Hēmer ſacerdos con-
ſtitutus in domo domini princeps
percuſſit Hieremiam: & miſit eum in
neruum, quod erat in porta Beniamin ſu-
periori in domo domini]. Satis congruum
eſt vt cardinales & etiam ſummus pontifex ī
mendaces prædicatores veritatis percutiant
affligendo: [& ponant in neruum] ſilentium
eis imponendo: ne eis annuncient mala futu
ra in clero a Romano imperio. [In porta (in
quit) Beniamin ſuperiori]. ſ. in diſtricta re-
gula monachorum: vel quia forte in vno il-
loꝝ ordine multi ſilebunt: qa forte capti ēt
in pſonis pþter tribulationis inſtantiam in
cludent. Q d[aūt mane ſoluitur Hieremias:
& pauorem] vndiq; noiat ſacerdotū: non ad
pþhetas inferendum eſt: quaſi pœnā timeāt
ſed qa [pauorem] clericis & prælatis icutiēt
a republica inferendum. Vnde & [Phaſſur]
cum ſuis [corruit gladio:] & [domus Iuda da
ta eſt præſidi babylonis]. Audiat eccleſia q
tradenda eſt in manus imperii: tam in ſacer-
dotibus q̄ in ſubiectis: [& gladio] eos perſe-
cutionis affliget tollendo [ſubſtantias, labo
res, theſauros] pontificum. Primo [diripiet].
ſecundo [tollet]. tertio [ducet in babylonē].
videlicet impudenter. [Diripiet] violenter:
[tollet] fraudolēter: [ducet] cōfidenter [in ba
bylonem]. In ea enim [Phaſſur]. ſ. prælati
cum amicis ſuis religioſis & clericis captiui Eſa.
morientur & ſepelientur ſine ſonitu & ſpe li 14.
berationis eorum. Inde. Vinctis eius nō ape
ruit &c̄. Audi mortem. [Subter te proſter-
nent te] &c̄. Audi ſepulturam: vſq; ad pro- Dañ
fundū laci. Inde. Nemo quibat liberare arie- 8.
tem de manu hirci ſcilicet eccleſiam de pote-
ſtate imperii. Poteſt ſane intelligi q ī diſcri

mine reipublicæ legati velut alter⌊phaſſur⌋
concitant reges & pplos cõtra illam:& qua-
ſi nõ ſit tãtę potẽtię animẽt vniuerſos vt eſ
ferant in eãdem. Sed timẽdum eſt ne mẽdoſę
torquãt cum ꝓpheta in ꝓcella fluctuũ & vẽ
toꝝ, ſi⌊altera die⌋ſit⌊eductus de carcere⌋&
ipſe remanſerit in iudęa. Ego non dubito ꝙ
nõ affligant viri euãgelici a prælatis: ſed ti-
meo ne ipſi captiuent ẽt in pſonis: quia tranſ
4 re. migratio vltima Sedechię atrocior fuit pri
vltio ma:& ſic traditis pro iuſtis ipſis libertatem
aſſequẽt p totum iperium a principe babylo
nis. Sic Hieremias trãſmigrantibus aliis in
⌊babylone⌋remanſit cum pauperib⁹ ſpiritu
hieruſalem. Seqtur.⌊Seduxiſti me dñe & in
ualuiſti⌋. Seducetur eccleſia a ſeductoribus
veritatis & inualeſcẽtibus illis illa proculdu
bio ægrotabit.⌊Factus eſt ſermo dñi in cor
de meo quaſi ignis æſtuans clauſuſq; in oſſi
bus meis: defeci ferre nõ ſuſtinẽs⌋.⌊In oſſi-
bus⌋.ſ.ꝑlatis⌊in corde⌋ſubiectis⌊ignis⌋tri-
bulationis⌊æſtuat:⌋ſub qua deficiens quoad
carnem eccleſia⌊nõ poterit ſuſtinere⌋feruo-
rem illius: qa clauſa in⌊oſſibus⌋excutere non
poterit ſeruitutem.⌊Audiui cõtumelias mul
Mo- torum & terrorem in circuitu.⌋ ¶ Moraliter
rali- Sermo prædicationis fit ad aĩas pœnitẽtes
ter. quas feruor cõtritiõis a deo afficit & conſu-
mit: vt deficiant ꝓrſus in corpore carnali vi
uẽtes:& vt⌊oſſa⌋virtutũ & facta fortia de lu
to corporis pullulẽt⌊igne⌋ſupni deſiderii &
charitatis incẽdãt. Inde zelus domus tuę co
Pſal. medit me. Et alibi. In igne enim zeli nondũ
68. numerabitur alias notabiẽ oĩs terrę.ſ. pecca-
torum ad pœnitẽtiã conuertere. Cętera de
paſſione intelligunẽ ad lrãm: ſed in ſpũ con-
plẽda ſunt in populo chriſtiano. Q ď ãt ſeq
rur.⌊Liberauit aĩam paupis de manu malo-
rũ⌋pticulariter accipiẽ de ꝓphetis illis ſpña
liter affligẽdis.⌊Maledictus dies in quo na-
tus ſum: dies in qua peperit me mr̃ mea non
ſit bñdicta. Maledictus vir qui annunciauit
patri meo, natus eſt tibi maſculus:& q̃ſi gau
dio lætificauit eum. Sit hõ ille vt ſunt ciui-
tates quas ſubuertit dñs & nõ pœnituit eũ⌋
Nota ꝙ⌊vir malediciẽ: maſculus naſciẽ: pa-
ter iocũdaẽ: hõ prædicẽs ſubuertiẽ⌋.⌊Dies
& vir malediciũẽ. Mater dolet: pr̃ gaudet:
maſculus oriẽ: homo cõfunditur: dies mal-
dicitur: mater cruciatur⌋.⌊Dies⌋illa eſt futu
ra tribulatio:⌊mater⌋eccleſia Rom. ſub qua
tanta erit malitia hoĩum: vt neceſſario male alias
dicatur a propheta in vtero delicato.⌊Ma- dedi-
ſculus⌋eſt ordo ſeraphicus in eccleſia oriun- cato.
dus.⌊pater⌋ſummus pontifex: vbi doctores Or-
cardinaleſq; ꝑlati. De illoꝝ ortu & ꝑfectu do
valde dolebũt tanq̃ q coꝝ ſolicitudine ſub- ſera-
uertenẽ adulterãtes verbũ dei:& pctm̃ blaſ- phi-
phemię velut ſodoma ꝑdicãtes. vñ nõ pœni cus.
tebit eos ſi ſubuertãt in ſpũ hoĩes peſtilẽtes. Eſa.
Tales⌊audierũt clamorẽ mane:& vlulatum 3.
tpe meridiano⌋.⌊Mane⌋ponitẽ hic pro aſpe-
ritate qetis:⌊meridie⌋pro feruore tribula-
tionis:⌊clamor⌋eſt de tpalibus perdendis:
⌊vlulatus⌋de corporibus occidendis. Nota
ꝙ⌊mane clamorẽ⌋audierũt iudęi p Titum Exo.
& Veſpeſianum/Vel certe in perſecutiõe ęgy 14 &
ptioꝝ⌊meridie vlulatũ⌋in captione tribuũ ſupra
in aſſyrios:& nũc audient⌊vlulatum⌋in an- 4 re.
tichriſto dęmonio meridiano. Caueant iu- 13.c.
dęi falſi.ſ. chriſtiani: ne⌊mane⌋prędicationis Pſal.
cõtenta quaſi⌊clamorem⌋palpẽt tenebras in 60.
meridie vlulantis erroris. De hoc⌊tenebra- Eſa.
tus eſt⌋ſol in ortu ſuo:&⌊occidit⌋eis ſol cum 13.
adhuc eſſet dies. vel meridie⌊Sol⌋eccleſia in Gẽ.
ortu ꝓſperitatis incurret tenebras ſpoliatio 15.
nis:& occidet ea dignitas prælationis in die So-
tribulationis. Inde.⌊Vox clamoris a porta pho.
piſcium & vlulatus:⌋a ſecunda⌊porta piſci- 1.ca.
um⌋eſt perſecutio tyrãnoꝝ imperii quaſi fi-
delium dolẽtium tpalia ciuitatis eccleſię: er
go audiaẽ ſubaudiẽ tribulatio: quæ icciteo
nõ dr̃⌊porta⌋qa pfidiæ:& ide merito repro
bata. Ab hac⌊vlulat⁹⌋fidei erit: qa antichri
ſtus furore æſtuãs cõtra chriſtum p ĩfideles
pplos mltos occidet: abſorbebit fluuiũ ſim- Iob.
plicium.ſ. laycorum & principum:& puta- 40.
bit iordanem influẽdum in os ſuum erudito
rum põtificum. Quia ꝟo hõ ille cętus hæ-
reticus⌊mane⌋clamare⌊meridie vlulatum ex
cipiet:⌋quia prius & poſtea, nec dubium, af-
fligetur: petit ꝓpheta⌊interfici matris in vul
ua⌋.ſ. eccleſiæ doctrina: vt ipſa ſibi ſit getis
⌊ſepulchrum⌋& abſconſio a turbine tribula
tionis:& ſic fiat ſibi conceptus æternus: vt
non iactum ꝑpicationis irrumpat. Vides ꝙ
ad ꝑdicationem

ad p̄dicationem ꝓphetarū futuroꝝ oĩs mū-
dus turbabiť.Hinc gens pfida:hinc reſpubli
ca:hinc pſeudo prophetarum:hinc oĩs ini-
quus:hinc omnis falſus chriſtianus:hinc ipſe
Mat diabolus.Herodes(inqt)turbatus eſt & oĩs
2. hieroſolyma cum illo.Merito ergo pro tri-
bulatiõe reipublicæ⌊vult iterfici in vulua:⌋
ꝑ afflictione pſeudo ꝓphetę⌊ſepeliri in ea⌋
pro tribulatione gẽtis pfidæ⌊cõcipi⌋nec ef-
ferri:hinc patet ꝙ increpatio eoꝝ ſuſtineri
nõ poterit a tyrãnis.⌊Sepulturam⌋iterdicẽt
hæretici:ꝑpagationem ꝓphetę delebũt aga
Luc. reni.Inde.Odio eritis oĩbus hoĩb⁹&c̃. Fide
21. lis laycus pro doctrina & fide eccleſiæ pa-
tieť in bonis exterioribus,Clericus inquieta
biť in interiorib⁹:religioſus verſabiť i tene-
bris:vt quaſi conceptus non videat lucem in
virtutibus.Quia ꝟo de p̄dicatoribus veri-
tatis ẽt ipſa vniuerſalis eccleſia cruciabitur
Gen̄ hñs in vtero duos frẽs. Si ſic futurū erat ei:
15. quare concipitur.Neceſſitas legis excipit:ſed
nec filii pacifici ſunt in vtero ſed potius col-
luctantes:tum ꝑ fortitudine ſpũs: tum pro
aduerſitate qua cõtra eos ſceuiet totus mun
dus:qđ patet in effuſſiõe partus eoꝝ cõque
riť & dicit ꝓpheta.⌊Quare de vulua egreſ-
Gen̄ ſus ſum⌋.Ecce ad p̄dicãdū emiſſio. Nota ꝙ
8. duo mittuntur ex archa coruus & columba.
Sagatiores & ſimpliciores: ⌊& vnus eorum
erat auis tincta ꝑ totum:& alius q̃ſi auis diſ
color⌋.⌊Tinctura⌋iſta quaſi doctrina fide-
lis eſt.⌊Diſcoloritas⌋.i.veritas operationis:
Can. qa dicent & facient.Inde.⌊Emiſſiones tuę⌋
4. quoad officium:⌊ſicut paradiſus⌋quoad col
legium:⌊maloꝝ punicoꝝ⌋quoad eloquium
⌊cum pomoꝝ fructibus⌋quoad exercitium.
Gen̄ Inde zaram habuit coccinum prędicationis
38. ligatum in manu opationis.hi ſunt ⌊ille an-
Ap. gelus q habeat arundinem auream in manu
21. metiens ciuitatem in altum in lõgum/ in la-
tum⌋.⌊Arundo ſcriptura⌊aurea⌋diuina:⌊ma
nus⌋opus:⌊menſura⌋conſideratio: ⌊ciuitas⌋
eccleſia generalis:⌊latitudo⌋clerici: ⌊latitu-
do⌋religioſi:⌊longitudo⌋layci.Item longi-
tudo eſt moralis intelligentia & hiſtorica:la
titudo/myſtica:altitudo/allegorica quæ eſt
anagogica.Tales diſcutiũt cordium fideliū
facta:componunt vitam perſonarum eccle-
ſiarum:intelligunt ſecreta cœlorum: in ex-
celſo religioſorum:⌊vt viderem laborem &
dolorem⌋.⌊Vident⌋intelligendo:⌊laborant⌋
prædicando: ⌊dolent⌋ pœnitendo: ⌊conſu-
muntur in confuſione dies mei;⌋nulla de mū
do præmia reportando.Vel certe⌊dies⌋ſunt
chriſtiani quoad fidei principium:q in effu-
ſione peccati tabeſcũt:dum nõ ad grãm veri
tatis,alias ꝟtutis aſpirãt.Reuoluamus hi-
ſtoriam:ppl's chriſtianus electus in gloria ꝑ
regnū & ſacerdotium in Siluestro dolet non
minus de ortu q̃ de egreſſu: qa forte melius Mat
erat ei ſi natus nõ fuiſſet.Nota ordinẽ.⌊Con 26.
cipiť⌋in eccleſia primitiua: ⌊naſciť⌋in gñali Mar
eccleſia:⌊pſperať⌋in gloria:euertiť in miſe- 14.
ria:⌊egrediť.i.captiuať in Alemania. ⌊conſu
miť⌋in laboris & doloris anguſtia:in gẽte.ſ.
pfida & pſeudo ꝓpheta.Recte ergo ⌊maledi
citur dies illa⌋in qua ad cumulum dignitatis
& gloriæ⌊oritur:⌋qa reuera ꝑ faſtu ſupbiæ
& pfundo neqtię ſubuertẽda eſt in lacum rei
publicæ a ſpũ furoris & iræ:locus iſte diciť
⌊ſtagnū ignis & ſulphuris⌋.⌊Stagnū eſt Ro. Ap.
impium/ſtans in aquis multis.⌊Ignis⌋eſt col 19.
legium agarenum:⌊ardens⌋furiis: ⌊ſulphur⌋ 20.
hæreticorum contubernium: ⌊feruens⌋do- 21.
ctrinis & factis erroneis. Primum verſatur i Ap.
ſpoliis.Secundum in perſonis. Tertium in 17.
ſpiritualibus.Primum turbat.Secundum ꝑ
turbat.Tertium conturbat.Turbat tempo
ralia:perturbat corporalia:conturbat ſpũa
lia.Hæc oĩa ſimul mixta in plagis ęgyptiis
ferebãtur.Inde dr̃ babyloni.i.cõfuſio:qa po Exo.
pulus errore cõfuſus indifferẽter cõfundetur. 5.7.
Vñ dico qa ſi pſecutio ſit diſtincta: q̃ſi vno 8.&
tpe erit mixta.Inde:flagellum inundãs cum ſequẽ
trãſierit/eritis ei in cõculcatione.patet ẽt ex tibus
hoc qđ dr̃.Miſſi ſunt in ſtagnum ardoris & Eſa.
ſulphuris. Anagogice deſignatum infernū. 28.
Quoad prauos enim citra pſ̄uram conti- Ap.
nuam:ſed pro electoꝝ reſtauratione diſtin- 19.
cta.Sic ægyptus vndiq; p̄miť: iſraelitæ tñ Exo.
& ſi imunẽs a plagis:non tñ ab opibus ſerui 5.7.
tutis.⌊Videt ergo ꝓpheta:dolet & ſatagit de & ſe-
egreſſu ex vtero & de populo:⌋ad vitia vel quẽti
dura mundi miſeria tranſmigrante:& iccirco bus.
⌊dies tribulationis illius⌋.i.noſtram:illi⁹ q
proſpere erigiť malis dr̃.Sed nec illius ex ps

eſt nuncius:qui vt viriliter agat in aduerſa⸗
rios,populum chriſtianum ad bonum ſua⸗
det.Quanti ſunt viri illi hodie qui ſummū
pontificem adeunt equi cuniberes & legati
ſuadentes imponi caracterem & crucem hu⸗
meris chriſtianis: vt dum ad ſuccurrendam
hieruſalem illam reprobam & euerſam intē⸗
ditur:ex pietate quæſtus & temporale com⸗
modum exturbatur:non attendentes q̄ pra⸗
uum ſit diuinis obuiare conſiliis:vbi de repa
randis,hierico ſub anathemate agitur funda
mentis.Videant ſummi pontifices & doleāt
de[ſua hieruſalem]ideſt eccleſia generali nō
manufacta:quam deus redemit ſanguine ꝓ⸗
prio nō hircino:& non de illa quæ cecidit &
Pri⸗ cadere facit ſuper vacuitate lutea præcioſa:
mi deſiſtantq; vlterius illius muros erigere:quę
Eſd. quotidie mors fidelium ruere in ſua ac ficta
4. proſperitate caligatā.alias caſtigatā:ac ſi ꝓ
Eſe. ſepulcro glorioſo de gentibus contenditur.
xi. non eſt ipſum dominus tranſlaturus in cœ⸗
Prix luni:ſed potius ſanctas animas:in quibus do
adco minus quotidie per pietatis myſterium ſepe⸗
rin.3 litur:quieſcit & manet donec eas tranſferat,
&.6. & reſurgāt in regno claritatis æternę.Quid
clamabo?Auerſe ſunt aures.zelus hic diui⸗
nus ſed quæſtuoſus eſt,& propterea idiſcre⸗
tus.Ecce ſiccandæ ſunt aquæ flumin eufra
ten victi ſunt ad litterā & ruerunt.Quare?
vt præparet via regibus ab ortu ſolis.Nam
deſiccatis viribus Romanæ potētię & attri
Ap. tis.futuri populi ſunt multi & aſcenſuri de
9. abyſſo.ſ.extremi maris.ſ.populi infidelis vt
ſine impedimento pcurrāt:& ſublatis de via
lapidibus exeāt & conculcent terram: pplm
Ap. chriſtianum tā in atrio q̄ in tēplo.[Atriū]
11. dico græcoꝝ q̄d eſt foris:nō pticipās eccle
ibidē ſiæ in fide q̄d dandum eſt gētibus mox futu
Mat ris.[Templum] eccleſia Romana.ſ.gñalis
1. quæ calcanda eſt velut ciuitas ſancta menſi⸗
Eze⸗ bus quadragintaduobus gñaliter a chriſto
chi. vſq; in finem ſecundi ſtatus.42.menſes 42
26. gñationes ſunt,in q̄bus affligendus eſt po⸗
Ter pulus chriſtianus:& terminatur in anno xp̄i
min? 1260.Q̄d longum eſt ſp̄aliter q̄ſi ſub vi⸗
affli⸗ ta regis vnius,ſicuti legimus de rege Tyri &
ctōis eius exterminio quod habemus in manibus
ecclīe de rege Siciliæ Guilelmo & terra eius,In

60.annis terminabit̄ afflictio eccleſiæ,parti
culariter aūt in tribus annis & dimidio gra⸗
uior inducet̄ vexatio. Poteſt fieri ſm̄ Eze⸗ Eze⸗
chielem: vt noui caldæi.ſ.alemani veniant ch.
ſuper Tyrum.i.regnum Siciliæ:& illud di⸗ 26.
ripiāt & cōfundāt,pro eo q̄ rex eius poſuit
cor ſuum quaſi cor dei:& pdant de medio la
pidum ignitoꝝ.Audi tu dñe Impator & at
tende q̄d dr̄:[qa de radice colubri egrediet̄ Eſa.
regulus:& ſemen eius abſorbens volucrem]. 14.
Tu enim es[coluber]in via, ſucceſſor ceraſ⸗
tes in via ſub quo eius [impium mordet̄].i.
ſcindet̄ &[cadet aſcēſor]aliqs ad ipſum pue
niēs.Tu aūt velut[coluber]tortuoſus edu⸗
ceris e regno.Succeſſor de cauerna ſua[pro⸗
ſiliet]qui intuitu ſuo oīa diſſipabit.hic dici
tur[Ceraſtes].i.cornutus:qa forſitan ad re⸗
gna plura cōſurget.Vel timēdū eſt ne vngu⸗ Gen
la equi mordeat lacerādo eccleſiā.ſ.circa ex
trema tpa ſua:& cadere faciet aſcēſorē,ſum⸗ 49.
mum pontificem vel prælatos quaſi ceſſare
principē opprobrii ſui:qa forſan ſibi ſuam
malitiā iproperabūt:vel forſitā cultū dei i⸗ al ias
minuet, adhibitis ſibi cornib⁹ gētiū imun⸗ ſui.
daꝝ,vt ſciat q̄ non id in viribus ſuis faciat,
ſed i auxiliū alienis aīs alienū,cūcta deuaſtet
Nam in beſtia legunt̄ duo cornua conſcen⸗ Ap.
dente de terra:qa Romanū imperium hæ⸗ 13.
reticis & tyrānis quaſi domeſticis innitetur.
De mari quoq; beſtia altera .x. cornua hn̄s ibidē
aggregabitur imperio:vt eccleſia quaſi inter
onus & infernum gētes pfidas ſupra hæreti
cos ſuſtinēdo mergatur.Quod aūt dicit̄ q̄
altior fuerit aqua ſup montes.i.ſupra q̄ cre⸗
di poteſt,vniuerſa vaſtabit:vt nō pateat lo⸗ Gen
cus aliqs q effugiat fluctus eius.Hæc ſunt 7.
illa tria impite deſcripta.Tethel,ad ipſum: Dan
mane,ad pplm gētium:phares,ad coetū hæ 8.
reticum.Q̄d aūt dicit,Ne læteris oīs phili⸗ Dan
ſtea tu:videt̄ q̄ regnum apuliæ:q̄d idem eſt 5.
q̄d Siciliæ iacturam a ſuo regulo ſentiet:& Eſa.
ſi cōminui debeat virga tua.Si autem pater 14.
tuus in colubro ſit ſignatus,& tu in radice
te extimes:vide q̄ ſemen ſucceſſoris tui, vo⸗
lucrem abſorbebit.ſ.cultū dei.Et forte ſub
patre regulo:qa tempus breue eſt. ſemen fi⸗
lius faciet rem iniquam. Nec dubito quin
ſemen ipſum ad litteram altum proſperan⸗
tem emulum

tem emulum in dolo ſubuertat. Verum quia
ſub nomine tui, Tyri Siciliæ regnum acci-
pitur ſm cócordiam veritatis: quam tu ha-
bes & legis ex analibus & ſcripturis: diſcu-
tiamus Eſa. in terra tribulationis & angu-
Eſa. 30. ſtiæ: idest in regno ſiculo tribulando & an-
guſtiando. Leena & leo: & ex eis vipera & re
rex Rogeri gulus volans. Si rex Rogerius fuit leena: fi-
lius leo: eiuſq; hæres vipera ſucceſſiue profe-
cto in alio. ſ. regulo volanti ad imperium re
gnorum cp faſtigia eccleſiæ velut volucris ab-
ſorbẽda deſcribit. Q d ſi tu es leo: leena Re-
gina Siciliæ ex vobis vipera filius orietur:
de qua & regulus egreſſurus quaſi ſub ſpetie
pietatis cultum eccleſiaſticum imutabit. No
ta q dr vipera: qa vi tenebit imperium: vel
qa tẽpore ſuo perimet quaſi parem. ſ. vt ſo-
rus ſingularis exiſtat: vel qa eius filii latera
ſua rũpent p diſcordiã: & tãdem in defectũ
ſenectutis illius: vnus cõtra alterũ inſurgen-
do vnus pereat: alter prælium eccleſię chri-
ſti paret. Sed hic pphta. ſ. eccleſia: leuius cõ
ſumenſ dies in cõfuſione: quaſi in babylonii
ca tribulatione & ſeruitute imperii. vñ ſi in
oriente tyri ſm itellectum ſecũdi ſtatus affli
ctio Romanę eccleſiæ deſignet. Videtur qua
dripartitam ab impio ſuſtinere iacturã. Et
primo qdem ab Henrico primo Alemano-
rũ rege quaſi a leena. Scdo a Federico patre
tuo quaſi a leone. Tertio quaſi vipera a te
ipſo Henrico ſecundo. Q uarto quaſi a Re-
gulo ſucceſſore ſuo a ſe tuo: qui iccirco vo-
latilis dicitur: quia maioris forte dignitatis
erit cæteris regibus filiæ babylonis. Q uod
ſi ita eſt: imo qa ſic futurum eſt: videtur q
ſub eo faſtigium imperiale deficiat, & ptẽ-
datur vita eius quaſi vita regis vnius in 60.
annis. In quibus neceſſe eſt dolorem & labo
rem perpeti eccleſiam tam ab extraneis q̃ a
ſuis. Vide autem tu qui vipera diceris ne te
periente, morteq; præuento imperii latera
diſrumpantur, & aliqui quaſi duo vipera ad
apicem poteſtatis aſcendant, & quaſi alter
4. re. Eulmerodach vnus eorum obtineat, qui in
vltio breui tempore a morſu Reguli retrocadat.
Sane ipſe Regulus altius volabit & latius:
vt per cunctam imperii latitudinem affligat
eccleſiam, & quaſi abſorturus volucrem in ſe

ipſo vel in ſemine in templo ſedeat quaſi de-
us. Sic enim ſcriptum eſt. Q uia dixiſti deus ſcdæ
Ego ſum, & in corde maris habito, perdam ad
te de medio lapidum ignitorum. Nota ordi- theſ.
nem. Ezechiel ait. Deus ego ſum. Daniel nec 2.
q̃q̃ deorum curabit. Item: in corde maris Eze-
ego habito, ille figet inter maria in loco ſan chi.
cto. Item perdam te de medio ſcilicet repen- 28.
te. Inde Apoſtolus, donec de medio fiat idest Dañ
perdatur, quia ſpiritu oris dei interficiet' eũ xi.
quaſi impium de medio lapidum ignitorum Secũ
ſcilicet fidelium. Inde ſine manibus contere- dę ad
tur: ſubauditur humanis. Hic tamen inte- theſ.
rim blandietur facie in principio ortus ſui: 2.
ſed tempore procedente velut alter Baltha- Dañ
ſar abutetur in fœminarum concupiſcentiis 2.
eccleſiæ ſcilicet vaſis templi. Nam volatus Dañ
eius & ſi culpam inſinuet: tamen doloſe & in 5.
unde ipſum innuit eſſet victurum. Verba (in-
quit) oris eius iniquitas & dolus quouſq; ve Pſal.
niatur ad odium Mardochei: & ſit cor eius 35.
contra teſtamentum ſanctum, quemadmo- He-
dum Aman contra populum iudæorum. Si ſter.
autem quæris ſicut & quæris quis ſit finis 7. ca.
eius. Eſa. edocet qui deſcribit. Cadet in gla- Eſa.
dio non viri: & gladius non hominis vora- 31.
bit eũ: p eo q volucrẽ abſorbebit. Zelus. n.
dñi faciet hoc: & merito pditionis filius dici
tur. qa mortis. Q ui tetigerit (inquit) mon-
tem Chriſtum lapidabitur. Nam qui Chri- Exo.
ſtum perdere pro multorum iniquitate permit 16.
titur ad extremum, ipſe tñ vel inde perdaſ.
Inde. viuificabit dñs in gladio duro gran-
di & forti: qa Alemanorum imperium ſemper
extitit noſtris durum, dirum, & mirum. Du
rum in iugo: dirum in virga: mirum in ſce-
ptro. Neceſſe eſt vt in gladio ſpiritus & furo
ris dominus illud euertat: vt ad ſonitum rui
næ eius paueant omnes reges. Hoc eſt quod
ſequitur. Super leuiatham ſerpentem ve- Eſa.
ctem. vectis eſt rigidus. Ecce iugum. ſuper le 27.
uiatham, ſerpentem tortuoſum. Ecce vir-
ga. & occidet cetum qui eſt in mari: ecce ſce-
ptrum. Nota per ſingula: leuiatham, ſerpens,
vectis, tortuoſus, cetus, mare. Leuiatham
dicitur additamentum prauus filius tuus.
O princeps qui ſicut vulnera ſuperaddet ec-
cleſiæ, vel apponet animæ culpam culpę,

Sicut & adiiciet gloriam gloriæ permiſſiue
trinomius erit: methaphorice dr̃ leuiathã/
ſerpens/cetus. Leuiathã quoad ſupbiã: ſer⸗
pens quoad aſtutiã: cetus quoad auaritiam:
tortuoſus quoad doli nequitiam: lubricus
quoad laſciuiam: vorarius quoad perfidiã:
virulẽtus quoad ſeuitiã: mare quoad fractũ
Pro⸗ diam. Hæc ſunt tria difficilia: via nauis/ma
uerb. ris quam cetus aſſumet. Via colubri ſupra
30. petram vel terrã: quem vectis percutiet. Via
aquilæ in cœlo quam leuiathã deiiciet. Sed
quem ob ignorãtiam exigas: via viri in ado
leſcẽtia: quẽ doli tortuoſitate decipiet. Ecce
qdem nauis dr̃ petra: cœlũ adoleſcẽtula. Na
uis quoad ſtabilitatem: petra quoad ſolidi⸗
tatem inſtabilitatẽ paupertatis. Soliditatẽ
ꝓpoſitionis: cœlum quoad deſiderii æter⸗
nitatis: adoleſcẽtula quoad ꝑfectũ virtutis.
Mare eſt Ro. iperiũ: p cuius mediũ viã ha⸗
bet vt ꝑficiſcat ad regnum. Sed ſi tempeſtas
eius demerſerit eam: præſto eſt cetus filius
tuus qui in mari eſt: imo erit piſcis vtiq; grã
Ionę dis a dño ꝑparatus vt Ionam fluctuantem
2. ſic abſorbeat/vt redeat paupertatis in ſiccũ:
Eſai. quia de ventre eius electam eſcam extrahet
23. deus. Inde. Vlulate naues maris: quia vaſta⸗
ta eſt domus vñ venire ꝯſueuerant. Quã gra
uis luctus de afflictione maris Ro. eccleſiæ:
cæteris a ſæculis/cũ ſub iperio tui cetus im⸗
mineat. Sicut non eſt q de facili colligat/ſic
& nõ erit cõſolator aliqs qui abſtergat. Non
Trẽ. eſt (inqt) q cõſolef eam ex oibus caris eius:
1. qa cõſolatores onerosi oẽs vos. Tu aũt de⸗
Iob. ſolator es cõturbans eccleſiã cũ carbonibus
16. deſolatoriis. Sed deſolabit deus linguã ma⸗
Eſai. ris ægypti: & leuabit manum ſuã in fortitu
11. dine ſpũs: & percutiet fluuiũ in .7. riuos: vt p
Pſal. ſiccum trãſeãt calciati. Si ꝓſpera tibi annun
119. cio vel aduerſa, non ſatis timeo nec placere
cõtẽdo: qa diuini verbi cõſiliũ nõ eſt hoib⁹
alligatum. [Aegyptus] eſt mundus/tenebris
horribilibus inolutus: qa nũc peccatis nũc
preſſuris nũc tẽtationibus tenebratũ: in quo
eſt [mare] tanq̃ in maligno poſitum: vel ad
Exo. abſorbendum Pharaonis exercitum, vel po⸗
14. pulum iſraeliticũ anguſtandum. Verum qa
Pſal. ſunt elationes mirabiles maris huius. ſ. ty⸗
92. rannicæ ꝑtãtis: cuius fluctus vſq; ad cœlos
eccleſiæ ſaliũt: & ab abyſſo vſq; ad nationes
peruerſas deſcendet linguam ſuæ famæ vel
arrogãtię deſolabit: p eo q in cœlum xp̃m
(vt ait ꝓpheta) os ſuum poſuit: & in terram Pſal.
eccleſiam lingua eius blaſphemãdo tranſi⸗ 72.
uit. Leuabitq; manũ ſuam ſuæ potẽtię, quã
vſq; adhuc patiẽter in electoꝝ ꝓbatione cõ
traxit in fortitudinẽ furoris: & ſpũs ꝑcutiẽt
fluuium eufratẽ ſiccãdo aquas eius fortiſſi⸗ Eſai.
mas multiformes: vt imminutum populis & 11.
viribus/& diſperſum/& vndiq; laceratũ: cal⸗
ciati inde ꝑdicatores eccleſię trãſeant p eun
dem. Sed valde timeo/ne non reducat dñs
aquas maris: & Ro. imperiũ pateat regibus
orientis: & inde ſui defectum ſuſtineat: vnde
ꝓficiſcẽtibus auxiliũ importabit. Percuſſio
ergo fluminis imperii ſciſſuram inſinuat: vñ
nõ imerito linguam eius attenuat: vbi veri⸗
tatem eccleſiæ nõ conſeruat. Omne (inquit) Luce
regnum in ſeipm diuiſum deſolabit. Omne 11.
regnum. i. vniuerſale qđ eſt imperiũ diuidẽ⸗
dum ab eccleſia velut ſepes a vinea auferen⸗
da. Sed audi dñe & attẽde: q diſſipat ſepem/ Eccl.
mordebit eũ coluber. Romani & latini pon 10.
tifices diſſipant ſepem imperii & prorſus diſ
ſipare cõtendũt. Tum iminuendis populis
chriſtianis & viribus: & mittẽdis ad barba⸗
ras nationes/ſub ſpẽ ſalutis & crucis/tamen
in diſponẽdis ꝑtãtibus & mutandis: & poſt
tui obitũ ſiqdem erit in poſteris ſucceſſuris:
non attẽdentes colubrum circũſceptũ/ q eos
mordebit atrociter & incaute/ ipm ad inge⸗
tudinem ꝓuocãtes. Hic coluber filius tuus
erit in mari imperii fluctuans: ſed in ꝑtectio
nis ſepe quieſcens: q partem mordendo de ec Act.
cleſia cum Herode quoſdam affliget: quoſ⸗ 12.
dam ſeruabit imunes: & qbuſdam erit vt ve Iob.
ctis rigidus: nonnullis vt coluber tortuoſus 40.
Inde. Iob. Ecce vehemoth quem feci tecum Aba.
ad protectionem ſubauditur eccleſiæ: quem 1.
applicabit dñs velut gladiũ ori eius: qa vñ Eſa.
putabit ipm eccleſia ſternere verſa vice de re 26.
gibus eccleſiæ triumphabit. Inde dicit. Ty⸗ Mat.
ranni ridiculi eius erunt. Et alibi. Et terram 26.
gigantium detrahes in ruinam. Inde. Qui Gen.
gladio occidit/gladio occidetur. Prælati ec⸗ 9.
cleſiæ dicunt ridiculi: gigantes & gladiato⸗ Apo
tes: hñt enim gladium excõicationis ꝓ quo ca, 13
gladium

gladium perſecutionis incurrēt: & ſic ridicu
li effecti patebunt deriſui, qa terra gigātium
ſupboꝝ in ruinam detrahet deuaſtādo. Au
Eſai. 24. di: cōfractione cōſtringeť terra: cōtritione cō
tereť terra: cōmotione cōmouebitur terra: &
agitatione agitabiť terra. Eccleſia terra eſt
terrena ſapiēs nō quę dei: & iccirco ꝯſtringeť
in bonis exterioribus: cōtereť in iterioribꝰ,
cōmouebiť in corporalibus. Agitabiť in mē
tibus: imo cōſtringeť i laycis: cotereť i cleri
Luce 22. cis: cōmouebiť in religioſis. Agitabiť in prę
latis. Ecce (īqt) expetiuit vos ſathanas qui
Eſai. 14. dr̄ diuiſus: vt excribraret ſicut triticum. Sa
ne qđ de eo legiť in ꝓpheta. Et tu vulnera
tus es ſicut & nos: noſtri ſilis affectus es: in
cōſolatione accipiant captiuādi. Q đ & ipſe
ꝑcutieť vulnere iterdicti. Et hoc de ipſo co
lubro ꝓ loco dicta ſufficiant: qa lōgiores fa
ctæ ſunt vmbræ veſperi: dum cōſumunť in
confuſione dies noſtri. ſeqtur. Cap. xxi.

Miſit Sedechias Phaſſur & ſopho
niam ſacerdotes ad Hieremiam vt
conſuleret dn̄m. Iſti duo ſacerdo
tes deſignant quoſdam magiſtros tam in cle
ro q̄ in religioſo collegio monachoꝝ. Sed
qa ſūmus pontifex ſupbiæ nitiť ab exaudi
tione repellitur. Inde. Cōuertam vaſa belli:
quæ in manibus veſtris ſunt: & qbus pugna
tis cōtra regem babylonis & caldęos / obſi
dentes vos in circuitu muroꝝ. Rex baby
lonis Imperatores reipublicę ſunt: caldęi
alemani: vaſa belli argumenta defenſionis
eccleſiæ. Hæc aūt primo dn̄s cōuertit. Secū
do cōgregat. Tertio pugnat. Cōuertit in fu
rore: congregat in indignatione: debellat in
ira grandi. In furore iperii: in indignatione
populi agareni: in ira grandi antichriſti hæ
retici. Primo pcutiet habitatores. Scđo ho
mines. Tertio beſtias. Habitatores p̄latos:
hoies clericos: beſtias laycos. Primos pcutit
gladio. ſ. afflictiōe tpali. ſcđos fame. ꝟbi dn̄i
tertios peſte dogmatis iniqui. Inde. Dabo
Sedechiam regem iuda. Ecce prælatos, &
ſeruos eius. Ecce clericos & religioſos. &
pp̄lm iſtū: ecce laycos. Sed audi conſilium.
Ecce ego do corā vobis viam vitę & viam
mortis. Qui habitauerit in vrbe hac mo
rietur gladio / fame / & peſte. Qui autē egreſ

ſus fuerit & trāſfugerit ad caldæos obſiden
tes vos viuet: & erit ei aīa ſua quaſi ſpoliū.
Vrbs iſta Ro. eccleſia eſt circunquaqꝫ diſ
fuſa: gladius eſt tpalis afflictio: fames ꝑ
dicationis ſubtractio: peſtis erroris imer
ſio. Gladius interficit: fames afficit: pe
ſtis inficit. iterficit arrogātes: afficit con
tumaces, ificit carnales. De primis Moab
Eſai. 16. ſupbus eſt valde. Iſti ſunt p̄lati & carpina
les, quoꝝ ſupbia & arrogātia pluſq̄ fortitu
do & gloria in cōfuſione eoꝝ. De ſcđis, ſacer Hie. 2.
dotes dixerūt, vbi eſt dn̄s? Et tenētes legem
eam neſcierūt. Iſti ſunt clerici & religioſi, q
in lege dn̄i meditari deſpiciūt: & ideo in Iſra
ariditate tabeſcūt. De tertiis. percuſſit dn̄s
Iob. 2. Iob vlcere peſſimo. Iſte deſignat laycos chri
ſtianos ſed falſos, feriendos plaga crudeli er
roris, & potandos veneno aſpidum & inſa
nabili. Iſta tria quaſi mixta feruntur in Pha Exo. 7. 9. capi.
raone in ægyptios pōtifices & ſeruos eius &
iumēta, clericos & ſæculares. Nota qꝫ veſſice
turgētes dicunť ſupbi magiſtri & doctrinæ
eoꝝ errone. Muſcæ gn̄ales legis docti, ſci
niſes ſcolaſtici liberalis ſciæ. Gladius quo
ad impium, fames quoad pplm pfidum, pe
ſtis ad cōuētum hęreticū. Attēde tu q legis:
ſi nō fames fiat in populo ſubuertendo cru
ce ſignatos. Si nō gladius vibretur in cleri
cos & prælatos alios: ſi nō peſtis inualeat i
laycos ſimplices & i doctores carnaleſqꝫ ma
giſtros. Puto ego dn̄e ſeptiger: qꝫ licet Impe
rator Ro. quo extrema tēpora Alemani te
nent vt teneas donec de medio fias. i. de eccle
ſia quæ in medio imperii ſita eſt, & quaſi in Secū dę ad theſ. 2.
medio babylonis auferatis cor ſemper ad
malum ſit, & ad ſcoriam eccleſiaſticam elimi
nādam, tn̄ in ſemine tuto tria illa ſimul ma
la cōcurrent: vt in gladio ſuo gn̄ali duro &
forti, fame quoqꝫ & peſte affligat eccleſiā
Grandis eſt gloria, durus anguſtia, for
tis potētia. Gloria ptātis: anguſtia tēpeſta
tis: potentia virtutis. Et ideo non gladius
hois. ſ. humanus vorabit eum & expugna
bit, ſed gladius ſpūs verbi: vt ſcias qꝫ ſine
manibus conteratur & educatur de cauerna
eccleſię quaſi de ſeipſis medio coluber tor
tuoſus. Inducet enim gladium apte tribu
lationis in totam eccleſiam & pplm chriſtia

num importabit[famam]iponēdo ſilētium
verbi dei:futuris i tpe ſuo viris euangelicis.
Aggregabit ſibi beſtialē cateruā hęreticoꝝ
& īfideliū gētium: q deſignati ſunt in morte
Ap. & īferno.Nota illud: fortis eſt vt mors dile-
6. ctio:dura ſicut infernus emulatio.Dilectio:
Can. xp̄i quæ eſt in eccleſia[fortis]eſt in fide:[du-
8. ra]in opere. Mors quoq̄ tua venefica ſecta
alias fortis eſt robore:dura īfidelitate: īfernus ēt
here- eſt ſecta hæretica patarena:fortis eſt ſæcula
tica. ri potētia:dura ī ſana doctrina.]Vñ & eccl'ia
xp̄i velut archa Noe:qetis & humilis in ma-
ri ipſi tenet̄ pacificata non tumida: ne forte
Act. iacturam ſuperbiēdo ſuſtineat:& fixa ꝓra in
27. ſubditis:ſoluat̄ puppis p̄latica a vi vēti.Vñ
qa ſic futuꝝ eſt/vt p̄latoꝝ ſupbia ſemp aſcē
Eſa. dat:illorūq̄ ruina ſit ſub manu pricipis ſuc
3. ceſſoris: vt dicit Eſa.Ruit hierl'm.ſ.Ro. ec-
cleſia:& Iuda/concidit Italia.ſ.latina eccle-
ſia.Interim cōſuluit hierl'm al's iſrl':vt humi
liter ipio ſeruiāt/& ſic viuāt:q̄ vt ſupbos ſa
piāt:&[ferianē gladio].i.ſpolienē tpalib⁹:ꝑ
cutianē[famę].i.doctrina euāgelica cōpeſcā
tur:feriantur q̄[peſtę].i.errorib⁹ & doctri-
nis variis:ac p hęc dura & ceruicoſa eccl'ia ī-
pingat in fortē: & non ſit q liberet eā donec
dñs ꝓſpiciat de excelſo: & ſup pctōris ꝯgā
iuſtoꝝ funiculū relinquat.[Via ergo vitæ]
eſt humilitas:ſupbia via mortis:& illa ſpo-
liat aīam a pctis & pœnis:& iſta īduit vitiis
& flagellis.Hic nota ꝙ pſecutio illius regis
erit tripharia:& ſicut p tpa diſtincta fuerit:
ſic & in fine iuncta feruebit.[Poſui faciem
meam ſup ciuitatem hanc in malum & nō in
bonū].[Malū]pditionis & iræ: [bonū]ſa-
lutis & miſericordiæ.[Ciuitas]iſta eccleſia
gñalis eſt:aīa eſt:religio eſt:vtrobiq̄ pericu
lum:ſi ſupbiat in gloria dignitatū: in excel-
lētia virtutū:ī affluētia terrenoꝝ.Et primā
humiliat mūdi malitia.Secūdā vitia. Ter-
tiā irregularis obſeruātia.Vñ ſi cōtingat in
difficultatē īcidere:ſic ſupbū hūiliari neceſ-
ſe eſt:qa & corruptæ virginis ſed pœnitētis
& īgemiſcētis melior fuit⁹ libertate ſupbę.
Hie. Iñ.[Dabo Sedechiā.]Ecce ſupbia: [q fuge
50. rit ad caldęos.]Ecce humilitas.Et nota:hic
Ro. ſuadet [fugere ad caldæos] alibi recedere
12. de medio babylonis. Si non poteſt eccleſia
non ſeruire principibus/terrena quærēti-
bus:deſiſtat altū ſapere:& diſcat humilr̄ cōſen
tire.Sed nec ꝓpterea humiliata debet inniti
laſciuiis/& pticipare ſupbis:ſed in aīo cōtri
to & libero elonget̄:& ſit captiua corpe a fi-
liis babylonis.[Exuret eam igni: & domum
regis iuda:]eam dicit.ſ.[Ciuitatē].i.totam
eccleſiam.[Domus]aūt[regis]i.& Ro.capitis
lum ſūmi pōtificis.[Ignis]eſt furor imperii
quo ſeuiet in cardinales & alios. Vel forte Luc.
quia ſocrus Petri febribus auaritiæ feruet: 4.
[igne]cupiditatis incēdet. Sed timēdum ne
eſcas auaritiæ de vētre p̄latoꝝ & cardinaliū
extruat tantus tuus.Sternet enim ſibi aurum
ad lr̄am quaſi lutū:ꝓpter qđ audiant. Filiæ Trē.
ſyon amicti auro primo.Primū auꝝ eſt mū- 4.
dana cupiditas.Scdm fidei claritas. Tertiū
forte icorruptibilis itegritas. Et iccirco re-
putant̄ in vaſa teſtea:cōtritiōe ꝑualida ꝯterē- Pſal.
da manuū op⁹ figuli paluſtris dei.Iñ.Reges 2.
eos i virga ferrea.ſ.eccleſiā:i virga/pricipis:
ferrea.ſ.dura & idomabili: in qua tanq̄ vas
iræ & cōtumelię cōfringes eos i die nō miſe-
ricordię ſed anguſtię & miſerię.Quare hoc?
qa pupillo nō iudicāt: & cā viduę nō igredi Eſa.
tur ad eos.ad lr̄am. ¶ Typice. pupillus eſt 1.
ppl's xp̄ianus:p̄lati ſūt pilati nō p̄res:ſed la- Ty-
trones & lupi veſptini.vidua/eccl'ia: qa ipſi pice.
nō veri ſed adulteri.De prio mercēnari⁹ & q
nō ē paſtor/cui⁹ nō ſūt oues ꝓprię/videt lu- Ioā.
pū veniētē & fugit relictis ouib⁹.De ſcđo fa 10.
cta ē q̄ſi vidua dña gētiū.Nota q̄ſi: qa ſi vr̄ Trē.
hr̄e viꝝ:nō tñ hēt qa nō eſt vir/ſed effemina 1.
tus.Iñ. Effeminati dñabunt̄ coꝝ.i.carnales Eſa.
p̄lati.Ego(ſalua pace mľtoꝝ) dico ꝙ dete- 3.
riorē antixp̄m nō expectat eccl'ia/q̄ carnalē
effeminatūq̄ p̄latū. Iñ.Veh terræ.ſ.eccl'iæ
cui⁹ rex p̄lat⁹:puer ē/inania meditādo. Ta Eccl.
lis inſcipiēs dicit in corde ſuo p ſupbiam di 10.
gnitatis adeptæ/nō eſt deus. Hęc eſt illa ara Pſal.
ignoti dei apud athenas: quę magis ſupſti- 13.
tio q̄ dignitas dici debet.Principes mane co Act.
medentes/rectores eccleſiarum ſunt: ꝓſpera 17.
caꝝ tollētes:in aduerſitatibus fugiētes. Vel
certe:mane.i.ſumptuoſę ſupbæq̄ viuentes.
Sic ergo obſcuratū eſt auꝝ:mutatus eſt co-
lor optimus: diſperſi ſunt lapides ſanctua- Trē.
rii in capite plateaꝝ. De primo obſcuratū 4.
eſt inſcipiens

ad eſt inſcipiens cor eoꝝ. De ſecundo Mutaue-
Ro. rũt gloriã ſuã in ſilitudinem imaginis cor-
1.ca. ruptibilis hoĩs volucrũ & q̃drupedum & ſer
pẽtium.i.ſpũalia reliquerunt ꝓ tp̃alib⁹. De
tertio ſparſerũt margaritas iter porcos in q
Mat bus ꝑcipitatus dęmoinoꝝ exercitus. ¶ Hi-
7. ſtorice. Lr̃a ſub noĩe [viduę] tangit cõſortem
Hi- tuã cõſtantiã, cuius pupillus filius erit. Puto
ſtori quoq; Romana ſedes poſt te de manu calum
ce. niatoris poſita acceſſoris in regnũ liberare
neglexerit verſa vice pupillus mutatus in re
gulum ſup eam mortalia venena diffundet.
Seqtur. [Ecce ego ad te habitatricem vallis
ſolidæ atq; campeſtris ait dñs quæ dicitis:
qs pcutiet nos & ingredieť domus noſtras?
Viſitabo ſup vos iuxta fructum ſtudioꝝ ve
ſtroꝝ, & ſuccẽdam ignem in ſaltu eius, & de-
Priæ uorabit oĩa in circuitu eius]. Vallis ſpũali-
ad ter Roma eſt, cuius habitatrix eccleſia. [Val
Thi. lis] dr̃ quoad ꝓfunditatem malitię. Nam ra-
6. dix oĩum maloꝝ eſt cupiditas. [Solida] quo
Can. ad fortitudinem malitiæ. Iñ. Curribus Pha
1. raonis aſſimilaui te. [cãpeſtris] quoad am-
plitudinẽ remotę diuerſæq; ꝓuinciæ. Inde.
Eze- Aquila grandis magnaꝝ alarũ &c̃. Q̃ď aũt
ch. dicit [ad te].i. aduerſum te. hoc eſt veh qď di
17.c. cit Eſa. Veh terræ cymbalo alaꝝ quæ eſt vl
Eſa. tra flumina ethyopię quæ mittit in mari le-
18. gatos in vaſis papiri ſup aquas. Terra Ro
ma, poteſtates, legati, quos dirigebat exerci-
tus: mare/mũdus, vaſa papiri/biblii/arma ex
pugnabilia caute Romæ erat, vt ſemper le-
gat⁹ & dux militiæ rediret iuict⁹: aquę rebel
les vel legiones qb⁹ legatus ꝑerat. Hęc diciť
eſſe vltra flumina ethyopię.i. ignotas ꝓuin-
Luc. cias & remotas. Exiit edictũ a Cęſare augu-
2. ſto, vt deſcriberetur vniuerſus orbis Romæ
ſubiect⁹: hoc ẽ cymbalũ populoſa ptãs: ſed
Eſa. ſibi veh dr̃ deſolationis ipſius. Perdã (inqt)
14. babylonẽ: & radicẽ & germẽ. Syon/eccleſia
Mat peregrinãs nõ poterit nõ pcipe de plagis ba
3. bylonis, & bibere de calice furoris impii, qa
Luc. neceſſe eſt vt ꝑmať triticũ ſimul cũ palea: vt
3. tãdem illud in horreum regis, trãſeat: illa in
Eſa. incẽdium inferať ne euadat. Iñ Eſa. Aſinorũ
30. pulli commixtum migina comedent, ſicut in
idem area ventilatum eſt. Item tritura triturabis
41. montes & cõminues: & colles q̃ſi puluerem

pones. Poſui enim te q̃ſi plauſtrũ triturans
nouũ: hñs roſtra ſerantia. Pulli aſinoꝝ, licet
illi duo ordines futuri itelliganť q̃ſi filii ꝑla
toꝝ: q cõmixtũ migina comedẽt.i. ſiť doctri
nã euãgelicã ꝑdicabũt in lr̃a & ſpũali itelli-
gẽtia, ſicut in area eccl̃ię vẽtilatũ eſt ſcõꝝ pa
trũ zelo fidei & approbatiõe diſcuſſum. Tñ
ſm libri curſum, pupilli aſinoꝝ, tyrãni prin
cipũ ſunt: q electos & reprobos i area toti⁹
iperii vẽtilabũt & comedẽt: cõprimẽdo tol-
lendo paleas tẽporalium & frumẽtum ſpũa
lium, qbus reuera pręerit tuus hæres a dño
ſtatuẽdus quaſi plauſtrum triturãs nouum.
Plauſtrum Romanũ imperium qď vehitur
duabus rotis, & ad deprimẽdam vetuſtatem
eccleſiæ/& triturãdam in futuris ꝑdicatori-
bus nouitatem. ſ. hæreticos & gentes agare-
nas. al's hęreticis & gẽtibus agarenis: hñs ro
ſtra ſerãtia virium & crudelium ptãtum qui
bus rodat ſpũalia: feret corporalia, trituret
montes. ſ. prælatoꝝ ſupbiã cõminuet & cle
ricoꝝ inſaniam, & colles, ſæcularium pote-
ſtatum ad nihilum redigať, & more pulueris
huc illucq; diſpergat. Sed nunc Roma ſuper
ba contemnit quæ dei ſunt, obturat aures
ſuas ne audiat oraculum incantantis, vt hu-
militer ſedeat in puluere, & deſcendat de ſo- Ap.
lio filia caldæoꝝ, dicens. Sedeo Regina & 18.
vidua non ſum, & luctum non video. Sedet
vtiq; regina per imperi gloriã, & vidua non
eſt per pontificii gratiam, & luctum non vi-
det per vtriuſq; protectionis inſtantiã. Sed
cum habitatrix eius meretrix prælatorum
ſynagoga malorum intercipitur & eius neq-
tia aperitur: exurgens in iudicium dñs p re-
gulũ illũ volatilẽ diſpdet babylonẽ radicẽ
& germẽ ei⁹: babylonẽ quoad ſupbiam: radi Eſa.
cem quoad auaritiã: germẽ quoad luxuriã: 14.
ſolidam quoad primã: cãpeſtris quoad ſecũ
dã: vallis quoad tertiã. De hoc iuſtũ & ipiũ
ipſe ꝯſumit: ipium vt vel cõuertať vel pereat
iuſtum vt vel proficiat vel putreſcat. Hic eſt Ap.
gladius ex vtraq; parte acutus: hic eſt ignis 1.ca.
miſſus in terram ad ſuccendenda corda fi- Luc.
delium, & comburenda corpora perfidorũ. 12.
[Succendam (inquit) ignem] &c̃. [Saltus] ba
bylonis ſenatus Romanus populus circui-
tus dr̃: in quos [ignis] tribulationis impii im

Eze- mittendus eſt. Inde Ezechiel. Ingredere i me
ch. dio rotarum & imple manus tuas prunis q̄
10.c. ſunt ſubter cherubin & effunde in ciuitatem.
Duæ rotæ eccleſia Ro. & reſpublica: duæ
manus/præſides vtriuſq;. Ezechiel/chriſtus
prunæ/tribulationes: cherubin/clerus & cul
tus religioſus: præſbyter/populus ſæcula-
ris. Tollit ergo prunas .i. commouet perſe-
cutionis a laycis: & ſpargit in vrbem exigen
tibus meritis ſummi pontificis & principis
ſęcularis in Romam. Et bñ in medio rota-
rũ ingrediť p diſcordiam mediũ vnitatis ſci
dens clerum & impium. Vides q̄ pro culpa
tpalium præſſura cõſurgat: & ſummus põ-
tifex Petrus nõ valens relinquere oues ſuas
patietur pro illis. Tẽporalia enim ſunt ſub
ter cherubin: ordinis clericalis: de quib⁹ pra
uæ tribulationes conſurgent in nouiſſimo
maledictionis: quoniam in igne zeli deuora
So- bitur omnis terra. Capitulum. .xxii.
pho. D[Eſcende in domum regis Iuda/qui
i.ca. ſedet ſuper ſolium Dauid ipſe & ſer
ui eius & populus ſuus qui ingredi
untur per portas iſtas]. [Iuda] latina eccle-
ſia: [domus] Ro. impium. [Rex Sedechias]
ſummus pontifex futuris: [ſedens ſuper ſo-
lium dauid ipſe & ſerui eius] ſcilicet prælati
& cardinales: [& populus] ideſt clerus: [por-
tæ] dignitates ſunt & poteſtas eccleſiaſticæ:
quos hortatur dominus p ſcripturas & euã
geliſtas nouos: vt [iudicium faciant iuſtum]
quia peruerſe iudicant: [oppræſſum non eri
piunt] ſed diripiunt [de manu] ſuperbi & [ca-
lumniantis] iniquæ. [Aduenam] ad litteram
[pupillus] ſpoliatus [vidua] eccleſia viduata
paſtore. [Sanguis inocẽtis] eſt pecunia quam
de peccato & mamona iniqtatis acqrũt. Iñ.
H. Oĩs calũnia in medio eius. Veniet dies im-
6.ca. mo imminet vt paupes & afflicti ſtent in ma-
gna cõſtantia: prædicantes aduerſus carpi-
nales & alios auaros: & exhaurientes labores
& ſudores eoꝶ. Ecce ſeſſuri eẽnt in ſæculum
reges & p̄lati ſup eccleſiam dei/ſi recte proce
derent: altum non ſaperent. Si honeſte viue-
rent: ſi munera & lucra cupida exhorrerent.
Sed qa beſtia p̄latoꝶ occidẽda eſt & capien
da per regulum q̄ omne ſublime videt: & rex
erit ſup oẽs filios ſupbię p̄latos & paſtores

idolatras: de q̄bus dicitur. Paſtor & idolum Zach.
derelinquẽs gregem: vt meretrix babylon: 11.
eccleſia fornicãs a deo ſuo corruat & perdať
pmittiť & iuſto iudicio fiet: vt q̄ male ingre
diunť ad apicem dignitatum q̄ totius egre-
dianť .i. deponanť ab eis: & ducanť in baby-
lonem .i. tradanť in manus ipii ſœuientis: &
eccleſia in [ſolitudinem] verſa ſublatis opib⁹
deuaſteť. Seqtur. [Galaad tu mihi caput li-
bani]. [Galaad] mons eſt in tribu Gad: in
quo comprehenſus eſt Iacob a Labã in ter-
ra og regis Baſan: & de qua dř. Nunqd non Geñ
eſt reſina in galaad. Et Salomõ: capilli tui 31.
ſicut greges capraꝶ: quæ deſcẽderũt de mon Hie.
te [galaad]. ¶ Typice: trib⁹ gad deſignat ec 8.
cleſiam antiochenã: vbi primo inuenti ſunt Can.
diſcipuli in gẽtibus: & facta eſt Pauli in Pe- 4.
trum rephẽſio: qđ gręcoꝶ ppľs & gẽtilis: ac
ſi Barnabas duceret in ſimulationem Petri .ſ.
ppľi circũciſi. [Libanus] gẽtilis eſt populus
chriſtianus: ibi enim habuit initium quaſi a
grecis. Iñ Apľs: iudęo primũ & gręco circũ
ciſio. [Reſina] apľica doctrina. Chriſtus lo- Ro.
quẽs in Paulo: hic rephendiť Iacob popul⁹ 2.
xp̄ianus: a labã/iudęoꝶ doctorib⁹ facta diſ
putatiõe de lr̄a & ſpũ. Ipſa eſt rages ciuitas
Medoꝶ: in cuius flumine iuentus eſt piſcis
lr̄ę occidẽtis & exẽterat⁹ p itellectum hr̄ in To-
vſum. [Og rex baſan] ſignat põtifices iudęo bi.5.
rũ: de quo mõte aſcẽderũt caprę: fideles ad i-
teriora deſerti: & q̄ſi auſtri vt ſprętis ſupſti
tiõib⁹ iudęoꝶ audirẽt p Paulũ & Barnabã
vt quõdã p Moyſen & Aarõ de rubi medio
gẽtilico loquẽtẽ dñm ſaluatorẽ .i. ad gentes
erroneas, ad xp̄i gr̄am cõuertẽdas: donec ve
nirẽt Romã: & ibi fieret caput eccleſię natio
num. Igiť Ro. eccleſia ac ſi [galaad caput li-
bani] ppľi xp̄iani eſt. Aqua qa malũ ad ſub
iectos diffundiť: recte a ſanctuario flagellũ
icipit: vt dolẽte capite/doleãt pariter & mẽ-
bra. [Si nõ (inqt) poſuero te in ſolitudinẽ]
vbi deſtructio Ro. capituli: [vrbs inhabita
bilis] vbi eccleſiarum direptio prælatorũq;
munitio. [Sanctificabo ſup te iterficientem
virum & arma eius: & ſuccidã electã cędrũ
tuam: & præcipitabit in ignem]. [Cędrus]
prælatos ſignificat: quos in igne furoris im
perii ſuccendet. Inde. [Cędrum de libano
tulerunt

tulerunt].i.de eccleſia ꝑlatos: [abſcidet vir ſanctificatus:]quoad officium, vel certe quo ad iperii gubernaculum, officium vltionis: gubernaculū defenſionis. Vltionis / exequen
Eſa. dum, defenſionis, pſequēdum. Inī. Veh aſſur
10. virga furoris mei:executio enim erit diuini cōſilii intētione flagelli. Iſte eſt vir q̄ concul cat vel cōturbat terram, eccleſiam, cōcutit re gna/eccleſias in ꝑlatis: cōturbat p ſcandalū/ cōcutit p flagellū. Ponit orbem in deſertum xpianū pplm p tpale diſpēdiū, & dr̄ interfi cies ſyon, imo prio afficit. ſecūdo inficit. ter tio[interficit]. Afficit p moleſtiā, ificit p pfi dā, [iterficit p diffidētiā. Moleſtia in rebus: pfidia i mētibus, diffidētia in moribus. [Ar ma eius]hęc ſunt. ſ. argumēta malitiæ qbus ſuccidet cedrum. i. prelatos in furore ſubuer tet. [Quare? qa dereliquerūt pactū dn̄i dei ſui: adorātes deos alienos, & ſeruientes eis]. [Pactū]dei eſt fides operās, quā prauis opi b⁹ ipugnāt. [Deos]auaros adorāt: [pactū] frangūt p ſuperbiā. [Deos]adorāt per aua ritiam: [eis ſeruiūt]per luxuriā. Propter ſu perbiā inducit̄ regulus: ppter auaritiā cet⁹: ppter luxuriā coluber tortuoſus. Hi ſūt Sa lomon rex hiel'm, ſed idolatra: hic ſenex fa
3.re. tuus iſenſat⁹. Senex in ſupma gloria: fatui i
xi. tēporali affluētia, iſenſati in carnis laſciuia. [Nolite flere mortuū: neq; lugeatis ſup eum fletu]. [Mortuus]eſt in pctis ordo paſtora lis: q nō eſt flendus ſi atterit̄, qa dn̄o peccā uit: nec[fletu]lugendus eſt vt cōpatiatur eis.
Eſa. Luxit & elāguit terra: cōfuſus eſt libanus &
33. ſordet & luget, lāguet, pfundet̄, & ſordet. Pa ſtores dicunt̄ terra ppter ſeculare cōuerſatio nem, libanus ppter ſacerdotalē dignitatem. Sed iſti lugēt in ope: languēt in fide: cōfun dunt̄ i ope, ſordēt i ſcelere. Hi ſunt Lazarus
Ioā. q̄triduanus: q iam mortui ſunt in tribus: in
xi. auaritia, in pfidia: in ſupbia, quarto loco ſca tēt & fetēt in luxuria: ppterea opes tollit re ſpublica, fidē deiicit ſynagoga hæretica, cor pora infeſtat gens maumethica, luxurioſos expectāt dęmonia. Talibus cōſtruit̄ domus in terra ſenar. i. iperii ptāte ad lrām: ſed ſm ſpm̄ in iferni voragine. [Plāgite eum q egre dit̄, qa nō reuertet̄ vltra, nec videbit terram natiuitatis ſuæ:]licet i mortuo mundi deſi deriis populus pœnitens itelligatur. Multi enim futuri ſunt qui mortificabunt membra ſua ſuper terram cum doctoribus veritatis deſignatis in Paulo & Barnaba eo tempore quo paſtores auari. ſuperbi & fatui adducen tur in babylonē & hieruſalem trāſmigrabit. Eccleſia iperium p flagellum de eis q̄ſi de re ſticulis faciēdum, q ppterea plangendi non
Tit. ſūt, q pie moriunt̄ ſeculo, vt xp̄o viuāt. Tn̄
1. illi ꝑlati plangēdi ſunt & alii chriſtiani, qui confitent̄ fide ſe noſce deū factis aūt negant. Q ui quottidie[egrediunt̄]de hieruſalē i ba bylonem & ꝑlabunt̄ in vitia carnis & deſi deria mūdi: vt captiui perpetuo teneant̄: qui nō apponūt vltra reuerti ad pniam: nec vide re viſionis pacis: Hieruſalem[terram natiui tatis]in qua orti ſunt per baptiſmatis ſacra mentum, quin potius ſic inducant cor in ſæ culo viuere vt cōtēpta viuētium patria cœ li regno deſcēdant & corruāt in ifernū. [Hęc dicit dn̄s ad Sellū filium Ioſię regem Iuda regnātem pro patre ſuo: q egreſſus eſt de lo co iſto, nō reuertet̄ huc amplius: ſed in loco ad quem tranſtuli eum, ibi moriet̄, & terram iſtam nō videbit amplius]. Pro piis patrib⁹ nati ſunt tibi filii impii: & pro iuſtis pontifi
Ecclc. cibus iniuſti epiſcopi ſurrexerunt. Memoria
49. mea Ioſiæ. i. vita eius q̄ſi opus pulueris pig mentarii. i. virtutis xp̄i, ſed[ſepultura eius aſini filius ſepeliet̄]. ad lrām. Iſte fuit [Sellū ſub Ioachim, quem dux Normanorum cepit in paſcaſio papa, & duxit apud Leodium ca ptiuum & vinctum, in quo libertas eccleſiæ cecidit: ſeruituſq; ſurrexit: [& ad terram li bertatis nō eſt reuerſus: ſed mortuus ibidem eſt & cōfuſus]. Ex eo enim tpe vſq; nūc, imo & vltra dies iſtos in qbus e vicino cōplebit̄ myſterium ſcripturarū. Delebit̄ archa Noe Chriſti eccleſia, vt ſcis cōſcitus inter fluctus imperii diluuii ſurgentis pauper euagiet: vt tādem ab opū & perſecutionē tumultib⁹ ſu per mōtes Armenię futuris viris euāgelicis requieſcat. Audi Auguſte Ioachim iſtius an guſtias tui furoris augmenta: ſed ruinæ poe tius reipublicę & eccleſię pariter argumēta. [Veh (inquit) q ędificat domum ſuam in iu ſtitia, & cænacula ſua nō in iudicio:] amicū ſuum opprimet fruſtra. [Amicus]xp̄i ad lit

teram: ſed ſpiritualiter Chriſtus cui ſeruus efficitur: ſi non ita quemadmodum ille iuit. [Domus] eccleſia Romana. Audi [iniuſti
Eſai. tiam] .iuſtitia habitauit in ea: nunc autẽ ho
1. micidæ. Inde. Oẽs iuſtitiæ veſtrę tanq̃ pã
Eſai. nus mẽſtruatæ. ſ. eccleſiæ Romanæ. Nec ob
64. ſtat qđ dicit. Erit fons patens domui Da
Zac. uid. ſ. viri euãgelici ſuſcitandi in toto orbe:
13. quorum doctrina adeo patens erit & libera: vt q ſitit vadat & bibat ſine pcio in ablutione peccatoris. ſ. populi chriſtiani / & mẽſtruatę matris eccleſiæ. Quia reuera tam pplus q̃ eccleſia ĩ peccato corrupta: & ad fontem prę dicationis & pœnitẽtiæ recurret in multis: in reliquis aũt flagellabit: qa gladius regis babylonis ẽ exactus & limatus: & nemo ex omni pte beatus. In hoc aũt iuſtificat deus:
Pſal. in hoc eſt oĩs hõ mendax: qa nemo immunis
115. a ſorde: & nõ iuſtificat in cõſpectu dñi oĩs vi
Pſal. uens. Sane q diebus Ioſiæ Pharao rex egy
142. pti cõtra Regem aſſyriorum aſcẽdit ad flumẽ
3. re. eufratẽ: & occiſus eſt in magedo: licet ſit ad
23. patres appoſitus. Tñ videat Leo papa ſi nõ vulneratus eſt ipſe plaga doloris & mortis. A cuius diebus neceſſe eſt vſq ad tẽpus quo terra aget ſabbata ſua / & deſolatio pertrãſi bit: a ſaracenis q de abyſſo ppli ĩfidelis mul tipliciter eruperũt diffundentes ſe p mariti mas Italiæ ſub Ro. imperio ↄſtitutas. Qđ autẽ ipſe Pharao iunxit Joachim filium Io ſiæ: ad epos & prælatos referendũ eſt: quos dux Normanorum cepit in partib⁹ normãdię. Similiter & Ioachim qui & Eliachim Pa ſcalem. ſ. papam: cuius ſucceſſor tpe deſtitit dux Normanus & Francus: & tulit eis Rex babylonis Alemanus. ſ. a riuo ægypti q ad
Hie. iacet regno frãcorum ꝓuinciam. ſ. normanorum
46. quæ ſpectat ꝓprie ad frãcos: propter qđ dr vitula elegãs / quoad laborem & eiectionem militię francorum atq formoſa / quoad decorẽ ꝓuincię. Stimulator ab aquilone veniet ti bi quoad Ro. imperium cõtra Franciã ſti mulãdam. Qualiter aũt ſũmi pontifices ar guant de [cęnaculis factis] in eccleſia vt in ar cha: & qualiter prębendarum redditus cõmu nicẽtur: ipſa decretalis iſinuat / qa iniuſti / qa fraudolenti. Et icciꝛco tollit. rex babylonis factus monachus a riuo ęgypti vſq ad flu

men eufratem: qa nõ tpalia ſed ẽt ſpiritua lia: nõ ſolum quę franci principes dederunt eccleſiæ: ſed ẽt quæ alemani Cęſares cõtule rũt. Licet enim ipſi terreni principes p vim auferẽt eccleſiæ aliqđ: vt regnum Siciliæ & libertatem eccleſię ĩpedirẽt. Tñ ipſi pontifi ces multa tulerũt ecõtrario principibus quę nõ recipere debuerũt nec quęrere. Et futurũ Hie.
eſt vt ſicut ſingulus q̃rat ſua: ſic & fortis im 46.
pinguat in fortem: eccleſia in rẽpublicã. Et hoc ſit qđ dicit Chriſtus ſaniori conſilio: Reddite Cęſari quę ſunt cęſaris: & q̃ ſũt dei Mat
deo. Terrenus princeps terrena exiget: ſed 22.
ſubtracta. Sed qa a p̃latis auaris non capit iſtud verbum: vteres veteres diſrumpentur: & nõ tm̃ ſua Romanus præſes exiget quaſi Mat
tpalia ſed ẽt ſpũalia quæ nõ ſua. Et hoc ſit th. 9.
quod dr. Oſtendẽs ſe quaſi ſit deus: nec q̃q̃ 2. th.
deorum curabit. ſ. prȩlatorum. Inde in paralipo 2.
menon. Adduxit ſup eos regem caldęorum: 2. pa
& iterfecit iuuenes eorum gladio / in domo ſan rali.
ctuarii ſui. Non eſt miſertus adoleſcentis & 36.
ꝟginis & ſenis: nec decrepiti qdem: ſed oẽs tradidit in manus eius: & ſiqs euaſit gladiũ duct⁹ eſt in babylonẽ in ſeruitiũ regis baby lonis. Qđ ergo dixit ſupra. pdix fouit q̃ nõ pepit &c. Hęc ſoluit vſq ibi vbi ait. [& cæ Hie.
nacula ſua nõ ĩ iudicio]. Hęc ſũt illa p̃ſepia 17.
Salomõis & ſtabula iumẽtorum quę dirueda 2. pa
ſunt e vicino: vt hoĩes humana ſapiãt: reddi ral. 9
ta retributione ſuperbis. Non eſt de his cæ Luc
naculũ illud grande & ſtratũ: magnum quo 22.
ad dignitatẽ: ſtratum quoad humilitatẽ: in quo chriſtus cum diſcipulis extitit: & qđ vi ro dei in veteri teſtamẽto paratum eſt. Sed Dañ
cęnaculum illud bellis in quo deprahenſa 14.
ſunt veſtigia ſacerdotum: & deuorati ſunt in momẽto in lacu ſceuiſſimo babylonis. ſ. im perii alemanorum. Pertinẽt ergo ad prælatos præſepia: [cęnacula] aũt ad magiſtros. Et [il li qdem amplificant] [iniuſte:] [& iſti] ſpatio ſa [exhibent indiſcrete in feneſtris doctrinæ quas aperiunt exponẽdo] [in laquearib⁹ cæ drinis:] [in certationib⁹ ſcripturarum vel ſen tentiarum inuiolabilium] [in ſynopide] quo pingit doctor rhetoricus & tenor dictionis exqſitus. Nota [Domum / cęnacula / laquea ria / picturam]. In [domo] [eccleſiæ gñalis pa

ſtores:

ſtores:in ⌊cænaculis⌋doctores:in ⌊laqueari-
bus⌋regulares:in ⌊picturis⌋mores & diſpen-
ſationis. Licet ad lr̃am eccleſia arguat i his
q̄ tpalia ędificia cōſtruūt & ſpūalia deſtruūt
tum qa iniuſte multiplicat rectores & ſacer
dotes amplificat:dilatat ſtudia & ſua cōſilia
dictaminaq; colorat:quę inflant & nō ędifi
cant:merito ducunť in babylonem:dum re-
probando ſpiritum in carnalibus deſideriis
cōfunduntť.Hic cōſiderādum eſt ad quātam
ignominiam famoſę eccleſiæ veniāt: dū di-
lationis ſuę gloriam minus ꝓuide nō atten-
dant.Quanti hoīes ſunt & erunt in eccleſia
ꝓmouēdi iniuſte & indiſcrete ad ordines &
magiſteria:quibus melius eſſet deſiſtere vel
pedem retrahere:q̄ ad babylonem poſtmo-
dum deuenire.Singulus habet ⌊domū⌋ con-
ſcientię:cęnaculum⌋vitę latæ:⌊laquear⌋ red
dituum:⌊feneſtras⌋deſiderioꝝ:⌊cędrum⌋di-
gnitatum:&⌊ſynopidem⌋ſtudioꝝ.Sed nun-
quid regnabunt:qa cędro⌋chriſto ſe cōferūt
pr̄es apłi:iudicium & iuſtitiam faciētes.Sed
ipſi quaſi filii mūdum pingunt ⌊ſynopide:⌋
cœlum obducunt cinere: turres erigūt vir-
Mat tutes euertūt.Erunt(inqt)homines edentes
24. & bibētes:plantātes & ædificātes/nubentes/
& nuptui tradētes: & repētinus ſuperueniet
iteritus.Hic eſt curſus mali operis: & iccir-
co malos male pdet ꝑ principem reipublicę
& vineam ſuā locabit aliis agricolis:docto-
Mat ribus veritatis.Sequitur.⌊Nō plangent eū⌋
21. ſcilicet Ioachim filium Ioſiæ regem iuda.
Luce ⌊Veh frater & veh ſoror:⌋pro eo ꝙ libertas
20. eccleſię ancillāda eſt & ſtatuēda ſub tributo
a papa Paſchaſio tertio q reſpicit Ioachim
q ſucceſſit Ioſię:ac ſi alteri Leoni papę nō ē
plangēdus:qa etſi captiuus a duce Norma-
nico porſere debuit aīam ſuam ꝓ iuſtitia ec-
cleſię:& nō infringere libertatem eius & tra-
dere ſeruituti:de qua collum nō excutiet ec-
cleſia ſic de leui.Q ď aūt dicitť.⌊Sepultura
aſini ſepelietť putrefactus & proiectus extra
portas hieruſalē.⌋licet viriliter ſit papa Pa-
ſcaſius ſub captiuitate defunctus.Videant ta
mē pręlati tēporis huius ſi non ⌊putreſcūt⌋
vita:ſi non ⌊vileſcūt⌋ignominia:ſi non ⌊pii-
ciuntť⌋mundi deſideria:ſpretis ⌊portis hie-
ruſalem⌋.i.dignitatibus eccleſiæ Apoſtolo-
rumq; documēta. Vere⌊aſini⌋& ſtolidi ſunt
pręlati:& icciro patebūt hoſtibus: dū ho-
ſtia eccleſiæ nō attendunt:& ꝓpter hoc ap-
ponentť non ad patres ſed ad hoſtes potius
babylonis eoꝝ ſabbata deridētes:& ⌊aſino⌋
q̄dem ſubtrahitť primo poſt mortē corium.
ſecūdo ꝓiicitur in ſterquiliniū.tertio beſtiis
& auib⁹ datur in cibū.Sic pręlatis mortuis
in peccatis:tolletť corium tēporalium:⌊proii
cientur in ſterglinium⌋vilitatis obprobriū.
Dabuntť beſtiis Romani imperii: & auibus
ideſt viris euangelicis/in prædicationis & i-
crepationis vſum.¶ Et nota qď ait.⌊Extra
portas hieruſalem:⌋qa non audebunt etiam
attriti auctoritates ſuas & officia libere ex-
ercere.Sternet(inquit)ſibi aurum.ſ. cultum Iob.
eccleſiaſticum quaſi lutum vertēdo gloriam 42.
eius in idolum.Nec mirum quia & ipſi foris
ſunt aurei in apparentia:intus lutei in con-
ſcientia.Et icciro in ſtatua babylonis pror Dan
ſus ſunt aurea extrema lutea:ſed aurum vitę 3.
apoſtolicę vertitť in lutum infamię ꝑlaticę.
Velit deus ne eos velut lutum platearum im
moueat:& in ſtatuam Romani imperii fer-
ream dura ſeruitute compingant. Futurum
eſt vt lutum ferro non hæreat:& ſi pars fer-
rea vel lutea videatur:quia nec deeſſe pote-
runt qui erunt in iuſtitia rigidi: & aliqui in
auaritia non incurui. ¶ Sed timendum ne
in ſtatua tui imperii diuerſa ſit mixtura me
talli.Nam vt in genere differamus: Caput
aureum fuit in regno babylonico: argen-
tum in grǽco:ereum in Romano:ferreum in
ſaraceno:luteum in antichriſto. Spirituali-
ter autem aureum fuit in Henrico primo:
argenteum in Federico patre tuo: ereum in
teipſo Henrico ſecundo:ferreum in ſucceſſo
re tuo.Cuius tempore tollendum eſt/immo
transferēdum imperium:& tamen transferen
dum in ſemine non poterit in eo non fieri
pars ferrea & ſeuera:parſq; lutea & infirma.
Mihi videtur ꝙ ipſum chriſtianum ſemen
miſceatur ſaracenico:& quaſi fidelis infideli
populo ſederetur:& ſic hæretici de popu-
lo chriſtiano exeuntes:ſaracenis adhæreant
ad perſequendam eccleſiam:ſicut ad abſor-
bendam archam duo aquarum genera con- Apo
uenerunt in duabus Apoc.beſtiis de mari & ca.13

de terra conſcendentibus deſignatis. ℭ Sed
Dañ ſi notaт̃ cõdendam mixturã hãc/lapis angu⸗
3. laris & ſine manibus exciſus dirigiт̃. Videat
tua poſtrema poſteritas: ne reprobãdus ab
ea fidelis vtiq; populus ſine humano adiu⸗
torio a morte eccleſię/vel iſtinctu ꝓprio vel
diuino cõſilio repente ꝓſiliat & cõterat mo
las iniquæ prolis,& pedes ſtatuæ Babylo⸗
nis infixos in lacu miſeriæ & luto fecis ſara⸗
ceno vtiq; populo & hæretico patareno.
ℭ Sed nunqd ꝓpterea cætus ꝑlaticus cæ⸗
Io.9 cus natus videre potuerit/ſi lutum oculis eo
rum apponaт̃:/poterit ſane ſi eos iteꝝ tẽpo⸗
Eſa. rale comodum nõ excoquat. Dabit enim ve/
28. xatio auditui ĩtellectum. Mox qdem cũ in⸗
fixi fuerint pedes in limo hæretico ꝓfundi
populi agareni: tunc videbũt & cognoſcent
ꝙ nõ ſit ſubſtantia.i.ſubſiſtere non poterũt
in hoc errore: qa videtes ſe nudos & ſpolia⸗
tos a gratia redire cõtendent ad gloriam iã
cõtemptam.⌊Aſcẽde (inqт̃) libanũ & clama
in baſan da vocem tuã:& clama ad tranſeun
tes: qa cõtriti ſunt oẽs amatores tui.⌋ In fu⸗
turis viris euangelicis Hieremias aſcendit
per prædicationis officium ⌊libanum⌋ Ro⸗
manũ capitulũ:⌊baſan⌋paſtorale collegium
⌊trãſeuntes⌋monachoꝝ cõuentuũ.⌊Amato/
res⌋eccleſiæ cõteruntт̃ reges.ſ.ſæculares. Sed
in⌊libano⌋prælati:in⌊baſan⌋clerici:⌊in trã/
ſeuntibus⌋religioſi vel laici: quia oẽs dicun⸗
tur ebrii. Videant qdam eoꝝ ne ſint infecti
vita: inflati auaritia: infixi luxuria: pro qui⸗
bus & dr̃.⌊Cõtriti ſunt amatores tui.⌋Iſti di
ligunt dignitates eccleſiæ: non abiectionem
perſonæ: nõ humilitatẽ cõſcientiæ: ſed ela⸗
tionem vitæ: propterea ⌊oẽs paſtores tuos
paſcit ventus⌋vanagloriæ:& ꝓpterea⌊ama⸗
tores tui in captiuitatem ibunt babyloniæ.
ℭ Vides ꝙ per ventum ſuperbiæ & paſſum
abundantiæ peruenit ad Babylonis luxu⸗
riam. Sed⌊ventus⌋in hoc loco deſignat per⸗
ſecutionem imperii, & ab aqlone.ſ.a repro⸗
bandoꝝ parte ꝓcedet turbatura eccleſiam
etiã in errorẽ & electos ſi fieri poterit indu⸗
ctura. Poteſt ẽt ad lr̃am accipi ꝙ captiuen⸗
tur viri ꝑlatici: vt tanq̃⌊amatores⌋ac ſi for⸗
nicatores in futuro cathacliſmi diſcrimine
inuoluanт̃.⌊Tunc confundetur aperte ma⸗
litia:& erubeſcet⌋forſan tam in pœnitẽtia q̃
in pœna. Inde.⌊Quæ ſedes in libano⌋cõtra
prælatos/chriſtiano populo præſidẽtes:⌊ni
dificantes ĩ cædris⌋eccleſiaſticæ dignitatis.
⌊congemunt⌋in peccatis:⌊dolent quaſi par⸗
turientes⌋in pœnis. Mihi videт̃ ꝙ iſta quæ
parturit/ſit eccleſia ſpũalis q̃ parturit in tri/
bulatione/parit in dolore q̃ſi Ioſeph & Be⸗ Gẽn
niamin: quoꝝ primus tribulatur in carcere, 39.
Alter erit filius doloris in morte matris/tẽ⸗ Gẽn
pore confuſionis prælatoꝝ cruciabiт̃ mater 35.
eccleſia a facie draconis:q filium quem emit
tet/deuorare cõtendet. Vnde neceſſe eſt ma⸗ Apo
trem cõſurgere in ſolitudinem populi chri⸗ ca.12
ſtiani: vel potius ad gentes incredulas con⸗
uertendas. Aqua enim egrediens de ore dra⸗
conis: ꝑſecutio Romani impii eſt & dogma
puerſum: qbus ſi datum eſt deſuper euertat
euãgelium & deuoret populum chriſtianũ:
Sed terra inquit audiuit meliorem: layci.ſ.
fideles qui abſcondent eos a pluuia & vento
erroris. ℭ Et nota ꝙ alii fugient in ſolitu⸗
dinem ſpũalis cõuerſationis. Alii emigra⸗
bunt in cõfuſionem Babylonis de taberna⸗
culo dignitatum. Inde.⌊Si fuerit Ieconias fi
lius Ioſiæ regis Iuda annulus ĩ dextera mea:
inde euellam eum⌋. Ex hoc loco cognoſciт̃
ꝙ prælati/epiſcopi/& carpinales aſſumpti
in excellẽtia dignitatũ e xcidenт̃:& quaſi⌊an
nullus de dextera euellenт̃⌋.ſ.deponentur & Hie.
mittenт̃ in ignem ſiniſtre: vt conflienт̃ in for⸗ xi.
nace ferrea:& olla flãmea aquilonis. Hi por
tant⌊annulũ⌋dignitatis inſignis: ſed repro⸗
banт̃ in pœnis ẽt tẽporalis afflictionis. Ar⸗ Hie.
gentum (inqт̃) reprobum vocate eos: iuſtus 6.
qdem deus es tu: pro eis enim dicis: vt quid Mar
dereliqſti me:/Et Dauid. Deſpexiſti Chri⸗ 15.
ſtum tuum:& euertiſti in terra ſanctuarium Pſal.
tuũ. Dereliquerũt dñm/cõtemnendo cordis 88.
humilitatem. Blaſphemauerũt ſanctum iſ⸗ Eſa.
rael: peruertendo carnis honeſtatem: aba⸗ 1.
lienati ſunt retrorſum/concupiendo mun⸗
di vanitatem. ℭ Et nota ꝙ quattuor gene⸗
ra hoſtium inducuntur contra eos. In ſpiri⸗
tualibus: in tẽporalibus: in ſeruitutibus: &
in tribulationibus. Primi ſunt querẽtes ani
mam ſecundi Punici/quorum timent aciem
tertii Romani principes: quarti alemani fe⸗
roces.

roces.Quar e:ʼqa quattuor ſunt auerſiones
ibidē eorum.Inde Eſa.Veh genti peccatrici:in af-
fluentia/populo graui iniq̃tate in ſymonia.
Semini neq̃/in ſuperbia:filiis ſceleratis in i-
miſericordia.[Et mittam te & matrem tuā
quæ genuit te in terrā alienam / in qua nati
nō eſtis/ibiq; moriemini:]non ſolum paſto
res in mundo diſperſos: ſed ipſam [genitri-
cem]Romanā eccleſiam in ſuis rectoribus
adducet in ſeruitutem & cōfuſionem vitę: &
morieť in gladio pœnę:& forſitan afflictio
nis ęternę.[Ad terram(inqt)ad quam leuāt
manum ſuam vt reuertanť illuc:& non reuer
tenť].Licet apponāt ſummi pōtifices terre-
niq; prælati:vel iugū publicę poteſtatis ex
cutere:vel libertatem eccleſiæ p ſuperbiā re
parare:non tū eſt cōſilii dñi permiſſioniſq;
diuinę.Et qa noluerūt in die ſua quæ ad pa
cem eis humiliter ſapere: ſed potius contra
ictum fluminis ſuperbire.[Nunqd non vas
fictile atq; contritum iſte Ieconias : & vas
abſq; omni voluptate(]Epiſcopi[vas] ſunt
Geñ per electionem:[fictile]per ipotētiæ virtu-
3, tem:[cōfractum] per elationē:[abſq; volu-
10.5 ptate]per carnalem abuſionem.Iſti non ſunt
paradiſus voluptatis ſpiritualis : ſed para-
liticus diſſolutus membris carnalibus ſtu-
diis.Sequitur.[Terra/terra/terra audi ſer-
monem dñi].tertio terram replicat. primo
loco ſunt terreni quoad dignitatis abuſum:
ſed reuera quia eccleſia eſt tribus ordinibus
quaſi dignitates appenſa.ſ.laycis/clericis. re
ligioſiſq; fidelibus/eos attētos redit:vt[ſcri
bant viros]prælatos imperfectos & [ſteri-
les]prædicent:viros vtiq; inflatos: ſteriles/
indiſcretos/improperabiles/inuirtuoſos:ſed
prælati futuri qui ſupra dicuntur[viri]non
a virtute ſed a dignitate.[Steriles]in opere:
improſperi in ſermone:[nec enim erit de ſe-
mine eius]ſcilicet talium prælatorum[vir q
ſedeat ſuper ſolium Dauid]Chriſti/in iuſti-
Eſa. tia iudicantis.Inde Eſa . Relinquetur terra
1. veſtra deſerta:ciuitates veſtræ ſuccenſę erūt
igni.Terra/Romana eccleſia deſeretur: ſub
tractis cultoribus & paſtoribus. Ciuitates/
eccleſiæ pontificales & monaſteria ſuccen-
dentur igni reipublicæ.

¶ Sequitur Capitulum.xxiii.

V[Eh paſtoribus qui diſpergūnt]per
ſuperbiam ſubditos: &[dilacerant]
per iracundiam.[Diſperſio] ptinet
ad laycos & clericos.[Dilaceratio] ad reli-
gioſos/ſubtrahendo beneficia: & ingerendo
ſcandala/matrimonia diſſipando. Et q non
[viſitant]more[paſtoris]ſed furis: quæren-
do quæ ſua ſunt non quæ dei:inducet i ſub-
uerſionem eorum [paſtores] ſecundum cor
ſuum:q non[gregem]eorum totum/ſed [reli
quias gregis]ſequētium eos/ducent ad inte-
riora deſerti religionis & pacis:quos [cōuer
tent ad rura ſua]ſpūalia ſtudia:[& creſcent]
in opere:[& multiplicabunť]in doctrina qa
[nō formidabūt]mundi miſeriam : [nec pa-
uebunt]inferni ſæuitiam: [& nō quæreť ex
numero:]qa oēs vnanimes/oēs ſtabiles/om
neſq;[paſcenť]ſtudiis ſpūalibus : & accuba-
bunt inquietis collegiis:& non erit qui exte
reat in mundanis negociis.Ipſi erunt ſuper
nato puero ordine futuro in fine ſecundi ſta
tus & principio tertii inter terminos accu-
bante in præſepio ſcripturarū quaſi bos/aſi
nus/paſtor/angelus. Bos vt excolat corda a Luc.
carnalibus:Angelus vt ſeminet verbum in 2.
ſpiritualibus:[Paſtor] in aīalibus : Aſinus
in oneribus:imo Angelis in vita : paſtor in
cura:bos in victima:aſinus in diſciplina.De
prio erūt ſicut angeli dei in cœlo.ſ.eccleſia.
De ſecūdo Ego ſum paſtor bonᵒ.De tertio Luc.
Tulit Helyas bouem/& imolauit eum.ſ.ſpi 18.
ritus dñi ſanctos.De quarto Cibaria & vir Io.x.
ga & onus aſino.Panis & diſciplina & onus 3.re.
ſeruo.Virga ſpectat ad paſtorem : cibus ad 18.
bouem:onus vel opus ad aſinū. Angelus āt Eccle
paſtoribus loquitur:Deus angelo : ſic nul- 33.
lus quæretur ex numero:qa multiplicabun- Luc.
tur ſuper harenam maris in ſæculo . [Ecce 2.
(inquit)dies veniūt/& ſuſcitabo Dauid ger
men iuſtum:& regnabit Rex & ſapiens erit
& faciet iudiciū & iuſtitiam in terra . In die-
bus illis ſaluabitur iuda:& iſrael habitabit
cōfidenter.Et hoc eſt nomen qđ vocabunt
eum dñs iuſtus noſter] . Pro prælatis iniu-
ſtis mortuis in peccatis & flagellandis in pe
nis:qui culpæ tenebras diligentes lucem iu
ſtitiæ reſpuerunt.[Suſcitabit]in ſolio [Da
uid]Chriſtus[germen iuſtitiæ]quoad po-

nitentiam:[regem]quoad potentiam: ſapiē
tem quoad prudentiam. Et faciet iudicium/
de peccatoribus:& iuſtitiam/de electis quo-
ad ſcientiam:in terra eccleſiæ: [& vocabunt
eum dominus]quoad prædicationis offi-
cium:[iuſtus]quoad operis exercitium : [no
ſter]quoad compaſſionis affectum:[In die-
bus illis].ſ.quibus diſcent iuſtitiam habita-
tores orbis:& quibus mundi ſuperbia cor-
ruet:& ſcoria eccleſię extorquetur:[ſaluabit
iuda]latina eccleſia:[& iſrael]græcoꝝ eccle
ſiæ:[habitabit cōfidenter]poſt afflictionē
græcoꝝ & latinorum.ſ.orientalis & occidē
talis eccleſiæ:inter quas ſciſſura ſucceſſit:ac
ſi in tribum iuda & iſrael/decem tribus erit
cor vnum & anima vna in chriſti fide: anti-
chriſto & illo rege deſtructo qui cūcta vaſta
bit:& adducentur de cūctis terris reliquiæ
Nota electoꝝ ad fidem eccleſiæ generalis. ¶ No-
ta ꝙ per oēm orbem & fere oibus regnis ter
rę prædicabit̃ euāgelium ęternum. Et poſt
hæc neceſſe eſt pati eos pro noie chriſti præ
ualente idolo deſolationis in templo pſeu-
do propheta. ¶ Et nota ꝙ Nabuchdono-
ſor erexit ſtatuam adorādam: qđ ſimile prę
ſtolatur in poſteris tuis ē proximo : vt vel
ad litteram id faciat/qđ nec patres tui fece-
runt:nec ipſe facturus es:vel pſeudo pontifi
cem ſtatuat in Chriſti ſede eccleſiæ.ſ.quæ
2. ad eſt Romæ:vt in illo oñdat ſe quaſi ſit deus:
theſ. & ipſe puto erit aureus per ſapientiam & iu
2. ſtitiam:argenteus per eloquētiam:ereus per
famam:ferreus per potētiam:luteus per vi-
Iob. tam. De hoc dicit̃. Qui facit regnare hypo-
34. critam ꝓpter peccata populi ſcelerati. Ta-
lis aſcendet vſqꝫ ad nubes ꝑ ſanctimoniam:
ſed in fine quaſi ſterquilinium perdetur per
ignominiam. Propterea [contritum eſt cor
meum in medio mei:& cōtremuerunt omnia
oſſa mea:]in medio eccleſiæ [cor] ſapientiū
[cōterit̃:oſſa]fidelium[contremiſcunt. Prio
ois ſapia coꝝ deuorabit̃. Secūdo qa ifirma
bitur ois virtus coꝝ:[facti quaſi viri ebrii]
tēporalibus:[madefacti vino]furoris [a fa-
cie dñi]flagellātis:&[a facie verboꝝ ſancto
rum eius]multipliciter arguētis. Quibus au
tem ſanum cōſilium erit fugient de babylo-
ne:nec bibēt de calice eius/ſed accipient cali-
cem ſalutaris/ & patientur pro Chriſto dño
& finientur in pace in exterminio babylo-
nis:cuius ruina ꝓpe eſt:& ſi ad afflictionem
eccleſiæ generalis potenter inſurgat. Et qui
dem multi ſunt intra.ſ.eccleſiam q ſunt filii
babylonis:& plures in babylone captiui qui
ſunt filii hieruſalem:& propterea facienda ē
in lucernis ſcrutatio:vt agni ſeparentur ab
hædis:& liberatis iſraelitis fidelibus:& fide Mat
les ægyptii in maris gentium futurarum flu 25.
ctibus demergantur.[Hoc eſt(inquit) conſi
lium qđ cogitauit deus ſup oēm terram:]q
perfectę malitiæ dabit finem. Ego (inquit) Ma-
quaſi ignis & quaſi herba fullonum:cōſola- lach.
bunt̃ inquit & dealbabuntur iuſti : & impie 3.
agent impii.ſ.reprobi:nec intelligēt oēs im-
pii:qa multi ex eis ad pœnitētiam compun
gent̃:reliqui patebūt incendio flāmæ deuo
rantis igne orbis vtriuſqꝫ hois in inferno.
[Quia adulteriis repleta eſt terra:qa a facie
maledictionis luxit terra:& arefacta ſunt ar
ua deſerti].Ezech.autē ait . Vnuſquiſqꝫ ad Eze.
vxorem ꝓximi ſui inhiat.[ꝓximus]eſt chri- 22.
ſtus:[vxor]eccleſia:quam polluere nituntur
hæretici doctrinis iſectis. Eſa.quoqꝫ Luxit Eſai.
& elāguit terra:qa cultor negligit & pluuia 33.
nō deſcēdit.[Cultor]prælat⁹ ē:[pluuia]do
ctrina & ſic[terra]eccleſiæ.[Luget] in ope:
[languet]in ſcia.[Maledictio]in hoc loco:
vel præuaricatio mala doctoꝝ eſt: vel[ſicci
tas]ad lr̃am:vel in ſpū verbi diuini ſubtra
ctio. Vel certe deſignant̃ tpa antichriſti qui
dr̃ nouiſſimum [maledictiōis]& iniqtas prę
finita. Sicut eni layci pleni ſunt[adulteriis]:
clerici prauis documentis & exēplis: ſic & re
ligioſi & triſtitia ambitus ſęcularis. Sed tri
plex eſt adulterium: vxoris quoad carnem:
eccleſiaſticę dignitatis quoad ambitionem:
dñici ſermonis quoad expoſitionē. De prio He-
fornicatores & [adulteros] iudicabit deus. br.13
De ſcdo oēs[adulteri]ſunt cętus p̃uaricato Hie.
rū.i.p̃lati ad alias ſedes p̃ter ꝓprias inhian- 9.
tes. De tertio adulterātes verbū dei.i.hęreti Sed
cę prędicātes vel neqter exponētes. Solebāt dę ad
hactenus layci continenter viuere:clerici pie cori.
docere:religioſi deuotiōe pingueſcere. Nunc 2.
oēs corrupti ſunt & abhominabiles : & non Pſal.
eſt qui faciat bonum:nō eſt vſqꝫ ad vnum.ſ. 13.

rarum:imo omnes infecti luxuria:oẽs ⌊ma-
ledicti⌋inſana doctrina: oẽs ⌊arefacti⌋ irre-
gulari diſciplina.⌊Factus eſt(inquit)curſus
eoꝝ malus⌋.i.ad malum: ⌊& fortitudo eoꝝ
diſſimilis⌋.Nam fideles cõiugati ⌊currebãt⌋
ad ſobrietatem:clerici ad honeſtatem: reli-
Trẽ. giosi ad pietatem.Nunc viæ ſyon lugẽt: qa
1. ſingulorum viæ efficiunt̃ tenebrę & lubricũ
Pſal. & ſic fortitudo fidei vertit̃ ad infirmitatem
34. boni opis.⌊In tenebris⌋mentis cæcitas: ⌊in
lubrico⌋carnis voluptas:propterea angelus
dñi pſequit̃ eos.i.mũdana vel æterna aduer
Trẽ. ſitas.Audi⌊diſſimiles⌋O vos oẽs q tranſitis
1. per viam/attendite & videte/ſi eſt dolor ſiĩs
ſicut dolor meus,Noluit aſſimilari deo ſed
diabolo:nõ dolere ſed lętari:nõ crucem tol-
lere/ſed ſceptrum dignitatis pręlaticę extor
Luce quere.⌊Propheta namq; & ſacerdos polluti
14. ſunt:& in domo mea inueni malum eorum/
Mat dicit dominus⌋.⌊Propheta⌋doctor eſt: ⌊ſa-
10. cerdos⌋epus.Iſti⌊polluunt⌋praue docendo:
⌊polluunt̃⌋turpiter viuẽdo.⌊Domus⌋ Ro-
manum capitulũ eſt/nõ ſolũ in eccleſiis ſitis
immunde inueniunt̃ nequiter agentes: ſed in
ipſo capite eccleſiæ ſceleratiores habentur.
Eſa.1 Omne(inqt)caput languidum &c̃.℄ Hoc
igit̃ tpe quo pręlati & magiſtri clerici & alii
plus mũdum q̃ regnum diligẽt & deſpicient
verbum dei:tũc ſciẽt ſi attrita⌊deſerta⌋.i.mo
naſteria nõ⌊areſcẽt⌋in tpalibus. Si clerico-
rum eccleſiæ nõ⌊lugebũt⌋in ſuis ꝓuentib⁹.
Si vxores laycoꝝ nõ violabũtur a terrę pri
cipibus:& hęc ſit⌊maledictio tenebris & lu-
bricum:malum & viſitationis annus⌋in pro
ximo ſecuturus⌊in maledictione⌋. Rex ille
ſcds⌊in tenebris⌋ſaracenoꝝ & gẽtium de ꝓ-
cul venientium cuneus⌊in lubrico⌋populus
hæreticus deuoratur.Q d' dicit⌊annus viſi-
tationis⌋ad pſecutionem antichriſti referen-
dum eſt.Q uare? Quia⌊in ꝓphetis ſamariæ
vidi fatuitatem:& ꝓphetabãt in baal:& de-
cipiebãt ppl̃m meũ iſrael.Et in ꝓphis hieru
ſalem vidi ſiĩtudinem adulterãtium & iter
mendacii⌋.⌊Fatuitas⌋fornicatio eſt quã re-
darguit in⌊ꝓphetis ſamarię⌋.i.p̃latis & do-
ctorib⁹ græcis.⌊Ipſi deceperũt ppl̃m iſrl̃⌋.i.
ſubiectos in doctrina erroris Arrii & Sabel
lii & alioꝝ.Iñ.⌊Et ꝓphetabãt⌋.i.docebant
⌊in baal⌋idolum colere nõ Chriſtum.Quia
alii eoꝝ blaſfẽmabãt in xp̃m:alii in ſpm̃.ſ. 3.re.
Ipſi ſunt vituli aurei duo cõflatiles in Dan 12.
& Bethel: in epheſiis & conſtantinopolita-
nis:vel potius in clericis & religioſis eorum.
Sed nunqd ſoli græci errauerunt? Errraue-
rũt & latini deſignati i⌊hieruſalẽ⌋ iter quos
ſunt⌊adulteri⌋doctores patarenoꝝ⌊menda-
cium⌋ſuggerẽtes.Iſti ſunt duo filii Hely ſũ- 1.re.
mi ſacerdotis: Ophni & Phinees:gręci vtiq; 1.
& latini epiſcopi doctrinis variis & opibus
mortuis ſubditos corrũpentes ad hoſtium
tabernaculi.ſ.p̃dicatione eccleſiæ vel expoſi
tione lr̃ę:& moral̃r in cõſultatione pnię.Iñ.
⌊Cõfortauerũt manus peſſimoꝝ⌋.i. poten-
tiam ſęcularium principũ:⌊vt nõ cõuertent̃
a viis ſuis malis:⌋ad fidem & humilitatem
eccleſię.Vel certe⌊manus peſſimorum⌋ ſunt
opa peſſima peccatoꝝ: vt magis obſtinati
fierent in peccatis.Eſt enim malitia cogita-
tionis via puerſę actionis.⌊Facti ſunt mihi
oẽs vt ſodoma⌋.ſ.græci:⌊& habitatores ei⁹
quaſi gomorra⌋.ſ.latini: & ideo timendum
ne græcorum eccleſia deſtruatur in ꝓximo:
& ſecũdario latina i ſpũ dñi ſubuertat̃.Q d'
ſi futurum eſt ingemat mater eccleſia & exo-
ret ad dñm:vt cõuertat ad miſericordiã quę
diſponit ad irã.⌊Ecce(inqt)cibabo eos ab-
ſcinthio:& potabo eos felle⌋.licet moraliter
amaritudo h̃ ad pniam valeat itorq̃ri:iñ nõ
ſolũ ad doctrinã hęreticam q̃ amaricauerat
corda gręcoꝝ & ẽt latioꝝ⌊i abſcithio⌋aria
no⌊felle⌋patareno vertẽdũ ẽ:ſed ẽt ad tribu
lationẽ q ſupueniet ꝯtra illos:qa & gręcoꝝ
eccl̃ia tradẽda ẽ gẽtib⁹ & latina pariter ꝯcul
cãda.⌊Nã a ꝓphis hierl̃m ẽ egreſſa pollutio
ſup oẽm terrã⌋. Aut.n.praua vita & doctri
na legatoꝝ eccl̃ię latinę q̃ ẽ Romę itelligẽ-
da ẽ⌊ipa pollutio:⌋qa polluit̃ oĩs eccl̃ia ge-
neralis. Aut certe patarenoꝝ veſania libe-
re ſe diffundit vbiq; ꝓſtractis p̃dicatoribus
veritatis corã beſtia malitię & potẽtię ſęcu
laris q portãt dñam babylonẽ eccleſiã quæ
magiſtra ẽ oĩum meretricum. Sed mater no
ſtra Rachel⌊quare me genuiſti filium dolo- Hie.
ris Beniamin⌋.⌊Virum rixæ quoad p̃dica- 15.
tionẽ veritatis/⌊virũ diſcordiæ⌋quoad rep̃
hẽſionẽ iniqtatis.⌊Si loquor⌋punior: ⌊ſi ta

ceo]iudicabor.[Non poſſum non pollutis labiis fari increpando pollutos]. Non poſſum non ſubditus non mordere pręlatos.
Hie. 1. Ad oia(inquit)quæ mittam te ibis.Suſcitabuntur multi contra mutos & raros,quia iuſtus eſt bonus paſtor & multi mercennarii
Ioā. 2. muti. Tolletur legatis vel ſaltem carpinalibus auaris:& pilatis prælatis prędicatio:& dabitur libere ſciētibus litteras & peritis q̄ de prædicationis ſtultitia pigros & pingues
Prouer. 13. quaſi de bouis ſtercore.i.littera lapidabūt. [Quis enim affuit in conſilio dñi? vt honeſte viuat: humiliter ſapiat: deum quærat? [Aut quis videt & intelligit]quæ facturus ē deus?Quis implet & [audit] quæ ſcriptura docet:quæ ſpiritus reuelabit? [Ecce turbo dominicæ indignationis egreditur: & tempeſtas erumpens ſuper caput impiorum veniet].Nota ꝙ [turbo]ab aere: [tempeſtas] a pelago venit:ſed[turbo] dicitur [egrediens: tempeſtas erumpens].Puto ꝙ a chriſtianis deſignatis in aere quaſi cataractis coeli[apertis turbo]perſecutionis exibit.i.a Romano imperio:[& de mari].i.populo infideli ſaraceno vtiq; prophano: demerſionis [tempeſtas erumpens]quaſi de abyſſi fontibus aſcēſura ad archam eccleſiæ abſorbendam. Sed ſi in lignis leuigatis viris ſcilicet ſpiritualibus:archa erit in ſublime porrigetur vitæ pauperis & coeleſtis.Nunquid non capienda eſt a philiſteis oneratis ſpoliis a republica: ſcilicet militia ſeculari.Ex dominico furore eſt vt[turbo]reipublicę turbet eccleſiam tā in equeſtri exercitu q̄ in nauali:vt caput impiorum operiat & demergat.Caput impio-
Apoca.13 rum/plati eccleſiaſtici ſunt:quos beſtia maris abſorbet:& abſortos beſtia de terra conſurgens/accinget & ducet:quo non vult Pe-
Ioā. 21. trus ſummus pontifex in locum forſitan paſſionis.Neceſſe eſt enim vt caput Ioannis ba-
Mar 6. ptiſtę:prælati clericorum truncentur & ſeparētur a corpore ſubditorum:ab Herode futuro.& ponentur velut caput Ioannis in diſco:in delitias & in deſiderium principis reipublicæ:illudentibus aliis & ſaltantibus cū puella Herodiadis filia/vxoris Philippi.Mira myſteria ſed dira vtiq; elementa: puella iſta eſt gēs patarena & hæretica.Mater/arina perfidia comperta infecta eſt grecia.Philippus/epiſcopi italici ſunt: Herodes vero pſeudo papa erit:vel hæres tuus o Cęſar q̄ abutetur eccleſia generali tam i latinis q̄ gręcis eccleſiaſticis viris:ipſe truncabit caput p̄latorum:ipſe de tyrannis quaſi ridiculis triūphabit.Quod vnus erit ſingulis verbū eius ſcilicet mendax:non facientes prælati quæ dicunt/quaſi mendacium fingent: facientes ī hoc irritum verbum dei excipient onus & pondus iniquitatis eorum.[Ecce ego tollā vos]de eccleſiis portans ad victimam paſſionis:[& derelinquam]in manus publici principis:[vos & ciuitatem quam dedi vobis]eccleſiam Romanam:[& patribus veſtris]apoſtolis rectiſq; prælatis[a facie mea] beneficio pietatis:[& dabo vos in obprobriū ſempiternum:]captionis & mortis:[& ignominiam aeternam]in poſteris & forſitan damnationis extremæ.Et hoc[quia prophetas] doctores & epiſcopos poſitos i eccleſia aſſument es linguas ſuas non igneas:habētes verba carnalia & docentes:ſpiritualia autē ſtudia contemnentes:corrumpentes alios: & ſe in baratrum iudicii de induſtria impellentes.Vnde & ſequitur.

Capitulum .xxiiii.

O[Stendit mihi dominus/& ecce duo Calathi pleni ficis ante templum domini quibuſdam habilibus ad manducandum: vt ficubus primi temporis: quibuſdam inhabilibus vt peſſimis malis:& amaris]. Methaphorice. [Calathi] inducuntur: vt ipſi ſicut duplices audiebant: & exeant, ſic duplicem oportebat
fieri tranſmigrationem: vnam ſub Ieco- Hie.
nia, alteram ſub Sedechia regibus Iuda. 22.
Romani pontifices ſæcularibus principi- 4.re.
bus reluctantes: volenteſq; per ſuperbi- 25.
am dignitatis obtinere dominari: compulſi ſunt cadere coram eis a diebus pape Paſcaſii/ qui captus eſt a normanis & ſucceſſores eorum vſq; ad noſtra tempora alemanorum principibus detulerunt ancillantes libertatem eccleſiæ:& ſcandala frequenter in eccleſia dñi pro temporalibus tollerātes.Verum qa cognouerunt ſummi pontifices & prælati iuris eſſe Romani imperii tēporalia quæ petebat maluerunt ad tempus

carnalibus

Sardis/Cypriis/& Cretenſibus ad litterã:
quæ ſunt trans mare.[Syris de Dã & The-
mã & bum]. Affricis & hiſmaelitis:& burga
ris & cumanis:[& oib⁊ q attonſi ſunt in co-
mã:]frigis:&[cũctis regib⁊ arabię]babylo-
niis & aliis ꝓximis:]& cũctis regib⁊ occiden
tis]mauritanis[q abitãt in deſerto] infide-
litatis:[& cũctis regibus zambri]pſis:[& cũ
ctis regibus helã & medoꝝ:]parthis & aliis
[& cunctis regibus aquilonis:]populis.ſ.va
riis & diuerſis.[De ꝓpe]chriſtianis:[de lon
ge]ſaracenis:[vnicuiq; cõtra fratrem ſuum.
Religioſis albis & nigris:[& omnib⁊ regnis
terræ].ſ.mũdi ꝓuincus.[Et rex Seſach bi-
bet poſt eos:]qa Romanum impium cõtra
oẽs inualuit:neceſſe eſt vt q flagellauit alios
2re. 4. flagelleť & ipſe:ſic enim de Hiſmaele filiis
Recab dictũ eſt.ſ.populo Romanoꝝ:.Ma-
nus eius contra oẽs.ſ.in principio: & manus
oium cõtra eum in fine: [Rex ergo Seſach]
ſignificat Romanos principes [bibituros]
Dañ 5. poſt oẽs[de calice furoris dni]& flagelli.Sic
quoq; Balthaſar pcuſſus eſt a medis & per-
ſis:q in patribus ſuis hieruſalem minus af-
flixit.Oẽs iſti bibent vinum cõpunctionis:
[inebriabuntur]muſto feruidæ deuotionis:
[vomẽt]nauſeam peccati ex ore cõfeſſionis:
[cadent]ex humilitate ſatiſfactiõis. Pro cur
ſu libri[bibẽt]peccatores terræ temporales
moleſtias:[inebriabunť]ob corporales miſe
rias:[voment]ſublatas diuitias. [cadent] vt
non eleuentur in ſupbias .Vel certe[bibent]
delinquẽdo:[inebriabunť]deſperando : [vo
mẽt]moriendo:[cadent]pœnas inferni ad-
dendo.Ibi non[ſurgent a facie gladii:] quia
mente & corpore ſe diſcrimini pœnitẽtię ob
tulerunt.[Et dices ad illos.Dñs de excel-
ſo rugiet:& de habitaculo ſancto ſuo dabit
vocem ſuam].[Rugitus]iſte comminatio-
nis eſt:[vox]exhortationis:[excelſum] eſt vi
ta ſpũalis:[habitaculum]actualis.Futurum
eſt vt p̃dicatores euangelii reuelandi ſint: &
religione feruidi/& p̃dicatione facundi . De
vitæ ergo eminentia rugient.De ſciæ abun
dantia edocebũt:cõtra canes mutos præla-
tos.ſ.clericos & doctores:pacis angeli & cõ-
ſilii dirigenť contra religioſos deuiatos & ti
midos.Alii nudi & pauperes ſunt mitten-
di vt pontifices & phariſæi cadãt a facie ver
bi dei.Vnde enim erant quaſi decus eccleſiæ:
modo inde decus habebuntur:pro eo ꝙ filii Tre.
ſyon amicti aliqñ auro primo : reperiuntur 4.
nunc vaſa teſtea ex peccato. [Celeuma quaſi
calcantium concineť aduerſus oẽs habitato-
res terræ.]Canticum hoc afflictionis & cõ-
culcationis prælaticæ dignitatis & collegii
& regularis concineť a fidelibus & pauperi-
bus ſpiritu:q terrena cõtẽnẽdo/ cœleſtia di-
lexerunt . [Peruenit ſonus vſq; ad extrema
terræ] . [Sonus]eſt vel prædicationis eoꝝ
vel afflictionis prælatoꝝ:[qa iudicium dñi
cũ gentibus] ſceleratis . Puto ego ꝙ adhuc
prędicãtibus duob⁊ teſtib⁊ ꝓphetiſq; vẽtu
ris decor eccl'ię gñalis fuſcabit/traditis i gla
dio eccleſiarum rectoribus principis baby-
lonis. [Ecce (inquit) afflictio egredietur de
gente in gentem:& turbo magnus egredieť a
ſũmitatibus terræ.]licet viri futuri euãgeli
ci & euãgelizatores[egredianť de gẽte in gẽ
tẽ:]& populo ſcelerato ad cõuertendas gen-
tes incredulas/& errore ſubuerſas: tamẽ ipſi
dum ſe in pœnitẽtia afflixerint:alios quoq;
dignos afflictione & correctione dictabunt.
¶ Vel certe qa gñalis erit afflictio populo
rum tam a mundo q̃ a populo barbaro de-
ſignato in aſcendente beſtia ex abyſſo.[Tur Apo
bo]ẽt nõ minus[a ſummitate terræ]ꝓrum- ca.18
pet.i.ab eccleſia Romana turbantẽ oia. Vel
potius imperiali faſtigio[in terræ ſummita
tibus]deſignato.[Terra]theutonica eſt:[ſũ
mitates]principes eius a quibus turbabitur
populus eccleſiaſticus velut[a regibus aqui-
lonis]poteſtatibuſq; ſupbis. [Et erũt inter-
fecti dñi in die illa a ſũmo terrę vſq; ad ſum
mum eius.] ¶ Moralr . Doctores veritatis
interficiũt aias peccatrices gladio ſpũali : vt
vita viuant in pnia:pſecutores cultus eccle-
ſiaſtici/qn potius ſubuerſores [interficiunt]
indiſcrete.i.affligunt iuſtos pariter & iniu- Ioã.
ſtos:putãtes ſe obſequiũ præſtare deo ſup- 16.
bientes in mundo. [A ſummo(inquit)terræ
vſq; ad ſũmũ eius:]qa terra eccleſiaſtici p̃la-
ti & mũdi pricipes corruẽt in ſpũali gladio
& carnali . [Non plangenť & nõ colligentur
neq; ſepelientur : in ſterquilinio ſuper faciẽ
terræ iacebunt.] Plangit qui vere pœnitet:

num importabit⌊famam⌋ipōnēdo ſilētium
verbi dei:futuris ī tpe ſuo vitiis euangelicis.
Aggregabit ſibi beſtialē cateruā hęreticoꝝ
& īfideliū gētium: q deſignati ſunt in morte
Ap. & īferno.Nota illud: fortis eſt vt mors dile-
6. ctio:dura ſicut infernus emulatio.Dilectio:
Can. xp̄i quæ eſt in eccleſia⌊fortis⌋eſt in fide:⌊du-
8. ra⌋in opere. Mors quoqꝫ tua venefica ſecta
alias fortis eſt robore:dura ī īfidelitate: īfernus ēt
here- eſt ſecta hæretica patarena:fortis eſt ſæcula
tica. ri potētia:dura ī ſana doctrina.⌋Vñ & eccl'ia
xp̄i velut archa Noe:qetis & humilis in ma-
ri īpii tenet pacificata non tumida : ne forte
Act. iacturam ſuperbiēdo ſuſtineat:& fixa ꝓra in
27. ſubditis:ſoluaē puppis p̄latica a vi vēti.Vñ
qa ſic futuꝝ eſt/vt p̄latoꝝ ſupbia ſemp aſcē
Eſa. dat:illorūqꝫ ruina ſit ſub manu pricipis ſuc
3. ceſſoris:vt dicit Eſa.Ruit hierl'm.ſ.Ro. ec-
cleſia:& Iuda/concidit Italia.ſ.latina eccle-
ſia.Interim cōſuluit hierl'm als iſrl':vt humi
liter ipſo ſeruiāt/& ſic viuāt:q̄ vt ſupbos ſa
piāt:&⌊feriantē gladio⌋.i.ſpolientē tpalib⁹:p
cutiantē⌊famę⌋.i.doctrina euāgelica cōpeſcā
tur:feriāturqꝫ⌊peſtę⌋.i.errorib⁹ & doctri-
nis variis:ac p hęc dura & ceruicoſa eccl'ia i-
pingat in fortē: & non ſit q liberet eā donec
dñs ꝓſpiciat de excelſo: & ſup pctōris ꝓgā
iuſtoꝝ funiculū relinquat.⌊Via ergo vitæ⌋
eſt humilitas:ſupbia via mortis:& illa ſpo-
liat aīam a pctis & pœnis:& iſta iduit vitiis
& flagellis.Hic nota q pſecutio illius regis
erit tripharia:& ſicut p tpa diſtincta fuerit:
ſic & in fine iuncta feruebit.⌊Poſui faciem
meam ſup ciuitatem hanc in malum & nō in
bonū⌋.⌊Malū⌋pditionis & iræ:⌊bonū⌋ſa-
lutis & miſericordiæ.⌊Ciuitas⌋iſta eccleſia
gñalis eſt:aīa eſt:religio eſt:vtrobiqꝫ pericu
lum:ſi ſupbiat in gloria dignitatū: in excel-
lētia virtutū:ī affluētia terrenoꝝ.Et primā
humiliat mūdi malitia.Secūdā vitia. Ter-
tiā irregularis obſeruātia.Vñ ſi cōtingat in
difficultatē icidere:ſic ſupbū hūiliari neceſ-
ſe eſt:qa & corruptæ virginis ſed pœnitētis
& igemiſcētis melior fuit⁹ libertate ſupbę.
Hie. Iñ.⌊Dabo Sedechiā.⌋Ecce ſupbia:⌊q fuge
50. rit ad caldęos.⌋Ecce humilitas.Et nota:hic
Ro. ſuadet⌊fugere ad caldæos⌋ alibi recedere
12. de medio babylonis. Si non poteſt eccleſia

non ſeruire principibus/terrena quærenti-
bus:deſiſtat altū ſape:& diſcat humilr cōſen
tire.Sed nec ꝓpterea humiliata debet inniti
laſciuiis/& pticipare ſupbis:ſed in aīo cōtri
to & libero elongeē:& ſit captiua corpe a fi-
liis babylonis.⌊Exuret eam igni: & domum
regis iuda:⌋eam dicit.ſ.⌊Ciuitatē⌋.i.totam
eccleſiam.⌊Domus⌋aūt⌊regis⌋& Ro.capitu
lum ſūmi pōtificis.⌊Ignis⌋eſt furor imperii
quo ſeuiet in cardinales & alios. Vel forte Luc.
quia ſocrus Petri febribus auaritiæ feruet: 4.
⌊igne⌋cupiditatis incēdet. Sed timēdum ne
eſcas auaritiæ de vētre p̄latoꝝ & cardinaliū
extruat natus tuus.Sternet enim ſibi aurum
ad l'ram quaſi lutū:ꝓpter qd' audiant. Filii Tre.
ſyon amicti auro primo.Primū auꝝ eſt mū 4.
dana cupiditas.Scdm fidei claritas. Tertiū
forte īcorruptibilis itegritas. Et ideirco re-
putanē in vaſa teſtea:cōtritiōe pualida ꝯterē Pſal.
da manuū op⁹ figuli paluſtris dei.Iñ.Reges 2.
eos ī virga ferrea.ſ.eccleſiā:ī virga/principis:
ferrea.ſ.dura & idomabili: in qua tanq̄ vas
iræ & cōtumelię cōfringes eos ī die nō miſe-
ricordię ſed anguſtię & miſerię.Quare hoc?
qa pupillo nō iudicāt: & cā viduę nō igredi Eſa.
tur ad eos.ad l'ram. ¶ Typice. pupillus eſt 1.
ppl's xp̄ianus:p̄lati ſūt pilati nō p̄ſes:ſed la- Ty-
trones & lupi veſptini.vidua/eccl'ia: qa ipſi pice.
nō veri ſed adulteri.De prio mercēnari⁹ & q
nō ē paſtor/cui⁹ nō ſūt oues ꝓprię/videt lu- Ioā.
pū veniētē & fugit relictis ouib⁹.De ſcdo fa 10.
cta ē q̄ſi vidua dña gētiū.Nota q̄ſi: qa ſi vī Tre.
hēre viꝝ:nō tñ hēt qa nō eſt vir/ſed effemina 1.
tus.Iñ. Effeminati dñabunē eoꝝ.ſ.carnales Eſa.
p̄lati.Ego(ſalua pace mēroꝝ) dico q dete- 3.
riorē antixp̄m nō expectat eccl'ia/q̄ carnalē
effeminatūqꝫ p̄latū. Iñ. Veh terræ.ſ.eccl'iæ
cui⁹ rex p̄lat⁹:puer ē/inania meditādo. Ta Eccl.
lis inſcipiēs dicit in corde ſuo p ſupbiam di 10.
gnitatis adeptæ/nō eſt deus. Hęc eſt illa ara Pſal.
ignoti dei apud athenas: quę magis ſupſti- 13.
tio q̄ dignitas dici debet.Principes mane co Act.
medentes/rectores eccleſiarum ſunt: ꝓſpera 17.
eaꝝ tollētes:in aduerſitatibus fugiētes. Vel
certe:mane.i.ſumptuoſę ſupbæqꝫ viuentes.
Sic ergo obſcuratū eſt auꝝ:mutatus eſt co-
lor optimus: diſperſi ſunt lapides ſanctua- Tre.
rii in capite plateaꝝ. De primo obſcuratū 4.
eſt inſcipiens

ad eſt inſcipiens cor eoꝝ. De ſecundo Mutaue-
Ro. rũt gloriã ſuã in ſilitudinem imaginis cor-
1.ca. ruptibilis hois volucrũ & q̃drupedum & ſer
pẽtium.i.ſpũalia reliquerunt ꝑ tpalib⁹. De
tertio ſparſerũt margaritas īter porcos in q
Mat bus ꝑcipitatus dęmoinoꝝ exercitus. ℂ Hi-
7. ſtorice. lr̃a ſub noīe[viduę]tangit cõſortem
Hi- tuã cõſtantiã, cuius pupillus filius erit. Puto
ſtori quoq; Romana ſedes poſt te de manu calum
ce. niatoris poſita acceſſoris in regnũ liberare
neglexerit verſa vice pupillus mutatus in re
gulum ſup eam mortalia venena diffundet.
Seqtur. [Ecce ego ad te habitatricem vallis
ſolidæ atq; campeſtris ait dñs quæ dicitis:
qs pcutiet nos & ingredieť domus noſtras:
Viſitabo ſup vos iuxta fructum ſtudioꝝ ve
ſtroꝝ, & ſuccẽdam ignem in ſaltu eius, & de-
Priæ uorabit oĩa in circuitu eius]. Vallis ſpũali-
ad ter Roma eſt, cuius habitatrix eccleſia. [Val
Thi. lis]dr̃ quoad ꝓfunditatem malitię. Nam ra-
6. dix oium maloꝝ eſt cupiditas. [Solida]quo.
Can. ad fortitudinem malitiæ. Iñ. Curribus Pha
1. raonis aſſimilaui te. [cãpeſtris] quoad am-
plitudinẽ remotę diuerſæq; ꝓuinciæ. Inde.
Eze- Aquila grandis magnaꝝ alarũ &c̃. Q̃ď aũt
ch. dicit [ad te].i. aduerſum te. hoc eſt veh qď di
17.c. cit Eſa. Veh terræ cymbalo alaꝝ quæ eſt vl
Eſa. tra flumina ethyopię quæ mittit in mari le-
18. gatos in vaſis papiri ſup aquas. Terra Ro
ma, poteſtates, legati, quos dirigebat exerci-
tus: mare/mũdus, vaſa papiri/bibliĩ arma ex
pugnabilia caute Romæ erat, vt ſemper le-
gat⁹ & dux militiæ rediret iuict⁹: aquę rebel
les vel legiones qb⁹ legatus ꝑerat. Hęc diciť
eſſe vltra flumina ethyopię.i. ignotas ꝓuin-
Luc. cias & remotas. Exiit edictũ a Cęſare augu-
2. ſto, vt deſcriberetur vniuerſus orbis Romæ
ſubiect⁹: hoc ẽ cymbalũ populoſa ptãs: ſed
Eſa. ſibi veh dr̃ deſolationis ipſius. Perdã (inqt)
14. babylonẽ: & radicẽ & germẽ. Syon/eccleſia
Mat peregrinãs nõ poterit nõ pcipe de plagis ba
3. bylonis, & bibere de calice furoris impii, qa
Luc. neceſſe eſt vt ꝑmať triticũ ſimul cũ palea: vt
3. tãdem illud in horreum regis. trãſeat: illa in
Eſa. īcẽdium inferať ne euadat. Iñ Eſa. Aſinorũ
30. pulli commixtum migina comedent, ſicut in
idem area ventilatum eſt. Item tritura triturabis
41. montes & cõminues: ẽt colles q̃ſi puluerem
pones. Poſui enim te q̃ſi plauſtrũ triturans
nouũ: hñs roſtra ſerantia. Pulli aſinoꝝ, licet
illi duo ordines futuri ītelligant q̃ſi filii ꝑla
toꝝ: q cõmixtũ migina comedẽt.i. ſiľ doctri
nã euãgelicã ꝑdicabũt in lr̃a & ſpũali ītelli-
gẽtia, ſicut in area ecclię vẽtilatũ eſt ſcõꝝ pa
trũ zelo fidei & approbatiõe diſcuſſum. Tñ
ſm libri curſum, pupilli aſinoꝝ, tyrãni prin
cipũ ſunt: q electos & reprobos ī area toti⁹
īperii vẽtilabũt & comedẽt: cõprimẽdo tol-
lendo paleas tẽporalium & frumẽtum ſpũa
lium, qbus reuera prçerit tuus hæres a dño
ſtatuẽdus quaſi plauſtrum triturãs nouum.
Plauſtrum Romanũ imperium qď vehitur
duabus rotis, & ad deprimẽdam vetuſtatem
eccleſiæ/& triturãdam in futuris ꝑdicatori-
bus nouitatem. ſ. hæreticos & gentes agare-
nas. aľs hęreticis & gẽtibus agarenis: hñs ro
ſtra ſerãtia virium & crudelium ptãtum qui
bus rodat ſpũalia: ſeret corporalia, trituret
montes. ſ. prælatoꝝ ſupbiã cõminuet & cle
ricoꝝ inſaniam, & colles, ſæcularium pote-
ſtatum ad nihilum redigať, & more pulueris
huc illucq; diſpergat. Sed nunc Roma ſuper
ba contemnit quæ dei ſunt, obturat aures
ſuas ne audiat oraculum incantantis, vt hu-
militer ſedeat in puluere, & deſcendat de ſo- Ap.
lio filia caldæoꝝ, dicens. Sedeo Regina & 18.
vidua non ſum, & luctum non video. Sedet
vtiq; regina per imperi gloriã, & vidua non
eſt per pontificii gratiam, & luctum non vi-
det per vtriuſq; protectionis inſtantiã. Sed
cum habitatrix eius meretrix prælatorum
ſynagoga malorum intercipitur & eius neq-
tia aperitur: exurgens in iudicium dñs p re-
gulũ illũ volatilẽ diſpdet babylonẽ radicẽ
& germẽ ei⁹: babylonẽ quoad ſupbiam: radi Eſa.
cem quoad auaritiã: germẽ quoad luxuriã: 14.
ſolidam quoad primã: cãpeſtris quoad ſecũ
dã: vallis quoad tertiã. De hoc iuſtũ & īpiũ
ipſe ꝯſumit: īpium vt vel cõuertať vel pereat
iuſtum vt vel proficiat vel putreſcat. Hic eſt Ap.
gladius ex vtraq; parte acutus: hic eſt ignis 1.ca.
miſſus in terram ad ſuccendenda corda fi- Luc.
delium, & comburenda corpora perfidorũ. 12.
[Succendam (inquit) ignem]&c̃. [Saltus]ba
bylonis ſenatus Romanus populus circui-
tus dr̃: in quos [ignis]tribulationis impii im

Eze- mittendus eſt. Inde Ezechiel. Ingredere i me
ch̄. dio rotarum & imple manus tuas prunis q̄
10.c. ſunt ſubter cherubin & effunde in ciuitatem.
Duæ rotæ eccleſia Ro. & reſpublica: duæ
manus/præſides vtriuſq;. Ezechiel/chriſtus
prunæ/tribulationes: cherubin/clerus & cul
tus religioſus: præſbyter/populus ſæcula-
ris. Tollit ergo prunas. i. commouet perſe-
cutionis a laycis: & ſpargit in vrbem exigen
tibus meritis ſummi pontificis & principis
ſęcularis in Romam. Et bn̄ in medio rota-
rū ingredit̄ p diſcordiam mediū vnitatis ſci
dens clerum & impium. Vides q̄ pro culpa
tpalium præſſura cōſurgat: & ſummus pō-
tifex Petrus nō valens relinquere oues ſuas
patietur pro illis. Tēporalia enim ſunt ſub
ter cherubin: ordinis clericalis: de quib⁹ pra
uæ tribulationes conſurgent in nouiſſimo
maledictionis: quoniam in igne zeli deuora
So- bitur omnis terra. Capitulum. .xxii.
pho. D[Eſcende in domum regis Iuda/qui
i.ca. ſedet ſuper ſolium Dauid ipſe & ſer
ui eius & populus ſuus qui ingredi
untur per portas iſtas]. [Iuda]latina eccle-
ſia: [domus]Ro. impium. [Rex Sedechias]
ſummus pontifex futuris: [ſedens ſuper ſo-
lium dauid ipſe & ſerui eius]ſcilicet prælati
& cardinales: [& populus]ideſt clerus: [por-
tæ]dignitates ſunt & poteſtas eccleſiaſticæ:
quos hortatur dominus p ſcripturas & euā
geliſtas nouōs: vt [iudicium faciant iuſtum]
quia peruerſe iudicant: [oppræſſum non eri
piunt]ſed diripiunt [de manu]ſuperbi & [ca-
lumniantis]iniquæ. [Aduenam]ad litteram
[pupillus]ſpoliatus [vidua]eccleſia viduata
paſtore. [Sanguis inocens]eſt pecunia quam
de peccato & mamona iniqtatis acqrūt. Iñ.
H. Ois calūnia in medio eius. Veniet dies im-
6.ca. mo imīnet vt paupes & afflicti ſtent in ma-
gna cōſtantia: prædicantes aduerſus carpi-
nales & alios auaros: & exhaurīētes labores
& ſudores eoꝝ. Ecce ſeſſuri eēnt in ſæculum
reges & p̄lati ſup eccleſiam dei/ſi recte proce
derent: altum non ſaperent. Si honeſte viue-
rent: ſi munera & lucra cupida exhorrerent.
Sed qa beſtia p̄latoꝝ occidēda eſt & capien
da per regulum q omne ſublime videt: & rex
erit ſup oēs filios ſupbię p̄latos & paſtores
idolatras: de qbus dicitur. Paſtor & idolum zach.
derelinquēs gregem: vt mæretrix babylon: 11.
eccleſia fornicās a deo ſuo corruat & perdat
pmittit̄ & iuſto iudicio fiet: vt q male ingre
diunt̄ ad apicem dignitatum q̄ totius egre-
diant̄. i. deponant̄ ab eis: & ducant̄ in baby-
lonem. i. tradant̄ in manus ipii ſceuientis: &
eccleſia in [ſolitudinem]verſa ſublatis opib⁹
deuaſtet̄. Seqtur. [Galaad tu mihi caput li-
bani]. [Galaad]mons eſt in tribu Gad: in
quo comprehenſus eſt Iacob a Labā in ter-
ra og regis Baſan: & de qua dr̄. Nunqd non Gen̄
eſt reſina in galaad. Et Salomō: capilli tui 31.
ſicut greges capraꝝ: quæ deſcēderūt de mon Hie.
te [galaad]. ¶ Typice: trib⁹ gad deſignat ec 8.
cleſiam antiochenā: vbi primo inuenti ſunt Can.
diſcipuli in gētibus: & facta eſt Pauli in Pe- 4.
trum rep̄hēſio: qd̄ gręcoꝝ ppl̄s & gētilis: ac
ſi Barnabas duceret̄ in ſimlationem Petri. ſ.
ppl̄i circūciſi. [Libanus]gētilis eſt populus
chriſtianus: ibi enim habuit initium quaſi a
gręcis. Iñ Apl̄s: iudęo primū & gręco circū
ciſio. [Reſina]apl̄ica doctrina. Chriſtus lo- Ro.
quēs in Paulo: hic rep̄hendit̄ Iacob popul⁹ 2.
xp̄ianus: a labā/iudęoꝝ doctorib⁹ facta diſ
putatiōe de lr̄a & ſpū. Ipſa eſt rages ciuitas
Medoꝝ: in cuius flumine īuentus eſt piſcis
lr̄ę occidētis & exēterat⁹ p itellectum hr̄ in To-
vſum. [Og rex baſan]ſignat pōtifices iudęo bi.5.
rū: de quo mōte aſcēderūt caprę: fideles ad i-
teriora deſerti: & q̄ſi auſtri vt ſprętis ſupſti
tiōib⁹ iudęoꝝ audirēt p Paulū & Barnabā
vt quōdā p Moyſen & Aarō de rubi medio
gētilico loquētē dn̄m ſaluatorē. i. ad gentes
erroneas, ad xp̄i gr̄am cōuertēdas: donec ve
nirēt Romā: & ibi fieret caput eccleſię natio
num. Igit̄ Ro. eccleſia ac ſi [galaad caput li-
bani]ppl̄i xp̄iani eſt. Aqua qa malū ad ſub
iectos diffundit̄: recte a ſanctuario flagellū
icipit: vt dolēte capite/doleāt pariter & mē-
bra. [Si nō (inqt) poſuero te in ſolitudinē]
vbi deſtructio Ro. capituli: [vrbs inhabita
bilis]vbi eccleſiarum direptio prælatorūq;
munitio. [Sanctificabo ſup te iterficientem
virum & arma eius: & ſuccidā electā cędrū
tuam: & præcipitabit in ignem]. [Cędrus]
prælatos ſignificat: quos in igne furoris im
perii ſuccendet. Inde. [Cędrum de libano
tulerunt

tulerunt].i.de eccleſia ꝑlatos: [abſcidet vir
ſanctificatus:]quoad officium, vel certe quo
ad iperii gubernaculum, officium vltionis:
gubernaculũ defenſionis. Vltionis / exequen
Eſa. dum, defenſionis, ꝓſequẽdum. Iñ. Veh aſſur
10. virga furoris mei:executio enim erit diuini
cõſilii intẽſione flagelli. Iſte eſt vir q concul
cat vel cõturbat terram, eccleſiam, cõcutit re
gna/eccleſias in ꝑlatis: cõturbat ꝑ ſcandalũ/
cõcutit ꝑ flagellũ. Ponit orbem in deſertum
xp̃ianũ ppłm ꝑ tpale diſpẽdiũ, & dr̃ interfi/
ciẽs ſyon, imo prio afficit. ſecũdo inficit. ter
tio[interficit]. Afficit ꝑ moleſtiã, ĩficit ꝑ ꝑfi
dã, [iterficit ꝑ diffidẽtiã. Moleſtia in rebus:
ꝑfidia ĩ mẽtibus, diffidẽtia in moribus. [Ar/
ma eius]hęc ſunt. ſ. argumẽta malitiæ qbus
ſuccidet cedrum. i. prelatos in furore ſubuer
tet. [Quare:?qa dereliquerũt pactũ dñi dei
ſui: adorãtes deos alienos, & ſeruientes eis].
[Pactũ]dei eſt fides operãs, quã prauis opi/
b⁹ ĩpugnãt. [Deos]auaros adorãt: [pactũ]
frangũt ꝑ ſuperbiã. [Deos]adorãt per aua/
ritiam: [eis ſeruiũt]per luxuriã. Propter ſu/
perbiã inducit̃ regulus: ꝓpter auaritiã cet⁹:
ꝓpter luxuriã coluber tortuoſus. Hi ſũt Sa
lomon rex hieł'm, ſed idolatra: hic ſenex fa/
3.re. tuus iſenſat⁹. Senex in ſupma gloria: fatui i
xi. tẽporali affluẽtia, ĩſenſati in carnis laſciuia.
[Nolite flere mortuũ: neqꝫ lugeatis ſup eum
fletu]. [Mortuus]eſt in pc̃tis ordo paſtora/
lis: q nõ eſt flendus ſi atterit̃, qa dño pecca/
uit: nec[fletu]lugendus eſt vt cõpatiatur eis.
Eſa. Luxit & elãguit terra: cõfuſus eſt libanus &
33, ſordet & luget, lãguet, ꝓfundet̃, & ſordet. Pa
ſtores dicunt̃ terra ꝓpter ſęcularẽ cõuerſatio
nem, libanus ꝓpter ſacerdotalẽ dignitatem.
Sed iſti lugẽt in ope: languẽt in fide: cõfun/
dunt̃ i ope, ſordẽt i ſcelere. Hi ſunt Lazarus
Ioã. qtriduanus: q iam mortui ſunt in tribus: in
xi. auaritia, in ꝑfidia: in ſupbia, quarto loco ſca
tẽt & fetẽt in luxuria: ꝓpterea opes tollit re/
ſpublica, fidẽ deiicit ſynagoga hæretica, cor
pora infeſtat gens maumethica, luxurioſos
expectãt dęmonia. Talibus cõſtruit̃ domus
in terra ſenar. i. iperii ptãte ad lrãm: ſed ſm
ſpm̃ in ĩferni voragine. [Plãgite eum q egre/
dit̃, qa nõ reuertet̃ vltra, nec videbit terram
natiuitatis ſuæ:]licet ĩ mortuo mundi deſi/
deriis populus pœnitens ĩtelligatur. Multi
enim futuri ſunt qui mortificabunt membra
ſua ſuper terram cum doctoribus veritatis
deſignatis in Paulo & Barnaba eo tempore
quo paſtores auari. ſuperbi & fatui adducen
tur in babylonẽ & hieruſalem trãſmigrabit.
Eccleſia ĩperium ꝑ flagellum de eis q̃ſi de re
ſticulis faciẽdum, q ꝓpterea plangendi non Tit.
ſũt, q pie moriunt̃ ſęculo, vt xp̃o viuãt. Tñ 1.
illi ꝑlati plangẽdi ſunt & alii chriſtiani, qui
confitent̃ fide ſe noſce deũ factis aũt negant.
Qui quottidie[egrediunt̃]de hieruſalẽ i ba
bylonem & ꝑlabunt̃ in vitia carnis & deſi/
deria mũdi: vt captiui perpetuo teneant̃: qui
nõ apponũt vltra reuerti ad pniam: nec vide
re viſionis pacis: Hieruſalem[terram natiui
tatis]in qua orti ſunt per baptiſmatis ſacra/
mentum, quin potius ſic inducant cor in ſæ/
culo viuere vt cõtẽpta viuẽtium patria cœ
li regno deſcẽdant & corruãt in ĩfernũ. [Hęc
dicit dñs ad Sellũ filium Ioſię regem Iuda
regnãtem pro patre ſuo: q egreſſus eſt de lo/
co iſto, nõ reuertet̃ huc amplius: ſed in loco
ad quem tranſtuli eum, ibi morietur, & terram
iſtam nõ videbit amplius]. Pro piis patrib⁹
nati ſunt tibi filii impii: & pro iuſtis pontifi
cibus iniuſti epiſcopi ſurrexerunt. Memoria Ec/
mea Ioſiæ. i. vita eius q̃ſi opus pulueris pig cle.
mentarii. i. virtutis xp̃i, ſed[ſepultura eius 49.
aſini filius ſepelietur]. ad lrãm. Iſte fuit [Sellũ
ſub Ioachim, quem dux Normanorum cepit
in paſcaſio papa, & duxit apud Leodium ca
ptiuum & vinctum, in quo libertas eccleſiæ
cecidit: ſeruituſqꝫ ſurrexit: [& ad terram li/
bertatis nõ eſt reuerſus: ſed mortuus ibidem
eſt & cõfuſus]. Ex eo enim tpe vſqꝫ nũc, imo
& vltra dies iſtos in qbus e vicino cõplebit̃
myſterium ſcripturarũ. Delebit̃ archa Noe
Chriſti eccleſia, vt ſcis cõſcitus inter fluctus
imperii diluuii ſurgentis pauper euagiet: vt
tãdem ab oppñ & perſecutione tumultib⁹ ſu
per mõtes Armenię futuris viris euãgelicis
requieſcat. Audi Auguſte Ioachim iſtius an/
guſtias tui furoris augmenta: ſed ruinæ poe
tius reipublicę & eccleſię pariter argumẽta.
[Veh(inquit)q ędificat domum ſuam in iu/
ſtitia, & cœnacula ſua nõ in iudicio:]amicũ
ſuum opprimet fruſtra. [Amicus]ꝑpi ad lit/

teram : ſed ſpiritualiter Chriſtus cui ſeruus
efficitur:ſi non ita quemadmodum ille iuit.
[Domus] eccleſia Romana . Audi [iniuſti-
Eſai. tiam].iuſtitia habitauit in ea:nunc autē ho-
1. micidæ .Inde.Oēs iuſtitiæ veſtrę tanq̄ pā-
Eſai. nus mēſtruatæ.ſ.eccleſiæ Romanæ.Nec ob
64. ſtat qđ dicit̃ . Erit fons patens domui Da-
Zac. uid.ſ.viri euāgelici ſuſcitandi in toto orbe:
13. quoꝝ doctrina adeo patens erit & libera:vt
q ſitit vadat & bibat ſine p̃cio in ablutione
peccatoris.ſ.populi chriſtiani / & mēſtruatę
matris eccleſiæ . Quia reuera tam pplus q̄
eccleſia i peccato corrupta: & ad fontem prę
dicationis & pœnitētiæ recurret in multis:
in reliquis aūt flagellabit̃ : qa gladius regis
babylonis ē exactus & limatus : & nemo ex
omni pte beatus . In hoc aūt iuſtificat̃ deus:
Pſal. in hoc eſt ois hō mendax:qa nemo immunis
115. a ſorde:& nō iuſtificat̃ in cōſpectu dñi ois vi
Pſal. uens.Sane q̄ diebus Ioſiæ Pharao rex egy
142. pti cōtra Regem aſſyrioꝝ aſcēdit ad flumē
3.re. eufratē:& occiſus eſt in magedo : licet ſit ad
23. patres appoſitus. Tñ videat Leo papa ſi nō
vulneratus eſt ipſe plaga doloris & mortis.
A cuius diebus neceſſe eſt vſq; ad tēpus quo
terra aget ſabbata ſua/ & deſolatio pertrāſi
bit:a ſaracenis q de abyſſo pp̄li īfidelis mul-
tipliciter eruperūt diffundentes ſe p mariti-
mas Italiæ ſub Ro.imperio ꝯſtitutas. Qđ
autē ipſe Pharao iunxit Joachim filium Io-
ſiæ:ad ep̄os & prælatos referendū eſt: quos
dux Normanoꝝ cepit in partibꝰ normādię.
Similiter & Ioachim qui & Eliachim Pa-
ſcalem.ſ.papam:cuius ſucceſſor tpe deſtitit
dux Normanus & Francus : & tulit eis Rex
babylonis Alemanus.ſ.a riuo ægypti q ad-
iacet regno frācoꝝ ꝓuinciam.ſ.normanoꝝ
Hie. quæ ſpectat ꝓprie ad frācos:propter qđ dr̃
46. vitula elegās/quoad laborem & eiectionem
militię francoꝝ atq; formoſa/quoad decorē
ꝓuincię.Stimulator ab aquilone veniet ti-
bi quoad Ro.imperium cōtra Franciā ſti-
mulādam.Qualiter aūt ſūmi pontifices ar-
guant̃ de[cęnaculis factis]in eccleſia vt in ar
cha:& qualiter prębendaꝝ redditus cōmu-
nicētur:ipſa decretalis īſinuat/qa iniuſti/qa
fraudolenti.Et iccirco tollit rex babylonis
factus monachus a riuo ęgypti vſq; ad flu-
men eufratem:qa nō tpalia ſed ēt ſpiritua-
lia:nō ſolum quę franci principes dederunt
eccleſiæ:ſed ēt quæ alemani Cęſares cōtule
rūt.Licet enim ipſi terreni principes p vim
auferēt eccleſiæ aliqd:vt regnum Siciliæ &
libertatem eccleſię ipedirēt.Tñ ipſi pontifi
ces multa tulerūt ecōtrario principibus quę
nō recipere debuerūt/nec quęrere. Et futurū Hie.
eſt vt ſicut ſingulus q̄rat ſua:ſic & fortis im- 46.
pinguat in fortem:eccleſia in rēpublicā . Et
hoc ſit qđ dicit Chriſtus ſaniori conſilio:
Reddite Cęſari quę ſunt cęſaris: & q̄ ſūt dei Mat
deo.Terrenus princeps terrena exiget : ſed 22.
ſubtracta.Sed qa a p̄latis auaris non capit̃
iſtud verbum:vteres veteres diſrumpentur:
& nō tm̄ ſua Romanus præſes exiget quaſi Mat
tpalia ſed ēt ſpūalia quæ nō ſua.Et hoc ſit th.9.
quod dr̃.Oſtendēs ſe quaſi ſit deus : nec q̄q̄ 2.th.
deoꝝ curabit.ſ.pręlatoꝝ.Inde in paralipo 2.
menon.Adduxit ſup eos regem caldęorum: 2.pa
& iterfecit iuuenes eoꝝ gladio/in domo ſan rali.
ctuarii ſui.Non eſt miſertus adoleſcentis & 36.
ꝟginis & ſenis:nec decrepiti qdem : ſed oēs
tradidit in manus eius:& ſiqs euaſit gladiū
ductꝰ eſt in babylonē in ſeruitiū regis baby
lonis.Qđ ergo dixit ſupra. pdix fouit q̄ nō
pepit &c̄.Hęc ſoluit̃ vſq; ibi vbi ait. [& cæ Hie.
nacula ſua nō i iudicio].Hęc ſūt illa p̄ſepia 17.
Salomōis & ſtabula iumētoꝝ: quę diruēda 2.pa
ſunt e vicino:vt hoies humana ſapiāt: reddi ral.9
ta retributione ſuperbis.Non eſt de his cæ- Luc
naculū illud grande & ſtratū: magnum quo 22.
ad dignitatē:ſtratum quoad humilitatē : in
quo chriſtus cum diſcipulis extitit:& qđ vi-
ro dei in veteri teſtamēto paratum eſt . Sed Dañ
cęnaculum illud bellis in quo depræhenſa 14.
ſunt veſtigia ſacerdotum:& deuorati ſunt in
momēto in lacu ſceuiſſimo babylonis.ſ.im-
perii alemanoꝝ.Pertinēt ergo ad prælatos
præſepia:[cęnacula]aūt ad magiſtros.Et il
li qdem amplificant[iniuſte:]& iſti[ſpatio-
ſa]exhibent indiſcrete in feneſtris doctrinæ
quas aperiunt exponēdo[in laquearibꝰ cæ-
drinis:]in certationibꝰ ſcripturarum vel ſen
tentiarum inuiolabilium[in ſynopide] quo
pingit̃ doctor rhetoricus & tenor dictionis
exqſitus.Nota[Domum/cęnacula / laquea-
ria/picturam].In[domo]eccleſiæ gñalis pa
ſtores:

ſtores:in[cænaculis]doctores:in [laqueari-
bus]regulares:in[picturis]mores & diſpen-
ſationis. Licet ad lr̄am eccleſia arguaẗ i his
q tp̄alia ędificia cōſtruūt & ſp̄ūalia deſtruūt
tum qa iniuſte multiplicat rectores & ſacer
dotes amplificat:dilatat ſtudia & ſua cōſilia
dictaminaq; colorat:quę inflant & nō ędifi
cant:merito ducunẗ in babylonem:dum re-
probando ſpiritum in carnalibus deſideriis
cōfunduntẗ.Hic cōſiderādum eſt ad quātam
ignominiam famoſę eccleſiæ veniāt: dū di-
lationis ſuę gloriam minus ꝓuide nō atten-
dant.Quanti hoīes ſunt & erunt in eccleſia
ꝓmouēdi iniuſte & indiſcrete ad ordines &
magiſteria:quibus melius eſſet deſiſtere vel
pedem retrahere:q̄ ad babylonem poſtmo-
dum deuenire.Singulus habet [domū] con-
ſcientię:cęnaculum]vitę latæ:[laquear] red
dituum:[feneſtras]deſiderioꝝ:[cędrum]di-
gnitatum:&[ſynopidem]ſtudioꝝ.Sed nun-
quid regnabunt:'qa cędro]chriſto ſe cōferūt
pr̄es ap̄li:iudicium & iuſtitiam faciētes.Sed
ipſi quaſi filii mūdum pingunt [ſynopide:]
coelum obducunt cinere: turres erigūt vir-
Mat tutes euertūt.Erunt(inqt)homines edentes
24. & bibētes:plantātes & ædificātes/nubentes/
& nuptui tradētes : & repētinus ſuperueniet
īteritus.Hic eſt curſus mali operis : & iccir-
co malos male ꝑdet/ꝑ principem reipublicę
& vineam ſuā locabit aliis agricolis:docto-
Mat ribus veritatis.Sequitur.[Nō plangent eū]
21. ſcilicet Ioachim filium Ioſiæ regem iuda.
Luce [Veh frater & veh ſoror:]pro eo ꝙ libertas
20. eccleſię ancillāda eſt & ſtatuēda ſub tributo
a papa Paſchaſio tertio q reſpicit Ioachim
q ſucceſſit Ioſię:ac ſi alteri Leoni papę nō ē
plangēdus:qa etſi captiuus a duce Norma-
nico ponere debuit aīam ſuam ꝓ iuſtitia ec-
cleſię:& nō infringere libertatem eius & tra-
dere ſeruituti:de qua collum nō excutiet ec-
cleſia ſic de leui.Q ď aūt diciẗ. [Sepultura
aſini ſepelieẗ putrefactus & proiectus extra
portas hieruſalē].licet viriliter ſit papa Pa-
ſcaſius ſub captiuitate defunctus.Videant ta
mē pręlati tēporis huius ſi non [putreſcūt]
vita:ſi non[vileſcūt]ignominia:ſi non[ꝓii-
ciunẗ]mundi deſideria:ſpretis [portis hie-
ruſalem].i.dignitatibus eccleſiæ Apoſtolo-
rumq; documēta. Vere[aſini]& ſtolidi ſunt
pręlati:& iccirco patebūt hoſtibus: dū ho-
ſtia eccleſiæ nō attendunt:& ꝓpter hoc ap-
poneẗ non ad patres ſed ad hoſtes potius
babylonis eoꝝ ſabbata deridētes:& [aſino]
qdem ſubtrahiẗ primo poſt mortē corium.
ſecūdo ꝓiicitur in ſterquiliniū.tertio beſtiis
& auib⁹ datur in cibū.Sic pręlatis mortuis
in peccatis:tolleẗ corium tēporalium:[proii
cientur in ſterqlinium]vilitatis obprobriū.
Dabunẗ beſtiis Romani imperii: & auibus
ideſt viris euangelicis/in prædicationis & i-
crepationis vſum.¶ Et nota qď ait.[Extra
portas hieruſalem:]qa non audebunt etiam
attriti auctoritates ſuas & officia libere 'ex-
ercere.Sternet(inquit)ſibi aurum.ſ. cultum Iob.
eccleſiaſticum quaſi lutum vertēdo gloriam 42.
eius in idolum.Nec mirum quia & ipſi foris
ſunt aurei in apparentia:intus lutei in con-
ſcientia. Et iccirco in ſtatua babylonis pror Dan̄
ſus ſunt aurea extrema lutea:ſed aurum vitę. 3.
apoſtolicę vertiẗ in lutum infamię p̄laticę.
Velit deus ne eos velut lutum platearum im
moueat:& in ſtatuam Romani imperii fer-
ream dura ſeruitute compingant. Futurum
eſt vt lutum ferro non hæreat:& ſi pars fer-
rea vel lutea videatur:quia nec deeſſe pote-
runt qui erunt in iuſtitia rigidi : & aliqui in
auaritia non incurui. ¶ Sed timendum ne
in ſtatua tui imperii diuerſa ſit mixtura me
talli.Nam vt in genere diſſeramus : Caput
aureum fuit in regno babylonico : argen-
tum in gręco:ereum in Romano:ferreum in
ſaraceno:luteum in antichriſto. Spirituali-
ter autem aureum fuit in Henrico primo:
argenteum in Federico patre tuo : ereum in
teipſo Henrico ſecundo:ferreum in ſucceſſo
re tuo.Cuius tempore tollendum eſt/immo
transferēdum imperium:& tamen transferen
dum in ſemine non poterit in eo non fieri
pars ferrea & ſeuera:parſq; lutea & infirma.
Mihi videtur ꝙ ipſum chriſtianum ſemen
miſceatur ſaracenico:& quaſi fidelis infideli
populo ſederetur:& ſic hæretici de popu-
lo chriſtiano exeuntes:ſaracenis adhæreant
ad perſequendam eccleſiam:ſicut ad abſor-
bendam archam duo aquarum genera con- Apo
uenerunt in duabus Apoc.beſtiis de mari & ca.13

de terra conſcendentibus deſignatis. ℭ Sed
Dañ ſi notaẜ cōdendam mixturā hāc/lapis angu-
3. laris & ſine manibus exciſus dirigiẜ. Videat
tua poſtrema poſteritas: ne reprobādus ab
ea fidelis vtiqꝫ populus ſine humano adiu-
torio a morte eccleſię/vel iſtinctu ꝓprio vel
diuino cōſilio repente ꝓſiliat & cōterat mo
las iniquæ prolis,& pedes ſtatuæ Babylo-
nis infixos in lacu miſeriæ & luto fecis ſara-
ceno vtiqꝫ populo & hæretico patareno.
ℭ Sed nunqd ꝓpterea cætus p̄laticus cæ-
Io.9 cus natus videre potuerit/ſi lutum oculis eo
rum apponaẜ:poterit ſane ſi eos iteꝝ tēpo-
Eſa. rale cōmodum nō excoquat. Dabit enim ve-
28. xatio auditui ītellectum. Mox qdem cū in-
fixi fuerint pedes in limo hæretico ꝓfundi
populi agareni: tunc videbūt & cognoſcent
ꝙ nō ſit ſubſtantia.i.ſubſiſtere non poterūt
in hoc errore:qa vidētes ſe nudos & ſpolia-
tos a gratia redire cōtendent ad gloriam iā
cōtemptam.⌊Aſcēde (inqt) libanū & clama
in baſan da vocem tuā:& clama ad tranſeun
tes:qa cōtriti ſunt oēs amatores tui.⌋ In fu-
turis viris euangelicis Hieremias aſcendit
per prædicationis officium ⌊libanum⌋ Ro-
manū capitulū:⌊baſan⌋paſtorale collegium
⌊trāſeuntes⌋monachoꝝ cōuentuū.⌊Amato-
res⌋eccleſiæ cōterunẜ reges.ſ.ſæculares. Sed
in⌊libano⌋prælati:in⌊baſan⌋clerici:⌊in trā-
ſeuntibus⌋religioſi vel laici:quia oēs dicun-
tur ebrii. Videant qdam eoꝝ ne ſint infecti
vita:inflati auaritia:infixi luxuria:pro qui-
bus & dr̄.⌊Cōtriti ſunt amatores tui.⌋Iſti di
ligunt dignitates eccleſiæ: non abiectionem
perſonæ:nō humilitatē cōſcientiæ: ſed ela-
tionem vitæ: propterea ⌊oēs paſtores tuos
paſcit ventus⌋vanagloriæ:& ꝓpterea⌊ama-
tores tui in captiuitatem ibunt babyloniæ.
ℭ Vides ꝙ per ventum ſuperbiæ & paſſum
abundantiæ peruenīẜ ad Babylonis luxu-
riam. Sed⌊ventus⌋in hoc loco deſignat per-
ſecutionem imperii, & ab aqlone.ſ.a repro-
bandoꝝ parte ꝓcedet turbatura eccleſiam
etiā in errorē & electos ſi fieri poterit indu-
ctura. Poteſt ēt ad lr̄am accipi ꝙ captiuen-
tur viri p̄latici:vt tanq̄⌊amatores⌋ac ſi for-
nicatores in futuro cathacliſmi diſcrimine
inuoluanẜ,⌊Tunc confundetur aperte ma-

litia:& erubeſcet⌋forſan tam in pœnitētia q̄
in pœna. Inde.⌊Quæ ſedes in libano⌋cōtra
prælatos/chriſtiano populo præſidētes:⌊ni
dificantes ī cædris⌋eccleſiaſticæ dignitatis.
⌊congemunt⌋in peccatis:⌊dolent quaſi par-
turientes⌋in pœnis. Mihi videẜ ꝙ iſta quæ
parturit/ſit eccleſia ſpūalis q̄ parturit in tri-
bulatione/parit in dolore q̄ſi Ioſeph & Be- Gen̄
niamin:quoꝝ primus tribulatur in carcere. 39.
Alter erit filius doloris in morte matris/tē- Gen̄
pore confuſionis prælatoꝝ cruciabiẜ mater 35.
eccleſia a facie draconis:q filium quem emit
tet/deuorare cōtendet. Vnde neceſſe eſt ma- Apo
trem cōſurgere in ſolitudinem populi chri- ca.12
ſtiani:vel potius ad gentes incredulas con-
uertendas. Aqua enim egrediens de ore dra-
conis:pſecutio Romani impii eſt & dogma
puerſum:qbus ſi datum eſt deſuper euertat
euāgelium & deuoret populum chriſtianū:
Sed terra inquit audiuit meliorem: layci.ſ.
fideles qui abſcondent eos a pluuia & vento
erroris. ℭ Et nota ꝙ alii fugient in ſolitu-
dinem ſpūalis cōuerſationis. Alii emigra-
bunt in cōfuſionem Babylonis de taberna-
culo dignitatum. Inde.⌊Si fuerit Iecomas fi
lius Ioſiæ regis Iuda annulus ī dextera mea:
inde euellam eum⌋. Ex hoc loco cognoſciẜ
ꝙ prælati/epiſcopi/& carpinales aſſumpti
in excellētia dignitatū excidenẜ:& quaſi⌊an
nullus de dextera euellenẜ⌋.ſ.deponentur & Hie.
mittenẜ in ignem ſiniſtre:vt conflenẜ in for- xi.
nace ferrea:& olla flāmea aquilonis. Hi por
tant⌊annulū⌋dignitatis inſignis: ſed repro-
banẜ in pœnis ēt tēporalis afflictionis. Ar- Hie.
gentum(inqt)reprobum vocate eos: iuſtus 6.
qdem deus es tu:pro eis enim dicis: vt quid Mat
dereliqſti me? Et Dauid. Deſpexiſti Chri- 15.
ſtum tuum:& euertiſti in terra ſanctuarium Pſal.
tuū. Dereliquerūt dn̄m/cōtemnendo cordis 88.
humilitatem. Blaſphemauerūt ſanctum iſ- Eſa.
rael:peruertendo carnis honeſtatem: aba- 1.
lienati ſunt retrorſum/concupiendo mun-
di vanitatem. ℭ Et nota ꝙ quattuor gene-
ra hoſtium inducuntur contra eos. In ſpiri-
tualibus:in tēporalibus:in ſeruitutibus: &
in tribulationibus. Primi ſunt quęrētes ani
mam ſecundi Punici/quorum timent aciem:
tertii Romani principes: quarti alemani fe-
roces.

roces. Quare e:/ga quattuor ſunt auerſiones
ibidē eorum. Inde Eſa. Veh genti peccatrici: in af-
fluentia/populo graui iniqtate in ſymonia.
Semini neq̄/in ſuperbia: filiis ſceleratis in i-
miſericordia. [Et mittam te & matrem tuā
quæ genuit te in terrā alienam/in qua nati
nō eſtis/ibiq; moriemini:] non ſolum paſto
res in mundo diſperſos: ſed ipſam [genitri-
cem] Romanā eccleſiam in ſuis rectoribus
adducet in ſeruitutem & cōfuſionem vitę: &
morieť in gladio pœnę: & forſitan afflictio
nis ęternę. [Ad terram (inqt) ad quam leuāt
manum ſuam vt reuertanť illuc: & non reuer
tenť]. Licet apponāt ſummi pōtifices terre-
niq; prælati: vel iugū publicę poteſtatis ex
cutere: vel libertatem eccleſiæ p ſuperbiā re
parare: non tñ̄ eſt cōſilū dñ̄i permiſſioniſq;
diuinę. Et qa noluerūt in die ſua quæ ad pa
cem eis humiliter ſapere: ſed potius contra
ictum fluminis ſuperbire. [Nunqd non vas
fictile atq; contritum iſte Ieconias: & vas
abſq; omni voluptate(] Epiſcopi [vas] ſunt
Geñ per electionem: [fictile] per īpotētiæ virtu-
3, tem: [cōfractum] per elationē: [abſq; volu-
Io.5 ptate] per carnalem abuſionem. Iſti non ſunt
paradiſus voluptatis ſpiritualis: ſed para-
liticus diſſolutus membris carnalibus ſtu-
diis. Sequitur. [Terra/terra/terra audi ſer-
monem dñ̄i]. tertio terram replicat. primo
loco ſunt terreni quoad dignitatis abuſum:
ſed reuera quia eccleſia eſt tribus ordinibus
quaſi dignitates appenſa. ſ. laycis/clericis. re
ligioſiſq; fidelibus/eos attētos redit: vt [ſcri
bant viros] prælatos imperfectos & [ſteri-
les] prædicent: viros vtiq; inflatos: ſteriles/
indiſcretos/improperabiles/inuirtuoſos: ſed
prælati futuri qui ſupra dicuntur [viri] non
a virtute ſed a dignitate. [Steriles] in opere:
improſperi in ſermone: [nec enim erit de ſe-
mine eius] ſcilicet talium prælatorum [vir q
ſedeat ſuper ſolium Dauid] Chriſti/in iuſti-
Eſa. tia iudicantis. Inde Eſa. Relinquetur terra
1. veſtra deſerta: ciuitates veſtræ ſuccenſę erūt
igni. Terra/Romana eccleſia deſeretur: ſub
tractis cultoribus & paſtoribus. Ciuitates/
eccleſiæ pontificales & monaſteria ſuccen-
dentur igni reipublicæ.

¶ Sequitur Capitulum.xxiiii.

V[Eh paſtoribus qui diſpergūnt] per
ſuperbiam ſubditos: & [dilacerant]
per iracundiam. [Diſperſio] ptinet
ad laycos & clericos. [Dilaceratio] ad reli-
gioſos/ſubtrahendo beneficia: & ingerendo
ſcandala/matrimonia diſſipando. Et q non
[viſitant] more [paſtoris] ſed furis: quæren-
do quæ ſua ſunt non quæ dei: inducet ī ſub-
uerſionem eorum [paſtores] ſecundum cor
ſuum: q non [gregem] eorum totum/ſed [reli
quias gregis] ſequētium eos/ducent ad inte-
riora deſerti religionis & pacis: quos [cōuer
tent ad rura ſua] ſpūalia ſtudia: [& creſcent]
in opere: [& multiplicabunť] in doctrina qa
[nō formidabūt] mundi miſeriam: [nec pa-
uebunt] inferni ſæuitiam: [& nō quæreť ex
numero:] qa oēs vnanimes/oēs ſtabiles/om
neſq; [paſcenť] ſtudiis ſpūalibus: & accuba-
bunt inquietis collegiis: & non erit qui exte
reat in mundanis negociis. Ipſi erunt ſuper
nato puero ordine futuro in fine ſecundi ſta
tus & principio tertii inter terminos accu-
bante in præſepio ſcripturarū quaſi bos/aſi
nus/paſtor/angelus. Bos vt excolat corda a Luc.
carnalibus: Angelus vt ſeminet verbum in 2.
ſpiritualibus: [Paſtor] in aīalibus: Aſinus
in oneribus: imo Angelis in vita: paſtor in
cura: bos in victima: aſinus in diſciplina. De
prio erūt ſicut angeli dei in cœlo. ſ. eccleſia.
De ſecūdo Ego ſum paſtor bon⁹. De tertio Luc.
Tulit Helyas bouem/& imolauit eum. ſ. ſpi 18.
ritus dñ̄i ſanctos. De quarto Cibaria & vir Io.x.
ga & onus aſino. Panis & diſciplina & onus 3.re.
ſeruo. Virga ſpectat ad paſtorem: cibus ad 18.
bouem: onus vel opus ad aſinū. Angelus āt Eccle
paſtoribus loquitur: Deus angelo: ſic nul- 33.
lus quæretur ex numero: qa multiplicabun- Luc.
tur ſuper harenam maris in ſæculo. [Ecce 2.
(inquit) dies veniūt/& ſuſcitabo Dauid ger
men iuſtum: & regnabit Rex & ſapiens erit
& faciet iudiciū & iuſtitiam in terra. In die-
bus illis ſaluabitur iuda: & iſrael habitabit
cōfidenter. Et hoc eſt nomen qđ vocabunt
eum dñ̄s iuſtus noſter]. Pro prælatis iniu-
ſtis mortuis in peccatis & flagellandis in pe
nis: qui culpæ tenebras diligentes lucem iu
ſtitiæ reſpuerunt. [Suſcitabit] in ſolio [Da
uid] Chriſtus [germen iuſtitiæ] quoad pœ-

nitentiam:⌊regem⌋quoad potentiam: ſapiẽ
tem quoad prudentiam. Et faciet iudicium/
de peccatoribus:& iuſtitiam/de electis quo-
ad ſcientiam:in terra eccleſiæ: ⌊& vocabunt
eum dominus⌋quoad prædicationis offi-
cium:⌊iuſtus⌋quoad operis exercitium: ⌊no
ſter⌋quoad compaſſionis affectum:⌊In die-
bus illis⌋.ſ.quibus diſcent iuſtitiam habita-
tores orbis:& quibus mundi ſuperbia cor-
ruet:& ſcoria eccleſię extorquetur:⌊ſaluabiť
iuda⌋latina eccleſia:⌊& iſrael⌋græcoꝶ eccle
ſiæ:⌊habitabit cõfidenter⌋poſt afflictionẽ
græcoꝶ & latinorum.ſ.orientalis & occidẽ
talis eccleſiæ:inter quas ſciſſura ſucceſſit:ac
ſi in tribum iuda & iſrael/decem tribus erit
cor vnum & anima vna in chriſti fide: anti-
chriſto & illo rege deſtructo qui cũcta vaſta
bit:& adducentur de cũctis terris reliquiæ
Nota electoꝶ ad fidem eccleſiæ generalis. ¶ No-
ta ꝙ per oẽm orbem & fere oĩbus regnis ter
rę prædicabiť euãgelium ęternum. Et poſt
hæc neceſſe eſt pati eos pro noĩe chriſti præ
ualente idolo deſolationis in templo pſeu-
do propheta. ¶ Et nota ꝙ Nabuchdono-
ſor erexit ſtatuam adorãdam: qđ ſimile prę
ſtolatur in poſteris tuis ẽ proximo: vt vel
ad litteram id faciat/qđ nec patres tui fece-
runt:nec ipſe facturus es:vel pſeudo pontifi
cem ſtatuat in Chriſti ſede eccleſiæ.ſ.quæ
2. ad eſt Romæ:vt in illo oñdat ſe quaſi ſit deus:
theſ. & ipſe puto erit aureus per ſapientiam & iu
2. ſtitiam:argenteus per eloquẽtiam:ereus per
famam:ferreus per potẽtiam:luteus per vi-
Iob. tam. De hoc diciť. Qui facit regnare hypo-
34. critam ꝓpter peccata populi ſcelerati. Ta-
lis aſcendet vſq; ad nubes ꝑ ſanctimoniam:
ſed in fine quaſi ſterquilinium perdetur per
ignominiam. Propterea ⌊contritum eſt cor
meum in medio mei:& cõtremuerunt omnia
oſſa mea:⌋in medio eccleſiæ ⌊cor⌋ ſapientiũ
⌊cõteriť:oſſa⌋fidelium⌊contremiſcunt. Prio
oĩs ſapĩa eoꝶ deuorabiť. Secũdo qa ĩfirma
bitur oĩs virtus eoꝶ:⌊facti quaſi viri ebrii⌋
tẽporalibus:⌊madefacti vino⌋furoris ⌊a fa-
cie dñi⌋flagellãtis:&⌊a facie verboꝶ ſancto
rum eius⌋multipliciter arguẽtis. Quibus au
tem ſanum cõſilium erit fugient de babylo-
ne:nec bibẽt de calice eius/ſed accipient cali-
cem ſalutaris/ & patientur pro Chriſto dño
& finientur in pace in exterminio babylo-
nis:cuius ruina ꝓpe eſt:& ſi ad afflictionem
eccleſiæ generalis potenter inſurgat. Et qui
dem multi ſunt intra.ſ.eccleſiam q ſunt filii
babylonis:& plures in babylone captiui qui
ſunt filii hieruſalem:& propterea facienda ẽ
in lucernis ſcrutatio:vt agni ſeparentur ab
hædis:& liberatis iſraelitis fidelibus:& fide Mat
les ægyptii in maris gentium futurarum flu 25.
ctibus demergantur. ⌊Hoc eſt (inquit) conſi
lium qđ cogitauit deus ſup oẽm terram: ⌋q
perfectę malitiæ dabit finem. Ego (inquit) Ma-
quaſi ignis & quaſi herba fullonum:cõſola- lach.
bunť inquit & dealbabuntur iuſti: & impie 3.
agent impii.ſ.reprobi:nec intelligẽt oẽs im-
pii:qa multi ex eis ad pœnitẽtiam compun
genť:reliqui patebũt incendio flãmæ deuo
rantis igne orbis vtriuſq; hoĩs in inferno.
⌊Quia adulteriis repleta eſt terra:qa a facie
maledictionis luxit terra:& areſacta ſunt ar
ua deſerti⌋.Ezech.autẽ ait. Vnuſquiſq; ad Eʐę.
vxorem ꝓximi ſui inhiat.⌊ꝓximus⌋eſt chri- 22.
ſtus:⌊vxor⌋eccleſia:quam polluere nituntur
hæretici doctrinis ĩfectis. Eſa. quoq; Luxit Eſai.
& elãguit terra:qa cultor negligit & pluuia 33.
nõ deſcẽdit.⌊Cultor⌋prælatꝰ ẽ:⌊pluuia⌋do
ctrina & ſic⌊terra⌋eccleſiæ.⌊Luget⌋in ope:
⌊languet⌋in ſcĩa.⌊Maledictio⌋in hoc loco:
vel præuaricatio mala doctoꝶ eſt: vel⌊ſicci
tas⌋ad lr̃am:vel in ſpũ verbi diuini ſubtra
ctio. Vel certe deſignanť tp̃a antichriſti qui
dr̃ nouiſſimum ⌊maledictiõis⌋& iniqtas prę
finita. Sicut eni layci pleni ſunt⌊adulteriis⌋:
clerici prauis documentis & exẽplis: ſic & re
ligioſi & triſtitia ambitus ſęcularis. Sed tri
plex eſt adulterium: vxoris quoad carnem:
eccleſiaſticę dignitatis quoad ambitionem:
dñici ſermonis quoad expoſitionẽ. De prio He-
fornicatores & ⌊adulteros⌋ iudicabit deus. br.13
De ſcđo oẽs⌊adulteri⌋ſunt cętus p̃uaricato Hie.
rũ.i.p̃lati ad alias ſedes p̃ter ꝓprias inhian- 9.
tes. De tertio adulterãtes verbũ dei.i.hęreti Secũ
cę prędicãtes vel neqter exponẽtes. Solebãt dę ad
hactenus layci continenter viuere:clerici pie cori.
docere:religioſi deuotiõe pingueſcere. Nunc 2.
oẽs corrupti ſunt & abhominabiles: & non Pſal.
eſt qui faciat bonum:nõ eſt vſq; ad vnum.ſ. 13.

rarum:imo omnes infecti luxuria:oēs [ma-
ledicti]inſana doctrina: oēs [arefacti]irre-
gulari diſciplina.[Factus eſt(inquit)curſus
eoꝝ malus].i.ad malum: [& fortitudo eoꝝ
diſſimilis].Nam fideles cōiugati [currebāt]
ad ſobrietatem:clerici ad honeſtatem: reli-
Trē. gioſi ad pietatem.Nunc viæ ſyon lugēt: qa
1. ſingulorum viæ efficiunť tenebrę & lubricū
Pſal. & ſic fortitudo fidei vertiť ad infirmitatem
34. boni opis.[In tenebris]mentis cæcitas: [in
lubrico]carnis voluptas:propterea angelus
dñi pſequiť eos.i.mūdana vel æterna aduer
Trē. ſitas.Audi[diſſimiles]O vos oēs q tranſitis
1. per viam/attendite & videte/ſi eſt dolor ſiſis
ſicut dolor meus,Noluit aſſimilari deo ſed
diabolo:nō dolere ſed lętari:nō crucem tol-
lere/ſed ſceptrum dignitatis pręlaticę extor
Luce guere.[Propheta namq; & ſacerdos polluti
14. ſunt:& in domo mea inueni malum eorum/
Mat dicit dominus].[Propheta]doctor eſt: [ſa-
10. cerdos]epūs.Iſti[polluunt]praue docendo:
[polluunť]turpiter viuēdo.[Domus] Ro-
manum capitulū eſt/nō ſolū in eccleſiis ſitis
immunde inueniunť nequiter agentes: ſed in
ipſo capite eccleſiæ ſceleratiores habentur.
Eſa.1 Omne(inqt)caput languidum &c̄.¶Hoc
igiť tpe quo pręlati & magiſtri clerici & alii
plus mūdum q̄ regnum diligēt & deſpicient
verbum dei:tūc ſciēt ſi attrita[deſerta].i.mo
naſteria nō[areſcēt]in tpalibus.Si clerico-
rum eccleſiæ nō[lugebūt]in ſuis ꝓuentibꝰ.
Si vxores laycoꝝ nō violabūtur a terrę pri
cipibus:& hęc ſit[maledictio tenebris & lu-
bricum:malum & viſitationis annus]in pro
ximo ſecuturus[in maledictione].Rex ille
ſcďs[in tenebris]ſaracenoꝝ & gētium de ꝓ-
cul venientium cuneus[in lubrico]populus
hæreticus deuoratur.Q ď dicit[annus viſi-
tationis]ad pſecutionem antichriſti referen-
dum eſt.Quare?Quia[in ꝓphetis ſamariæ
vidi fatuitatem:& ꝓphetabāt in baal:& de-
cipiebāt ppľm meū iſrael.Et in ꝓphis hieru
ſalem vidi ſiľitudinem adulterātium & iter
mendacii].[Fatuitas]fornicatio eſt quā re-
darguit in[ꝓphetis ſamarię].i.p̄latis & do-
ctoribꝰ græcis.[Ipſi deceperūt ppľm iſrľ].i.
ſubiectos in doctrina erroris Arrii & Sabel
lii & alioꝝ.Itē.[Et ꝓphetabāt].i.docebant

[in baal]idolum colere nō Chriſtum.Quia
alii eoꝝ blaſſēmabāt in xp̄m:alii in ſpm̄.ſ. 3. re.
Ipſi ſunt vituli aurei duo cōflatiles in Dan 12.
& Bethel: in epheſiis & conſtantinopolita-
nis:vel potius in clericis & religioſis eorum.
Sed nunqd ſoli græci errauerunt? Errauē-
rūt & latini deſignati i[hieruſalē] iter quos
ſunt[adulteri]doctores patarenoꝝ[menda-
cium]ſuggerētes.Iſti ſunt duo filii Hely ſū- 1. re.
mi ſacerdotis: Ophni & Phinees:gręci vtiq; 1.
& latini epiſcopi doctrinis variis & opibus
mortuis ſubditos corrūpentes ad hoſtium
tabernaculi.ſ.p̄dicatione eccleſiæ vel expoſi
tione lrę:& moraľr in cōſultatione pnię.Itē.
[Cōfortauerūt manus peſſimoꝝ].i.poten-
tiam ſęcularium principū:[vt nō cōuertenť
a viis ſuis malis:]ad fidem & humilitatem
eccleſię.Vel certe[manus peſſimorum] ſunt
opa peſſima peccatoꝝ: vt magis obſtinati
fierent in peccatis.Eſt enim malitia cogita-
tionis via puerſę actionis.[Facti ſunt mihi
oēs vt ſodoma].ſ.græci:[& habitatores eiꝰ
quaſi gomorra].ſ.latini: & ideo timendum
ne græcorum eccleſia deſtruatur in ꝓximo:
& ſecūdario latina i ſpū dñi ſubuertať.Q ď
ſi futurum eſt ingemat mater eccleſia & exo-
ret ad dñm:vt couertat ad miſericordiā quę
diſponit ad irā.[Ecce(inqt)cibabo eos ab-
ſcinthio:& potabo eos felle].licet moraliter
amaritudo ħ ad pniam valeat itorq̄ri:itē nō
ſolū ad doctrinā hęreticam q̄ amaricauerat
corda gręcoꝝ & ēt latioꝝ[i abſcithio]aria
no[felle]patareno vertēdū ē:ſed ēt ad tribu
lationē q ſupueniet ꝯtra illos:qa & gręcoꝝ
ecclia tradēda ē gētibꝰ& latina pariter ꝯcul
cāda.[Nā a ꝓphis hierlm ē egreſſa pollutio
ſup oēm terrā].Aut.n.praua vita & doctri
na legatoꝝ ecclię latinę q̄ ē Romę itelligē-
da ē[ipa pollutio:]qa polluiť ois ecclia ge-
neralis.Aut certe patarenoꝝ veſania libe-
re ſe diffundit vbiq; ꝓſtractis p̄dicatoribus
veritatis corā beſtia malitię & potētię ſęcu
laris q portāt dñam babylonē eccleſiā quæ
magiſtra ē oium meretricum.Sed mater no
ſtra Rachel[quare me genuiſti filium dolo- Hie.
ris Beniamin].[Virum rixæ quoad p̄dica- 15.
tionē veritatis/[viꝝ diſcordiæ]quoad rep̄
hēſionē iniqtatis.[Si loquor]punior: [ſi ta

Sardis/Cypriis/& Cretenſibus ad litterã:
quæ ſunt trans mare.⌊Syris de Dã & The-
mã & bum⌋. Affricis & hiſmaelitis:& burga
ris & cumanis:⌊& oib⁹ q attonſi ſunt in co-
mã:⌋frigis:&⌊cũctis regib⁹ arabię⌋babylo-
niis & aliis ꝓximis:⌋& cũctis regib⁹ occiden
tis⌋mauritanis⌊q abitãt in deſerto⌋infide-
litatis:⌊& cũctis regibus zambri⌋pſis:⌊& cũ
ctis regibus helã & medoꝝ:⌋parthis & aliis
⌊& cunctis regibus aquilonis:⌋populis.ſ.va
riis & diuerſis.⌊De ꝓpe⌋chriſtianis:⌊de lon
ge⌋ſaracenis:⌊vnicuiq; cõtra fratrem ſuum.
Religioſis albis & nigris:⌊& omnib⁹ regnis
terræ⌋.ſ.mũdi ꝓuincus.⌊Et rex Seſach bi-
bet poſt eos:⌋qa Romanum impium cõtra
oẽs inualuit:neceſſe eſt vt q flagellauit alios
2 re. flagelleẽ & ipſe:ſic enim de Hiſmaele filiis
4. Recab dictũ eſt.ſ.populo Romanoꝝ:.Ma-
nus eius contra oẽs.ſ.in principio: & manus
oium cõtra eum in fine:⌊Rex ergo Seſach⌋
ſignificat Romanos principes⌊bibituros⌋
Dañ poſt oẽs⌊de calice furoris dni⌋& flagelli.Sic
5. quoq; Balthaſar ꝑcuſſus eſt a medis & per-
ſis:q in patribus ſuis hieruſalem minus af-
flixit.Oẽs iſti bibent vinum cõpunctionis:
⌊inebriabuntur⌋muſto feruidæ deuotionis:
⌊vomẽt⌋nauſeam peccati ex ore cõfeſſionis:
⌊cadent⌋ex humilitate ſatiſfactiõis. Pro cur
ſu libri⌊bibẽt⌋peccatores terræ temporales
moleſtias:⌊inebriabunẽ⌋ob corporales miſe
rias:⌊voment⌋ſublatas diuitias.⌊cadent⌋vt
non eleuentur in ſupbias.Vel certe⌊bibent⌋
delinquẽdo:⌊inebriabunẽ⌋deſperando:⌊vo
mẽt⌋moriendo:⌊cadent⌋pœnas inferni ad-
dendo.Ibi non⌊ſurgent a facie gladii:⌋quia
mente & corpore ſe diſcrimini pœnitẽtię ob
tulerunt.⌊Et dices ad illos.Dns de excel-
ſo rugiet:& de habitaculo ſancto ſuo dabit
vocem ſuam⌋.⌊Rugitus⌋iſte comminatio-
nis eſt:⌊vox⌋exhortationis:⌊excelſum⌋eſt vi
ta ſpũalis:⌊habitaculum⌋actualis.Futurum
eſt vt ꝑdicatores euangelii reuelandi ſint: &
religione feruidi/& ꝑdicatione facundi. De
vitæ ergo eminentia rugient.De ſciæ abun
dantia edocebũt:cõtra canes mutos præla-
tos.ſ.clericos & doctores:pacis angeli & cõ-
ſilii dirigenẽ contra religioſos deuiatos & ti
midos.Alii nudi & pauperes ſunt mitten-

di vt pontifices & phariſæi cadãt a facie ver
bi dei.Vnde enim erant quaſi decus eccleſiæ:
modo inde decus habebuntur:pro eo ꝙ filii Tre.
ſyon amicti aliqñ auro primo: reperiuntur 4.
nunc vaſa teſtea ex peccato.⌊Celeuma quaſi
calcantium concineẽ aduerſus oẽs habitato-
res terræ.⌋Canticum hoc afflictionis & cõ-
culcationis prælaticæ dignitatis & collegii
& regularis concineẽ a fidelibus & pauperi-
bus ſpiritu:q terrena cõtẽnẽdo/cœleſtia di-
lexerunt.⌊Peruenit ſonus vſq; ad extrema
terræ⌋.⌊Sonus⌋eſt vel prædicationis coꝝ
vel afflictionis prçlatoꝝ:⌊qa iudicium dñi
cũ gentibus⌋ſceleratis. Puto ego ꝙ adhuc
prędicãtibus duob⁹ teſtib⁹ ꝓphetiſq; vetu
ris decor eccl'ię gñalis fuſcabit/traditis.i gla
dio eccleſiarum rectoribus principis baby-
lonis.⌊Ecce (inquit) afflictio egredietur de
gente in gentem:& turbo magnus egredieẽ a
ſũmitatibus terræ.⌋licet viri futuri euãgeli
ci & euãgelizatores⌊egrediané de gẽte in gẽ
tẽ:⌋& populo ſcelerato ad cõuertendas gen-
tes incredulas/& errore ſubuerſas: tamẽ ipſi
dum ſe in pœnitẽtia afflixerint:alios quoq;
dignos afflictione & correctione dictabunt.
¶ Vel certe qa gñalis erit afflictio populo
rum tam a mundo q̃ a populo barbaro de-
ſignato in aſcendente beſtia ex abyſſo.⌊Tur Apo
bo⌋ẽt nõ minus⌊a ſummitate terræ⌋ꝓrum- ca.18
pet.i.ab eccleſia Romana turbantẽ oia. Vel
potius imperiali faſtigio⌊in terræ ſummita
tibus⌋deſignato.⌊Terra⌋theutonica eſt:⌊ſũ
mitates⌋principes eius a quibus turbabitur
populus eccleſiaſticus velut⌊a regibus aqui-
lonis⌋poteſtatibuſq; ſupbis.⌊Et erũt inter-
fecti dñi in die illa a ſũmo terrę vſq; ad ſum
mum eius.⌋¶ Moralr. Doctores veritatis
interficiũt aias peccatrices gladio ſpũali: vt
vita viuant in poia:pſecutores cultus eccle-
ſiaſtici/qn potius ſubuerſores⌊interficiunt⌋
indiſcrete.i.affligunt iuſtos pariter & iniu- Ioã.
ſtos:putãtes ſe obſequiũ præſtare deo ſup- 16.
bientes in mundo.⌊A ſummo(inquit)terræ
vſq; ad ſũmũ eius:⌋qa terra eccleſiaſtici ꝑla-
ti & mũdi pricipes corruẽt in ſpũali gladio
& carnali.⌊Non plangenẽ & nõ colligentur
neq; ſepelientur: in ſterquilinio ſuper faciẽ
terræ iacebunt.⌋Plangit qui vere pœnitet:

ſed⌊non plangitur⌋qui delinquit:⌊vterq; in ſterquilinio iacebit⌋.ſ.cupiditatis & vilitatis.Cupiditas ad carnalem:vilitas ad ſpiritualem ſpectat. ⌊Iacet ergo in ſterquilinio⌋ prælatus impius:dum vel efficitur temporalium cupidus:vel redditur in peccatis carnis & ſuperbiæ obſtinatus. ⌊Vlula e paſtores & clamate: & aſpergite vos cinere optimates gregis:quia completi ſunt dies veſtri: vt interficiamini & diſſipentur domus veſtrę:& cadetis quaſi vaſa præcioſa. Prouocanť ad pœnitētiā rectores eccleſiæ: vt⌊vlulent⌋ingemiſcendo: ⌊clament⌋ prædicando: ⌊ſpergantur cinere⌋humiliando: vt eos culpa nō polluat:quos ſpēalis pœna caſtigat. ⌊Si cōpleantur dies⌋vanę lętitiæ:& ꝓſperitas opulētię terminatur: quid nititur homo miſer ducendus in babylonē pompatice ſuperbire?Superbia prelatorum ruenda eſt & gloria corruenda : vt vel interficianť aliqui ex eis:vel a republica ſint vomēdi. Cum eccleſię eoꝝ & domus diſſipandę dicanť a terrenis redditibus:& ipſi ⌊velut vaſa precioſa cadendi⌋ in fauces/& deſideria perſequentis: peribit fuga a paſtorib⁹⌊& ſaluatio ab optimatibus gregis⌋. Si⌊paſtores⌋ ſunt prælati & epiſcopi⌊optimates gregis⌋ rectores conuentuum & priores profectio eoꝝ fiet velut in imperii ſagena concluſio:ac per hoc &⌊fuga pereat/& ſaluatio⌋condemnetur. ⌊Vaſtauerunt enim paſcua eoꝝ⌋.ſ.redditus prælatoꝝ:⌊& conticuerunt arua pacis⌋.ſ.religioſorum monaſteria prædabunť. ⌊Dereliquit quaſi leo tabernaculum ſuum:& facta eſt terra eoꝝ in deſolationem a facie ire columbę & a facie ire furoris dñi.⌋ Poſt diminutos redditus eccleſiarum & ſcripturarum paſcua in epiſcopis areſacta:diſſipataq; ſilētia monachorum & ſtipendia:velut⌊leo rugiens tabernaculum ſuum dereliquit⌋ Romanæ eccleſiæ. Dñs reſurgit vt deſoletur: & affligať in ea etiā generalis eccleſia in toto orbe diſperſa:non tam per principes reipublicæ : q̄ etiam per barbaras & hæreticas nationes. Columba enim felle carens/iram habere pręſcribitur: vt intelligatur ꝙ ſpiritus domini & benignus manſuetis eſt & furibundus elatis.Ira ergo⌊columbæ⌋eſt velut zelus ſpiritualium / vel perſecutio tyrannorum.

Nota Sup/bia p̄ latorum ruenda.

Capitulum. xxvi.

I⌊N principio regni Ioachim factū eſt verbum domini ad Hieremiam/ dicēs. Sta in atrio domus domini / & loqueris ad omnes ciuitates iuda &c̄. Noli ſubtrahere verbum , ſi forte audiant & conuertantur vnuſquiſq; a via ſua mala : & peniteat me mali : quod cugitaui facere eis propter malitiam ſtudiorum eorum.⌋ Nota ꝙ Hieremias omnes doctores illos ſignificat qui a tempore Paſcaſii papæ capti a duce Normano , & vſq; ad tempora noſtra fuere qui populum monuerunt pœnitentiam agere:& in mandatis domini ambulare. Futuri enim doctores qui in proximo ſunt venturi non habent concordiam cum Hieremia: ſed cum Ezechiele & Daniele:ſingulus cum ſingulo ſpiritualiter. Al'. Allegorice tam Hieremias q̄ alii indifferenter ad viros ipſos euangelicos prædicationis officium intorquent. Lego enim ꝙ duo ipſi prophetæ non in hieruſalem ſed in babylone prophetauerunt,ſic & nunc qui futuri ſunt prædicabunt in mundo populo ſcelerato & facto etiam ſub tributo:non vtiq; diebus iſtis quibus eleuatur Eccleſia & ſuperbit: ſed diebus proximis in quibus viduabitur viro ſuo Summo ſcilicet pontifice & ſpoliabitur a principe publico: Luce vt Herodes qui Chriſtum exuit & ad Pilatum remiſit irriſum. 23. ⌊Atrium ergo domus domini⌋ ſunt principes ſæculares clericorum eccleſiam fulcientes. Licet græci ſm Apoca. intelligantur ⌊in atrio⌋ & latini⌊in domo domini⌋ reputentur. Alloquendi vel exhortandi ſeu anumerandi tamē erant principes ſæculares ad obediendum fidei: & cultum eccleſiaſticum venerandum. Sed quia caro concupiſcit aduerſus ſpiritum : & ſpiritus contra eam non poterunt diutius ſimul eſſe : quoniam & rete fidei ſciſſuram incurret : & virtutem vitium eneruabit. ⌊Dabo (inquit) domum iſtam ſicut ſylo : & vrbem hanc dabo in maledictionem cunctis gentibus terræ.⌋ Et ſæcularium participio & fauore principum mundanorum eccleſia viuit:& ſi aliquando in faſtum gloriæ veniēs Geñ. calidi ſerpentis aſtutias nō attendit. Mulier 3. (inquit)

(inquit)conteret caput tuum., & tu inſidia-
beris calcaneo eius. Eccleſia contriuit caput
diaboli in morte Chriſti: ſed ipſa ferietur a
cauda eius, ſcilicet antichriſti qui prope eſt.
Comminatur ergo dominus latinæ eccleſię
propter auerſiones eius ipſam euertere: quē-
admodum græcorum eccleſiæ [in ſylo] ſignatę
facturus eſt deus e vicino: vt intelligatur illud
Pſal. qđ dicitur in Pſal. Repulit tabernaculum
77. ſylo ꝓpter errores repertos in populo græ-
corum & prælatis eorum: [Et audierunt ſa-
cerdotes & prophetæ] prçlati .ſ. & magiſtri:
[& omnis populus] chriſtianus [Hieremiam
loquentem] prædicatores vtiq; veritatis [in
domo domini] eccleſia generali. [Morte in-
quiunt moriatur. Quia prophetauit in no-
mine dñi dicens: ſicut ſylo erit domus hæc:
& vrbs iſta deſolabitur vt non ſit habitator
in ea.] Prædixerat Hieremias deſolandam
eccleſiam latinorum/ inſtar eccleſiæ grçcorum:
Quod quanto Cardinalibus diſplicuit ex
ipſa lectione/ lector agnoſcit. Verum qa [in
nomine domini prophetauit:] & verba eius
Mi- præcedentium ꝓphetarum ſermonibus con
ch.1. ſona videntur: vt [Michçæ demoraſti & Vriæ
filii Semei:] qui eum de principibus ratio-
Mi- ne vtentibus Hieremiam a doctorum iudi-
ch.3. cio reuocarunt: inducentes illud Michææ.
[Syon quaſi ager arabitur & hieruſalem in
aceruum lapidum erit, & domus domini in
excelſa ſyluarum]. Hic Michæas ſignificat
illos doctores qui ſcripſerunt & docuerunt
populum ſub Zacharia papa: qui venit in
concordiam Ezechiæ: non proinde damna-
ti ſunt a pio Rege: ſed eos humiliter audi-
uit: & iudicium domini non contempſit: ſed
ſuperbus prælatus Paſchaſius furens in do-
ctores, ſcilicet ſpiritualiter contra eccleſiam
prophetantes/ dum eos interficere & affli-
gere miſſus eſt/ ipſe traditus eſt Normanis.
[Iſte Vrias fugit in ægyptum]. ideſt in Fran
ciam, a qua reuocatus occiſus eſt a Papa prę
fato: & [proiectus in ſepulchrum vulgi igno
bilis.] Occiſum dico gladio excommunica-
tionis, & ſepultum ignobiliter cum abie-
ctis pariter & prophanis. Deniq; [Aicham
filius Saphan fuit cum Hieremia.] Sem-
per dominus ſeruos ſuos ſupra poſſe tenta- Pria:
ri non ſinit, ſed facit etiam cum tentatione ad co
prouentum. Ecce iſte [Aicham] illos deſi- rin.x.
gnat viros eccleſiaſticos qui doctores veri-
tatis a morte eripiunt: dum prælatis ſuper-
bientibus iniuſte a gentibus contradicunt.

Capitulum. xxvii.

F[Ac tibi vincula & cathenas in-
quit dominus ad Hieremiam/ &
pones eas collo tuo, & mittes eas
ad Regem Edom: & ad Regem
Moab: & ad Regem filiorum Amon: & ad
Regem Tyri: & ad Regem Sydonis &c. In-
ſuper & ad beſtias agri dedi eis, vt ſeruiant
illi]. [Vincula & cathenæ] ſigna ſunt captio
nis: & ponuntur [in collo] inſtar ſubiectio-
nis. In hoc loco [rex Tyri] reſpicit per con-
cordiam regem Siciliæ & terram eius. [Rex
ſydonis] quoſdam principes ſæculares & ter
ras eorum in Romanis partibus conſtitu-
tas. [Beſtiæ agri] ſunt aut ſaraceni aut pata
reni. [Rex Edom] græcas reſpicit partes: id
eſt ipſam Conſtantinopolitanam prouin-
ciam & finitimas nationes. [Rex Moab]
reſpicit Lombardos & terras eorum. [Rex
Amon] Tuſcos & terras eorum. Quinquæ
iſtæ prouincię pro ſeruitio facto dño & fla
gello de eccleſia faciẽdo tradẽdę ſunt & libe-
randæ imperio etiam. Sed ad ſuggeſtionẽ
quorundam doctorum & pontificum in ec-
cleſia: prouinciarum alium exeuntes ſatagunt.
Inde ſequitur.

Capitulum. xxviii.

E[T Ananias filius Azur ꝓphe-
ta de gabaõ dixit. Hæc dicit do
minus. Contriui iugum regis ba
bylonis.] Et inde ſequitur. [Et
tulit Ananias propheta cathe-
nam de collo Hieremiæ prophetæ: & con-
fregit eam & ait. Hæc dicit dominus. Sic cõ
teram iugum Nabuchdonoſor regis Baby-
lonis poſt duos annos dierum de collo om-
nium gentium. Et infra. Et factum eſt ver-
bum domini ad Hieremiã. Vade & dic Ana
niæ: hæc dicit dñs. Cathenas ligneas contri
uiſti/ & facies pro eis cathenas ferreas:] in ſi-
gnum ſeruitutis: nec dubiũ durioris. Quod
autem [Anania ꝓpheta] pſeudo magiſtrum

fuiſſe[de gabaō] cardinales Romanos tan-
git:quoꝝ aliqui vt ſcioli de ſuperbi poten-
tiam imperii ſuadebunt q̃totius deprimen-
dam ſoluendãq; ſeruitute gentium & regum
oium prædicatorum/quæ ſunt vaſa deriſus
dñi:& homines eccleſiæ prouinciarum prin
ceps.Futura eſt libertate ſua:ſuſcitabit dñs
[reges Babylonis] publicos principes ale-
manos & francos:vt ad terram detraherent
ſuperbiam omnis carnis:& inde referrent ſer
uitii ſui meritum:vnde Romanum capitu-
lum propter vitę ſuperbiam excipiebat aug
Hie. mentum.[Seruient(inquit)ei omnes gentes
27. & filio eius/& filio filii eius/donec veniat tē
pus terræ eius & ipſius.Et ſeruient ei multę
gentes & reges magni.Gens autem & reguũ
quod non ſeruierit Nabuchdonoſor regi Ba
bylonis:& quicunq; non curuauerit collum
ſuum ſub iugo regis babylonis:in gladio &
in fame & in peſte viſitabo ſuper gentem il-
lam ait dominus:donec conſumem eos in ma
nu eius].Quod reges magni & gentes multę
colla ſubmiſerint Romano impio : hucuſq;
nullus ignorat.Si amodo neceſſe eſt vt im-
peratorib⁹ Alemanis ſuperborum colla cur
uentur : vt non ſolum reges terræ:ſed etiam
ibidē ipſi pontifices & prælati eccleſiaſtici obſe-
quentur eiſdem:[donec veniat tempus viſita
tionis eorum & terræ]ideſt imperii deſolan
di.Interim audi o Cæſar non meum ſed di-
uinum conſilium.Non eſt tuum vt in furo re
tuo gentes tibi ſubiicias : ſed in ſpiritu do-
mini cuius ſeruus es/& cultor nequitiæ:vir-
gaq; tui furoris eccleſiam deprimas / popu-
lumq; conſumes:ſed ſic vt qui voluntate do
mini malleus terræ fias:vt ipſum per ſuper-
biam non offendas.Alioquin non relinquet
P ſal. virgam peccatoris ſuper ſortem eccleſiæ fla
124. gellandæ.Q uoniam tibi vel tuis poſteris
Hie. non retribuat abundanter : [donec (inquit)
27. veniat tempus viſitationis ipſius:]pro eo ꝙ
Dañ tuus poſterus regni facturus eſt domini vo-
5. luntate/in deprimendis populis & vaſis ec-
cleſiæ abutendis inſtar Balthaſar ſub quo
Babylon illa vetus percuſſa eſt a Medis &
Perſis exigentibus meritis nonnullorum.Vi
deat ne exardeſcat ira vltra q̃ debeat ; quia
præſto eſt manus domini quæ & eum ſer ſat-
populum eruat/imperiũq; diſperdat.¶ Hie
remiæ tamen conſilii eſt:vt quicunq; impe-
rio nunc rebellis extiterit:depræſſionis vul
neribus non imunis exiſtat.Nam gens quæ
ſubiecerit ceruicem ſuam ſub iugo imperii & Su-
ſeruierit ei dimittam eam in terra ſua:& co- pra.
let eam & habitabit in ea:ad litterã .[Et ad 27 c.
Sedechiam regem iuda loquitur propheta
dicens.Subiicite colla veſtra ſub iugo regis
babylonis & ſeruite ei & populo eius:& vi-
uetis.Q uare moriemini tu & populus tuus/
gladio/fame/& peſte.]Ponit hic Sedechiam/
prophetas/& ſacerdotes:qui nequaq̃ credere
poterant verba prophetica Hieremiæ : nec
ſubeſſe volebant imperio:ſed potius mendo
ſe populum contra imperium concitabant/
vt non ſubeant reipublicæ:ne libertatem ec- Su-
cleſiæ impedirent.Sedechias/eſt ſummus pō pra.
tifex:prophetæ , cardinales & conſultores: 27 c.
ſacerdotes/pontifices eccleſiarum & paſto-
res.Si ad cor redirent cardinales & alii ſciſ-
matis doctores / Chriſtum audirent mitem
& humilem quærerent:& antichriſto tumi-
do non hererēt.Sed ſi futura eſt eorum euer
ſio quid laboro?Induratum eſt cor Pharao Exo.
nis/pontificum ſuperborum:infeſtant popu 2.
lum:deprauant conſilium:flagellant eccle-
ſiam:nec ſentiunt vulnera . Timendum eſt
proinde ne mare ſcilicet Romanum impe-
rium diuidatur in partes per ſcandalum : &
nullis proficiſcentibus lucidum pateat : &
aliis pereuntibus rubrum fiat . Patres enim
tui q̃dire ſeuierunt in prælatis eccleſiæ nō
ſatis ignoras.Sed ſi[baſes mare & columnæ
domus domini]ſunt ſubreptæ : putas vaſa
adhuc cætera manebunt eccleſiæ:quia in ba
bylonem non veniant & tradantur in manus
principis Romanorum ?[Mare]magiſtri
ſunt:[baſes]principes: [columnæ]pontifi-
ces dicuntur.Sed[vaſa]reliqui epiſcopi & re
ctores:quos reſpublica adducet. Vnde & in
ſequentibus dicitur.

Capitulum.xxviiii.

H[Aec dicit dominus exercituum de-
us iſrael ad Achab filium Chuliæ
& ad Sedechiam filium Maaſię qui
prophetant

prophetant vobis in nomine meo mendaci-
ter. Ecce ego tradam eos in manus Nabuch-
donoſor regis babylonis:& percutiet eos in
oculis veſtris⌋.& ſequitur.⌊qui frixit eos in
igne.⌋quod ſimile præſtolatur in multis aſ-
fligendis:vel a teipſo vel a poſteris in impe-
rio aſſumendis. Sane ꝙ⌊Semeias neelamites
libros ſcripſit & miſit in hieruſalem falſo
prophetans⌋ſeu mendaciter quem non miſit
⌊dominus:⌋illos ſignifi:at/qui falſo confide
re faciunt cardinales & epiſcopos: & conci-
tant illos ad perſequendum prophetas do-
mini & doctores:ne contra eos aliquid affli
ctionis exponant. Verum quia⌊Semeias⌋in-
ceptor ſcilicet malorum repellitur:⌊& in ſœ
minę ſuo⌋ad illorum extremum inferendum
eſt: qui praua conſulunt: & principi reipu-
blicæ maledicunt:quin potius & veros do-
ctores puniunt:vel in eis ſpiritum veritatis
extinguunt.

Capitulum. xxx.

⌊VErbum quod factum eſt ad
Hieremiam a dño dicẽs. Hęc
dicit dñs deus iſrael. Scribe
tibi⌋.i.in poſterum memoriã
& cautelam fac.⌊omnia ver-
ba quę locutus ſum ad te in li
bro.⌋ad litterã. Spiritualiter⌊ſcribere⌋præ
dicare eſt: ⌊in libro⌋cordium humanorum.
Suſcitandi ſunt in eccleſia viri prophetici:
vt verba dñi prædicẽt in omni populo chri
ſtiano⌊& conuertant ad terrã⌋religionis &
pacis,qui eam cõfidenter⌊poſſideant⌋in ob-
ſeruatione pœnitentię:& hoc dicit⌊ad iſrael
& ad iuda⌋græcos.ſ.& latinos:vel certe reli-
gioſos & clericos.⌊Q uoniam hęc dicit dñs.
Vocem terroris audiuimus:formido & non
eſt pax⌋.Infirma corda ſemel turbata de cęte
ro pauida reddunẽ & dubia: & iccirco pacẽ
ſuſpicantur fortitudinem/ſecuritatemq; &
terrorem: ſed nihilominus arguuntur ali-
qui vt timorem excutiant: & ad credenda
verba domini cor apponant.⌊Interrogate
& videte:⌋diſcite & intelligite:⌊ſi generat ma
ſculus⌋.i.parit/abſit. Improbantur negligen
tes & debiles.⌊Q uare ergo vidi omnes vi-
ri manum ſuper lumbum ſuum quaſi partu-
rientis⌋adhibeant:& carnalibus operibus in
tabeſcant:cum deerunt eſſe viri perfecti & ro
buſti:parit in ſpiritu non in carne:& habere
facies lucidas conſcientię non⌊arugine⌋deni
gratas.⌊Veh quia magna dies illa:nec eſt ſi-
milis eius:tempuſq; tribulationis eſt Iacob:
& ex ipſo ſaluabitur⌋populus chriſtianus:
de quo ex cocto & vexato a tribulatione im
perii & populi agareni:reliquiæ ſaluę fient:
quia & triticum purgari non poterit niſi ſi-
mul cum palea trituretur.⌊Conteram iugũ
eius⌋ideſt imperii⌊de collo tuo⌋ſcilicet de
Romana eccleſia:⌊& vincula eius dirum-
pam⌋duriſſimæ ſeruitutis.⌊Et non domi-
nabuntur ei amplius alieni⌋principes ſæcu-
lares:⌊ſed ſeruient domino deo ſuo⌋Chriſto
⌊& Dauid regi ſuo⌋pontifici:⌊quem ſuſcita-
bo eis⌋in paſtorem vtiq; nõ prędonem. So-
lutio captiuitatis iſtius magis accipiẽda erit
in ſpiritu q̄ in carne:& ſi ad litteram fiat de
reliquis chriſtianis ab imperioᵒ captiuãdis.
Puto ego ꝙ in populo chriſtiano ſuſcita-
buntur paſtores & duces: qui oues recolli- Eze.
gant errabundas in peccati confuſione con- ch.
cluſas:& ducant ad mõtana hieruſalem: ad 34.
vitam vtiq; cælibem & tranquillam: in qua
paſcantur omnes & accubant:& non ſit qui
eas extereat vel exturbet.⌊Ecce (inquit) ſer-
ue meus Iacob ſaluabo te de terra longin-
qua:& ſemen tuum de terra captiuitatis eo-
rum:⌋q olim ſeruus peccati extitit & diabo
li regis mundi.ſ.cordium mundanoꝝ: mo-
do in ſeruitutem diuinam aſſumitur: in qua
non perditur ſed ſaluatur:vt erutus de mun
di moleſtiis & carnalib⁊ ſtudiis:ac ſi⌊de ter-
ra longinqua⌋quæ nos a deo alienos efficit
& remotos ad terram cœleſtis patrię cum ſe
mine bonoꝝ operum fecunditatem repor-
tet:vt ſic bonis ęternis affluat vbi pœnas i
ferni non paueſcat.⌊Faciam enim conſuma
tionem in cunctis gentibus: in quibus diſ-
perſi te⌋. Gentes iſtæ demones ſunt:ſæcula-
res principes ſunt: motus carnales ſunt: in
quibus mens humana diſpergitur:dum ſin-
gulorum tẽtationibus incuruatur. Sed quia
pius eſt & miſericors dñs iuſtus iudex: ſic ꝑ
iniqtate corripit:vt pro pietate faciem non
auertat.⌊Caſtigabo (inquit) te in iudicio⌋

pœnitentiæ.[vt non tibi videaris inoxius] in elatione culpæ.[Inſanabilis fractura tua peſſima plaga tua. Non eſt qui iudicet iudicium tuum ad alligandũ curationem tuam: vtilitas non eſt tibi. Omnes amatores tui obliti ſunt tui: teq; non quærent. Plaga inimici percuſſi te: caſtigatione crudeli: ꝓpter multitudinem iniquitatis tuæ: dura facta ſunt peccata tua]. Eccleſiæ generalis & animæ peccatricis [amatores] ſunt vel mundi principes: vel eccleſiaꝝ rectores: vel etiam ſacerdotes: eiuſq; eſt [fractura] diſcordiæ & culpæ: quæ non quęritur ad ſalutem/ ſed ad cumulationem pœnitentię.[Inimicus eius] eſt familiaris peſtis imperii: per quam percutitur & flagellatur eccleſia: & crudeliter tractatur in carpinalibus. Et merito: vt q a[dura fuerat in peccatis:] durũ dei ſubiret malleum in flagellis. Sed audi gratiam curationis & alligationis eius.] propterea omnes q comedunt te] affligendo: [deuorabuntur] afflictionis merita reportando: [vniuerſi hoſtes tui in captiuitatem ducentur. Et omnes qui te vaſtant vaſtabuntur: cunctoſq; prædicatores tuos dabo in prædam]. In deſolatione imperii & populi chriſtiani: etiam ipſi [hoſtes] & perſecutores eccleſiæ punientur &[dabuntur in prædam]& captionem aliis venientibus de longinquo: nonnullis eorum interim dandis gladio interfectionis & iræ: ſalua intentione prophetæ: qui contra imperium dirigitur deſolandum. Puto ego prę latos intelligi allegoricè eccleſiæ militantis: qui eccleſiam ipſam in bonis[comedunt] exterioribus: &[vaſtant]in moribus: [prædantur]in animabus: & iccirco[in captiuitatem ire] extimo reipublicæ: quos non exteret carcerea pœna gehennæ. Supradictum eſt: (Supra. 29 c.) q [migrauit Ieconias rex domina & eunuchi: & principes iuda de hieruſalem in babylonem faber & incluſor].[Rex]ſummus pontifex: [domina]Romana eccleſia quæ eſt in cardinalibus: [principes iuda]epiſcopi italici: [eunuchi]abbates religioſi: [faber]magiſtri eloquii miſtici: [incluſi]ſophiſtici vel potius contemplatiui omnis ordinis & officii capita[captiuantur:]quia non crediderunt in deo: nec in viis eius voluerunt ambulare. Et iccirco velut ficus malas abiiciet eos dominus in fauces imperii comedentis. Sequitur.[Obducam enim cicatricem tuam: & a vulneribus tuis ſanabo te]. Fœlix promiſſio vbi ſic[cicatrix] eccleſiæ animæq; [obducitur]vt non putreſcat: ſic[vulnus] curatur: vt alligationis faſciam non diſcindat: eſt enim[cicatrix]auaritiæ: [vulnus] luxuriæ.[Eiectam ſibi vocauerunt te ſyõ]. Quãti ſunt hodie in eccleſia poſiti: qui arcē[ſyõ] vitam ſpiritualem & ſpeculatiuam exhorreant/ ſcindant/ polluant/ contemnant/ & deſerant. Sed mil lurus eſt dominus qui requirat/ diligat/ & reformet: vt lucerna ſuper candelabrum in publicum veniat: quæ inter prælatos pingues & tumidos ſub temporalis cõmodi modio obtecta remanſit. Poteſt etiam hoc referri ad generalem eccleſiam affligendam: ſed conſolandam quam totius: vt homines viuant in ſpiritu potius q̃ in carne. [Ecce conuertam conuerſionem tabernaculorum Iacob: & tectis eius miſerebor]. In[tabernaculis]eccleſiæ clericorum: [in tectis]cænobia monachorum. Inde ſequitur. [Edificabitur ciuitas in excelſo ſuo: & templum iuxta ordinem ſuum fundabitur. Et egredietur ex eis vox laudis]. Aedificatio iſta ſecundum ſpiritum accipienda eſt: quia hi q ſm carnem ancillę filii ſunt/ deo placere non poſſunt. Intra exordia ſtatꝰ eccleſiaſtici tertii multi dedicabuntur domino: religionis propoſito & fundabuntur in fide. Alii velut flatibus flantibus contra eccleſiam nonnullis velut fluminibus venientibus vndiq; in atrio/ quod eſt foris gentibus deputatum. (Esa. 54.) De ordine & fundatione electorum in proximo faciendis Eſa. enumerat: qui & dicit: in conſolatione pauperculæ tempeſtate conuulſæ: per mundi principes & tyrannos. Ecce ſternam per ordinem lapides tuos. i. inordinate diſperſeq; viuentes. Inde. Diſperſi ſunt lapides ſanctuarii in capite omnium (Tre. 4.) platearum: ad normam vitæ reducam. Fundabo te in ſaphiris: quorum conuerſatio fit in cœlis. Ponam iaſpidem propugnacula (Esa. 54.) tua: defenſores vtiq; veritatis: & portas tuas

in lapides ſculptos.i.doctores ſacra ſcriptu-
ra repletos:& terminos tuos in lapides deſi-
derabiles virtuoſos:filios tuos doctos a do
mino non homine clericos multitudine pa-
cis filiis tuis ſpiritualibus in commune do-
gentibus: & in iuſtitia fundaberis in laycis
fidelibus chriſtianis. ¶ Iuxta alium intelle-
ctum. Saphyri/apoſtoli: iaſpis/martyres:
portæ/doctores:termini/virgines quaſi la-
pides deſiderabiles. Filii clerici:pacifici/re-
ligioſi:iuſti/chriſtiani in ſæculo pie viuen-
Nota tes. Sane q̄a futurū eſt e vicino/vt hi qui ſe-
cūdum propoſitū ſancti dñi vocabuntur p-
fectis viri præteritis:qui per quinq; eccleſia
ſtica tempora fide claruerunt: & opere con-
Eſai. formentur non poterit deeſſe faber interfi-
54. ciens:vt Eſa. proſequitur reipublicæ pręſes
qui prunas/chriſtianos charitate feruentes
in inuicem ad iracundiam prouocet: & Ro-
manum imperium velut profundum maris
ſcandalis & furiis crebris feruere faciat in-
quietum. Verum quia neceſſe eſt flores appa
rentes in terra/inter hyemis procellas & tur-
bines proficiſci:quemadmodum filios iſrael
Exo. inter anguſtias maris rubri Romanum im-
13. perium deſignatur: columna præuia ignis
& nubis:doctrina vtiq; noui & veteris teſta
menti. Nos ſaltem interim putationis tem-
pore pacifice præſtolemur: vt cum rectores
eccleſiarum ſedibus temporalibus deſtituti
corruerint: ad paupertatis arcem humilius
conſcendamus. Replebitur enim terra equis
idolis: & metallis ſpiritualibus iniquitate
corrupta:vt quos non potuit nouus Pha-
rao poteſtate deprimere:ſaltem rerum pro-
digalitate corrumpat. Vnde dicitur. [Ecce
turbo domini furor egrediens in capite im-
piorum conquieſcet]. Prælati enim turba-
buntur in die illa:quia contra illos furor il
le rumpet imperii:vbi voluerunt per ſuper-
biam reluctari. [In nouiſſimo (inquit) die-
rum intelligetis ea]. Primus dies eſt primus
Eſai. ſtatus:ſecundus eſt medius:tertius nouiſſi-
28. mus:in cuius initio dabit auditui intellectū
vexatio. Semper enim dierum iſtorum ini-
tia plena fuerunt doloribus. Nam ibi filii
iſrael fuerunt opræſſi ab ægyptiis: ſecun-
do apoſtoli a iudęis. Nūc quoq; a falſis chri
ſtianis affligentur electi:vt ſciant quia nō
niſi per violentiam diripitur regnum dei.
Quod autem ſequitur in propheta deſola-
tione Iſrael ſiue ad græcos referatur ſiue ad
religioſos:ſpeciale eſt gaudium non com-
mune. Et quidem ipſis promittitur ſic.

Capitulum. xxxi.

A[Dhuc ornaberis tympanis tuis &
egredieris in choro ludētiū]. [Tym Nota
pana]ſpiritualiter viri ſunt deſide-
ria carnis & ſæculi fugientes. [Adhuc plan-
tabis vineas in montibus Samariæ]. [Sa-
maria]deſignat orientalem eccleſiam: [mon
tes]ſedes epiſcopales & cænobia: [vinea]ele
ctorum propagines:quæ & doctrinam Pe-
tri proferant: & ſuas ineptias derelinquant.
Futurum eſt quidem vt Romana eccleſia in
eis ſedes patriarchales reſtituat:vt complea-
tur illud. Oporteat Ieſum tranſire per Sa-
mariam, & tenendam fidem eccleſiæ illiba- Luce
tam. [erit dies in qua clamabunt cuſtodes in 17.
monte effraim]. [Mons] quo [aſcendatur in
ſyon] Romanam eccleſiam ad quærendum
[deum] in fide non ficta. [Hinnite contra
caput gentium] ad græcos infertur: vt Ro-
manæ eccleſiæ [capiti gentium] ex viſione
lætentur & [exultent.] Textus autem tan-
git conuerſionem filiorum iſrael. Sed reue-
ra ſpiritus tranſmittit ad græcos. Poteſt ſa- Nota
ne referri ad ſpirituales viros reuelandos in
proximo: qui & temporalia reſpuant/& ſpi
ritualia conſtruant:vt & [tympani]reſonent
prædicando: & [plantentur vineę] animas
conuertendo: & ſic perfectorum exempla ſe
ctantes: [cuſtodes fiant]mentium, & eloquii
miſtici ſcrutatores. [Ecce adducam eos de
terra aquilonis], ſcilicet totius imperii: [&
congregabo eos ab extremis terræ] gentis
incredulæ: [inter quos erunt cæcus] mente
[& claudus] fide: [& pręgnans] ope: [& pa-
riens]in dolore[ſimul cæcus magnus reuer-
tentium huc.] Puto ego [cæcos] laycos:
[claudos] clericos: [prægnantes] religio-
ſos: [parientes]magiſtros: [reuertentes] iu-
dæos/& alios errore ſubuerſos. [In fletu ve-
nient]pœnitentiali:in pręcibus [miseratio-
nis reducam eos:& adducam eos per torren-
tes aquarum]ſcripturarum ſpiritualium di-

ſertores⌊in viam rectam⌋ſalutis:⌊& non im-
pingēt in ea:⌋vt excidāt vel offendat:⌊quia
factus ſum iſraeli pater:& effraim primoge-
Nota nitus meus eſt⌋.⌊Iſrael⌋eſt contemplatiuus:
⌊effraim⌋actiuus.Reuera⌊in iſrael⌋oēs orien
tales eccleſiæ intelliguāt:ſed⌊effraim⌋.ſ.Cō
ſtātinopolitana ſedes quam caput oium ſta
tuerūt:vt ſit prima ſedes quę vltima digno-
ſcit̄ ſtatione.⌊Audite verbum dñi gentes:&
annūciate in inſulis quæ ꝓcul ſunt/& dicite.
Qui diſperſit Iſrael cōgregabit eum:& cu-
ſtodiet eum/ſicut paſtor gregem ſuū:⌋ex con
uerſione grçcoꝝ ad vnitatem eccleſię gentes
alię aiatę fidem ſuſcipiēt:vt ab errorib⁹ ęgy
pti viam iuſtitię cōprehendāt:⌊& cōfundat
ad bona dñi ſup frumento⌋doctrinę⌊vino⌋
pœnitētię:⌊oleo⌋gratię:⌊fetu ouis & armen
ti⌋religioſę conuerſationis.⌊Vox in excęlſo
Mat audita eſt lamētationis fletus & luctus Ra-
2, chelis plorātis filios ſuos:& nolētis cōſola-
ri qa nō ſunt⌋.⌊Luct⁹⌋eſt in laycis:⌊fletus⌋i
clericis:⌊lamētatio⌋in religioſis:⌊ſup quos
nō poterit cōſolari mater⌋eccleſia:qa nō fi-
lii ſunt ſed priuigni.Verū⌊cōſolari⌋nequit⌋
qa⌊luget⌋pro mūdi prçſſura:⌊flet⌋pro cul-
pa.⌊lamentat̄⌋pro gehēna:⌊qa nō ſunt:⌋qui
dam enim eoꝝ abſorbentur a mundo: alii a
peccato:alii ab çterno incēdio. In hoc loco
triplex fetus audit̄ a ſpiritualibus viris⌊in
excęlſo⌋cōtēplationis poſitis. Primo pro-
pter prçſſuram imperii. Secūdo pp irā aga
renici populi. Tertio propter malitiā erro-
nei vulgi. Donec cōſolatio fiat ēt tēporal̄r:
vt⌊quieſcat a lachrymis:⌋& eorum ſequaces
ad apoſtoloꝝ veſtigia q̄ſi⌊terminos reuer-
tantur⌋.⌊Audiens audiui effraim tranſmi-
grātem⌋.ad humilitatem græcoꝝ referēdū
Gen̄ eſt:q licet in Eſau cum viris quadringentis
33. quōdam occurrerit Iacob/populo latino-
rum:tñ ad humilitatem eorum humiliabun
tur & ipſi:vt intelligatur illud euangelicum
Ioā. Alias oues habeo quæ nō ſunt ex hoc ouili
10. & illas oportet me adducere:& fiet vnū oui-
le & vnus paſtor.⌊Statue tibi ſpeculam⌋cō-
templationis:⌊pone tibi amaritudines⌋af-
flictionis:ne velut vaga filia grçcorum ec-
cleſia doctrinę carnalis⌊delitiis diſſoluaris⌋
⌊Creabit dñs nouum ſuper terram:fœmina

circundabit virum. Adhuc dicent verbum
iſtud in terra iuda:cum conuertero captiui-
tatem eoꝝ⌋.⌊Fœmina⌋hęc Romana eccle-
ſia eſt:hęc⌊circūdabit virum⌋.ſ.pfectos: vi-
ros non pueriliter viuentes: ſed in nouitate
vitæ ambulātes.¶ Nota qd̄ dr̄.⌊Cum con
uertero captiuitatem eoꝝ⌋quantum patuit
ex cōcordia:pfecto grçcis redeuntibus ad fi
dem Romanæ eccleſiæ reuelabuntur in ec-
cleſia generali/doctores euāgelici emulātes
euangelium verbi dei.Et hoc ſit⌊nouū⌋qd̄
tempore Apl̄oꝝ fuit Meſſis multa: opera- Luc.
rii aūt pauci.Modo ꝑo multi ſuccidentur e 10.
mundo:& plures multi ſucciſores.⌊Seminā-
bo domum Iſrael & domū Iuda:⌋grçcorum
& latinoꝝ eccleſiam:⌊ſemine hoium & ſemi
ne iumentoꝝ⌋doctrina quæ & peritos robo
ret & çdificet imperitos:⌊ſemē hois⌋eſt ſpi-
ritualis intellectus:⌊ſemen iumenti⌋hiſtori-
cus:niſi forte hoc deſignet doctores:& pecus
ſignificet auditores.⌊Et ſicut vigilaui ſuper
eos in malū:ſic vigilabo ſup eos in bonū⌋.
¶ Hic nota ꝙ prima eſt vigilia ad corrigē-
dum neceſſaria.ſecūda volūtaria ad portan-
dū:vt prima ſit corporalis.ſecunda ſpūalis.
⌊Patres comederūt vuā acerbā⌋legē Moſay
cam:⌊& dentes filiorum obſtupeſcūt:⌋quia
legis duritiam & acerbitatem filii portare
nullatenus potuerunt & etiam imperfectis.
Sed tempore gratiæ qui comedi imponit:
⌊obſtupeſcit dens eius:⌋quia vna eſt cenſura
populis chriſtianis:vt in quo iudicio iudi- Mat
cent/iudicent̄.Quod diſtat in carnem & la- 7.
pidem:id attendit̄ inter legem Moyſi & le-
gem Chriſti:qn illa in tabulis lapideis: iſta
in cordibus carneis.⌊Qui dat ſolem ī lumi-
ne diei:ordinem lunæ & ſtellarum in lumi-
ne noctis⌋.⌊Sol⌋eccleſia:⌊luna⌋ſynagoga:
⌊lumen diei⌋euangelium Chriſti:⌊lumen⌋no
ctis⌋lex/imperium Moyſi.⌊Stellæ⌋pro-
phetæ ſunt & apoſtoli:⌊qui turbat mare &
ſonant fluctus eius:⌋ſicut turbati ſunt ægy-
ptii in tranſitu maris rubri: & ſicut iudçi in
captiuitate Romani imperii: ſic & modo
neceſſe eſt:vt⌊turbato mari:⌋populo chri-
ſtiano:⌊ſonent fluctus⌋perfectionem vn-
diqꝫ aſcendentium & irruentium contra ar-
cham eccleſiam generalem. Datis aliis ad
reſpirationem

reſpirationem & conſolationem fidelium: quaſi ⌊ſole⌋ cōtemplatoribus veritatis. Aliis quaſi ⌊luna⌋ in commune degentibus. Aliis quaſi ⌊ſtellis⌋ prędicantibus verbum dei: deſignatis in Moyſe & Chriſto: & q̄ſi i Enoch [Apo ca.11.] & Helya duobus teſtibus & ordinibus aſſuturis. Quod autem ⌊ædificabitur ciuitas domino:⌋ ad conuerſionem multorum referendum eſt. Nam ⌊turris Ananehel⌋ eſt vita ſpeculatiua: ⌊porta anguli:⌋ agmina crucis. ⌊extendetur quoq; vltra normam⌋. ſcilicet ad populos infideles: ⌊collis goatha⌋ principes mundi. ⌊vallis ſagarim⌋ humiles populi vel ſuperbi vel luxurioſi: ⌊cinereth⌋ cenodoxi: ⌊ſademoth⌋ auari: ⌊torrens cedron⌋ afflicti: ⌊angulus portæ⌋ hæretici: ⌊equi orientales⌋ diuites ſæculi. Capitulum. xxxii.

ANno decimo Sedechiæ regis Iuda: ipſe eſt ānus octauus decimus Nabuchdonoſor: tūc exercitus regis Babylonis obſidebat hieruſalē. eccleſia Romana ab Alemanis cōſtringitur: ⌊& Hieremias propheta erat clauſus i atrio carceris domus regię a Sedechia⌋ Sūmo pōtifice: ⌊quia dixerat tradendā ciuitatē: & ſi dimicarent aduerſus caldęos / nihil proſperum reportarent⌋. Quantumcunq; iſta ⌊hieruſalem⌋ noſtra ſe aduerſus imperium erigat: non tibi timendum eſt ad pręſens: qa futurum eſt vt temporali gloria & culmine vitę corruat: quę humiliari ſub iugo Alemanię poteſtatis ignorat. Licet enim tibi dandum ſit cor ferrinum contra dn̄i teſtamentū: neceſſe eſt tamen vt malleo tuo conteras contumaces: interim tuis in poſteris / donec in eis durius contereris. Et quidem pro ſeruitio quo ſeruitur dn̄o contra græcos inſurgentibus populis contra eos: de chriſtiano populo progreſſuris: datur tibi & poſteris tuis vt inualeas in latinos. Et ſi contendant forſitan iugum ſuperuacue excutere de ceruice. Sic pro ſuperbia Regis ſiculi dandus eſt & tradendus amplius tuis votis: & poſt te aliis decor regni: vt tanto durius affligatur in poſteris: quanto coram te velut hortus crenitur voluptatis. Q d autem ⌊Hieremias clauditur in atrio; & de agri emptione monetur: data vrbe in manibus caldæorum:⌋ videtur q̄ prędicatores euangelici repellentur: & ſilentium accipient neceſſitatis: tempore quo fiet prædicatio generalis in orbe adhibitis ſibi teſtibus aliis in proximo ſuſcitandis. Si propter iniqua ſtudia: quæ in latina eccleſia & græca ſunt reperta / tradendi ſunt in manus imperii græci pariter & latini: non tamen ceſſandum eſt a bono & prædicatione ſalutis: qua ⌊emitur ager⌋ cordium ſaluandorum: quia hoc ⌊agri⌋ pecunia ⌊ementur⌋ ideſt doctrina euangelica docebuntur: & ſi in defectum temporalium eccleſia Romana veniat & contemptum. ⌊Homo⌋ doctor: ⌊iumētum⌋ auditor. Quod autem ſequitur. ⌊Scribentur in libro⌋ in memoria futurorum. Futurum eſt vt populo prædicetur: & verbum recōdetur in ſcriptis: & imprimatur ⌊ſignum⌋ crucis: & ⌊teſtes adhibeantur⌋ duorum ordinum futurorum: ⌊in terra Beniamin⌋ ordine ciſtercienſi: ⌊& in circuitu hieruſalem⌋ terris adiacentibus Romæ: ⌊& in ciuitatibus Iudą⌋ Italicis: ⌊& i ciuitatibus montanis⌋ religionibus aliis: ⌊& ciuitatibus campeſtribus⌋ eccleſiis ſęcularibus: ⌊& in ciuitatibus quæ ad auſtrum ſunt⌋ monaſteriis & prioratibus ſub latina eccleſia conſtitutis. Quod autem intendit dominus & promittit ⌊obducere eccleſiæ cicatricem: & ędificare⌋ ſicut a principio chriſtianos / & trāſire greges ad manus ⌊numerantis:⌋ totum ſpectat ad cōſolationem eccleſiæ ſpecialem: qa neceſſe eſt vt peccatum corrigat qui vult euitare flagellum: & inde ſuſcipiat gaudium: vnde ſe nouerat emendatū. Cap. xxxiii

IN tempore illo germinare faciam Dauid germen iuſtitiæ: & faciet iudicium & iuſtitiam in terra:⌋ [In.33 c.circa finem.] pro ⌊Dauid⌋ Romanis præſulibus: ⌊germen iuſtum⌋ præſtabitur / non genus impium: ſed Adæ ⌊in terra⌋ populo chriſtiano ⌊iudicium⌋ faciat de peccatis: & ⌊iuſtitiam⌋ de bonis operibus non abſcondat. ⌊In diebus illis ſaluabitur Iuda⌋ & populus chriſtianus: ⌊& iſrael⌋ ſcilicet græcus ⌊habitabit confidenter⌋ in fide: ⌊& hoc eſt nomē quod vocabūt eum dominus iuſtus noſter:⌋ ⌊dn̄s⌋ quoad potētiā: ⌊iuſtus⌋ quoad ſapiam

noſter⌋quoad miſericordiam. Tales filii ſuc-
cedent patribus.⌊Tales ſacerdotes & mini-
ſtri⌋domini creabuntur: ⌊qui ſuper harenã
maris⌋ſteriles ſcilicet ſęculi multipliciter cre
ſcant in iuſtis operibus⌊& ſuper ſtellas cœ-
li⌋ſcilicet clericos eccleſiæ & religioſos elu-
ceant in doctrinis.⌊Duæ autem cognatio-
nes quas eliget dominus⌋iudęorum reliquię
ſunt:& populi gentium ad fidem pariter cõ
uertendæ. Capitulum. .xxxiiii.

QVod autẽ exercitus regis caldæo
rum pugnare legitur contra hie-
ruſalem & Iudam præter Lachis
& Azecha⌋.Alemanos indicat & alios per-
ſecutores contra Romanam eccleſiam/& la-
tinas Italiæ ciuitates : exceptis illis quæ
vel fortes populariter ſunt:vel quæ eſſe ap-
petũt i ſuis munitionibus ſingulares.℄ Spi
ritualiter⌊Lachis & Azecha⌋duos ordines
futuros ſignant:qui & fortes erunt in fide:&
in quotidiana ſubſtantia nihil habentes prę
ter victum & veſtitum tenue. Quod autem
⌊Sedechias⌋ ſummus pontifex & principes
eius coepiſcopi⌊ſeruis & ancillis libertatem
prædicaret⌋e ſæculo fugientibus:& poſtmo
dum retraxerunt quos dimiſerant comple-
tis annis ſeptem⌋ideſt ſeptem libri ſignacu-
lis iam apertis:videant aliqui eorum ne dñ
libertatem religioſorum⌊in ſeruitutem re-
Geñ traxerint:⌋ipſi in captiuitatem eant. Sic oli
47. ſub Ioſeph facta eſt iudæis pietas plenariæ
Exo. libertatis.Secundo ſecuta eſt exactio alte-
12. rius Pharaonis:& ſic vnde reducere iſraeli-
tas contenderant:inde in rubri maris flucti-
bus ſunt inuoluti.Non ambigo quin ſit fu-
turum ꝙ ira dei veniat ſuper eccleſiarum re
ctores & p̃ſides:pro eo ꝙ dei ſeruitium non
ſolum impediunt:ſed etiam adulterant ver-
bum dei.Si veterum geſta reuoluimus/& no
uorum tempora explicamus:ecce dandi ſunt
in fauces imperii mercennarii non paſtores
⌊inter diuiſiones vituli tranſeuntis⌋.⌊Vitu-
lus⌋hic doctrina diſcordiæ eſt. Quanta ſit
inter eccleſiam & imperium ſciſſura ſequen-
da:iam a Normanis ducibus inchoata/pro-
ximus finis edocet:in quo ſub Alemanorum
fluctibus libertas & licentia expirabit pon-
tificum Romanorum.℄ Et nota ꝙ⌊Sede-
chias⌋ad duo diuerſa ſe gerit.Nam qui pri-
mo excuſſit iugum principis babylonis : &
poſtremo cum multis in babylonem venit.
Vnde ſi a.1200. anno itumuerint impii Ro
manorum:archa tamen eccleſiæ Romanæ
ad ſupræma conſcendet : quia non timebit
vertices fluctuum:ſed ſtabit ad iuſſum eius
etiam ſpiritus procellarum.Deniq; vero ſi-
bi prouideat/ ne quæ cœpit imperii ipſa
a cauda imperii : vel ſecundi ſtatus calca-
neo feriatur.Videſne lector ꝙ ſicut Roma-
num iperium fuit erectio eccleſiæ:ſic & mo-
do diebus iſtis nouiſſimis ſit iactura. Vnde
Ezech.Finis venit:venit finis.Finis vtiq; ſe Eze-
neſcentis eccleſiæ clericorum:& finis ſuper- ch.
bientis ſimiliter nouorum imperii caldæo- 7.
rum.Neq; proinde finis mundi : quia relin-
quetur adhuc ſabbatiſmus populo dei: vt ec
cleſia contemplantium habitet in fiduciæ
tabernaculis & requię opulenta. Nam ſicut Eſa.
primus ſtatus habuit finem in Antiocho:ſic 32.
ſecundus habiturus eſt in poſtero tuo:& reli 1 Ma
quus in Gog perſecutore nouiſſimo:licet in ch.15
prophetis ſilueſtribus longe aliud habea-
tur:cum de vita & natis eius iniquis non ſa-
tis curet eccleſia ſed dolebit tantummodo
ſub eo euerſionem cordium faciẽdam: i quo
conueniunt Merlinus ille britanicus : Eri-
thea quoq; & Babylonica Sybilla. Sed ſi Mer
ſecundum Eritheam.60.pedes vel annos ha linus
bere deſcribitur heres tuus:quod etiam Eſa. Sy-
ſentire videtur in ſpiritu ſub figura tyri quę billa
reſpicit Siciliam equo vultu mirum quo- Eri-
modo Merlinus eum bis.5.ſcilicet decadũ/ thea
qui legis intelligas:& non centenarium ſicut Eſa.
ſomniat imperitus.℄ Præterea in.60. an- 23.
nis terminari debet afflictio iuxta prophe-
tam tam in imperio q̃ in regno. Neſcio quo
ſpiritu ducitur Erithea:vbi poſt Aquilam
primam: tuum dico hæredem ſucceſſorem
in imperio & regno ſuo aquilam ſecundam
introducat.Quod Merlinus ſubticet : cum
in hirco futuro eius temporibus cum ip-
ſo concordet : & ipſa Aquila ſit habitu-
ra pedes vel annos. 24.& eius temporibus
plures pſeudo pontifices pontificium ęmu-
lentur. Verum quomodocunq; ſit noſtra Eze.
defleamus tempora:in quibus ſponſa agni 17:

ecclesia

eccleſia depauperabit. Et aquila prima ma-
gnarum alarum Italiam occupabit: relictis
ſucceſſoribus noſtris anguſtiis reliquis ſub
altera perſecutrice aquila in ſiculorum fini-
bus inferendis. Capitulum. xxxv.

QVod [vero Ionadab filius Re-
chab præcepit vinum non bibe-
re filiis ſuis/nec domos conſtrue-
re: ſed in tabernaculis habitare]
ad fratrem Bernardum ſermo dirigitur: qui
& monachis ſuis prædicationem & vaga-
tionem ſeu occupationem prohibuit: & eos
ſimpliciter in monaſteriis ſubeſſe præcepit.
Et bene filius [Rechab] ſubſcribitur: quia
non aliam q̃ beati Benedicti regulam eſt
4.re. profeſſus. Verum quia contra clericos [Re-
25. chabitarum] obedientia ideſt Monacorum
inducitur ad elidendam contumaciam cleri-
corum/videant ipſi pontifices ſæculares: ne
veluti cæcorum duces cum excæcatis filiis
Sedechiæ in Babylonem vadant: & ſuam p
tempus & tempora captiuitatem gemant.
Quod autem dicitur [non deeſſe de ſemine
Ionadab: ſed ſtare ſemper in conſpectu do-
mini]: videtur q Ciſtercien. religio ſit vſq;
in finem ſæculi proceſſura.

Capitulum. xxxvi.

Ba- QVod autem Baruch ex ore Hie-
ruch remiæ in volumine libri ſcripſit
1.c. ſermones domini patefactos]: ad
futuros præcones euangelii referendum eſt:
qui publice prædicabunt in libro humano-
rum cordium a ſe abſcondet eloquia de mũ-
di miſeria & ruina. Sed quia principes popu-
Mat. li: pontifices atq; ſcribæ velut vtres veteres
9.c. non valentes capere eloquia nouæ vitæ: [ad
deſtruendum volumen] totis fraudibus con-
uertuntur: & quaſi nõ plene de trinitate edif-
ferant: ſed potius quantitate confundant: [&
ſcalpello ſcribe] ſententia alicuius doctoris
in oculis ſuis ſcioli vilipendendo reſcindãt.
[Rex quidem ſedebat in domo hyemali: &
poſita erat arula coram eo plena prunis].
Locus hic cum completus fuerit: tunc me-
lius exponetur. Quia futurum eſt: vt Petrus
Ioã. ſummus pontifex ad prunas ſedeat propter
18. frigus hyemis imminentis: in quo & zelus
dei deferueat: ſecundum ſcientiam & ſpiritus
veritatis in viris ſpiritualibus extinguatur.
Sed quid ſi ob turbationem Herodis/alte- Mat.
rius ſummi pontificis & ſuperbi. Ieſus fugit: 2.c.
ſtella diſparet: Magus eludit. In terremotu Mat.
facto in morte chriſti multa corpora legun- 27.
tur ſurrexiſſe: & multis apparuiſſe. Et futu-
rum eſt vt pro intellectu qui reuelatus eſt de
myſteriis abſconditis in ſcripturis: & reſciſ-
ſus vel potius reprobatus a ſcribis huius tẽ-
poris & magiſtris inflatis ſcientia ſæculari:
multi præcones ſurgant: qui ruinam do-
mus tam maioris q̃ minoris imperii & eccle-
ſiæ nuncient & videant oculis ſuis ſubuerſis
curribus dignitatum/& mundi principibus
incredulis: & agere pœnitentiam contemnẽ-
tibus de peccatis. Et hoc fit quod ſequitur.
Quod [Baruch refecit volumen quod Ioa-
chim rex iuda proterue conſumpſit]. Sequi-
tur. Capitulum. xxxvii.

IGitur exercitus Pharaonis
egreſſus eſt de egypto: & au-
dientes caldęi obſidentes Hie-
ruſalem huiuſcemodi nunciũ
receſſerunt]. Vtrum aũt Fran-
corum militia deſignata in ex-
ercitu Pharaonis [Hieruſalem]. Romanam
eccleſiam a facie [caldęorum] Alemanorum
ſcilicet excutiendo protexerit voluntate/prę-
ſtando ſibi auxilium & fauorem temporib9
retroactis. Ad futura magis iſte locus exten-
ditur: cum exinanitis viribus Romanę po-
tentiæ: & exauſtis opibus eccleſiæ liberta-
tis per principem reipublicę & alios impios
prædicatores: neceſſario francis & aliis gen-
tibus poſitis circumquaq; videbitur eccleſia
adhęrere: quod quanto diuinę voluntati &
diſpoſitioni diſpliceat: ex conſilio perpen-
ditur Hieremię: qui ſuccendendam igni Hie-
ruſalem: & omnino inculcandam a pauciſ-
ſimis caldęorum. Et Eſa. Erit vobis forti- Eſai.
tudo Pharaonis in confuſionem: & fiducia 30.
vmbre Egypti in ignominiam. Habet enim
hoc diffidentiæ humana debilitas: vt ma-
gis confidat in homine q̃ in deo: & icciréo
vnde ſperat auxilium iuſto iudicio corruat:
& q grauiter deum offendere nititur: de ſua

temeritate cognoſcat. Certe ſi ad radicem huius mali oculos noſtros vertimus: non debet in humili Chriſto fundata eccleſia ſuperbe & altum ſapere: ſed timere ne ſi ad tēporales diuitias inhiet: eas velut puluerem tandem ventus reportet. Non enim res ex abundantia in fauſtū date ſunt/ſed ad vſum: & propterea fruſtra erigitur qui repente finitur. Apoſtolorum tempore ſatis fuit exilis eccleſia: ſed ſub quanto diſcrimine ſequētes martyres extiterunt: eorum grauis anguſtia repræſentat. Religantur doctores vel confeſſores & morti traduntur: & carceri ſub apertione ſignaculi tertii. Et quarto loco ſpirituales virgines/terreitas ſecta mahumetica polluerunt: ſolertia lectoris intendit. Nunc autem quinto loco & tempore in quo eccleſia a domeſticis ſuis deprimitur: non debet in ſæculi ſubſtantia/ſed in dei potentia gloriari. Quia & ſi fideles principes aliquid Chriſto pauperi contulerunt: non eſt conſonum, vt clericalis ordo dilatatus
ſub pace/incraſſatus ope/impinguatus ocio/ Geñ.
ſitate recalcitret: ſed magis ſuperfluum de- xi.
tur pauperibus: & non viris famoſis & gigātibus turrim conſtruentibus babylonis. At-
tendite vniuerſi. Aurum oblatum eſt Chri- Mat.
ſto: cuius ope fugeret in ægyptum. Myrrha 2.c.
qua ſubiret patibulum. Thus quo deum laudaret: non quo rebellaret Herodi, vel eſſet oneri Pharaoni. Non vt delitiis vacaret & gule illecebris: non vt de acceptis beneficiis haberetur ignarus & ingratus. Moderni vicarii Saluatoris: thus negligunt/myrrham negligunt: & aurum quærunt: vbi cum do-
mina Babylone poculum in aureo calice Apo
miſceant: & cæteros de abhominatione ſua ca.17
inficiant ſectatores. Puto ego de talibus Da
nielem diſſerere. Cum videritis (inquit) Dan
abhominationem deſolationis ſtantem in 9.
loco ſancto/qui legit intelligat. Locus ſan Mat
ctus eſt eccleſia/ſanctificatus ſanguine Chri- 24.
ſti: abhominatio eſt prælatus imundus: deſolans ſolium Salomonis/diſtrahendo aurum: deſtruendo ebur mentis & carnis munditias/manu lacerando orationes & operas. Hic ſtat per dignitatis appetentiam: nec legit ſcripturas ſanctas ſed fabulas: ſed nec intelligit ſue elationis miſerias. Veniet dies immo iam venit vt ad morſum colubri tortuoſi retrorſum cadat aſſeſſor equinis leſis vngulis poteſtatum. ¶ Hic notandum ꝙ fili⁹ tuus o Princeps partem principum ſæculi vel pontificum ad Henricum eccleſiæ Romanorum mordendo inficiet partem decreſcendo corrumpet: & ſic ſublatis de circuitu viribus ipſa vel ad paupertatis anguſtias decidat: vel ſqualorem publice reſtrictionis in
currat. Inde facti ſunt hoſtes eius in capite Trē.
ſcilicet victores inimici eius: locupletati ſūt 1.c.
ſpoliis: q̄a facta eſt quaſi polluta menſtruis inter eos. ſ. temporalibus. Foris (inquit) interficit gladius & domi mors ſimilis eſt. Gladius inquam perſecutio imperii. Mors proditio Romani capituli. Item circumędifica-
uit aduerſum me obſiſtendo: vt non egre- Trē.
diar repugnando. Aggrauauit compedem 3.c.
meum: fratres miſerabiliter captiuando. Cō
cluſit vias meas lapidibus quadris: a quat-
tuor partibus debellando. Inde Petrus/lati- ibidē
ni prælati: inter quattuor quaterniones mi- Act.
litum ſeruabatur. Vnde tantum in hoc com 12.
patiendum eſt Petro: quanto in prælatis huius temporis dolorem ſenſerimus innouan-
dum. Quare? quia maior effecta eſt iniqui- Trē.
tas populi mei/latinę eccleſiæ: peccato ſodo 4.c.
morum. ſ. gręcorum qui ſubuerſi ſunt a fide in momento turbinis arriani. Pernitioſum quidem eſt abuti homine: ſed multo pernitioſius adulterari per hæreſim verbum dei.

Capitulum. xxxviii. & xxxviiii.

SAne ꝙ [Hieremias de luto excutitur: & liberatur a rege Babylonis captis principibus: ciuitateq; deſtructa]: referendum eſt ad viros euangelicos ſucceſſuros quos expedit vias ſæculi calle immaculato percurrere [in fine] noui teſtamenti: & [veteris] panni: veteris teſtamenti [& ſobnam & templi præpoſitos] & reliquias vulgi captiuos ire & feri velut pilam volubilem ſuper terram: vt noſtra Hieruſalem quæ dominabatur īperio verſa vice iperio ſeruiat ſub tributo.
Vnde propheta deplorat. Infirmata eſt vir- Trē.
tus mea 1.c.

tus mea. Dedit me dominus in manu de qua
ſt·idē non potero ſurgere completis in cuſtodia.
70.annis. Capitulum. xl.

Q Vod autem [multi de profugis
Hieruſalem reuerſi ſunt in ter-
ram iuda ſub imperio regis ba-
bylonis:] ad eos referendum eſt humiles
chriſtianos qui malluerint pacifice viuere: q̄
caldæis & alemanis ferocibus repugnare.

Capitulum. xli.

[ET factum eſt in menſe ſeptimo]
&c̄. Quod autem [Iſmael filius
Nathaniæ/Godoliam filium Ay
char cum ſociis in dolo ſubuer-
tit] illos tangit principes ſæculares & eccle-
ſiaſticos præſules qui conabuntur præfe-
ctos Babylonis in Italia conſtitutos ex-
tinguere: vel de regno Siculo remouere.
¶ Præterea q̄ nōnullos ad Romanam ec-
cleſiam confluentes cum muneribus & aliis
donatiuis īteritui deſtinauit: & aliquos ſub
habendis promiſſionibus reſeruauit: ſatis
patet ex textu q̄ nonnulli fidelium interfi-
ciendi ſunt: & aliqui liberandi præuia ſpō-
ſione [munerū]. Poteſt referri ſane ad tem-
pora ſucceſſiua: in quibus a reipublicæ pote-
ſtate in dolo capiantur principes & præco-
nes euangelici liberentur [ad exhibendos the-
ſauros] in agro populi chriſtianī: vel etiam
repoſitos in ſcripturis [frumenti/ordei/olei
& mellis]. ſpiritualis vtiq; intellectus typici
videlicet hyſtorici/allegorici & moralis quo
roboretur fides/patientia comprobet/coele-
ſtia clareant: & terrena quæq; euaneſcant.

Capitulum. xlii.

ET acceſſerunt omnes principes
& cætera. Quod Hieremias ſua
ſit multis [Vt non confugerent ī
ægyptum: ſed manerent in terra
ſecuri a facie caldæorum: & au-
dirent ſoliciti vocem dei] ad eos ſermo diri-
gitur/qui duplici corde domino ſeruiunt: &
quem honorant labiis/cordibus vilipen-
dunt: reuertendo ad ſæculares illecebras &
fiduciis Francorum diis ſacrificantium/Ale-
manis magiſtrorum. ſ. ſæcularium ſtudioꝶ.
Vnde ſequitur in fine capituli. xliiii.

Capitulum. xliiii.

[ECce ego tradam Pharaonem
regem ægypti] ſcilicet regē Frā-
cie [in manu inimicorum eius] Hie.
ſcilicet regum terræ imperii: [ſi- 52.
cut tradidi Sedechiam regem Iuda Roma-
num præſulem cum ſequacibus ſuis: [in ma-
nus regis Babylonis] principis alemanorū.

Capitulum. xlv.

[ET Baruch] reprachen-
dit [Hieremiæ ſcriptor] Su-
prædicator vtiq; verbi pra
dei: [querens ſibi grādia] 43.
eo tempore quo dominꝰ: Hie.
edificādo [deſtruit/& plā- 8.
tando euellit]. Nam per-
ſecutionis & afflictionis
eccleſiaſtice tempore/ſeu ēt peccatoris euerſi Nota
non decet prædicatorem loqui ſublimia: ſed p pre-
quæ ſunt conformia ſanctis: imo omnino ſi- dica-
lere & ſaluare ſemetipſum: & alium incorri- tori-
gibilem confutare. Capitulum. xlvi. bus.

A [D ægyptum aduerſum exercitum
Pharaonis:] cuius eſt non illius ſub Exo.
quo depreſſus eſt Iſrael: nō alterius 3.
cuius Salomō filiā duxit: ſed [Nechao:] qui 3. re.
amicitiā habuit cū Ioſia. Primus qdē Pha- 3.
rao deſignat pontifices iudæoꝶ perſequen- 1. re.
tes Apoſtolos. Secundus Pharao præſules 2.
& reges Conſtantinopolitanos: qui cōfeſſo-
rum tempore latinis pontificibus amicabili-
ter adheſerunt. Tertius [Pharao Nechao].
Reges & rectores Francos: qui Leonem pa-
pam & ſucceſſores eius hactenus dilexerunt.
Hi dicuntur [eſſe iuxta flumen eufratem in
charcamis: quos percuſſit Nabuchdonoſor
Rex Babylonis]. Si Ioachim rex inde inſpi-
citur: profecto Paſchalem papam tangit hy-
ſtoria qui captus eſt a Normanis: qui tan-
dem Alemanis proſtrantur/initio certami-
ne inter eos: Normania enim in cauernis
deſignata eſt. Quicquid legendo ſequitur
propheta/ironice intelligendum eſt contra
Francos. Quod autem dicitur [Fortis
impegit in fortem]. Francus in alemanos.
[Ambo pariter corruerunt] non eatenus in-
telligaſ q̄ neutri ſit data victoria: ſed qa in

deuincendis Francis/ multitudo Alemano-
rum in ea ceſa fuit. Vnde legitur [ad flumen
eufratem] ideſt fortitudinem imperii victi
ſunt Francorum exercitus & ruerunt. Vnde
Eſai. Eſaias. Corruet auxiliator & tradet cui prę
31. ſtatur auxilium ſcilicet omnes conſumentur
quia ſuperatur Frācus: capitur ſummus Pō
tifex: domatur alemanus Imperator. Itē ad
Egyptum. [Annunciate egypto] partes Frā
cie adiacentes: tanq̄ hiſtoria ſpecialis: ſuper
quas [ſtimulator ab aquilone] poteſtas ale-
manica venit: [vnde confuſa eſt filia egypti:
& tradita eſt in manus populi aquilonis]. Si
inculcatio contradictionis huius inter fran
cos & alemanos inducitur: videatur adhuc
in futuris temporibus Francia conculcetur:
ſiue per ſciſſuram diſcordie: ſiue per copu-
lam ficte amicitie inter regni principes & im-
perii poteſtates: & ad ſpirationem aliquo-
rum deum timentium fiat de rebellium repu
Eſai. gnatione triumphus. In Eſa. Corruere fa-
19. ciam egyptios: Francos vtiq; contra fran-
cos: & tradam Egyptum in manus domino-
rum crudelium: principum tyrannorum. Et
rex fortis domabitur eorum: futurus in illa
tempeſtate monarca. Vnde & erit via de ęgy
ibidē to in Aſſyrios/de Francia Theutoniam in-
trabit aſſyrius in ęgyptum verſa via: & ſer-
uient Aſſyrii ęgyptiis. Ciuitas autem ſolis
quę eſt in terra ęgypti vna vocabitur. Ciſter
cienſis religio/quæ eſt in clara valle claruit:
& reſpectu aliarum quattuor eccleſiarum/
clericorum canonicorum nigrorum: & alio
rum ordinis more ſolis refulſit.

Capitulum. xlvii.

A [D paleſtinos]. Quod contra pa
leſtinos aſcenderit rex ęgypti Pha
rao: & induxerit [caluitium] ſuper
Syriam & Tyrum [diſſipauerit
& ſydonem:] profecto partem illam populi
Francorum inſinuat: qui in duce Viſcardo
regnum Apulie inuaſit: Campanias prę ſſit:
& Siciliam deuaſtauit. Vnde & dicitur. [Ec-
ce aquæ aſcendunt ab aquilone quaſi tor-
rens inudans: & operient terram omnem. Al
legorice exterminium hæreticorum præno
tat qui regnum Apuliæ conſtuprarent.

Capitulum. xlviii.

A [D Moab]. Moabitę ſunt grę
ci: quos vaſtandos dominus in-
ſinuat: [& cornu] eius imperiū
abſcindendum a gentibus impe
rii latinorum. [Capta eſt cariathiarim] Cō
ſtantinopolitana prouincia: [eſebon] qu og;
& aliæ ciuitates eccleſiæ ſunt: contra quas
aſcenſuros non ambigo vaſtatores: quia grę
ci opus doloſe fecerunt: habendo Chriſti no
men: ſed fidem erroribus corrumpendo. Id-
circo [confunditur Moab a Camos] idolis
ſuis: & ſic [glorioſus] græcorum [baculus cō
fringetur]. Iam enim gręci audierant vt re-
linquerent ciuitates & erroneas doctrinas:
& habitarent [in petra] Romę fidei firma-
mento: & eſſent [quaſi columba] ſpiritum do
mini procedentem a filio confitendo nidifi-
cans operibus demonſtrando [in ſummo ore
foraminis] aliis fidelibus vitiando. Sed [au-
dita eſt ſuperbia Moab: ſuperbꝰ eſt valde].
contemnendo redire ad fidem eccleſiaſtice ve
ritatis. [De planctu Iazer plorabo tibi vi-
nea ſabama] vero flet eccleſia latinorum:
græcos in ſuis fecibus erroneis tabeſcentes:
q; nō cōuertunt & viuāt. Veꝝ captiuitatis
eoꝝ adhuc ꝯuertet ad fidē Ro. eccl'ię in no-
uiſſimis diebus. i. circa finem ſecūdi ſtatus &
initiū tertii: qd' iam inſtat.

Cap. xlix.

A [D filios Amon Rabath &
Gath], licet Anthiochenas
ptes ꝑnunciēt: tn̄ vaſtatores
eoꝝ ad britanos & ſcotos qa
tranſmittūt vt culpa/ quā il-
lis vita diſſoluta itulit i iſtis
correptiōis iterdicta reſtringat. ℭ [Ad idu
meā]. ſm intellectū q ptinet ad primū ſtatū
ſubuerſionem indicat iudęoꝝ ſub Veſpeſia-
no cōpletā. Si ſm alium intellectum adhuc
i ſraelitanum regē inſinuat elidēdum. [Ecce
(inquit) quaſi leo aſcendet de ſuperbia Ior-
danis ad pulchritudinem robuſtam]. quod
ſpectat ad ſaracenos. Vnde ſuperius. A voce
ruinę eius cōmota eſt oīs terra. ſ. eccleſia ge-
neralis. Q d' aūt dicit. [Clamor in mari ru-
bro auditus eſt vocis eius] Romanum im-
perium excitandum non ad gratiam ſed ad
iram

ſram.Vnde ſubiungitur.[Ecce quaſi aquila
aſcendit & expandit alas ſuas ſuper Boſra:
& erit cor fortium Idumęę/quaſi cor mulie
ris parturientis].Videtur ꝙ tempore quo ec
cleſia parturiet in dolore principis reipubli
Eri⸗ cę Regnum illud obtineat ſm̄ Eritheam q̄
thęa dicit.Vſq; Tyrum eius ſibillus audietur:ſed
Sy⸗ inualeſcente clamore deſidii/plus de illis ti⸗
billa. mendum eſt q̄ loquendum.ℭ Nota ꝙ Idu⸗
męa quandoq; gentilia inſinuat in Roma⸗
nis partibus conſtitutam: ſecundum quem
intellectum[mare rubrum]non deſignat im
perium:ſed fortitudinem gentium remota⸗
Pſal. rum:ſuper Alemanorum imperium cōcitan
59. dam vt intelligatur quod dicitur.Quis de⸗
ducet in ciuitatem munitam.ſ.Romam: &
vſq; in Idumęam.ſ.prouincias adiacentes.
Eſai. Quod vero Eſa.dicit.Quis eſt iſte qui ve⸗
63. nit de Edom/tinctis veſtibus de Boſra: ad
chriſtianum populum imponendum eſt ſub
futura imperii tribulatione pręmendum: vt
Mer⸗ intelligatur illud Merlini: tēpore eius.ſ.rei
linus publicę præſide mare ſanctoꝝ ſanguine ru⸗
tilauit.ℭ[Ad damaſcum].prima damaſcus
ſcdam & tertiam typicas.Vnam in gręciam
alteram in Italiam cōſtitutas. Et ibi tangit
arrianos hęreticos.hic diebus iſtis feces hæ
reticoꝝ omnium patarenos. Vñ futurū eſt
[vt ſuccendat ignis]furentis imperii in for⸗
tibus ciuibus eorundem: [& deuoret menia
Benadab]:ligurum.ſ.poteſtates.ℭ[Ad ce⸗
dar & omnia regna Aſſor]partes in barba⸗
ras nationes inſinuāt:quas faciendas nō ābi
go:non tm̄ ab extraneis chriſtianis verum
etiam a finitimis agarenis.Videtur ꝙ orien
talis exercitus interim deſſideant: & vnus cō
tra alium inſurgentes in exterminium popu
los erroneos ſub imperi poteſtate deducāt.
ℭ[Ad ęlam]Quod hiſpanis & occidenta⸗
les nationes eas perſecutionis gladius attri⸗
uit quanto poſt inter vitationem eorum po
ſteros ad fidem catholice inſpirationis im⸗
pellit.Secūdū autem quintum locum typi⸗
ci incole ruthenoꝝ & aliorum confiniū re⸗
gna perquirit:qa verſatilis gladius nō tam
ab occidentalibus barbaros corripit: q̄ fal⸗
ſos chriſtianos & infideles alios ſub aquilo⸗
ne diffuſos vibratus inuoluit. Cap. l.

A[D babylonem & terrā caldęoꝝ].
poſt regna omnia de calice inſanien
tia[babylonis:]ipſa quoq; furoris
prophetici poculum exhaurire compellitur
vbi qui manum contra omnes extenderat:
contra eam manus omnium extendatur.Cū
enim in mundi archa boni maliq; ſint com⸗
muniter permixti:neſcio quis de tanto con⸗
fuſionis baratro excuti debeat:niſi prius mē
te q̄ corpore pedem myſticum retrahat: &
ad montana vitæ cœleſtis cum feſtinatione
aſcendat.Sed quia neutrum eſt vt intus etiā Pſal.
quæ non rapuit/nunc exſoluet non debet 58.
proinde palmes vtilis ſuccidi:ſi aperte ſteri⸗ Ioā.
lis ſuccidatur:alias nō debet areſcere ſed flo 15.
rere:vbi vindictam ſingulam viderit de ma
litia fieri peccatoris.[Annunciate (inquit)
gentibus/& auditum facite: leuate ſignum:
prædicate & nolite cœlare.Capta eſt Baby
lon:confuſus eſt Bel:victus eſt Merodach]. Iaco.
Semper enim dominus miſericordiam ſuam 3.
ſuperexaltat iudicium:ſemper peccatores & Pſal.
abundantes in ſæculo patienter expectat:vt 72.
ſaltem conuertantur & viuant. Vnde eos in
opere præmonet: vt de[babylonis medio
fugiant]:& ſe per pœnitentiam ab ira furo
ris domini ſe abſcondant:& ꝙ ſicut in mali 1.Io.
gno mundus eſt poſitus:ſic non poteſt non 5.
fieri quis ex ſua inhabitudine peruerſus. Pu
to ego in ſalutis conſilium per totam eccle⸗
ſiæ latitudinem viros in proximo euangeli
cos diffundendos: vt terrendam mundi ſu⸗
perbiam pie prænuncient:& radices vitio⸗
rum de cordibus humanis extirpent.[Grex
(inquit)perditus factus eſt populus meus:
paſtores eorum ſeduxerunt eos: feceruntq;
vagari in montibus]. Quantūcunq; in po⸗
pulo chriſtiano ſit experta proditio: quan⸗
ta ex magnorum conſilio ſit ſecta in eccleſia
Romana/ex negligentia percipitur præla⸗
torum/nolentium eos ſuper ripam diſcipli⸗
ne cōſtringere:ſed eos quēlibet in ſua liber⸗
tate vagari.Si cunctis cæteris efficta omnia
quēadmodum vita apoſtolica edocet in ec⸗
cleſia primitiua:profecto[nō fieret grex diſ⸗
perſus:]nec a mundanis beſtiis & filiis baby

lonis laceratus.Sed exquo reditus & benefi⸗
cia ſunt/factus eſt ſingulus a ſæculo vir fa⸗
moſus.Et neceſſe eſt regula qua magis attol
litur/ea fortius inuidia feriatur. Inde eſt ꝙ
eccleſia fluctuat:dum mundus ſctuit dñ pa⸗
ſtor negligit/mundana diligens/diuina con⸗
temnens.Q uid vltra?Niſi conuerſi fuerint
ad diuitiarum ſarcinas deponendas/[gladi⁹
aquilonis]ſuper eos inducitur: & tanto fiet
ꝑdo in republica præſidens violatus acrior
quanto ſummus paſtor & alii in retinendis
temporalibus fuerint duriores.℄ Licet au⸗
tem contra[caldæam & babyloniam]alema
niam atq; Romam [biceps gladius] veniat
punitiuum plurimarum:ego populum chri
ſtianum verſum in babylonium caldæum in
telligo:conuerſionem operum perditam: &
operum impietate fedatam.Nam quos ali⸗
quando ſimulationes & odia vniunt: inter⸗
dum etiam carnalia non ambigunt. Tales
autem neceſſario patent neceſſitati a ſuper⸗
uenientis imperii tempeſtate præmendi: vt
diſcant ſola ſpiritualia quærere vel ſapere:
& non in temporalibus abundare. Nam[qc
quid de gladio famę & peſte]contra iudęos
inducitur:profecto in afflictiõe populi chri
ſtiani:cum electus populus in hoc mũdo in⸗
ter reprobos ſic captiuatus/ſpiritum verti⸗
ginis euocat/ſi ex toto ſpiritualia organa in
Pſal. babylonis ſalicibus non ſuſpendat.Ecce plã
136. tauit dominus nouas ſalices ſecus generatio
nes ſæculi defluentes:quæ fructificare mun
do renuunt:ad cœleſtia ſola tendunt: ſalu⸗
tis vtiq; conſolationis & paupertatis volun
tarie amatores:fide etiam viuidos & corre⸗
ptione ſeueros:quibus mundi gaudiis dere⸗
lictis:gaudiorum ſpiritualium organa de⸗
bemus ſaniori conſilio applicare:vt tandem
pro terrenis ſtipendiis nobis cœleſtia im⸗
pendantur.In via enim corrigimur munda⸗
na deſerere:vbi mundus quærit quę ſua ſũt.
Priæ Lupus rapit/mors diſcindet: & incumulum
adco vnitatis perfectionis erectus ſcindetur ĩ par
ri.10. tibus:pro cuius ſciſſura tanto deſolationis
In p⸗ proximus:quanto per tyrannos imperii di⸗
tes ripitur virtus eius.Certe ſi vnus in republi⸗
ca præſideret:& ſibi quaſi præcellenti duci
chriſtianus populus deo deſeruiret: non de
facili poſſet irruere iacturã Petri nauis.Sed
dum habet exaltat:videat in tempore ſucceſ
ſor/ne putans in chriſtianis regibus pontifi
ces proram ſpei fortius figere:alemanici prĩ
cipis puppis Romani capituli diſſoluetur.
Q uod quia velit nolit mundus:vt fortes ec
cleſiæ mordeantur:vt cadat pontificalis ſu⸗
perbia:& cultus eccleſiaſticus in temporali⸗
bus minuatur.Et hoc ex participio[Baby⸗
lonis calicis]& propter ruinam imperii Ro
manorum conſulit Hieremias in futuris vi
ris euangelicis[recedere de medio Babylo⸗
nis caldæorum:]ne fiant ęterni vel tempo⸗
ralis ſupplicii participes imminentis.Et qui Ioã.
dem Petrus ducendus eſt quo nõ vult:& Ro 21.
manus clerus vel ordo pontificus reſtringen
dus.Et ne forte Ioannes & Iacobus tãto am
plius garriant:ſibi commiſſa eſt cura anima
rum:pro quibus animam ſuam religioſi &
græci ponent etiam calicis imperii eſſe non
poterunt inexpertes:pro eo ꝙ ſinguli corũ
decori iuſtitiæ ſolito plus delinquent.

Capitulum.li.

DEniq; ꝙ [Hieremias ſcribit librũ]
de malis venturis in mundum: &
præcipit[Saraie]principi prophe
tie:[vt lectis verbis libri/ipſum ad lapidem
alligaret:& in flumine eufrate]in typum[de
mergendum babylonis immergat].Ad ſpiri
tum dei referendum eſt:& equæ viros euan⸗
gelicos ſuſcitandos plenarie inſtruit myſte⸗
ria abſcondita a finibus ſæculorum:vt ea re
uelent populis fidelibus chriſtianis in toto
orbe diſperſis:in ſignum & memoriam per⸗
dendorum:vt ſi penitere contempſerint/iu⸗
dicium reipublicę ſubintrant:quos ignoran
tia verbi dei non excuſat. ℄ Sed quęrendũ
nobis eſt:quare in cætera omnia Eſaias de Eſai.
babylõe texit oraculum:cum Hieremias or 13.
dine præpoſtero verbum explicet babylo⸗
nis.Sed ſciendum ꝙ Eſaias primo præmi⸗
ſit de babylõis exordio ſcilicet Romę: quia
diebus eius exaltabitur in regno: & Hiere⸗
mias merito finem in ea facit:vt cum ea mũ⸗
dus in futuro iudicio deſtruatur. Et ſi Ro⸗
manum imperium iam tendat ad nihilum &

caldęorum:ne vox ſolium alemanorum vertat in caſum. Erithea, Poſt hæc veniat Aquila habēs caput & pedes.6o.colore pardi ad liuorem: vulpis quoad fraudem leonis quo ad terrorem. Quia forte ſub occaſione patarenorum cohercendorum doloſe incedet cōtra eccleſiam. Et ſic repugnantibus Italicis & eccleſia iram ſue indignationis exerceat: hęres tuus mamillis ſponſe agni lactabitur ſcilicet eccleſiæ auxiliis. Inde Eſaias, Delectabitur infans ab vbere ſup foramina aſpidis: & in cauerna reguli qui ablactatus fuerit manum ſuam mittet. O Cæſar vel deuoret poſteriorem vel pupillum: ſed deſtruet in breui: vt infans in eandem imperet capitibus regulorum. Inſignis aquila alemania Tyrus ſyria: ex duobus filiis vnus peribit Item ex tribus & aliis vnus principabitur. Tandem ſubiectis omnibus, præter vnum qui ad extrema perdetur a populo cotemnendus. Interim quanta mala futura ſint in liguria / totaq; Italia: quam dicere magis eſt experiri. Nam duo hirci.ſ.principes græcorum auxiliabuntur ei: Germanis adhibitis ſiue Francis Romanorum nobiles interibunt: & excocto ſummo Pontifice ac monaſteriis imminutis: cultus exſufflabitur chriſtianus. Sane imperium Conſtantinopolitanum reuertetur ad gręcos: ex Britanis multi fient incole Sicilie regionis. In ipſo quoq; finitur imperium: quia & ſi ſucceſſores Chriſti fuerint: tamē imperiali vocabulo ex Romano faſtigio priuabunt. Cum decies & .1300. anni Antichriſtus naſcetur demone plenus poſt partum Virginis alme.

(Margin: Erithea Sybylla; Eſai. xi.)

F I N I S.

¶ Explicit liber Ven. Abbatis Ioachim ſuper Hieremiam prophetam: quem ſcripſit ad Henricum.vi. Imperatorem.

¶ Impreſſum Venetiis per Bernardinū Benalium.1525.Die.20.Nouembris. Cui breue obtinuit a ſummo Pontifice, vt necubi quis imprimere/ſeu imprimi facere poſſit dicta opuſcula ſub pena excommunicationis late ſententie: quam contrafacientes eoipſo incurrant: a qua abſolui non poſſint/niſi ſatiſfactione præmiſſa.

Regiſtrum.

A	a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n
4	4	2	2	4	2	2	4	2	4	2	2	3	2

¶ Excuſatio Lazari.

Si quid forte tuos/offendet lector ocellos,
Quod mihi mendoſo grammate/verſis eat/
Emendare velis: nam non me Lazarus iſtis
Confecit mendis/Bibliopola tuus:
Sed turbata magis preſſoris inertia/quando
Sera dedit laſſas artubus hora manus.

¶ Deo & candidiſſime Virgini gratie.

¶ Nemo confidat nimium ſecundis.

Digitized by Google

temeritate cognoſcat. Certe ſi ad radicem
huius mali oculos noſtros vertimus: non
debet in humili Chriſto fundata eccleſia ſu-
perbe & altum ſapere: ſed timere ne ſi ad tē-
porales diuitias inhiet: eas velut puluerem
tandem ventus reportet. Non enim res ex
abundantia in fauſtū date ſunt/ſed ad vſum:
& propterea fruſtra erigitur qui repente fi-
nitur. Apoſtolorum tempore ſatis fuit exi-
lis eccleſia: ſed ſub quanto diſcrimine ſequen
tes martyres extiterunt: eorum grauis an-
guſtia repræſentat. Religantur doctores
vel confeſſores & morti traduntur: & carce-
ri ſub apertione ſignaculi tertii. Et quarto
loco ſpirituales virgines/terreitas ſecta ma
humetica polluerunt: ſolertia lectoris inten
dit. Nunc autem quinto loco & tempore in
quo eccleſia a domeſticis ſuis deprimitur:
non debet in ſæculi ſubſtantia/ſed in dei po
tentia gloriari. Quia & ſi fideles principes
aliquid Chriſto pauperi contulerunt: non
eſt conſonum, vt clericalis ordo dilatatus
Geñ. ſub pace/incraſſatus ope/impinguatus ocio/
xi. ſitate recalcitret: ſed magis ſuperfluum de-
tur pauperibus: & non viris famoſis & gigā-
tibus turrim conſtruentibus babylonis. At-
Mat. tendite vniuerſi. Aurum oblatum eſt Chri-
2.c. ſto: cuius ope fugeret in ægyptum. Myrrha
qua ſubiret patibulum. Thus quo deum lau
daret: non quo rebellaret Herodi, vel eſſet
oneri Pharaoni. Non vt delitiis vacaret &
gule illecebris: non vt de acceptis beneficiis
haberetur ignarus & ingratus. Moderni vi-
carii Saluatoris: thus negligunt/myrrham
negligunt: & aurum quærunt: vbi cum do-
Apo mina Babylone poculum in aureo calice
ca.17 miſceant: & cæteros de abhominatione ſua
inficiant ſectatores. Puto ego de talibus Da
Dañ. nielem diſſerere. Cum videritis (inquit)
9. abhominationem deſolationis ſtantem in
Mat loco ſancto/qui legit intelligat. Locus ſan
24. ctus eſt eccleſia/ſanctificatus ſanguine Chri-
ſti: abhominatio eſt prælatus imundus: de-
ſolans ſolium Salomonis/diſtrahendo au-
rum: deſtruendo ebur mentis & carnis mun-
ditias/manu lacerando orationes & operas.
Hic ſtat per dignitatis appetentiam: nec le-
git ſcripturas ſanctas ſed fabulas: ſed nec in-
telligit ſue elationis miſerias. Veniet dies im
mo iam venit vt ad morſum colubri tortuo
ſi retrorſum cadat aſſeſſor equinis leſis vn-
gulis poteſtatum. ℭ Hic notandum q̄ fili⁹
tuus o Princeps partem principum ſæculi
vel pontificum ad Henricum eccleſiæ Ro-
manorum mordendo inficiet/partem decre-
ſcendo corrumpet: & ſic ſublatis de circuitu
viribus ipſa vel ad paupertatis anguſtias de
cidat: vel ſqualorem publice reſtrictionis in
currat. Inde facti ſunt hoſtes eius in capite Tré.
ſcilicet victores inimici eius: locupletati ſūt 1.c.
ſpoliis: q̄a facta eſt quaſi polluta menſtruis
inter eos. ſ. temporalibus. Foris (inquit) in-
terficit gladius & domi mors ſimilis eſt. Gla
dius inquam perſecutio imperii. Mors pro-
ditio Romani capituli. Item circumędifica-
uit aduerſum me obſiſtendo: vt non egre- Tré.
diar repugnando. Aggrauauit compedem 3.c.
meum: fratres miſerabiliter captiuando. Cō
cluſit vias meas lapidibus quadris: a quat-
tuor partibus debellando. Inde Petrus/lati- ibidē
ni prælati: inter quattuor quaterniones mi- Act.
litum ſeruabatur. Vnde tantum in hoc com 12.
patiendum eſt Petro: quanto in prælatis hu
ius temporis dolorem ſenſerimus innouan-
dum. Quare? quia maior effecta eſt iniqui- Tré.
tas populi mei/latinę eccleſiæ: peccato ſodo 4.c.
morum. ſ. gręcorum qui ſubuerſi ſunt a fide
in momento turbinis arriani. Pernitioſum
quidem eſt abuti homine: ſed multo perni-
tioſius adulterari per hæreſim verbum dei.

Capitulum. xxxviii. & .xxxviiii.

SAne q̄[Hieremias de luto excu-
titur: & liberatur a rege Baby-
lonis captis principibus: ciuita-
teq; deſtructa]: referendum eſt ad
viros euangelicos ſucceſſuros quos expe-
dit vias ſæculi calle immaculato percur-
rere[in fune]noui teſtamenti: &[veteris]pan
ni: veteris teſtamenti [& ſobnam & templi
præpoſitos]& reliquias vulgi captiuos ire
& feri velut pilam volubilem ſuper terram:
vt noſtra Hieruſalem quæ dominabatur i-
perio verſa vice iperio ſeruiat ſub tributo.
Vnde propheta deplorat. Infirmata eſt vir- Tré.
tus mea 1.c.

tus mea. Dedit me dominus in manu de qua
Ibidē non potero ſurgere completis in cuſtodia.
70. annis.

Capitulum. xl.

Q Vod autem [multi de profugis
Hieruſalem reuerſi ſunt in ter-
ram iuda ſub imperio regis ba-
bylonis:] ad eos referendum eſt humiles
chriſtianos qui malluerint pacifice viuere: q̄
caldæis & alemanis ferocibus repugnare.

Capitulum. xli.

E[T factum eſt in menſe ſeptimo]
&c̄. Quod autem [Iſmael filius
Nathaniç/Godoliam filium Ay
char cum ſociis in dolo ſubuer-
tit] illos tangit principes ſæculares & eccle-
ſiaſticos præſules qui conabuntur præfe-
ctos Babylonis in Italia conſtitutos ex-
tinguere: vel de regno Siculo remouere.
¶ Præterea q̄ nōnullos ad Romanam ec-
cleſiam confluentes cum muneribus & aliis
donatiuis īteritui deſtinauit: & aliquos ſub
habendis promiſſionibus reſeruauit: ſatis
patet ex textu q̄ nonnulli fidelium interfi-
ciendi ſunt: & aliqui liberandi præuia ſpō-
ſione [munerū]. Poteſt referri ſane ad tem-
pora ſucceſſiua: in quibus a reipublicę pote-
ſtate in dolo capiantur principes & præco-
nes euangelici liberentur [ad exhibendos the
ſauros] in agro populi chriſtianī: vel etiam
repoſitos in ſcripturis [frumenti/ordei/olei
& mellis]. ſpiritualis vtiq; intellectus typici
videlicet hyſtorici/allegorici & moralis quo
roboretur fides/patientia comprobet/cœle
ſtia clareant: & terrena quæq; euaneſcant.

Capitulum. xlii.

E T acceſſerunt omnes principes
& cętera. Quod Hieremias ſua
ſit multis [vt non confugerent ī
ęgyptum: ſed manerent in terra
ſecuri a facie caldęorum: & au-
dirent ſoliciti vocem dei] ad eos ſermo diri-
gitur/qui duplici corde domino ſeruiunt: &
quem honorant labiis/cordibus vilipen-
dunt: reuertendo ad ſæculares illecebras &
fiduciis Francorum diis ſacrificantium/Ale
manis magiſtrorum.ſ. ſæcularium ſtudiorum.
Vnde ſequitur in fine capituli. xliiii.

Capitulum. xliiii.

E[Cce ego tradam Pharaonem
regem ęgypti] ſcilicet regē Frā
cie [in manu inimicorum eius] Hie.
ſcilicet regum terrę imperii: [ſi- 52.
cut tradidi Sedechiam regem Iuda Roma-
num præſulem cum ſequacibus ſuis: [in ma
nus regis Babylonis] principis alemanorū.

Capitulum. xlv.

A[T Baruch] repræhen-
dit [Hieremiæ ſcriptor] Su-
prædicator. vtiq; verbi pra
dei: [querens ſibi gr̄ādia] 43.
eo tempore quo dominus Hie.
edificādo [deſtruit/& plā 8.
tando euellit]. Nam per-
ſecutionis & afflictionis
eccleſiaſtice tempore/ſeu ēt peccatoris euerſi Nota
non decet prædicatorem loqui ſublimia: ſed p pre
quæ ſunt conformia ſanctis: imo omnino ſi dica-
lere & ſaluare ſemetipſum: & alium incorri- tori-
gibilem confutare. bus.

Capitulum. xlvi.

A[D ægyptum aduerſum exercitum
Pharaonis:] cuius eſt non illius ſub Exo.
quo depręſſus eſt Iſrael: nō alterius 3.
cuius Salomō filiā duxit: ſed [Nechao:] qui 3. re.
amicitiā habuit cū Ioſia. Primus quidē Pha- 3.
rao deſignat pontifices iudęorum: perſequen- 1. re.
tes Apoſtolos. Secundus Pharao præſules 2.
& reges Conſtantinopolitanos: qui cōfeſſo-
rum tempore latinis pontificibus amicabili-
ter adheſerunt. Tertius [Pharao Nechao].
Reges & rectores Francos: qui Leonem pa-
pam & ſucceſſores eius hactenus dilexerunt.
Hi dicuntur [eſſe iuxta flumen eufratem in
charcamis: quos percuſſit Nabuchdonoſor
Rex Babylonis]. Si Ioachim rex iude inſpi
citur: profecto Paſchalem papam tangit hy
ſtoria qui captus eſt a Normanis: qui tan-
dem Alemanis proſtrantur/initio certami-
ne inter eos: Normania enim in cauernis
deſignata eſt. Quicquid legendo ſequitur
propheta/ironice intelligendum eſt contra
Francos. Quod autem dicitur [Fortis
impegit in fortem]. Francus in alemanos.
[Ambo pariter corruerunt] non catenus in
telligaē q̄ neutri ſit data victoria: ſed quia in

deuincendis Francis/ multitudo Alemano⸗
rum in ea cęſa fuit. Vnde legitur [ad flumen
eufratem] id eſt fortitudinem imperii victi
ſunt Francorum exercitus & ruerunt. Vnde
Eſai. Eſaias. Corruet auxiliator & tradet cui prę
31. ſtatur auxilium ſcilicet omnes conſumentur
quia ſuperatur Frācus: capitur ſummus Pō
tifex: domatur alemanus Imperator. Itē ad
Egyptum. [Annunciate egypto.] partes Frā
cie adiacentes: tanq̄ hiſtoria ſpecialis: ſuper
quas [ſtimulator a b aquilone] poteſtas ale⸗
manica venit: [vnde confuſa eſt filia egypti:
& tradita eſt in manus populi aquilonis]. Si
inculcatio contradictionis huius inter fran
cos & alemanos inducitur: videatur adhuc
in futuris temporibus Francia conculcetur:
ſiue per ſciſſuram diſcordie: ſiue per copu⸗
lam fictę amicitię inter regni principes & im
perii poteſtates: & ad ſpirationem aliquo⸗
rum deum timentium fiat de rebellium repu
Eſai. gnatione triumphus. In Eſa. Corruere fa⸗
19. ciam egyptios: Francos vtiq̄ contra fran⸗
cos: & tradam Egyptum in manus domino⸗
rum crudelium: principum tyrrannorum. Et
rex fortis dominabitur eorum: futurus in illa
tempeſtate monarca. Vnde & erit via de ęgy
Ibidē to in Aſſyrios de Francia Theutoniam in⸗
trabit aſſyrius in ęgyptum verſa via: & ſer⸗
uient Aſſyrii ęgyptiis. Ciuitas autem ſolis
quę eſt in terra ęgypti vna vocabitur. Ciſter
cienſis religio/ quæ eſt in clara valle claruit:
& reſpectu aliarum quattuor eccleſiarum/
clericorum canonicorum nigrorum: & alio
rum ordinis more ſolis refulſit.

Capitulum. xlvii.

A [D paleſtinos]. Quod contra pa
leſtinos aſcenderit rex ęgypti Pha
rao: & induxerit [caluitium] ſuper
Syriam & Tyrum [diſſipauerit
& ſydonem:] profecto partem illam populi
Francorum inſinuat: qui in duce Viſcardo
regnum Apulie inuaſit: Campanias preſſit:
& Siciliam deuaſtauit. Vnde & dicitur. [Ec⸗
ce aquæ aſcendunt ab aquilone quaſi tor⸗
rens inudans: & operient terram omnem. Al
legorice exterminium hæreticorum præno
tat qui regnum Apuliæ conſtuprarent.

Capitulum. xlviii.

A [D Moab]. Moabitę ſunt grę
ci: quos vaſtandos dominus in⸗
ſinuat: [& cornu] eius imperiū
abſcindendum a gentibus impe
rii latinorum. [Capta eſt cariathiarim] Cō
ſtantinopolitana prouincia: [eſebon] quoqȝ
& aliæ ciuitates eccleſiæ ſunt: contra quas
aſcenſuros non ambigo vaſtatores: quia grę
ci opus doloſe fecerunt: habendo Chriſti no
men: ſed fidem erroribus corrumpendo. Ide⸗
circo [confunditur Moab a Camos] idolis
ſuis: & ſic [glorioſus] græcorum [baculus cō
fringetur]. Iam enim gręci audierant vt re⸗
linquerent ciuitates & erroneas doctrinas:
& habitarent [in petra] Romę fidei firma⸗
mento: & eſſent [quaſi columba] ſpiritum do
mini procedentem a filio confitendo nidifi⸗
cans operibus demonſtrando [in ſummo ore
foraminis] aliis fidelibus vitiando. Sed [au⸗
dita eſt ſuperbia Moab: ſuperb⁹ eſt valde].
contemnendo redire ad fidem eccleſiaſtice ve
ritatis. [De planctu Iazer plorabo tibi vi⸗
nea ſabama] vero flet eccleſia latinorum:
græcos in ſuis fecibus erroneis tabeſcentes:
q̄ nō cōuertunt & viuāt. Vęꝝ captiuitatis
eoꝝ adhuc ꝯuertet ad fidē Ro. ecclię in no⸗
uiſſimis diebus. i. circa finem ſecūdi ſtatus &
initiuū tertii: qđ iam inſtat. Cap. xlix.

A [D filios Amon Rabath &
Gath]. licet Anthiochenas
ptes p̄nunciēt: tñ vaſtatores
eoꝝ ad britanos & ſcotos qa
tranſmittūt vt culpa/ quā il⸗
lis vita diſſoluta itulit ī iſtis
correptiōis iterdicta reſtringat. ¶ [Ad idu
meā]. ſm intellectū q̄ ptinet ad primū ſtatū
ſubuerſionem indicat iudęoꝝ ſub Veſpeſia⸗
no cōpletā. Si ſm alium intellectum adhuc
iſraelitanum regē inſinuat elidēdum. [Ecce
(inquit) quaſi leo aſcendet de ſuperbia Ior⸗
danis ad pulchritudinem robuſtam]. quod
ſpectat ad ſaracenos. Vnde ſuperius. A voce
ruinę eius cōmota eſt oīs terra. ſ. eccleſia ge⸗
neralis. Qđ ait dicit. [Clamor in mari ru⸗
bro auditus eſt vocis eius] Romanum im⸗
perium excitandum non ad gratiam ſed ad
iram

ſram.Vnde ſubiungitur.[Ecce quaſi aquila
aſcendit & expandit alas ſuas ſuper Boſra:
& erit cor fortium Idumęę/quaſi cor mulie
ris parturientis]. Videtur ꝙ tempore quo ec
cleſia parturiet in dolore principis reipubli
Eri- cę Regnum illud obtineat ſm Eritheam q̄
thęa dicit. Vſq; Tyrum eius ſibillus audictur:ſed
Sy- inualeſcente clamore deſidii/plus de illis ti-
billa. mendum eſt q̄ loquendum. ℭ Nota ꝙ Idu-
męa quandoq; gentilia inſinuat in Roma-
nis partibus conſtitutam: ſecundum quem
intellectum[mare rubrum]non deſignat im
perium:ſed fortitudinem gentium remota-
Pſal. rum:ſuper Alemanorum imperium cōcitan
59. dam vt intelligatur quod dicitur. Quis de-
ducet in ciuitatem munitam.ſ.Romam: &
vſq; in Idumęam.ſ.prouincias adiacentes.
Eſai. Quod vero Eſa.dicit. Quis eſt iſte qui ve-
63. nit de Edom/tinctis veſtibus de Boſra: ad
chriſtianum populum imponendum eſt ſub
futura imperii tribulatione pręmendum: vt
Mer- intelligatur illud Merlini: tēpore eius.ſ.rei
linus publicę præſide mare ſanctoꝝ ſanguine ru-
tilauit. ℭ [Ad damaſcum].prima damaſcus
ſedam & tertiam typicas. Vnam in gręciam
alteram in Italiam cōſtitutas. Et ibi tangit
arrianos hęreticos.hic diebus iſtis feces hæ
reticoꝝ omnium patatenos. Vñ futurū eſt
[vt ſuccendat ignis]furentis imperii in for-
tibus ciuibus eorundem: [& deuoret menia
Benadab]:ligurum.ſ.poteſtates. ℭ [Ad ce-
dar & omnia regna Aſſor]partes in barba-
ras nationes inſinuāt:quas faciendas nō ābi
go:non tū ab extraneis chriſtianis verum
etiam a finitimis agarenis. Videtur ꝙ orien
talis exercitus interim deſſideant: & vnus cō
tra alium inſurgentes in exterminium popu
los erroneos ſub imperi poteſtate deducat.
ℭ [Ad ęlam]Quod hiſpanis & occidenta-
les nationes eas perſecutionis gladius attri-
uit quanto poſt inter vitationem eorum po
ſteros ad fidem catholice inſpirationis im-
pellit. Secūdū autem quintum locum typi-
ci incole ruthenoꝝ & aliorum confiniū re-
gna perquirit:qa verſatilis gladius nō tam
ab occidentalibus barbaros corripit: q̄ fal-
ſos chriſtianos & infideles alios ſub aquilo-
ne diffuſos vibratus inuoluit. Cap. I.

A[D babylonem & terrā caldęoꝝ].
poſt regna omnia de calice inſanien
tia[babylonis:]ipſa quoq; furoris
prophetici poculum exhaurire compellitur
vbi qui manum contra omnes extenderat:
contra eam manus omnium extendatur. Cū
enim in mundi archa boni maliq; ſint com-
muniter permixti:neſcio quis de tanto con-
fuſionis baratro excuti debeat:niſi prius mē
te q̄ corpore pedem myſticum retrahat: &
ad montana vitæ cœleſtis cum feſtinatione
aſcendat. Sed quia neutrum eſt vt intus etiā Pſal.
quæ non rapuit/nunc exſoluet non debet 58.
proinde palmes vtilis ſuccidi:ſi aperte ſteri- Ioā.
lis ſuccidatur:alias nō debet areſcere ſed flo 15.
rere:vbi vindictam ſingulam viderit de ma
litia fieri peccatoris. [Annunciate (inquit)
gentibus/& auditum facite: leuate ſignum:
prædicate & nolite cœlare. Capta eſt Baby
lon:confuſus eſt Bel:victus eſt Merodach].
Semper enim dominus miſericordiam ſuam Iaco.
ſuperexaltat iudicium:ſemper peccatores & 3.
abundantes in ſæculo patienter expectat:vt Pſal.
ſaltem conuertantur & viuant. Vnde eos in 72.
opere præmonet: vt de[babylonis medio
fugiant]:& ſe per pœnitentiam ab ira furo
ris domini ſe abſcondant:& ꝙ ſicut in mali
gno mundus eſt poſitus:ſic non poteſt non 1. Io.
fieri quis ex ſua inhabitudine peruerſus. Pu 5.
to ego in ſalutis conſilium per totam eccle-
ſiæ latitudinem viros in proximo euangeli
cos diffundendos: vt terrendam mundi ſu-
perbiam pie prænuncient:& radices vitio-
rum de cordibus humanis extirpent. [Grex
(inquit)perditus factus eſt populus meus:
paſtores eorum ſeduxerunt eos: feceruntq;
vagari in montibus]. Quantūcunq; in po-
pulo chriſtiano ſit experta proditio: quan-
ta ex magnorum conſilio ſit ſecta in eccleſia
Romana/ex negligentia percipitur prælai-
torum/nolentium eos ſuper ripam diſcipli-
ne cōſtringere:ſed eos quēlibet in ſua liber-
tate vagari. Si cunctis cæteris cūcta omnia
quēadmodum vita apoſtolica edocet in ec-
cleſia primitiua:profecto[nō fieret grex diſ-
perſus:]nec a mundanis beſtiis & filiis baby

lonis laceratus.Sed ex quo reditus & beneficia ſunt/factus eſt ſingulus a ſæculo vir famoſus.Et neceſſe eſt regula qua magis attollitur/ea fortius inuidia feriatur.Inde eſt ꝙ eccleſia fluctuat:dum mundus ſcruit dñ paſtor negligit/mundana diligens/diuina contemnens.Quid vltra:Niſi conuerſi fuerint ad diuitiarum ſarcinas deponendas/[gladiꝰ aquilonis]ſuper eos inducitur: & tanto fiet p̄do in republica præſidens violatus acrior quanto ſummus paſtor & alii in retinendis temporalibus fuerint duriores.ℭ Licet autem contra[caldæam & babyloniam]alemaniam atq; Romam [biceps gladius] veniat punitiuum plurimarum:ego populum chriſtianum verſum in babylonium caldæum intelligo:conuerſionem operum perditam: & operum impietate fedatam.Nam quos aliquando ſimulationes & odia vniunt: interdum etiam carnalia non ambigunt. Tales autem neceſſario patent neceſſitati a ſuperuenientis imperii tempeſtate præmendi: vt diſcant ſola ſpiritualia quærere vel ſapere: & non in temporalibus abundare. Nam[qc quid de gladio famę & peſte]contra iudęos inducitur:profecto in afflictiõe populi chriſtiani:cum electus populus in hoc mũdo inter reprobos ſic captiuatus/ſpirituum vertiginis euocat/ſi ex toto ſpiritualia organa in
Pſal. babylonis ſalicibus non ſuſpendat.Ecce plã
136. tauit dominus nouas ſalices ſecus generationes ſæculi defluentes:quæ fructificare mundo renuunt:ad cœleſtia ſola tendunt: ſalutis vtiq; conſolationis & paupertatis voluntarie amatores:fide etiam viuidos & correptione ſeueros:quibus mundi gaudiis derelictis:gaudiorum ſpiritualium organa debemus ſaniori conſilio applicare:vt tandem pro terrenis ſtipendiis nobis cœleſtia impendantur.In via enim corrigimur mundana deſerere:vbi mundus quærit quę ſua ſũt.
Priæ Lupus rapit/mors diſcindet: & incumulum
ad co vnitatis perfectionis erectus ſcindetur ĩ par
ri.10. tibus:pro cuius ſciſſura tanto deſolationis
In p proximus:quanto per tyrannos imperii di
tes ripitur virtus eius.Certe ſi vnus in republica præſideret:& ſibi quaſi præcellenti duci chriſtianus populus deo deſeruiret: non de facili poſſet irruere iacturã Petri nauis.Sed dum habet exaltat:videat in tempore ſucceſſor/ne putans in chriſtianis regibus pontifices proram ſpei fortius figere:alemanici principis puppis Romani capituli diſſoluetur. Quod quia velit nolit mundus:vt fortes eccleſiæ mordeantur:vt cadat pontificalis ſuperbia:& cultus eccleſiaſticus in temporalibus minuatur.Et hoc ex participio[Babylonis calicis]& propter ruinam imperii Romanorum conſulit Hieremias in futuris viris euangelicis[recedere de medio Babylonis caldæorum:]ne fiant ęterni vel tempo-
ralis ſupplicii participes imminentis.Et quidem Petrus ducendus eſt quo nõ vult:& Ro- Ioã. 21.
manus clerus vel ordo pontificus reſtringendus.Et ne forte Ioannes & Iacobus tãto amplius garriant:ſibi commiſſa eſt cura animarum:pro quibus animam ſuam religioſi & græci ponent etiam calicis imperii eſſe non poterunt inexpertes:pro eo ꝙ ſinguli corũ decori iuſtitiæ ſolito plus delinquent.

Capitulum.li.

Deniq; ꝙ [Hieremias ſcribit librũ] de malis venturis in mundum: & præcipit[Saraie]principi prophetie:[vt lectis verbis libri/ipſum ad lapidem alligaret:& in flumine eufrate]in typum[demergendum babylonis immergat].Ad ſpiritum dei referendum eſt:& equæ viros euangelicos ſuſcitandos plenarie inſtruit myſteria abſcondita a finibus ſæculorum:vt ea reuelent populis fidelibus chriſtianis in toto orbe diſperſis:in ſignum & memoriam perdendorum:vt ſi penitere contempſerint/iudicium reipublicę ſubintrant:quos ignorantia verbi dei non excuſat. ℭ Sed quętendũ
nobis eſt:quare in cætera omnia Eſaias de Eſai.
babylõe texit oraculum:cum Hieremias or 13.
dine præpoſtero verbum explicet babylonis.Sed ſciendum ꝙ Eſaias primo præmiſit de babylõis exordio ſcilicet Romę: quia diebus eius exaltabitur in regno: & Hieremias merito finem in ea facit:vt cum ea mũdus in futuro iudicio deſtruatur. Et ſi Romanum imperium iam tendat ad nihilum &

caldęorum

caldęorum:ne vox ſolium alemanorum ver-
Eri- tat in caſum.Erithea,Poſt hæc veniat Aqui-
thęa la habẽs caput & pedes.6o.colore pardi ad
Sy- liuorem:vulpis quoad fraudem leonis quo
bylla ad terrorem.Quia forte ſub occaſione pata-
renorum cohercendorum/doloſe incedet cõ-
tra eccleſiam.Et ſic repugnantibus Italicis
& eccleſia iram ſue indignationis exerceat:
hęres tuus mamillis ſponſe agni lactabitur
Eſai. ſcilicet eccleſiæ auxiliis.Inde Eſaias. De-
xi. ctabitur infans ab vbere ſup foramina aſpi-
dis:& in cauerna reguli qui ablactatus fue-
rit manum ſuam mittet.O Cæſar vel deuo-
ret poſteriorem vel pupillum: ſed deſtruet
in breui:vt infans in eandem imperet capi-
tibus regulorum.Inſignis aquila alemania
Tyrus ſyria:ex duobus filiis vnus peribit
Item ex tribus & aliis vnus principabitur.
Tandem ſubiectis omnibus,præter vnum
qui ad extrema perdetur a populo cotem-
nendus. Interim quanta mala futura ſint in
liguria / totaq; Italia : quam dicere magis
eſt experiri. Nam duo hirci.ſ.principes græ-
corum auxiliabuntur ei:Germanis adhibi-
tis ſiue Francis Romanorum nobiles interi-
bunt:& excocto ſummo Pontifice ac mona-
ſteriis imminutis:cultus exſufflabitur chri-
ſtianus.Sane imperium Conſtantinopolita-
num reuertetur ad grecos: ex Britanis mul-
ti fient incole Sicilie regionis.In ipſo quoq;
finitur imperium:quia & ſi ſucceſſores Chri-
ſti fuerint:tamẽ imperiali vocabulo ex Ro-
mano faſtigio priuabunť. Cum decies &
.1300.anni Antichriſtus naſcetur demone
plenus poſt partum Virginis alme.

F I N I S.

¶ Explicit liber Veñ. Abbatis Ioachim ſuper Hieremiam prophetam:quem ſcri-pſit ad Henricum.vi.Imperatorem.

¶ Impreſſum Venetiis per Bernardinũ Benalium.1525.Die.20.Nouembris. Cui breue obtinuit a ſummo Pontifice,vt necubi quis imprimere/ſeu impri-mi facere poſſit dicta opuſcula ſub pena excommunicationis late ſententie: quam contrafacientes eoipſo incurrant:a qua abſolui non poſſint/niſi ſatiſ-factione præmiſſa.

Regiſtrum.

A	a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n
4	4	2	2	4	2	2	4	2	4	2	2	3	2

¶ Excuſatio Lazari.

Si quid forte tuos/offendet lector ocellos,
 Quod mihi mendoſo grammate/verſis eat/
Emendare velis:nam non me Lazarus iſtis
 Confecit mendis/Bibliopola tuus:
Sed turbata magis preſſoris inertia/quando
 Sera dedit laſſas artubus hora manus.

¶ Deo & candidiſſime Virgini gratie.

¶ Nemo confidat nimium ſecundis.